

Pagna ewlenija>Kwistjonijiet tal-familja u wirt>Manteniment tal-familja

Manteniment tal-familja

Jekk tixtieq titlob manteniment, pereżempju billi titlob fl-aspett għall-manteniment ta' tifel minn ġenitur li mhux jgħix ma' dak it-tifel, il-liġi tal-UE tippermettitek li tuża l-qrati tal-Istat tiegħek biex jiddeterminaw l-obbligu tad-debitur li jhallas il-manteniment u jstabbilixxu l-ammont li jrid jithallas. Sentenza dwar dan tiġi rikonoxxuta faċilment fl-Istati Membri l-oħrajn tal-Unjoni Ewropea.

Jekk jogħġbok aghżel il-bandiera tal-pajjiż rilevanti biex tikseb informazzjoni nazzjonali dettaljata.

Ir-regoli l-ġodda minn Ġunju 2011

Mit-18 ta' Ġunju 2011 'il quddiem, japplikaw ir-regoli l-ġodda dwar materji ta' manteniment. Dawn xorta jżguraw protezzjoni ġudizzjarja tal-kreditur ta' manteniment billi jippermettu l-jfittex lid-debitur quddiem il-qrati tal-Istat tiegħu. Barra minn hekk, f'haqna każijiet, il-Protokoll tal-Aja tal-2007 jiddetermina l-liġi applikabbli għall-obbligi ta' manteniment u kull sentenza dwar il-manteniment mogħtija mill-qrati tal-Istati Membri tiċċirkola liberament fl-Unjoni Ewropea u tista' tiġi eżegwita fl-Istati Membri kollha mingħajr formalitajiet addizzjonali. Finalment, il-kredituri u d-debituri ta' manteniment jibbenefikaw minn għajjuna amministrattiva offruta mill-Istati Membri.

Ir-regoli l-ġodda japplikaw fit-27 Stat Membru tal-UE, inkluża d-Danimarka, bis-saħħa tal-Ftehim tad-19 ta' Ottubru 2005 bejn il-Komunità Ewropea u r-Renju tad-Danimarka dwar il-ġurisdizzjoni u r-rikonnoxximent u l-eżekuzzjoni ta' sentenzi fi kwistjonijiet ċivili u kummerċjali. Madankollu, id-Danimarka ma tapplikax xi regoli, b'mod partikolari, ir-regoli dwar il-liġi applikabbli u l-kooperazzjoni bejn l-awtoritajiet ċentrali.

Ir-Regolament jipprovdi wkoll li l-awtoritajiet amministrattivi jistgħu jitqiesu bħala qrati għall-iskop ta' proċeduri ta' manteniment. Tista' ssib lista ta' dawk l-awtoritajiet [hawnhekk](#) (233 Kb) .

Meta l-manteniment ikun dovut minn persuna li tgħix f'pajjiż li mhux Stat tal-UE jew għall-benefiċċju tagħha, il-Konvenzjoni dwar l-irkupru internazzjonali ta' appoġġ tat-tfal u forum oħrajn ta' manteniment familjari u l-Protokoll dwar il-liġi applikabbli għall-obbligi ta' manteniment jistgħu jgħinuk biex tirkupra l-manteniment fi Stati mhux tal-UE li jkunu partijiet kontraenti għal dawn l-istrumenti internazzjonali. Il-Konvenzjoni daħlet fis-seħħ għall-UE fir-rigward ta' Stati terzi li huma parti fil-Konvenzjoni mill-1 ta' Awissu 2014.

Formola standard mhux obligatorja dwar id-dikjarazzjoni ta' arretrati fil-manteniment

Sabiex jiffaċilita l-implimentazzjoni prattika tar-Regolament dwar il-Manteniment, u l-eżerċizzju effettiv tad-drittijiet taċ-ċittadini madwar l-UE, in-[Network Ġudizzjarju Ewropew](#) fl-oqsma ċivili u kummerċjali żviluppa formola standard mhux obligatorja dwar id-dikjarazzjoni tal-arretrati fil-manteniment.

Din il-formola mhux obligatorja għandha l-għan li tiffaċilita l-irkupru tal-arretrati tal-manteniment u hija disponibbli fi 23 lingwa. Mal-formola hemm mehmuża gwida prattika dwar kif timlieha. Il-formola tinsab fil-formati li ġejjin: [PDF](#) (1044 Kb) u [XLS](#) (390 Kb) .

L-aħħar aġġornament: 05/01/2021

Din il-pagna hi amministrata mill-Kummissjoni Ewropea. L-informazzjoni f'din il-pagna ma tirriflettix neċessarjament il-pożizzjoni uffiċjali tal-Kummissjoni Ewropea. Il-Kummissjoni ma taċċetta l-ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali fir-rigward tar-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-paġni Ewropej.

Talbiet għal manteniment - Belgju

1 X'ifissru l-kunċetti "manteniment" u "obbligu ta' manteniment" f'termini prattiċi? Liema persuni għandhom iħallsu allowance għall-manteniment lil persuna oħra?

"Obbligu ta' manteniment" ifisser obbligu impost fuq persuna mil-liġi biex tipprovdi għal persuna oħra fil-bżonn u li tiġi minnha permezz ta' rabta "familjali speċifika" bl-għajjuna neċessarja għall-ħajja. Il-"manteniment" ikopri mhux biss l-ikel iżda dak kollu li huwa meħtieġ għall-ħajja, inkluż l-ikel, il-ħwejjeġ, l-akkomodazzjoni u l-kura medika.

L-obbligu ta' manteniment huwa bbażat fuq relazzjoni familjali jew relazzjoni biż-żwieġ jew fuq obbligu alternattiv meta tintemm dik ir-rabta. L-obbligu jeżisti bejn ċerti qraba fil-linja diretta u qraba biż-żwieġ, bejn il-konjuġi u l-koabitanti legali. Huwa bbażat fuq dmir ta' "solidarjetà" li jista' jkun aktar b'saħħtu f'ċerti każijiet.

il-ġenituri lejn it-tfal tagħhom

Hemm żewġ tipi ta' obbligazzjonijiet f'dawn il-każijiet:

obbligu ta' manteniment usa' fejn l-omm u l-missier iridu jerfġu r-responsabbiltà, skont il-mezzi tagħhom, għall-akkomodazzjoni, il-manteniment, is-saħħa, is-supervizzjoni, l-edukazzjoni, it-taħriġ u l-iżvilupp tat-tfal tagħhom. Jekk it-tfal ikunu għadhom l-iskola jew qiegħdin jitharrġu, l-obbligu jkompli wara li t-tfal jilħqu l-età adulta. Huwa jeżisti irrispettivament mir-rizorsi tal-ġenituri u l-bżonnijiet tat-tfal. Huwa usa' fis-sens illi, minbarra s-sussistenza tat-tfal, jinkludi wkoll l-iskola u t-taħriġ eċċ (l-Artikolu 203 tal-Kodiċi Ċivili).

obbligu ta' manteniment ibbażat fuq il-fatt li l-ġenituri kellhom it-tfal, marbut mal-bżonnijiet tat-tfal irrispettivament mill-età u r-rizorsi tal-ġenituri (l-Artikoli 205, 207, 208 u 353-14 tal-Kodiċi Ċivili).

it-tfal lejn il-ġenituri tagħhom

L-obbligu ta' manteniment tal-ġenituri fir-rigward tat-tfal tagħhom huwa reciproku (l-Artikoli 205, 207 u 353-14 tal-Kodiċi Ċivili). Għalhekk it-tfal għandhom obbligu ta' manteniment lejn ommhom u missierhom jekk ikunu fil-bżonn.

il-konjuġi

L-obbligi ta' manteniment bejn il-konjuġi huma bbażati fuq id-dmirijiet ta' għajjuna u assistenza u l-obbligu ta' kontribuzzjoni lejn l-ispejjeż taż-żwieġ stabbiliti fil-Kodiċi Ċivili (l-Artikoli 213 u 221 tal-Kodiċi Ċivili). Dawk id-dmirijiet, marbuta mal-obbligu tal-koabitazzjoni li huwa impost ukoll fuq il-konjuġi, huma reciproċi. Jekk ma jiġux issodisfati, jistgħu jinbdew proċedimenti legali għall-eżekuzzjoni, fil-forma ta' proċedimenti għall-manteniment jew ċessjoni (l-Artikoli 213, 221 u 223 tal-Kodiċi Ċivili) – ara l-mistoqsija 10.

konjuġi divorzjat lil ekskonjuġi

Trid issir distinzjoni skont it-tip ta' divorzju: divorzju minħabba t-tkissir irrimedjabbli taż-żwieġ jew id-divorzju kunsenswali:

Id-divorzju minħabba t-tkissir irrimedjabbli taż-żwieġ: jekk il-konjuġi ma laħqux ftehim dwar l-għoti tal-manteniment (l-Artikolu 301(1) tal-Kodiċi Ċivili), il-qorti tista', fis-sentenza ta' divorzju jew deċiżjoni sussegwenti, fuq talba tal-konjuġi "fil-bżonn", tordna lill-konjuġi l-ieħor biex iħallas il-manteniment (l-ewwel paragrafu tal-Artikolu 301(2) tal-Kodiċi Ċivili).

Il-qorti tista' tirrifjuta li tilqa' talba għal manteniment wara d-divorzju jekk il-konvenut juri illi r-rikorrent huwa ħati ta' kondotta serjament ħażina li trendi l-koabitazzjoni impossibbli (it-tieni paragrafu tal-Artikolu 301(2) tal-Kodiċi Ċivili).

F'kull każ I-ammont tal-manteniment ma jistax jaqbeż terz mill-introjtu tal-konjuġi li jrid iħallas (it-tielet paragrafu tal-Artikolu 301(3) tal-Kodiċi Ċivili).
Id-divorzju kunsenswali: il-konjuġi mhumiex obbligati jaqblu dwar l-ghoti ta' manteniment lil wieħed minnhom matul il-proċedimenti u/jew wara d-divorzju. Jekk jaqblu dwar il-manteniment, l-ammont u l-arranġamenti għall-ħlas u l-eżekuzzjoni tal-manteniment jiġu ddeterminati b'mod ħieles, kif ukoll l-indiċjar u r-raġunijiet għal tibdil (is-subparagrafu (4) tal-ewwel paragrafu tal-Artikolu 1288 tal-Kodiċi Ġudizzjarju). Sakemm ma jkunux fteħmu bil-kontra b'mod ċar, il-qorti tista', fuq talba ta' waħda mill-partijiet, iżżid, tnaqqas jew tikkancelła l-manteniment miftiehem wara s-sentenza ta' divorzju (it-tielet paragrafu tal-Artikolu 1288 tal-Kodiċi Ġudizzjarju) jekk, tal-inqas, l-ammont ma għadux xieraq minħabba ċirkostanzi ġodda mhux marbuta max-xewqat tal-partijiet. Il-manteniment ma jistax jiġi indiċjat jekk l-indiċjar ma jkunx ġie speċifikat.

Oħrajn, f'liema ċirkostanzi?

L-obbligu ta' manteniment jeżisti wkoll bejn il-qraba fil-linja diretta, kemm axxendenti u dixxendenti (ġenituri/tfal, tfal/ġenituri, kif ukoll neputijiet/nanniet u viċi versa - l-Artikoli 205 u 207 tal-Kodiċi Ċivili).

Bejn il-qraba biż-żwieġ hemm 2 xenarji possibbli:

il-konjuġi superstiti għandhom obbligu lejn it-tfal tal-konjuġi mejjet tagħhom, li mhumiex tagħhom, fi ħdan ċerti limiti (l-Artikolu 203(3) tal-Kodiċi Ċivili);

it-tfal tar-rispett għandhom obbligu lejn il-ġenituri tar-rispett u viċe versa. L-obbligu jispicċa jekk il-missier jew l-omm tar-rispett jergħu jżżewġu, jew jekk dak il-konjuġi (li permezz tiegħu hemm relazzjoni biż-żwieġ) u t-tfal miż-żwieġ ikunu mejta (l-Artikoli 206 u 207 tal-Kodiċi Ċivili).

F'ċerti ċirkostanzi, il-manteniment għall-konjuġi superstiti jew għall-axxendenti tad-deċujus jitħallas mill-wirt tal-konjuġi mejjet (l-Artikolu 205 bis tal-Kodiċi Ċivili).

It-tfal mingħajr missier magħruf jitolbu l-manteniment għall-għajxien tagħhom, għall-edukazzjoni u t-taħriġ tagħhom mir-raġel li kellu relazzjoni m'ommhom matul il-perjodu ġuridiku ta' konċepiment (l-Artikolu 336 tal-Kodiċi Ċivili).

Jekk l-armonija bejn il-koabitanti legali tiġi serjament imfixkla, parti tista' titlob lill-qorti għal ordni provvizorju ta' ħlas tal-manteniment. L-istess japplika jekk tintemm il-koabitazzjoni legali, skont miżuri provvizorji (l-Artikolu 1479 tal-Kodiċi Ċivili).

2 Sa liema età jista' tifej jibbenefika minn allowance għall-manteniment? Hemm regoli differenti għall-manteniment għall-minorenni u għall-adulti?

Normalment l-obbligu ta' manteniment jieqaf meta t-tfal jilhq u l-età u l-kapaċità adulta. Madankollu, l-obbligu jibqa' jekk it-tfal ikompli bl-edukazzjoni u t-taħriġ tagħhom (l-Artikoli 203 u 336 tal-Kodiċi Ċivili).

3 Għandi napplika għand awtorita kompetenti jew qorti biex nikseb manteniment? X'inhuma l-elementi ewlenin ta' din il-proċedura?

Id-debitur jista' jilqa' l-bzonnijiet tal-kreditur volontarjament. Inkella, jekk tinqala' kwistjoni, nuqqas ta' ftehim jew sospensjoni, ikunu meħtieġa proċedimenti l-qorti.

F'każ ta' divorzju minħabba t-tkissir irrimedjabbli taż-żwieġ, talba għall-manteniment wara d-divorzju tista' ssir lill-istess qorti, jew fil-proċess promotorju jew permezz ta' sottomissjonijiet (il-ħames paragrafu tal-Artikolu 1254(1) u l-Artikolu 1254(5) tal-Kodiċi Ġudizzjarju).

Lil hinn mill-proċedimenti ta' divorzju, huwa l-Kummissarju tal-Ġustizzja li jisma' u jiddeċiedi dwar talbiet ta' manteniment (l-Artikolu 591(7) tal-Kodiċi Ġudizzjarju), ħlief fi proċedimenti għal manteniment minn persuni mingħajr missier magħruf. Ara l-mistoqsija 5.

Mill-1 ta' Settembru 2014, minbarra l-obbligi ta' manteniment marbuta mal-introjtu għall-integrazzjoni soċjali, it-talbiet kollha marbuta mal-obbligi ta' manteniment jaqgħu taħt il-ġurisdizzjoni tal-qorti tal-familja (l-Artikolu 572 bis (7) tal-Kodiċi Ġudizzjarju), inklużi il-proċedimenti għal manteniment mingħajr dikjarazzjoni ta' paternità.

4 Tista' ssir talba f'isem qarib (jekk iva, liema grad), jew minorenni?

Il-kawża hija personali u tista' ssir biss mill-persuna intitolata għall-manteniment (ara b'mod partikolari l-Artikolu 337 tal-Kodiċi Ċivili). It-talba ssir lill-qorti mir-rikorrent personalment jew mill-avukat tiegħu (ara b'mod partikolari l-Artikoli 1253 ter, 1254 u 1320 tal-Kodiċi Ġudizzjarju).

Jekk ir-rikorrent ma jkollux kapaċità ġuridika, jaġixxu f'ismu r-rappreżentanti legali tiegħu (missier, omm, tutur, rappreżentant statutorju).

5 Jekk qed naħseb biex inressaq il-każ quddiem il-qorti, kif inkun naf liema qorti għandha l-ġurisdizzjoni?

Il-Kummissarju tal-Ġustizzja għandu ġurisdizzjoni ġenerali fuq il-kwistjonijiet ta' manteniment (l-Artikolu 591(7) tal-Kodiċi Ġudizzjarju) iżda hemm eċċezzjonijiet. F'dawk iċ-ċirkostanzi, il-kawża trid titressaq fil-qorti tad-domicilju tar-rikorrent, ħlief f'każ ta' talbiet għat-tnaqqis jew il-kancellament tal-manteniment (l-Artikolu 626 tal-Kodiċi Ġudizzjarju).

Il-president tal-qorti tal-familja (l-Artikolu 338 tal-Kodiċi Ċivili) għandu ġurisdizzjoni fuq proċedimenti mressqa minn minuri kontra persuna li kellha relazzjoni ma' ommu matul il-perjodu ġuridiku ta' konċepiment (l-Artikolu 336 tal-Kodiċi Ċivili).

Ħlief f'każ ta' miżuri interim u urġenti, il-kwistjonijiet dwar is-setgħa tal-ġenituri jaqgħu taħt il-ġurisdizzjoni tal-qorti tal-minorenni (l-Artikolu 387 bis tal-Kodiċi Ċivili) tal-post tar-residenza tal-ġenituri, tuturi jew persuni bil-kustodja tat-tfal (l-Artikolu 44 tal-Liġi tat-8 ta' April 1965 dwar il-protezzjoni taż-żgħirażgħira, il-kura tal-minorenni li wettqu reat u l-kumpens għad-dannu kkawżat mid-dannu).

F'każ ta' kunflitt bejn il-konjuġi qabel il-proċedimenti ta' divorzju, it-talbiet isiru lill-Kummissarju tal-Ġustizzja (l-Artikolu 594(19) tal-Kodiċi Ġudizzjarju) tal-post fejn kienet tinsab l-aħħar dar matrimonjali (l-Artikolu 628(2) tal-Kodiċi Ġudizzjarju).

Hekk kif jiġi ppreżentat ir-rikors ta' divorzju minħabba t-tkissir irrimedjabbli taż-żwieġ, il-president tal-qorti tal-familja jkollu ġurisdizzjoni (l-Artikolu 1280 tal-Kodiċi Ġudizzjarju) sakemm jinħall iż-żwieġ. Madankollu, l-approvazzjoni tal-ftehimiet ta' manteniment mil-ħuqa mill-partijiet hija r-responsabbiltà tal-qorti li tkun qiegħda tisma' l-mertu tal-kawża (l-ewwel paragrafu tal-Artikolu 1256 tal-Kodiċi Ġudizzjarju).

Il-Kummissarju tal-Ġustizzja u l-qorti tal-familja jkollhom ġurisdizzjoni wara s-sentenza finali ta' divorzju. Il-president tal-qorti tal-familja jzomm il-ġurisdizzjoni tiegħu għall-ordnijiet provvizorji f'każijiet urġenti (l-Artikolu 584 tal-Kodiċi Ġudizzjarju).

Mill-1 ta' Settembru 2014, minbarra l-obbligi ta' manteniment marbuta mal-introjtu għall-integrazzjoni soċjali, it-talbiet kollha marbuta mal-obbligi ta' manteniment jaqgħu taħt il-ġurisdizzjoni tal-qorti tal-familja (l-Artikolu 572 bis (7) tal-Kodiċi Ġudizzjarju).

Mill-1 ta' Settembru 2014, it-talbiet bejn partijiet li huma (jew kienu) miżżewġa jew li huma (jew kienu) koabitanti legali u t-talbiet għall-manteniment marbuta ma' tfal taż-żewġ partijiet jew tfal b'relazzjoni ma' ġenitur wieħed biss rikonnoxxuta, jsiru lill-qorti li diġà tkun qiegħda tisma' talba (l-Artikolu 629 bis (1) tal-Kodiċi Ġudizzjarju). Dik il-qorti hija l-qorti tad-domicilju tal-minuri (jew, fin-nuqqas, tal-post ta' residenza abitwali tagħhom) għal talbiet marbuta mal-manteniment ta' minuri li għandu kapaċità ġuridika. Jekk il-partijiet ikollhom diversi tfal, ikollha ġurisdizzjoni għat-talbiet kollha l-qorti li titressaq quddiemha l-ewwel talba (l-Artikolu 629 bis (2) tal-Kodiċi Ġudizzjarju).

Jekk l-obbligi ta' manteniment jikkonċernaw kredituri oħra tal-manteniment, il-kawża titressaq quddiem il-qorti tal-aħħar domicilju tal-konvenut jew il-post fejn kienet l-aħħar dar matrimonjali jew kongunta (l-Artikolu 629 bis (4) tal-Kodiċi Ġudizzjarju).

6 Bħala applikant, neħtieġ intermedjarju biex inressaq il-każ quddiem il-qorti (pereżempju avukat, awtorità ċentrali jew lokali, eċċ.)? Jekk le, liema proċeduri japplikaw?

Ara l-mistoqsija 4. Skont il-kawża mressqa, it-talba ssir permezz ta' citazzjoni tal-bailiff jew b'rikors. Il-preżenza ta' avukat mhix obligatorja.

7 Irid iħallas xi miżati biex inressaq il-każ quddiem il-qorti? Jekk iva, kemm jistgħu jitilgħu? Jekk ma jkollix biżżejjed mezzijiet finanzjarji, nista' ningħata għajjuna legali li tkopri l-ispejjeż tal-proċedura?

Il-proċedimenti legali jsiru bi hlas. Ma tistax issir stima tal-ispejjeż totali; dawn jiddependu mill-proċedimenti, l-ispejjeż legali u l-ispejjeż tad-difiża jekk jitqabba avukat. Japplikaw ir-regoli tal-ligi ordinarja għall-hlas tal-ispejjeż tal-proċedimenti mill-għajnuna legali (Ara Għajnuna Legali - il-Belġju).

8 X'tip ta' manteniment x'aktarx tagħti l-qorti? Kif jiġi kkalkulat l-ammont tal-manteniment? Id-deċiżjoni tal-qorti tista' tiġi riveduta jekk jinbidlu l-għoli tal-ħajja jew iċ-ċirkostanzi familjari? Jekk iva, kif (pereżempju permezz ta' sistema tal-indiċjar awtomatiku)?

Tipi ta' għajnuna:

L-għajnuna tiegħi l-forma ta' manteniment. F'ċerti każijiet il-manteniment jista' jiġi kapitalizzat (l-Artikolu 301(8) tal-Kodiċi Ċivili). F'każijiet eċċezzjonali dan jista' jithallas in natura (l-Artikolu 210 tal-Kodiċi Ċivili).

L-evalwazzjoni u l-indiċjar tal-għajnuna

M'hemmx skala. Il-manteniment jingħata biss proporzjonalment skont il-bżonn tar-rikorrent u iċ-ċirkostanza finanzjarja tal-persuna responsabbli mill-hlas (l-Artikolu 208 u 209 tal-Kodiċi Ċivili).

L-obbligu tal-missirijiet u l-ommijiet (l-Artikolu 203 tal-Kodiċi Ċivili) jiġi determinat proporzjonalment skont il-mezzi tagħhom u jrid ikopri l-akkomodazzjoni, il-manteniment, is-saħħa, is-superviżjoni, l-edukazzjoni u t-taħriġ u l-iżvilupp tat-tfal tagħhom (sakemm ilestu mill-edukazzjoni u t-taħriġ tagħhom). Dak il-manteniment jieħu l-forma ta' kontribuzzjoni fissa fix-xahar lill-ġenitur "bil-kustodja".

L-omm u l-missier jistgħu jaġixxu f'isimhom biex jitolbu kontribuzzjoni mingħand xulxin lejn l-ispejjeż tal-akkomodazzjoni, għajxien, eċċ (l-Artikolu 203 bis (2) tal-Kodiċi Ċivili).

L-ammont ta' manteniment pagabbli minn persuna li kellha relazzjoni ma' omm il-wild matul il-perjodu tal-konċepiment jiġi determinat mill-bżonnijiet tat-tfal u l-mezzi, il-kapaċitajiet u iċ-ċirkostanzi soċjali tad-debitor (l-Artikoli 336, 339 u 203 bis tal-Kodiċi Ċivili).

Il-ligi tawtorizza lill-konjuġi li għaddejnin minn proċedimenti ta' divorzju biex jaslu għal ftehim dwar l-għoti ta' manteniment, l-ammont tiegħu u l-arrangamenti għar-reviżjoni tal-ammont miftiehem (l-Artikolu 301(1) tal-Kodiċi Ċivili, u l-ewwel paragrafu tal-Artikolu 1256 u l-Artikolu 1288(4) tal-Kodiċi Ġudizzjarju).

Madankollu, il-qorti li qed tisma' l-kawża tista' tirrifjuta li tapprovahom jekk b'mod ċar imorru kontra l-aħjar interessi tat-tfal (it-tieni paragrafu tal-Artikolu 1256, it-tieni u l-ħames paragrafi tal-Artikolu 1290 tal-Kodiċi Ġudizzjarju).

F'każ ta' ftehim bil-qorti, il-qorti li tiddeċiedi *in concreto* dwar l-ammont ta' manteniment trid, madankollu, tapplika kriterji u limiti fil-kalkoli tagħha. Fil-prinċipju l-manteniment irid ikopri mill-inqas il-"bżonnijiet" tal-benefiċjarju (l-ewwel paragrafu tal-Artikolu 301(3) tal-Kodiċi Ċivili).

F'kull każ l-ammont tal-manteniment ma jistax jaqbeż terz l-introjtu tal-konjuġi li jrid iħallas (l-aħjar sentenza tal-Artikolu 301(3) *in fine* tal-Kodiċi Ċivili). Il-perjodu li fih għandu jithallas il-manteniment huwa limitat għal kemm dam iż-żwieġ. F'ċirkostanzi eċċezzjonali l-perjodu li fih għandu jithallas il-manteniment jista' jiġi estiż mill-qorti (l-Artikolu 301(4) tal-Kodiċi Ċivili).

L-indiċjar huwa awtomatiku fil-każ ta' divorzju minħabba t-tkissir irrimedjabbli taż-żwieġ u l-hlas tal-manteniment mill-ġenituri. Fil-prinċipju l-indiċi ta' referenza huwa l-indiċi tal-prezzijiet għall-konsumatur, iżda skont il-ligi l-qorti tista' tapplika sistema ta' aġġustament differenti għall-għoli tal-ħajja (l-ewwel paragrafu tal-Artikolu 301(6) u l-Artikolu 203(4)(1) tal-Kodiċi Ċivili), u l-partijiet jistgħu jidderogaw minnha permezz ta' ftehim (l-Artikolu 203 quater (1) tal-Kodiċi Ċivili).

Bil-ligi l-manteniment jista' jiżded, jitnaqqas jew jiġi kkanċellat fuq talba ta' waħda mill-partijiet, abbażi tar-raġunijiet generali previsti fl-ewwel paragrafu tal-Artikolu 301(7) tal-Kodiċi Ċivili u l-ewwel paragrafu tal-Artikolu 1293 tal-Kodiċi Ġudizzjarju.

9 Kif jithallas il-manteniment u lil min?

Il-manteniment jithallas lill-kreditor jew l-ir-rappreżentant tiegħu permezz ta' hlas fix-xahar. F'ċerti każijiet dan jista' jiġi kkapitalizzat (ara l-mistoqsija 8).

10 Jekk il-persuna kkonċernata (id-debitor) ma tħallasx volontarjament, x'azzjoni tista' tittiegħed biex tkun imġiegħla tħallas?

Kreditor b'titolu eżekuttiv jista' jeżegwixxi t-talba tiegħu. Skont ċerti kundizzjonijiet, jista' jinħareġ mandat ta' qbid fuq il-proprjetà mobbli jew immobbli tad-debitor tal-manteniment li ma jharix id-deċiżjoni tal-manteniment (l-Artikolu 1494 tal-Kodiċi Ġudizzjarju). Mandat ta' sekwestru jista' jinħareġ ukoll kontra parti terza, bħall-impjegatur tad-debitor (l-Artikolu 1539 tal-Kodiċi Ġudizzjarju). Barra minn hekk, f'ċerti ċirkostanzi il-kreditori tal-manteniment li għad ma għandhomx f'idejhom titolu eżekuttiv jistgħu jitolbu għal ordni ta' sekwestru biex jissalvagwardjaw id-drittijiet tagħhom għal manteniment futur (l-Artikolu 1413 tal-Kodiċi Ġudizzjarju).

Twaqqaf mekkaniżmu ssimplifikat ta' eżekuzzjoni, jiġifieri sekwestru, li fih il-kreditor huwa awtorizzat jirċievi l-introjtu tad-debitor jew xi somom oħra pagabbli direttament minn parti terza, sa ċerti limiti. Is-sekwestru japplika għall-obbligi ta' manteniment statutorji bejn konjuġi jew eskonjuġi (l-Artikoli 220(3), 221, 223 u 301(11) tal-Kodiċi Ċivili u l-Artikolu 1280 tal-Kodiċi Ġudizzjarju), għall-obbligi għall-għajxien, edukazzjoni u taħriġ tat-tfal - inkluż il-proċedimenti bejn l-omm u l-missier skont l-Artikolu 203 bis tal-Kodiċi Ċivili - u għall-obbligi ta' manteniment statutorji bejn l-axxendenti u d-dixxendenti (l-Artikolu 203 ter tal-Kodiċi Ċivili).

Fl-aħħar nett, fil-Kodiċi Kriminali hemm Artikolu dwar l-abbandon tal-familja (l-Artikolu 391 bis tal-Kodiċi Kriminali), fejn kull min jiġi ordnat iħallas il-manteniment mill-qorti u bi ħsieb ma jħallsux għal aktar minn xahrejn jiġi mfittex bil-qorti.

11 Jekk jogħġbok iddeskrivi fil-qosor kwalunkwe limitazzjonijiet fl-infurzar, b'mod partikulari regoli għall-protezzjoni tad-debitor u limitazzjoni jew perjodi ta' preskrizzjoni fis-sistema tal-infurzar tiegħek

L-Artikolu 2277 tal-Kodiċi Ċivili jipprovdi illi l-arretrati tal-manteniment jiġu preskritti wara ħames snin.

L-għoti tal-manteniment mill-qrati huwa suġġett għal preskrizzjoni ta' għaxar snin (l-Artikolu 2262 bis tal-Kodiċi Ċivili).

Dan il-perjodu jiġi sospiż bejn il-konjuġi matul iż-żwieġ (l-Artikolu 2253) u interrott bin-notifika ta' ċitazzjoni tal-qorti, ordni għal hlas jew sekwestru (l-Artikoli 2244 u 2248) u bil-preżentata ta' sottomissjonijiet mill-kreditor u l-hlas mid-debitor.

Normalment, skont l-Artikoli 7 u 8 tal-Att dwar l-ipoteki tas-16 ta' Diċembru 1851, id-debituri jridu jissodisfaw l-obbligi tagħhom bl-assi kollha tagħhom.

Madankollu, skont l-Artikolu 1408 tal-Kodiċi Ġudizzjarju ċerta proprjetà personali u tanġibbli meħtieġa għall-ħajja ta' kuljum tad-debitor u tal-familja tiegħu, għax-xogħol tiegħu jew għall-edukazzjoni jew taħriġ tad-debitor jew tat-tfal tiegħu li jgħixu taħt l-istess saqaf hija eżenti mit-talbiet tal-kreditori.

Skont l-Artikolu 1409(1) tal-Kodiċi Ġudizzjarju, l-introjtu mill-impjeg u minn attivitajiet oħra huwa parzjalment eżenti mill-qbid u mis-sekwestru.

Madankollu l-Artikolu 1412 tal-Kodiċi Ġudizzjarju jipprovdi illi, l-ewwel nett, ir-regoli tal-immunità mill-qbid ma jistgħux jiġu eżegwiti kontra kreditor tal-manteniment u, it-tieni nett, illi dik il-persuna għandha prijorità assoluta fuq il-kreditori l-oħra tad-debitor. Jekk, minkejja dan, jintalab mandat ta' qbid tal-assi ta' persuna li d-dejn tagħha diġà ġie ssekwestrat jew maqbud, il-qorti tista' tqis il-pożizzjoni globali tad-debitor u l-bżonnijiet tal-kreditori tiegħu, b'mod partikolari rigward il-manteniment, u taqşam is-somom maqbuda jew sekwestrati b'mod indaqs bejniethom (il-ħames paragrafu tal-Artikolu 1390 bis tal-Kodiċi Ċivili).

Id-debituri falluti huma eliġibbli għal proċeduri tas-saldu tad-dejn (l-Artikoli 1675/2 et seq. tal-Kodiċi Ġudizzjarju). F'dak il-kuntest il-qorti tista' tiddeċiedi, fejn xieraq, illi tikkanċella d-dejn, inklużi l-arretrati tal-manteniment iżda mhux dawk li jikkonċernaw dejn marbut mal-manteniment.

Jista' jinħareġ mandat ta' sekwestru sabiex jiġi garantit il-hlas tal-manteniment bil-quddiem hekk kif jasal iż-żmien biex jithallas (it-tieni paragrafu tal-Artikolu 1494 tal-Kodiċi Ġudizzjarju).

12 Teżisti organizzazzjoni jew awtorità li tista' tghini nirkupra l-manteniment?

Jekk il-kredituri tal-manteniment ma jirnexx ilhomx jiksbu l-ħlas minkeja l-miżuri msemmija hawn fuq, jistgħu immorru għand id-Dipartiment għat-Talbiet ta' Manteniment (*Service des créances alimentaires*) (fi ħdan is-Servizz Finanzjarju Pubbliku Federali) li huwa responsabbli għall-ghotjiet ta' ħlasijiet bil-quddiem ta' pagamenti ta' manteniment speċifiċi u l-gbir jew irkupru tal-ghotjiet bil-quddiem u l-bilanċ u l-arretrati tal-manteniment li jridu jħallsu d-debituri.

13 Jistgħu l-organizzazzjonijiet (statali jew privati) iħallsu kompletament jew parzjalment il-manteniment f'isem id-debitur?

Id-Dipartiment għat-Talbiet ta' Manteniment jista' jidher għad-debituri u jħallas il-manteniment jew parti minnu minflokhom. Id-Dipartiment jitleb lid-debituri biex iħallsu l-manteniment u l-arretrati f'daqqa. Id-debituri jew iħallsu l-manteniment volontarjament lid-Dipartiment jew jiġi eżegwit l-irkupru. Fit-tieni każ, m'hemmx garanzija tar-riżultat. Dan jiddependi miċ-ċirkostanzi finanzjarji tad-debitur.

14 Jekk ninsab f'dan l-Istat Membru u d-debitur għandu r-residenza tiegħu f'pajjiż ieħor:

14.1 Nista' nikseb assistenza ta' awtorità jew organizzazzjoni privata f'dan l-Istat Membru?

L-Awtorità Ċentrali indikata skont il-Konvenzjoni ta' New York tal-20 ta' Ġunju 1956 dwar l-irkupru ta' Manteniment Barra l-Pajjiż, ir-Regolament tal-Kunsill Nru 4/2009 tat-18 ta' Diċembru 2008 dwar il-ġurisdizzjoni, il-liġi applikabbli, ir-rikonossiment u l-eżekuzzjoni tad-deċiżjonijiet u l-kooperazzjoni f'materji relatati ma' obbligi ta' manteniment u l-Konvenzjoni tal-Aja tat-23 ta' Novembru 2007 dwar l-irkupru Internazzjonali ta' Manteniment għat-Tfal u Forom Oħrajn ta' Manteniment tal-Familja hija:

Is-Servizz Pubbliku Federali tal-Gustizzja (*Service public fédéral Justice*)

Id-Dipartiment għall-Kooperazzjoni Ġudizzjarja Internazzjonali fi Kwistjonijiet Ċivili

(*Service de coopération judiciaire internationale en matière civile*)

Boulevard de Waterloo, 115

1000 Brussels

14.2 Jekk iva, kif nista' nikkuntattja lill-awtorità jew l-organizzazzjoni privata?

Ir-rikorrent jew il-konsulent legali tiegħu jistgħu jikkuntattjaw id-dipartiment bil-posta, bit-telefont (+32 (0)2 542 65 11), faks (+32 (0)2 542 70 06) jew posta elettronika [✉ aliments@just.fgov.be](mailto:aliments@just.fgov.be) jew [✉ alimentatie@just.fgov.be](mailto:alimentatie@just.fgov.be).

15 Jekk ninsab f'pajjiż ieħor u d-debitur jinsab f'dan l-Istat Membru:

15.1 Nista' nibgħat talba direttament lill tali awtorità jew organizzazzjoni privata f'dan l-Istat Membru?

Ir-rikorrenti residenti f'pajjiż barra l-Belġju jridu jikkuntattjaw lill-Awtorità Ċentrali ta' pajjiżhom li hija responsabbli mill-implimentazzjoni tal-Konvenzjonijiet jew Regolament imsemmija hawn fuq. Ma jistgħux jagħmlu kuntatt dirett ma' korp jew awtorità Belġjana.

15.2 Jekk iva, kif nista' nikkuntattja lill dik l-awtorità jew organizzazzjoni privata u x'tip ta' assistenza nista' nikseb?

Tweġiba negattiva (ara hawn fuq).

16 Dan l-Istat Membru huwa marbut bil-Protokoll tal-Aja tal-2007?

Iva.

17 Jekk dan l-Istat Membru mhuwiex marbut bil-Protokoll tal-Aja tal-2007, liema liġi tkun applikabbli għat-talba għal manteniment skont ir-regoli tal-liġi internazzjonali privata tiegħu? X'inhuma r-regoli tal-liġi internazzjonali privata korrispondenti?

18 X'inhuma r-regoli fuq l-aċċess għall-ġustizzja f'każijiet transfruntiera fl-UE li jsegwu l-istruttura tal-Kapitolu V tar-Regolament dwar il-Manteniment?

Meta ssir talba lill-Awtorità Ċentrali, hija tivverifika fejn jinsab id-debitur u/jew l-assi tiegħu fil-Belġju, u fejn xieraq, tgħaddi l-każ lill-Uffiċċju tal-Għajnuna Legali bil-ġurisdizzjoni territorjali. Meta ssir talba għall-manteniment tat-tfal permezz tal-Awtoritajiet Ċentrali, l-għajnuna legali tingħata mingħajr ma ssir verifika tal-mezzi tal-benefiċjarju. L-għajnuna tkopri t-tariffi tal-avukat u l-ispejjeż tal-proċedimenti.

F'każijiet oħra, ir-rikorrenti li jkollhom bżonn l-għajnuna legali għandhom imorru għand l-Awtorità Ċentrali, skont id-Direttiva 2002/8/KE.

19 X'inhuma l-miżuri adottati minn dan l-Istat Membru sabiex jiżgura l-funzjonament tal-attivitajiet deskritti fl-Artikolu 51 tar-Regolament dwar il-Manteniment?

L-irwol prinċipali tal-Awtorità Ċentrali huwa li tagħti informazzjoni dwar kif jaħdem ir-Regolament, kemm fis-sistema tagħha stess u f'dik tal-Istat rikjest. L-Awtorità Ċentrali għandha riżorsi li jippermettulha ssib lid-debitur jew lill-kreditur direttament jew indirettament u biex tikseb informazzjoni rilevanti dwar l-introjtu u/jew l-assi tad-debitur jew kreditur.

Isir sforz biex jintlaħaq ftehim bonarju flimkien mal-proċedimenti l-qorti bi skambju tal-osservazzjonijiet taż-żewġ partijiet u b'mod aktar partikolari rigward il-parti rikjesta matul is-seduti ta' smiġħ mill-awtoritajiet ġudizzjarji. Jekk ikun meħtieġ l-Awtorità Ċentrali tipprovi segwitu sabiex thegġegħ l-eżekuzzjoni kontinwa tad-deċiżjonijiet ta' manteniment.

L-Awtorità Ċentrali tista' tgħin fil-kompilazzjoni tal-provi dokumentarji u t-trażmissjoni u n-notifika ta' dokumenti billi tagħti informazzjoni dwar id-dispożizzjonijiet tal-liġi domestika li japplikaw u dwar ir-regoli għall-implimentazzjoni tal-istrumenti internazzjonali fis-seħħ.

Jistgħu jittieħdu miżuri provviżorji neċessarji maħsuba biex jassiguraw is-suċċess ta' talba pendenti għall-manteniment bis-setgħa mogħtija mill-Awtorità Ċentrali lir-rappreżentant tar-rikorrent fil-qorti Belġjana.

F'każ ta' bżonn, l-Awtorità Ċentrali tista' tipprovi lill-parti rikjedenti b'informazzjoni dwar il-proċeduri li jridu jsiru biex tiġi stabbilita l-paternità tat-tfal rigward il-missier putattiv.

Din il-paġna web hija parti minn [✉ L-Ewropa Tiegħek](#).

Nilqgħu l-[✉ feedback](#) tiegħek dwar l-utilità tal-informazzjoni pprovduta.

This webpage is part of an EU quality network

L-aħħar aġġornament: 17/12/2020

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea.

Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-oriġinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Talbiet għal manteniment - Bulgarja

1 X'ifissru l-kunċetti "manteniment" u "obbligu ta' manteniment" f'termini prattiċi? Liema persuni għandhom iħallsu allowance għall-manteniment lil persuna oħra?

L-obbligu ta' manteniment huwa l-obbligu ta' membru wieħed tal-familja sabiex jipprovdi lil membru ieħor tal-familja bil-mezzi ta' għajxien. Dan huwa statutorju, jiġifieri ġeneralment applikabbli skont il-liġi, suġġett għal ċerti kundizzjonijiet, aktar milli skont il-ftehim bejn il-partijiet. Dan huwa personali u jintemm mal-mewt tal-persuna intitolata għalih.

Persuna tkun intitolata għal manteniment jekk ma tkunx kapaċi taħdem u ma għandhix il-mezzi biex tmanjni lilha nfisha.

Il-manteniment jista' jintalab mill-persuna intitolata għalih mill-persuni li ġejjin u fl-ordni li ġej: il-konjuġi jew l-ekskonjuġi; it-tfal; il-ġenituri; it-tfal tat-tfal u l-proneputijiet; l-aħwa; in-nanniet u l-qraba tal-axxendenti. Jekk il-persuni fl-ewwel linja mhumiex f'miżura li jipprovdu l-manteniment, il-manteniment isir dovut mill-persuni tal-linja segwenti.

Meta persuna hija taħt obbligu li tmanjni numru ta' persuni, il-manteniment isir dovut fl-ordni segwenti (għall-eskluzjoni ta' dawk aktar 'l isfel fil-lista): it-tfal, il-konjuġi jew l-ekskonjuġi, il-ġenituri, in-nanniet jew il-proneputijiet, l-aħwa, in-nanniet u l-qraba tal-axxendenti.

F'każ ta' divorzju, il-konjuġi bla tort biss huwa intitolat għal manteniment.

2 Sa liema età jista' tifel jibbenefika minn allowance għall-manteniment? Hemm regoli differenti għall-manteniment għall-minorenni u għall-adulti?

Il-ġenituri jridu jħallsu l-manteniment għat-tfal minorenni tagħhom taħt l-età ta' 18-il sena, irrispettivament minn jekk humiex kapaċi jaħdmu jew għandhomx il-mezzi ta' għajxien proprji tagħhom. Fil-każ ta' tfal li qabzu t-18-il sena, il-ġenituri jridu jħallsu l-manteniment jekk it-tfal mhumiex kapaċi jmanntu lilhom nfushom permezz tas-salarju tagħhom jew mill-proprjetà tagħhom meta jkunu jistudjaw regolament fi skola sekondarja (sal-età ta' 20 sena), f'kullegg għal edukazzjoni postsekondarja jew f'università (sal-età ta' 25 sena), iżda biss jekk il-pagament tal-manteniment ma jikkawżax piż eċċessiv fuq il-ġenituri.

Il-manteniment jifhallas lil adult biss jekk ma jkunx jista' jaħdem u ma jkunx jista' jibqa' jgħix abbaži tal-proprjetà tiegħu.

Il-manteniment għal ekskonjuġi huwa pagabbli għal massimu ta' tliet snin mix-xoljiment taż-żwieġ, sakemm il-partijiet ma jablux dwar perjodu itwal, u jintemm jekk il-konjuġi li jirċievi l-manteniment jerġa' jizzewweġ. Il-Qorti tista' testendi l-perjodu jekk min jifhallas il-manteniment ikun f'sitwazzjoni ta' tbatija partikolari u min iħallas il-manteniment ikun jista' jfhallas il-manteniment mingħajr diffikultà partikolari.

Kull persuna tista' titlob manteniment mhux biss b'effett immedjat imma wkoll retroattivament, għal perjodu sa sena qabel ma jittressaq ir-rikors.

3 Għandi napplika għand awtorità kompetenti qorti biex nikseb manteniment? X'inhuma l-elementi ewlenin ta' din il-proċedura?

It-talbiet tal-manteniment isiru lill-qorti, irrispettivament min-natura tagħhom, l-ammont tal-manteniment, il-persuna li qegħda titlob il-manteniment u l-persuna li mingħandha qiegħed jintalab il-manteniment. Il-qorti distrettwali (rayonen sad) hija kompetenti. Il-ġurisdizzjoni ġeografika hija tal-qorti tal-post ta' residenza tal-parti attriċi jew tal-intimat; il-parti attriċi tista' tagħzel liema qorti tippreferi minn dawn it-tnejn. Il-proċedura hija permezz ta' rikors skont il-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili. Rikors awtonomu għal manteniment jiġi eżaminat skont il-proċedura mħaffa, jiġifieri f'perjodu ta' żmien iqsar.

4 Tista ssir talba f'isem qarib (jekk iva, liema grad), jew minorenni?

It-talbiet tal-manteniment għall-minuri isiru minn ġenitur li għandu l-kustodja jew it-tutor.

It-talbiet għall-manteniment għall-minuri bejn l-14 u t-18-il sena isiru mill-minuri nfis, bl-għarfien u bil-kunsens tal-ġenitur li għandu l-kustodja jew it-tutor.

5 Jekk qed naħseb biex inressaq il-każ quddiem il-qorti, kif inkun naf liema qorti għandha l-ġurisdizzjoni?

Il-qorti b'ġurisdizzjoni internazzjonali

tiġi determinata skont ir-regoli stabbiliti mill-KMCP, it-trattati internazzjonali bilaterali, jew ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 4/2009 dwar il-ġurisdizzjoni, il-liġi applikabbli, ir-rikonnoxximent u l-eżekuzzjoni tad-deċiżjonijiet u l-kooperazzjoni f'materji relatati ma' obbligi ta' manteniment, jekk applikabbli.

Skont il-KMCP, meta jittressaq rikors għal manteniment f'każ matrimonjali, jiġifieri bħala parti mill-petizzjoni ta' divorzju, il-qrati tal-Bulgarija għandhom ġurisdizzjoni fuq ir-rikors għal manteniment u l-petizzjonijiet matrimonjali jekk wieħed mill-konjuġi huwa ċittadin Bulgaru jew huwa abitwalment residenti fil-Bulgarija. Il-każijiet dwar il-manteniment ta' ekskonjuġi huma ta' kompetenza tal-qrati li huma kompetenti biex jisingħu l-każijiet ta' divorzju. Il-qrati tal-Bulgarija għandhom ġurisdizzjoni fuq każijiet ta' manteniment fejn il-konvenut huwa abitwalment residenti fil-Bulgarija, fejn ir-rikorrent huwa ċittadin Bulgaru jew huwa abitwalment residenti fil-Bulgarija.

Fil-każijiet imsemmija hawn fuq, il-liġi Bulgara hija applikabbli skont il-kundizzjonijiet stabbiliti fir-risposti għad-domandi 18, 19 u 20.

Fejn jiġi ddeterminat li l-qorti Bulgara għandha ġurisdizzjoni internazzjonali, qorti distrettwali għandha ġurisdizzjoni naturali. Il-ġurisdizzjoni ġeografika hija tal-qorti tal-post ta' residenza tal-parti attriċi jew tal-intimat; il-parti attriċi tista' tagħzel liema qorti tippreferi minn dawn it-tnejn.

6 Bħala applikant, neħtieġ intermedjarju biex inressaq il-każ quddiem il-qorti (pereżempju avukat, awtorità ċentrali jew lokali, eċċ.)? Jekk le, liema proċeduri japplikaw?

It-talbiet tal-manteniment isiru lill-qorti, irrispettivament min-natura tagħhom, l-ammont tal-manteniment, il-persuna li qegħda titlob il-manteniment u l-persuna li mingħandha qiegħed jintalab il-manteniment. L-involvement ta' avukat huwa fakultattiv.

7 Irrid inħallas xi miżati biex inressaq il-każ quddiem il-qorti? Jekk iva, kemm jostgħu jtitlghu? Jekk ma jkollix biżżejjed mezzijiet finanzjarji, nista' ningħata għajjuna legali li tkopri l-ispejjeż tal-proċedura?

Ir-rikorrenti fil-kawża ta' manteniment huma eżentati mit-taxxi tal-Istat. Meta tiddeċiedi dwar talba għal manteniment, il-qorti tordna lill-intimat sabiex iħallas it-taxxi tal-Istat u l-ispejjeż soċjali mir-rikorrent fil-proċedimenti.

Tifhallas tariffa statutorja biss f'każijiet fejn ir-rikorrent ikun l-individwu li għandu jagħti l-manteniment u huwa jew hija j/titlob tnaqqis fl-ammont tal-manteniment.

Ir-rappreżentanza legali mhijiex meħtieġa f'każijiet ta' manteniment.

Il-partijiet tal-każ jistgħu jkubsu għajjuna legali skont it-termini ġenerali previsti għall-ġoti tagħha. Dawn tal-aħħar huma stabbiliti fl-Att dwar l-Għajjuna Legali (Zakon za Pravna Pomosht).

8 X'tip ta' manteniment x'aktarx tagħti l-qorti? Kif jiġi kkalkulat l-ammont tal-manteniment? Id-deċiżjoni tal-qorti tista' tiġi riveduta jekk jinbidlu l-għoli tal-ħajja jew iċ-ċirkustanzi familjari? Jekk iva, kif (pereżempju permezz ta' sistema tal-indiċjar awtomatiku)?

L-ammont tal-manteniment huwa ddeterminat skont il-bżonnijiet tal-persuna li hija intitolata għall-manteniment u l-possibiltajiet tal-persuna li trid tħallsu. L-ammont minimu tal-manteniment dovut minn ġenitur għat-tfal minuri tiegħu huwa ekwivalenti għall-kwart tas-salarju minimu kif stabbilit mill-Kunsill tal-Ministri (għall-2019, l-ammont minimu ta' manteniment għal minuri huwa ta' BGN 140). L-ammont tal-manteniment huwa ddeterminat mill-qorti skont il-bżonnijiet tat-tfal u l-mezzi tal-ġenitur.

Fuq talba tal-ġenitur, il-qorti tista' tiddetermina suppliment għall-manutenzjoni stabbilita biex tkopri l-ħtiġijiet esklussivi tat-tfal sa ammont li l-ġenitur jista' jfhallas mingħajr diffikultà partikolari. Fuq talba ta' waħda mill-partijiet, l-ordni tal-manteniment jista' jiġi emendat jew irrevokat jekk ikun hemm bdil fiċ-ċirkustanzi. Għal darba oħra, il-qorti trid tiġi avvinjata għal tibdil fl-ammont.

Il-manteniment jifhallas kull xahar. L-interessi legali huma dovuti fuq pagamenti tardivi.

9 Kif jifhallas il-manteniment u lil min?

Il-manteniment jifhallas personalment lill-persuna intitolata għalih. Fil-każ ta' minuri bejn l-14 u t-18-il sena, dan jifhallas lill-persuna speċifikament iżda bl-għarfien u l-kunsens tal-ġenitur li għandu l-kustodja tal-minuri.

Il-manteniment tal-minuri taħt l-14-il sena jifhallas lill-ġenitur li għandu l-kustodja jew it-tutor.

10 Jekk il persuna kkonċernata (id-debitur) ma tħallasx volontarjament, x'azzjoni tista' tittiehed biex tkun imġiegħla tħallas?

Il-manteniment jiġihallas kull xahar. L-interessi legali huma dovuti fuq pagamenti tardivi.

Id-deċiżjonijiet definittivi tal-qorti għandhom ikunu eżegwiti skont il-kundizzjonijiet u l-proċeduri previsti fil-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili (Grazhdanski Protseualen Kodeks).

In-nuqqas ta' fhas tal-manteniment jikkostitwixxi reat kriminali fil-każijiet previsti fl-Artikolu 183 tal-Kodiċi Kriminali (Nakazatelen kodeks).

11 Jekk jogħġbok iddeskrivi fil-qosor kwalunkwe limitazzjonijiet fl-infurzar, b'mod partikulari regoli għall-protezzjoni tad-debitur u limitazzjoni jew perjodi ta' preskrizzjoni fis-sistema tal-infurzar tiegħek

L-eżekuzzjoni ssir minn marixxall tal-istat jew privat skont l-għażla tal-kreditur.

Il-marixxalli tal-istat jaħdmu għas-servizz ta' eżekuzzjoni ta' qorti distrettwali (rayonen sad) u l-qasam ta' operazzjoni tagħhom jikkoinċidi mal-ġurisdizzjoni ġeografika tal-qorti.

Il-marixxalli privati joperaw fil-ġurisdizzjoni ġeografika tal-qorti provinċjali rilevanti (okrazhen sad).

Skont l-Artikolu 149 tal-Kodiċi tal-Familja, l-itwal perjodu li għalih jista' jintalab manteniment retroattiv huwa sena qabel ma jitressaq ir-rikors. Ladarba l-obbligu ta' manteniment ikun ġie determinat f'termini ta' raġunijiet u ammont, b'deċiżjoni tal-qorti, dan jiġi estint skont ir-regoli ġenerali applikabbli għall-preskrizzjoni estintiva: l-Artikoli 110 sa 120 tal-Att dwar l-Obbligi u l-Kuntratti (Zakon za zadalzhenyata i dogovorite).

Ara t-Taqsimata tal-Eżekuzzjoni tas-sentenzi.

12 Teżisti organizzazzjoni jew awtorità li tista' tghini nirkupra l-manteniment?

L-Att dwar il-Protezzjoni ta-Tfal (Zakon za Zakrila na Deteto) jipprovdi għal numru ta' miżuri ta' protezzjoni, inkluż billi t-fal u l-ġenituri jinżammu informati bid-drittijiet u l-obbligi tagħhom, u billi jiġi żgurat l-għoti tal-għajnuna legali mill-Istat. Skont l-Artikolu 15 tal-Att dwar il-Protezzjoni ta-Tfal, it-fal huma intitolati għall-għajnuna legali u għall-appelli fil-proċedimenti kollha li jaffettwaw id-drittijiet u l-interessi tagħhom. L-għajnuna legali hija pprovduta mill-Uffiċċju għall-Għajnuna Legali Nazzjonali.

L-Att dwar l-Avukatatura (Zakon za Advokaturata) jipprevedi espressament li avukat Bulgaru jew tal-UE jista' jipprovdi għajnuna legali b'xejn u assistenza lil persuni li huma intitolati għal manteniment. Fit-tali każ, jekk il-parti li qegħda toġġezzjona hija ordnata tħallas l-ispejjeż fil-proċedimenti, l-avukat jista' jitlob xi onorarji, li jiġu stabbiliti mill-qorti.

13 Jistgħu l-organizzazzjonijiet (statali jew privati) iħallsu kompletament jew parzjalment il-manteniment fisem id-debitur?

Meta jiġi stabbilit fi proċedimenti ta' eżekuzzjoni li l-individwu li jrid jagħti manteniment ma għandux dħul u ma għandux proprjetà, il-manteniment mogħti jiġihallas mill-Istat fisem dak l-individwu abbażi ta' xi kundizzjonijiet u proċedura stabbilita minn regolament maħruġ mill-Kunsill tal-Ministri. F'tali każ, il-manteniment imħallas mill-Istat ikun f'ammont stabbilit fid-deċiżjoni tal-qorti iżda ma jistax jaqbeż l-ammont massimu stabbilit kull sena mill-Att dwar il-Baġit Statali tar-Repubblika tal-Bulgarija (Zakon za darzhavniya byudzhet na Republika Bgaria).

Skont il-proċedura ta' assistenza soċjali, l-istat jieħu ħsieb in-nies fil-bżonn meta hadd mhuwa responsabbli biex jipprovdi manteniment skont il-liġi jew hadd mhuwa kapaċi jipprovdi manteniment.

14 Jekk ninsab f'dan l-Istat Membru u d-debitur għandu r-residenza tiegħu f'pajjiż ieħor:

14.1 Nista' nikseb assistenza ta' awtorità jew organizzazzjoni privata f'dan l-Istat Membru?

Iva, skont il-proċedura prevista fir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 4/2009 dwar il-ġurisdizzjoni, il-liġi applikabbli, ir-rikonoxximent u l-eżekuzzjoni tad-deċiżjonijiet u l-kooperazzjoni f'materji relatati ma' obbligi ta' manteniment. Ir-Repubblika tal-Bulgarija hija parti wkoll f'numru ta' konvenzjonijiet ta' għajnuna legali reċiproka bejn il-pajjiżi, inkluż dawk li mhumiex Stati Membri tal-UE. Il-Ministeru tal-Ġustizzja hija l-awtorità ċentrali skont dawn il-konvenzjonijiet u f'din il-kapaċità jipprovdi assistenza dwar talbiet miċ-ċittadini.

14.2 Jekk iva, kif nista' nikkuntattja lil awtorità jew l-organizzazzjoni privata?

Il-Ministeru tal-Ġustizzja hija l-awtorità ċentrali u jista' jiġi kkuntattjat skont id-dettalji ta' hawn taħt:

Ministry of Justice

Ul. Slavyanska 1

1040 Sofia

Bulgaria

Telefown: (+359 2) 92 37 555

Faks: (+359 2) 987 0098

Persuna ta' kuntatt:

E_Gyurova@justice.government.bg

M_Parvanova@justice.government.bg

15 Jekk ninsab f'pajjiż ieħor u d-debitur jinsab f'dan l-Istat Membru:

15.1 Nista' nibgħat talba direttament lil tali awtorità jew organizzazzjoni privata f'dan l-Istat Membru?

Iva, skont il-proċedura prevista fir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 4/2009 dwar il-ġurisdizzjoni, il-liġi applikabbli, ir-rikonoxximent u l-eżekuzzjoni tad-deċiżjonijiet u l-kooperazzjoni f'materji relatati ma' obbligi ta' manteniment. Jekk ir-rikorrent jinsab f'pajjiż li miegħu r-Repubblika tal-Bulgarija kkonkludiet konvenzjoni ta' għajnuna legali reċiproka, ir-rikorrent jista' jitlob l-għajnuna mill-Ministeru tal-Ġustizzja bħala awtorità ċentrali abbażi ta' dik il-konvenzjoni.

15.2 Jekk iva, kif nista' nikkuntattja lil dik l-awtorità jew l-organizzazzjoni privata u x'tip ta' assistenza nista' nikseb?

Skont il-proċedura prevista fir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 4/2009 dwar il-ġurisdizzjoni, il-liġi applikabbli, ir-rikonoxximent u l-eżekuzzjoni tad-deċiżjonijiet u l-kooperazzjoni f'materji relatati ma' obbligi ta' manteniment, jew skont il-proċedura prevista fil-konvenzjoni ta' għajnuna legali reċiproka.

Ara iktar 'il fuq għad-dettalji ta' kuntatt tal-Ministeru tal-Ġustizzja bħala Awtorità Ċentrali.

16 Dan l-Istat Membru huwa marbut bil-Protokoll tal-Aja tal-2007?

Iva, ir-Repubblika tal-Bulgarija hija marbuta bil-Protokoll tal-Aja tal-2007.

17 Jekk dan l-Istat Membru mhuwix marbut bil-Protokoll tal-Aja tal-2007, liema liġi tkun applikabbli għat-talba għal manteniment skont ir-regoli tal-liġi internazzjonali privata tiegħu? X'inhuma r-regoli tal-liġi internazzjonali privata korrispondenti?

Ara r-risposta aktar 'il fuq.

18 X'inhuma r-regoli fuq l-aċċess għall-ġustizzja f'każijiet transfruntiera fl-UE li jsegwu l-istruttura tal-Kapitolu V tar-Regolament dwar il-Manteniment?

Ir-regoli applikabbli huma previsti fir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 4/2009 dwar il-ġurisdizzjoni, il-liġi applikabbli, ir-rikonoxximent u l-eżekuzzjoni tad-deċiżjonijiet u l-kooperazzjoni f'materji relatati ma' obbligi ta' manteniment, u fl-Artikoli 627a sa 627c tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili (fis-sehħ mit-18 ta' Ġunju 2011).

Meta tingħata deċiżjoni fi Stat Membru li huwa marbut bil-Protokoll tal-Aja tal-2007, ir-rikors għal eżekuzzjoni tad-deċiżjoni abbażi tad-dokumenti msemmija fl-Artikolu 20 tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 4/2009 jiġi pprezentat fil-qorti provinċjali tad-domicilju tad-debitur jew tal-post ta' eżekuzzjoni tal-obbligu. Id-digriet ta' rifjut jew ta' sospensjoni tal-eżekuzzjoni fis-sens tal-Artikolu 21 tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 4/2009 jingħata mill-qorti provinċjali.

Ir-rikors għal eżekuzzjoni ta' deċiżjoni jew ta' att ieħor mogħti fi Stat Membru li mhuwiex marbut bil-Protokoll tal-Aja tal-2007 jiġi ppreżentat fil-qorti provinċjali tad-domicilju tad-debitur jew tal-post ta' eżekuzzjoni tal-obbligu. Ma tintalabx kopja tar-rikors għan-notifika lid-debitur. Il-qorti teżamina r-rikors in camera. Fid-digriet li jilqa' r-rikors, il-qorti tiffissa data ta' skadenza għall-appell skont l-Artikolu 32(5) tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 4/2009. Ma jistax ikun hemm lok għall-eżekuzzjoni proviżorja tad-digriet li jilqa' r-rikors. Fid-digriet li qiegħed jilqa' r-rikors, il-qorti tagħti wkoll deċiżjoni dwar il-miżuri proviżorji u l-miżuri kawtelatorji mitluba. Id-digriet huwa ekwivalenti għal deċiżjoni mogħtija fi proċedura kontenżjuża. Id-digriet jista' jiġi appellat fuq punti ta' fatt jew punti ta' liġi quddiem il-Qorti tal-Appell ta' Sofia (Sofijski apelativen sad) skont it-termini u l-modalitajiet previsti fl-Artikolu 32 tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 4/2009. Id-deċiżjoni tal-Qorti tal-Appell ta' Sofia tista' tiġi appellata fuq punti ta' liġi biss fil-Qorti Suprema ta' Kassazzjoni.

19 X'in huma l-miżuri adottati minn dan l-Istat Membru sabiex jiżgura l-funzjonament tal-attivitajiet deskritti fl-Artikolu 51 tar-Regolament dwar il-Manteniment?

Saru tibdiliet fid-daqs u l-istruttura tal-persunal tad-Direttorat għall-Protezzjoni Legali Internazzjonali Tat-Tfal u tal-Adozzjonijiet Bejn Pajjiż U Ieħor, li d-doveri tiegħu jinkludu t-tweġġ tal-attivitajiet assenjati lill-Ministeru tal-Gustizzja bħala awtorità ċentrali skont ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 4/2009 dwar il-ġurisdizzjoni, il-liġi applikabbli, ir-rikonoxximent u l-eżekuzzjoni tad-deċiżjonijiet u l-kooperazzjoni f'materji relatati ma' obbligi ta' manteniment. Id-Direttorat huwa inkarigat li jinteraġixxi mad-Direttorat Ġenerali tar-Reġistrazzjoni Ċivili u s-Servizzi Amministrattivi tal-Ministeru tal-Iżvilupp Reġjonali u tax-Xogħolijiet Pubbliċi, l-Aġenzija Nazzjonali tad-Dħul u l-Uffiċċju Nazzjonali għall-Għajnuna Legali fl-ipproċessar ta' talbiet mill-Istati Membri tal-UE dwar l-obbligi ta' manteniment skont ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 4/2009.

Din il-paġna web hija parti minn [L-Ewropa Tiegħek](#).

Nilqgħu l-[feedback](#) tiegħek dwar l-utilità tal-informazzjoni pprovduta.

This webpage is part of an EU quality network

L-aħħar aġġornament: 17/12/2020

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Talbiet għal manteniment - Repubblika Ċeka

1 X'ifissru l-kunċetti "manteniment" u "obbligu ta' manteniment" f'termini prattiċi? Liema persuni għandhom iħallsu allowance għal-manteniment lil persuna oħra?

Il-kunċett tal-"manteniment" ifisser is-somma li persuna tagħti lil oħra biex tissodisfa l-ħtiġijiet legittima tagħha kollha. Prekwiżit ewlieni għall-formazzjoni u d-dewmien tal-obbligu ta' manteniment skont il-Kodiċi Ċivili huwa l-eżistenza ta' familja jew relazzjoni simili, sew jekk konjugali, ekskonjugali jew ta' parentela flinja dritta, jew relazzjoni bejn sħab irregistrati jew ekssħab irregistrati tal-istess sess.

Il-Kodiċi Ċivili jispeċifika l-gruppi ta' nies meħtieġa li jipprovdu l-manteniment u dawk awtorizzati li jirċevuh kif ġej:

manteniment bejn il-konjuġi: dan jibda meta jkun kkontratt iż-żwieġ u jintemm malli ż-żwieġ jinħall. Il-miżżewġin għandhom obbligu ta' manteniment sal-punt li jiżgura li jkollhom it-tnejn l-istess standard materjali u kulturali, li jiġi mill-istatus ugwali ta' raġel u mara fiż-żwieġ. L-obbligu ta' manteniment bejn il-miżżewġin jieħu preċedenza fuq l-obbligu ta' manteniment bejn il-ġenituri u t-tfal.

manteniment bejn partijiet minn koppja divorzjata: dan jiġri jekk wieħed mill-koppja divorzjata ma jkunx kapaċi jmantni ruħu u din l-inkapaċità toriġina b'konnessjoni maż-żwieġ u tista' tintalab legittimament mill-ekskonjuġi, partikolarment fid-dawl tal-età jew l-istat tas-saħħa tal-parti divorzjata fil-mument tad-divorzju jew tat-tmien tal-kura ta' wild komuni tal-koppja divorzjata. Hija tintemm ladarba l-parti mantnuta terġa' tiżżewweġ jew malli jiskadi l-perjodu stabbilit għall-manteniment għall-koppja miżżewġa (massimu ta' 3 snin).

manteniment bejn ġenituri u tfal: dan jibda mat-twelid tal-wild u jintemm meta li jkun kapaċi jmantni ruħu jew l-obbligu ta' manteniment jiġi ttrasferit lil ħaddieħor (eż. biż-żwieġ jew ċhid tal-paternità). L-ammont ta' manteniment ikun iddeterminat b'tali mod li jiżgura li l-istandard tal-għajxien tal-ulied ikun sostanzjalment identiku għall-istandard tal-għajxien tal-ġenituri. L-ulied huma obbligati wkoll jiprovdu manteniment xieraq lill-ġenituri, skont il-meżzi tagħhom, u l-istandard tal-għajxien tal-ġenituri ma hemmx għalfejn ikun identiku għall-istandard tal-għajxien ta' wliedhom.

manteniment bejn qraba fil-linja dixxendenti u axxendenti: dan ikun bejn axxendenti u dixxendenti. L-obbligu ta' manteniment mill-ġenituri lejn uliedhom jipprekludi l-obbligu ta' manteniment min-nanniet jew qraba oħrajn fil-linja axxendenti lejn it-tfal. Qraba iktar distanti ikollhom obbligu ta' manteniment jekk dan ma jkunx jista' jiġi ssodusfat minn qraba eqreb.

ammont imħallas lil omm waħedha biex ikopri l-manteniment u spejjeż oħra: dan ikun meta omm il-wild ma tkunx miżżewġa ma' missieru. F'dan il-każ, il-missier ikollu jipprovdu manteniment għal perjodu ta' sentejn wara li jitwielded ibnu u li jagħti kontribut raġonevoli għall-ispejjeż marbuta mat-tqala u t-twelid. L-obbligu ta' manteniment huwa rregolat ukoll mill-Att dwar is-Sħubija Reġistrata. Dan jipprevedi:

obbligu ta' manteniment reċiproku bejn is-sħab. L-ambitu tal-obbligu ta' manteniment huwa stabbilit biex jiżgura li l-istandard materjali u kulturali taż-żewġ sħab ikun bażikament l-istess;

obbligu ta' manteniment wara d-dissoluzzjoni tal-koabitazzjoni bejn is-sħab – ekssieħeb li ma jkunx kapaċi jmantni ruħu jista' jittlob lill-ekssieħeb tiegħu jikkontribwixxi ammont raġonevoli ta' għajnuna, fir-rigward tal-kapaċitajiet u l-qagħda finanzjarja tiegħu. Jekk wieħed mill-ekssħab, li ma jkunx ikkontribwixxa għat-tifrik permanenti tas-sħubija, isofri danni serji mit-terminazzjoni tas-sħubija, huwa jkun jista' jingħata manteniment għal perjodu ta' tliet snin bl-istess ammont tal-obbligu ta' manteniment li kien ikun f'każ li s-sħubija ma ntemmietx.

L-obbligu ta' manteniment għal persuna biex tipprovdi għajnuna lil persuna oħra hija stabbilita fil-liġi u ma tistax tiġi ttrasferita, sostitwita jew ċeduta bil-quddiem.

Wieħed mill-prekwiżiti għall-għoti ta' obbligu ta' manteniment, li japplika f'kull każ meta obbligu ta' manteniment ikun issodisfat, huwa l-konsistenza mal-moralità pubblika.

2 Sa liema età jista' tifej jibbenefika minn allowance għal-manteniment? Hemm regoli differenti għal-manteniment għal-minorenni u għal-adulti?

Il-manteniment jista' jingħata jekk il-benefiċjarju ma jkunx realistikament jista' jmantni ruħu. Il-kapaċità li wieħed imantni ruħu tiġi tradizzjonalment interpretata bħala l-kapaċità li wieħed jiddodisfa l-ħtiġijiet tiegħu (materjali, kulturali, eċċ.). Jekk wild ma jkunx kapaċi jmantni ruħu u jkun jiddependi mill-ġħajnuna ta' min iħallaslu l-manteniment, l-obbligu ta' manteniment ma jintemmx lanqas meta dan isir adult (pereż. jekk ikompli jistudja), u f'każijiet eċċezzjonali, l-obbligu ta' manteniment jista' jkompli tul ħajjet il-wild u l-ġenituri (pereż. jekk il-wild ikollu diżabilità u qatt mhuwa ħa jkun jista' jmantni ruħu). B'kuntrast ma' dan, l-obbligu ta' manteniment jista' jiskadi anke qabel ma l-wild isir adult jekk huwa jkun kapaċi jmantni ruħu qabel. Għalhekk ma hemmx limitu speċifiku ta' età. Li wieħed isir maġġorenni huwa importanti f'termini ta' proċedura (pereż. qorti tista' tiddeċiedi dwar il-manteniment ta' wild taħt l-età mingħajr rikors, imma qorti tagħti l-manteniment lil ulied adulti fuq il-baži ta' rikors).

3 Għandi napplika għand awtorita kompetenti jew qorti biex nikseb manteniment? X'inhuma l-elementi ewlenin ta' din il-proċedura?

Hija biss qorti li tista' tiddeċiedi dwar il-manteniment, fuq il-baži ta' rikors, filwaqt li qorti tista' tiddeċiedi dwar manteniment ta' wild taħt l-età anke mingħajr rikors.

Minbarra d-dettalji ġenerali, ir-rikors irid ikun fiha l-isem, il-kunjom u l-indirizz tal-partijiet, deskrizzjoni tal-fatti kritiċi, deżinjazzjoni tal-evidenza mressqa mill-attur u din trid turi b'mod ċar it-talbiet tal-attur.

Ir-rikors irid jiġi pprezentat fil-qorti lokalment kompetenti. Ara l-mistoqsija nru 5.

4 Tista ssir talba fisem qarib (jekk iva, liema grad), jew minorenni?

Ġenitur li jkollu l-kustodja ta' wliedu huwa intitolat jagħmel rikors fisem uliedu għall-manteniment mingħand il-ġenitur l-ieħor. Huwa jkun jista' jaġixxi wkoll fisem uliedu bħala tutor jew fiduċjarju. Wild li jkun kiseb kapaċità ġuridika sħiħa jrid jagħmel rikors għall-manteniment f'ismu stess.

Ma jistax jiġi pprezentat rikors fisem qarib, ħlief f'każijiet fejn il-persuna ma jkollhiex kapaċità ġuridika sħiħa u l-qorti taħtar tutor minn fost il-qraba tagħha.

5 Jekk qed naħseb biex inressaq il-każ quddiem il-qorti, kif inkun naf liema qorti għandha l-ġurisdizzjoni?

Il-ġurisdizzjoni (l-awtorità) internazzjonali għal proċedimenti dwar materji relatati ma' obbligi ta' manteniment tiġi vvalutata skont ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 4/2009 tat-18 ta' Diċembru 2008 dwar il-ġurisdizzjoni, il-liġi applikabbli, ir-rikonoxximent u l-eżekuzzjoni tad-deċiżjonijiet u l-kooperazzjoni f'materji relatati ma' obbligi ta' manteniment ("Ir-Regolament dwar l-Obbligi ta' Manteniment"): <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?qid=1409302593149&uri=CELEX:02009R0004-20130701>. Dan ir-Regolament huwa bla preġudizzju għall-applikazzjoni ta' trattati internazzjonali li r-

Repubblika Ċeka hija parti fihom u li għandhom x'jaqsmu ma' materji regolati mir-Regolament dwar l-Obbligi ta' Manteniment. Madankollu, dawn it-trattati japplikaw biss ma' Stati li mhumiex Membri tal-UE (dan jikkonċerna partikolarment it-trattati bilaterali dwar l-assistenza legali konklużi ma' Stati li mhumiex membri tal-UE jew il-Konvenzjoni internazzjonali dwar il-Ġurisdizzjoni u r-rikonoxximent u l-eżekuzzjoni tas-sentenzi f'materji ċivili u kummerċjali (Lugano, 30.10.2007) fir-rigward tan-Norveġja, l-Iżvizzera u l-Iżlanda); f'relazzjonijiet bejn l-Istati Membri tal-Unjoni Ewropea, ir-Regolament dwar l-Obbligi ta' Manteniment jieħu preċedenza fuq it-trattati internazzjonali.

Fir-Repubblika Ċeka, il-qrati distrettwali jiddeċiedu fil-proċedimenti relatati mal-obbligi ta' manteniment fl-ewwel istanza.

Il-ġurisdizzjoni tiġi ddeterminata prinċipalment skont ir-Regolament dwar l-Obbligi ta' Manteniment, li tiegħu preċedenza fuq il-leġiżlazzjoni Ċeka. Skont l-Artikolu 3 tar-Regolament dwar l-Obbligi ta' Manteniment, l-attur jista', jekk jagħzel li jagħmel dan, jipprezenta rikors fil-qorti

a) fil-post fejn il-konvenut huwa residenti abitwali, jew

b) fil-post fejn il-kreditur huwa residenti abitwali.

Inkella, abbaži tal-applikazzjoni tal-Artikolu 3(c) u (d) tar-Regolament dwar l-Obbligi ta' Manteniment, il-proċedimenti fir-Repubblika Ċeka jistgħu jinfethu fil-qorti li jkollha l-ġurisdizzjoni biex tisma' proċedimenti għad-determinazzjoni tal-paternità jew fil-qorti li jkollha l-ġurisdizzjoni biex tisma' proċedimenti li jikkonċernaw ir-responsabbiltà tal-ġenituri sakemm dik il-ġurisdizzjoni ma tkunx ibbażata unikament fuq in-nazzjonalità ta' waħda mill-partijiet.

Skont l-Artikolu 5 tar-Regolament dwar l-Obbligi ta' Manteniment, il-ġurisdizzjoni tista' tiġi stabbilita wkoll fuq il-baži li l-konvenut jidher f'qorti sakemm imbagħad il-konvenut ma jikkontestax il-ġurisdizzjoni tal-qorti bħala l-ewwel att ġuridiku sussegwenti tiegħu.

In-normi ġuridici Ċeki għad-determinazzjoni tal-ġurisdizzjoni, li japplikaw biss f'każijiet fejn il-ġurisdizzjoni ma tkunx iddeterminata fuq il-baži tar-Regolament dwar l-Obbligi ta' Manteniment (jiġifieri pereżempju f'każ fejn il-ġurisdizzjoni internazzjonali tal-qorti Ċeka tkun ibbażata fuq l-Artikoli 6 u 7 tar-Regolament dwar l-Obbligi ta' Manteniment (ġurisdizzjoni sussidjarja, *forum necessitatis*) jew fuq trattat internazzjonali ma' Stat li mhux Membru tal-UE), huma kif ġej: għal proċedimenti li jikkonċernaw il-manteniment ta' tifel minorenni, il-qorti ġenerali tat-tifel minorenni għandha l-ġurisdizzjoni, jiġifieri l-qorti ta' fejn huwa residenti t-tifel minorenni, fuq il-baži ta' ftehim bejn il-ġenituri jew deċiżjoni tal-qorti jew fatti deċiżivi oħrajn. F'każijiet oħrajn, il-qorti kompetenti tkun il-qorti ġenerali tal-konvenut. Il-qorti ġenerali ta' persuna fiżika hija l-qorti distrettwali tad-distrett fejn ikollha r-residenza tagħha u, jekk ma jkollhiex residenza, il-qorti tad-distrett fejn toqgħod. B'residenza wieħed jifhem post fejn il-persuna tirisjedi bl-intenzjoni li tibqa' hemm b'mod permanenti (huwa possibbli wkoll li hemm għadd ta' postijiet ta' dan it-tip, u f'dak il-każ il-qorti ġenerali hija dawk il-qrati kollha). Jekk konvenut li jkun ċittadin tar-Repubblika Ċeka, ma jkollu l-ebda qorti ġenerali, jew ma jkollu waħda fir-Repubblika Ċeka, il-qorti kompetenti hija dik tad-distrett fejn kellu l-aħħar residenza magħrufa fir-Repubblika Ċeka. Drittijiet ta' proprjetà jistgħu jiġu invokati kontra persuna li ma jkollha l-ebda qorti kompetenti oħra fir-Repubblika Ċeka fil-qorti tad-distrett fejn ikollha l-proprjetà.

6 Bħala applikant, neħtieġ intermedjarju biex inressaq il-każ quddiem il-qorti (pereżempju avukat, awtorità ċentrali jew lokali, eċċ.)? Jekk le, liema proċeduri japplikaw?

Il-liġi ma tirrikjedix li l-attur ikun rappreżentat. Madankollu, l-attur jista' jieħu d-deċiżjoni li jkun rappreżentat quddiem il-qorti fuq il-baži ta' prokura mogħtija lil rappreżentant tal-għażla tiegħu, pereżempju avukat.

Persuna fiżika li ma tkunx tista' tidher indipendentement quddiem il-qorti trid tkun rappreżentata minn rappreżentant legali jew tutor. F'każ ta' tifel minorenni, ir-rappreżentanti legali huma l-ġenituri tiegħu.

7 Irrid inħallas xi miżati biex inressaq il-każ quddiem il-qorti? Jekk iva, kemm jistgħu jtitlghu? Jekk ma jkollix biżżejjed mezzi finanzjarji, nista' ningħata għajjnuna legali li tkopri l-ispejjeż tal-proċedura?

Proċedimenti dwar materji li jikkonċernaw obbligi ta' manteniment reċiproċi bejn il-ġenituri u wliedhom huma kompletament eżenti mit-tariffi tal-qorti. Fi proċedimenti oħrajn għad-determinazzjoni tal-manteniment, inkluż iż-żieda tiegħu, l-attur huwa eżenti mit-tariffi tal-qorti. Din l-eżenzjoni tapplika wkoll għall-proċedimenti ta' eżekuzzjoni.

Jekk l-attur ikun ir-rappreżentat minn avukat ikollu jħallas r-rimunerazzjoni tal-avukat skont ir-rata tariffarja (li tista' titniżżel bl-Ingliż mis-sit tal-Kamra tal-Avukati Ċeka: <http://www.cak.cz/scripts/detail.php?id=2239>) tiegħu – sakemm ma jiftehmx mod ieħor. Jekk ikun iġġustifikat mill-istatus soċjali u finanzjarju tal-attur, u sakemm il-każ ma jkunx arbitrarju jew talba manifestament infondata jew ostruzzjoni ta' drittijiet, il-qorti tista' taħtar rappreżentant bla ħlas jew għal tariffa mnaqqsa jekk dan ikun assolutament neċessarju għall-ħarsien tal-interessi tal-attur; avukat jinħata bħala dan ir-rappreżentant b'ċerti kundizzjonijiet.

8 X'tip ta' manteniment x'aktarx tagħti l-qorti? Kif jiġi kkalkulat l-ammont tal-manteniment? Id-deċiżjoni tal-qorti tista' tiġi riveduta jekk jinbidlu l-għoli tal-ħajja jew iċ-ċirkustanzi familjari? Jekk iva, kif (pereżempju permezz ta' sistema tal-indiċjar awtomatiku)?

Il-manteniment jithallas fil-parti l-kbira fi flus kontanti – fi ħlas regolari li jirrikorri kull xahar, u dejjem jithallas b'xahar bil-quddiem (sakemm il-qorti ma tiddeċidix mod ieħor, jew sakemm il-kreditur ma jaqbilx dwar kundizzjonijiet differenti mal-ġenitur responsabbli), għalkemm jista' jkun ipprovdut f'xi forma oħra, pereżempju billi tiġi pprovduta akkommodazzjoni, ħlas mhux finanzjarju, eċċ.

Minbarra l-istipulazzjoni tal-kundizzjonijiet li jorbtu lill-ġenitur responsabbli, l-obbligu ta' manteniment lill-wild jiddetermina wkoll ir-relazzjonijiet tal-proprjetà u l-bżonnijiet raġonevoli tat-tifel, li jiddependu primarjament mill-età u l-kundizzjoni tas-saħħa tiegħu. Jitqies ukoll il-mod kif il-wild ikun qed iħejji ruħu għall-karriera futura tiegħu, attivitajiet estrakurrikulari, passatempi eċċ. Madankollu, il-prinċipju huwa li l-istandard tal-għajxien tal-wild ikun sostanzjalment identiku għal dak tal-ġenituri. Jekk il-qagħda finanzjarja tal-persuna responsabbli tippermetti dan, it-tfaddil jista' jitqies bħala bżonn raġonevoli tat-tifel. Fid-determinazzjoni tal-ambitu tal-obbligi ta' manteniment tal-ġenituri, il-ġenitur li jkun qed jieħu ħsieb it-tifel u kemm qed jieħu ħsieb jittqiesu wkoll. Il-manteniment bejn il-miżżewġin jingħata f'ammont li jiżgura li jkollhom it-tnejn l-istess standard materjali u kulturali, li jiġi mill-istatus ugwali ta' raġel u mara fiż-żwieġ.

Il-manteniment bejn koppja divorzjata jingħata meta parti mill-koppja divorzjata ma tkunx kapaċi tmanjni ruħha u din l-inkapaċità toriġina b'konnessjoni maż-żwieġ u tista' tintalab legittimament mill-ekskonjuġi, partikolarment fid-dawl tal-età jew l-istat tas-saħħa tal-parti divorzjata fil-mument tad-divorzju jew tat-tmiem tal-kura ta' wild komuni tal-koppja divorzjata. Il-manteniment jingħata f'ammont raġonevoli. Meta jiddeciedu fuq l-ammont, jitqies kemm dam iż-żwieġ qabel id-divorzju, flimkien ma' rekwiżiti oħrajn rikjesti mil-liġi.

Il-manteniment għal omm tqila jingħata biex ikopri r-rimborz tal-ispejjeż marbuta mat-tqala u t-twelid f'ammont raġonevoli.

Il-qorti tikkonċedi l-manteniment għal sħubija rreġistrata abbażi ta' rikors, wara li tqis ir-rekwiżiti għall-kura tal-abitazzjoni komuni. L-ammont tal-obbligu ta' manteniment jiġi ddeterminat b'tali mod li jiżgura li l-istandard materjali u kulturali taż-żewġ sħab ikun bażikament ugwali.

L-obbligu ta' manteniment wara l-ħall tal-koabitazzjoni tas-sħab tal-istess sess jista' jiġi ddeterminat wara rikors minn ekssieħeb li ma jkunx kapaċi jmantni ruħu. Huwa jista' jitlob lill-ekssieħeb jikkontribwixxi manteniment raġonevoli skont il-kapaċitajiet, il-possibilitajiet u l-proprjetà tiegħu. Jekk ma jaqblux, il-qorti tiddetermina l-manteniment abbażi ta' rikors ta' wieħed minnhom. Jekk wieħed mill-ekssħab, li ma jkunx ikkontribwixxa għat-tifrik permanenti tas-sħubija, isofri danni serji mit-terminazzjoni tas-sħubija, il-qorti tista' tikkoncedilu l-manteniment mingħand l-ekssieħbu għal perjodu ta' tliet snin mil-ħall tal-koabitazzjoni bl-istess ammont tal-obbligu ta' manteniment li kien ikun f'każ li s-sħubija ma nħallietx.

Il-liġi Ċeka ma tagħrafx dak li jissejjaħ manteniment b'għan bl-użu ta' tabelli, perċentwali eċċ. u lanqas ma hi marbuta b'manteniment minimu jew massimu. Fit-teħid tad-deċiżjoni tagħha, il-qorti tqis l-unicità ta' kull każ speċifiku, bħall-possibbiltà ta' aktar minn obbligu ta' manteniment wieħed, spejjeż oġġha għal tfaġ b'diżabilità, eċċ. Il-Ministeru tal-Ġustizzja joħroġ biss tabella ta' ammonti rakkomandati: <http://portal.justice.cz/Justice2/MS/ms.aspx?o=23&j=33&k=6223&d=315516>.

Id-deċiżjonijiet tal-qorti dwar il-manteniment jinħarġu suġġetti għal bidliet fis-sitwazzjoni. Għalhekk jistgħu jiġu mmodifikati jekk is-sitwazzjoni tal-kreditur jew tal-parti responsabbli jinbidlu b'mod sinifikanti.

9 Kif jiġihallas il-manteniment u lil min?

Il-manteniment jiġihallas f'ammonti regolari, rikorrenti u fix-xahar, li jiġihallsu dejjem xahar bil-quddiem, sakemm il-qorti ma tiddecidix mod ieħor, jew sakemm il-persuna responsabbli għall-manteniment ma tiftiehemx mod ieħor mal-kreditur. F'każijiet eċċezzjonali ħafna (eż. meta l-ġenitur responsabbli jirċievi biss introjtu staġonali, huwa impenjat f'negozju b'riskju għoli, eċċ.) il-qorti tista' tordna li somma flus tiġi ddepożitata biex tkopri l-manteniment futur. Il-qorti mbagħad tieħu miżuri ulterjuri biex tiżgura li l-ħlasijiet individwali, ekwivalenti għall-ħlasijiet ta' manteniment fix-xahar, jiġihallsu lit-tifel minn din is-somma. Il-manteniment irid jiġihallas jew lill-kreditur jew lill-persuna li jkollha l-kura tal-kreditur.

10 Jekk il persuna kkonċernata (id-debitur) ma tħallasx volontarjament, x'azzjoni tista' tittieħed biex tkun imġiegħla tħallas?

Skont il-liġi Ċeka, tista' tiġi ppreżentata rikors quddiem il-qorti kompetenti għal eżekuzzjoni ġudizzjarja jew tista' tiġi ppreżentata proposta mal-*bailiff* għal proċedimenti eżekutorji. B'mod ġenerali, il-proċedura għal eżekuzzjoni ġudizzjarja jew eżekuzzjoni oħra (inkluż tagħrif dwar id-dettalji li jridu jiddaħħlu fir-rikors) tkun stabbilita fid-dokument ta' tagħrif intitolat "Proċeduri għall-eżekuzzjoni ta' deċiżjonijiet ġudizzjarji". Hawn taħt issibu xi dettalji speċifiċi li jikkonċernaw l-irkupru tal-manteniment.

Eżekuzzjoni ġudizzjarja

Il-qorti ġenerali tat-tifel minorenni (ara t-twegiba għall-mistoqsija nru 5 għad-definizzjoni ta' qorti ġenerali ta' tifel minorenni) hija kompetenti li tirregola u teżegwixxi deċiżjoni ta' manteniment favur tifel minorenni. Il-qorti ġenerali tal-parti responsabbli (ara t-twegiba għall-mistoqsija nru 5 għad-definizzjoni ta' qorti ġenerali tal-parti responsabbli) hija kompetenti li tiddeciedi dwar tipi oħrajn ta' obbligu ta' manteniment inkluż manteniment favur ulied adulti.

F'każijiet ta' eżekuzzjoni ta' manteniment għal tifel minorenni, wara rikors minn waħda mill-partijiet, il-qorti tista' tipprovdi assistenza fl-identifikazzjoni tar-residenza tal-parti responsabbli. Il-qorti tista' tipprovdi wkoll għajjnuna addizzjonali lill-kreditur qabel ma tordna l-eżekuzzjoni tad-deċiżjoni – pereżempju billi titlob lill-persuna responsabbli tipprovdi informazzjoni dwar tirċevix paga jew introjtu regolari u mingħand min, jew fl-iem bank jew istituzzjoni tal-ħlas għandha l-kontijiet tagħha u n-numri ta' dawn il-kontijiet, jew billi titlob lill-parti responsabbli tiddikjara l-beni tagħha. Il-qorti tista' tipprovdi wkoll din l-assistenza għal tiġi ta' obbligu ta' manteniment oħrajn li mhumieħ manteniment għal tfaġ minorenni.

Proċedimenti eżekutorji

Talba għall-ftuħ ta' proċedimenti eżekutorji tista' tiġi ppreżentata lil kull *bailiff* Ċek. Lista ta' *bailiffs* tinsab fuq is-sit web tal-Kamra tal-Eżekutori tar-Repubblika Ċeka: <http://www.ekcr.cz/seznam-exekutoru>. Fl-eżekuzzjoni ta' ħlas għall-manteniment għal wild minorenni, il-*bailiff* ma għandux dritt jitlob lill-kreditur jagħmel ħlas raġonevoli bil-quddiem għall-ispejjeż tal-eżekuzzjoni. Wieħed mill-metodi ta' eżekuzzjoni possibbli, f'każijiet li jikkonċernaw l-eżekuzzjoni ta' ħlasijiet ta' manteniment għal tfaġ minorenni, huwa s-sospensjoni tal-liċenzja tas-sewqan tal-parti responsabbli.

Jekk l-obbligu ta' manteniment ma jkunx ġie ssodisfat, flimkien mal-metodi ta' eżekuzzjoni tal-manteniment imsemmija fuq, tista' ssir kwerela għal suspett ta' att kriminali ta' nuqqas ta' ħlas ta' manteniment obligatorju. Fil-każ tad-delitt ta' nuqqas ta' ħlas ta' manteniment obligatorju, il-Kodiċi Kriminali jgħid li jkun sar att kriminali minn persuna li, jew intenzjonalment jew b'negliġenxa, tonqos milli tikkonforma mal-obbligu legali li tmanjni jew tieħu ħsieb persuna oħra għal perjodu ta' iktar minn erba' xhur. F'dak il-każ, il-kwerela tista' ssir f'kull għassa tal-pulizija.

11 Jekk jogħġbok iddeskrivi fil-qosor kwalunkwe limitazzjonijiet fl-infurzar, b'mod partikulari regoli għall-protezzjoni tad-debitur u limitazzjoni jew perjodi ta' preskrizzjoni fis-sistema tal-infurzar tiegħek

Informazzjoni ġenerali dwar eżekuzzjoni ġudizzjarja jew eżekuzzjoni oħra (inkluż tagħrif dwar liema huma l-beni li jistgħu jkunu suġġetti għal eżekuzzjoni ġudizzjarja jew eżekuzzjoni oħra u dwar il-miżuri ta' rimedju disponibbli) tinstab fid-dokument ta' tagħrif bl-isem "Proċeduri għall-eżekuzzjoni ta' deċiżjonijiet ġudizzjarji".

Il-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili jgħid li sakemm id-drittijiet ma jkunux eżegwiti fil-perjodu ta' limitazzjoni huma jiġu preskritti u d-debitur ma jkollu l-ebda obbligu li jħallas. Madankollu, jekk id-debitur iħallas wara li jiskadi l-perjodu ta' limitazzjoni, ma jkunx jista' jitlob ir-rimborz tal-fejjes imħallsin. Id-dritt għall-manteniment mhux limitat imma d-drittijiet għal prestazzjoni rikorrenti jistgħu jkunu suġġetti għal limitazzjoni. It-tul tal-perjodu ta' limitazzjoni ġeneralment ikun stabbilit għal tliet snin. Madankollu, jekk jiġu rikonoxxuti minn deċiżjoni ta' awtorità pubblika (pereżempju, qorti) il-preskrizzjoni statutorja tapplika għaxar snin wara d-data ta' meta d-deċiżjoni rrikjediet l-prestazzjoni. Id-dritt għal manteniment ma jiskadix wara perjodu ta' żmien speċifiku.

Il-manteniment jista' jiġi konċess biss mid-data meta nfetħu l-proċedimenti ġudizzjarji. Madankollu, il-manteniment tat-tfaġ jista' jiġi konċess ukoll għal perjodu massimu ta' tliet snin qabel din id-data. Il-manteniment għal omm mhux miżżewġa u r-rimborz tal-ispejjeż marbuta mat-tqala u t-twelid jistgħu jiġu konċessi retrospettivament, imma mhux iktar minn sentejn wara d-data tat-twelid.

12 Teżisti organizzazzjoni jew awtorità li tista' tgħini nirkupra l-manteniment?

Entitajiet għall-harsien soċjali u legali tat-tfal fl-awtorità municipali ta' municipalità b'setgħat estiżi huma meħtieġa jipprovdu assistenza biex isiru talbiet fisem tifel minorenni għall-manteniment u għall-eżekuzzjoni ta' manteniment, inkluża assistenza għall-preżentazzjoni ta' rikors quddiem il-qorti.

13 Jistgħu l-organizzazzjonijiet (statali jew privati) iħallsu kompletament jew parzjalment il-manteniment fisem id-debitur?

Il-liġi ma tagħrafx din l-għażla.

14 Jekk ninsab f'dan l-Istat Membru u d-debitur għandu r-residenza tiegħu f'pajjiż ieħor:

14.1 Nista' nikseb assistenza ta' awtorità jew organizzazzjoni privata f'dan l-Istat Membru?

Kreditur jista' jibgħat applikazzjoni għall-assistenza fil-irkupru ta' iħlasijiet ta' manteniment lill-Uffiċċju għall-Harsien Legali Internazzjonali tat-Tfal f'Brno (<http://www.umpod.cz/>).

14.2 Jekk iva, kif nista' nikkuntattja lill-awtorità jew l-organizzazzjoni privata?

L-applikant jista' jikkuntattja lill-organizzazzjoni bl-użu tad-dettalji ta' kuntatt li ġejjin:

Office for International Legal Protection of Children

Šilingrovo náměstí 3/4

602 00 Brno

Czech Republic

Tel.: +420 542 215 522

Faks: +420 542 212 836

Posta elettronika: podatelna@umpod.cz

Meta jikkuntattja l-Uffiċċju għall-ewwel darba, l-applikant għandu jipprovdi ismu sħiħ u d-dettalji ta' kuntatt tiegħu (telefown jew posta elettronika) kif ukoll l-isem u d-data tat-twelid tat-tifel li l-mistoqsija jew talba tirreferi għalih.

Jekk l-applikant ikun qed jitolb l-assistenza tal-Uffiċċju għall-irkupru ta' manteniment minn barra l-pajjiż, l-ewwel trid tintbagħat talba informali bil-miktub għall-assistenza għall-irkupru ta' manteniment lill-Uffiċċju, flimkien ma' kwestjonarju mimli li jista' jgħid li jkunet biċ-Ċek mis-sit web tal-Uffiċċju: <http://www.umpod.cz/vyzivne/postup-pri-vymahani-vyzivneho/>. It-talba għandha tinkludi informazzjoni bażika li tikkonċerna t-tifel u l-persuna responsabbli u fatti bażiċi li jispjegaw għala l-applikant qed jitolb l-irkupru tal-manteniment. Kopji ta' kwalunkwe dokument, b'mod partikolari deċiżjonijiet tal-qorti li jstabilixxu obbligu ta' manteniment, għandhom jinthemżu mat-talba. L-Uffiċċju mbagħad jivvaluta l-possibilità li l-manteniment jiġi rkuprat fil-każ speċifiku u, jekk ikun hemm bżonn, jibgħat struzzjonijiet dettaljati dwar kif wiehed jista' jipproċedi fil-kwistjoni.

L-Uffiċċju jista' jitolb li jiġi pprovdut b'dokumentazzjoni addizzjonali. Ġeneralment is-sentenza li tistipula l-obbligu ta' manteniment tkun trid tintbagħat, flimkien ma' traduzzjoni notarizzata fil-lingwa tal-istat minn fejn ikun se jiġi rkuprat il-manteniment, inklużi ordnijiet għall-finalità tas-sentenza u l-eżekuzzjoni. F'każijiet fejn il-manteniment ikun irid jiġi rkuprat minn Stat Membru tal-Unjoni Ewropea, il-qorti tnejjid estratt mid-deċiżjoni skont l-Artikolu 56 tar-Regolament dwar l-Obbligi ta' Manteniment. Ġeneralment ikunu meħtieġa prokura għall-awtorità governattiva f'pajjiż ieħor, ċertifikat ta' studju għall-kreditur, jekk ikun qabeż il-15-il sena, jew ċertifikat tal-għajxien. Il-qorti lokali għall-post tar-residenza tal-applikant għandha tassistih biex jikseb traduzzjoni tad-dokumenti (normalment il-qorti li tkun iddeċidiet dwar il-kwistjoni fl-ewwel istanza). Il-qorti jew tagħti d-dokumenti mimlija lill-applikant, jew tibgħathom direttament l-Uffiċċju. L-Uffiċċju jeżamina d-dokumentazzjoni li jirċievi u, ladarba r-rekwiżiti kollha jkun għew issodisfati, iressaq proposta lill-qorti barranija jew jirreferi l-materja għal proċedimenti ulterjuri lill-awtorità barranija jew organizzazzjoni kompetenti. L-Uffiċċju jinforma lill-applikant f'intervalli regolari bl-azzjonijiet tiegħu, kif ukoll bil-progress u r-riżultat tal-proċedimenti.

F'każ li l-manteniment jiġi rkuprat, jew b'mezzi legali jew permezz ta' iħlasijiet volontarji mill-persuna responsabbli fil-kont ta' sieheb barrani, dawn il-ħlasijiet ġeneralment jintbagħtu fil-kont tal-Uffiċċju darba fix-xahar (għal raġunijiet amministrattivi, ta' kontabilità u kwantitattivi) permezz ta' iħlas ta' trasferiment aggregat. Id-Dipartiment Ekonomiku tal-Uffiċċju jgħaddi l-ħlasijiet lill-kreditur fi żmien xahar, kif mitlub mill-kreditur. F'każ li kreditur jirċievi iħlasijiet diretti mill-persuna responsabbli barra l-pajjiż, huwa obbligat li jinforma minnufih lill-Uffiċċju b'dan il-ħlas. Huwa obbligat ukoll jinforma lill-Uffiċċju bi kwalunkwe bidliet li jistgħu jaffettwaw il-proċedimenti (bdil fl-indirizz, bdil fil-kura tat-tifel, tmien tal-edukazzjoni tat-tifel, eċċ.).

15 Jekk ninsab f'pajjiż ieħor u d-debitur jinsab f'dan l-Istat Membru:

15.1 Nista' nibgħat talba direttament lill tali awtorità jew organizzazzjoni privata f'dan l-Istat Membru?

Applikant għall-manteniment li jkun għajx pajjiż ieħor għandu jikkuntattja lill-awtorità kompetenti f'dak il-pajjiż, li mbagħad tikkuntattja lill-Uffiċċju għall-Harsien Legali Internazzjonali tat-Tfal (ara iktar 'il fuq għad-dettalji ta' kuntatt tal-Uffiċċju).

15.2 Jekk iva, kif nista' nikkuntattja lill dik l-awtorità jew organizzazzjoni privata u x'tip ta' assistenza nista' nikseb?

Wara l-wasla ta' applikazzjoni minn pajjiż ieħor, l-Uffiċċju għall-Harsien Legali Internazzjonali tat-Tfal jieħu l-passi li jmiss:

Jara jekk l-applikazzjoni tissodisfax ir-rekwiżiti kollha tar-regolamenti tal-UE u l-ftehimiet internazzjonali, jew jitolb dokumenti addizzjonali.

Jibgħat appell bil-miktub lill-persuna responsabbli fir-Repubblika Ċeka u jitolba tħallas il-manteniment dovut u l-ammonti ta' manteniment regolari volontarjament.

Jekk il-persuna responsabbli ma twegħibx, l-Uffiċċju jipprova jiskopri s-sitwazzjoni finanzjarja tagħha u jressaq mozzjoni għar-rikonossiment u l-eżekuzzjoni tal-ordni fil-qorti kompetenti fir-Repubblika Ċeka. L-Uffiċċju jirrappreżenta lill-applikant (il-kreditur li jgħix barra) fil-proċedimenti u jieħu kull pass neċessarju biex jikseb il-ħlasijiet tal-manteniment u jiżgura t-trasferiment tal-ammonti rkuprati mill-pajjiż barrani. L-Uffiċċju u l-awtorità trasferenti barra l-pajjiż jinformaw lill-xulxin bil-miżuri li jkun għadu, kif ukoll bil-progress u l-eżitu tal-eżekuzzjoni tad-deċiżjoni dwar il-manteniment.

16 Dan l-Istat Membru huwa marbut bil-Protokoll tal-Aja tal-2007?

Iva.

17 Jekk dan l-Istat Membru mhuwiex marbut bil-Protokoll tal-Aja tal-2007, liema liġi tkun applikabbli għat-talba għal manteniment skont ir-regoli tal-liġi internazzjonali privata tiegħu? X'inhuma r-regoli tal-liġi internazzjonali privata korrispondenti?

18 X'inhuma r-regoli fuq l-aċċess għall-ġustizzja f'każijiet transfruntiera fl-UE li jsegwu l-istruttura tal-Kapitolu V tar-Regolament dwar il-Manteniment?

Proċedimenti dwar materji li jikkonċernaw obbligi ta' manteniment reċiproċi bejn il-ġenituri u wliedhom huma kompletament eżenti mit-tariffi tal-qorti. Fi proċedimenti oħrajn għad-determinazzjoni tal-manteniment, inkluż iż-żieda tiegħu, l-attur huwa eżenti mit-tariffi tal-qorti. Din l-eżenzjoni tapplika wkoll għall-proċedimenti ta' eżekuzzjoni. L-attur mhux obbligat ikun rappreżentant minn avukat fi proċedimenti relatati ma' obbligu ta' manteniment. Is-servizzi tal-Uffiċċju għall-Harsien Legali Internazzjonali tat-Tfal jingħataw bla iħlas. L-uffiċċju jirrappreżenta lill-attur (il-kreditur li jgħix barra) fil-proċediment ġudizzjarji, u jieħu l-passi kollha neċessarji biex jiżgura l-ħlas tal-manteniment f'ismu u jiżgura t-trasferiment tal-ammonti rkuprati minn barra.

Jekk ikun iġġustifikat mill-istatus soċjali u finanzjarju tal-attur, u sakemm il-każ ma jkunx arbitrariju jew talba manifestament infondata jew ostruzzjoni ta' drittijiet, il-qorti tista' parzjalment jew kompletament teżenta lill-parti mit-tariffi tal-qorti. Jekk jinħatar rappreżentant għal parti li tkun giet eżentata mill-ħlas tat-tariffi tal-qorti, l-eżenzjoni tapplika wkoll, fl-ambitu li tkun giet konċessa għalih, għall-ispejjeż tar-rappreżentant u l-kost tar-rappreżentazzjoni. Parti li tkun giet eżentata mill-ħlas tat-tariffi tal-qorti ma tistax tkun obbligata tħallas depożitu għall-ispejjeż tal-provi jew tkun obbligata ttrimborsa lill-istat għall-ispejjeż li jkun

garrab (jiġifieri xhieda, periti, interpreti, eċċ.). L-ispejjeż imġarrba b'konnessjoni mal-fatt li parti tidher quddiem il-qorti titkellem bil-lingwa nattiva tagħha jew tikkomunika bl-użu ta' sistemi ta' komunikazzjoni għall-persuni torox jew torox għomja jithallsu mill-istat u ma jista' jintalab l-ebda kumpens għal dawn l-ispejjeż.

19 X'in huma l-miżuri adottati minn dan l-Istat Membru sabiex jiżgura l-funzjonament tal-attivitajiet deskritti fl-Artikolu 51 tar-Regolament dwar il-Manteniment?

Skont l-Att Nru 359/1999 Coll., dwar il-harsien legali u soċjali tat-tfal, kif emendat, fl-ghoti tal-harsien legali u soċjali fir-rigward ta' pajjiżi barranin, l-Uffiċċju għall-Harsien Legali tat-Tfal, li huwa l-korp ċentrali għar-Repubblika Ċeka, iwettaq il-kompiti li ġejjin:

§ iwettaq il-kompiti tal-korp governattiv ċentrali skont ir-Regolament dwar l-Obbligi ta' Manteniment

§ iwettaq ir-rwol tal-gwardjan tat-tifel

§ jittlob rapporti dwar is-sitwazzjoni tat-tfal li jkunu ċittadini tar-Repubblika Ċeka imma li ma jirrisjedux permanentement fit-territorju tagħha, mingħand il-korpi rilevanti u entitajiet ġuridici u individwi oħrajn wara talba mill-ġenituri li jkunu għixu fir-Repubblika Ċeka jew mill-awtoritajiet tal-harsien legali u soċjali

§ ikun il-medjatur għall-konsenja ta' dokumenti personali u atti oħrajn f'pajjiżi barranin u jforni d-dokumenti u atti oħrajn mill-pajjiżi barranin

§ jikkoopera mal-awtoritajiet governattivi jew organizzazzjonijiet oħrajn ta' pajjiżi barrani simili għall-Uffiċċju, jekk ikunu dovutament awtorizzati biex iwettqu attivitajiet ta' harsien legali u soċjali f'pajjiżhom, u ma' awtoritajiet, faċilitajiet u entitajiet ġuridici oħrajn meta dan ikun utli

§ jassisti fit-tfittxija tal-ġenituri ta' tifel, jekk il-ġenitur(i) jkunu għixu barra, membri tal-familja u persuni b'obbligu ta' manteniment, jinvestiga s-sitwazzjoni materjali u finanzjarja biex jiddetermina l-manteniment, ikun medjatur għall-prezentazzjoni ta' mozzjonijiet bl-għan tal-eżekuzzjoni tal-obbligu ta' manteniment, jiġifieri mozzjonijiet li jirregolaw l-obbligu ta' manteniment u trobbija u jiddetermina l-paternità

§ jipprovdi għat-traduzzjoni tal-atti meħtieġa għall-eżerċizzju tal-kompetenza fil-harsien legali u soċjali skont it-trattati internazzjonali u r-regolamenti applikabbli direttament fl-Unjoni Ewropea

Għall-finijiet tal-eżerċizzju tal-kompetenza tal-Uffiċċju, il-korpi rilevanti u individwi oħrajn u entitajiet ġuridici huma mitluba jipprovdu lill-Uffiċċju b'kull assistenza mitluba fl-ambitu neċessarju; id-dispożizzjonijiet tar-Regolamenti ta' Eżekuzzjoni li jikkoncernaw l-assistenza obligatorja minn partijiet terzi japplikaw kif xieraq. Tiġi pprovduta wkoll assistenza obligatorja fl-ambitu meħtieġ, pereżempju, mill-qrati, mill-Pulizija tar-Repubblika Ċeka, mill-banek, mill-istituzzjonijiet tas-sigurtà soċjali, mill-Uffiċċji tax-Xogħol, mill-operaturi tas-servizzi postali, mill-fornituri tas-servizzi elettronici, mill-kumpaniji tal-assigurazzjoni, mill-Ministru tal-Intern fir-rigward tal-forniment ta' informazzjoni mir-reġistri tar-residenti u l-barranin, eċċ.

Din il-paġna web hija parti minn [L-Ewropa Tiegħek](#).

Nilqgħu l-[feedback](#) tiegħek dwar l-utilità tal-informazzjoni pprovduta.

This webpage is part of an EU quality network

L-aħħar aġġornament: 17/12/2020

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [de](#) giet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin diġà ġew tradotti.

Talbiet għal manteniment - Germanja

1 X'ifissru l-kunċetti "manteniment" u "obbligu ta' manteniment" f'termini prattiċi? Liema persuni għandhom iħallsu allowance għall-manteniment lil persuna oħra?

Persuni li huma obbligati jħallsu l-manteniment:

L-ulied jista' jkollhom iħallsu l-manteniment lill-ġenituri tagħhom

Il-ġenituri jista' jkollhom iħallsu l-manteniment lil uliedhom

Wieħed mill-konjuġi jista' jkollu jħallas il-manteniment lill-konjuġi l-ieħor

In-neputijiet jew il-proneputijiet jista' jkollhom iħallsu l-manteniment lin-nanniet tagħhom jew lill-bużnanniet

In-nanniet jew il-bużnanniet jista' jkollhom iħallsu l-manteniment lin-neputijiet jew lill-proneputijiet tagħhom

Ġenitur mhux miżzewweġ jista' jkollu jħallas il-manteniment lill-ġenitur l-ieħor li jkun qed irabbi l-wild

Sieħeb registar jista' jkollu jħallas il-manteniment lis-sieħeb l-ieħor

2 Sa liema età jista' tifel jibbenefika minn allowance għall-manteniment? Hemm regoli differenti għall-manteniment għall-minorenni u għall-adulti?

Ma hemm l-ebda limitu ta' età għall-manteniment tal-ulied: dan irid jithallas sakemm il-wild ikun dipendenti fuqu, sakemm dan ma jkunx dovut minhabba xi tort min-naħa tal-wild. Madankollu, hekk kif l-ulied jispiċċaw l-edukazzjoni u t-taħriġ normalment ikunu mistennija jmantru lillhom infushom. Generalment, il-legiżlazzjoni Germaniża dwar il-manteniment tipprivilieġġa lil ulied minorenni fuq l-ulied adulti li jkunu temmew l-edukazzjoni ġenerali tagħhom. Ir-rekwiżiti imposti fuq il-persuna responsabbli għall-manteniment huma aktar stretti, u l-minorenni generalment jieħdu prijorità fuq ulied maġġorenni.

3 Għandi napplika għand awtorita kompetenti jew qorti biex nikseb manteniment? X'in huma l-elementi ewlenin ta' din il-proċedura?

Biex l-obbligu tal-manteniment jiġi rikonossut, il-parti intitolata trid normalment tressaq talba l-qorti, jew l-Uffiċċju għall-Benessri taż-Żgħażaġh (*Jugendamt*), jew lil nutar, sabiex jinkiseb titolu eżekuttiv (*vollstreckungsfähiger Titel*) li jippermetti li tingabar somma flus b'mod obligatorju.

Jekk it-talba tiġi kkontestata trid tiġi pproċessata quddiem il-qorti. Madankollu, l-obbligu li tiġi ssodisfata talba jista' jkun rikonossut quddiem nutar jew l-Uffiċċju għall-Benessri taż-Żgħażaġh. L-ambitu tal-awtorità tal-Uffiċċju tal-Benessri taż-Żgħażaġh huwa aktar ristrett milli minn dak ta' nutar: l-Uffiċċju tal-Benessri taż-Żgħażaġh jista' jirreġistra obbligu għall-manteniment tat-tfal sal-età ta' 21 sena, jew talba minn omm jew missier li tirriżulta mit-twelid ta' wildhom.

It-tilwim dwar it-talbiet ta' manteniment huma każijiet tal-ligi tal-familja u jigu ttrattati mill-qorti tal-familja (Familiengericht). Il-proċedimenti huma rregolati mill-Att dwar il-Proċedura fi Kwistjonijiet Familjari u Materji ta' Ġurizdizzjoni Volontarja (*Gesetz über das Verfahren in Familiensachen und in den Angelegenheiten der freiwilligen Gerichtsbarkeit – FamFG*) u l-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili (*Zivilprozessordnung – ZPO*).

4 Tista ssir talba fisem qarib (jekk iva, liema grad), jew minorenni?

Skont l-Artikolu 1629(1) tal-Kodiċi Ċivili (*Bürgerliches Gesetzbuch – BGB*) il-ġenituri jirrapprezentaw lill-wild b' mod kongunt; ġenitur jista' jirrapprezenta lill-wild waħdu jekk ikun jeżerċita l-kustodja ta' ġenitur waħdu jew jekk ikun awtorizzat jiehdu deċiżjoni waħdu skont l-Artikolu 1628 tal-Kodiċi Ċivili. Ir-regola ġenerali, għalhekk, hija li l-ġenituri jistgħu jipprezentaw talba fisem uliedhom bħala r-rappreżentanti legali ta' dawk l-ulied. Madankollu, skont l-ewwel sentenza tal-Artikolu 1629(2) tal-Kodiċi Ċivili, il-missier u l-omm ma jistgħux jirrapprezentaw lill-wild meta [I-Artikolu 1795](#) tal-Kodiċi ma jippermettix li tutor jirrapprezenta lit-tfal minhabba kunflitt ta' interess. Fost affarijiet oħra, dan ikopri tilwim legali bejn il-wild u l-konjuġi tal-ġenitur. F'dan il-każ, persuna msejja "tutor addizzjonali" (*Ergänzungspfleger*) trid tinħatar biex taġixxi bħala rappreżentant tal-wild u tasserixxi t-talba fisem. It-talbiet ta' manteniment huma eċċezzjoni għar-regola ġenerali. Skont it-tieni sentenza tal-Artikolu 1629(2) tal-Kodiċi Ċivili, jekk il-ġenituri jkollhom setgħa eżerċitata bi ftehim bejn iż-żewġ ġenituri fuq il-wild, il-ġenitur li jkun qed irabbi l-wild jista' jressaq talba għal manteniment li tikkonċerna l-wild kontra l-ġenitur l-ieħor. L-Artikolu 1629(3) tal-Kodiċi Ċivili jimmodifika din id-dispożizzjoni f'każijiet meta l-ġenituri tat-tfal ikunu miżżewġin lil xulxin iżda jkunu jgħixu separati jew ikun hemm proċedimenti matrimonjali pendenti bejniethom. F'dan il-każ, ġenitur ikun jista' jasserixxi t-talbiet għall-manteniment tat-tfal kontra l-ġenitur l-ieħor fisem stess biss. Dan sabiex jiġi evitat li t-tfal isiru parti fi proċedimenti ta' divorzju bejn il-ġenituri.

5 Jekk qed naħseb biex inressaq il-każ quddiem il-qorti, kif inkun naf liema qorti għandha l-ġurizdizzjoni?

Il-qorti b'ġurizdizzjoni f'każijiet dwar il-manteniment huma l-qorti tal-familja (*Familiengerichte*), li huma taqsimiet tal-qorti lokali (*Amtsgerichte*). Liema qorti jkollha l-ġurizdizzjoni f'post partikolari jiġi determinat skont l-Artikolu 232 tal-Att dwar il-Proċedura fi Kwistjonijiet Familjari u Kwistjonijiet ta' Ġurizdizzjoni Volontarja.

Sakemm ikun hemm proċedimenti matrimonjali pendenti, il-qorti b'ġurizdizzjoni ġeografika tkun bħala regola l-qorti li hija jew li kienet il-Qorti tal-Prim l-Istanza għall-proċedimenti tad-divorzju. Inkella, il-ġurizdizzjoni ġeografika ħafna drabi tiġi ddetterminata skont il-post ta' residenza abitwali tal-konvenut. Sitwazzjoni differenti tapplika fi proċedimenti li jikkonċernaw l-obbligi ta' manteniment lejn minorenni jew tfal trattati bħala minorenni. Hawnhekk il-qorti b'ġurizdizzjoni hija l-qorti tal-post ta' residenza abitwali tat-tfal, jew tal-ġenitur awtorizzat li jaġixxi fisem uliedu. Madankollu, dan ma japplikax jekk il-wild jew il-ġenitur ikunu normalment residenti barra mill-Germanja.

Wild li jixtieq iressaq talba għall-manteniment kontra ż-żewġ ġenituri jista' jagħmlu quddiem il-qorti kompetenti biex tipproċessa t-talba kontra ġenitur wieħed biss.

6 Bħala applikant, neħtieġ intermedjarju biex inressaq il-każ quddiem il-qorti (pereżempju avukat, awtorità ċentrali jew lokali, eċċ.)? Jekk le, liema proċeduri japplikaw?

Fil-prinċipju, il-partijiet f'każijiet ta' manteniment għandhom ikunu rappreżentati quddiem il-Qorti minn avukat. Madankollu, ir-rappreżentanza minn avukat mhijex meħtieġa meta ssir talba għal miżura proviżorja (*einstweilige Anordnung*). U lanqas ma t-tfal irid ikollhom avukat jekk l-Uffiċċju għall-Benessri taż-Żgħirażgħir ikun qed jipprovdi għajjuna u jirrapprezentahom biex jasserixxu talba għall-manteniment.

7 Irid inħallas xi miżati biex inressaq il-każ quddiem il-qorti? Jekk iva, kemm jistgħu jtitlghu? Jekk ma jkollix biżżejjed mezzijiet finanzjarji, nista' ningħata għajjuna legali li tkopri l-ispejjeż tal-proċedura?

L-ispejjeż legali mitluba fir-rigward ta' proċedimenti ta' manteniment tal-qorti jiehdu l-forma ta' drittijiet jew spejjeż. L-ammont ta' dawn l-ispejjeż huwa bbażat fuq il-valur tat-talba, l-andament tal-proċedimenti u ċ-ċirkostanzi uniċi tal-każ.

L-ispejjeż l-ewwel jithallas mill-parti li tkun ordnata tħallashom mill-Qorti fis-sentenza tagħha. Fil-prinċipju din tkun il-parti telliefa.

L-atturi li minhabba ċ-ċirkostanzi personali u ekonomiċi tagħhom ma jkunux jistgħu jhallsu l-ispejjeż tal-qorti b' mod sħiħ, jew jkunu jistgħu jhallsu biss bin-nifs, ikunu intitolati jitolbu l-għajjuna legali (*Verfahrenskostenhilfe*) biex jiġu megħjuna jkopru l-ispejjeż tal-proċedimenti ta' manteniment tal-qorti. Madankollu, l-azzjoni legali prevista jew id-difiza jridu jagħtu ċans raġonevoli ta' suċċess u ma jridux jidhru frivoli. L-għajjuna legali tingħata skont l-introjt u l-assi tal-attur biex tkopri l-ispejjeż tal-qorti u tal-avukat, b' mod sħiħ jew parzjali, imma mhux l-ispejjeż tal-avukat tal-kontroparti f'każ ta' telfa.

8 X'tip ta' manteniment x'aktarx tagħti l-qorti? Kif jiġi kkalkulat l-ammont tal-manteniment? Id-deċiżjoni tal-qorti tista' tiġi riveduta jekk jinbidlu l-għoli tal-ħajja jew iċ-ċirkostanzi familjari? Jekk iva, kif (pereżempju permezz ta' sistema tal-indiċjar awtomatiku)?

Il-manteniment irid jithallas b' mod regolari. Il-livell tal-pagament jiġi determinat mir-rekwiżiti u l-ħtiġijiet tal-parti intitolata għall-manteniment u l-kapaċità tal-parti responsabbli għall-manteniment biex tħallas. Il-Qorti Reġjonali Superjuri (Oberlandesgerichte) żviluppaw tabelli u linji gwida f'dan ir-rigward li jassistu biex tiġi determinata rata fissa għall-punti li għandhom jitqiesu. It-tabella ta' Düsseldorf tintuża b' mod regolari bħala bażi għall-kalkolu tal-livell tal-manteniment tat-tfal.

Jekk ikun hemm bidla fiċ-ċirkostanzi attwali li l-ordnijiet tal-qorti jkunu bbażati fuqhom, dawn l-ordnijiet jistgħu jiġu modifikati fuq talba tal-parti intitolata għall-manteniment jew tal-parti responsabbli għall-manteniment. F'każ ta' minorenni, il-manteniment tal-ulied jista' jiġi wkoll indiċizzat skont l-ewwel sentenza tal-Artikolu 1612a(1) tal-Kodiċi Ċivili. F'dak il-każ ikun iddikjarat bħala perċentwali tal-livell minimu ta' manteniment fis-seħħ fi kwalunkwe żmien partikolari. Il-livell minimu ta' manteniment huwa rregolat mill-Artikolu 1612a(1) is-sentenzi 2 u 3 tal-Kodiċi Ċivili, u jiddependi fuq skala ta' tlieta huwa u jikber il-wild. Jekk ordni tal-Qorti tinkludi pagament ta' manteniment indiċjat, l-ordni ma tkunx trid tiġi mmodifikata kull darba li l-wild jilħaq skala tal-età għada.

9 Kif jithallas il-manteniment u lil min?

Fil-prinċipju, manteniment għandu jithallas kull xahar bil-quddiem lill-parti intitolata għall-manteniment jew, fil-każ ta' minorenni, lill-ġenitur li jkun qed jiehdu l-ħsiebu jew inkella lill-parti intitolata biex tirċevih.

10 Jekk il-persuna kkonċernata (id-debitur) ma tħallasx volontarjament, x'azzjoni tista' tittiehed biex tkun imġiegħla tħallas?

Talbiet ta' manteniment stabbiliti jistgħu jiġu eżegwiti permezz ta' eżekuzzjoni forzata (*Zwangsvollstreckung*). L-eżekuzzjoni forzata tinkiseb skont ir-regoli ordinarji.

Madankollu, l-obbligu impost fuq il-parti responsabbli għall-manteniment huwa msafhaħ mill-fatt li nuqqas ta' konformità miegħu huwa punibbli skont il-ligi kriminali.

Persuna li tkun fi ksur ta' obbligu ta' manteniment tista' tiġi kkundanna għal sa tliet snin priġunerija jew tiġi ordnata tħallas multa. Jekk sentenza ta' kustodja tkun inevitabbli, il-qorti tista' tissospendi s-sentenza u tordna lill-parti kkundannata tissodisfa l-obbligi tal-manteniment tagħha. Il-Qorti mbagħad tirrevoka s-sospensjoni tas-sentenza jekk il-parti kkundannata ttwettaq ksur serju jew persistenti tal-ordni, u b'hekk tagħti lok għal biża' li tista' ttwettaq aktar reati kriminali u b' mod partikolari ksur tal-obbligi ta' manteniment. Fil-każ ta' dawk li jkunu wettqu l-ewwel reat, min-naħa l-oħra, l-uffiċċju tal-prosekutur pubbliku jista' joqgħod proviżorjament lura mill-ijmexxi, jew il-qorti tista' temporanjament twaqqaf il-proċedimenti kriminali, sakemm fl-istess ħin l-akkużat jingħata struzzjonijiet biex jikkonforma mal-obbligi ta' manteniment ta' ammont iddikjarat.

11 Jekk jogħġbok iddeskrivi fil-qosor kwalunkwe limitazzjonijiet fl-infurzar, b' mod partikolari regoli għall-protezzjoni tad-debitur u limitazzjoni jew perjodi ta' preskrizzjoni fis-sistema tal-infurzar tiegħek

Proprietà mobbli tista' tiġi invokata bħala rahan (*Pfändung*) mill-marixxall tal-qorti (*Gerichtsvollzieher*) (l-Artikolu 808 (1) tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili). Il-każijiet li jippermettu din il-forma ta' rahan huma ristretti mill-Artikoli 811-812 tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili. L-oġġetti elenkati fl-Artikolu 811 tal-Kodiċi huma

eżentati. Dan ma għandux japplika għal oġġetti li jkunu ġew akkwistati soġġetti għal riserva fuq is-sjeda sakemm il-pagament ikun pendenti (*Eigentumsvorbehalt*) kif previst fl-Artikolu 811(2) tal-Kodiċi. L-Artikoli 811a u 811b tal-Kodiċi jippermettu li oġġetti ta' valur ikklassifikati bħala eżenti skont l-Artikolu 811 jiġu ssostitwiti b'oġġetti ta' valur iktar baxx li jaqdu l-istess funzjoni.

Ir-residenza tad-debitor tista' tiġi miftixa mingħajr il-kunsens tiegħu biss abbażi ta' mandat ta' tiftix maħruġ minn imħallef (l-Artikolu 758a tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili).

Il-qbid ta' proprjetà bħala rahan huwa f'idejn il-qorti inkarigata mill-proċedimenti ta' eżekuzzjoni. Il-qbid tal-introjtu ggwanjat huwa soġġett għal eżenzjonijiet stabbiliti fl-Artikolu 850 *et seq.* tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili. Kemm mill-introjtu ggwanjat tad-debitor ikun eżentata jiġi ddetminat mhux biss mill-livell tal-introjtu tad-debitor, iżda wkoll minn kemm ikun hemm nies legalment intitolati li jirċievu manteniment mingħand id-debitor. Bħala għajnuna għall-kalkolu, tfasslet tabella ta' limiti għall-eżenzjonijiet u giet inkluża bħala anness mal-Artikolu 850c tal-Kodiċi, li jintuża biex jiġu ddetminati l-limiti tal-eżenzjoni. Din it-tabella tiġi riveduta f'intervalli regolari u, meta jkun hemm bżonn, il-livell jiġi aġġustat.

Jekk l-eżekuzzjoni ssir abbażi ta' talba għal manteniment jew talba li toriġina minn att illegali (*unerlaubte Handlung*) kommiss intenzjonalment, l-Artikoli 850d u 850f tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili jippermettu li l-qorti responsabbli mill-proċedimenti tal-eżekuzzjoni, wara talba mill-kreditur, tistabbilixxi livell differenti ta' eżenzjoni minn qbid b'rahan. Id-debitor jista' wkoll jitlob li jkollu livell differenti stabbilit jekk ikollu bżonnijiet personali speċjali skont l-Artikolu 850f(1) tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili.

Skont l-Artikolu 850k tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili, kont miżmum mid-debitor jista' jiġi eżentat minn qbid. Kont bħal dan huwa magħruf bħala kont eżenti mill-qbid jew "Kont P" (*Pfändungsschutzkonto*, jew *P-Konto*). Huwa maħsub biex jiżgura standard ta' għajxien raġonevoli għad-debitor u d-dipendenti tiegħu. Fl-ewwel istanza, il-kont P awtomatikament jiproteġi l-bilanċi sal-livell tal-eżenzjoni bażika, li bħalissa huwa EUR 1 133.80 għal kull xahar kalendarju. Din l-eżenzjoni bażika tista' tiżdied f'ċerti ċirkostanzi, eż. jekk id-debitor ikollu aktar obbligi ta' manteniment. Ara d-dettalji dwar l-ammonti eżentati mill-qbid hawnhekk: <http://www.bmjv.de/DE/Themen/FinanzenUndAnlegerschutz/Zwangsvollstreckung/Pfaendungsschutz/Pfaendungsschutzkonto.html>. Il-benefiċċju għat-tfal u ċerti pagamenti tas-sigurtà soċjali jgawdu minn protezzjoni addizzjonali. Biex jikseb din it-tip ta' protezzjoni, id-debitor ġeneralment irid jipprovdi evidenza lill-bank. F'każijiet speċifiċi, bħal meta d-debitor ikollu bżonnijiet speċjali minħabba mard, l-ammont tal-bilanċ fil-kont li jrid jiġi eżentat mill-qbid jista' jiġi aġġustat individwalment mill-qorti inkarigata mill-proċedimenti ta' eżekuzzjoni.

Il-perjodu ta' preskrizzjoni regolari ta' tliet snin japplika għal talbiet ta' manteniment (l-Artikolu 195 tal-Kodiċi Ċivili), b'perjodu li jibda fi tmien is-sena meta nħoloq l-oġġett tat-talba u l-parti intitolata saret taf bih (l-Artikolu 199(1) tal-Kodiċi Ċivili). Perjodu ta' preskrizzjoni separat ta' 30 snin japplika biss għall-arretrati tal-manteniment stabbilit (l-Artikolu 197(1) il-punt 3 tal-Kodiċi Ċivili): il-perjodu jibda jgħodd mid-data tad-deċiżjoni vinkolanti tal-qorti jew tal-istitutazzjoni tat-titolu eżekuttiv, jew f'każ ta' rekords minn meta jiġu traskritti (l-Artikolu 201(1) tal-Kodiċi Ċivili).

Il-preskrizzjoni għat-talbiet ta' manteniment tista' tiġi sospiża. Sospensjoni tfisser li l-perjodu meta l-preskrizzjoni tiġi sospiża ma jkunx inkluż fil-perjodu tal-preskrizzjoni (l-Artikolu 209 tal-Kodiċi Ċivili). Dan ikun il-każ għall-manteniment tal-ulied sakemm il-wild jagħlaq 21 sena (l-Artikolu 207(1), is-sentenza 2, il-punt 2(a) tal-Kodiċi Ċivili).

Jekk ikun hemm jew jintalab att ġudizzjarju ta' eżekuzzjoni, il-perjodu ta' preskrizzjoni regolari ta' tliet snin jerġa' jibda (l-Artikolu 212(1) il-punt 2 tal-Kodiċi Ċivili). Dan jipprevjeni l-preskrizzjoni ta' drittijiet għall-manteniment futuri stabbiliti.

12 Teżisti organizzazzjoni jew awtorità li tista' tghini nirkupra l-manteniment?

L-ordni tal-manteniment hija titolu eżekuttiv ordinarju (*Vollstreckungstitel*) għal talba monetarja, li jfisser li fil-prinċipju, il-parti intitolata għall-manteniment trid tirsipetta r-regoli ordinarji ta' eżekuzzjoni u trid teżegwixxi t-talba hi stess.

Madankollu, l-Uffiċċju tal-Benessri taż-Żgħażaġh jista' jgħin fil-ġbir jekk ikun qed jassisti lit-tfal skont l-Artikolu 1712 tal-Kodiċi Ċivili. Dan jista' jassisti lit-tfal wara talba mill-ġenitur bir-responsabbiltà unika tat-tfal jew, jekk il-ġenituri jkollhom responsabbiltà konġunta, wara talba minn ġenitur li jkun qed irabbi t-tfal. Trid issir distinzjoni bejn dan ix-xenarju u każ ieħor: parti intitolata għall-manteniment tista' tirċievi ċerti benefiċċji tas-sigurtà soċjali li jissodisfaw hteġa li kieku kienet tkun koperta mill-ħlas tal-manteniment. Jekk ir-riċevitur ta' ħlasijiet tas-sigurtà soċjali bħal dawn ikollu talba għal manteniment pendenti kontra parti responsabbli għall-manteniment, it-talba għall-manteniment bħala regola tiġi ttrasferita lill-awtorità pubblika responsabbli, li mbagħad tkun tista' tasserixxi t-talba għall-manteniment f'isimha stess.

F'każijiet partikolari meta wild jitrabba minn ġenitur wieħed u l-ġenitur l-ieħor ma jhallas l-ebda manteniment fi flus, l-intitolament għall-ħlasijiet jiġi mill-Att dwar il-ħlas tal-Manteniment bil-Quddiem (*Unterhaltsvorschussgesetz – UVG*). L-Uffiċċju tal-ħlas tal-Manteniment bil-Quddiem (*Unterhaltsvorschusskasse*) imbagħad jiġbor l-ammont tat-talba għal manteniment li għaddiet lilu.

Barra minn hekk, jekk l-ebda manteniment ma jithallas mill-parti responsabbli għall-manteniment, u jkollha tiħallas l-għajnuna soċjali (*Sozialhilfe*) (jekk wieħed jassumi li r-riekwiziti l-oħra għall-assistenza soċjali jiġu ssodisfati), it-talbiet ta' manteniment jgħaddu għand il-fornitur tal-assistenza soċjali (bl-istess mod bħall-ħlas bil-quddiem imsemmi hawn fuq), u l-fornitur tal-assistenza soċjali mbagħad ikun jista' jinforza l-ħlas. Fil-każ tal-benefiċċju bażiku għal dawk li jfittxu xogħol (*Grundsicherung für Arbeitssuchende*), it-trasferiment isir biss wara avviz bil-miktub mingħand il-fornitur tas-servizzi tal-ħlas lill-parti responsabbli għall-manteniment.

13 Jistgħu l-organizzazzjonijiet (statali jew privati) iħallsu kompletament jew parzjalment il-manteniment f'isem id-debitor?

Il-ħlasijiet skont l-Att dwar il-ħlas tal-Manteniment bil-Quddiem u l-pagamenti ta' assistenza soċjali u l-benefiċċju bażiku għal dawk li jkunu qed ifittxu xogħol imsemmijin fil-Mistoqsija 12 huma ħlasijiet tas-sigurtà soċjali indipendenti b'għan definit, u mhumiex ħlasijiet għall-manteniment fil-veru sens tal-kelma. Dawn jithallsu direttament lill-pretendent mill-awtoritajiet pubbliċi kompetenti. Dawn ma jiddependux fuq jekk it-talba għall-manteniment tistax tingabar jew le. L-awtoritajiet pubbliċi li t-talba ta' manteniment tkun għaddiet lilhom, jistgħu jinforzaw il-pretensjoni f'isimhom stess.

Kuntrarjament għall-ħlasijiet skont l-Att dwar il-ħlas tal-Manteniment bil-Quddiem u ħlasijiet tal-assistenza soċjali u l-benefiċċju bażiku għal dawk li jkunu qed ifittxu xogħol, l-assistenza għad-dritt mogħtija mill-Uffiċċju tal-Benessri taż-Żgħażaġh ma toħloqx dritt distint għal ħlas mill-awtorità pubblika responsabbli. F' dan il-każ, ir-rwol tal-awtorità pubblika huwa ristrett biex jgħin il-parti intitolata li tasserixxi u tinforza t-talba għall-manteniment.

14 Jekk ninsab f'dan l-Istat Membru u d-debitor għandu r-residenza tiegħu f'pajjiż ieħor:

14.1 Nista' nikseb assistenza ta' awtorità jew organizzazzjoni privata f'dan l-Istat Membru?

Jekk parti intitolata għall-manteniment tkun tixtieq tinforza talba għall-manteniment kontra persuna responsabbli residenti barra mill-pajjiż, hija tkun tista' tirrikorri għand l-Uffiċċju Federali tal-Ġustizzja (Bundesamt für Justiz) f'Bonn. Ir-Repubblika Federali tal-Ġermanja ħatret l-Uffiċċju Federali tal-Ġustizzja biex iservi bħala l-awtorità ċentrali għall-proċedimenti transfruntiera dwar il-manteniment.

14.2 Jekk iva, kif nista' nikkuntattja lill-awtorità jew l-organizzazzjoni privata?

It-talbiet li jsiru skont l-Artikolu 55 tar-Regolament tal-UE dwar il-Manteniment, l-Artikolu 9 tal-Konvenzjoni tal-Aja tal-2007 dwar il-Manteniment jew l-Artikolu 2 (1) u 2(2) tal-Konvenzjoni tan-NU tal-1956 minn parti intitolata residenti l-Ġermanja iridu jiġu ppreżentati lill-Awtorità Ċentrali rikjesta billi jintbagħtu lill-Uffiċċju Federali tal-Ġustizzja f'Bonn. għal aktar informazzjoni, ara: https://www.bundesjustizamt.de/DE/Themen/Buergerdienste/AU/AU_node.html

Id-dettalji ta' kuntatt tal-Awtorità Ċentrali huma:

Bundesamt für Justiz

Unit II 4

53094 Bonn

Germany

Posta elettronika: auslandsunterhalt@bfj.bund.de

Tel.: +49(0)228 99410 6434

Faks: +49(0)228 99410 5202

15 Jekk ninsab fpajjiż ieħor u d-debitur jinsab f'dan l-Istat Membru:

15.1 Nista' nibgħat talba direttament lill tali awtorità jew organizzazzjoni privata f'dan l-Istat Membru?

Il-partijiet intitolati residenti barra l-pajjiż jistgħu jressqu t-talba tagħhom lill-Awtorità Ċentrali tal-Istat ta' residenza tagħhom skont l-Artikolu 55 tar-Regolament tal-UE dwar il-Manteniment, l-Artikolu 9 tal-Konvenzjoni tal-Aja tal-2007 dwar il-Manteniment jew l-Artikolu 2(1) u 2(2) tal-Konvenzjoni tan-NU tal-1956.

15.2 Jekk iva, kif nista' nikkuntattja lill dik l-awtorità jew organizzazzjoni privata u x'tip ta' assistenza nista' nikseb?

Dawn it-talbiet iridu jintbagħtu permezz tal-Awtorità Ċentrali fil-pajjiż ta' residenza. Minn hemm, dawn jintbagħtu lill-Awtorità Ċentrali tar-Repubblika Federali tal-Ġermanja (ara l-Kapitolu 14.2).

16 Dan l-Istat Membru huwa marbut bil-Protokoll tal-Aja tal-2007?

Iva.

17 Jekk dan l-Istat Membru mhuwiex marbut bil-Protokoll tal-Aja tal-2007, liema liġi tkun applikabbli għat-talba għal manteniment skont ir-regoli tal-liġi internazzjonali privata tiegħu? X'inhuma r-regoli tal-liġi internazzjonali privata korrispondenti?

Mhux applikabbli.

18 X'inhuma r-regoli fuq l-aċċess għall-ġustizzja f'każijiet transfruntiera fl-UE li jsegwu l-istruttura tal-Kapitolu V tar-Regolament dwar il-Manteniment?

L-ispejjeż għall-proċedimenti tal-manteniment bħala regola jithallsu bil-quddiem. Fil-qasam kopert mir-Regolament tal-Manteniment, l-għajjnuna legali tingħata b'konformità mal-Artikoli 44 sa 47 tar-Regolament. L-obbligu li jsir fl-as bil-quddiem ma japplikax f'ċerti ċirkostanzi, b'mod partikolari jekk tingħata l-għajjnuna legali.

19 X'inhuma l-miżuri adottati minn dan l-Istat Membru sabiex jiżgura l-funzjonament tal-attivitajiet deskritti fl-Artikolu 51 tar-Regolament dwar il-Manteniment?

Il-Ġermanja pprovdiet l-Awtorità Ċentrali tagħha – l-Uffiċċju Federali tal-Ġustizzja – bis-setgħat meħtieġa biex tiġi żgurata l-effettività tal-miżuri deskritti fl-Artikolu 51.

Din il-paġna web hija parti minn [L-Ewropa Tiegħek](#).

Nilqgħu l-[feedback](#) tiegħek dwar l-utilità tal-informazzjoni pprovduta.

Your
Europe

This webpage is part of an EU quality network

L-aħħar aġġornament: 11/12/2020

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Talbiet għal manteniment - Estonja

1 X'fissru l-kunċetti "manteniment" u "obbligu ta' manteniment" f'termini prattiċi? Liema persuni għandhom iħallsu allowance għal-manteniment lill persuna oħra?

Skont il-Konstituzzjoni Estonjana, l-obbligu ta' manteniment huwa d-dmir tal-familja biex tipprovidi għall-membri tagħha fil-bżonn.

Il-benefiċċju tal-manteniment huwa ammont li l-qorti tordna li jithallas bħala manteniment, generalment mibgħut perjodikament fil-forma ta' flus. Fuq talba tal-persuna intitolata, f'xi każijiet il-qorti tista' tordna illi l-manteniment jithallas fil-forma ta' somma waħda f'daqqa. Persuna li trid tħallas il-manteniment ta' tifel minuri tista', jekk ikun hemm raġuni valida, titlob sabiex taqdi dmirha b'mezz mhux finanzjarju.

Ġeneralment, l-obbligu tal-ħlas ta' manteniment lill persuna fil-bżonn huwa tal-axxendenti u dixxendenti tagħha fl-ewwel u t-tieni grad - fi kliem ieħor, wild adult, ġenituri u nanniet huma marbuta reċiprokament biex jipprovdu għal xulxin. Il-konjuġi wkoll huma marbuta biex imantnu reċiprokament lill-familja tagħhom bix-xogħol u l-propjetà tagħhom, inklużi l-attivitajiet li jsiru bl-għan li jiġu koperti l-ispejjeż ta' unità domestika kongunta u l-bżonnijiet ordinarji u straordinarji tal-konjuġi u tat-tfal tagħhom. L-obbligu tal-ħlas tal-manteniment lill persuna fil-bżonn jista' jiġi estiż għal konjuġi divorzjat jew lill persuna li ma kinitx miżżewġa mad-debitur tal-manteniment iżda li flimkien kellhom it-tfal.

Il-manteniment jithallas fil-forma ta' somma mill-ġenitur ta' tfal minuri, partikolarment jekk huwa ma jgħix mat-tfal tiegħu jew mhux involut fit-trobbija tagħhom. Il-konjuġi divorzjat tal-persuna fil-bżonn irid iħallas il-manteniment jekk, wara d-divorzju u minħabba r-responsabbiltà tal-kura tat-tfal li għandha, ma tistax tipprovidi għaliha nfisha jew minħabba l-età jew xi kundizzjoni medika. Persuna li kellha tarbija ma' persuna li issa għandha bżonn l-għajjnuna trid tħallas manteniment għal 12-il ġimgħa wara t-twelid tat-tarbija, u wara wkoll, jekk il-mara għandha bżonn l-għajjnuna minħabba xi problema ta' saħħa li ġarrbet fit-tqala, fit-twelid jew fit-trobbija tat-tarbija.

2 Sa liema età jista' tifel jibbenefika minn allowance għal-manteniment? Hemm regoli differenti għal-manteniment għal-minorenni u għal-adulti?

L-età maġġuri hija 18-il sena, u persuna taħt it-18-il sena hija minuri. Minuri għandu dritt jibbenefika mill-manteniment, u huma prinċipalment il-ġenituri tat-tfal li għandhom responsabbiltà indaqs li jmantnuhom. Minuri li issa għalaq it-18-il sena u baqa' jistudja l-kurrikulu ta' skola primarja jew sekondarja fi skola primarja, skola sekondarja oġġla jew f'istituzzjoni ta' edukazzjoni vokazzjonali jew qiegħed isegwi kors ta' edukazzjoni għolja l-università wkoll għandu dritt għall-manteniment, iżda biss sakemm jagħlaq 21 sena.

It-tfal adulti jridu jerggħu jidhru quddiem il-qorti b'mod indipendenti jekk jixtiequ li jkompli jithallas il-benefiċċju wara li jkun laħqu l-età maġġuri, jekk l-obbligu għall-ħlas tal-benefiċċju intemm minħabba sentenza tal-qorti preċedenti.

L-axxendenti jew dixxendenti l-oħra li mhumiex kapaċi jmantnu lillhom infushom għandhom dritt jirċievu l-manteniment jekk jiġi determinat illi għandhom bżonn l-għajjnuna.

3 Ghandi napplika għand awtorita kompetenti jew qorti biex nikseb manteniment? X'inhuma l-elementi ewlenin ta' din il-proċedura?

Il-ġenitur ta' tfal minuri jista' jintalab iħallas il-manteniment. Jekk il-ġenitur ma jħallasx volontarjament il-manteniment, tista' ssir talba lill-qorti għal ħlas tal-manteniment. Għal talba ta' manteniment, jrid isir rikors għall-proċedura mħaffa fi kwistjonijiet ta' ordni għal ħlas ta' manteniment għal tfal jew rikors (kawża għall-manteniment) lill-qorti. Ma tiħallas l-ebda tariffa lill-Istat għal dawn il-miżuri meta ssir talba għal manteniment tal-minuri. Il-proċedura mħaffa fi kwistjonijiet relatati ma' ordni għal ħlas hija proċedura simplifikata fejn il-pagament tal-manteniment jista' jiġi ordnat biss jekk jintalab għall-minuri, jidher isem il-ġenitur li jrid iħallas il-manteniment fuq iċ-ċertifikat tat-twelid, il-manteniment ma jaqbiżx darba u nofs ir-rata minima ta' manteniment (ara t-tweġiba 8) fix-xahar u l-ġenitur l-ieħor ma jikkontestax il-ħlas tal-manteniment. Jekk il-kundizzjonijiet għall-prezentazzjoni ta' ordni ta' ħlas ma jiġux sodisfatti, irid isir rikors quddiem il-qorti tal-kontea tar-residenza tat-tfal għall-manteniment. Għal aktar dettalji dwar il-proċedura mħaffa għal ordni ta' ħlas f'talba għall-manteniment għat-tfal ara [hawnhekk](#). Il-formola tar-rikors għall-ħlas tal-manteniment tat-tfal hija disponibbli [hawnhekk](#).

4 Tista ssir talba fisem qarib (jekk iva, liema grad), jew minorenni?

It-tfal minuri għandhom dritt jircievu l-manteniment. Minħabba li l-minuri għandhom kapaċità ġuridika limitata, huwa r-rappreżentant legali tal-minuri - il-ġenitur li għandu l-kustodja - li jressaq ir-rikors quddiem il-qorti fisem it-tfal. Jekk ikun ġie maħtur kuratur għat-tfal, il-kawża ssir mit-tutor tiegħu fil-kapaċità tiegħu ta' rappreżentant legali tat-tfal.

Adult li għandha kapaċità ġuridika sħiħa jiftaħ kawża għall-manteniment b'mod indipendenti.

5 Jekk qed naħseb biex inressaq il-każ quddiem il-qorti, kif inkun naf liema qorti għandha l-ġurisdizzjoni?

It-talba lill-qorti biex tordna lill-ġenitur iħallas il-manteniment għat-tfal titqies bħala kwistjoni ta' manteniment. Fi kwistjoni ta' manteniment, ir-rikors irid jiġi pprezentat lill-qorti tal-kontea tar-residenza tat-tfal. Jekk it-tfal ma jgħix l-Estonja, ir-rikors isir skont fejn huwa residenti l-konvenut. Jekk il-konvenut ma jgħix l-Estonja, ir-rikors isir skont fejn huwa residenti r-rikorrent.

Il-manteniment jista' jintalab ukoll skont il-proċedura mħaffa fi kwistjonijiet relatati ma' ordni ta' ħlas (ara t-tweġiba għall-mistoqsija 3).

6 Bħala applikant, neħtieġ intermedjarju biex inressaq il-każ quddiem il-qorti (pereżempju avukat, awtorità ċentrali jew lokali, eċċ.)? Jekk le, liema proċeduri japplikaw?

It-talba għall-manteniment tat-tfal quddiem il-qorti teħtieġ kawża li madankollu ma teħtieġx għajjnuna legali professjonali jew is-servizzi ta' intermedjarju. Il-qorti tordna l-ħlas tal-manteniment mid-data ta' prezentazzjoni tal-kawża, iżda hija tista' wkoll, abbażi tal-kawża, tordna illi l-manteniment jiħallas retroattivament sa massimu ta' sena qabel ma ġiet ipprezentata l-kawża.

Il-formola tar-rikors għall-ħlas tal-manteniment tat-tfal hija disponibbli [hawnhekk](#).

7 Irrid iħallas xi miżati biex inressaq il-każ quddiem il-qorti? Jekk iva, kemm jistgħu jitilgħu? Jekk ma jkollix biżżejjed mezzi finanzjarji, nista' ningħata għajjnuna legali li tkopri l-ispejjeż tal-proċedura?

Ma trid tiħallas l-ebda tariffa tal-Istat għal kawża mressqa għall-eżekuzzjoni ta' obbligu tal-manteniment fir-rigward ta' tifel minuri jew għar-rieżami ta' talba għall-applikazzjoni tal-proċedura mħaffa fi kwistjonijiet dwar ordni ta' ħlas f'talba għall-manteniment tat-tfal.

Tista' tintalab l-għajjnuna legali jew proċedurali biex tkopri l-ispejjeż tal-proċedura.

Fil-każ tal-għajjnuna legali, jitqabbd avukat għar-rikorrent mill-Kamra tal-Avukati tal-Estonja. L-irwol tal-avukat huwa li jirrappreżenta u jagħti parir lir-rikorrent fil-proċedimenti. L-għajjnuna legali hija disponibbli għal persuni li minħabba l-qagħda finanzjarja tagħhom ma jistgħux iħallsu għas-servizzi ta' espert legali fiż-żmien meta jkollhom bżonn l-għajjnuna legali jew jistgħu jħallsu biss parzjalment jew bin-nifs, jew għal persuni f'qagħda finanzjarja li tagħmilha impossibbli li jgħixu bli jkun fadlilhom wara li jkunu ħallsu għas-servizzi legali. L-għoti tal-għajjnuna legali ma jehlisx lill-persuna benefiċjarja mill-ħlas tal-ispejjeż proċedurali l-oħra.

Għal aktar informazzjoni dettaljata dwar l-għajjnuna legali mill-Istat ara [hawnhekk](#).

L-applikazzjonijiet għall-għajjnuna legali biex tkopri l-ispejjeż proċedurali jistgħu jsiru minn persuni li ma jistgħux iħallsu dawk l-ispejjeż minħabba l-qagħda finanzjarja tagħhom jew minn dawk li jistgħu iħallsuhom biss parzjalment jew bin-nifs. Irid ikun hemm raġuni tajba li tagħti x'taħseb illi l-partecipazzjoni pjanata fil-proċedimenti se tkun suċċess.

Il-formola tal-applikazzjoni għall-għajjnuna proċedurali għal persuna fiżika u l-avviżi dwar il-qagħda personali u finanzjarja tal-applikant u tal-membri tal-familja tiegħu hija disponibbli [hawnhekk](#).

8 X'tip ta' manteniment x'aktarx tagħti l-qorti? Kif jiġi kkalkulat l-ammont tal-manteniment? Id-deċiżjoni tal-qorti tista' tiġi riveduta jekk jinbidlu l-għoli tal-ħajja jew iċ-ċirkustanzi familjari? Jekk iva, kif (pereżempju permezz ta' sistema tal-indiċjar awtomatiku)?

Il-qorti tista' tordna illi jiħallas ammont fiss jew varjabbli bħala manteniment tat-tfal, u tispeċifika l-bażi għall-kalkolu tal-ammont ta' manteniment. Il-qorti ġeneralment jordnaw illi l-ħlas tal-manteniment isir f'pagamenti fix-xahar. Madankollu l-manteniment fix-xahar għal tifel wiehed ma jistax ikun inqas min nofs il-paga minima fix-xahar stabbilita mill-Gvern tar-Repubblika (l-ammont ta' manteniment minimu għalhekk kien ta' EUR 250 għal kull tifel fl-2018, EUR 270 fl-2019 u EUR 292 fl-2020). Madankollu, il-qorti tista', jekk ikun hemm raġuni valida, tnaqqas il-manteniment għal taħt il-paga minima fix-xahar stabbilita mill-Gvern. Raġunijiet validi f'dan il-każ jistgħu jinkludu l-inkapacià għax-xogħol ta' wiehed mill-ġenituri jew minħabba li l-persuna li trid tħallas il-manteniment għandha nies oħra jiddependu fuqha.

Il-persuna li trid tħallas il-manteniment tista', jekk ikun hemm raġuni valida, titlob li tagħti l-manteniment b'mezz ieħor. Il-ġenituri jistgħu jiftehmu b'mod kunsenswali fuq arrangament dettaljat dwar il-manteniment tat-tfal, u kif u f'liema intervalli għandu jingħata l-manteniment.

L-ammont tal-manteniment jiġi ddeterminat skont il-bżonnijiet tat-tfal u l-istil ta' ħajja normali tagħhom. L-istil ta' ħajja normali tat-tfal jiddependi mill-mezzi finanzjarji tal-ġenituri tagħhom. Jekk jinbidlu r-raġunijiet għall-ħlas tal-manteniment, kull parti tista' tippreżenta rikors il-qorti sabiex titlob zieda jew tnaqqis fil-manteniment.

Jekk il-bidla tiġi approvata, l-ammont ta' manteniment jista' jinbidel mid-data li fiha tingħata d-deċiżjoni - jiġifieri l-arretrati tal-manteniment ma jistgħux jinbidlu. Fl-Estonja, l-ammont ta' manteniment jinbidel awtomatikament jekk il-manteniment ordnat mill-qorti kien marbut mal-paga minima fix-xahar stabbilita mill-Gvern u nbidel l-ammont tal-paga minima. L-ammont tal-paga minima fix-xahar jinsab [hawnhekk](#).

9 Kif jiħallas il-manteniment u lil min?

B'mod ġenerali, il-manteniment jiħallas bħala somma ta' flus fix-xahar. Il-persuna li trid tħallas il-manteniment ta' tifel minuri tista', jekk ikun hemm raġuni valida, titlob sabiex taqdi dmirha b'mezzi oħra. Il-manteniment jiħallas fil-forma ta' somma mill-ġenitur ta' tfal minuri, partikolarment jekk huwa ma jgħix mat-tfal tiegħu jew mhux involut fit-trobbija tagħhom. Il-manteniment jiħallas bil-quddiem għal kull xahar tal-kalendarju. Għalkemm il-benefiċjarji tal-manteniment huma t-tfal, il-manteniment normalment irid jiħallas lill-ġenitur l-ieħor. Il-manteniment jista' jiħallas direttament lit-tfal jekk il-ġenituri hekk ikunu ftehmew jew skont deċiżjoni tal-qorti f'dan is-sens.

10 Jekk il-persuna kkonċernata (id-debitur) ma tħallasx volontarjament, x'azzjoni tista' tittiegħed biex tkun imġiegħla tħallas?

Jekk is-sentenza tal-qorti li tordna l-ħlas tal-manteniment daħħlet fis-seħħ jew hija sugġetta għal eżekuzzjoni immedjata iżda l-ġenitur l-ieħor ma josservahix, għandu jiġi kkuntattjat bailiff. Jekk id-debitur ma jwettaqx il-pagamenti ndikati fis-sentenza fil-ħin rikjest, abbażi tar-rikors li jkun sar mill-persuna li ħadet miżuri biex tiggarrantixxi l-kawża, il-bailiff jipprepara għall-qbid tal-assi tad-debitur. Għall-qbid tal-assi tad-debitur, il-bailiff irid jircievi s-sentenza tal-qorti flimkien mal-applikazzjoni għall-eżekuzzjoni. Għandha tingħata informazzjoni dwar id-debitur u l-assi tiegħu (residenza, dettalji ta' kuntatt, informazzjoni

magħrufa dwar l-assi) fl-applikazzjoni għall-eżekuzzjoni. Jekk l-applikant jixtieq li l-bailiff juża' l-mezzi kollha previsti mil-liġi għall-gbir tad-dejn, għandu jiġi mniżżel fl-applikazzjoni għall-eżekuzzjoni illi l-applikant qiegħed jaġmel talba għall-ħlas fuq il-propjetà immobbli registrata tad-debitur, il-propjetà mobbli u t-titoli. Fi proċedimenti ta' eżekuzzjoni, il-manteniment tat-tfal għandu prijorità fuq talbiet oħra, u sabiex talba għal manteniment tiġi ssodisfata, jistgħu jinqabdu assi f'ammonti ikbar u jiġu sospiżi mingħajr data preċiża permezz ta' deċiżjoni tal-qorti id-drittijiet u l-validità tal-awtorizzazzjonijiet li ġejjin: drittijiet tal-kaċċa, id-dritt li jinstantu vetturi bil-magni, permessi għall-armi u permessi għall-akkwist tal-armi, id-dritt li jinstantu opri tal-baħar għar-rikreazzjoni u inġenji tal-ilma personali, u permessi għas-sajd.

11 Jekk jogħġbok iddeskrivi fil-qosor kwalunkwe limitazzjonijiet fl-infurzar, b'mod partikulari regoli għall-protezzjoni tad-debitur u limitazzjoni jew perijodi ta' preskrizzjoni fis-sistema tal-infurzar tiegħek

Dawk li jridu jhallu l-manteniment jinħelsu minn dan l-obbligu jekk ma jkunx jistgħu, fid-dawl tal-obbligi l-oħra tagħhom u tal-propjetà tagħhom, jipprovdu manteniment lil persuna oħra mingħajr ma jippreġudikaw l-għajxien tagħhom stess. Minkejja dak li għadu kif intqal, il-ġenituri ma jinħelsux mill-obbligu ta' manteniment lejn it-tfal minuri tagħhom. Qorti tista' teħles persuna obligata (id-debitur) mill-obbligu tal-manteniment, tillimita l-perjodu ta' żmien għat-tweġiq tal-obbligu jew tnaqqas l-ammont ta' manteniment jekk ma jkunx ġust illi l-persuna tintalab tħallas, jekk pereżempju l-persuna intitolata għall-manteniment għandha bżonn minħabba nuqqas ta' ħsieb fl-aġir tagħha.

Il-kumpens għad-dannu minħabba n-nuqqas ta' ħlas tal-manteniment u n-nuqqas ta' tweġiq tal-obbligu jista' jintalab retroattivament għal massimu ta' sena qabel isir rikors għal manteniment il-qorti. Il-preskrizzjoni għall-ħlas tal-manteniment bħala obbligu hija ta' għaxar snin għal kull obbligu individwali. Il-preskrizzjoni tibda fl-aħħar tas-sena kalendarja li fiha tista' tintalab it-talba korrispondenti mal-obbligu. L-obbligu tal-manteniment huwa obbligu personali li jintemm mal-mewt tal-persuna intitolata jew obligata li tħallsu; japplikaw eċċezzjonijiet rigward ħlas bil-quddiem u ammonti ta' tpaċċja.

12 Teżisti organizzazzjoni jew awtorità li tista' tgħini nirkupra l-manteniment?

Fil-każ ta' tilwim transfruntier dwar il-manteniment, l-awtorità ċentrali, jiġifieri id-Divizjoni tal-Kooperazzjoni Ġudizzjarja Internazzjonali tad-Dipartiment tal-Politika Kriminali fil-Ministeru tal-Ġustizzja, tista' toffri għajnuna.

 Għajnuna legali tal-Istat L-għajnuna legali tista' tintalab mal-preżentata ta' rikors il-qorti għall-manteniment. M'hemmx organizzazzjonijiet jew awtoritajiet separati li jipprovdu għajnuna f'każ ta' talbiet domestiċi għall-manteniment.

13 Jistgħu l-organizzazzjonijiet (statali jew privati) iħallu kompletament jew parzjalment il-manteniment f'isem id-debitur?

Mill-1 ta' Jannar 2017, ġenitur li jkun qiegħed irabbi t-tfal għandu dritt japplika għal benefiċċju ta' manteniment matul il-proċedimenti ġudizzjarji u l-proċeduri ta' eżekuzzjoni mill-Istat quddiem il-Bord għas-Sigurtà Soċjali (*Sotsiaalkindlustusamet*). Dan il-manteniment huwa għajnuna temporanja mill-Istat għall-ġenitur li qiegħed irabbi u jipprovdi għat-tfal tiegħu waħdu. L-Istat iħallas il-manteniment minflok il-ġenitur li mhux iħallas il-manteniment, imbagħad jirkuprah mingħand f'data sussegwenti. Il-benefiċċju tal-manteniment mingħand l-Istat jitħallas lil persuna b'rabta mal-proċedimenti tal-qorti fi kwistjoni dwar il-manteniment. Sabiex wieħed jirċievi l-manteniment mill-istat huwa jrid jitolb lill-qorti għal ħlas tal-manteniment jew skont il-proċedura mħaffa fi kwistjonijiet ta' ordni ta' ħlas jew permezz ta' rikors.

Il-benefiċċju tal-manteniment jiggarrantixxi mill-inqas EUR 100 fix-xahar għat-tfal.

Aktar informazzjoni dwar it-talba għall-manteniment hija disponibbli [hawnhekk](#).

14 Jekk ninsab f'dan l-Istat Membru u d-debitur għandu r-residenza tiegħu f'pajjiż ieħor:

14.1 Nista' nikseb assistenza ta' awtorità jew organizzazzjoni privata f'dan l-Istat Membru?

Għall-manteniment skont ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 4/2009, tista' tinkiseb għajnuna mid-Divizjoni għall-Kooperazzjoni Ġudizzjarja Internazzjonali tal-Ministeru tal-Ġustizzja.

Għall-manteniment minn pajjiż ieħor, trid issir applikazzjoni lid-Divizjoni għall-Kooperazzjoni Ġudizzjarja Internazzjonali tal-Ministeru tal-Ġustizzja Estonjan u lill-awtorità kompetenti tal-pajjiż l-ieħor. Għandu jiġi meħmuż iċ-certifikat tat-twelid tat-tfal jew is-sentenza tal-qorti li tistabbilixxi l-paternità. Jekk il-paternità ma gietx stabbilita, dan għandu jitniżżel fl-applikazzjoni mibghuta lill-pajjiż l-ieħor.

Il-formola ta' applikazzjoni hija disponibbli [hawnhekk](#).

14.2 Jekk iva, kif nista' nikkuntattja lill-awtorità jew l-organizzazzjoni privata?

Id-Divizjoni għall-Kooperazzjoni Ġudizzjarja Internazzjonali tal-Ministeru tal-Ġustizzja Estonjan tista' tiġi kkuntattjata bit-telefont fuq in-numri +372 6 208 183 u +372 7153443 jew b'ittra elettronika lil central.authority@just.ee u keskasutus@just.ee.

15 Jekk ninsab f'pajjiż ieħor u d-debitur jinsab f'dan l-Istat Membru:

15.1 Nista' nibgħat talba direttament lil tali awtorità jew organizzazzjoni privata f'dan l-Istat Membru?

Talba mingħand applikant li jirrisjedi f'pajjiż ieħor tirċievi l-aħjar attenzjoni jekk tiġi kkuntattjata l-awtorità adattata fil-pajjiż ta' residenza, li mbagħad tikkuntattja lill-Ministeru tal-Ġustizzja Estonjan.

15.2 Jekk iva, kif nista' nikkuntattja lil dik l-awtorità jew organizzazzjoni privata u x'tip ta' assistenza nista' nikseb?

Ara t-tweġiba għall-mistoqsija 14.1.

16 Dan l-Istat Membru huwa marbut bil-Protokoll tal-Aja tal-2007?

Il-Protokoll tal-Aja tal-2007 gie rratifikat mill-Unjoni Ewropea, fejn l-Estonja ilha Stat Membru mill-1 ta' Meju 2004.

17 Jekk dan l-Istat Membru mhux marbut bil-Protokoll tal-Aja tal-2007, liema liġi tkun applikabbli għat-talba għal manteniment skont ir-regoli tal-liġi internazzjonali privata tiegħu? X'inhuma r-regoli tal-liġi internazzjonali privata korrispondenti?

Ara t-tweġiba għall-mistoqsija 16.

18 X'inhuma r-regoli fuq l-aċċess għall-ġustizzja f'każijiet transfruntiera fl-UE li jsegwu l-istruttura tal-Kapitolu V tar-Regolament dwar il-Manteniment?

F'każijiet transfruntiera fi hdan l-Unjoni Ewropea li jikkonċernaw talbiet għall-manteniment, huma disponibbli l-għajnuna legali mill-Istat u l-għajnuna proċedurali skont ir-Regolament. Dan jiggarrantixxi illi matul il-proċedimenti l-persuna tiġi rappreżentata minn xi hadd b'esperjenza legali xieraq u li jkollha aċċess għall-ġustizzja għaliex l-ispejjeż proċedurali jkunu koperti. Ir-regoli dwar l-għajnuna legali u l-għajnuna proċedurali jindikaw illi tiġi applikata l-liġi nazzjonali sakemm mhux previst mod ieħor mir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 4/2009.

Fil-prinċipju, l-istess garanziji li japplikaw għal persuni residenti fl-Estonja japplikaw ukoll għal persuni li jgħixu fi Stat Membri oħra tal-Unjoni Ewropea. F'każ ta' każijiet transfruntiera dwar il-manteniment, huma disponibbli kemm l-għajnuna legali u pariri kif ukoll l-għajnuna legali mill-Istat u l-għajnuna proċedurali mingħand l-awtorità ċentrali, jiġifieri d-Divizjoni għall-Kooperazzjoni Ġudizzjarja Internazzjonali tal-Ministeru tal-Ġustizzja, skont ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 4/2009 u, rigward l-oqsma mhux koperti mir-Regolament, skont il-liġi nazzjonali.

19 X'inhuma l-miżuri adottati minn dan l-Istat Membru sabiex jiżgura l-funzjonament tal-attivitajiet deskritti fl-Artikolu 51 tar-Regolament dwar il-Manteniment?

Twaqqfet awtorità ċentrali għall-kooperazzjoni ġudizzjarja transfruntiera - id-Divizjoni tal-Kooperazzjoni Ġudizzjarja Internazzjonali tal-Ministeru tal-Ġustizzja. Għalhekk għall-manteniment skont ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 4/2009, tista' tinkiseb għajnuna mid-Divizjoni għall-Kooperazzjoni Ġudizzjarja Internazzjonali tal-Ministeru tal-Ġustizzja, li tmexxi l-proċedimenti dwar l-applikazzjonijiet internazzjonali għall-għajnuna legali.

Din il-paġna web hija parti minn [L-Ewropa Tiegħek](#).

Nilqgħu l- [feedback](#) tiegħek dwar l-utilità tal-informazzjoni pprovduta.

This webpage is part of an EU quality network

L-aħħar aġġornament: 16/12/2020

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-orijinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Talbiet għal manteniment - Irlanda

1 X'ifissru l-kunċetti "manteniment" u "obbligu ta' manteniment" f'termini prattiċi? Liema persuni għandhom iħallsu allowance għal-manteniment lil persuna oħra?

Ordni ta' manteniment bejn il-konjuġi teħtieġ li wiehed mill-konjuġi kkonċernati jagħmel pagamenti perjodiċi jew ħlasijiet ta' ammont f'daqqa lill-parti l-oħra għal-manteniment tagħha u, fejn xieraq, jagħmel dawn il-pagamenti perjodiċi għall-benefiċċju tal-persuna speċifikata fl-ordni jew membri dipendenti tal-familja, jekk ikun hemm.

Ordni għal manteniment ta' wild dipendenti teħtieġ li wiehed mill-ġenituri kkonċernati jagħmel pagamenti perjodiċi jew ħlasijiet ta' somma f'daqqa lill-ġenitur l-ieħor, jew lil persuna oħra li jkollha l-kura u l-kustodja tal-wild, kif speċifikat fl-ordni għal-manteniment tal-wild.

Obbligu ta' manteniment huwa rekwiżit biex jingħata appoġġ finanzjarju lil persuna u, meta dan l-obbligu jiġi infurzat permezz tal-qrati, biex jitwettqu l-obbligi ta' kwalunkwe inġunzjoni pertinenti għal-manteniment.

Il-manteniment jiġihallas mingħand dawn il-kategoriji ta' nies:

Ġenituri fir-rigward ta' wliedhom: Iva

Ulied lill-ġenituri tagħhom: Generalment Le

Parti divorzjata lill-parti l-oħra: Iva

Oħrajn:

Shab reġistrati u koabitanti għall-finijiet tal-Att tal-2010 dwar is-Shubija Ċivili u Ċerti Drittijiet u Obbligi tal-Koabitanti (Civil Partnership and Certain Rights and Obligations of Cohabitants Act 2010)

Ġenituri mhux miżżewġin lill-persuna li tiegħu ħsieb lil uliedhom

2 Sa liema età jista' tifel jibbenefika minn allowance għal-manteniment? Hemm regoli differenti għal-manteniment għal-minorenni u għal-adulti?

Wild dipendenti taħt l-età ta' tmintax-il sena, wild dipendenti taħt l-età ta' tlieta u għoxrin sena f'edukazzjoni full-time jew wild ta' kwalunkwe età li huwa dipendenti minħabba diżabbiltà.

Il-ġenituri għandhom obbligu li jmantnu lil uliedhom finanzjarjament sabiex ikopru l-ħtiġijiet finanzjarji ta' kuljum u okkażjonali tagħhom.

Generalment, l-ulied ma għandhomx iħallsu għal-manteniment tal-ġenituri tagħhom ħlief f'ċirkustanzi rari u straordinarji fejn id-drittijiet ta' proprjetà miżmuma jkunu varji mad-divorzju u jiġu trasferiti fil-pussess tal-ulied.

Parti ddivorzjata jista' jkollha tħallas manteniment lill-parti l-oħra meta l-parti applikanti turi li l-parti l-oħra tkun naqset milli tipprovi għalihom b'mod adegwat fid-dawl ta' ċirkustanzi.

Sieheb reġistrat jew koabitant għall-finijiet tas-Civil Partnership and Certain Rights and Obligations of Cohabitants Act 2010 jista' jkollu jagħti manteniment l-isieheb reġistrat jew koabitant l-ieħor jekk is-sieheb reġistrat jew koabitant applikanti juri li l-parti l-oħra tkun naqset milli tipprovi għalihom b'mod adegwat fid-dawl ta' ċirkustanzi.

Il-ġenituri, kemm jekk miżżewġin kif ukoll jekk le, jistgħu japplikaw mal-qorti għal manteniment mingħand il-ġenitur l-ieħor fir-rigward ta' wliedhom. Kustodju, bord tas-saħħa jew kull persuna li jkollha status legali fir-rigward ta' wild dipendenti jistgħu japplikaw ukoll.

3 Għandi napplika għand awtorita kompetenti jew qorti biex nikseb manteniment? X'inhuma l-elementi ewlenin ta' din il-proċedura?

Normalment isir rikors quddiem il-Qorti mill-parti dipendenti permezz ta' azzjoni legali civili kontra l-persuna l-oħra. Fir-rigward tal-manteniment tal-ulied, normalment ir-rikors isir mill-ġenitur jew persuna oħra li jkollha l-kura u l-kustodja tal-wild.

Generalment tista' ssib informazzjoni dwar il-proċeduri li japplikaw għar-rikorsi tal-manteniment fit-taqsimha dwar il-Liġi tal-Familja tas-sit web tas-Servizz tal-Qrati (www.courts.ie).

4 Tista ssir talba fisem qarib (jekk iva, liema grad), jew minorenni?

Normalment l-applikant f'kawża ta' manteniment ikun il-ġenitur li jieħu ħsieb il-wild/l-ulied. L-applikanti jistgħu jinkludu eks konjuġi kif ukoll ulied bħala tali. Il-partijiet iridu juru li għandhom interess ġuridiku f'kawża biex jidher quddiem il-qorti (*locus standi*) biex jitolbu li jingħatalhom manteniment. Fil-każ ta' qraba jew qraba stretti jkun meħtieġ li r-rikorrent ikollu ċerti setgħat legali, pereżempju prokura, biex imexxi l-affarijiet tal-qarib jew ħabib intimu. Il-ġenituri jew il-kustodji jistgħu jagħmlu rikors għal manteniment fisem wild ta' età minuri.

5 Jekk qed naħseb biex inressaq il-każ quddiem il-qorti, kif inkun naf liema qorti għandha l-ġurisdizzjoni?

Il-Qorti Distrettwali għandha ġurisdizzjoni biex tordna manteniment għal wild sal-ammont massimu ta' EUR 150 fil-gimġha mingħand kull ġenitur u biex tordna manteniment għal wiehed mill-konjuġi/sieheb reġistrat sal-ammont massimu ta' EUR 500 fil-gimġha. Għal ammonti ikbar jeħtieġ li jsir rikors quddiem is-Circuit Court jew il-Qorti Superjuri. Jekk ikunu diġà nbdew proċeduri matrimonjali fis-Circuit Court jew fil-Qorti Superjuri, jeħtieġ li r-rikorsi jsiru hemm irrispettivament mill-ammont mitlub.

6 Bħala applikant, neħtieġ intermedjarju biex inressaq il-każ quddiem il-qorti (pereżempju avukat, awtorità ċentrali jew lokali, eċċ.)? Jekk le, liema proċeduri japplikaw?

Le. Rikors jista' jsir personalment jekk ir-rikorrent jagħżel li ma jgħaddx avukat. Hemm Għajnuna Legali Ċivili disponibbli għal dawk il-litiganti fil-Liġi tal-Familja li jkollhom bżonnha skont il-mezzi tagħhom.

7 Irrid inħallas xi miżati biex inressaq il-każ quddiem il-qorti? Jekk iva, kemm jistgħu jitilgħu? Jekk ma jkollix biżżejjed mezzi finanzjarji, nista' ningħata għajnuna legali li tkopri l-ispejjeż tal-proċedura?

Il-proċeduri kollha tal-Liġi tal-Familja fl-Irlanda huma eżenti minn tariffi tal-qorti. Il-kost biex tingħata parir u rappreżentanza legali jista' jvarja; madankollu, hemm għajnuna legali ċivili disponibbli għal dawk li jiddependu fuq il-mezzi.

8 X'tip ta' manteniment x'aktarx tagħti l-qorti? Kif jiġi kkalkulat l-ammont tal-manteniment? Id-deċiżjoni tal-qorti tista' tiġi riveduta jekk jinbidlu l-għoli tal-hajja jew id-ċirkustanzi familjari? Jekk iva, kif (pereżempju permezz ta' sistema tal-indiċjar awtomatiku)?

Il-Qorti Distrettwali għandha għuridizzjoni biex tordna manteniment għal wild sal-ammont massimu ta' EUR 150 fil-gimġha mingħand kull ġenitur u biex tordna manteniment għal wieħed mill-konjuġi/sieheb registrat sal-ammont massimu ta' EUR 500 fil-gimġha. Għal ammonti ikbar jeħtieġ li jsir rikors quddiem is-Circuit Court jew il-Qorti Superjuri.

Meta tiddetermina l-manteniment, il-qorti tfares lejn il-ħtiġijiet raġonevoli tal-kreditur tal-manteniment (il-persuna intitolata għall-manteniment) kontra l-kapaċità tad-debitur tal-manteniment (il-persuna ordnata biex tħallas il-manteniment) li jħallas. Il-partijiet jistgħu japplikaw quddiem il-qorti biex jirrevedu kull ordni ta' manteniment fid-dawl ta' kwalunkwe ċirkustanza finanzjarja tal-partijiet.

Ordni ta' Manteniment tibda fid-data speċifikata fl-ordni, billi hija data li tista' tkun qabel jew wara d-data li fiha tkun saret l-ordni iżda li ma tkunx qabel id-data tar-rikors għall-ordni.

Fi Proċedimenti Ġuridiċi u ta' Divorzju fis-Circuit Qorti jew fil-Qorti Superjuri, il-manteniment jista' jkollu effett retroattiv sa mhux qabel id-data tar-rikors.

9 Kif jithallas il-manteniment u lil min?

Normalment il-manteniment isir b'pagament dirett lill-kreditur tal-manteniment. Madankollu, il-kredituri għandhom id-dritt li jingħataw il-manteniment permezz tal-uffiċċju tal-qorti. Jekk il-qorti thoss li dan ikun meħtieġ, il-pagi jew is-salarju tad-debitur tal-manteniment jistgħu jiġu sekwestrati u l-impjegatur jista' jiġi ordnat li jnaqqas il-pagamenti biex jiġu trażmessi lill-kreditur.

Il-manteniment jithallas lill-persuna intitolata għall-manteniment u lil dawk li jamministraw il-manteniment għall-benefiċċju tagħhom, pereżempju ġenitur jew kustodju.

10 Jekk il-persuna kkonċernata (id-debitur) ma tħallasx volontarjament, x'azzjoni tista' titteħed biex tkun imġiegħla tħallas?

Meta debitur ta' manteniment ma jħallasx, il-kreditur tal-manteniment jista' jibda proċedimenti fil-qorti fejn tkun saret l-ordni tal-manteniment jew fil-Qorti Distrettwali, skont ir-rimedju mfittex.

Il-qorti tista' tohrog ordni li tissekwestra l-qligħ tad-debitur tal-manteniment, kif diskuss fil-punt 1 hawn fuq.

Jekk dan ir-rimedju ma jaħdimx, il-qorti tista' tordna li d-debitur tal-manteniment iħallas is-somma dovuta lill-kreditur tal-manteniment. Jekk id-debitur tal-manteniment ma jikkonformax, il-qorti tista' tordna li l-flus dovuti lid-debitur mingħand persuna oħra jingħataw minflok lill-kreditur tal-manteniment. Tista' tordna wkoll il-bejgħ tal-oġġetti li jappartjenu għad-debitur biex jissodisfa s-somma pendenti.

11 Jekk jogħġbok iddeskrivi fil-qosor kwalunkwe limitazzjonijiet fl-infurzar, b'mod partikulari regoli għall-protezzjoni tad-debitur u limitazzjoni jew perjodi ta' preskrizzjoni fis-sistema tal-infurzar tiegħek

Il-Qorti Distrettwali hija l-post fejn jiġu infurzati l-ordnijiet li jkunu saru fi Stati Membri oħra. Għandha setgħat fir-rigward ta' disprezz (l-Artikoli 9A u 9B tal-Att tal-1976) iżda biss fir-rigward tal-ordnijiet li jkunu saru mill-Qorti Distrettwali. Ma għandhiex setgħa li tikkundanna minħabba disprezz ta' ordni li tkun saret xi mkien ieħor. Il-Qorti Distrettwali hija effettivament ristretta għal Mandati ta' Sekwestru fuq id-Dħul (fejn xieraq) għal mandat ta' sekwestru eżekutorju jew ta' sekwestru (rarament xierqa).

12 Teżisti organizzazzjoni jew awtorità li tista' tghini nirkupra l-manteniment?

Kull kreditur ta' manteniment għandu r-responsabbiltà li jagħmel rikors quddiem il-qorti għal assistenza fl-irkupru tal-manteniment. Filwaqt li hemm rimedji oħra disponibbli, pereżempju permezz ta' medjazzjoni, il-qorti għandhom il-għuridizzjoni xierqa u legali biex jirrimedjaw in-nuqqas ta' pagament tal-manteniment.

13 Jistgħu l-organizzazzjonijiet (statali jew privati) iħallsu kompletament jew parzjalment il-manteniment f'isem id-debitur?

Le. Id-debitur biss huwa responsabbli għall-manteniment, li għandu jithallas direttament minn ras il-għajn mis-salarju tiegħu.

14 Jekk ninsab f'dan l-Istat Membru u d-debitur għandu r-residenza tiegħu f'pajjiż ieħor:

14.1 Nista' nikseb assistenza ta' awtorità jew organizzazzjoni privata f'dan l-Istat Membru?

Ir-Regolament 4/2009, komunement magħruf bħala r-Regolament dwar il-Manteniment, ikopri r-rikorsi ta' manteniment transfruntiera li jiġu minn relazzjonijiet familjali. Jistabbilixxi regoli komuni għall-Unjoni Ewropea kollha kemm hi u għandu l-għan li jiżgura l-irkupru ta' talbiet ta' manteniment anke meta d-debitur jew il-kreditur ikunu f'pajjiż ieħor tal-UE.

Il-Konvenzjoni tan-NU dwar l-irkupru barra mill-Pajjiż ta' Pagamenti ta' Manteniment (il-Konvenzjoni ta' New York) ġiet fis-seħħ fl-Irlanda f'Novembru 1995 bl-Att dwar il-Manteniment tal-1994. Din il-Konvenzjoni hija mfassla biex tiffaċilita l-irkupru tal-manteniment fi Stati kontraenti minn persuna li tgħix f'għuridizzjoni oħra.

Iż-żewġ strumenti jistabbilixxu netwerk ta' Awtoritajiet Ċentrali f'kull Stat kontraenti u r-rikorrenti/il-kredituri/il-petizzjonanti jistgħu jressqu r-rikorsi tagħhom quddiem Awtorità Ċentrali li mbagħad tressaqha quddiem il-Qorti kompetenti rilevanti u, f'ċerti każi, torganizza assistenza legali. Id-dettalji ta' kuntatt għall-Awtorità Ċentrali Irlandiża għall-irkupru tal-Manteniment barra mill-Pajjiż huma dawn:

Department of Justice and Equality,

Bishop's Square,

Redmond's Hill,

Dublin 2,

Ireland.

Tel: +353 (0)1 479 0200

Lokali: 1890 555 509

Faks: +353 (0)1 479 0201

Posta elettronika: [✉ mainrecov_inbox@justice.ie](mailto:mainrecov_inbox@justice.ie)

Petizzjonant jista' jingħata l-assistenza tal-Uffiċjal Klerikali tal-Qorti Distrettwali fir-rigward tal-Ordnijiet tal-Qorti Distrettwali. Il-petizzjonanti jistgħu wkoll jingħataw l-assistenza ta' rappreżentanza legali. Jistgħu jkunu eliġibbli għal għajnuna legali u għandhom jikkuntattjaw liċ-ċentru legali lokali tagħhom f'dan ir-rigward. Fl-aħħar nett, il-petizzjonant jista' jfittex l-assistenza tal-FLAC (Free Legal Advice Centre), organizzazzjoni indipendenti u volontarja li topera netwerk ta' kliniki ta' pariri legali madwar il-pajjiż. Dawn il-kliniki huma kunfidenzjali u bla ħlas.

F'każijiet transfruntiera fejn id-debitur tal-manteniment ikun jgħix f'għuridizzjoni oħra, il-petizzjonant jista' jagħmel rikors permezz tal-Awtorità Ċentrali għall-irkupru tal-Manteniment li jinsab fid-Dipartiment tal-Gustizzja u tal-Ugwaljanza.

14.2 Jekk iva, kif nista' nikkuntatta lill-awtorità jew l-organizzazzjoni privata?

Tista' tikkuntatta lill-uffiċċju tal-qorti rilevanti jew lill-organizzazzjoni permezz tat-telefon, bil-posta, bil-posta elettronika jew billi tmur personalment. Il-petizzjonanti huma mhegġa jżuru s-sit web ta' kull organizzazzjoni għal aktar informazzjoni u għal informazzjoni lokalizzata.

Tista' ssib id-dettalji ta' kuntatt għall-uffiċċji tal-qorti fuq is-sit web tas-Servizzi tal-Qorti (www.courts.ie).

Irreferi għall-Mistoqsija 14.1 u għas-sit web tad-Dipartiment tal-Gustizzja u tal-Ugwaljanza (www.justice.ie) għad-dettalji ta' kuntatt tal-Awtorità Ċentrali għall-Irkupru tal-Manteniment barra mill-Pajjiż.

15 Jekk ninsab f'pajjiż ieħor u d-debitur jinsab f'dan l-Istat Membru:

15.1 Nista' nibgħat talba direttament lil tali awtorità jew organizzazzjoni privata f'dan l-Istat Membru?

Ara aktar 'il fuq; Nru 14.1.

15.2 Jekk iva, kif nista' nikkuntattja lil dik l-awtorità jew organizzazzjoni privata u x'tip ta' assistenza nista' nikseb?

Ara aktar 'il fuq; Nru 14.2.

16 Dan l-Istat Membru huwa marbut bil-Protokoll tal-Aja tal-2007?

Iva

17 Jekk dan l-Istat Membru mhuwiex marbut bil-Protokoll tal-Aja tal-2007, liema liġi tkun applikabbli għat-talba għal manteniment skont ir-regoli tal-liġi internazzjonali privata tiegħu? X'inhuma r-regoli tal-liġi internazzjonali privata korrispondenti?

Mhux applikabbli.

18 X'inhuma r-regoli fuq l-aċċess għall-gustizzja f'każijiet transfruntiera fl-UE li jsegwu l-istruttura tal-Kapitolu V tar-Regolament dwar il-Manteniment?

Ir-rikorrent/Il-petizzjonant ma għandux għalfejn iħallas miżati biex iressaq kawża l-qorti. Ir-rikorrenti jibbenefikaw minn għajna legali bla ħlas fir-rigward ta' dawn il-kwistjonijiet - ladarba l-Awtorità Ċentrali Irlandiża tirċievi rikors, jekk ikun meħtieġ, ir-rikors jittressaq quddiem il-Bord tal-Għajna Legali għall-attenzjoni tagħhom.

19 X'inhuma l-miżuri adottati minn dan l-Istat Membru sabiex jiżgura l-funzjonament tal-attivitajiet deskritti fl-Artikolu 51 tar-Regolament dwar il-Manteniment?

L-Artikolu 51 jirreferi għal liema azzjonijiet tiegħu l-Awtorità Ċentrali fir-rigward tar-rikorsi skont ir-Regolament dwar il-Manteniment. L-Awtorità Ċentrali Irlandiża issa titlob dikjarazzjonijiet ta' eżegwibiltà mingħand l-Uffiċċju tal-Master tal-Qorti Superjuri. L-Awtorità Ċentrali Irlandiża tressaq rikorsi għall-eżegwibiltà direttament quddiem il-Qrati Distrettwali. Fir-rigward tat-tnedija ta' proċedimenti l-Awtorità Ċentrali tagħmel l-arranġamenti għal rappreżentanza legali għall-Applikant permezz tal-Bord tal-Għajna Legali.

Din il-paġna web hija parti minn [L-Ewropa Tiegħek](#).

Nilqgħu l-[feedback](#) tiegħek dwar l-utilità tal-informazzjoni pprovduta.

This webpage is part of an EU quality network

L-aħħar aġġornament: 16/12/2020

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-orijinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Talbiet għal manteniment - Greċja

1 X'ifissru l-kunċetti "manteniment" u "obbligu ta' manteniment" f'termini prattiċi? Liema persuni għandhom iħallsu allowance għall-manteniment lil persuna oħra?

It-terminu "manteniment" jirreferi għall-bżonnijiet umani diretti għas-sopravvivenza, l-iktar l-ikel. Madankollu, fil-prattika, it-terminu manteniment ikopri r-rekwiżiti kollha tal-għajxien, sew dawk relatati mal-ispejjeż ta' kuljum u sew attivitajiet edukattivi, kulturali jew ta' divertiment ta' persuna.

L-obbligi ta' manteniment jinvolvu l-ħlas ta' benefiċċji - primarjament fi flus - li jissodisfaw ir-rekwiżiti tal-għajxien tal-benefiċjarju.

Il-persuni li għejjin huma obbligati jipprovdu manteniment skont l-ordni tal-parentela:

[a] il-konjuġi, anke jekk ikun divorzjat [jekk ikun hemm obbligu ta' manteniment wara d-divorzju];

[b] id-dixxendenti lill-axxendenti fl-ordni tas-suċċessjoni *ab intestato*;

[b] l-axxendenti [[il-ġenituri, in-nanniet: f'każ ta' assenza jew inkapaċità tal-ġenituri] lit-tfal mhux miżżewġin tagħhom (bijoloġiċi jew adottati), fil-prinċipju, sakemm ikunu taħt l-età;

[b] l-aħwa lil ħuthom, u

każijiet speċjali ta' manteniment huma:

[c] manteniment imħallas f'każ ta' separazzjoni u wara divorzju jew annullament taż-żwieġ u

[d] manteniment imħallas lil omm mhux miżżewġa għal tifel imwieled barra miż-żwieġ qabel ma jiġi rikonoxxut.

2 Sa liema età jista' tifel jibbenefika minn allowance għall-manteniment? Hemm regoli differenti għall-manteniment għall-minorenni u għall-adulti?

Fil-prinċipju t-tifel huwa intitolat jirċievi manteniment mingħand l-axxendenti tiegħu [[il-ġenituri jew in-nanniet] sakemm isir adult, jiġifieri sakemm jagħlaq 18-il sena.

It-tfal huma intitolati wkoll jirċievu manteniment wara li jsiru adulti, waqt li jkun qed jistudjaw jew jattendu edukazzjoni għolja jew kors ta' taħriġ vokazzjonali, u ma jkunux jistgħu jaħdmu minħabba l-istudji tagħhom u ma jkollhomx beni personali biex isostnu r-rekwiżiti ta' manteniment tagħhom.

Persuna tkun intitolata għall-manteniment biss jekk ma tkunx kapaċi tmantni ruħha permezz tal-beni tagħha stess jew billi tagħmel xogħol li jkun xieraq għall-età tagħha, kundizzjoni tas-saħħa u kundizzjonijiet tal-għajxien ġeneralment, b'kunsiderazzjoni, fost affarijiet oħra, għall-htigijiet edukattivi li jista' jkollha; tfal taħt l-età, anke jekk ikollhom beni personali, xorta jkun intitolati għall-manteniment mingħand il-ġenituri tagħhom sakemm l-introjt mill-beni u x-xogħol tagħhom ma jkunx biżżejjed biex imantu ruħhom. Madankollu, persuna ma tkunx obbligata tipprovi manteniment jekk, minħabba obbligi oħrajn tagħha, ma tkunx f'pożizzjoni li tagħmel dan mingħajr ma tipperikola l-manteniment tagħha stess; din ir-regola ma tapplikax għall-manteniment ta' persuna taħt l-età minn ġenitur, sakemm il-persuna taħt l-età ma tkunx intitolata li tkun mantruta minn xi persuna oħra, jew tkun tista' tmantni ruħha permezz tal-beni tagħha stess.

Fil-każ ta' ekskonjuġi:

Ekskonjuġi li ma jkunx jista' jmantni ruħu bl-introjt jew bil-beni tiegħu stess ikun intitolat jitleb il-manteniment mingħand l-ekskonjuġi tiegħu: (1) jekk, fil-mument li jiġi ddekrétat id-divorzju, l-età jew il-kundizzjoni tas-saħħa tal-konjuġi li jkun qed jagħmel it-talba tkun tali li ma jkunx jista' jkun meħtieġ isib jew

ikompli jagħmel xogħol adatt biex imantni ruħu, (2) jekk il-konjuġi li jagħmel it-talba jkollu l-kura ta' persuna taħt l-età, u b'hekk ma jkunx jista' jagħmel xogħol adatt, (3) jekk il-konjuġi li jkun qed jagħmel it-talba ma jkunx jista' jsib impjeg regolari xieraq, jew jeħtieġ taħriġ vokazzjonali; f'kull wieħed minn dawn il-kazijiet, l-intitolament ma jdmx iktar minn tliet snin mill-mument li gie ddekrétat id-divorzju, jew (4) f'kull każ ieħor fejn ikun meħtieġ l-għoti ta' manteniment fil-mument li jiġi ddekrétat id-divorzju għal raġunijiet ekwitabbli.

Madankollu, il-manteniment jista' jiġi miċħud jew ristrett għal raġunijiet importanti, speċjalment jekk iż-żwieġ ma jkunx dam wisq, jew jekk il-konjuġi li jista' jkun intitolat għall-manteniment ikun jaħti għad-divorzju jew għab il-faqar tiegħu fuqu volontarjament.

Kull wieħed mill-ekskonjuġi huwa meħtieġ jipprovi lill-ieħor b'informazzjoni korretta rigward il-beni u l-introjtu tiegħu sakemm ikunu rilevanti għall-ammont tal-manteniment. Wara talba minn kwalunkwe wieħed mill-ekskonjuġi, trażmessa permezz tal-avukat ġenerali, kwalunkwe impjegatur, dipartiment amministrattiv jew tal-gbir tat-taxxi, irid jagħti kull informazzjoni rilevanti li jista' jkollhom dwar il-beni tal-konjuġi l-ieħor u b'mod partikolari d-dhul tiegħu.

3 Għandi napplika għand awtorità kompetenti jew qorti biex nikseb manteniment? X'inhuma l-elementi ewlenin ta' din il-proċedura?

Normalment, persuna intitolata li tirċievi manteniment trid tapplika l-qorti biex titlob il-manteniment mingħand il-persuna responsabbli.

Jekk tkun applikabbli l-Konvenzjoni ta' New York dwar l-irkupru tal-manteniment (id-Digriet Leġiżlattiv 4421/1964), id-delegazzjoni responsabbli għat-trażmissjoni ta' talba għal manteniment minn persuna intitolata li tkun residenti fi Stat li huwa parti fil-Konvenzjoni tibgħat talba lid-delegazzjoni responsabbli biex tirċievi talbiet ta' dak it-tip fl-Istat rispettiv, li jkun parti fil-Konvenzjoni, fejn ikun għix id-debitur, speċifikament il-Ministeru tal-Gustizzja fil-Greċja, biex jjeħru l-miżuri kollha meħtieġa għall-irkupru tal-manteniment mill-persuna intitolata. Fil-prattika, il-Ministeru tal-Gustizzja jqabbad avukat biex jipprovi r-rikonoxximent tad-dritt jew l-eżekuzzjoni ta' sentenza maqtugħa minn qorti barranija favur benefiċjarju barrani, li jkun jista' jeżerċita r-rimedji ġuridici rilevanti kollha quddiem il-qorti Griegi.

4 Tista ssir talba fisem qarib (jekk iva, liema grad), jew minorenni?

Għall-persuni taħt l-età li skont il-liġi [l-Artikolu 63 KPC] ma jistgħux jipprezentaw talba l-qorti għall-irkupru ta' manteniment huma stess kontra persuna responsabbli, dik it-talba tkun tista' ssir mill-persuna li jkollha r-responsabbiltà tal-ġenitur [persuna fizika: ġenitur jew persuna oħra jew entità ġuridika, pereżempju, istituzzjoni].

5 Jekk qed naħseb biex inressaq il-każ quddiem il-qorti, kif inkun naf liema qorti għandha l-ġurisdizzjoni?

Il-qorti b'ġurisdizzjoni f'kawzi ta' manteniment għal manteniment miġtuha minn persuna intitolata kontra persuna responsabbli hija l-Qorti tal-Ewwel Istanza b'Membru Wieħed [l-Artikoli 17(2) u 681B tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili].

Il-qorti b'ġurisdizzjoni territorjali hija l-qorti tal-post tad-domicilju jew tar-residenza tal-parti intitolata għall-manteniment [l-Artikolu 39A KPC] jew tal-konvenut li jkun id-debitur ta' manteniment, jekk it-talba tkun ikkombinata ma' tilwim matrimonjali jew tilwim bejn il-ġenituri u t-fal, jew il-qorti tal-aħħar residenza abitwali kongunta tal-miżżewġin.

Jekk ikun hemm urġenja jew periklu imminenti, il-persuna intitolata għall-manteniment tista' titlob lill-Qorti tal-Ewwel Istanza b'Membru Wieħed li jkollha ġurisdizzjoni territorjali biex, sakemm tinqata' s-sentenza finali dwar l-intitolament fi proċediment ordinarju, tordna li tingħata manteniment fuq bażi temporanja.

6 Bħala applikant, neħtieġ intermedjarju biex inressaq il-każ quddiem il-qorti (pereżempju avukat, awtorità ċentrali jew lokali, eċċ.)? Jekk le, liema proċeduri japplikaw?

Kawża għal manteniment tista' tinftaħ biss permezz ta' avukat li jkollu l-prokura biex jagħmel dan.

7 Irrid inħallas xi miżati biex inressaq il-każ quddiem il-qorti? Jekk iva, kemm jistgħu jitilgħu? Jekk ma jkollix biżżejjed mezz finanzjarji, nista' ningħata għajnuna legali li tkopri l-ispejjeż tal-proċedura?

F'talba għall-manteniment, il-konvenut irid inħallas depożitu għall-ispejjeż tal-qorti tal-attur, li ma jstax ikunu aktar minn EUR 300 [l-Artikolu 173(4) KPC]. Fi proċedimenti ta' dan it-tip, jekk il-konvenut ma jipproduċix prova tal-filas lill-iskrivant tal-qorti qabel is-smiġ tal-kawża, il-konvenut jitqies li naqas milli jidher, li jfisser li tista' tinqata' sentenza f'kontumacia kontrih [l-Artikolu 175 KPC].

L-attur jista' jitlob l-għajnuna legali skont il-Liġi 3226/2004, jekk l-introjtu tiegħu ikun baxx ħafna, billi jipprezenta l-provi għal dan l-effett ma' talba għal inibizzjoni separata quddiem il-Qorti tal-Ewwel Istanza b'Membru Wieħed.

8 X'tip ta' manteniment x'aktarx tagħti l-qorti? Kif jiġi kkalkulat l-ammont tal-manteniment? Id-deċiżjoni tal-qorti tista' tiġi riveduta jekk jinbidlu l-għoli tal-ħajja jew iċ-ċirkustanzi familjari? Jekk iva, kif (pereżempju permezz ta' sistema tal-indiċjar awtomatiku)?

Il-qorti tistabbilixxi l-manteniment għal sentejn, filwaqt li tqis ir-rekwiżiti ta' kundizzjonijiet tal-għajxien adatti u l-edukazzjoni tal-persuna intitolata, u l-kapaċità finanzjarja tal-persuna responsabbli. Wara sentejn, kwalunkwe waħda mill-partijiet, jiġifieri l-persuna intitolata jew il-persuna responsabbli, tista' tapplika biex ikollha livell ġdid ta' manteniment stabbilit u, fil-każ ta' bidla fiċ-ċirkostanzi li l-qorti meqjusa mill-qorti, kwalunkwe parti tista' titlob li jkollha s-sentenza rieżaminata u l-livell tal-manteniment alterat.

9 Kif jitħallas il-manteniment u lil min?

Fil-prinċipju, il-manteniment jitħallas bil-quddiem lill-persuna intitolata fuq bażi mensili.

L-ammont tal-manteniment mhux permess li jitħallas f'somma waħda ta' darba, ħlief f'kazijiet ta' manteniment wara d-divorzju [l-Artikolu 1443(b) tal-Kodiċi Ċivili].

Jekk il-persuna intitolata tkun taħt l-età, jew tkun taħt l-assistenza tal-qorti, il-manteniment jitħallas lill-ġenitur tagħha jew lir-rappreżentant tagħha jew, rispettivament, lill-provveditur maħtur mill-qorti li ovvjament ikun se jwettaq l-azzjonijiet rilevanti fisem il-persuna intitolata.

10 Jekk il persuna kkonċernata (id-debitur) ma tħallasx volontarjament, x'azzjoni tista' tittiegħed biex tkun imġiegħla tħallas?

Jekk id-debitur ta' manteniment jirrifjuta li jħallas manteniment, il-persuna intitolata tipprova teżegwixxi t-talba kontra l-beni tal-persuna responsabbli, jekk ikollha.

11 Jekk jogħġbok iddeskrivi fil-qosor kwalunkwe limitazzjonijiet fl-infurzar, b'mod partikolari regoli għall-protezzjoni tad-debitur u limitazzjoni jew perjodi ta' preskrizzjoni fis-sistema tal-infurzar tiegħek

L-intitolament għal manteniment jintemm jekk il-kundizzjonijiet li ngħata għalihom ma jibqgħux jeżistu, jew jekk il-persuna intitolata jew il-persuna responsabbli tmut; it-talba tal-persuna intitolata kontra l-persuna responsabbli hija suġġetta għal preskrizzjoni ta' hames snin mill-mument li tiġi pprezentata t-talba.

Talbiet minn persuni [jiġifieri istituzzjonijiet] li jkunu ħallsu manteniment lil persuna intitolata kontra l-persuna li tkun originarjament responsabbli huma suġġetti għal preskrizzjoni ta' hames snin [l-Artikolu 250(17) tal-Kodiċi Ċivili].

Omm mhux miżżewġa hija intitolata titlob rifużjoni tal-ispejjeż għat-twelid u manteniment mingħand missier binha għal perjodu limitat [xahrejn qabel it-twelid u erba' xhur, imma mhux iktar minn sena [f'każi eċċezzjonali], wara t-twelid, jekk il-paternità tkun stabbilita minn ordni ġudizzjarju u l-omm tkun qed tgħix fil-faqar. Talba ta' omm mhux miżżewġa tiġi preskritta tliet snin wara t-twelid, u tista' tiġi pprezentata wkoll kontra l-werrieta tal-missier.

Qbid ta' 1/2 is-salarju pagabbli ta' persuna responsabbli għal talba għal manteniment tkun permessa u hija applikabbli wkoll fuq id-depożiti mal-istituzzjonijiet ta' kreditu [l-Artikolu 982(2)(d) u (3) KPC].

12 Teżisti organizzazzjoni jew awtorità li tista' tgħini nirkupra l-manteniment?

Le, hlied fil-każ ta' beneficijarji barranin li jistgħu jirrikorru għand il-Ministeru tal-Ġustizzja biex jgħinjom jeżerċitaw id-drittijiet rilevanti tagħhom [ara t-tweġiba għall-mistoqsija 4, iktar 'il fuq].

13 Jistgħu l-organizzazzjonijiet (statali jew privati) iħallsu kompletament jew parzjalment il-manteniment f'isem id-debitur?

Mhux fil-Greċja.

[Hlied meta istituzzjoni jew entità ġuridika pubblika jew privata jkollha l-kura ta' persuna taħt l-età; f'dan il-każ, l-obbligu ta' manteniment jaqa' fuqha, b'mod ġenerali, u għalhekk ikun surrogat *ex officio* [l-Artikolu 1490 tal-Kodiċi Ċivili] għad-drittijiet tal-persuna intitolata għall-manteniment. Madankollu, fl-ebda ċirkostanza ma tista' tinħtieġ li tiġiħallas talba għal manteniment bil-quddiem, lanqas jekk rikonossuta minn qorti, lil persuna taħt l-età intitolata għall-manteniment dovut lilha minn persuna responsabbli oħra.

14 Jekk ninsab f'dan l-Istat Membru u d-debitur għandu r-residenza tiegħu f'pajjiż ieħor:

14.1 Nista' nikseb assistenza ta' awtorità jew organizzazzjoni privata f'dan l-Istat Membru?

Skont id-dispożizzjonijiet tal-Artikoli 51 u 56 tar-Regolament ta' hawn fuq, l-awtorità ċentrali tal-Istat Membru ta' persuna li tkun qed titlob il-manteniment: (a) għandha tikkooopera mal-awtorità ċentrali tal-Istat Membru tal-persuna responsabbli li tgħaddi u tircievi l-applikazzjonijiet rilevanti; (b) għandha tiftaħ jew tiffaċilita l-ftuħ ta' proċedimenti relatati ma' dawk l-applikazzjonijiet. Għal dawn l-applikazzjonijiet, l-awtoritajiet ċentrali għandhom jieħdu l-miżuri xierqa kollha biex: (a) jipprovdju jew jiffaċilitaw l-għoti ta' għajjuna legali, meta ċ-ċirkostanzi jkunu jeħtieġu hekk; (b) jiffaċilitaw l-identifikazzjoni tal-persuna responsabbli jew il-persuna intitolata, b'mod partikolari bl-applikazzjoni tal-Artikoli 61, 62 u 63 tar-Regolament; (c) jiffaċilitaw l-aċċess għall-informazzjoni rilevanti dwar l-introjtu u, jekk meħtieġ, il-qagħda finanzjarja tal-persuna responsabbli jew il-persuna intitolata, inklużi l-identifikazzjoni tal-beni tagħhom, speċjalment skont l-Artikoli 61, 62 u 63; (d) jinkoraġġixxu soluzzjonijiet bonarji bl-għan li jsir fl-as volontarju tal-manteniment, kif xieraq permezz ta' medjazzjoni, konċiljazzjoni jew proċessi simili; (e) jiffaċilitaw l-implimentazzjoni ulterjuri ta' deċiżjonijiet dwar obbligi ta' manteniment, inkluż imgħax fuq inadempjenza; (f) jiffaċilitaw il-għbir u t-trasferiment rapidu ta' flasijiet ta' manteniment; (g) jiffaċilitaw l-aċċess għal dokumentari jew provi oħrajn, mingħajr preġudizzju għar-Regolament (KE) Nru 1206/2001; (h) jipprovdju assistenza biex tiġi konstata r-rabta ta' filjazzjoni, fejn ikun neċessarju, għall-irkupru tal-manteniment; (i) jibdeu jew jiffaċilitaw il-ftuħ ta' proċedimenti biex tinkiseb kwalunkwe miżura provviżorja meħtieġa li tkun ta' natura territorjali u li l-għan tagħha tkun li jiġi żgurat l-eżitu ta' applikazzjoni ta' manteniment pendenti; (j) jiffaċilitaw il-komunikazzjoni jew in-notifika ta' dokumenti, sugġetti għar-Regolament (KE) Nru 1393/2007.

14.2 Jekk iva, kif nista' nikkuntattja lil l-awtorità jew l-organizzazzjoni privata?

Tista' tikkuntattja lis-Servizz Ċentrali tal-Ministeru tal-Ġustizzja li jinsab f'96 Mesogeion Ave., Ateni - l-Greċja, PC 11527, tel. +30.210.7767322 civilunit@justice.gov.gr

15 Jekk ninsab f'pajjiż ieħor u d-debitur jinsab f'dan l-Istat Membru:

15.1 Nista' nibgħat talba direttament lil tali awtorità jew organizzazzjoni privata f'dan l-Istat Membru?

15.2 Jekk iva, kif nista' nikkuntattja lil dik l-awtorità jew organizzazzjoni privata u x'tip ta' assistenza nista' nikseb?

16 Dan l-Istat Membru huwa marbut bil-Protokoll tal-Aja tal-2007?

17 Jekk dan l-Istat Membru mhux marbut bil-Protokoll tal-Aja tal-2007, liema liġi tkun applikabbli għat-talba għal manteniment skont ir-regoli tal-liġi internazzjonali privata tiegħu? X'inhuma r-regoli tal-liġi internazzjonali privata korrispondenti?

Il-Greċja hija marbuta bil-Protokoll tal-Aja tat-23 ta' Novembru 2007 dwar il-liġi applikabbli għall-obbligi ta' manteniment. Skont il-Protokoll, l-obbligi ta' manteniment huma rregolati mil-liġi tal-Istat Membru tar-residenza abitwali tal-persuna intitolata għall-manteniment, għalhekk jekk il-persuna intitolata għall-manteniment tirsirjedi l-Greċja, il-liġi Griega tkun applikabbli.

18 X'inhuma r-regoli fuq l-aċċess għall-ġustizzja f'każijiet transfruntiera fl-UE li jsewgu l-istruttura tal-Kapitolu V tar-Regolament dwar il-Manteniment?

Il-Kapitolu V tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 4/2009 jipprevedi d-dritt għall-għajjuna legali, inkluż il-parir legali bil-ħsieb li tinstab soluzzjoni qabel ma jittressqu proċedimenti ġudizzjarji, għajjuna legali biex tinfetħa kawża quddiem awtorità ġudizzjarja jew awtorità oħra u rappreżentanza l-qorti, eżenzjoni mill-ispejjeż tal-proċedimenti jew assistenza għalihom u t-tariffi għal persuni obbligati jagħmlu atti waqt il-proċedimenti. Fl-Istati Membri fejn parti telliefa jkollha tħallas l-ispejjeż għall-parti avversarja, jekk ir-riċevitur ta' għajjuna legali jitlef il-kawża, dan ikun jinkludi: l-ispejjeż imġarrba mill-parti avversarja, jekk dawk l-ispejjeż kienu jkunu koperti li kieku r-riċevitur kien residenti abitwali fl-Istat Membru tal-qorti interpellata; l-interpretazzjoni; it-traduzzjoni tad-dokumenti meħtieġa mill-qorti jew mill-awtorità kompetenti u pprezentati mir-riċevitur tal-għajjuna legali li jkunu neċessarji għar-riżoluzzjoni tal-kawża; l-ispejjeż tal-ivvjaġġar li jiġġarrbu mir-riċevitur tal-għajjuna legali meta l-preżenza fizika tal-persuni kkonċernati mill-preżentata tal-kawża tar-riċevitur tkun meħtieġa fil-qorti mil-liġi jew mill-qorti tal-Istat Membru kkonċernat u l-qorti tiddeċiedi li l-persuni kkonċernati ma jistgħux jinstemgħu għas-sodisfazzjon tal-qorti b'mezzi oħrajn.

19 X'inhuma l-miżuri adottati minn dan l-Istat Membru sabiex jiżgura l-funzjonament tal-attivitajiet deskritti fl-Artikolu 51 tar-Regolament dwar il-Manteniment?

L-Awtorità Ċentrali għandu jkollha kuntatt regolari, fost l-oħrajn, mal-awtoritajiet kompetenti sabiex: (a) tkun iffacilitata l-identifikazzjoni tal-manteniment lid-debitur jew kreditor; (b) tinkiseb l-informazzjoni rilevanti dwar l-introjtu u, jekk ikun neċessarju, ċirkostanzi finanzjarji oħrajn tad-debitur jew tal-kreditor tal-manteniment, inkluż il-post fejn jinsabu l-beni, u (c) jiġi inkoraġġut il-flas volontarju tal-manteniment.

Din il-paġna web hija parti minn L-Ewropa Tiegħek.

Nilqgħu l- feedback tiegħek dwar l-utilità tal-informazzjoni pprovduta.

This webpage is part of an EU quality network

L-aħħar aġġornament: 16/12/2020

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [es](#) għiet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment

qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin diġà ġew tradotti.

Talbiet għal manteniment - Spanja

1 X'ifissru l-kunċetti "manteniment" u "obbligu ta' manteniment" f'termini prattiċi? Liema persuni għandhom iħallsu allowance għall-manteniment lil persuna oħra?

Il-manteniment huwa mifhum li jfisser kull fraġa neċessarja f'termini ta' ikel, akkomodazzjoni, ilbies, u kura medika.

Il-manteniment jinkludi wkoll l-edukazzjoni u t-taħriġ tal-kreditur tal-manteniment waqt li hu minorenni kif ukoll wara dan jekk ikun għadu qed jieħu l-edukazzjoni għal raġunijiet mhux attribwibbli lilu. Fil-każ ta' tkissir taż-żwieġ, matul il-proċess tas-separazzjoni legali jew divorzju, il-manteniment jista' jintalab għal tfal li jgħixu fid-dar li ma jkunux finanzjarjament indipendenti.

L-ispejjeż tat-tqala u tat-twelid għandhom ikunu inklużi fil-manteniment jekk ma jkunux koperti b'mod ieħor.

Hemm obbligu reċiproku li jiġi pprovdut manteniment sħiħ bejn:

1. - Konjuġi.
2. - Axxendenti u dixxendenti.

L-aħwa għandhom jirċievu biss assistenza neċessarja għall-għajxien, fejn meħtieġ għal kull raġuni mhux attribwibbli lill-kreditur tal-manteniment, inkluż, fejn neċessarju, assistenza meħtieġa għall-edukazzjoni tagħhom.

2 Sa liema età jista' tifej jibbenefika minn allowance għall-manteniment? Hemm regoli differenti għall-manteniment għall-minorenni u għall-adulti?

Għat-tfal, sakemm jilhqgħu l-età maġġuri, li fi Spanja hija 18-il sena, hliet jekk il-minuri jkollu introjtu biżżejjed għalih innifsu. Lil hinn mill-età maġġuri, l-obbligu jkompli sakemm ma jkunux għadhom finanzjarjament indipendenti, ma jkunux lestew l-edukazzjoni tagħhom jew ma jkollhomx impjeg mingħajr xi htija tagħhom. Għall-minuri, iridu jitqiesu wkoll l-Artikoli fil-Kodiċi Ċivili dwar l-effetti kongunti tal-annullament taż-żwieġ, is-separazzjoni legali u d-divorzju (l-Artikoli 90 u ta' wara).

Waqt li t-tfal ikunu minorenni, l-allowance għall-manteniment hija prijorità u obbligu inevitabbli.

3 Għandi napplika għand awtorita kompetenti jew qorti biex nikseb manteniment? X'inhuma l-elementi ewlenin ta' din il-proċedura?

L-applikazzjonijiet jinhtiegħ li jiġu pprezentati lill-qrati, il-qrati tal-Ewwel Istanza (*Juzgados de Primera Instancia*) li jkollhom il-ġurisdizzjoni.

X'inhuma l-elementi ewlenin ta' din il-proċedura?

L-applikazzjonijiet huma pprocessati permezz ta' *juicio verbal* (seduta orali). Jekk il-manteniment jintalab bħala miżura kumplimentari għas-separazzjoni legali jew għad-divorzju, jew miżuri ġenituri-tfal fil-każ ta' tkissir tal-koppja, dan jiġi pprocessat b'mod kongunt ma' dawn il-proċeduri, permezz ta' *juicio verbal* b'xi karatteristiċi speċjali.

4 Tista ssir talba fisem qarib (jekk iva, liema grad), jew minorenni?

It-talba trid tiġi pprezentata personalment mill-parti konċernata, hliet fejn din tal-aħħar hija minuri, fl-imejja każ ir-rikors irid isir mill-persuna legalment responsabbli għall-minuri, l-uffiċċju tal-prosekutur pubbliku (*el Fiscal*) jew l-aġenzija għall-protezzjoni tal-minuri. Madankollu, it-talba tista' tiġi pprezentata minn rappreżentant, jekk huwa jkun ingħata prokura fil-preżenza ta' nutar, skrivan tal-qorti jew ta' konslu preżenti f'kull missjoni diplomatika Spanjola barra l-pajjiż.

5 Jekk qed naħseb biex inressaq il-każ quddiem il-qorti, kif inkun naf liema qorti għandha l-ġurisdizzjoni?

Ir-regola ġenerali hija li l-qorti b'ġurisdizzjoni hija l-qorti tal-post ta' residenza tad-debitur tal-manteniment. Jekk ikun hemm aktar minn debitur wieħed (l-omm u l-missier), il-qorti b'ġurisdizzjoni hija l-qorti tal-post ta' residenza ta' xi hadd fosthom. Jekk id-debitur mhux residenti Spanja, għandhom ġurisdizzjoni l-qrati tal-post tal-aħħar residenza tiegħu fi Spanja. F'każijiet oħra, għandhom ġurisdizzjoni il-qrati tal-post ta' residenza tal-kreditur tal-manteniment.

6 Bħala applikant, neħtieġ intermedjarju biex inressaq il-każ quddiem il-qorti (pereżempju avukat, awtorità ċentrali jew lokali, eċċ.)? Jekk le, liema proċeduri japplikaw?

Ir-rikorrenti jridu jkunu difiżi minn avukat (*Abogado*) u rappreżentati minn rappreżentant legali jew prokuratur (*Procurador*)

7 Irrid inħallas xi miżati biex inressaq il-każ quddiem il-qorti? Jekk iva, kemm jistgħu jtitlghu? Jekk ma jkollix biżżejjed mezz finanzjarji, nista' ningħata għajnuna legali li tkopri l-ispejjeż tal-proċedura?

Fi Spanja ma hemmx miżati involuti f'talbiet maħsuba biss għall-ħlas tal-manteniment, hliet għat-tariffi tal-avukati, ir-rappreżentanza legali u l-esperti, jekk jittqabbd.

Il-miżati miżmuma mill-avukati u r-rappreżentanti legali huma bbażati fuq l-ammont tal-pretensjoni. Teżisti assistenza finanzjarja biex tkopri l-ispejjeż tal-qorti fejn ir-rikorrent jew il-persuna mitluba tħallas il-manteniment ma jkollhomx mezz finanzjarji, u jkollhom dritt għall-għajjnuna legali mingħajr ħlas skont l-iskali stabbiliti fl-Artikolu 3 tal-Liġi 1/1996 tal-10 ta' Jannar 1996 dwar l-Għajjnuna Legali mingħajr ħlas. L-għajjnuna tikkonsisti fil-forniment ta' servizzi ta' avukat imqabbd mill-qorti jew ta' rappreżentant legali biex imexxi t-talba, u l-ispejjeż tal-qorti bħall-ħlas lill-esperti jew lix-xhieda jew l-ispejjeż tal-pubblikazzjoni tad-digriet li jithallsu wkoll mill-Istat.

8 X'tip ta' manteniment x'aktarx tagħti l-qorti? Kif jiġi kkalkulat l-ammont tal-manteniment? Id-deċiżjoni tal-qorti tista' tiġi riveduta jekk jinbidlu l-għoli tal-ħajja jew iċ-ċirkustanzi familjari? Jekk iva, kif (pereżempju permezz ta' sistema tal-indiċjar awtomatiku)?

Fil-parti l-kbira tal-każijiet, jiġu stabbiliti pagamenti regolari li, skont il-liġi, iridu jithallsu kull xahar bil-quddiem. Mhuwiex komuni li jsiru arrangamenti sabiex il-pagamenti jsiru f'daqqa f'darba waħda; dan iseħħ biss meta jkunu jridu jithallsu l-arretrati tal-manteniment, meta d-debitur ikun individwu mingħajr assi fissi u dan ikun l-aħjar mod kif jitharsu pagamenti futuri, jew bi ftehim bejn il-partijiet. Fil-kalkolazzjoni tal-ammonti reali ta' pagamenti li jridu jsiru, il-qorti tuza regola ġuridika astratta bbażata fuq il-proporzjonalità fi tliet aspetti: il-bżonnijiet tal-kreditur tal-manteniment; il-mezz finanzjarji tad-debitur tal-manteniment; u l-mezz finanzjarji ta' persuni oħra li wkoll iridu jħallsu l-manteniment (kodebituri) fl-istess ammont daqs id-debitur prinċipali. Id-deċiżjoni tal-qorti li tistabbilixxi l-ammont ta' manteniment trid tistabbilixxi wkoll il-baži li fuqha jsiru aġġornamenti futuri. Dan l-aġġornament isir awtomatikament, mal-mogħdja taż-żmien, u l-ammont aġġornat jiġi implimentat mill-persuna responsabbli għall-ħlas. Jekk id-debitur tal-manteniment jonqos milli jaġġorna l-pagamenti tal-manteniment, dan tagħmlu l-qorti, wara talba mill-kreditur tal-manteniment. L-ammont tal-manteniment jista' jiġi aġġustat (għal darba oħra wara talba mill-parti konċernata) jekk ikun hemm xi tibdil sostanzjali fil-fatti oriġinali li ntużaw biex jiġi stabbilit l-ammont: l-ammonti jridu jiżiedu meta jkun hemm titjib fil-pożizzjoni finanzjarja tad-debitur tal-manteniment jew deterjorazzjoni f'dik tal-kreditur tal-manteniment u tkun meħtieġa kontribuzzjoni akbar (pereżempju, fejn il-marid imur għall-aġħar); l-ammonti jridu jitnaqqsu fejn ikun hemm deterjorazzjoni fil-pożizzjoni tad-debitur tal-manteniment jew titjib fil-mezz tal-kreditur tal-manteniment. Fl-aħħar nett, il-manteniment ma jibqax dovut jekk ma jibqgħux validi r-raġunijiet għall-ħlas tiegħu.

Il-Kunsill Ġenerali tal-Ġudikatura (*Consejo General del Poder Judicial*, CGPJ) fassal tabelli għall-kalkolu tal-allowances għall-manteniment. Dawn huma linji gwida, ibbażati fuq il-htigijiet tat-tfal, filwaqt li jitqies l-introjtu tal-ġenituri u n-numru ta' tfal fil-familja. L-ispejjeż tal-akkomodazzjoni u tal-edukazzjoni ġew

9 Kif jiġihallas il-manteniment u lil min?

Il-mezz ta' hlas l-aktar komuni huwa fi flus. Madankollu, hemm żewġ eċċezzjonijiet: id-debitur jista' jagħzel li jissodisfa l-obbligu tiegħu billi jipprovi ikel u akkomodazzjoni lill-kreditur tal-manteniment f'daru stess; din l-għażla hija ristretta hafna fil-ġurisprudenza fejn ma jkunx hemm garanzija ta' relazzjonijiet tajba; il-hlas permezz tat-trasferiment ta' oġġetti jew drittijiet huwa l-eċċezzjoni u huwa xieraq biss sabiex jiġihallu l-arretrati, meta jkun hemm riskju li l-oġġetti jisparrxu jew meta d-debitur tal-manteniment ma jkollux assi. Il-manteniment jiġihallas direttament lill-kreditur. L-aktar metodu użat huwa permezz ta' trasferiment bankarju. Jekk il-kreditur tal-manteniment ikun minuri jew ma jkollux kapaċità ġuridika, il-hlas isir lir-rappreżentant legali tiegħu.

Fil-proċedimenti li jirrigwardaw it-tkissir taż-żwieġ jew ir-relazzjonijiet bejn il-ġenituri u t-fal, il-qrati jippermettu bħala forum ta' hlas ta' manteniment, il-hlas dirett lill-kreditur għal ċerti spejjeż li jappartjenu għal wild minorenni (pereżempju l-iskola, l-assigurazzjoni medika, eċċ.).

10 Jekk il persuna kkonċernata (id-debitur) ma tħallas volontarjament, x'azzjoni tista' tittiehed biex tkun imġiegħla tħallas?

F'dan il-każ, il-kreditur tal-manteniment jista' jippreżenta talba għall-eżekuzzjoni tad-deċiżjoni ġuridika li ddikjarat illi hemm dritt għall-manteniment. Fi Spanja jeżistu l-mezzi li ġejjin għall-eżekuzzjoni: is-sekwestru tas-salarju (minbarra ammont minimu għall-għajxien kif ordat mill-qorti); iż-żamma ta' rifużjonijiet tat-taxxa; is-sekwestru tal-kontijiet bankarji; iż-żamma tal-benefiċċji tas-sigurtà soċjali; is-sekwestru ta' oġġetti u l-bejgħ bis-subbasta tagħhom; f'ċerti każijiet fejn il-manteniment ma jiġihallasx, dan jista' jikkostitwixxi reat kriminali u l-awtur jista' jeħel piena ta' prigunerija.

11 Jekk jogħġbok iddeskrivi fil-qosor kwalunkwe limitazzjonijiet fl-infurzar, b'mod partikulari regoli għall-protezzjoni tad-debitur u limitazzjoni jew perjodi ta' preskrizzjoni fis-sistema tal-infurzar tiegħek

Għall-hlas tal-manteniment dovut, ma hemmx limiti kwantitattivi fuq is-sekwestru tal-kontijiet tad-debitur jew tal-oġġetti tiegħu, għall-kuntrarju tas-sitwazzjoni għal dejn ieħor. Il-proċedimenti għall-eżekuzzjoni ta' dawn l-obbligi huma preskritti b'termini ta' hames snin.

12 Teżisti organizzazzjoni jew awtorità li tista' tgħini nirkupra l-manteniment?

F'każ ta' talbiet għall-manteniment għal minuri jew persuni li ma għandhomx kapaċità ġuridika, l-Uffiċċju tal-Prosekutur Pubbliku jista' joffri li jirrapreżentahom.

13 Jistgħu l-organizzazzjonijiet (statali jew privati) iħallsu kompletament jew parzjalment il-manteniment f'isem id-debitur?

Il-"Fond ta' Garanzija tal-Hlas tal-Manteniment", maħluq mil-Liġi 42/2006 tat-28 ta' Diċembru 2006, u rregolat mid-Digriet Irjali 1618/2007 tas-7 ta' Diċembru 2007, huwa fond mingħajr personalità ġuridika li għandu l-għan li jiggarantixxi li t-fal minorenni jirċievu hlasijiet ta' manteniment rikonnoxxuti mhux imħallsa, dovuti skont ftehim approvat mill-qorti jew minn deċiżjoni tal-qorti fi proċedimenti għal separazzjoni legali, divorzju, dikjarazzjoni ta' annullament taż-żwieġ, filjazzjoni jew manteniment, permezz ta' hlas ta' ammont li jitqies li kien hlas bil-quddiem.

Sabiex ikun hemm eliġibiltà għall-hlas bil-quddiem minn dan il-Fond, huwa essenzjali li d-deċiżjoni li tirrikonoxxi l-manteniment tingħata minn qorti Spanjola.

14 Jekk ninsab f'dan l-Istat Membru u d-debitur għandu r-residenza tiegħu f'pajjiż ieħor:

14.1 Nista' nikseb assistenza ta' awtorità jew organizzazzjoni privata f'dan l-Istat Membru?

Iva, skont ir-regoli tal-Unjoni Ewropea u l-konvenzjonijiet internazzjonali dwar il-hlas tal-manteniment li Spanja rratifikat, kreditur tal-manteniment jista' jittlob l-għajnuna tal-awtorità ċentrali ta' Spanja, fil-Ministeru tal-Gustizzja.

14.2 Jekk iva, kif nista' nikkuntatta lill-awtorità jew l-organizzazzjoni privata?

B'kull mezz ta' kuntratt, mad-Dipartiment tal-Kooperazzjoni Ġuridika Internazzjonali (*Subdirección General de Cooperación Jurídica Internacional*), fil-Ministeru tal-Gustizzja. Calle San Bernardo No 62, 28071 Madrid. Telefont: 00 34 91 3902228/2295/4437. Faks: 00 34 91 3904457

15 Jekk ninsab f'pajjiż ieħor u d-debitur jinsab f'dan l-Istat Membru:

15.1 Nista' nibgħat talba direttament lil tali awtorità jew organizzazzjoni privata f'dan l-Istat Membru?

Kreditur residenti fi Stat Membru ieħor jista' jikkuntatta lill-awtorità ċentrali ta' dak l-Istat, jippreżenta provi li ngħata d-dritt għall-manteniment, u jittlob lill-awtorità ċentrali biex tikkuntatta lill-awtorità ċentrali ta' Spanja u li din tal-aħħar tibda proċedimenti ta' eżekuzzjoni fi Spanja. Dan għandu jsir skont ir-regoli tal-Unjoni Ewropea u l-konvenzjonijiet internazzjonali dwar il-hlas tal-manteniment illi rratifikat Spanja.

15.2 Jekk iva, kif nista' nikkuntatta lil dik l-awtorità jew organizzazzjoni privata u x'tip ta' assistenza nista' nikseb?

Skont il-kundizzjonijiet stabbiliti mill-awtoritajiet fl-Istat rilevanti.

16 Dan l-Istat Membru huwa marbut bil-Protokoll tal-Aja tal-2007?

Iva, l-Unjoni Ewropea (u għalhekk Spanja) rratifikat il-protokoll fit-8 ta' April 2010.

17 Jekk dan l-Istat Membru mhuwix marbut bil-Protokoll tal-Aja tal-2007, liema liġi tkun applikabbli għat-talba għal manteniment skont ir-regoli tal-liġi internazzjonali privata tiegħu? X'inhuma r-regoli tal-liġi internazzjonali privata korrispondenti?

18 X'inhuma r-regoli fuq l-aċċess għall-gustizzja f'każijiet transfruntiera fl-UE li jsegwu l-istruttura tal-Kapitolu V tar-Regolament dwar il-Manteniment?

Skont ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 4/2009 tat-18 ta' Diċembru 2008 dwar il-ġurisdizzjoni, il-liġi applikabbli, ir-rikonoxximent u l-eżekuzzjoni tad-deċiżjonijiet u l-kooperazzjoni f'materji relatati ma' obbligi ta' manteniment, il-partijiet involuti fi kwistjoni koperta minn dak ir-Regolament għandhom aċċess effettiv għall-gustizzja fi Stat Membru ieħor, inkluża l-eżekuzzjoni u l-appell jew proċeduri ta' rieżami, skont il-kundizzjonijiet stabbiliti fil-kapitolu rilevanti.

Barra minn hekk, l-Istat Membru rikjest għandu jipprovi għajnuna legali b'xejn għat-talbiet kollha ta' kreditur skont l-Artikolu 56 rigward obbligi ta' manteniment ta' ġenitur lejn it-fal tiegħu, jiġifieri persuni taħt il-21 sena.

19 X'inhuma l-miżuri adottati minn dan l-Istat Membru sabiex jiżgura l-funzjonament tal-attivitajiet deskritti fl-Artikolu 51 tar-Regolament dwar il-Manteniment?

Spanja żiedet ukoll fil-Liġi 1/1996 tal-10 ta' Jannar 1996 dwar l-għajnuna legali Kapitolu VIII bl-isem "għajnuna legali b'xejn fi kwistjonijiet transfruntieri tal-Unjoni Ewropea", li jirregola dak id-dritt għal persuni fiżiċi, kemm jekk ikunu ċittadini tal-Unjoni Ewropea u kemm jekk ikunu ċittadini ta' pajjiżi terzi li huma legalment residenti f'wieħed mill-Istati Membri.

Din il-paġna web hija parti minn [L-Ewropa Tiegħek](#).

Nilqgħu l-[feedback](#) tiegħek dwar l-utilità tal-informazzjoni pprovduta.

This webpage is part of an EU quality network

L-aħħar aġġornament: 11/12/2020

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew deġta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Talbiet għal manteniment - Franza

1 X'ifissru l-kunċetti "manteniment" u "obbligu ta' manteniment" f'termini prattiċi? Liema persuni għandhom iħallsu allowance għall-manteniment lil persuna oħra?

Fil-liġi Franċiża, obbligu ta' manteniment ifisser l-obbligu impost mil-liġi, fuq dawk li għandhom il-mezzi biex jagħmlu dan, sabiex jissodisfaw il-htigijiet ta' persuna oħra li magħha huma marbutin permezz ta' relazzjoni familjali jew biż-żwieġ. Għalhekk, hemm diversi persuni li jistgħu jibbenifikaw minn manteniment, inkluzi:

parti mill-konjuġi mingħand il-parti l-oħra (l-Artikoli 212 u 214 tal-kodiċi ċivili (*code civil*)),
tfal mingħand il-ġenituri tagħhom (l-Artikoli 203, 371-2 u 373-2-2 tal-kodiċi ċivili),
missirijiet, ommijiet u axxendenti oħrajn mingħand it-tfal tagħhom (l-Artikolu 205 tal-kodiċi ċivili),
missirijiet u ommijiet tar-rispett mingħand it-tfal tar-rispett tagħhom (l-Artikolu 206 tal-kodiċi ċivili),
konjuġi superstiti fil-bżonn (l-Artikolu 767 tal-kodiċi ċivili).

2 Sa liema età jista' tifel jibbenefika minn allowance għall-manteniment? Hemm regoli differenti għall-manteniment għall-minorenni u għall-adulti?

Fir-rigward tal-manteniment għat-tfal, ma hemm ebda limitu ta' età legali: l-obbligu tal-ġenituri tal-kura u l-edukazzjoni tat-tfal ma jintemmx awtomatikament meta l-wild isir legalment adult (l-Artikolu 371-2 tal-kodiċi ċivili). Għandha ssir distinzjoni bejn żewġ perjodi:

waqt li t-tfal ikunu minuri jew, jekk ikunu adulti, sakemm isiru finanzjarment indipendenti, il-ġenituri għandhom obbligu tal-kura u l-edukazzjoni tat-tfal tagħhom sabiex jipprovdulhom il-kundizzjonijiet meħtieġa għall-iżvilupp u l-edukazzjoni tagħhom;
ladarba l-obbligu tal-kura u l-edukazzjoni jiġi fi tmiemu, jibdew japplikaw ir-regoli generali għall-obbligi ta' manteniment, li jirrikjedu li r-rikorrent jipprovidi evidenza tal-htigijiet tiegħu (l-Artikoli 205 u 207 tal-kodiċi ċivili).

Il-kontribuzzjoni tista' titħallas b'mod sħiħ jew parzjali direttament lit-tfal ladarba dawn ikunu saru adulti.

3 Għandi napplika għand awtorita kompetenti jew qorti biex nikseb manteniment? X'inhuma l-elementi ewlenin ta' din il-proċedura?

Jekk il-manteniment ma jitħallasx b'mod volontarju, il-kreditur tal-manteniment, ir-rappreżentant tiegħu jew il-persuna ewlenija li tiegħu hsiebu għandhom jieħdu azzjoni legali sabiex jiġi f'fissat l-ammont li jrid jitħallas u d-debitur jiġi ordnat iħallas dak l-ammont.

Talba għal manteniment tista' tkun is-sugġett ewleni tal-azzjoni, jew issir bħala parti minn, pereżempju, proċedimenti tad-divorzju jew proċedimenti sabiex jiġi stabbilit kif għandha tiġi eżerċitata l-awtorità tal-ġenituri.

Fir-rigward tal-talbiet għal manteniment bejn adulti, il-persuna li titlob il-manteniment trid tipprova li tinsab fil-bżonn u li ma tistax tissodisfa l-htigijiet tagħha. Madankollu, jekk il-kreditur innifsu jkun ittraskura serjament l-obbligi tiegħu lejn id-debitur, l-imħallef jista' jirrilaxxa lid-debitur mir-responsabbiltà li jħallas il-manteniment dovut kollu jew parti minnu (l-Artikolu 207 tal-kodiċi ċivili).

4 Tista ssir talba f'isem qarib (jekk iva, liema grad), jew minorenni?

Skont il-liġi Franċiża, il-minuri mhumiex meqjusa bħala l-kredituri ta' manteniment: huma biss il-ġenitur jew il-parti terza li tiegħu hsiebu il-wild li għandhom dik il-kapaċità u li jistgħu jaġixxu kontra l-ġenitur l-iehor jew il-ġenituri sabiex ikollhom kontribuzzjoni stabbilita għall-kura u l-edukazzjoni tal-wild.

Is-servizzi tal-kura soċjali jistgħu jaġixxu f'isem il-kreditur ta' manteniment jekk dan ma jkunx kompetenti sabiex jagħmel dan abbażi tal-Artikolu 205 tal-kodiċi ċivili (l-Artikolu L132-7 tal-kodiċi tal-azzjoni soċjali u tal-familji (*code de l'action sociale et des familles*)).

L-isptarijiet u l-istabbilimenti tas-saħħa pubblika jew l-istabbilimenti tal-kura għandhom rikors dirett kontra dawk li huma obbligati jagħtu manteniment lil xi ħadd li jkun rikoverat fl-isptar (l-Artikolu L6145-11 tal-kodiċi tas-saħħa pubblika (*code de la santé publique*)).

Persuna li tkun taħt kustodja trid tiġi rrapreżentata mill-kustodju tagħha (l-Artikolu 475 tal-kodiċi ċivili).

5 Jekk qed naħseb biex inressaq il-każ quddiem il-qorti, kif inkun naf liema qorti għandha l-gurizdizzjoni?

L-azzjoni trid titressaq quddiem imħallef tal-affarijiet tal-familja (*juge aux affaires familiales*) f'qorti reġjonali (*tribunal de grande instance*) (l-Artikolu L. 213-3 tal-kodiċi tal-organizzazzjoni ġudizzjarja (*code de l'organisation judiciaire*)).

Sogġett għall-applikazzjoni tad-dispożizzjonijiet tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 4/2009 tat-18 ta' Dicembru 2008 dwar il-gurizdizzjoni, il-liġi applikabbli, ir-rikonnoxximent u l-eżekuzzjoni tad-deċiżjonijiet u l-kooperazzjoni f'materji relatati ma' obbligi ta' manteniment, l-Artikolu 1070 tal-kodiċi tal-proċedura ċivili (*code de procédure civile*) jiddikjara li l-imħallef tal-affarijiet tal-familja b'gurizdizzjoni huwa:

l-imħallef fil-post fejn tkun tinsab ir-residenza tal-familja;

jekk il-ġenituri jgħixu separatament, l-imħallef fil-post tar-residenza tal-ġenitur li miegħu jgħixu abitwalment it-tfal minuri fil-każ ta' awtorità kongunta tal-ġenituri, jew tal-post tar-residenza tal-ġenitur li jkollu awtorità tal-ġenituri esklussiva; f'każijiet oħrajn, l-imħallef tal-post tar-residenza tal-persuna li ma rressqitx il-proċedimenti.

Fil-każ ta' talba kongunta, skont l-għażla magħmula mill-partijiet, il-gurizdizzjoni hija tal-imħallef tal-post tar-residenza ta' waħda mill-partijiet.

Madankollu, jekk il-tilwima tkun tikkonċerna biss il-manteniment tal-konjuġi, il-kontribuzzjoni għall-kura u l-edukazzjoni ta' wild, il-kontribuzzjoni għall-ispejjeż taż-żwieġ jew konċessjoni kumpensatorja, il-gurizdizzjoni tista' tkun tal-imħallef tal-post tar-residenza tal-konjuġi kreditur jew tal-ġenitur li huwa l-persuna ewlenija li tiegħu hsiebu it-tfal, anki jekk dawn ikunu adulti.

6 Bħala applikant, neħtieġ intermedjarju biex inressaq il-każ quddiem il-qorti (pereżempju avukat, awtorità ċentrali jew lokali, eċċ.)? Jekk le, liema proċeduri japplikaw?

Il-proċedura hija orali u ma tirrikjedix rappreżentanza: ir-rikorrenti jistgħu jidheru personalment quddiem l-imħallef bil-provi meħtieġa.

Il-proċedimenti jistgħu jressqu permezz ta' citazzjoni (imwassa minn uffiċjal ġudizzjarju) jew sempliciment b'talba indirizzata lill-qorti.

Meta l-manteniment ikun qed jintalab bħala parti minn proċedimenti ta' divorzju fil-qorti, ir-rikorrent jista' jkun irrappreżentat minn avukat bi drittijiet ta' udjenza (*avocat*).

7 Irrid inħallas xi miżati biex inressaq il-każ quddiem il-qorti? Jekk iva, kemm jistgħu jitilgħu? Jekk ma jkollix biżżejjed mezz finanzjarji, nista' ningħata għajnuna legali li tkopri l-ispejjeż tal-proċedura?

Ma hemmx spejjeż legali fil-prim'istanza. Fl-appell, huwa dovut hlas ta' €225.

Ir-rikorrenti jistgħu jircievu għajnuna legali f'ċerti ċirkostanzi finanzjarji.

8 X'tip ta' manteniment x'aktarx tagħti l-qorti? Kif jiġi kkalkulat l-ammont tal-manteniment? Id-deċiżjoni tal-qorti tista' tiġi riveduta jekk jinbidlu l-għoli tal-ħajja jew iċ-ċirkustanzi familjari? Jekk iva, kif (pereżempju permezz ta' sistema tal-indiċjar awtomatiku)?

Kontribuzzjoni għall-kura u l-edukazzjoni ta' wild tista' tiegħu l-forom li ġejjin:

pagament fix-xahar lill-ġenitur kreditur (l-aktar komuni);

pagament dirett tal-ispejjeż imġarbin f'isem il-wild

dritt ta' użu u abitazzjoni ta' proprjetà li t'appartjeni lid-debitur, jew abbandun ta' beni f' użufri, jew allokkazzjoni lill-kreditur ta' beni li jipproduċu introjtu. Il-kontribuzzjoni tiġi kkalkolata skont il-mezzi ta' kull wiehied mill-ġenituri u l-ħtiġijiet tal-wild. Mill-2010, il-Ministeru tal-Gustizzja (*Ministère de la justice*) ppubblika tabella ta' referenza, purament bħala indikazzjoni, imfassla abbażi tal-introjtu tad-debitur u tal-kreditur, in-numru ta' tfal fil-kura tagħhom u l-kamp ta' applikazzjoni tad-drittijiet għall-aċċess u l-akkomodazzjoni. L-imħallef jipprovi sistematikament indiċjar tal-kontribuzzjoni (abbażi tal-indiċi tal-prezzijiet ġenerali għall-konsum minn unitajiet domestiċi urbani).

Allowances għall-manteniment oħrajn:

Meta jiffissa l-ammont ta' kontribuzzjoni minn konjuġi għall-ispejjeż taż-żwieġ, l-imħallef irid iqis l-ispejjeż kollha mgarrbin mill-persuna kkonċernata li jikkorrespondu għall-ispejjeż utli jew meħtieġa. Dan jiehu l-forma ta' hlas finanzjarju, billi jiehu r-responsabbiltà għal self jew saħansitra l-okkupazzjoni tad-dar matrimonjali.

Fil-każ ta' allowance għall-manteniment allokata lill konjuġi fi proċedimenti ta' divorzju abbażi tal-obbligu tal-miżżewġin li jmantnu lill xulxin, jista' jiġi deċiż li jittieħdu l-pagamenti fix-xahar kollha, jew parti minnhom, għal self; madankollu, il-qrati jiffavorixxu l-hlas ta' ammont fix-xahar. Din l-allowance tiġi stabbilita skont il-livell ta' għajxien li abbażi tiegħu l-konjuġi rikorrent jista' jagħmel it-talba minħabba l-kapaċità tal-konjuġi tiegħu.

L-għotjiet ta' manteniment mogħtija lill axxendenti u ġenituri tar-rispett jingħataw biss fi proporzjon għall-ħtieġa tar-rikorrent u għall-ġid tal-persuna li hija obbligata tagħti tali manteniment. L-imħallef jista', anki b'mod awtomatiku, skont iċ-ċirkostanzi tal-każ, jinkludi klawżola ta' varjazzjoni f'tali manteniment li hija permessa mil-liġijiet fis-seħħ (l-Artikolu 208 tal-kodiċi civili).

Fir-rigward tal-manteniment, huwa dejjem possibbli li ssir reviżjoni tal-allowance, diment li r-rikorrent jipprovi prova ta' element ġdid li jaffettwa l-mezzi ta' kreditur u/jew debitur u/jew il-ħtiġijiet tal-wild/kreditur.

9 Kif jiġi tħallas il-manteniment u lil min?

Il-kodiċi civili ma jiffavorixxi ebda metodu ta' pagament. Il-metodi ta' pagament jistgħu jiġu ddeterminati permezz ta' ftehim bejn il-partijiet. Fin-nuqqas ta' ftehim bħal dan, l-imħallef jiddetermina l-metodi ta' pagament fid-deċiżjoni.

L-allowance għall-manteniment tithallas direttament lill-kreditur jew lis-servizz tal-kura soċjali, lill-isptar jew lill-istabbilimenti tal-kura pubblika jew tal-kura tas-saħħa li jkunu ressuq azzjoni fisem il-kreditur.

Għandu jiġi nnotat li fil-każ ta' kontribuzzjoni għall-manteniment ta' wild, l-allowance għall-manteniment tista' tiġi sostitwita, kompletament jew parzjalment, mill-hlas ta' somma ta' flus lill korp akkreditat responsabbli sabiex jipprovi lill-wild b'introjtu indiċjar fi qligħ (l-Artikolu 373-2-3 tal-kodiċi civili). L-imħallef jista' jiddeċiedi wkoll li l-allowance għall-manteniment tithallas direttament lill-wild adult.

10 Jekk il-persuna kkonċernata (id-debitur) ma tħallasx volontarjament, x'azzjoni tista' tittieħed biex tkun imġiegħla tħallas?

Jekk il-kreditur ikollu titolu eżekuttiv, huwa jista' jagħti struzzjonijiet direttament lill uffiċjal ġudizzjarju sabiex ikun hemm miżura ta' eżekuzzjoni implimentata fuq l-assi tad-debitur (flievel għall-mandat ta' sekwestru ta' proprjetà jew ta' salarju, li għaliha hija meħtieġa deċiżjoni tal-qorti minn qabel). L-uffiċjali ġudizzjarji għandhom setgħat investigattivi wiesgħa sabiex jużaw mal-awtoritajiet bil-għan li jsibu l-informazzjoni meħtieġa sabiex jillokalizzaw id-debituri jew il-beni tagħhom.

Il-proċeduri ta' eżekuzzjoni ewlenin li jista' juża kreditur ta' manteniment huma dawn li ġejjin:

proċedura ta' pagament dirett (l-Artikoli L 213-1 u R 213-1 *et seq.* tal-kodiċi tal-proċeduri ta' eżekuzzjoni civili (*code des procédures civiles d'exécution*)): din tippermetti l-irkupru tal-aħħar sitt xhur ta' arretrati tal-allowances u tal-allowance attwali. L-uffiċjal ġudizzjarju jinnotifika lill-parti terza (impjegatur, bank jew kwalunkwe terz debitur tad-debitur ta' manteniment) dwar l-obbligu tagħha li tħallas l-allowance direttament lill-uffiċjal ġudizzjarju;

mandat ta' sekwestru tal-qligħ (l-Artikoli L 3252-1 u R 3252-1 *et seq.* tal-kodiċi tax-xogħol (*code du travail*)): il-mandat ta' sekwestru jrid ikun awtorizzat minn imħallef ta' qorti distrettwali (*juge d'instance*);

gamishment (l-Artikoli L 211-1, L 162-1, R 211-1 u R 162-1 *et seq.* tal-kodiċi tal-proċeduri ta' eżekuzzjoni civili) jippermetti l-mandat ta' sekwestru tad-djun dovuti lid-debitur (l-aktar komuni l-mandat ta' sekwestru ta' kont tal-bank);

mandat ta' qbid għall-bejgħ (l-Artikoli L 221-1 u R 221-1 *et seq.* tal-kodiċi tal-proċeduri ta' eżekuzzjoni civili): il-mandat ta' qbid ta' beni materjali (televiżjoni, karozza, eċċ.);

mandat ta' qbid ta' proprjetà immobbli (l-Artikoli L 311-1 u R 311-1 *et seq.* tal-kodiċi tal-proċeduri ta' eżekuzzjoni civili): **dan jikkonċerna l-proprjetà immobbli li tkun proprjetà tad-debitur. Il-bejgħ tal-proprjetà jrid jiġi awtorizzat mill-imħallef tal-eżekuzzjoni (*juge de l'exécution*).**

L-ispejjeż tal-uffiċjali ġudizzjarji jiġi tħallasu biss mid-debitur ta' manteniment.

F'termini tal-proċedimenti kriminali, id-debitur jista' jiġi kkundannat għal **abbandun tal-familja. Dan ir-reat huwa punibbli b'sentenza ta' sentejn** priġunerija u multa ta' €15 000 (l-Artikolu 227-3 tal-kodiċi kriminali (*code penal*)).

11 Jekk jogħġbok iddeskrivi fil-qosor kwalunkwe limitazzjonijiet fl-infurzar, b'mod partikulari regoli għall-protezzjoni tad-debitur u limitazzjoni jew perijodi ta' preskrizzjoni fis-sistema tal-infurzar tiegħek

Għall-manteniment, il-perjodu ta' limitazzjoni huwa ta' 5 snin minn kull pagament dovut (l-Artikolu 2224 tal-kodiċi civili).

Il-proċedura ta' pagament dirett ma tistax tiġi applikata għal arretrati ta' aktar minn 6 xhur. Dan ma jeskludix l-użu ta' metodi ta' eżekuzzjoni oħrajn sabiex jinkiseb l-irkupru tal-arretrati preċedenti.

Il-proċeduri tal-eżekuzzjoni jridu jkunu limitati għal dak li jidher li huwa neċessarju għall-irkupru tad-dejn dovut u ma għandu jkun hemm ebda abbuż fl-għażla ta' dawn il-miżuri.

Xi assi huma ddikjarati bħala ineligibbli għal mandat ta' sekwestru skont il-liġi: l-allowances għall-manteniment, il-proprjetà mobbli li hija meħtieġa għall-ħajja u x-xogħol tad-debitur, oġġetti li huma essenzjali għal persuni b'diżabbiltà, ċerti beneficiċċji u beneficiċċji tal-familja. Minn kont tal-bank jistgħu jiġu ssekwestrati biss ammonti lil hinn mill-introjtu minimu (introjtu ta' solidarjetà attiva (*le revenu de solidarité active*)) għal persuna waħda. Fil-każ ta' mandat ta' sekwestru ta' salarju, l-ammont li jista' jiġi ssekwestrat jiġi ddeterminat skont is-salarju u l-persuni li huma dipendenti fuq id-debitur.

12 Teżisti organizzazzjoni jew awtorità li tista' tgħini nirkupra l-manteniment?

L-organizzazzjonijiet li huma responsabbli għall-hlas tal-benefiċċji tal-familja jistgħu jassumu d-drittijiet ta' kreditur ta' manteniment taħt ċerti kundizzjonijiet. F'dan il-każ, huma jistgħu jressqu proċedimenti fisem il-kreditur. Barra minn hekk, jekk il-proċedimenti ta' eżekuzzjoni privati ma jaħdmux, huwa possibbli li tiġi ppreżentata talba lill-prosekutur pubbliku (*procureur de la République*) sabiex jattiva l-proċeduri pubbliċi ta' rkupru permezz tal-kontabilist pubbliku (*comptable public*).

13 Jistgħu l-organizzazzjonijiet (statali jew privati) iħallsu kompletament jew parzjalment il-manteniment fisem id-debitur?

L-organizzazzjonijiet li huma responsabbli għall-hlas tal-benefiċċji tal-familja jistgħu, taħt ċerti kundizzjonijiet, iħallsu lill-kreditur ta' manteniment allowance ta' għajnuna għall-familja bħala avvanz fuq il-manteniment dovut.

14 Jekk ninsab f'dan l-Istat Membru u d-debitur għandu r-residenza tiegħu fpajjiż ieħor:

14.1 Nista' nikseb assistenza ta' awtorità jew organizzazzjoni privata f'dan l-Istat Membru?

Jekk id-debitur ikollu r-residenza tiegħu f'pajjiż ieħor u l-kreditur ikun fi Franza, il-kreditur jista' jikkuntattja lill-Uffiċċju għall-Irkupru tal-Manteniment Dovut (*Bureau de Recouvrement des Créances Alimentaires (RCA)*) tal-Ministeru għall-Affarijiet Barranin u l-Iżvilupp Internazzjonali (*Ministère des Affaires Étrangères et du Développement International*). L-uffiċċju jikkuntattja lill-awtorità ċentrali tal-Istat fejn jirrisjedi d-debitur sabiex jirkupra d-dejn. Il-kreditur jista' jikkuntattja wkoll lill-Fond tal-Benefiċċji tal-Familja (*Caisse d'Allocations Familiales (CAF)*), li jista' jipprovi appoġġ finanzjarju jekk id-debitur jonqos li jhallas, anki jekk id-debitur ikun barra l-pajjiż.

14.2 Jekk iwa, kif nista' nikkuntattja lill-awtorità jew l-organizzazzjoni privata?

L-awtorità ċentrali Franciża tista' tiġi kkuntattjata b'ittra, bit-telefon jew bil-posta elettronika:

Ministère des affaires étrangères et du développement international

Bureau de recouvrement des créances alimentaires

27, rue de la Convention

CS 91533

75732 Paris Cedex 15

Tel: + 33 (0) 1 43 17 91 99

Fax: +33 (0)1 43 17 81 97

Posta elettronika: [✉ recouv-creances-alimentaires.fae-saj-pdp@diplomatie.gouv.fr](mailto:recouv-creances-alimentaires.fae-saj-pdp@diplomatie.gouv.fr)

15 Jekk ninsab f'pajjiż ieħor u d-debitur jinsab f'dan l-Istat Membru:

15.1 Nista' nibgħat talba direttament lil tali awtorità jew organizzazzjoni privata f'dan l-Istat Membru?

Jekk id-debitur ikun residenti fi Franza u l-kreditur ikun barra l-pajjiż, il-kreditur **irid jikkuntattja lill-awtorità ċentrali tal-Istat li fih jirrisjedi**. L-awtorità ċentrali li tagħmel it-talba mbagħad tikkuntattja lill-awtorità ċentrali Franciża (l-Uffiċċju għall-Irkupru tal-Manteniment Dovut tal-Ministeru għall-Affarijiet Barranin), li tiegħu l-miżuri meħtieġa sabiex tirkupra d-dejn.

Jekk kreditur ikollu deċiżjoni ta' eżekuzzjoni, huwa jista' wkoll jagħti struzzjonijiet direttament lil uffiċjal ġudizzjarju sabiex jirkupra d-dejn (mingħajr ma jirrikorri għall-awtoritajiet ċentrali). F'dan il-każ, huma ma jistgħux jibbenifikaw mill-assistenza tal-awtorità ċentrali.

Għandu jiġi nnotat li fin-nuqqas ta' deċiżjoni tal-qorti li tistabbilixxi l-prinċipju ta' allowance għall-manteniment, l-awtorità ċentrali ta' Stat Membru li jagħmel talba tista' tibgħat talba sabiex tikseb deċiżjoni mill-Uffiċċju għall-Irkupru tal-Manteniment Dovut sabiex il-prinċipju ta' allowance għall-manteniment jiġi stabbilit permezz ta' deċiżjoni tal-qorti Franciża (l-Anness VII tar-Regolament (UE) Nru 4/2009).

15.2 Jekk iwa, kif nista' nikkuntattja lil dik l-awtorità jew organizzazzjoni privata u x'tip ta' assistenza nista' nikseb?

L-awtorità ċentrali Franciża tista' tiġi kkuntattjata b'ittra, bit-telefon jew bil-posta elettronika:

Ministère des affaires étrangères et du développement international

Bureau de recouvrement des créances alimentaires

27, rue de la Convention

CS 91533

75732 Paris Cedex 15

Tel: + 33 (0) 1 43 17 91 99

Fax: +33 (0)1 43 17 81 97

Posta elettronika: [✉ recouv-creances-alimentaires.fae-saj-pdp@diplomatie.gouv.fr](mailto:recouv-creances-alimentaires.fae-saj-pdp@diplomatie.gouv.fr)

Jekk kreditur jiddeċiedi li jikkuntattja lil uffiċjal ġudizzjarju direttament, huwa jista' jsib id-dettalji tal-professjonisti kompetenti taħt l-intestatura 'Sib uffiċjal ġudizzjarju' (*'Trouver un huissier'*) jew fuq is-sit web tal-Kamra Nazzjonali tal-Uffiċjali Ġudizzjarji (*Chambre nationale des huissiers de justice*).

16 Dan l-Istat Membru huwa marbut bil-Protokoll tal-Aja tal-2007?

Iva

17 Jekk dan l-Istat Membru mhuwiex marbut bil-Protokoll tal-Aja tal-2007, liema liġi tkun applikabbli għat-talba għal manteniment skont ir-regoli tal-liġi internazzjonali privata tiegħu? X'inhuma r-regoli tal-liġi internazzjonali privata korrispondenti?

Mhux applikabbli.

18 X'inhuma r-regoli fuq l-aċċess għall-ġustizzja f'każijiet transfruntiera fl-UE li jsegwu l-istruttura tal-Kapitolu V tar-Regolament dwar il-Manteniment?

L-għajnuna legali tista' tkun totali jew parzjali. Hija tingħata:

awtomatikament għal tfaħt l-età ta' 21 sena skont l-Artikolu 46 tar-Regolament (KE) Nru 4/2009;

f'każijiet oħrajn, jekk ir-rikorrent jissodisfa l-kundizzjonijiet tal-mezzi stabbiliti mil-liġi (Liġi Nru 91-647 tal-10 ta' Lulju 1991 dwar l-għajnuna legali (*loi n° 91-647 du 10 juillet 1991 relative à l'aide juridique*) u d-Digriet Nru 91-1266 tad-19 ta' Dicembru 1991) (*décret n°91-1266 du 19 décembre 1991*)).

Fi Franza, l-għajnuna legali tinkludi t-tariffi tal-avukat maħtur permezz tad-deċiżjoni dwar l-għajnuna legali għall-proċeduri tal-qorti u t-tariffi tal-uffiċjal ġudizzjarju maħtur permezz tal-istess deċiżjoni għall-proċedimenti tal-irkupru tad-dejn.

It-talbiet għal għajnuna legali b'rabta mal-obbligi ta' manteniment isegwu l-istess proċess b'nal tilwimiet transfruntieri oħrajn f'konformità mad-**Direttiva tal-Kunsill 2002/8/KE tas-27 ta' Jannar 2003**.

It-talba għal għajnuna legali tintbagħat mill-kreditur, bil-Franciż, lid-Dipartiment għall-Aċċess għal-Liġi u l-Ġustizzja u l-Għajnuna għall-Vittmi (*Service de l'accès au droit et à la Justice et de l'aide aux victimes (SADJAV)*), li l-indirizz tiegħu huwa dan li ġej:

Ministère de la Justice

Service de l'accès au droit et à la Justice et de l'aide aux victimes

Bureau de l'aide juridictionnelle

13, Place Vendôme

75042 PARIS cedex 01

Tel: 01 44 77 71 86

Fax: 01 44 77 70 50

19 X'inhuma l-miżuri adottati minn dan l-Istat Membru sabiex jiżgura l-funzjonament tal-attivitajiet deskritti fl-Artikolu 51 tar-Regolament dwar il-Manteniment?

L-Uffiċċju għall-Irkupru tal-Manteniment Dovut jirrikonoxxi r-ricevuta tat-talba pprezentata mill-awtorità ċentrali barranija u tal-evidenza pprovduta. Huwa jivverifika jekk il-fajl huwiex komplet u jivverifika l-preċiżjoni u l-użabilità tad-dokumenti, b'mod partikolari d-dokumenti legali. Sabiex jantiċipa kwalunkwe problemi ta' eżekuzzjoni, l-Uffiċċju jitolb lill-awtorità mittenti għal kjarifiki u/jew siltiet oħrajn jew traduzzjonijiet ta' siltiet, fejn meħtieġ. L-Uffiċċju jiffaċilita l-bidu tal-proċedimenti relatati mat-talbiet stipulati fl-Artikolu 56 billi jibgħathom lill-awtoritajiet ġudizzjarji b'guriżidizzjoni f'dak il-qasam.

L-Uffiċċju jgħin sabiex jiġi lokalizzat id-debitur u jiffaċilita t-tfittxija għal informazzjoni rigward il-mezzi tiegħu sabiex iressaq il-kwistjoni quddiem il-Prosekutur Pubbliku u d-dipartimenti tad-Direttorat Ġenerali għall-Finanzi Pubbliċi (*Direction Générale des Finances Publiques*) f'konformità mal-Artikoli 61, 62 u 63 tar-Regolament (KE) Nru 4/2009.

L-awtorità ċentrali tiffaċilita wkoll soluzzjonijiet amikevoli billi tagħmel kuntatt dirett mad-debitur u tibgħat il-proposti tiegħu għal f'las volontarju lill-kreditur permezz tal-awtorità ċentrali tal-Istat ta' residenza tal-kreditur.

F'każ li jfalli l-irkupru amikevoli, proċedura ta' rkupru ġudizzjarju hija dejjem possibbli, diment li d-deċiżjoni barranija tkun eżegwibbli fi Franza. L-Uffiċċju huwa f'kuntatt mal-uffiċċjali ġudizzjarji responsabbli mill-irkupru tad-dejn sabiex jiġi żgurat li l-proċeduri ta' eżekuzzjoni jkunu mexjin sewwa.

L-Uffiċċju jtitlob b'mod sistematiku sabiex jiġi stabbilit trasferiment bankarju.

F'każijiet fejn ikun meħtieġ li tiġi stabbilita filjazzjoni sabiex jiġi rkuprat il-manteniment, l-Uffiċċju għandu jinforma lill-kreditur tal-awtorità kompetenti sabiex twettaq dik il-proċedura.

Din il-paġna web hija parti minn [L-Ewropa Tiegħek](#).

Nilqgħu l-[feedback](#) tiegħek dwar l-utilità tal-informazzjoni pprovduta.

This webpage is part of an EU quality network

L-aħħar aġġornament: 16/12/2020

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew deċiżjoni ta' tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Talbiet għal manteniment - il-Kroazja

1 X'ifisseru l-kunċetti "manteniment" u "obbligu ta' manteniment" f'termini prattiċi? Liema persuni għandhom iħallsu allowance għal-manteniment lill persuna oħra?

Il-manteniment huwa d-dover u d-dritt tal-ġenituri u tat-tfal, il-konjuġi u s-sħab ekstrakonjuġali, il-qraba fil-linja diretta, u t-tfal u l-ġenituri tar-rispett fejn dan ikun previst mill-Att dwar il-Familja (*Obiteljski zakon*). Dawn il-persuni jikkontribwixxu lejn il-manteniment reċiproku tagħhom skont il-kapaċitajiet tagħhom u l-bżonnijiet tal-persuna li għandha tiegħu l-manteniment, f'konformità ma' dan l-Att.

L-ewwel u qabel kollox huma l-*ġenituri* li jridu jmantnu lill uliedhom minuri. L-ewwel u qabel kollox huma l-ġenituri li jridu jmantnu lill uliedhom li huma minuri. Jekk ġenitur ma jmantnix lill uliedu minuri, iridu jmantnuhom in-*nanniet* tan-naħa ta' dak il-ġenitur. *Ġenitur tar-rispett* irid iħallas għal manteniment ta' tifel tar-rispett minuri jekk huwa ma jkunx jista' jikseb il-manteniment mingħand il-ġenitur propju tiegħu.

Il-ġenituri jridu jmantnu lill wild adult li jattendi skola sekondarja jew l-Università jew studji vokazzjonali skont regolamenti speċjali, jew li jattendi l-iskola primarja jew sekondarja għall-adulti, u li regolarment u b'mod xieraq jissodisfa l-obbligi tiegħu, sal-età massima ta' 26 sena.

Il-ġenituri jridu jmantnu wild adult li jkun lesta l-edukazzjoni tiegħu, iżda li ma jkunx għadu sab impjeg sena wara li jkun lesta l-iskola, sakemm ikun għadu ma għalaqx 26 sena. L-obbligu tal-manteniment ta' wild adult jieqaf qabel ma tgħaddi sena mit-tlestija tal-edukazzjoni ladarba l-wild jagħlaq 26 sena.

Il-ġenituri jridu jmantnu wild adult li ma jistax jaħdem minħabba mard jew diżabbiltà serja u permanenti, sakemm tippersisti dik l-inkapacià.

Wild adult irid imantni ġenitur li ma jkunx f'qagħda li jaħdem u li ma jkollux biżżejjed mezz biex jgħix jew ma jkunx jista' jikseb dawn il-mezzi mill-assi tiegħu stess. *Wild tar-rispett* irid imantni lill-ġenitur tar-rispett tiegħu jekk huma ma jkunx jista' jaħdem, u ma jkollux biżżejjed mezz għall-għajxien tiegħu jew ma jistax jieħu dawn il-mezzi mill-assi tiegħu stess, u jekk dan il-ġenitur ikun ħa ħsieb jew rabba lill-wild tar-rispett matul perjodu ta' żmien twil. *Neputi adult* irid imantni lin-nanniet jekk ma jistgħux jaħdmu, u ma għandhomx biżżejjed mezz għall-għajxien tagħhom jew ma jistgħux ikollhom dawn il-mezzi mill-assi tagħhom stess, u jekk ikunu ħadu ħsieb jew rabbet lin-neputi għal perjodu ta' żmien twil.

Konjuġi li ma għandux biżżejjed mezz għall-għajxien jew li ma jistax jikseb dawn il-mezzi mill-assi tiegħu, filwaqt li mhux f'qagħda li jaħdem jew ma jistax isib impjeg, għandu dritt għall-manteniment mingħand il-konjuġi l-ieħor jekk dan tal-aħħar ikollu biżżejjed mezz u possibbiltajiet biex jipprovdi dal-manteniment. Ir-regoli dwar il-manteniment tal-konjuġi japplikaw ukoll għall-manteniment tas-*sieħeb ekstrakonjuġali* għad-durata tal-unjoni ekstrakonjuġali.

2 Sa liema età jista' tifel jibbenefika minn allowance għall-manteniment? Hemm regoli differenti għall-manteniment għall-minorenni u għall-adulti?

L-ewwel u qabel kollox huma l-*ġenituri* li jridu jmantnu lill uliedhom minuri. Jekk ġenitur ma jmantnix lill uliedu minuri, iridu jmantnuh in-nanniet tan-naħa ta' dak il-ġenitur. *Ġenitur tar-rispett* irid iħallas għal manteniment ta' tifel tar-rispett jekk dan tal-aħħar ma jkunx jista' jikseb il-manteniment mingħand il-ġenitur propju tiegħu.

Il-ġenituri jridu jmantnu lill wild adult li jattendi skola sekondarja jew l-Università jew studji vokazzjonali skont regolamenti speċjali, jew li jattendi l-iskola primarja jew sekondarja għall-adulti, u li regolarment u b'mod xieraq jissodisfa l-obbligi tiegħu, sal-età massima ta' 26 sena.

Il-ġenituri jridu jmantnu wild adult li jkun lesta l-edukazzjoni tiegħu, iżda li ma jkunx għadu sab impjeg sena wara li jkun lesta l-iskola, sakemm ikun għadu ma għalaqx 26 sena. L-obbligu tal-manteniment ta' wild adult jieqaf qabel ma tgħaddi sena mit-tlestija tal-edukazzjoni ladarba l-wild jagħlaq 26 sena.

Il-ġenituri jridu jmantnu wild adult li ma jistax jaħdem minħabba mard jew diżabbiltà serja u permanenti, sakemm tippersisti dik l-inkapacià.

Adult huwa persuna li għalqet 18-il sena.

3 Għandi napplika għand awtorità kompetenti jew qorti biex nikseb manteniment? X'inhuma l-elementi ewlenin ta' din il-proċedura?

Għandhom jiġu kkuntattjati ċentru soċjali jew qorti.

Il-manteniment jista' jiġi regolat permezz ta' proċedura ta' *konsulenza obligatorja* Il-konsulenza obligatorja sseħħ qabel il-ftuħ ta' proċedimenti ta' divorzju f'każ li jkun hemm wild ta' età minuri komuni, u qabel ma jinfethu proċedimenti ġudizzjarji oħra marbuta mal-kura u l-aċċess għall-wild. Id-dispożizzjonijiet tal-Att dwar il-Familja dwar il-konsulenza obligatorja qabel ma jinfethu proċedimenti ta' divorzju jekk ikun hemm wild ta' età minuri komuni japplikaw ukoll għall-konsulenza obligatorja qabel il-bidu tal-proċedimenti dwar il-kura u l-aċċess għall-wild jekk il-ġenituri ta' dak il-wild jisseparaw. Il-konsulenza obligatorja tibda meta waħda mill-partijiet tipprezenta talba maċ-ċentru soċjali. Jekk il-ġenituri ma jkunux għamlu arranġamenti dwar pjan għall-kura kongunta, iċ-ċentru soċjali jagħtihom parir biex jipprovaw jagħmlu arranġament li jaqa' fil-kamp ta' applikazzjoni tal-medjazzjoni tal-familja, skont id-dispożizzjonijiet tal-Att dwar il-Familja.

Il-manteniment irid jiġi miftiehem permezz tal-*medjazzjoni tal-familja*, li matulha l-partijiet jipprovaw isolvu kwistjonijiet familjari permezz ta' ftehim bl-għajjnuna ta' medjatur tal-familja. Il-membri tal-familja jieħdu sehem b'mod volontarju fil-medjazzjoni tal-familja, iżda jridu jattendu bilfors għall-ewwel laqgħa tal-

medjazzjoni tal-familja qabel jibdew proċedimenti ta' divorzju. L-għan ewlieni tal-medjazzjoni tal-familja huwa biex tittiehed deċiżjoni dwar il-kura kongunta mill-ġenituri u arrangamenti oħra li jikkonċernaw lill-wild. Il-pjan ta' kura mill-ġenituri kongunta jew arrangamenti oħra li jkun saru matul il-medjazzjoni tal-familja jsiru eżegwibbli jekk ikunu approvati mill-qorti fi proċedimenti ekstraġudizzjarji fuq talba tal-partijiet. Il-medjazzjoni tal-familja tista' ssir b'mod indipendenti mill-proċedimenti ġudizzjarji, qabel jibdew il-proċedimenti ġudizzjarji, matulhom jew wara li jaslu fi tmiemhom.

L-ammont ta' manteniment li għandu jhallas il-ġenitur li l-wild ma jgħix miegħu jista' jiġi regolat ukoll mill-*Pjan dwar il-Kura mill-Ġenituri Kongunta*, li l-ġenituri jistgħu jhejju huma nfushom matul il-konsulenza obbligatorja, kif ukoll waqt il-medjazzjoni tal-familja. Jekk il-pjan dwar il-kura mill-ġenituri kongunta jiġi sottomess lill-qorti matul proċedimenti ekstraġudizzjarji għall-verifika, huma mbagħad isiru eżegwibbli, skont l-Att dwar il-Familja.

Wild jista' jipprezenta talba għall-manteniment fi *proċedimenti ekstraġudizzjarji ssimplifikati għad-determinazzjoni tal-manteniment* Il-partijiet f'dawn il-proċedimenti huma l-wild u l-ġenitur li ma jgħix miegħu. Il-wild fil-proċedimenti ta' manteniment jiġi rappreżentat mill-ġenitur li jgħix miegħu. Il-qorti b' ġurisdizzjoni fi proċedimenti ssimplifikati dwar kwistjonijiet ta' manteniment tista' tkun, minbarra l-qorti b' ġurisdizzjoni territorjali ordinarja, il-qorti tad-domicilju jew residenza tal-wild.

Id-deċiżjonijiet ġudizzjarji dwar it-talbiet għal manteniment jingħataw f'kawzi matrimonjali, kawzi biex tiġi determinata l-maternità jew il-paternità, u kawzi dwar il-kura u l-kustodja, skont l-Att dwar il-Familja.

F'każ ta' divorzju, il-konjuġi jistgħu jagħmlu ftehim dwar il-manteniment fejn jistabbilixxu l-ammont tal-manteniment, kif għandhom jissodisfaw dan l-obbligu, u d-durata tal-obbligu ta' manteniment. Il-konjuġi jistgħu jikkonkludu l-ftehim dwar il-manteniment bil-miktub u jipprezentawh lill-qorti għall-approvazzjoni fi proċedimenti ekstraġudizzjarji, biex b'hekk isir ftehim eżekutorju.

4 Tista' ssir talba fisem qarib (jekk iva, liema grad), jew minorenni?

Il-partijiet fil-proċedimenti dwar il-manteniment tat-tfal huma l-wild u l-persuna li trid tmantnih skont l-Att dwar il-Familja. Fil-proċedimenti ta' manteniment il-wild jiġi rappreżentat mill-ġenitur li jgħix miegħu. Jekk il-ġenitur li l-wild jgħix miegħu jaqbel, lill-wild jista' jirrapreżentah iċ-ċentru soċjali matul il-proċedimenti ta' manteniment. Minbarra ċ-ċentru soċjali, il-ġenitur li l-wild jgħix miegħu jibqa' awtorizzat jaġixxi fil-proċedimenti. F'każ ta' kunflitt ta' miżuri meħuda miċ-ċentru soċjali u mill-ġenituri li l-wild jgħix magħhom, il-qorti tiegħu inkonsiderazzjoni ċ-ċirkostanzi kollha, u partikolarment il-benesseri tal-wild, u tevalwa jekk għandhiex tiegħu inkonsiderazzjoni l-miżuri taċ-ċentru soċjali jew tal-ġenitur.

Ċentru soċjali jrid jaġixxi fisem il-wild u jiftaħ u jmxexxi l-proċedimenti dwar il-manteniment jew iżid l-ammont ta' manteniment jekk il-ġenitur li l-wild jgħix miegħu ma jeżerċitax dan id-dritt għal raġunijiet mhux ġustifikabbli għal aktar minn tliet xhur wara li l-wild ikun kiseb dan id-dritt. Iċ-ċentru soċjali jirrapreżenta lill-wild fil-proċedimenti ta' manteniment jekk il-wild ikun fil-kura ta' persuna fiżika jew ġuridika oħra. F'dawn il-każijiet, il-ġenituri tal-wild mhumiex awtorizzati jaġixxu fil-proċedimenti fisem il-wild tagħhom flimkien maċ-ċentru soċjali.

Skont id-dispożizzjonijiet tal-Att dwar il-Proċedura Ċivili, (*Zakon o paničnom postupku*), avukat biss jista' jirrapreżenta parti bħala l-avukat tagħha, sakemm mhux previst mod ieħor mil-liġi. Parti tista' tiġi rappreżentata minn qarib fil-linja diretta, minn fuqta jew mill-konjuġi li jaġixxu bħala prokuratur de facto - jekk ikollhom kapaċità ġuridika sħiħa u ma jkunux qed jipprattikaw il-liġi b'mod illegali.

5 Jekk qed naħseb biex inressaq il-każ quddiem il-qorti, kif inkun naf liema qorti għandha l-ġurisdizzjoni?

F'każ ta' tilwim minhabba l-manteniment statutorju, fejn ir-rikorrent ikun persuna li qed titlob il-manteniment, il-ġurisdizzjoni - minbarra l-qorti ta' ġurisdizzjoni territorjali ordinarja - tinsab wkoll fil-qorti li r-rikorrent ikollu d-domicilju jew ir-residenza tiegħu fit-territorju tagħha. Jekk, f'tilwim dwar il-manteniment statutorju b'element internazzjonali, qorti fil-Kroazja ikollha ġurisdizzjoni għax ir-rikorrent ikun domiciljat fil-Kroazja, il-ġurisdizzjoni territorjali hija tal-qorti li r-rikorrent ikun domiciljat fit-territorju tagħha. Jekk qorti fil-Kroazja jkollha l-ġurisdizzjoni għax l-intimat ikollu propjetà fil-Kroazja li jista' jingabar il-manteniment minnha, il-ġurisdizzjoni territorjali hija tal-qorti li l-propjetà tinsab fit-territorju tagħha .

Il-ġurisdizzjoni għall-approvazzjoni ta' pjan dwar il-kura mill-ġenituri kongunta hija tal-qorti li għandha ġurisdizzjoni territorjali fuq il-każ li jinvolvi lill-minuri.

Il-ġurisdizzjoni għall-approvazzjoni ta' ftehim dwar il-manteniment tat-tfal hija tal-qorti li għandha ġurisdizzjoni territorjali fuq il-każ li jinvolvi lill-minuri.

Il-ġurisdizzjoni għall-approvazzjoni ta' ftehim ta' manteniment għall-konjuġi hija tal-qorti li l-konjuġi għandhom domicilju komuni fit-territorju tagħha. Jekk il-konjuġi ma jkollhomx domicilju komuni, il-ġurisdizzjoni hija tal-qorti li l-konjuġi kellhom l-aħħar domicilju komuni tagħhom fit-territorju tagħha. Jekk qorti fil-Kroazja ikollha ġurisdizzjoni biex tapprova ftehim dwar il-manteniment tal-konjuġi għax il-konjuġi kellhom l-aħħar domicilju komuni tagħhom fil-Kroazja, il-ġurisdizzjoni hija tal-qorti li kellhom l-aħħar domicilju komuni tagħhom fit-territorju tagħha.

Il-ġurisdizzjoni għall-għoti ta' sentenza fi proċedimenti ssimplifikati dwar il-manteniment hija, minbarra l-qorti b' ġurisdizzjoni territorjali ġenerali, tal-qorti tal-post fejn ikun domiciljat jew residenti l-wild.

6 Bħala applikant, neħtieġ intermedjarju biex inressaq il-każ quddiem il-qorti (pereżempju avukat, awtorità ċentrali jew lokali, eċċ.)? Jekk le, liema proċeduri japplikaw?

Skont l-Artikolu 89a tal-Att dwar il-Proċedura Ċivili, il-partijiet jistgħu jieħdu miżuri matul il-proċedimenti personalment jew permezz tal-avukat tagħhom, iżda l-qorti tista' tistieden lil parti rrapreżentata minn avukat biex tidher quddiemha personalment sabiex tagħmel dikjarazzjoni dwar il-fatti li jridu jiġu stabbiliti matul il-kawża. Avukat biss jista' jirrapreżenta lil parti bħala konsulent legali, sakemm mhux stipulat mod ieħor mil-liġi. Skont l-Artikolu 89a(3), parti tista' tiġi rappreżentata minn qarib fil-linja diretta, minn fuqta jew mill-konjuġi li jaġixxu bħala prokuratur de facto - jekk ikollhom kapaċità ġuridika sħiħa u ma jkunux qed jipprattikaw il-liġi b'mod illegali.

7 Irrid inhallas xi miżati biex inressaq il-każ quddiem il-qorti? Jekk iva, kemm jistgħu jtilgħu? Jekk ma jkollix biżżejjed mezz finanzjarji, nista' ningħata għajjuna legali li tkopri l-ispejjeż tal-proċedura?

Skont l-Artikolu 1 tal-Att dwar it-Tariffi tal-Qorti (*Zakon o sudskim pristojbama*), it-tariffi tal-qorti jridu jithallsu għal kull proċediment li jsir il-qorti. L-ammont tat-tariffa jiġi determinat mill-Iskeda tat-Tariffi tal-Qorti.

L-Artikolu 16 tal-Att dwar it-Tariffi tal-Qorti jgħid illi t-tfal, bħala parti mill-proċedimenti dwar il-manteniment jew fi proċedimenti marbuta ma' talbiet ġejjin minn dak id-dritt, huma eżenti mit-tariffi tal-qorti.

Skont l-Artikolu 172 tal-Att dwar il-Proċedura Ċivili, il-mod li bih id-dritt għall-eżenzjoni mill-ħlas tat-tariffi tal-qorti u d-dritt għall-għajjuna legali jiġu eżerċitati u l-kundizzjonijiet li taħthom isiru huma previsti f'att legali separat li jirregola l-għajjuna legali. Skont l-Artikolu 176, jekk parti tkun eżerċitat id-dritt għall-eżenzjoni mill-ispejjeż tal-qorti fuq il-baži tar-regolament speċjali dwar l-għajjuna legali u jekk, matul il-proċedimenti, il-qorti tiddetermina illi l-parti tista' tħallas l-ispejjeż tal-qorti jew it-tariffi, il-qorti immedjatament tinnotifika lill-awtorità pubblika kompetenti.

L-Att dwar l-Għajjuna Legali Mingħajr Ħlas (*Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći*) jiddefinixxi l-għan, il-benefiċjarji u t-tip ta' għajjuna legali, il-fornituri tal-għajjuna legali, il-kundizzjonijiet u l-proċedura għall-għoti tal-għajjuna legali, l-għajjuna legali transfruntiera, il-finanzjament tal-għajjuna legali u s-supervizzjoni tal-implimentazzjoni tal-Att. L-Att dwar l-Għajjuna Legali Mingħajr Ħlas ma japplikax jekk l-għajjuna legali tkun ingħatat skont regolamenti speċjali.

8 X'tip ta' manteniment x'aktarx tagħti l-qorti? Kif jiġi kkalkulat l-ammont tal-manteniment? Id-deċiżjoni tal-qorti tista' tiġi riveduta jekk jinbidlu l-għoli tal-ħajja jew iċ-ċirkustanzi familjari? Jekk iva, kif (pereżempju permezz ta' sistema tal-indiċjar awtomatiku)?

Il-manteniment tat-tfal dejjem jingħata bħala somma speċifika ta' flus.

Il-ġenitur li l-wild jgħix miegħu jagħti sehem mill-obbligu ta' manteniment billi jiehu ħsieb lill-wild kuljum, filwaqt li l-ġenitur li ma jgħixx mal-wild jissodisfa l-obbligu tal-manteniment billi jkopri l-bżonnijiet materjali tal-wild f'forma ta' għajjuna finanzjarja.

Il-bżonnijiet materjali kollha tal-wild determinati mill-qorti matul il-litigazzjoni jirrigwardaw l-ispejjeż għall-abitazzjoni, l-ikel, il-ħwejjeġ, l-iġjene, it-trobbija, l-edukazzjoni, il-kura tas-saħħa u spejjeż simili oħra għall-wild. Il-bżonnijiet materjali kollha tal-wild huma stabbiliti skont l-istandard ta' għajxien tal-ġenitur li jrid iħallas il-manteniment.

Il-wild jista' jkollu bżonnijiet materjali addizzjonali jekk ikollu bżonn ta' kura kostanti u intensa minħabba l-kundizzjoni medika tiegħu, li jridu jiġu kkunsidrati meta jiġi stabbilit l-ammont ta' manteniment fil-proċedimenti ċivili.

L-abbiltà totali tal-ġenitur li huwa d-debitur tal-manteniment, li tiddetermina l-qorti fi proċedimenti ċivili, jikkonċernaw il-qagħda finanzjarja u d-dhul tal-ġenitur li jrid iħallas il-manteniment fil-mument li jiġi stabbilit l-ammont ta' manteniment.

Darba fis-sena u sa mhux aktar tard mill-1 ta' April tas-sena kurrenti, il-Ministru responsabbli għas-sigurtà soċjali jiddetermina l-ammonti finanzjarji minimi li jirrapprezentaw l-ammont minimu tal-bżonnijiet materjali kollha meħtieġa għall-manteniment fix-xahar ta' wild ta' età minuri fir-Repubblika tal-Kroazja, li jrid jithallas mill-ġenitur li ma jgħixx mal-wild.

L-ammonti minimi huma stabbiliti bħala perċentwal tas-salarju nett fix-xahar għal kull persuna impjegata minn persuna ġuridika fir-Repubblika tal-Kroazja għas-sena preċedenti, kif ġej:

għal kull wild sal-età ta' sitt snin, 17% tas-salarju medju;

għal kull wild bejn 7 u 12-il sena, 20 % tas-salarju medju. u

għal kull wild bejn 13 u 18-il sena, 22% tas-salarju medju.

Eċċezzjonalment, jista' jiġi stabbilit ammont aktar baxx għall-bżonnijiet ta' manteniment tal-wild, madankollu mhux inqas min nofs il-minimu statutorju:

jekk id-debitur tal-manteniment irid imantni żewġ itfal jew aktar, jew

jekk il-wild jikkontribwixxi għall-manteniment tiegħu stess għax jaqla' introjtu huwa stess.

Darba fis-sena u sa mhux aktar tard mill-1 ta' April tas-sena kurrenti, il-Ministru responsabbli għas-sigurtà soċjali jistabbilixxi tabelli dwar il-bżonnijiet medji ta' wild ta' età minuri skont l-età tiegħu, l-introjtu tal-ġenitur li obligat iħallas il-manteniment kif speċifikat fil-gradji tal-pagi, u l-kost ta' għajxien medju fir-Repubblika tal-Kroazja.

Il-kreditur u d-debitur tal-manteniment jistgħu jitolbu lill-qorti biex iżzid jew tnaqqas l-ammont ta' manteniment, tiddeciedi li twaqqaf jew tbiddel il-mezz ta' manteniment stabbilit minn titolu eżekuttiv preċedenti, jekk ikunu nbiddlu ċ-ċirkostanzi.

It-talbiet għall-manteniment mhumiex soġġetti għall-indiċjar fir-Repubblika tal-Kroazja.

9 Kif jithallas il-manteniment u lil min?

Il-manteniment jithallas bil-mod u lill-persuna stabbiliti fid-deċiżjoni tal-qorti.

10 Jekk il persuna kkonċernata (id-debitur) ma tħallasx volontarjament, x'azzjoni tista' tittieħed biex tkun imġiegħla tħallas?

Jekk id-debitur tal-manteniment jonqos milli jħallas il-manteniment b'mod volontarju, jinbdew proċedimenti ta' eżekuzzjoni.

L-eżekuzzjoni permezz tas-sekwestru tas-salarju u introjtu regolari ieħor u fondi finanzjarji minħabba t-talba ta' manteniment tat-tfal issir qabel l-eżekuzzjoni ta' kull talba oħra fuq dan l-introjtu irrispettivament minn meta tqajmu t-talbiet.

Il-kunsens tad-debitur tal-manteniment jista' jitrinżel fil-minuti tas-seduta ta' smiġħ quddiem il-qorti jew f'dokument notarili speċjali li jiddikjara illi s-salarju, pensjoni jew introjtu finanzjarju ieħor jistgħu jiġu sekwestrati għalkollox jew parzjalment minħabba talba tal-kreditur tal-manteniment, u li l-pagamenti jsiru direttament lill-kreditur tal-manteniment kif stabbilit f'dak id-dokument. Dan id-dokument jinħareġ f'kopja waħda u għandu l-effetti legali ta' digriet eżekuttiv definitiv.

11 Jekk jogħġbok iddeskrivi fil-qosor kwalunkwe limitazzjonijiet fl-infurzar, b'mod partikulari regoli għall-protezzjoni tad-debitur u limitazzjoni jew perijodi ta' preskrizzjoni fis-sistema tal-infurzar tiegħek

Il-ġenitur li ma jgħixx mal-wild ta' età minuri u li ma tħallasx il-manteniment dovut lilu, jrid iħallas kumpens lill-wild għall-manteniment mhux imħallas li jiġi kkalkulat mid-data li fiha ġie stabbilit id-dritt għall-manteniment sal-ġurnata meta tressqet il-kawża. It-talba tat-tfal kontra l-ġenitur li ma tħallasx il-manteniment hija soġġetta għal preskrizzjoni ta' hames snin mid-data li fiha nħoloq dan l-obbligu.

Kif previst mill-Artikolu 226 tal-Att dwar l-Obbligi Ċivili (*Zakon o obveznim odnosima*), it-talbiet għal pagamenti regolari dovuti annwalment jew f'perjodi iqsar, irrispettivament jekk humiex talbiet perjodiċi aċċessorji, bħall-imgħax, jew talbiet perjodiċi li fihom id-dritt ġie eżawrit, bħal talbiet għall-manteniment, huma soġġetti għal preskrizzjoni ta' tliet snin mid-data li fiha kien dovut kull pagament.

Skont l-Artikolu 233 tal-Att dwar l-Obbligi Ċivili, it-talbiet ikkonfermati minn deċiżjoni finali tal-qorti, deċiżjoni ta' awtorità pubblika kompetenti oħra, ftehim milfuq f'qorti jew quddiem awtorità kompetenti oħra jew permezz ta' att notarili huma soġġetti għal preskrizzjoni ta' għaxar snin, inkluż dawk li fir-rigward tagħhom hija prevista preskrizzjoni iqsar mil-liġi.

Skont l-Artikolu 235 tal-Att dwar l-Obbligi Ċivili, il-preskrizzjoni ma tibdiex tapplika bejn il-ġenituri u t-tfal sakemm tintemm is-setgħa tal-ġenituri.

Skont l-Artikolu 172 tal-Att dwar l-Eżekuzzjoni (*Ovršni zakon*), l-assi li ġejjin ma jistgħux ikunu l-oġġett ta' eżekuzzjoni: introjtu li ġej minn manteniment statutorju, kumpens minħabba s-saħħa jew kapaċità ridotta jew mitlufa għax-xogħol u kumpens għall-manteniment mitluf minħabba l-mewt tal-kreditur tal-manteniment; introjtu li ġej minn benefiċċji minħabba diżabilità fiżika mogħtija skont ir-regolamenti dwar l-assigurazzjoni għad-diżabilità; introjtu li ġej mill-benefiċċji soċjali; introjtu li ġej minn benefiċċji għall-qgħad temporanju; introjtu li ġej mill-benefiċċji għat-tfal, sakemm mhux previst mod ieħor minn regolament speċjali; introjtu li ġej minn boroz tal-istudju u għajjuna għall-istudenti; flus imħallsa lill-primunieri għax-xogħol li jwettqu, bl-eċċezzjoni ta' talbiet għall-manteniment obligatorju u talbiet għal kumpens minħabba dannu kkawżat minn reat kriminali imwettaq mill-primunier; Introjtu ġej minn premji u gwadanji; pagamenti ta' appoġġ għall-maternità jew paternità, sakemm mhux previst mod ieħor minn att ġuridiku speċjali; introjtu ieħor eżentat mill-eżekuzzjoni skont regolamenti speċjali.

L-Artikolu 173 tal-Att dwar l-Eżekuzzjoni jillimita l-eżekuzzjoni kif ġej:

(1) Jekk is-salarju tad-debitur tal-eżekuzzjoni jkun soġġett għall-eżekuzzjoni, l-ammont ekwivalenti għal żewġ terzi tas-salarju medju nett fir-Repubblika tal-Kroazja huwa eżentat. Jekk l-eżekuzzjoni ssir biex tiħallas talba għall-manteniment obligatorju, jew talba għal kumpens għad-dannu kkawżat minn problemi ta' saħħa jew tnaqqis jew telfa tal-kapaċità għax-xogħol u l-kumpens għat-telf tal-manteniment minħabba l-mewt tal-persuna li qed tħallas il-manteniment, l-ammont li jiġi stabbilit huwa ta' nofs is-salarju medju nett fir-Repubblika tal-Kroazja, ħlief meta l-eżekuzzjoni ssir sabiex jingabar bil-forza l-manteniment tat-tfal. F'dawn il-każijiet, l-ammont eżentat mill-eżekuzzjoni jkun ta' kwart is-salarju medju nett (għal kull persuna impjegata minn persuni ġuridici fir-Repubblika tal-Kroazja fis-sena preċedenti).

Jekk id-debitur tal-eżekuzzjoni jkollu salarju li jkun inqas mis-salarju medju nett għall-Kroazja, jiġi eżentat mill-eżekuzzjoni l-ammont ta' żewġ terzi tas-salarju. Jekk l-eżekuzzjoni ssir biex tiħallas talba għall-manteniment obligatorju, jew għal talba għal kumpens għad-dannu kkawżat minn problemi ta' saħħa jew tnaqqis jew telfa tal-kapaċità għax-xogħol u t-telf tal-manteniment minħabba l-mewt tal-persuna li qed tħallas il-manteniment, l-ammont li jiġi stabbilit huwa ta' nofs is-salarju medju nett tad-debitur tal-eżekuzzjoni.

(3) It-terminu "salarju medju nett" skont it-tifsira tal-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu jfisser l-ammont medju mħallas bhala salarju nett fix-xahar lil kull persuna impjegata minn persuna ġuridika fir-Repubblika tal-Kroazja fil-perjodu bejn Jannar u Awwissu tas-sena kurrenti, li jiġi determinat mill-Uffiċċju Kroat tal-Istatistika (*Državni zavod za statistiku*) u ppubblikat fil- *Narodne novine* (NN; Il-Gazzetta Uffiċjali tar-Repubblika tal-Kroazja) mhux aktar tard mill-31 ta' Diċembru tas-sena kurrenti. L-ammont stabbilit b'dan il-mod jibda japplika s-sena ta' wara.

(4) Id-dispożizzjonijiet tal-paragrafu 1 u 2 ta' dan l-Artikolu japplikaw ukoll għall-eżekuzzjoni fejn kull kumpens imħallas minflok salarju, kumpens għal hin tax-xogħol imnaqqas, kumpens għal salarju mnaqqas, pensjoni, paga tas-servizz tal-persunal militari u l-paga għall-persuni fir-riserva filwaqt li kien qed iwettqu s-servizz militari u kull introjtu finanzjarju regolari ieħor imħallas lil persunal fiċ-ċivil jew fil-militar huwa soġġett għas-sekwestru, bl-eċċezzjoni tal-introjtu msemmi fil-paragrafi 5 u 6 ta' dan l-Artikolu.

(5) L-eżekuzzjoni permezz tas-sekwestru tal-introjtu rċevut minn persuni diżabbli bhala benefiċċju finanzjarju għad-diżabilità fiżika u bhala allowance għall-kura tista' ssir biss biex jiġihallas il-manteniment statutorju, jew talba għall-kumpens għad-dannu kkawżat minħabba problemi ta' saħħa jew tnaqqis jew telf fil-kapaċità għax-xogħol u għal kumpens minħabba t-telfa tal-manteniment minħabba l-mewt tal-persuna li kienet tħallas il-manteniment, li f'dak il-każ l-ammont jiġi stabbilit bhala nofs l-introjtu.

(6) L-eżekuzzjoni permezz tas-sekwestru tal-introjtu li jiġi rċevut skont kuntratt ta' għajjuna sakemm iddum ħajja persuna u kuntratt ta' vitalizju, kif ukoll introjtu ġej minn kuntratt ta' assigurazzjoni tal-ħajja tista' ssir biss fuq dik il-parti tal-introjtu li teċċedi l-ammont prinċipali użat biex jiġi kkalkulat l-ammont għall-manteniment.

12 Teżisti organizzazzjoni jew awtorità li tista' tghini nirkupra l-manteniment?

Iċ-ċentri soċjali jridu jzommu arkivji tad-deċiżjonijiet u l-ftehimiet bil-qorti kollha rigward il-manteniment tat-tfal.

Meta ċentru soċjali jirċievi d-deċiżjoni finali tal-qorti jew ftehim bil-qorti dwar il-manteniment tat-tfal, huwa jrid jibgħat avviż bil-miktub dwar id-drittijiet u l-obbligi lill-ġenitur li l-wild jgħix miegħu u lill-ġenitur li jrid iħallas il-manteniment jew lil persuna oħra msemmija fl-Artikolu 288 tal-Att dwar il-Familja li trid tħallas il-manteniment skont id-deċiżjoni tal-qorti jew ftehim bil-qorti.

F'dan l-avviż iċ-ċentru soċjali jinnotifika lill-ġenitur li l-wild jgħix miegħu b'dan li ġej:

javża lill-ġenitur illi jrid jinforma liċ-ċentru jekk id-debitur tal-manteniment jonqos milli jissodisfa l-obbligu tiegħu regolarment u bis-sħiħ; u jistabbilixxi l-kundizzjonijiet li taħthom il-wild għandu dritt għal manteniment provviżorju skont ir-regolamenti speċjali li jirregolaw il-manteniment provviżorju.

Fl-avviż, iċ-ċentru soċjali javża lill-ġenitur li jrid iħallas il-manteniment jew lil persuna oħra msemmija fl-Artikolu 288 tal-Att dwar il-Familja li trid tħallas il-manteniment skont id-deċiżjoni tal-qorti jew il-ftehim bil-qorti b'dan li ġej:

illi ċ-ċentru jista' jippreżenta kwerela kontra d-debitur tal-manteniment li jonqos milli jissodisfa l-obbligu ta' manteniment tiegħu fi żmien hmistax mid-data li fiha ċ-ċentru jsir jaf illi l-obbligu ta' manteniment mhux qed jiġihallas regolarment u bis-sħiħ, u u

illi r-Repubblika tal-Kroazja għandha dritt tirkupra l-ammont ta' manteniment provviżorju mħallas skont ir-regolament speċjali li jirregola l-manteniment provviżorju.

13 Jistgħu l-organizzazzjonijiet (statali jew privati) iħallsu kompletament jew parzjalment il-manteniment fisem id-debitur?

Meta ċentru soċjali jirċievi deċiżjoni finali tal-qorti jew ftehim bil-qorti dwar il-manteniment tat-tfal, huwa jrid jinforma lill-ġenitur li l-wild jgħix miegħu dwar il-kundizzjonijiet li taħthom il-wild għandu dritt għal manteniment provviżorju skont ir-regolament speċjali dwar il-manteniment provviżorju. Skont il-kundizzjonijiet stipulati fl-Att dwar il-Manteniment Provviżorju (*Zakon o privremenom uzdržavanju*), NN Nru 92/14), wild li huwa ċittadin Kroat u li huwa domiciljat fil-Kroazja għandu dritt għal manteniment provviżorju. Skont dak l-Att, wild huwa persuna li għadha ma għalqitx 18-il sena u li trid tiġi mannuta minn ġenitur skont ordni eżekuttiv.

Il-wild għandu dritt għal manteniment provviżorju jekk il-ġenitur li ma jgħixx mal-wild jonqos milli, totalment jew parzjalment, jissodisfa l-obbligu ta' manteniment tiegħu, u jekk jidher probabbli illi n-nanniet tan-naħa ta' dak il-ġenitur mhux jikkontribwixxu għall-manteniment tal-inqas għall-ammont indikat fl-Att bhala l-ammont ta' manteniment provviżorju.

Id-dritt għal manteniment provviżorju jestendi sakemm id-debitur tal-manteniment jerga' jibda iħallas il-manteniment għall-inqas sal-ammont stabbilit fl-Att bhala l-ammont ta' manteniment provviżorju.

Il-wild għandu dritt għal manteniment provviżorju għal massimu totali ta' tliet snin.

Il-manteniment provviżorju huwa stabbilit għal 50% tal-manteniment minimu statutorju. Il-manteniment provviżorju ma jistax ikun aktar mill-ammont ta' manteniment stabbilit mill-ordni eżekuttiv.

Bil-ħlas tal-ammont ta' manteniment provviżorju, ir-Repubblika tal-Kroazja tiehu l-pożizzjoni legali tal-wild, u d-drittijiet li titlob il-manteniment fl-ammont tal-manteniment provviżorju mħallas, minbarra drittijiet incidentalni oħra, jiġu trasferiti lilha. Fil-proċedimenti għall-gbir tat-talba msemmija fl-Artikolu 25 ta' dak l-Att, ir-Repubblika tal-Kroazja tiġi rappreżentata mill-uffiċċju tal-prosekutur rilevanti.

14 Jekk ninsab f'dan l-Istat Membru u d-debitur għandu r-residenza tiegħu fpajjiż ieħor:

14.1 Nista' nikseb assistenza ta' awtorità jew organizzazzjoni privata f'dan l-Istat Membru?

Iva. Skont l-Att li jimplimenta r-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 4/2009 dwar il-ġurisdizzjoni, il-ligi applikabbli, ir-rikonossiment u l-eżekuzzjoni tad-deċiżjonijiet u l-kooperazzjoni f'materji relatati ma' obbligi ta' manteniment, l-awtorità ċentrali għall-implimentazzjoni tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 4/2009 huwa l-Ministeru għas-Sigurtà Soċjali.

Il-korpi responsabbli skont ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 4/2009 huma l-qrati u ċ-ċentri soċjali, skont il-kompiti u l-ġurisdizzjoni stipulata ta' dawk il-korpi. Jekk waħda mill-partijiet li qed titlob il-manteniment tinsab fil-Kroazja, u d-debitur huwa domiciljat fi Stat Membru ieħor, hija tista' titlob l-għajjuna tal-Ministeru tad-Demografija, il-Kwistjonijiet tal-Familja, il-Politika Soċjali u ż-Żagħżagħ (*Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku*) li huwa l-awtorità ċentrali tar-Repubblika tal-Kroazja.

14.2 Jekk iva, kif nista' nikkuntattja lill-awtorità jew l-organizzazzjoni privata?

Huma jstgħu jikkuntattjaw lill-awtorità ċentrali u lill-korpi kompetenti biex jagixxu fi hdan il-kamp ta' applikazzjoni tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 4/2009. Id-dettalji ta' kuntatt tal-awtorità ċentrali:

Ministeru tad-Demografija, il-Kwistjonijiet tal-Familja, il-Politika Soċjali u ż-Żagħżagħ (*Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku*)

Trg Nevenke Topalušić 1

10000 Zagreb

Sit tal-internet: <http://www.mspm.hr/>

Posta elettronika: ministarstvo@mdomsp.hr

Tel.: +385 1 555 7111

Faks: + 385 1 555 7222

15 Jekk ninsab fpajjiż ieħor u d-debitur jinsab f'dan l-Istat Membru:

15.1 Nista' nibgħat talba direttament lil tali awtorità jew organizzazzjoni privata f'dan l-Istat Membru?

L-Artikolu 55 tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 4/2009 jgħid illi meta d-debitur jinsab fit-territorju tar-Repubblika tal-Kroazja, l-applikazzjoni għandha tintbagħat lill-awtorità ċentrali tar-Repubblika tal-Kroazja permezz tal-awtorità ċentrali tal-Istat fejn jinsab l-applikant, kollox skont l-Artikolu 55 tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 4/2009.

15.2 Jekk iva, kif nista' nikkuntattja lil dik l-awtorità jew organizzazzjoni privata u x'tip ta' assistenza nista' nikseb?

L-awtorità ċentrali tal-Istat fejn jinsab l-applikant tibgħat l-applikazzjoni lill-Ministeru tad-Demografija, il-Kwistjonijiet tal-Familja, il-Politika Soċjali u ż-Żagħżagħ li hija l-awtorità ċentrali tar-Repubblika tal-Kroazja għall-implimentazzjoni tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 4/2009.

Id-dettalji ta' kuntatt tal-awtorità ċentrali:

Ministeru tad-Demografija, il-Kwistjonijiet tal-Familja, il-Politika Soċjali u ż-Żagħżagħ (*Ministarstvo za demografiju, obitelji, mlade i socijalnu politiku*)

Trg Nevenke Topalušić 1

1000 Zagreb

Sit tal-internet: [http://mdomsp.gov.hr/](http://mdomsp.gov.hr)

Posta elettronika: ministarstvo@mdomsp.hr

Tel.: +385 1 555 7111

Faks: +385 1 555 7222

16 Dan l-Istat Membru huwa marbut bil-Protokoll tal-Aja tal-2007?

Iva.

17 Jekk dan l-Istat Membru mhuwiex marbut bil-Protokoll tal-Aja tal-2007, liema liġi tkun applikabbli għat-talba għal manteniment skont ir-regoli tal-liġi internazzjonali privata tiegħu? X'inhuma r-regoli tal-liġi internazzjonali privata korrispondenti?

Mhux applikabbli.

18 X'inhuma r-regoli fuq l-aċċess għall-ġustizzja f'każijiet transfruntiera fl-UE li jsegwu l-istruttura tal-Kapitolu V tar-Regolament dwar il-Manteniment?

L-applikant jikkuntattja lill-awtorità ċentrali tal-Istat Membru, u l-għajnuna legali tingħata fuq it-territorju kopert mir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 4/2009 skont l-Artikoli 44 sa 47, u fejn meħtieġ, japplikaw id-dispożizzjonijiet tal-Att dwar l-Għajnuna Legali Mingħajr Flas.

19 X'inhuma l-miżuri adottati minn dan l-Istat Membru sabiex jiżgura l-funzjonament tal-attivitajiet deskritti fl-Artikolu 51 tar-Regolament dwar il-Manteniment?

L-Att li jimplimenta r-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 4/2009 dwar il-ġuriżdiżżjoni, il-liġi applikabbli, ir-rikonoxximent u l-eżekuzzjoni tad-deċiżjonijiet u l-kooperazzjoni f'materji relatati ma' obbligi ta' manteniment ġie adottat, NN Nru 127/2013), u l-Ministeru tad-Demografija, il-Kwistjonijiet tal-Familja, il-Politika Soċjali u ż-Żagħżagħ ġie stabbilit bħala l-awtorità ċentrali għall-implimentazzjoni tar-Regolament tal-Kunsill Nru 4/2009.

Għal aktar informazzjoni ara:

1. L-Att dwar il-Familja (*Obiteljski zakon*), NN Nru 103/15
2. L-Att dwar l-Eżekuzzjoni (*Ovršni zakon*), NN Nri 112/12, 25/13, 93/14
3. L-Att dwar il-Kunflitt tal-Liġijiet (*Zakon o rješavanju sukoba zakona s propisima drugih zemalja u određenim odnosima*) (NN Nri 53/91, 88/01)
4. L-Att dwar l-Għajnuna Legali Mingħajr Flas (*Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći*), NN Nri 143/2013
5. L-Att li jimplimenta r-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 4/2009 dwar il-ġuriżdiżżjoni, il-liġi applikabbli, ir-rikonoxximent u l-eżekuzzjoni tad-deċiżjonijiet u l-kooperazzjoni f'materji relatati ma' obbligi ta' manteniment (*Zakon o provedbi Uredbe Vijeća (EZ) br. 4/2009 u području nadležnosti, mjerodavnog prava, priznanja i izvršenja odluka te suradnji u stvarima koje se odnose na obveze uzdržavanja*), NN Nru 127/2013
6. L-Att dwar il-Proċedura Ċivili (*Zakon o parničnom postupku*), NN Nri 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14
7. L-Att dwar il-Manteniment Provviżorju (*Zakon o privremenom uzdržavanju*), NN Nru 92/14

Din il-paġna web hija parti minn [L-Ewropa Tiegħek](#).

Nilqgħu l-[feedback](#) tiegħek dwar l-utilità tal-informazzjoni pprovduta.

This webpage is part of an EU quality network

L-añħar aġġornament: 16/12/2020

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-orijinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Talbiet għal manteniment - Italja

1 X'ifissru l-kunċetti "manteniment" u "obbligu ta' manteniment" f'termini prattiċi? Liema persuni għandhom iħallsu allowance għall-manteniment lil persuna oħra?

Fid-dritt Taljan, is-servizzi ta' għajnuna għall-familji għandhom ismijiet, kundizzjonijiet u ammonti differenti skont ir-relazzjonijiet bejn il-persuna responsabbli u l-benefiċjarji. B'mod ġenerali, "manteniment" hija definita bħala l-obbligi ġġustifikati mit-tbatija tal-persuna li lilha huwa dovut.

A. "Obbligazione alimentare" huwa l-provvediment ta' assistenza materjali lil persuna li mhijix kapaċi tassisti lilha nfisha. Dan huwa pagabbli minn uħud mill-persuni identifikati mil-liġi, bħala parti mid-dover tagħhom ta' solidarjetà familjari.

Ir-regoli għal dan it-tip ta' manteniment huma stipulati fl-Artikoli 433 *et seq.* tal-Kodiċi Ċivili. Dan irid jithallas meta:

teżisti relazzjoni legali speċifika bejn il-persuna li hija responsabbli li tħallas il-manteniment u l-benefiċjarju;

il-benefiċjarju, li ma jistax jipprovdi għall-għajxien tiegħu stess, jinsab f'sitwazzjoni ta' bżonn.

Rigward il-punt (a), dawk responsabbli milli jipprovdu manteniment huma kif ġej:

il-konjuġi;

il-ġenituri, inklużi t-tfal adottati, jew fin-nuqqas tagħhom, il-qraba diretti fil-linja tad-dixxendenza;

il-ġenituri, jew fin-nuqqas tagħhom, il-qraba diretti fil-linja tal-axxendenza; il-ġenituri adottivi;

ir-raġel tat-tifla u l-mara tat-tifel;

il-missirijiet u l-ommijiet tar-rispett;

L-aħwa bniet u subien jew l-aħwa tar-rispett, bl-ewwel imsemmija li jieħdu preċedenza fuq dawk imsemmija l-aħħar.

L-obbligu jirrigwarda min jinsab fl-eqreb grad ta' parentela, fid-digriet indikat hawn fuq.

Jekk diversi persuni jinsabu fl-istess grad, l-obbligu jinqasam pro rata skont il-kundizzjonijiet ta' dħul tagħhom.

Fir-rigward tal-punt (b), l-ammont li jrid jitfállas huwa proporzjonali għall-bżonnijiet tal-persuna li titlob il-manteniment u għall-kundizzjonijiet ta' dħul tad-debitur. Madankollu, dan it-tip ta' manteniment ma għandux jaqbez l-ammont meħtieġ biex ikopri l-ftehimijiet vitali bażiċi tal-persuna fi bżonn finanzjarju, billi jittiehed kont tal-*status* soċjali tagħha.

B. L-**"assegno di mantenimento"** huwa l-forniment ta' assistenza finanzjarja ta' wieheċ mill-konjuġi lill-konjuġi l-ieħor, f'każ ta' separazzjoni, u għandu l-għan li jiżgura li l-persuna li tirċievih tibqa' iżzomm l-istess kundizzjonijiet ta' għajxien bħal dawk li kienet tgawdi minnhom matul iż-żwieġ. L-**"assegno di mantenimento"** huwa indipendenti mill-istat ta' bżonn tal-benefiċjarju u jista' jintalab anki jekk il-benefiċjarju huwa f'impjeg attiv. Dan jista' jiġi revokat u jiġi sostitwit b'pagament uniku.

Billi dan it-tip ta' manteniment għandu l-għan li l-konjuġi jzomm livell ta' għajxien simili għal dak li huwa gawda minnu qabel is-separazzjoni, dan huwa ġeneralment ammont ogħla mill-**"assegno alimentare"**. Madankollu, l-**"assegno di mantenimento"** mhuwiex pagabbli lill-konjuġi li huwa meqjus responsabbli għas-separazzjoni.

Fil-każ ta' divorzju, il-qorti tista' tagħti **"assegno divorzile"** lill-konjuġi li ma jkollux mezzi suffiċjenti jew f'kull każ ma jkunx jista' jakkwistahom għal raġunijiet oġġettivi, filwaqt li jitqies id-dħul magħmul miż-żewġ konjuġi, ir-raġunijiet għad-deċiżjoni, u l-kontribuzzjonijiet personali u finanzjarji magħmula minn kull wieheċ mill-konjuġi fil-ġestjoni tal-familja u l-assi tagħhom, u dawn il-fatturi jiġu evalwati abbażi tat-tul taż-żwieġ. Id-dritt għall-**assegno divorzile** jiġi fit-tmien tiegħu meta l-benefiċjarju jerġa' jżżewweġ jew jibda familja ġdida. Madankollu, permezz tas-sentenza Nru 18287 tal-11 ta' Lulju 2018, l-Awli Kongunti tal-Qorti Suprema ta' Kassazzjoni (*Suprema Corte di Cassazione*) eskudiet il-possibbiltà ta' **assegno divorzile**, billi din hija bbażata unikament fuq manteniment *in rem*, wara li kkonstatat li din il-forma ta' allowance kellha sservi mhux biss bħala funzjoni ta' sostenn iżda wkoll, bl-istess mod, bħala funzjoni kompensatorja / ta' ugwaljanza. Konsegwentement, sabiex tingħata din l-allowance, jenħtieġ li jiġi adottat kriterju kompost li, fid-dawl tal-valutazzjoni komparattiva tal-*status* rispettiv finanzjarju/tal-proprietà, iqiegħed importanza partikolari fuq il-kontribuzzjoni magħmula mill-eks-konjuġi li jiffitex l-unifikazzjoni ta' assi kongunti u personali, fir-rigward tat-tul taż-żwieġ, id-dħul potenzjali futur u l-età tar-riċevent.

L-**assegno di divorzio** jista' ikun pagabbli minn parti waħda mill-konjuġi lill-parti l-oħra, kif ukoll minn sieheb ċivili wieheċ lill-parti l-oħra: f'dan l-aħħar każ, il-partijiet ikollhom bżonn li jidhru fi sħab ċivili (Liġi Nru 76 tal-2016) li jirregola l-formazzjoni ta' familji minn persuni tal-istess ġeneru.

C. It-terminu **"assegno di mantenimento"** jirreferi wkoll għas-sostenn finanzjarju li l-ġenituri jridu jħallsu għat-tfal tagħhom meta huma jisseparaw, jiddivorzjaw jew jieqfu għixu flimkien (l-Artikolu 337c tal-Kodiċi Ċivili). It-tfal (kemm jekk twieldu fi żwieġ jew barra ż-żwieġ) għandhom id-dritt għall-manteniment mill-ġenituri f'proporzjon tal-mezzi rispettivi tagħhom u skont il-kapaċità ta' xogħol professjonali jew fid-dar tagħhom. Jekk żewġ ġenituri jisseparaw, jiddivorzjaw jew jieqfu għixu flimkien il-qorti tistabbilixxi l-ħlas ta' manteniment regolari u tiddeċiedi l-ammont skont il-bżonnijiet tat-tfal, l-istandard tal-għajxien li dawn tal-aħħar kellhom meta kienu qegħdin għixu maż-żewġ ġenituri, l-ammont ta' żmien mgħoddi ma' kull ġenitur, ir-riżorsi finanzjarji taż-żewġ ġenituri u l-valur finanzjarju tad-doveri domestiċi u ta' kura mwettqa minn kull ġenitur.

D. L-Artikolu 1(65) tal-Liġi Nru 76 tal-20 ta' Mejju 2016 (regolament dwar is-sħubijiet ċivili bejn persuni tal-istess ġeneru u l-koabitazzjoni) jistipula li, fil-każ ta' żewġ sħab li ma jibqgħux għixu ma' xulxin, il-qorti għandha tistabbilixxi d-dritt ta' sieheb wieheċ li jirċievi pagamenti ta' manteniment mis-sieheb l-ieħor meta hu jew hi j/tkun f'diffikultà finanzjarja u ma j/tkunx j/tista' j/taqla' l-għajxien tiegħu/tagħha stess. F'dawk il-każijiet, il-manteniment jingħata għal perijodu ta' żmien li huwa proporzjonat mal-ammont ta' żmien li s-sħab għexu flimkien, u skont l-Artikolu 438(2) tal-Kodiċi Ċivili. Sabiex tiġi determinata l-ordni ta' persuni obbligati li jħallsu l-manteniment kif stabbilit fl-Artikolu 433 tal-Kodiċi Ċivili, l-obbligu ta' sieheb koabitant biex iħallas il-manteniment jieħu preċedenza fuq dak ta' aħwa subien u bniet.

2 Sa liema età jista' tifeġ jibbenefika minn allowance għall-manteniment? Hemm regoli differenti għall-manteniment għall-minorenni u għall-adulti?

Sakemm isiru adulti, it-tfal għandhom id-dritt għall-manteniment mill-ġenituri tagħhom (ara l-Artikolu msemmi aktar 'il fuq). Jekk it-tfal ikunu laħqu saru maġġorenni iżda għadhom mhumiex finanzjarjament awtonomi, il-qorti tista' tordna lil wieheċ mill-ġenituri jew lit-tnejn li huma sabiex iħallsu manteniment regolari, ġeneralment imħallas direttament lit-tfal. Ladarba tifeġ/tifla li jkun laħaq maġġoranza jkun sar indipendenti finanzjarjament, jekk għal darba oħra t/jesperjenza diffikultajiet finanzjarji, il-ġenituri ma jkunux meħtieġa għal darba oħra li jħallsu l-manteniment, iżda minflok għandhom ikunu responsabbli biss għall-**"assegno alimentare"** (ara l-ittra A tal-Artikolu 1). Fl-aħħar, jekk it-tifel maġġorenni jkollu diżabbiltà serja, japplikaw ir-regoli għal tfal minorenni.

3 Għandi napplika għand awtorita kompetenti jew qorti biex nikseb manteniment? X'inhuma l-elementi ewlenin ta' din il-proċedura?

Għall-kisba tal-**"alimenti"**, persuna trid tressaq rikors quddiem il-qorti tal-post ta' residenza tagħha, billi tehmeż kull evidenza dokumentata tal-bżonn tagħha. Huwa possibbli li jintalab lill-qorti l-iffissar ta' manteniment proviżorju, wara l-ftuħ tal-proċeduri u qabel ma tingħata d-deċiżjoni definittiva.

Jista' jintalab il-manteniment għat-tfal jew għal konjuġi fi proċedimenti separati jew bħala parti minn proċedimenti li jinvolvu żewġ sħab li qed jisseparaw, jiddivorzjaw jew li ma għadhomx għixu flimkien. Il-manteniment jista' ukoll jiġi stabbilit mill-qorti matul l-ewwel seduta tal-proċeduri.

Barra minn hekk, l-għoti ta' manteniment għat-tfal, għal konjuġi jew għal sieheb ċivili jista' jikkostitwixxi waħda mill-kwistjonijiet li huma s-suġġett ta' ftehim li ntlahaq wara negozjati li saru fil-preżenza tal-avukati (il-punt 6 tad-Digriet Liġi Nru [132/2014](#)): f'tali ftehim, il-partijiet jimpenjaw ruħhom li jikkooperaw ma' xulxin *in bona fide* u b'integrità sabiex isolvu b'mod amikevoli t-tilwima bejniethom dwar is-separazzjoni u l-kustodja tagħhom fuq it-tfal kollha. Il-ftehim mill-huq wara dawk in-negozjati li saru fil-preżenza tal-avukati għandu jintbagħat, fi żmien għaxart ijiem, lill-Prosekutur Pubbliku tal-qorti kompetenti, li, jekk i/tqis li l-ftehim jissodisfa l-aħjar interessi tat-tfal, għandu/għandha j/tawtorizzah. Il-ftehim awtorizzat huwa ekwivalenti għal digriet ġudizzjarju ta' separazzjoni jew divorzju.

Permezz ta' ċirkolari ddatata t-22 ta' Mejju 2018, il-Ministeru tal-Ġustizzja ddikjara kif ġej. Jekk il-ftehim jiġi konkluż quddiem registratur ċivili, l-uffiċċju ta' dak ir-registratur joħroġ iċ-ċertifikat previst fl-Artikolu 39 tar-Regolament Nru 2201 tal-2003. Min-naħa l-oħra, fir-rigward tal-ftehimiet li saru wara n-negozjati li saru fil-preżenza tal-avukati, irid jiġi kkonstatat li iċ-ċertifikat imsemmi fl-Artikolu 39 imsemmi aktar 'il fuq irid jinħareġ mill-Prosekutur Pubbliku li jkun awtorizza l-ftehim jew li jkun ta' l-awtorizzazzjoni, inkwantu avukat ma jistax jiġi kklassifikat bħala "awtorità" għall-iskopijiet tar-Regolament Nru 2201 tal-2003, u billi jitqies ukoll il-fatt li dan il-ftehim jista' isir validu u effettiv biss, u għalhekk rikonoxxibbli u infurzabbli barra mill-pajjiż, permezz ta' digriet definittiv maħruġ mill-Prosekutur Pubbliku. Bħala konsegwenza, fil-każ li l-Prosekutur Pubbliku jkun irrifjuta li jawtorizza l-ftehim u l-awtorizzazzjoni tkun ġiet mgħoddija mill-imħallef li jippresjedi l-qorti (skont il-punt 6(2) tad-Digriet-Liġi), ikun għall-korp ġudizzjarju aġġudikant li joħroġ iċ-ċertifikat inkwistjoni.

4 Tista' ssir talba fisem qarib (jekk iva, liema grad), jew minorenni?

Jekk il-persuna inkwistjoni ma tkunx tista' tidher il-qorti (jekk għadha mhix ta' età, jew hija adult ikklassifikat bħala inkompetenti), it-talba ġudizzjarja għall-manteniment jenħtieġ li titressaq mir-rappreżentant legali tagħha (il-ġenituri fil-każ ta' minorenni, il-kustodji fil-każ ta' adulti), li jista' ikun ukoll amministratur ta' appoġġ maħtur skont l-Artikoli 404 *et seq.* tal-Kodiċi Ċivili.

5 Jekk qed naħseb biex inressaq il-każ quddiem il-qorti, kif inkun naf liema qorti għandha l-ġurisdizzjoni?

Skont ir-Regolament (KE) Nru 4/2009, fi kwistjonijiet relatati ma' obbligi ta' manteniment fl-Istati Membri, il-gurizdizzjoni għandha tkun f'idejn:

il-qorti tal-post fejn il-konvenut għandu r-residenza abitwali tiegħu, jew

il-qorti tal-post fejn il-kreditur għandu r-residenza abitwali tiegħu, jew

il-qorti li, skont il-liġi nazzjonali, għandha l-gurizdizzjoni biex twettaq proċeduri li jikkonċernaw l-*istatus* ta' persuna jekk il-kwistjoni relatata ma' manteniment tkun anċillari għal dawk il-proċeduri, flief jekk dik il-gurizdizzjoni tkun ibbażata biss fuq iċ-ċittadinanza ta' waħda mill-partijiet, jew

il-qorti li, skont il-liġi nazzjonali, għandha l-gurizdizzjoni biex iżzomm proċeduri li jikkonċernaw ir-responsabbiltà ta' ġenitur jekk il-kwistjoni relatata ma' manteniment tkun anċillari għal dawk il-proċeduri, flief jekk dik il-gurizdizzjoni tkun ibbażata biss fuq in-nazzjonalità ta' waħda mill-partijiet.

6 Bħala applikant, neħtieġ intermedjarju biex inressaq il-każ quddiem il-qorti (pereżempju avukat, awtorità ċentrali jew lokali, eċċ.)? Jekk le, liema proċeduri japplikaw?

Ir-rikors għal manteniment irid jiġi mressaq minn avukat, li jirrapreżenta l-parti fil-qorti.

L-assistenza minn avukat mhijiex meħtieġa jekk id-deċiżjoni dwar il-manteniment hija inkluzja fil-ftehim bejn iż-żewġ konjuġi li qegħdin jisseparaw bi ftehim reċiproku. F'dan il-każ, il-ftehim jitressaq quddiem il-qorti, li tivvalidah u tapprovah (l-Artikolu 711 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili).

7 Irrid inħallas xi miżati biex inressaq il-każ quddiem il-qorti? Jekk iva, kemm jistgħu jitilgħu? Jekk ma jkollix biżżejjed mezz finanzjarji, nista' ningħata għajjuna legali li tkopri l-ispejjeż tal-proċedura?

Persuna li tidda kawża quddiem il-qorti ċivili trid tħallas tariffa għar-reġistrazzjoni (*contributo unificato di iscrizione a ruolo*). Din it-tariffa tvarja skont it-tip u l-valur tal-każ.

Barra minn hekk, id-digrietu maħruġa mill-qorti huma suġġetti għal taxxa ta' reġistrazzjoni.

Madankollu, il-proċeduri dwar il-manteniment tat-tfal huma eżenti minn kull ħlas ta' miżati għar-reġistrazzjoni.

Il-partijiet iridu wkoll iħallsu l-ispejjeż legali tal-avukati li jirrapreżentawhom fil-qorti. Mhuwiex possibbli li tingħata indikazzjoni tal-ispejjeż legali mistennija, peress li dawn ivarjaw skont il-livell ta' kumplessità tat-tilwima.

Il-persuni mingħajr riżorsi jistgħu jitolbu li jinħatar avukat sabiex jassistihom mingħajr ħlas, bl-ispejjeż sostnuti mill-Istat (għajjuna legali).

Fil-mument tal-kitba, sabiex rikorrent ikun eliġibbli għal għajjuna legali, hu jew hi għandu/għandha jkollu/jkollha dħul annwali taxxabli, kif muri fuq id-dikjarazzjoni l-aktar reċenti tiegħu, ta' mhux aktar minn EUR 11 493,82 (id-Digriet Ministerjali tas-16 ta' Jannar 2018, ippubblikat (*il-Gazzetta Uffiċjali*) Nru 49 tat-28 ta' Frar 2018). Il-limitu massimu jiġi aġġornat perjodikament. Jekk il-persuna tikkoabita flimkien mal-konjuġi, sieħeb ċivili jew ma' membri oħra tal-familja tagħha, id-dħul annwali totali jiġi kkalkulat billi jingħadd id-dħul mill-membri kollha tal-familja, inkluz ir-rikorrent.

Jekk huwa jikkoabita flimkien mal-konjuġi tiegħu jew ma' membri oħra tal-familja tiegħu, id-dħul jiġi kkalkolat billi jingħadd id-dħul miksub matul l-istess perjodu mill-membri kollha tal-familja, inkluz ir-rikorrent. F'dak il-każ, id-dħul massimu biex wieħed jikkwalifika għall-għajjuna legali jiġi jidied b' EUR 1 032,91 għal kull membru tal-familja li miegħu r-rikorrent ikun qiegħed iġix.

Ir-rikorsi għall-għajjuna legali jitressqu quddiem il-*Consiglio dell'Ordine degli Avvocati* (il-Kamra tal-Avukati) tal-post fejn tinsab il-qorti li għandha gurizdizzjoni fil-każ.

Ir-rikors jrid jistipula r-raġunijiet u l-baži guridika għat-talba u jrid jinkludi evidenza dokumentata. Il-Kamra tal-Avukati ma tagħtix għajjuna legali jekk it-talbiet li jitressqu quddiem il-qorti huma infondati.

Jekk il-Kamra tal-Avukati tilqa' ir-rikors, il-parti interessata tista' taħtar avukat difensur billi tagħzlu mill-elenku tal-avukati awtorizzati biex jaqdu l-funzjonijiet tal-avukat li joffru għajjuna legali b'xejn.

Uħud mill-Kmamar tal-Avukati jipproċedu sabiex jagħzlu l-avukat li jieħu l-kawża.

Ir-rikors għall-għajjuna legali jista' jitressaq f'kull stadju u istanza tal-proċedimenti u huwa validu għall-istanzi suċċessivi kollha.

Il-limitu massimu tad-dħul imsemmi aktar 'il fuq ma jistax jinqabeż matul id-durata kollha tal-proċedimenti.

Jekk it-talba għall-għajjuna legali mhijiex aċċettata, il-persuna kkonċernata tista' tagħmel talba oħra quddiem il-qorti li hija kompetenti mill-kawża.

8 X'tip ta' manteniment x'aktarx tagħti l-qorti? Kif jiġi kkalkulat l-ammont tal-manteniment? Id-deċiżjoni tal-qorti tista' tiġi riveduta jekk jinbidlu l-għoli tal-ħajja jew iċ-ċirkustanzi familjari? Jekk iva, kif (pereżempju permezz ta' sistema tal-indiċjar awtomatiku)?

L-ordni mill-qorti li jistabbilixxi l-għoti u l-ammont tal-manteniment, u li jordna l-ħlas tiegħu, hija sentenza ta' kundanna li tikkostitwixxi titolu eżekuttiv.

Is-sentenza li tiddikjara d-dritt għall-manteniment timponi l-obbligu fuq id-debitur li iħallas il-benefiċjarju l-ammont li bih ikun jista' jissodisfa l-eżiġenzi fundamentali ta' għajxien tiegħu (spejjeż tal-ikel, akkomodazzjoni, lbies u spejjeż għall-beni u s-servizzi intiżi sabiex jippermettu minimu ta' ħajja deċenti). Fl-iffissar tal-ammont tal-manteniment, il-qorti tiegħu kont ukoll tal-kundizzjonijiet finanzjarji tad-debitur.

Is-sentenza li tiddikjara l-ammont tal-manteniment affavur konjuġi separat tiegħu wkoll kont tal-livell ta' għajxien matul iż-żwieġ.

Is-sentenza li tiddikjara l-ammont tal-manteniment affavur tfal minuri, jew anki maġġorenni iżda mhux awtonomi, tiegħu kont tal-ftieġa dwar l-edukazzjoni u t-taħriġ.

L-ammont tal-manteniment huwa awtomatikament allinjat mal-indiċi tal-ISTAT, jew eventwalment skont parametri oħra li l-partijiet ikunu qablu magħhom jew ġew previsti fis-sentenza.

L-ammont tal-manteniment jista' sussegwentement jiġi mmodifikat fuq talba tal-persuna interessata jew tal-kreditur, liema talba għandha titressaq lill-qorti kompetenti li generalment hija dik li tkun tat l-ewwel sentenza.

9 Kif jiħallas il-manteniment u lil min?

Il-qorti tistabbilixxi l-forom u l-modalitajiet tal-ħlas tal-manteniment.

Riġward is-separazzjoni personali, il-qorti tista' tordna lil partijiet terzi li jkunu obbligati jħallsu xi somom tal-flus lid-debitur, inkluz perjodikament (pereż. lill-impjegatur tiegħu), li jħallsu parti mis-somma direttament lill-konjuġi separat.

Il-manteniment irid jiħallas lill-kreditur.

Il-manteniment affavur tat-tfal li għadhom minuri jiħallas lill-konjuġi li għandu/għandha l-kustodja tagħhom.

Il-manteniment ordnat mill-qorti affavur ta' tfal li saru maġġorenni iżda li mhumiex awtonomi finanzjarjament jiħallas direttament lit-tfal, sakemm il-qorti ma tiddeċidix mod ieħor.

10 Jekk il-persuna kkonċernata (id-debitur) ma tħallasx volontarjament, x'azzjoni tista' tittieħed biex tkun imġieġha tħallas?

Jekk id-debitur ma jħallasx il-manteniment volontarjament, il-benefiċjarju għandu l-mezz tas-soltu għall-infurzar tal-obbligi finanzjarji.

Huwa possibbli wkoll li jiġi applikat l-Artikolu 614a tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili, li jipprovdni inċentivi għat-twettiq volontarju ta' obbligi biex jitwettaq att partikolari: permezz ta' ordni ta' kundanna, il-qorti tista' tiffissa, fuq it-talba ta' parti (u dment li tali miżura ma tkunx iġusta b'mod inekwivoku), somma ta' flus li għandha tiħallas mill-persuna responsabbli għall-manteniment għal kull ksur jew nuqqas ta' konformità sussegwenti, jew għal kull dewmien fl-implimentazzjoni tal-ordni. L-ordni tal-kundanna jikkostitwixxi ordni ta' infurzar għall-ħlas tas-somom dovuti għal kull ksur jew nuqqas ta' konformità.

11 Jekk jogħġbok iddeskrivi fil-qosor kwalunkwe limitazzjonijiet fl-infurzar, b'mod partikulari regoli għall-protezzjoni tad-debitur u limitazzjoni jew perjodi ta' preskrizzjoni fis-sistema tal-infurzar tiegħek

Id-dritt għall-manteniment mhuwiex fi innifsu sugġett għal terminu ta' preskrizzjoni. Il-flasjiet individwali dovuti u mhux imħallsa huma sugġetti għall-preskrizzjoni ta' perjodu ta' hames snin (Art. 2948(2) tal-Kodiċi Ċivili). Barra minn hekk, il-preskrizzjoni hija sospiza bejn il-konjuġi u bejn dawk li jeżerċitaw ir-responsabbiltà tal-ġenituri għall-persuni li jirċievu l-manteniment.

12 Teżisti organizzazzjoni jew awtorità li tista' tghini nirkupra l-manteniment?

Ara l-punt li ġej.

13 Jistgħu l-organizzazzjonijiet (statali jew privati) iħallsu kompletament jew parzjalment il-manteniment fisem id-debitur?

Inholoq reċentement Fond mill-Istat għall-ħlas ta' manteniment lill-konjuġi fi żmien finanzjarju diffiċli li ma jistgħux jaqilgħu l-għajxien tagħhom stess u lit-tfal minuri kollha li jgħixu magħhom, u kif ukoll lit-tfal adulti b'diżabbiltà serja, meta parti waħda mill-konjuġi li għandha tħallas il-manteniment tonqos milli tagħmel dan.

Sabiex tiġi tħallas dan il-manteniment (mill-Ministeru tal-Ġustizzja (*Ministero della Giustizia*)), il-parti kkonċernata trid tressaq rikors quddiem il-qorti tal-post li fihi tgħix.

Il-flasjiet mill-Ministeru tal-Ġustizzja jsiru bil-quddiem. Il-Ministeru tal-Ġustizzja mbagħad jirkupra s-somom dovuti mill-konjuġi li naqset milli tħallas.

14 Jekk ninsab f'dan l-Istat Membru u d-debitur għandu r-residenza tiegħu f'pajjiż ieħor:

14.1 Nista' nikseb assistenza ta' awtorità jew organizzazzjoni privata f'dan l-Istat Membru?

Persuna intitolata għal flasjiet tal-manteniment minn xi hadd li jgħix fi Stat Membru ieħor tista' tikseb assistenza mill-Awtorità Ċentrali tal-Italja. Il-persuna intitolata għall-manteniment fil-konfront ta' debitur residenti f'pajjiż ieħor tista' titlob l-assistenza mingħand l-awtorità ċentrali Taljana u permezz tagħha, fl-Istat Membru li fihi id-debitur stabbilixxa r-residenza tas-soltu tiegħu, tressaq talba għal rikonnoxximent, dikjarazzjoni li jkollha forza eżekutorja u ta' infurzar tad-deċiżjoni li tirrikonnoxxi l-intitolament tagħha għall-manteniment, skont is-sistema ta' kooperazzjoni stabbilita mill-Kapitolu VII tar-Regolament (KE) Nru 4/2009. Id-Dipartiment tal-Ġustizzja tal-Minorenni u tal-Komunitajiet fi hdan il-Ministeru tal-Ġustizzja - (*Ministero della Giustizia - Dipartimento per la Giustizia Minorile e di Comunità*) - hija l-Awtorità Ċentrali għall-Italja maħtura skont l-Artikolu 49 tar-Regolament (KE) Nru 4/2009 għall-irkupra tal-manteniment f'tilwim ta' natura transfruntiera fil-qasam ġudizzjarju Ewropew.

14.2 Jekk iva, kif nista' nikkuntattja lill-awtorità jew l-organizzazzjoni privata?

Id-dettalji ta' kuntatt tal-Awtorità Ċentrali tal-Italja huma kif ġej:

Ministero della Giustizia, Dipartimento per la Giustizia Minorile e di Comunità

Via Damiano Chiesa 24

00136 ROME

Tel. (+39) 06 68188 326-331-535

Faks (+39) 06 06.68808 323

Posta elettronika: ✉ acitalia0409.dgmc@giustizia.it

15 Jekk ninsab f'pajjiż ieħor u d-debitur jinsab f'dan l-Istat Membru:

15.1 Nista' nibgħat talba direttament lill tali awtorità jew organizzazzjoni privata f'dan l-Istat Membru?

Jekk kreditur i/tkun jgħix fi Stat Membru ieħor u jkun irid jinforza fl-Italja deċiżjoni li tirrikonnoxxi l-intitolament tiegħu/tagħha għal manteniment, hu/hi j/tista' j/titlob assistenza mill-Awtorità Ċentrali tal-Istat Membru li qed j/tgħix fihi, u permezz ta' dik l-awtorità i/tressaq rikors skont l-Artikolu 56, billi j/tuża is-sistema ta' kooperazzjoni stabbilita fil-Kapitolu VII tar-Regolament (KE) Nru 4/2009.

Kreditur li j/tgħix fi Stat Membru ieħor ma j/tistax titlob assistenza diretta mill-Awtorità Ċentrali tal-Italja.

15.2 Jekk iva, kif nista' nikkuntattja lill dik l-awtorità jew organizzazzjoni privata u x'tip ta' assistenza nista' nikseb?

Ara l-punt li ġej.

16 Dan l-Istat Membru huwa marbut bil-Protokoll tal-Aja tal-2007?

Iva.

17 Jekk dan l-Istat Membru mhuwiex marbut bil-Protokoll tal-Aja tal-2007, liema liġi tkun applikabbli għat-talba għal manteniment skont ir-regoli tal-liġi internazzjonali privata tiegħu? X'inhuma r-regoli tal-liġi internazzjonali privata korrispondenti?

18 X'inhuma r-regoli fuq l-aċċess għall-ġustizzja f'każijiet transfruntiera fl-UE li jsegwu l-istruttura tal-Kapitolu V tar-Regolament dwar il-Manteniment?

Rigward l-aċċess għall-ġustizzja, fil-każijiet ta' tilwim transfruntier, l-iskema prevista fil-Kapitolu V tar-Regolament (KE) Nru 4/2009 hija direttament applikabbli. Għalhekk, fit-tilwim għar-rikonnoxximent jew ir-rikonnoxximent u d-dikjarazzjoni li jkollha forza eżekutorja ta' deċiżjonijiet u għall-infurzar ta' deċiżjoni maħruġa fl-Istat jew digà rikonnoxxuta, jekk ir-rikorrent għandu/għandha anqas minn 21 sena, l-għajjuna legali b'xejn hija awtomatikament prevista, irrispettivament mid-dhul jew minn jekk ir-rikors huwiex iġġustifikat, kif meħtieġ mir-regoli ġenerali fis-seħh fl-Italja dwar l-aċċess għall-għajjuna legali.

Għar-rikorsi dwar il-manteniment għat-tfal tal-età ta' 21 sena jew aktar, u għal rikorsi li ma jirriżultawx minn relazzjoni ta' filjazżjoni (l-istess bħar-rikorsi mressqa minn parti waħda mill-konjuġi jew minn persuni oħra abbażi ta' rapport ta' filjazżjoni jew affinità mal-kreditur), tingħata l-għajjuna legali jekk jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet abitwali tad-dhul u ta' ġustifikazzjoni tar-rikors, f'konformità mal-leġiżlazzjoni Taljana (ara l-punt 7).

Skont is-sistema ta' koperazzjoni stipulata fil-Kapitolu VII tar-Regolament (KE) Nru 4/2009, l-Awtorità Ċentrali tal-Italja tittrażmetti r-rikors għall-għajjuna legali lill-Kamra tal-Avukati rispettiva.

19 X'inhuma l-miżuri adottati minn dan l-Istat Membru sabiex jiżgura l-funzjonament tal-attivitajiet deskritti fl-Artikolu 51 tar-Regolament dwar il-Manteniment?

Għall-ipproċessar ta' talbiet ta' kooperazzjoni trażmessi skont il-Kapitolu VII, l-Awtorità Ċentrali Taljana tuża l-metodi segwenti:

hija tinkoraġġixxi soluzzjonijiet amikevoli billi tibgħat stedina lid-debituri sabiex jissodisfaw volontarjament l-obbligu tagħhom;

hija tistieden id-debituri sabiex jikkuntattjaw l-Awtorità Ċentrali biex jaqblu dwar il-modalitajiet tat-tranzazzjoni tal-kawża;

hija tillokalizzaxxa d-debitur billi taċċedi għall-bażi tad-data tar-reġistru nazzjonali tal-municipalitajiet Taljani (*Indice nazionale dei comuni italiani*) u dik tal-amministrazzjoni tal-habsijiet (*Amministrazione penitenziaria*), jew inkella billi tikkuntattja l-uffiċċji tal-insinwa għall-popolazzjoni lokali;

hija tiġbor informazzjoni dwar id-dhul u l-assi tad-debitur, bl-assistenza tal-pulizija għat-taxxa (*polizia tributaria*);

hija tiffacilita l-għbir ta' evidenza dokumentata, fil-kuntest tal-miżura speċifika prevista fl-Artikolu 51(2)(g) tar-Regolament, f'kooperazzjoni mal-awtoritajiet ġudizzjarji;

hija tiffacilita l-għoti ta' għajjuna legali kif spjegat fil-punti 7 u 18 aktar 'il fuq.

Din il-paġna web hija parti minn ✉ [L-Ewropa Tiegħek](#).

Nilqgħu l-✉ [feedback](#) tiegħek dwar l-utilità tal-informazzjoni pprovduta.

This webpage is part of an EU quality network

L-aħħar aġġornament: 16/12/2020

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-orijinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Talbiet għal manteniment - Ċipru

1 X'ifissru l-kunċetti "manteniment" u "obbligu ta' manteniment" f'termini prattiċi? Liema persuni għandhom iħallsu allowance għal-manteniment lil persuna oħra?

Huma koperti l-obbligi ta' manteniment ordinarji tal-ġenituri lejn it-tfal tagħhom, skont il-mezzi finanzjarji tagħhom, kemm jekk għandhom flimkien jew separati. L-ekskonjuġi wkoll għandu dritt għal-manteniment jekk ma jkunx f'pożizzjoni li jgħin lilu nnifsu bir-riżorsi tiegħu stess.

Il-persuni li jridu jħallsu l-manteniment huma l-ġenituri għat-tfal tagħhom u/jew l-ekskonjuġi lil xulxin u t-tfal adulti lill-ġenituri tagħhom jekk dawn tal-aħħar ma jistgħux imantnu lilhom infushom bl-assi jew bl-introjt tagħhom.

2 Sa liema età jista' tifel jibbenefika minn allowance għal-manteniment? Hemm regoli differenti għal-manteniment għal-minorenni u għal-adulti?

L-obbligu tal-manteniment jieqaf meta t-tfal jilhq u l-età adulta, jiġifieri, meta jagħli 18-il sena, sakemm ma jkunux jistgħu imantnu lilhom infushom wara li jsiru adulti. Dan japplika f'każijiet ta' tfal li jsufu minn mard mentali jew fiżiku jew li ma jistgħux jaħdmu għaliex qiegħdin jistudjaw f'istituzzjoni ta' edukazzjoni oġhla jew vokazzjonali, jew f'każ ta' ġuvni li qiegħed fl-armata.

Skont il-Liġi Ċiprijotta u, b'mod aktar speċifiku, l-Artikolu 34 tal-Liġi dwar ir-relazzjonijiet bejn il-ġenituri u t-tfal, il-Liġi 216/90, it-tfal adulti wkoll għandhom obbligu ta' manteniment lejn il-ġenituri tagħhom.

3 Għandi napplika għand awtorità kompetenti jew qorti biex nikseb manteniment? X'inhuma l-elementi ewlenin ta' din il-proċedura?

Għandek tmur il-qorti, u speċifikament, quddiem il-Qorti tal-Familja tal-prefettura fejn inti residenti.

Il-proċedura tibda b'rikors għall-irkupru tal-manteniment, akkumpanjat minn dikjarazzjoni bil-ġurament mir-rikorrent li titniżel fir-reġistru tal-qorti. Ir-rikors jiġi nnotifikat lill-konvenut (id-debitur tal-manteniment) li jingħata d-dritt li jinstema' u jippreżenta oġġezzjoni. Jekk ikun hemm ftehim bejn iż-żewġ naħat, jingħata digriet dwar il-manteniment bi ftehim komuni. Apparti minn hekk, issir seduta ta' smiġh dwar ir-rikors u l-qorti tiegħu deċiżjoni skont id-dikjarazzjonijiet taż-żewġ naħat.

4 Tista ssir talba fisem qarib (jekk iva, liema grad), jew minorenni?

Meta l-kreditur huwa minuri (jiġifieri tifel taħt it-18-il sena), it-talba ssir mit-tutor tal-kreditur (pereżempju l-omm), f'isem u għall-benefiċċju tal-kreditur.

5 Jekk qed naħseb biex inressaq il-każ quddiem il-qorti, kif inkun naf liema qorti għandha l-ġurisdizzjoni?

Skont l-Artikolu 12 tal-Liġi 23/90 dwar il-Qrati tal-Familja (kif emendata), meta l-kreditur huwa minuri, il-qorti b'ġurisdizzjoni hija dik tal-post ta' residenza tal-kreditur jew tad-debitur (l-Artikolu 12(1)(b)). F'każijiet l-oħra kollha (jiġifieri meta l-kreditur huwa adult), il-qorti b'ġurisdizzjoni hija dik tal-post ta' residenza jew negozju tal-applikant (il-kreditur) jew tad-debitur (l-Artikolu 12(1)(a)).

6 Bhala applikant, neħtieġ intermedjarju biex inressaq il-każ quddiem il-qorti (pereżempju avukat, awtorità ċentrali jew lokali, eċċ.)? Jekk le, liema proċeduri japplikaw?

Ir-rikorrenti jistgħu jindirizzaw lill-qorti kemm personalment kif ukoll permezz ta' avukat.

Fir-rigward tal-proċedura, irreferi għall-paragrafu 3 msemmi hawn fuq.

7 Irrid iħallas xi miżati biex inressaq il-każ quddiem il-qorti? Jekk iva, kemm jistgħu jtilgħu? Jekk ma jkollix biżżejjed mezzi finanzjarji, nista' ningħata għajjnuna legali li tkopri l-ispejjeż tal-proċedura?

Matul il-proċedura jridu jithallsu t-tariffi tal-avukati (jekk ir-rikorrent iqabba avukat) u l-ispejjeż tal-qorti. L-ammont huwa stabbilt mir-Regolamenti ppublikati perjodikament mill-Qorti Suprema ta' Ċipru. L-ispiża eżatti tiddependi mit-tul u/jew mill-kumplessità tal-proċedimenti. Jekk ir-rikorrent ma għandux biżżejjed mezzi finanzjarji, jista' japplika għall-għajjnuna legali skont il-Liġi 165(I)/2002, kif emendata.

8 X'tip ta' manteniment x'aktarx tagħti l-qorti? Kif jiġi kkalkulat l-ammont tal-manteniment? Id-deċiżjoni tal-qorti tista' tiġi riveduta jekk jinbidlu l-għoli tal-ħajja jew iċ-ċirkostanzi familjari? Jekk iva, kif (pereżempju permezz ta' sistema tal-indiċjar awtomatika)?

It-tip ta' manteniment mogħti mill-qorti huwa dak li jithallas mill-ġenituri lit-tfal, mit-tfal lill-ġenituri u mill-ekskonjuġi lill-ekskonjuġi l-ieħor. L-ammont ta' manteniment jiġi kkalkulat skont il-bżonnijiet tal-kreditur u l-mezzi finanzjarji tad-debitur. Il-manteniment jinkludi dak kollu li huwa meħtieġ għall-għajxien tal-kreditur u l-benessri tiegħu u, barra minn hekk, l-ispejjeż tal-edukazzjoni tiegħu, fejn rilevanti (l-Artikolu 37 tal-Liġi 216/90).

Id-digriet dwar il-manteniment jista' jiġi rivedut mill-qorti fuq talba tar-rikorrent (jew tar-rappreżentant tiegħu) jekk jinbidlu l-ispejjeż tal-ħajja jew iċ-ċirkostanzi familjali tal-kreditur, jew jekk jinbidlu iċ-ċirkostanzi tad-debitur ta' manteniment (l-Artikolu 38(1) tal-Liġi 216/90).

Minbarra t-tibdiliet fiċ-ċirkostanzi jew l-ispejjeż, il-Liġi (l-Artikolu 38(2) tal-Liġi 216/90) tipprevedi għal zieda awtomatika ta' 10% fil-manteniment kull 24 xahar sakemm il-Qorti ma tiddeċidix mod ieħor.

9 Kif jithallas il-manteniment u lil min?

Il-manteniment jithallas kull xahar lill-kreditur jew lit-tutor jew avukat tiegħu, permezz ta' trasferiment bankarju, ċekk jew flus.

10 Jekk il-persuna kkonċernata (id-debitur) ma thallasx volontarjament, x'azzjoni tista' tittiegħed biex tkun imġiegħla thallas?

Jekk id-debitur li kontrib hemm digriet ma jhallasx, il-manteniment jingabar b'mod simili għal kif jingabru l-pagamenti ta' penali. Din il-proċedura tinkludi l-ħruġ ta' mandat ta' arrest (l-Artikolu 40 tal-Liġi 216/90).

11 Jekk jogħġbok iddeskrivi fil-qosor kwalunkwe limitazzjonijiet fl-infurzar, b'mod partikulari regoli għall-protezzjoni tad-debitur u limitazzjoni jew perijodi ta' preskrizzjoni fis-sistema tal-infurzar tiegħek

Skont l-Artikolu 9(3) tal-Liġi 232/91, id-debitur jinheles mill-obbligu li jhallas l-ammont dovut skont digriet ta' manteniment għal perjodu ta' aktar minn sentejn. Kull perjodu ta' assenza tad-debitur tal-manteniment mir-Repubblika ta' Ċipru jiġi eskluż mill-kalkolu tal-perjodu msemmi hawn fuq.

12 Teżisti organizzazzjoni jew awtorità li tista' tgħini nirkupra l-manteniment?

Mhemmx awtorità jew organizzazzjoni fuq livell nazzjonali.

13 Jistgħu l-organizzazzjonijiet (statali jew privati) iħallsu kompletament jew parzjalment il-manteniment f'isem id-debitur?

Jekk jogħġbok ara t-tweġiba hawn fuq.

14 Jekk ninsab f'dan l-Istat Membru u d-debitur għandu r-residenza tiegħu f'pajjiż ieħor:

14.1 Nista' nikseb assistenza ta' awtorità jew organizzazzjoni privata f'dan l-Istat Membru?

Iva, f'dak il-każ ir-rikorrent/kreditur jista' jitleb l-għajnuna mill-Awtorità Ċentrali tar-Repubblika, jiġifieri il-Ministeru tal-Ġustizzja u tal-Ordni Pubbliku.

14.2 Jekk iva, kif nista' nikkuntatta lill-awtorità jew l-organizzazzjoni privata?

Il-persuna konċernata u/jew l-avukat tagħha jistgħu jikkuntattjaw lill-Awtorità Ċentrali bit-telefown, bil-miktub (permezz ta' ittra, feks jew email) jew permezz ta' laqgħa wiċċ imb'wiċċ.

15 Jekk ninsab f'pajjiż ieħor u d-debitur jinsab f'dan l-Istat Membru:

15.1 Nista' nibgħat talba direttament lil tali awtorità jew organizzazzjoni privata f'dan l-Istat Membru?

Jekk ir-rikorrent/kreditur jinsab f'pajjiż ieħor filwaqt li d-debitur qiegħed f'Ċipru, ir-rikorrent jista' jitleb għall-għajnuna mill-Ministeru tal-Ġustizzja u l-Ordni Pubbliku, li huwa l-Awtorità Ċentrali, permezz tal-Awtorità Ċentrali fil-pajjiż fejn jinsab, iżda mhux direttament.

Inkella, huwa jista' jmur direttament il-qorti permezz tal-avukat tiegħu.

15.2 Jekk iva, kif nista' nikkuntatta lill dik l-awtorità jew organizzazzjoni privata u x'tip ta' assistenza nista' nikseb?

Fil-każ speċifiku, l-Awtorità Ċentrali ta' Ċipru tista' tiġi kkontattjata bit-telefown jew bil-miktub (b'ittra, ekx jew email) u tingħata għajnuna kif tiġi mibgħuta talba bil-miktub għall-manteniment lill-qorti nazzjonali kompetenti.

16 Dan l-Istat Membru huwa marbut bil-Protokoll tal-Aja tal-2007?

Iva, Ċipru huwa marbut bil-Protokoll tal-Aja tal-2007.

17 Jekk dan l-Istat Membru mhux marbut bil-Protokoll tal-Aja tal-2007, liema liġi tkun applikabbli għat-talba għal manteniment skont ir-regoli tal-liġi internazzjonali privata tiegħu? X'inhuma r-regoli tal-liġi internazzjonali privata korrispondenti?

Mhux applikabbli.

18 X'inhuma r-regoli fuq l-aċċess għall-ġustizzja f'każijiet transfruntiera fl-UE li jsegwu l-istruttura tal-Kapitolu V tar-Regolament dwar il-Manteniment?

Bl-implimentazzjoni tar-Regolament il-Ġdid dwar il-manteniment (ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 4/2009) l-applikazzjonijiet issa jitressqu direttament quddiem il-qorti kompetenti tar-Repubblika permezz tal-Awtorità Ċentrali tar-Repubblika.

L-aċċess għall-ġustizzja huwa ffaċilitat ukoll permezz tal-possibiltà ta' għajnuna legali kemm taht il-leġiżlazzjoni nazzjonali, jiġifieri l-Liġi 165(I)/2002, u fil-kuntest tad-Direttiva rilevanti tal-UE dwar l-għajnuna legali fi kwistjonijiet transfruntiera.

19 X'inhuma l-miżuri adottati minn dan l-Istat Membru sabiex jiżgura l-funzjonament tal-attivitajiet deskritti fl-Artikolu 51 tar-Regolament dwar il-Manteniment?

Sabiex tiżgura l-implimentazzjoni korretta tal-Artikolu 51, l-Awtorità Ċentrali tikkoopera mill-qrib mal-awtoritajiet kompetenti l-oħra tal-Istat sabiex, *inter alia*, tikseb l-informazzjoni mitluba, bħal l-indirizzi tad-dar u tan-negozju tad-debitur, l-introjt tiegħu eċċ, biex issib lid-debitur u tinnotifikah bid-dokumenti billi tikseb u tagħti lill-awtoritajiet tal-qorti indirizz validu għan-notifika.

Minkejja d-dispożizzjoni dwar l-għajnuna legali, dawk iċċitati aktar il-fuq, kif ukoll it-tressiq tat-talbiet skont ir-Regolament (KE) Nru 4/2009, jingħataw lir-rikorrenti permezz tal-Awtorità Ċentrali u b'hekk ma tqum l-ebda kwistjoni ta' għajnuna legali.

Din il-paġna web hija parti minn [L-Ewropa Tiegħek](#).

Nilqgħu l-[feedback](#) tiegħek dwar l-utilità tal-informazzjoni pprovduta.

This webpage is part of an EU quality network

L-aħħar aġġornament: 16/12/2020

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekka r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Talbiet għal manteniment - Latvja

1 X'ifissru l-kunċetti "manteniment" u "obbligu ta' manteniment" f'termini prattiċi? Liema persuni għandhom iħallsu allowance għall-manteniment lil persuna oħra?

Għalkemm il-leġiżlazzjoni Latvjana ma tipprovdix definizzjoni kompleta ta' "manteniment", jeżisti madankollu ftehim komuni ta' ċerti kunċetti marbuta mal-manteniment ta' persuna. Pereżempju, il-manteniment dovut lit-tfal jikkorrispondi mal-ispejjeż li kull ġenitur huwa obligat li jipprovd għall-minuri, irrispettivament mill-qagħda finanzjarja tiegħu. L-ammont minimu ta' manteniment għat-tfal ġie stabbilit mill-gvern. Id-definizzjoni ta' manteniment għat-tfal hija stabbilita fil-liġi li tistabbilixxi l-Fond ta' Garanzija tal-Manteniment (*Uzturīdzekļu garantiju fonds*).

Madankollu, abbażi tal-każistika ġie żviluppat ftehim komuni ta' xi kunċetti marbuta mal-obbligu tal-manteniment, irrispettivament mill-isem tiegħu (manteniment, benefiċċju ta' kumpens). Għalhekk, jeżisti wkoll ftehim komuni tal-kunċett ta' manteniment bejn il-konjuġi, meta l-manteniment li jirrappreżenta l-għajnuna finanzjarja għal perjodu twil ġie pprovdut minn konjuġi lill-ieħor wara d-deterjorazzjoni tas-sitwazzjoni finanzjarja tagħha.

Il-persuni li huma obligati li jipprovdut manteniment huma s-segwenti:

Il-ġenituri fir-rigward tat-tfal tagħhom

L-obbligu ta' manteniment fir-rigward ta' minuri jaqa' fuq il-ġenituri tiegħu sakemm ma jkunx jista' jmantni lilu nnifsu. Dan l-obbligu ma jispicċax għalhekk b'mod awtomatiku meta l-minuri jsir adult. Madankollu, meta dan tal-aħħar ikun diġà sar maġġorenni, il-qorti tista' tiddeċiedi jekk il-ġenituri għandhomx jissodisfaw l-obbligu tal-manteniment, b'mod partikolari jekk il-maġġorenni ma jkomplix l-edukazzjoni jew taħriġ professjonali tiegħu jew jekk huwa kapaċi jmantni lilu nnifsu permezz ta' xogħlu, iżda jastjeni ruħu milli jagħmel dan. Hemm lok li jiġi nnotat li l-ġenituri għandhom iħallsu l-manteniment fir-rigward tal-

minuri skont il-mezzi finanzjarji rispettivi tagħhom. Madankollu, l-ammont minimu stabbilit mill-gvern huwa obligatorju għal kull wieħed minnhom, hi x'inhom s-sitwazzjoni finanzjarja tagħhom. L-obbligu ta' manteniment għall-bżonnijiet tal-minuri huwa vinkolanti, kemm jekk dan tal-aħħar jgħix ma' wieħed mill-ġenituri tiegħu u kemm jekk le.

Il-manteniment għall-bżonnijiet tal-minuri jkopri l-alimentazzjoni, l-ilbies u l-akkomodazzjoni tiegħu kif ukoll il-kura tas-saħħa; il-kura personali, l-edukazzjoni u t-trobbija tiegħu (bil-garanzija tal-iżvilupp fiżiku u intellettwali tiegħu billi jittieħed kunsiderazzjoni debita tal-personalità tiegħu, il-kapaċitajiet u l-interessi tiegħu u l-preparazzjoni tal-minuri għall-attivitajiet tal-ħajja fis-socjetà).

Il-minuri fir-rigward tal-ġenituri tagħhom

L-obbligu ta' manteniment tat-tfal lejn il-ġenituri tagħhom jingarr b'mod ugwali mit-tfal kollha. Jekk is-sitwazzjoni finanzjarja tat-tfal mhijiex ugwali, il-qorti tista' tiddetermina l-obbligi rispettivi tagħhom skont is-sitwazzjoni finanzjarja ta' kull wieħed minnhom.

Il-konjuġi fir-rigward tal-parti l-oħra

Jekk jiġi annullat iż-żwieġ u jekk wieħed mill-eks konjuġi kien ja' bin-nullità ta'ż-żwieġ fil-mument tal-konklużjoni tiegħu, il-konjuġi l-ieħor huwa intitolat li jitolb mingħand benefiċċju ta' kumpens proporzjonat mas-sitwazzjoni finanzjarja tiegħu. Matul il-proċedura ta' divorzju jew ladarba d-divorzju ngħata, l-eks konjuġi jista' jitolb mingħand il-parti l-oħra benefiċċju ta' kumpens, proporzjonat mas-sitwazzjoni finanzjarja ta' dan tal-aħħar.

L-eks konjuġi mhuwiex aktar obligat li jagħti benefiċċju ta' kumpens meta:

id-duratura mid-divorzju jew mill-annullament ta'ż-żwieġ huwa ugwali għad-duratura ta'ż-żwieġ xolt jew, f'każ ta' annullament, għad-duratura mill-koabitazzjoni; l-eks konjuġi reġa' żżewweġ;

id-dħul tal-eks konjuġi huwa biżżejjed sabiex jiżgura l-manteniment tiegħu;

l-eks konjuġi jastjeni intenzjonalment milli jipprovi għall-bżonnijiet tiegħu permezz ta' xogħlu;

l-eks konjuġi obligat li jmantni l-eks konjuġi l-ieħor ma għandux mezz ta' sussistenza biżżejjed jew sar inkapaċi għax-xogħol;

l-eks konjuġi wettaq ksur kontra l-eks konjuġi l-ieħor jew kontra l-ħajja, is-saħħa, il-libertà, il-proprietà jew l-unur tal-axxendenti jew tad-dixxendenti tiegħu;

l-eks konjuġi halla lill-eks konjuġi l-ieħor f'sitwazzjoni disperata meta kien possibbli għalih li jgħinu;

l-eks konjuġi akkuża intenzjonalment u falsament lill-eks konjuġi l-ieħor jew lill-axxendenti jew lid-dixxendenti tiegħu tat-tweqqi ta' ksur penali;

l-eks konjuġi għex ħajja immorali u ta' ħela;

l-eks konjuġi obligat li jmantni lill-eks konjuġi l-ieħor, jew dan tal-aħħar, imur jew jitqies li miet;

raġunijiet importanti eżistenti oħra.

In-nanniet fir-rigward tat-tfal tat-tfal

Jekk mhemmx ġenituri jew jekk dawn tal-aħħar ma jistgħux jipprovd u għall-bżonnijiet tal-minuri, dan l-obbligu jistrieħ b'mod ugwali fuq in-nanniet. Jekk is-sitwazzjoni finanzjarja tan-nanniet mhijiex ugwali, il-qorti tista' tiddetermina l-obbligi rispettivi tagħhom skont is-sitwazzjoni finanzjarja ta' kull wieħed minn nanniet.

It-tfal tat-tfal fir-rigward tan-nanniet tagħhom

Jekk meħtieġ, l-obbligu ta' manteniment lejn in-nanniet jistrieħ b'mod ugwali fuq it-tfal tat-tfal kollha. Jekk is-sitwazzjoni finanzjarja tat-tfal tat-tfal mhijiex ugwali, il-qorti tista' tiddetermina l-obbligi rispettivi tagħhom skont is-sitwazzjoni finanzjarja ta' kull wieħed minnhom.

L-obbligi ta' manteniment konvenzjonali

Il-partijiet jistgħu jifhemu li jipprovd u manteniment abbażi ta' kuntratt ta' manteniment. Bis-saħħa tat-tali kuntratt, parti waħda tipprovi lill-parti l-oħra vantaġġ materjali, fi flus jew mod ieħor, u in ritorn il-parti l-oħra tmantni lill-ewwel parti sa tul ħajjet il-benefiċjarju, għajr jekk ikun għe stipulat duratura oħra. Flief jekk miftiehem mod ieħor, il-manteniment jinkludi l-alimentazzjoni, l-akkomodazzjoni, il-ħwejjeġ u l-kura; jekk il-benefiċjarju tal-manteniment huwa minuri, jeħtieġ jiġu inklużi wkoll l-edukazzjoni u t-tagħlim fi skola primarja.

Obbligu ta' manteniment li jirriżulta minn preġudizzju personali

Jekk persuna li għandha obbligu li tipprovi manteniment lil persuna oħra tmur minħabba dannu personali, dan l-obbligu jiġi trażmess lill-persuna responsabbli mill-mewt. L-ammont tal-kumpens jiġi determinat minn qorti skont l-età tal-persuna deceduta, tal-kapaċità tagħha li tiggarrantixxi s-sussistenza tagħha fil-mument tal-mewt u, fl-aħħar, tal-bżonnijiet tal-persuna kreditriċi tal-manteniment. Jekk din tal-aħħar għandha mezz suffiċjenti għad-dispożizzjoni tagħha, l-obbligu tal-manteniment jieqaf.

2 Sa liema età jista' tifel jibbenefika minn allowance għall-manteniment? Hemm regoli differenti għall-manteniment għall-minorenni u għall-adulti?

L-obbligu ta' manteniment fir-rigward ta' minuri jaqa' fuq il-ġenituri tiegħu sakemm ma jkunx jista' jmantni lill-nnifsu. Dan l-obbligu ta' manteniment ma jispiciċax għalhekk b'mod awtomatiku meta l-minuri jsir adult. Madankollu, meta dan tal-aħħar ikun diġà sar maġġorenni, il-qorti tista' tiddeciedi jekk il-ġenituri għandhomx jissodisfaw l-obbligu tal-manteniment, b'mod partikolari jekk il-maġġorenni ma jkomplix l-edukazzjoni jew taħriġ professjonali tiegħu jew jekk il-minuri huwa kapaċi jmantni lill-nnifsu permezz ta' xogħlu, iżda jastjeni ruħu milli jagħmel dan.

Il-ligi Latvjana ma tiddefinixxi l-kunċett ta' benefiċċju ta' kumpens affavur tal-eks konjuġi. Hija ma tindik lanqas x'jikkostitwixxi l-obbligu tal-manteniment fir-rigward tal-ġenituri u n-nanniet.

Min-naħa l-oħra, għal dak li jirrigwarda l-minuri, il-leġiżlazzjoni tippreċiża li dan l-obbligu jikkonsisti fl-alimentazzjoni, fl-abiljament, fl-akkomodazzjoni u fil-kura tas-saħħa; il-kura personali, l-edukazzjoni u t-trobbija tiegħu (bil-garanzija tal-iżvilupp fiżiku u intellettwali tiegħu billi jittieħed kunsiderazzjoni debita tal-personalità tiegħu, il-kapaċitajiet u l-interessi tiegħu u l-preparazzjoni tal-minuri għall-attivitajiet tal-ħajja fis-socjetà). L-ammont tal-manteniment irid jiġi stabbilit fir-rigward tad-dritt tal-minuri għall-kundizzjonijiet ta' ħajja xierqa u jkun proporzjonali mal-bżonnijiet reali tal-minuri.

3 Għandi napplika għand awtorita kompetenti jew qorti biex nikseb manteniment? X'inhuma l-elementi ewlenin ta' din il-proċedura?

Għall-kisba tal-manteniment (obbligu ta' manteniment, benefiċċju ta' kumpens), ir-rikorrent irid iressaq kawża quddiem il-qorti skont il-proċedura prevista mill-Kodiċi Latvjani tal-Proċedura Ċivili. Huwa jrid jippreżenta rikors u dokumenti oħra meħtieġa.

Il-ġenituri ta' minuri jkunu setgħu waslu għal ftehim, fil-forma awtentika (*notariāls akts*), bil-previżjoni tal-ħlas ta' ammont ta' manteniment kull xahar. Dan il-ftehim huwa att ta' dritt ċivili li għandu effetti legali, b'mod partikolari l-obbligu għaž-żewġ partijiet li josservaw u jeżegwixxu d-dispożizzjonijiet ta' kuntratt konkluż b'mod validu. Jekk wieħed mill-ġenituri ma josservax il-ftehim dwar il-ħlas ta' manteniment f'somma ta' flus jew b'mod perjodiku, il-ftehim jista' jiġi trażmess lill-marixxall għall-eżekuzzjoni forzata.

Il-Latvja stabbilixxiet Fond ta' Garanzija għall-Manteniment (*Uzturīdzekļu garantiju fonds*) intiż sabiex jipprovi l-manteniment lit-tfal minuri mill-baġit tal-Istat.

Il-ġestjonarju tal-fond hija l-Amministrazzjoni tal-Fond ta' Garanzija għall-Manteniment (*Uzturīdzekļu garantiju fonda administrācija*). Din l-amministrazzjoni hija subordinata direttament għall-Ministeru tal-Gustizzja.

Il-kundizzjoni preliminari għall-kisba tal-manteniment mingħand l-Amministrazzjoni tal-Fond ta' Garanzija għall-Manteniment hija qabelkollox il-ftuħ ta' kawża ġudizzjarja għall-irkupru; jekk is-sentenza ma tistax tiġi eżegwita, il-kreditur tal-manteniment jista' japplika għand l-Amministrazzjoni tal-Fond.

L-Amministrazzjoni tal-Fond ta' Garanzija għall-Manteniment tħallas manteniment biss fil-każ meta l-eżekuzzjoni tad-deċiżjoni ġudizzjarja li tordna l-irkupru ta' manteniment, konformi mal-proċedura ċivili applikabbli, tiġi rikonoxxuta bħala impossibbli jew jekk id-debitur jikkonforma ruħu mad-deċiżjoni ġudizzjarja ta' rkupru, iżda ma jħallasx l-ammont minimu stabbilit mill-gvern.

L-Amministrazzjoni tal-Fond ta' Garanzija għall-Manteniment għandha l-obbligu, mingħajr l-bżonn ta' deċiżjoni ġudizzjarja, li tipproċedi għall-irkupru, mingħand id-debitur, tal-ammont tal-manteniment imħallas mill-Fond.

Il-proċedura għall-kisba ta' manteniment mingħand l-Amministrazzjoni tal-Fond ta' Garanzija għall-Manteniment:

l-applikant (kreditur tal-manteniment għal minuri) jista' japplika għand l-amministrazzjoni tal-Fond, billi jressaq l-applikazzjoni tiegħu u d-dokumenti segwenti: kopja tad-deċiżjoni ġudizzjarja li tagħti l-manteniment;

ċertifikat maħruġ minn marixxall li jikkonferma li l-irkupru tal-manteniment mingħand id-debitur huwa impossibbli jew li d-debitur jikkonforma ruħu mad-deċiżjoni ġudizzjarja ta' rkupru iżda ma jhallasx l-ammont minimu preskritt għall-manteniment. Dan iċ-ċertifikat jista' jiġi sottomess lill-Amministrazzjoni tal-Fond ta' Garanzija għall-Manteniment f'terminu ta' xahar mid-data ta' trażmissjoni tiegħu;

dokument li jattesta l-mandat, fil-każ fejn it-talba għall-manteniment tiġi pprezentata minn mandatarju.

4 Tista ssir talba f'isem qarib (jekk iva, liema grad), jew minorenni?

Iva. Rappreżentant awtorizzat jista' jipprezenta talba f'isem ġenitur jew persuna mill-qrib. Għal tifel minuri, it-talba tista' tiġi pprezentata mir-rappreżentanti legali tagħha, jiġifieri l-ġenituri jew it-tutor tiegħu.

5 Jekk qed naħseb biex inressaq il-każ quddiem il-qorti, kif inkun naf liema qorti għandha l-ġurisdizzjoni?

Il-kawzi dwar l-irkupru tal-manteniment huma ta' kompetenza tal-qorti distrettwali / tal-belt (*rajona (pilsētas) tiesa*), skont ir-regoli ta' kompetenza.

Fil-Latvja, il-kompetenza tal-qorti fir-rigward ta' dawn il-kawzi hija ddefinita minn:

ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 4/2009 tat-18 ta' Diċembru 2008 dwar il-ġurisdizzjoni, il-liġi applikabbli, ir-rikonossiment u l-eżekuzzjoni tad-deċiżjonijiet u l-kooperazzjoni f'materji relatati ma' obbligi ta' manteniment (iktar 'il quddiem imsejjaħ "ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 4/2009"),

id-dispożizzjonijiet rilevanti tal-konvenzjonijiet internazzjonali bilaterali jew multilaterali li jorbtu lir-Repubblika tal-Latvja,

il-kodiċi ta' proċedura ċivili (*Civilprocesa likums*), jekk id-dispożizzjonijiet tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 4/2009 jew tal-konvenzjonijiet internazzjonali bilaterali jew multilaterali li jorbtu lir-Repubblika tal-Latvja mhumiex applikabbli.

Bis-saħħa tal-kodiċi ta' proċedura ċivili, il-qorti Latvjanijiet segwenti huma kompetenti fir-rigward ta' talbiet għal manteniment:

azzjoni kontra d-difensur tinfetaħ quddiem il-qorti tal-post ta' residenza tiegħu;

azzjoni kontra d-difensur li l-post ta' residenza tiegħu mhux magħruf jew li ma għandux post ta' residenza permanenti fil-Latvja tista' tinbeda quddiem qorti tal-post fejn id-difensur għandha proprjetà immobbli jew quddiem il-qorti tal-aħħar post ta' residenza magħruf;

azzjoni għal irkupru ta' manteniment għal tifel minuri jew ġenitur tista' tinbeda wkoll quddiem il-qorti tal-post ta' residenza tar-rikorrent;

azzjoni dwar obbligu ta' manteniment li jirriżulta minn preġudizzju personali tista' ukoll tinbeda quddiem il-qorti tal-post ta' residenza tar-rikorrent jew tal-post fejn ġie kkawżat id-dannu.

6 Bħala applikant, neħtieġ intermedjarju biex inressaq il-każ quddiem il-qorti (pereżempju avukat, awtorità ċentrali jew lokali, eċċ.)? Jekk le, liema proċeduri applikaw?

Ir-rikorrent mhux obligat jagħmel użu mis-servizzi ta' avukat jew ta' intermedjarju ieħor sabiex jibda l-proċedura quddiem il-qorti. Mhuwa lanqas obligat li jibda xi proċedura ta' konċiljazzjoni qabel l-eżami tal-kawża quddiem il-qorti.

Min-naħa l-oħra, fil-preparazzjoni tal-proċess tal-kawża, l-imħallef għandu jipprova jsib konċiljazzjoni bejn il-partijiet. Dawn tal-aħħar huma għalhekk inkurraġġjati sabiex isibu ftehim reċiproku qabel l-eżami tal-kawża quddiem il-qorti.

Għandu jiġi enfasizzat ukoll li l-partijiet jistgħu jaqblu dwar kwistjonijiet ta' manteniment mingħajr ma jressqu każ il-qorti.

7 Irrid inhallas xi miżati biex inressaq il-każ quddiem il-qorti? Jekk iva, kemm jistgħu jitlejgħu? Jekk ma jkollix biżżejjed mezzijiet finanzjarji, nista' ningħata għajjuna legali li tkopri l-ispejjeż tal-proċedura?

Bis-saħħa tal-Artikolu 43 tal-Kodiċi Latvjan ta' Proċedura Ċivili, il-persuni segwenti huma eżenti mill-ħlas tal-ispejjeż legali (taxxa nazzjonali (*valsts nodeva*), l-ispejjeż tar-reġistru (*kancelejas nodeva*) u spejjeż oħra (*ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi*)) lill-Istat Latvjan:

ir-rikorrenti, fl-azzjonijiet għall-irkupru ta' manteniment favur minuri jew ġenitur, kif ukoll fl-azzjonijiet ta' riċerka tal-paternità, jekk l-azzjoni tinbeda simultanjament ma' azzjoni għall-irkupru ta' manteniment favur minuri;

ir-rikorrenti, f'każ ta' rikonossiment, jew ta' rikonossiment u ta' eżekuzzjoni, ta' deċiżjoni barranija li tordna l-irkupru ta' manteniment favur minuri jew ġenitur;

ir-rikorrenti, fl-azzjonijiet ċivili konsekuttivi għal danni personali li jirriżultaw f'mutilazzjoni jew f'danni oħra għas-saħħa, jew fil-mewt tal-persuna;

il-partijiet konvenuti, f'azzjonijiet dwar it-tnaqqis ta' manteniment ordnat mill-qorti favur minuri jew ġenitur, u dwar it-tnaqqis tal-pagamenti.

Kull talba pprezentata lill-qorti - talba inizjali jew kontratalba, talba distinta dwar is-sugġett tal-kawża pprezentata minn parti terza matul l-istanza, talba formulata fil-kuntest ta' proċedura ta' aġġudikazzjoni speċjali, kif ukoll kull talba oħra mressqa lill-qorti li hija prevista fl-imsemmi artikolu - tagħti lok għall-pagament ta' taxxa li l-ammont tiegħu huwa stabbilit kif ġej:

sa EUR 2 134: 15 % tal-ammont mitlub, b'minimu ta' EUR 71,14;

minn EUR 2 135 sa EUR 7 114: EUR 320,10 b'zieda ta' 4 % tal-ammont tat-talba li jeċċedi EUR 2 134;

minn EUR 7 115 sa EUR 28 457: EUR 519,30 b'zieda ta' 3,2 % tal-ammont tat-talba li jeċċedi EUR 7 114;

minn EUR 28 458 sa EUR 142 287: EUR 1 202,28 b'zieda ta' 1,6 % tal-ammont tat-talba li jeċċedi EUR 28,457;

minn EUR 142 288 sa EUR 711 435: EUR 3 023,56 b'zieda ta' 1 % tal-ammont tat-talba li jeċċedi EUR 142 287;

lil hinn minn EUR 711 435: EUR 8 715,04 b'zieda ta' 0,6 % tal-ammont tat-talba li jeċċedi EUR 711 435.

Fil-kuntest ta' azzjoni għall-irkupru ta' manteniment, l-ammont tat-talba jikkorrispondi għas-somma totali pagabbli kull sena.

Fil-Latvja, l-għajjuna legali prevista mir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 4/2009 għall-applikanti barranin li huma intitolati għal din l-għajjuna hija fornita mill-awtorità ċentrali msemmija fl-istess regolament, jiġifieri l-Amministrazzjoni tal-Fond ta' Garanzija għall-Manteniment. Din tal-aħħar tiggarrantixxi wkoll ir-rappreżentazzjoni, quddiem il-qorti u l-awtoritajiet eżekuttivi, tal-kredituri barranin għall-manteniment li huma intitolati għall-għajjuna legali prevista permezz tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 4/2009.

Bħala regola ġenerali, fil-każijiet mhux previsti fir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 4/2009, l-Istat Latvjan iforni l-għajjuna legali jekk is-sitwazzjoni personali, is-sitwazzjoni finanzjarja u d-dhul globali tal-persuna jagħmluha oġġettivament diffiċli għaliha li tiżgura l-protezzjoni adegwata tad-drittijiet tagħha. L-għajjuna legali tingħata f'konformità mad-dispożizzjonijiet tal-Liġi dwar l-Għajjuna Legali.

Ġeneralment, fil-każijiet mhux previsti fir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 4/2009, l-għajjuna legali tkopri l-ispejjeż ta' fassil tad-dokumenti proċedurali, il-pariri legali matul il-proċedura u r-rappreżentazzjoni quddiem il-qorti. F'każijiet transfruntiera, il-persuna hija wkoll intitolata għall-għajjuna sabiex tkopri l-ispejjeż tas-servizzi ta' interpretazzjoni u l-ispejjeż ta' traduzzjoni ta' wħud mid-dokumenti ġudizzjarji jew ekstraġudizzjarji u ta' dokumenti mressqa mill-persuna kkonċernata jekk dawn id-dokumenti għandhom jiġu miżjuda mal-fajl tal-każ. F'xi każijiet, l-ispejjeż ta' vvjaġġar marbuta mal-partecipazzjoni tal-persuna kkonċernata fil-proċedura jistgħu wkoll ikunu koperti. L-Istat ma jkoprix l-ispejjeż legali. Dawn tal-aħħar jinkludu t-taxxa nazzjonali, l-ispejjeż tar-reġistru u spejjeż oħra tal-istanza, pereżempju s-somma li għandhom jiħallsu lix-xhieda u lill-esperti, l-ispejjeż marbuta mal-interrogatorju tax-xhieda, l-

ispejjeż marbuta mal-ghoti u man-notifika ta' kopji tar-rikors u ta' citazzjonijiet, eċċ. Madankollu, wara eżami tas-sitwazzjoni finanzjarja ta' persuna fiżika, il-qorti tista' teżentaha mill-ispejjeż legali kollha jew minn parti minnhom jew ittawwal it-terminu ta' pagament tagħhom jew tawtorizza l-pagament tagħhom permezz ta' pagamenti bin-nifs.

8 X'tip ta' manteniment x'aktarx tagħti l-qorti? Kif jiġi kkalkulat l-ammont tal-manteniment? Id-deċiżjoni tal-qorti tista' tiġi riveduta jekk jinbidlu l-gholi tal-hajja jew id-cirkustanzi familjari? Jekk iva, kif (pereżempju permezz ta' sistema tal-indiċjar awtomatiku)?

Meta l-qorti tagħti l-manteniment, hija tiffissa ġeneralment ammont finanzjarju partikolari, iżda tista' tagħtih f'forma materjali oħra, bħall-alimentazzjoni, l-abiljament, l-akkomodazzjoni, eċċ. Hija tista' wkoll tassocja ż-żewġ forum.

Sabiex tevalwa u tiffissa l-ammont tal-manteniment, il-qorti tiegħu f'kunsiderazzjoni s-sitwazzjoni finanzjarja tal-partijiet, kif ukoll il-kundizzjonijiet tal-hajja tagħhom u s-sitwazzjoni familjari tagħhom, billi teżamina attentivament id-dokumenti pprezentati mill-partijiet.

Fil-kuntest ta' azzjoni għall-irkupru ta' manteniment favur minuri, il-qorti teżamina ċ-cirkustanzi kollha u d-dokumenti tal-każ u tiffissa l-ammont tal-manteniment li għandu jiġi rkuprat. L-ammont minimu ta' manteniment impost fuq il-ġenituri permezz tar-regolament tal-Kunsill tal-Ministri jammonta għal 25 % tas-salarju minimu ffissat permezz tar-regolament tal-Kunsill tal-Ministri, għat-tfal sa seba' snin, u għal 30 % ta' dan is-salarju minimu, għat-tfal ta' bejn seba' snin u 18-il sena.

Il-modifika tal-ammont u tal-perjodu ta' rkupru tal-manteniment, kif ukoll l-eżenzjoni minn dan l-obbligu, jistgħu jinkisbu biss jekk il-parti interessata pprezentat talba ġdida quddiem il-qorti. B'hekk, abbażi tal-iżvilupp tas-sitwazzjoni finanzjarja jew familjari tal-persuna, il-qorti tista', fil-kuntest ta' proċedura ġdida, tirrevedi l-ammont tal-manteniment 'il fuq jew 'l isfel.

9 Kif jiġi tħallas il-manteniment u lil min?

Id-debitur iħallas il-manteniment lill-kreditur tal-manteniment. Fil-każijiet fejn wieheċ mill-ġenituri jew it-tutor iressaq talba fl-isem ta' minorenni, il-manteniment jiġi tħallas lil dan il-ġenitur jew tutor, u mhux lill-minorenni nnifsu. Ġeneralment, il-manteniment jiġi tħallas perjodikament fil-forma ta' ammont definit, b'mod partikolari permezz ta' tnaqqis mis-salarju. Il-kreditur rarament jieħu forum materjali oħra.

10 Jekk il-persuna kkonċernata (id-debitur) ma tħallasx volontarjament, x'azzjoni tista' tittejjer biex tkun imġiegħla tħallas?

Jekk id-debitur ma jħallasx il-manteniment b'mod volontarju lill-persuna li affavur tagħha dan ikun ingħata, jeħtieġ li jinkiseb ordni ta' eżekuzzjoni (*izpildu raksts*) mingħand il-qorti li tkun tat is-sentenza. L-ordni ta' eżekuzzjoni mogħti minn qorti Latvjana jew fi Stat Membru ieħor tal-Unjoni Ewropea jista' sussegwentement jiġi trażmess lill-marixxall għal eżekuzzjoni forzata fl-10 snin wara d-data li fiha d-deċiżjoni ġudizzjarja daħħlet fis-seħħ, għajr jekk japplikaw termini preskrittivi oħra (jekk id-deċiżjoni tipprevedi pagamenti perjodiċi, l-ordni ta' eżekuzzjoni jibqa' fis-seħħ matul il-perjodu kollu ta' pagament iżda t-terminu preskrittiv msemmi hawn fuq jibda jiddekorri mid-data ta' skadenza ta' kull pagament). Il-marixxall jibda l-eżekuzzjoni forzata fuq it-talba bil-miktub tal-kreditur tal-manteniment. Il-marixxall huwa obligat li jaċċetta l-ordni ta' eżekuzzjoni jekk il-post ta' residenza, il-post tax-xogħol jew beni tad-debitur jinsab fid-distrett tal-marixxall (*iecirknis*). Huwa jista' wkoll jaċċetta dokumenti oħra ta' eżekuzzjoni li għandhom jiġu eżegwiti fil-post fil-ġurisdizzjoni tal-qorti reġjonali (*apgabaltiesa*) tal-marixxall. Il-marixxalli Latvjani jeżerċitaw l-attività tagħhom fil-post fil-ġurisdizzjoni tal-qorti reġjonali (*apgabaltiesa*) fejn joperaw. L-eżekuzzjoni forzata tista' tiegħu l-forum segwenti: is-sekwestru ta' beni mobbli tad-debitur, inkluż dawk fil-pussess ta' partijiet terzi, jew ta' beni mhux tangiġbli, u l-bejgħ ta' dawk il-beni; is-sekwestru ta' somom ta' flus dovuti lid-debitur minn partijiet terzi (rimunerazzjoni tax-xogħol jew ekwivalenti, dħul ieħor tad-debitur, depositi f'istituzzjonijiet ta' kreditu); is-sekwestru u l-bejgħ ta' beni immobbli tad-debitur; miżuri oħra ordnati fid-deċiżjoni.

11 Jekk jogħġbok iddeskrivi fil-qosor kwalunkwe limitazzjonijiet fl-infurzar, b'mod partikolari regoli għall-protezzjoni tad-debitur u limitazzjoni jew perjodi ta' preskrizzjoni fis-sistema tal-infurzar tiegħek

Skont l-Artikolu 570 tal-Kodiċi Latvjani tal-Proċedura Ċivili, l-irkupru mhuwiex eżegwit fuq il-beni tad-debitur jekk dan tal-aħħar jaħdem jew jirċievi pensjoni jew borża ta' studji u jekk l-ammont li għandu jiġi rkuprat ma jeċċedix dik il-parti mid-dħul kull xahar li fuqha l-liġi tippermetti li jsir l-irkupru. L-imsemmi kodiċi jelenka uħud mill-kategoriji ta' beni tad-debitur li ma jistgħux jiġu sekwestrati, pereżempju uħud mill-beni mobbli u oġġetti domestiċi, jew il-hwejjeġ li huma indispensabbli għad-debitur, għall-membri tal-familja tiegħu u għall-persuni dipendenti minnu. L-Artikolu 594 tal-Kodiċi jipprevedi li d-deduzzjonijiet jiġu mwettqa, f'konformità mat-titoli li jistgħu jkunu infurzati, fuq ir-rimunerazzjonijiet tax-xogħol u l-pagamenti ekwivalenti dovuti lid-debitur, sal-estinzjoni tal-kreditu li għandu jiġi rkuprat, skont il-kundizzjonijiet li ġejjin:

fl-azzjonijiet għall-irkupru ta' manteniment favur minorenni jew l-Amministrazzjoni tal-Fond ta' Garanzija għall-Manteniment, id-debitur għandu jzomm, fuq ir-rimunerazzjoni tax-xogħol u l-pagamenti ekwivalenti, sehem ekwivalenti għal 50 % tas-salarju ta' kull xahar u, għal kull minorenni li huwa dipendenti minnu, ammont ekwivalenti għall-benefiċċji soċjali mill-Istat;

fl-azzjonijiet l-oħra għall-irkupru ta' manteniment, is-somma mnaqqsa tista' tammonta għal 50 % iżda d-debitur għandu jzomm, fuq ir-rimunerazzjoni ta' xogħlu u l-pagamenti ekwivalenti, ammont ekwivalenti għas-salarju minimu ta' kull xahar u, għal kull minorenni li huwa dipendenti minnu, ammont ekwivalenti għall-benefiċċji soċjali mill-Istat.

Skont l-Artikolu 62 tal-Kodiċi Latvjani tal-Proċedura Ċivili, kreditur jew debitur jista' jikkontesta l-azzjonijiet imwettqa minn marixxall fl-eżekuzzjoni ta' sentenza, jew ir-riġut tiegħu li jwettaq dawn l-azzjonijiet, għajr f'xi każijiet, billi jressaq tilwima motivata quddiem il-qorti distrettwali / tal-belt (*rajona (pilsētas) tiesa*) fil-post fejn huwa stabbilit, f'terminu ta' għaxart ijiem li jibda jiddekorri mid-data ta' tliet tal-azzjonijiet ikkontestati jew mid-data li fiha l-ilmentatur, li ma jkunx gie informat bid-data u bil-post tal-azzjonijiet li kellhom jittieħdu, sar jaf bihom. Skont l-Artikolu 634 tal-imsemmi kodiċi, f'każ ta' sentenza li tiġi sussegwentement annullata u jekk wara eżami mill-ġdid tal-kawża, tingħata sentenza li tiċċad it-talba jew deċiżjoni li ttejjer il-proċeduri jew li ma tiddeċiedix dwar il-każ, dak kollu li jkun jekk rkuprat mingħand id-debitur għall-benefiċċju tar-rikorrent, abbażi tas-sentenza li ġiet sussegwentement annullata, irid jiġi restitwit lura lill-parti konvenuta.

Skont l-Artikolu 546 tal-Kodiċi Latvjani tal-Proċedura Ċivili, l-ordni ta' eżekuzzjoni jista' jiġi trażmess għall-eżekuzzjoni forzata fl-għaxart ijiem mid-data li fiha d-deċiżjoni ġudizzjarja tidholl fis-seħħ, għajr jekk il-liġi tipprevedi termini preskrittivi oħra. Jekk is-sentenza tipprevedi pagamenti perjodiċi, l-ordni ta' eżekuzzjoni jibqa' fis-seħħ matul il-perjodu ta' pagament kollu iżda t-terminu ċċitat hawn fuq jibda jiddekorri mid-data tal-iskadenza ta' kull pagament.

12 Teżisti organizzazzjoni jew awtorità li tista' tghini nirkupra l-manteniment?

Persuna tista' tmur għand l-Amministrazzjoni tal-Fond ta' Garanzija għall-Manteniment sabiex tikseb manteniment favur minuri fil-każ meta l-eżekuzzjoni tad-deċiżjoni ġudizzjarja li tordna l-irkupru ta' manteniment, konformi mal-proċedura ċivili applikabbli, tiġi rikonoxxuta bħala impossibbli jew jekk id-debitur jikkonforma ruħu mad-deċiżjoni ġudizzjarja ta' rkupru, iżda ma jħallasx l-ammont minimu stabbilit għall-manteniment.

Skont ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 4/2009, persuna tista' tmur għand l-Amministrazzjoni tal-Fond ta' Garanzija għall-Manteniment sabiex tikseb manteniment minn debitur li ma jinsabx fuq it-territorju Latvjani. Skont l-imsemmi regolament, l-Amministrazzjoni tal-Fond għandu l-funzjoni ta' awtorità ċentrali fil-Latvja.

Skont ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 4/2009, kull persuna li tkun intitolata legalment għal manteniment tista' tmur għand l-Amministrazzjoni tal-Fond ta' Garanzija għall-Manteniment b'talba intiża lill Stat Membru ieħor tal-UE sabiex:

tikseb deċiżjoni li tordna l-irkupru ta' manteniment fl-Istat fejn tirisjedi l-parti konvenuta;

l-ammont tal-manteniment jiġi rivedut ('il fuq jew 'l isfel);

tikseb deċiżjoni li tordna l-irkupru ta' manteniment u d-determinazzjoni tal-paternità tal-minuri fl-Istat fejn tirisjedi l-parti konvenuta;

tiġi rikonoxxuta, tingħata dikjarazzjoni ta' infurzabbiltà jew issir l-eżekuzzjoni tad-deċiżjoni ta' qorti Latvjana li tordna l-irkupru ta' manteniment.

13 Jistgħu l-organizzazzjonijiet (statali jew privati) iħallsu kompletament jew parzjalment il-manteniment f'isem id-debitur?

L-Amministrazzjoni tal-Fond ta' Garanzija għall-Manteniment jista' jissostitwixxi ruħu għad-debitur ta' manteniment favur ta' minuri jekk l-eżekuzzjoni tad-deċiżjoni ġudizzjarja li tordna l-irkupru ta' dan il-manteniment, konformi mal-proċedura ċivili applikabbli, tiġi rikonoxxuta bħala impossibbli jew jekk id-debitur jikkonforma ruħu mad-deċiżjoni ġudizzjarja ta' rkupru, iżda ma jħallasx l-ammont minimu stabbilit għall-manteniment. Jekk l-Amministrazzjoni tal-Fond tkun ħallset il-manteniment, hija tkun intitolata tiegħu miżuri biex tirkupra l-ammonti mħallsa flimkien mal-interessi legali (ara d-domanda nru 3).

14 Jekk ninsab f'dan l-Istat Membru u d-debitur għandu r-residenza tiegħu f'pajjiż ieħor:

14.1 Nista' nikseb assistenza ta' awtorità jew organizzazzjoni privata f'dan l-Istat Membru?

Jekk il-persuna u l-minuri jinsabu fil-Latvja u jekk id-debitur għandu r-residenza tiegħu f'pajjiż ieħor, l-applikant jista' japplika għand l-Amministrazzjoni tal-Fond ta' Garanzija għall-Manteniment jekk l-eżekuzzjoni tad-deċiżjoni ġudizzjarja li tordna l-irkupru tal-manteniment, konformi mal-proċedura ċivili applikabbli, tiġi rikonoxxuta bħala impossibbli jew jekk id-debitur jikkonforma ruħu mad-deċiżjoni ġudizzjarja ta' rkupru, iżda ma jħallasx l-ammont minimu stabbilit għall-manteniment.

Qabel ma japplika għand l-Amministrazzjoni tal-Fond ta' Garanzija għall-Manteniment, l-applikant irid jara li d-deċiżjoni ġudizzjarja tiġi rikonoxxuta u infurzata fil-pajjiż l-ieħor jekk id-debitur jirrisjedi f'dan tal-aħħar u jekk huwa ma jipposjedi ebda beni fil-Latvja li jista' jkun suġġett għall-eżekuzzjoni. Jekk l-eżekuzzjoni tad-deċiżjoni fil-pajjiż l-ieħor mhijiex possibbli, l-applikant jista' jitlob lill-Amministrazzjoni tal-Fond ta' Garanzija għall-Manteniment sabiex din tissostitwixxi ruħha għad-debitur.

Persuna tista' titlob l-għajnuna legali mingħand l-Amministrazzjoni tal-Fond ta' Garanzija għall-Manteniment, li taqdi l-funzjoni ta' awtorità ċentrali msemmija fir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 4/2009 (ara d-domandi nri 3 u 13). L-Amministrazzjoni tal-Fond jagħti din l-għajnuna f'konformità ma' dan ir-Regolament. Jekk persuna li tkun residenti fil-Latvja tkun tixtieq tara' ir-ikonoxximent u / jew l-eżekuzzjoni barra mill-pajjiż tad-deċiżjoni ta' qorti Latvjana li tordna l-irkupru ta' manteniment jew li tikseb deċiżjoni ġudizzjarja kontra debitur li jgħix barra mill-pajjiż, l-Amministrazzjoni tal-Fond ta' Garanzija għall-Manteniment tista' tgħinha tittrażmetti d-deċiżjoni tal-Qorti Latvjana bl-iskop tar-ikonoxximent u / jew l-infurzar tagħha barra mill-pajjiż.

L-Amministrazzjoni tal-Fond ta' Garanzija għall-Manteniment tista' tissostitwixxi ruħha għad-debitur u tħallas il-manteniment dovut lil minorenni, kif ukoll toffri servizz ta' informazzjoni dwar id-domandi ta' manteniment.

(ara d-domandi 3 u 13).

14.2 Jekk iva, kif nista' nikkuntattja lill-awtorità jew l-organizzazzjoni privata?

Amministrazzjoni tal-Fond ta' Garanzija għall-Manteniment

Indirizz: Pulkveža Brieža iela 15, Riga,

LV-1010, Latvja

Telefown: +371 67830626

Faks: +371 67830636

Posta elettronika: [✉ pasts@ugf.gov.lv](mailto:pasts@ugf.gov.lv)

15 Jekk ninsab f'pajjiż ieħor u d-debitur jinsab f'dan l-Istat Membru:

15.1 Nista' nibgħat talba direttament lil tali awtorità jew organizzazzjoni privata f'dan l-Istat Membru?

Jekk il-kreditur tal-manteniment jinsab barra mill-pajjiż (fi Stat Membru ieħor tal-UE) filwaqt li d-debitur jinsab fil-Latvja, il-kreditur jista' jagħmel talba għand l-awtorità ċentrali, imsemmija fir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 4/2009, tal-pajjiż li fih jinsab. Din l-awtorità ċentrali barranija għandha tettaq il-formalitajiet meħtieġa u tittrażmetti t-talbiet tal-kreditur tal-manteniment (dawn it-talbiet jistgħu jkunu kif ġej: l-għoti ta' deċiżjoni li tordna l-irkupru ta' manteniment fil-Latvja, fejn jgħix id-debitur; l-għoti ta' deċiżjoni li tordna l-irkupru ta' manteniment u d-determinazzjoni tal-paternità tal-minuri fil-Latvja, fejn jirrisjedi d-debitur; ir-ikonoxximent, id-dikjarazzjoni ta' infurzabbiltà jew l-eżekuzzjoni tad-deċiżjoni ta' qorti barranija li tordna l-irkupru ta' manteniment fil-Latvja) lill-awtorità ċentrali msemmija fir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 4/2009. Din l-awtorità ċentrali fil-Latvja (l-Amministrazzjoni tal-Fond ta' Garanzija għall-Manteniment) tgħin lill-persuna bit-trażmissjoni tad-deċiżjoni ġudizzjarja barranija bl-għan tal-eżekuzzjoni u tar-ikonoxximent tagħha fil-Latvja, jew tgħin lir-rikorrent jagħmel rikors għall-irkupru ta' manteniment quddiem qorti Latvjana, fejn id-debitur għandu r-residenza tiegħu, jew rikors għall-irkupru ta' manteniment simultanament ma' rikors sabiex tiġi stabbilita l-paternità fil-Latvja.

Barra minn dan, jekk l-eżekuzzjoni tad-deċiżjoni ġudizzjarja li tordna l-irkupru tal-manteniment, f'konformità mal-proċedura ċivili applikabbli, tiġi rikonoxxuta bħala impossibbli jew jekk id-debitur jikkonforma ruħu mad-deċiżjoni ġudizzjarja ta' rkupru, iżda ma jħallasx l-ammont minimu stabbilit għall-manteniment. persuna li tirisjedi b'mod permanenti ma' binha jew bintha, b'mod li għandhom d-domicilju ddikjarat tagħhom fil-Latvja, tista' titlob lill-Amministrazzjoni tal-Fond ta' Garanzija għall-Manteniment għall-kisba tal-pagament tal-manteniment.

Skont ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 4/2009, il-persuna trid tmur għand l-awtorità ċentrali tal-pajjiż li fih hija residenti. Persuna li hija residenti fil-Latvja tista' tmur għand l-awtorità ċentrali msemmija fir-regolament (l-Amministrazzjoni tal-Fond ta' Garanzija għall-Manteniment) sabiex:

tikseb deċiżjoni li tordna l-irkupru ta' manteniment barra mill-pajjiż (fi Stat Membru ieħor tal-UE), fejn tirisjedi l-parti konvenuta;

tikseb deċiżjoni li tordna l-irkupru ta' manteniment u li tiġi stabbilita l-paternità tal-minuri barra mill-pajjiż (fi Stat Membru ieħor tal-UE), fejn tirisjedi l-parti konvenuta;

tiġi rikonoxxuta, tingħata dikjarazzjoni ta' infurzabbiltà jew issir l-eżekuzzjoni tad-deċiżjoni li tordna l-irkupru ta' manteniment barra mill-pajjiż (fi Stat Membru ieħor tal-UE), fejn tirisjedi l-parti konvenuta.

Barra minn dan, jekk l-eżekuzzjoni tad-deċiżjoni ġudizzjarja li tordna l-irkupru tal-manteniment, f'konformità mal-proċedura ċivili applikabbli, tiġi rikonoxxuta bħala impossibbli jew jekk id-debitur jikkonforma ruħu mad-deċiżjoni ġudizzjarja ta' rkupru, iżda ma jħallasx l-ammont minimu stabbilit għall-manteniment.

persuna li tirisjedi b'mod permanenti ma' binha jew bintha, b'mod li għandhom d-domicilju ddikjarat tagħhom fil-Latvja, tista' titlob lill-Amministrazzjoni tal-Fond ta' Garanzija għall-Manteniment għall-kisba tal-pagament tal-manteniment.

Amministrazzjoni tal-Fond ta' Garanzija għall-Manteniment

Indirizz: Pulkveža Brieža iela 15, Riga,

LV-1010, Latvja

Telefown: +371 67830626

Faks: +371 67830636

Posta elettronika: [✉ pasts@ugf.gov.lv](mailto:pasts@ugf.gov.lv)

Skont ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 4/2009, l-Amministrazzjoni tal-Fond taqdi l-funzjoni ta' awtorità ċentrali, imsemmija fir-regolament, fil-Latvja.

Barra minn dan, jekk l-eżekuzzjoni tad-deċiżjoni ġudizzjarja li tordna l-irkupru tal-manteniment, f'konformità mal-proċedura ċivili applikabbli, tiġi rikonoxxuta bħala impossibbli jew jekk id-debitur jikkonforma ruħu mad-deċiżjoni ġudizzjarja ta' rkupru, iżda ma jħallasx l-ammont minimu stabbilit għall-manteniment. l-Amministrazzjoni tal-Fond tħallas il-manteniment lill-kreditur minflok id-debitur.

16 Dan l-Istat Membru huwa marbut bil-Protokoll tal-Aja tal-2007?

Il-Latvja hija marbuta bil-Protokoll tal-Aja tal-2007.

17 Jekk dan l-Istat Membru mhuwix marbut bil-Protokoll tal-Aja tal-2007, liema liġi tkun applikabbli għat-talba għal manteniment skont ir-regoli tal-liġi internazzjonali privata tiegħu? X'inhuma r-regoli tal-liġi internazzjonali privata korrispondenti?

Il-Latvja hija marbuta bil-Protokoll tal-Aja tal-2007.

18 X'inhuma r-regoli fuq l-aċċess għall-ġustizzja f'każijiet transfruntiera fl-UE li jsegwu l-istruttura tal-Kapitolu V tar-Regolament dwar il-Manteniment?

Bis-saħħa tal-Artikolu 43 tal-Kodiċi Latvjan tal-Proċedura Ċivili, huma eżenti mill-flas tal-ispejjeż legali fl-Istat Latvjan:

ir-rikorrenti, fl-azzjonijiet għall-irkupru ta' manteniment favur minuri jew ġenitur, kif ukoll fl-azzjonijiet ta' riċerka tal-paternità, jekk l-azzjoni tinbeda simultanjament ma' azzjoni għall-irkupru ta' manteniment favur minuri;

ir-rikorrenti, f'każ ta' rikonossiment, jew ta' rikonossiment u ta' eżekuzzjoni, ta' deċiżjoni barranija li tordna l-irkupru ta' manteniment favur minuri jew ġenitur, u dwar it-tnaqqis tal-pagamenti.

F'kunsiderazzjoni tas-sitwazzjoni finanzjarja ta' persuna fiżika, il-qorti tista' teżenta mill-ispejjeż legali, fl-intier tagħhom jew parzjalment, ir-rikorrent f'azzjoni għall-irkupru ta' benefiċċju ta' kumpens jew ir-rikorrent fi proċeduri għar-rikonossiment, jew għar-rikonossiment u l-eżekuzzjoni, ta' deċiżjoni barranija li tordna l-irkupru ta' manteniment favur konjuġi jew persuna oħra, skont l-Artikolu 43(4). Hija tista' wkoll ittawwal it-terminu għall-flas ta' dawn l-ispejjeż jew tawtorizza l-flasijiet bin-nifs tagħhom.

Fil-Latvja, l-għajjuna legali prevista mir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 4/2009 dwar il-ġurisdizzjoni, il-liġi applikabbli, ir-rikonossiment u l-eżekuzzjoni tad-deċiżjonijiet u l-koooperazzjoni materjali relatati ma' obbligi ta' manteniment (iktar 'il quddiem riferut bħala r-"Regolament dwar l-obbligu ta' manteniment") għall-applikanti barranin li huma intitolati għal din l-għajjuna hija fornita mill-awtorità ċentrali msemmija fl-istess regolament, jiġifieri l-Amministrazzjoni tal-Fond ta' Garanzija għall-Manteniment. Din tal-aħħar tiggarrantixxi wkoll ir-rappreżentazzjoni, quddiem il-qorti u l-entitajiet eżekuttivi, tal-kredituri barranin għall-manteniment li huma intitolati għall-għajjuna legali prevista permezz tar-Regolament dwar l-obbligu ta' manteniment.

19 X'inhuma l-miżuri adottati minn dan l-Istat Membru sabiex jiżgura l-funzjonament tal-attivitajiet deskritti fl-Artikolu 51 tar-Regolament dwar il-Manteniment?

Il-Latvja emendat diversi testi tal-liġijiet nazzjonali tagħha sabiex l-awtorità ċentrali msemmija fir-Regolament dwar l-obbligu ta' manteniment tkun tista' tiżgura l-funzjonijiet previsti fl-Artikolu 51 tiegħu. Wara dawn l-emendi, il-leġiżlatur Latvjan jippermetti lil din l-awtorità ċentrali sabiex tippovdi l-għajjuna legali prevista mill-imsemmi regolament għall-applikanti barranin li huma intitolati għal din l-għajjuna, u b'mod partikolari sabiex tirrappreżenta dawn il-persuni legalment jew quddiem l-entitajiet inkarigati mill-eżekuzzjoni. Sabiex jiġi ddeterminat il-post fejn jinsabu d-debitur u l-kreditur fil-Latvja jew għall-kisba ta' informazzjoni dwar id-dħul tagħhom u dwar il-lokalizzazzjoni tal-beni tagħhom f'dan il-pajjiż, l-awtorità ċentrali Latvjana, msemmija fir-Regolament dwar l-obbligu ta' manteniment, għandha aċċess dirett għad-diversi registri Latvjan li jikkontjenu din l-informazzjoni. L-informazzjoni li l-awtorità ċentrali Latvjana tista' tikseb direttament minn dawn ir-registri tista' x'imdaqqu tagħtiha wkoll il-possibbiltà li taqdi funzjoni marbuta mal-kisba ta' dokumenti u ta' provi. Sabiex tiffaħ l-proċeduri, jew tiffaħ l-ftuħ tagħhom, kif ukoll tkun tista' tikseb il-miżuri provviżorji meħtieġa u l-provi, l-awtorità ċentrali Latvjana msemmija fir-Regolament dwar l-obbligu ta' manteniment għandha d-dritt li tressaq kawża quddiem il-qorti Latvjan fisem l-applikant ikkonċernat. L-awtorità ċentrali tista' wkoll, fisem l-applikant, tressaq rikors għad-determinazzjoni tal-filjazzjoni, jekk l-azzjoni tinbeda simultanjament ma' azzjoni għall-irkupru ta' manteniment favur minuri.

Din il-paġna web hija parti minn [L-Ewropa Tiegħek](#).

Nilqgħu l-[feedback](#) tiegħek dwar l-utilità tal-informazzjoni pprovduta.

This webpage is part of an EU quality network

L-aħħar aġġornament: 12/12/2020

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinżamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-orijinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Talbiet għal manteniment - Litwanja

1 X'ifissru l-kunċetti "manteniment" u "obbligu ta' manteniment" f'termini prattiċi? Liema persuni għandhom iħallsu allowance għal-manteniment lil persuna oħra?

L-obbligu tal-ġenituri li jieħdu iħsieb il-bżonnijiet tat-tfal tagħhom.

Il-ġenituri huma obbligati li jieħdu iħsieb il-bżonnijiet tat-tfal minuri tagħhom. Il-mod u l-forma ta' manteniment jiġu ddeterminati permezz ta' ftehim reċiproku tal-ġenituri. L-ammont ta' manteniment irid ikun proporzjonat mal-bżonnijiet tal-minuri u mas-sitwazzjoni finanzjarja tal-ġenituri tagħhom; dan irid jiġi salvagwardja l-kundizzjonijiet meħtieġa għall-iżvilupp tat-tfal. Iż-żewġ ġenituri jridu jipprovdu appoġġ għat-tfal minuri tagħhom f'konformità mas-sitwazzjoni finanzjarja tagħhom stess (l-Artikolu 3.192 tal-Kodiċi Ċivili (*Civilinis kodeksas*)). F'ċerti ċirkostanzi speċifikati mil-liġi, il-ġenituri jridu jieħdu iħsieb il-bżonnijiet tat-tfal adulti tagħhom (sal-età ta' 24 sena), meta jkunu jistgħu jagħmlu dan (l-Artikolu 3.192(1) tal-Kodiċi Ċivili).

L-obbligu tat-tfal adulti li jieħdu iħsieb il-bżonnijiet tal-ġenituri tagħhom.

It-tfal adulti huma obbligati li jieħdu iħsieb il-bżonnijiet tal-ġenituri tagħhom li jkunu tilfu l-kapaċità li jaqilgħu l-għajxien u li jeħtieġu appoġġ. Il-manteniment għandu jiġi pprovdut (mogħti mill-qorti) fil-forma ta' pagament kull xahar ta' ammont fiss (l-Artikolu 3.205 tal-Kodiċi Ċivili).

L-obbligu ta' manteniment reċiproku bejn il-konjuġi.

Meta toħroġ ordni ta' separazzjoni, il-qorti tista' tordna lill-parti mill-konjuġi li jkollha t-tort biex tħallas manteniment lill-parti l-oħra li tkun teħtieġu, sakemm il-kwiżjonijiet ta' manteniment ma jkunux issolvew permezz ta' ftehim reċiproku tal-konjuġi. Il-manteniment jista' jiġi ordnat bħala somma f'daqqa jew pagamenti ta' manteniment kull xahar jew trasferiment ta' proprjetà (l-Artikolu 3.78 tal-Kodiċi Ċivili). Fil-każ ta' żwieġ li jkun gie annullat, il-parti mill-konjuġi li ma jkollhiex tort u li tkun teħtieġ manteniment għandha dritt li tftitex manteniment mingħand il-parti mill-konjuġi li jkollha t-tort għal massimu ta' tliet snin (l-Artikolu 3.47 tal-Kodiċi Ċivili).

L-obbligu ta' manteniment reċiproku bejn konjuġi preċedenti.

Meta toħroġ l-ordni ta' divorzju, il-qorti tagħti manteniment favur il-parti mill-konjuġi li tkun teħtieġ manteniment, sakemm il-kwistjoni tal-manteniment ma tkunx issolviet permezz tal-ftehim bejn il-konjuġi dwar l-effetti tad-divorzju. Konjuġi ma jkollhiex dritt għal manteniment jekk l-assi jew l-introjtu tagħha jkunu biżżejjed biex isostnuha kompletament. Il-manteniment jitqies li huwa meħtieġ jekk il-konjuġi tkun qed trabbi wild minuri miż-żwieġ jew ma tkunx tista' taħdem minħabba l-età jew l-istat tas-saħħa tiegħu jew tagħha. Il-konjuġi responsabbli għad-divorzju ma għandu l-ebda dritt għal manteniment. Meta toħroġ l-ordni ta' manteniment u tiddeċiedi dwar l-ammont ta' manteniment, il-qorti tqis it-tul taż-żwieġ, il-ħtieġa għall-manteniment, l-assi li huma proprjetà tal-konjuġi preċedenti, l-istat tas-saħħa tagħhom, l-età, il-kapaċità għax-xogħol, kemm huwa probabbli li l-konjuġi ssib impjieġ u fatturi importanti oħrajn. Il-manteniment jista' jiġi ordnat bħala somma f'daqqa jew pagamenti ta' manteniment kull xahar jew trasferiment ta' proprjetà (l-Artikolu 3.72 tal-Kodiċi Ċivili).

Obbligi ta' manteniment reċiproku bejn membri oħrajn tal-familja.

Fejn ikun possibbli, xi hadd mill-aħwa adulti jrid jieħu ħsieb il-bżonnijiet ta' huħ jew oħtu minuri li jeħtieġ/teħtieġ appoġġ, li ma għandux/għandhiex ġenituri jew li ma jistax/tistax jikseb/tikseb manteniment mingħandhom (l-Artikolu 3.236 tal-Kodiċi Ċivili). In-neputijiet adulti f'pożizzjoni li jagħmlu dan iridu jħallsu l-manteniment lin-nanniet tagħhom jekk dawn ma jkunux jistgħu jaħdmu u jkunu jeħtieġu l-appoġġ. In-nanniet li jkunu f'pożizzjoni li jagħmlu dan iridu jħallsu l-manteniment lin-neputijiet minuri tagħhom li ma jkollhomx ġenituri jew li ma jkunux jistgħu jiksbu manteniment mingħandhom (l-Artikolu 3.237 tal-Kodiċi Ċivili).

Kuntratt ta' manteniment u kuntratt ta' vitalizju

Taħt kuntratt ta' manteniment, parti waħda, il-pagatur tal-manteniment (debitur) jimpenja ruħu, mingħajr fias jew bi skambju għal trasferiment ta' kapital għall-pussess tiegħu, li jagħmel hłasijiet perjodiċi lill-parti l-oħra, jiġifieri l-benefiċjarju tal-manteniment, ta' somma ta' flus iddeterminata fil-kuntratt ta' manteniment, jew inkella li jagħti manteniment lill-benefiċjarju bi kwalunkwe mod ieħor. Id-dmir li jiġihallas il-manteniment jista' jiġi stabbilit mhux biss permezz ta' kuntratt, iżda bl-istess mod permezz ta' liġi, sentenza tal-qorti jew testment (l-Artikolu 6.439 tal-Kodiċi Ċivili). Taħt kuntratt ta' vitalizju, il-benefiċjarju tar-renta, persuna fiżika, jittrasferixxi dar, appartament, biċċa art jew proprjetà immobbli oħra li tappartjeni lilu għas-sjeda tal-pagatur tal-annwalità, filwaqt li dan tal-aħħar huwa obbligat li jagħti manteniment lill-benefiċjarju tar-renta u/jew lil persuna oħra jew persuni oħrajn speċifikati minnu matul haġġithom (l-Artikoli 6.460 u 6.461 tal-Kodiċi Ċivili).

2 Sa liema età jista' tifel jibbenefika minn allowance għall-manteniment? Hemm regoli differenti għall-manteniment għall-minorenni u għall-adulti?

Il-ġenituri huma obbligati li jieħdu ħsieb il-bżonnijiet tat-tfal minuri tagħhom. Il-proċedura u l-forma tal-manteniment jiġu ddeterminati permezz ta' ftehim reċiproku tal-ġenituri. L-ammont ta' manteniment irid ikun proporzjonat mal-bżonnijiet tat-tfal minuri u mas-sitwazzjoni finanzjarja tal-ġenituri tagħhom; dan irid jissalvagwardja l-kundizzjonijiet meħtieġa għall-iżvilupp tat-tfal (l-Artikolu 3.192 tal-Kodiċi Ċivili). B'hekk, fil-prinċipju, il-ġenituri huma obbligati li jieħdu ħsieb il-bżonnijiet tat-tfal tagħhom sakemm isiru adulti (18-il sena) fil-każijiet kollha.

Id-dmir li huma jieħdu ħsieb il-bżonnijiet tat-tfal sakemm jilħqu l-età ta' 24 sena jiddependi minn għadd ta' ċirkostanzi. Meta jkunu f'pożizzjoni li jagħmlu dan, il-ġenituri jridu jieħdu ħsieb il-bżonnijiet tat-tfal adulti tagħhom sa 24 sena li jkunu rreġistrati fi programm ta' edukazzjoni sekondarja jew fi programm ta' taħriġ vokazzjonali formali biex jiksbu kwalifika inizjali jew fi skola ta' edukazzjoni għolja taħt programm full-time, jekk ikunu jeħtieġu assistenza finanzjarja bbażata fuq is-sitwazzjoni finanzjarja tat-tfal adulti, l-introjtu tagħhom, il-possibbiltà li jiksbu introjtu weħidhom u fatturi importanti oħrajn. Il-ġenituri mhumieħ meħtieġa li jieħdu ħsieb il-bżonnijiet tat-tfal adulti li jkunu qed jistudjaw għal edukazzjoni għolja jew kwalifiki professjonali addizzjonali (l-Artikolu 3.192(1) tal-Kodiċi Ċivili). Ir-reqwiżiti li jikkonċernaw il-forma u l-ammont ta' manteniment ta' tfal minuri u adulti ma jvarjawx u jiddependu minn ċirkostanzi speċifiċi.

3 Għandi napplika għand awtorita kompetenti jew qorti biex nikseb manteniment? X'inhuma l-elementi ewlenin ta' din il-proċedura?

Jekk il-manteniment ma jiġihallas lil tifel jew tifla, dan jingħata permezz ta' proċedura ġudizzjarja. Jekk il-ġenitur(i) jonqsu milli jaqdu d-dmir tagħhom li jmantnu lill-tfal minuri tagħhom, il-qorti tista' toħroġ ordni ta' manteniment f'azzjoni miġjuba minn ġenitur jew tutur (kustodju) tat-tifel/tifla jew mill-istituzzjoni tal-Istat għall-protezzjoni tad-drittijiet tat-tifel/tifla. Tista' tinħareġ ukoll ordni ta' manteniment mill-qorti jekk, wara divorzju jew separazzjoni, il-ġenituri ma jkunux qablu fuq il-manteniment tat-tfal minuri tagħhom (l-Artikolu 3.194 tal-Kodiċi Ċivili). Jekk il-ġenitur(i) ta' tifel/tifla adult(a) jonqsu milli jirrispettaw l-obbligu tal-manteniment tat-tfal, it-tifel/tifla jista'/tista' jressaq/tressaq kawża ġudizzjarja għall-manteniment (l-Artikolu 3.192(1) tal-Kodiċi Ċivili). Il-konjuġi, il-konjuġi preċedenti u membri oħrajn tal-familja jistgħu wkoll jingħataw manteniment skont il-proċedura ġudizzjarja.

Il-kawzi ta' manteniment jinstemgħu mill-qorti distrettwali fil-Litwanja. Ir-rikorsi jiġu pprezentati lill-qorti abbażi tal-post tar-residenza tal-konvenut. Meta l-post tar-residenza tal-konvenut ma jkunx magħruf, ir-rikors jista' jiġi pprezentat abbażi tal-post fejn il-konvenut ikollu l-assi tiegħu jew abbażi tal-aħħar residenza magħrufa. Meta l-konvenut ma jkollux post tar-residenza magħrufa fir-Repubblika tal-Litwanja, ir-rikors jista' jiġi pprezentat abbażi tal-post fejn il-konvenut ikollu l-assi tiegħu jew abbażi tal-aħħar post tar-residenza magħruf tal-konvenut fir-Repubblika tal-Litwanja. Kawża għall-manteniment tista' titressaq ukoll skont il-post tar-residenza tar-rikorrent (l-Artikoli 26, 29 u 30 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili).

L-Istat jipprovdi manteniment lill-minuri li ma jkunux irċevew, għal perjodu ta' aktar minn xahar, manteniment mingħand il-ġenituri tagħhom jew qraba stretti adulti li jkunu f'pożizzjoni li jieħdu ħsieb il-bżonnijiet tagħhom (l-Artikolu 3.204 tal-Kodiċi Ċivili). L-allowances tal-manteniment jiġu allokati u mħallsa mill-Bord tal-Fond tal-Assigurazzjoni Soċjali tal-Istat taħt il-Ministeru tas-Sigurtà Soċjali u tax-Xogħol. Meta jitlob għall-allowance, ir-rikorrent (il-ġenitur mogħti l-kustodja tat-tifel/tifla mill-qorti jew it-tutur/il-kuratur) irid jissottometti d-dokumenti li ġejjin: ir-rikors għall-allowance, id-deċiżjoni tal-qorti jew il-kuntratt iċċertifikat mill-qorti għall-manteniment tat-tfal, jew kopji ċertifikati, traskrizzjonijiet jew siltiet minnhom, li jispjefikaw l-ammont stabbilit ta' manteniment meħtieġ tat-tfal, u d-dokumenti li juru li: il-wild huwa ċittadin Litwan, persuna apolida jew persuna barranija residenti b'mod permanenti fil-Litwanja; il-wild ma rċevieħ manteniment tat-tfal, jew irċieva biss porzjon mill-manteniment, għal perjodu ta' aktar minn xahar; ir-rikorrent huwa ċittadin Litwan, persuna apolida jew persuna barranija residenti b'mod permanenti fil-Litwanja (fejn l-istituzzjoni ma tkunx tista' tikseb l-imsemminja dokumenti jew data minn reġistri istituzzjonali jew tal-Istat jew minn sistemi ta' informazzjoni tal-Istat). Billi jħallas l-allowance tal-manteniment f'konformità mal-proċedura stipulata, il-Bord tal-Fond tal-Assigurazzjoni Soċjali tal-Istat taħt il-Ministeru tas-Sigurtà Soċjali u tax-Xogħol, jikseb id-dritt, sa mill-mument li tiġihallas l-allowance, li jirkupra mingħand id-debitur l-ammonti mħallsin, flimkien mal-imghax impost fuq l-ammont dovut fir-rigward tad-dewmien ta' kull jum. Deċiżjoni dwar l-irkupra tal-ammonti tal-allowance imħallsa u/jew tal-imghax flimkien jikkostitwixxu strument ta' infurzar.

4 Tista ssir talba fisem qarib (jekk iwa, liema grad), jew minorenni?

Iva. Rikors fisem persuna minuri jista' jiġi pprezentat mir-rappreżentanti legali tagħha (ġenituri, ġenituri adottivi, tuturi, kustodji). Hija tista' tiġi pprezentata wkoll minn individwu eliġibbli biex jaġixxi taħt awtorizzazzjoni bħala rappreżentant ta' persuna fiżika fil-qorti (avukat, assistent legali, eċċ.). Il-persuni fiżiċi jistgħu wkoll ikunu rrappreżentati fil-qorti taħt awtorizzazzjoni minn persuni li jkollhom edukazzjoni universitarja fil-liġi, sakemm ikunu jirrappreżentaw il-qraba stretti jew il-konjuġi (ko-abitant) tagħhom. Qraba stretti jinkludu qraba lineali sa u inkluz it-tieni grad (ġenituri u tfal, nanniet u neputijiet) u qraba kollaterali tat-tieni grad (aħwa) (l-Artikolu 3.135 tal-Kodiċi Ċivili).

5 Jekk qed naħseb biex inressaq il-każ quddiem il-qorti, kif inkun naf liema qorti għandha l-ġurisdizzjoni?

Il-kawzi ta' manteniment jinstemgħu mill-qorti distrettwali fil-Litwanja. Ir-rikorsi jiġu pprezentati lill-qorti abbażi tal-post tar-residenza tal-konvenut. Meta l-post tar-residenza tal-konvenut ma jkunx magħruf, ir-rikors jista' jiġi pprezentat abbażi tal-post fejn il-konvenut ikollu l-assi tiegħu jew abbażi tal-aħħar residenza magħrufa. Meta l-konvenut ma jkollux post tar-residenza fir-Repubblika tal-Litwanja, dan jista' jiġi pprezentat abbażi tal-post fejn il-konvenut ikollu l-assi tiegħu jew abbażi tal-aħħar residenza magħrufa fir-Repubblika tal-Litwanja. Kawża għall-manteniment tista' titressaq ukoll skont il-post tar-residenza tar-rikorrent (l-Artikoli 26, 29 u 30 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili).

Meta jressaq azzjoni ġudizzjarja, ir-rikorrent mhuwieħ meħtieġ li juża s-servizzi ta' avukat jew kwalunkwe intermedjarju ieħor. Ara wkoll il-mistoqsijiet 3 u 4.

6 Bħala applikant, neftieg intermedjarju biex inressaq il-każ quddiem il-qorti (pereżempju avukat, awtorità ċentrali jew lokali, eċċ.)? Jekk le, liema proċeduri japplikaw?

Meta jressaq azzjoni għudizzjarja, ir-rikorrent mhuwiex meħtieġ li juża s-servizzi ta' avukat jew kwalunkwe intermedjarju ieħor. Ara wkoll il-mistoqsijiet 3 u 4.

7 Irid inħallas xi miżati biex inressaq il-każ quddiem il-qorti? Jekk iva, kemm jistgħu jtitgħu? Jekk ma jkollix biżżejjed mezzijiet finanzjarji, nista' ningħata għajnuna legali li tkopri l-ispejjeż tal-proċedura?

L-ispejjeż legali jinkludu t-taxxa tal-boll u l-ispejjeż tas-smiġ tal-kawża (l-Artikolu 79 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili). L-ammonti tat-taxxa tal-boll tal-qorti mitluba għall-prezentazzjoni ta' azzjoni tal-qorti huma rregolati mill-Artikolu 80 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili. F'tilwim dwar proprjetà, l-ammont tat-taxxa tal-boll tal-qorti jiġi kkalkolat fuq il-bażi tal-valur tal-pretensjoni: għal pretensjonijiet sa EUR 30 000 – 3 %, iżda mhux inqas minn EUR 20; għal pretensjonijiet minn EUR 30 000 sa EUR 100 000 – EUR 900 flimkien ma' 2 fil-mija tal-ammont tal-pretensjoni li jaqbeż it-EUR 30 000; għal pretensjonijiet ta' aktar minn EUR 100 000 – EUR 2 300 flimkien ma' 1 fil-mija tal-ammont li jaqbeż il-EUR 100 000. L-ammont totali tat-taxxa tal-boll tal-qorti f'tilwim dwar proprjetà ma jistax ikun ta' aktar minn EUR 15 000 (l-Artikolu 80 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili).

L-ammont tal-pretensjoni fil-każ ta' kawża għal manteniment permezz ta' pagament perijodiku jiġi stabbilit abbażi tal-ammont annwali totali ta' pagamenti (l-Artikolu 85 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili). F'kawżi għal manteniment, ir-rikorrenti huma eżentati mit-taxxa tal-boll tal-qorti (l-Artikolu 83 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili).

Meta r-riżorsi finanzjarji ta' persuna ma jkunux biżżejjed, din tista' tikkwalifika għal għajnuna legali ggarantita mill-Istat skont il-proċedura preskritta mill-Liġi dwar l-Għajnuna Legali ggarantita mill-Istat. L-għajnuna legali sekondarja ggarantita mill-Istat tkopri wkoll ir-rimborż tal-ispejjeż legali mgħarba fil-proċedimenti ċivili.

8 X'tip ta' manteniment x'aktarx tagħti l-qorti? Kif jiġi kkalkulat l-ammont tal-manteniment? Id-deċiżjoni tal-qorti tista' tiġi riveduta jekk jinbidlu l-għoli tal-ħajja jew iċ-ċirkustanzi familjari? Jekk iva, kif (pereżempju permezz ta' sistema tal-indiċjar awtomatiku)?

Obbligi ta' manteniment reċiproku bejn il-ġenituri u t-tfal

Il-qorti tista' toħroġ ordni ta' manteniment li tobbliga lil wieħed mill-ġenituri jew liż-żewġ ġenituri li jkunu naqsu milli jagħtu manteniment lit-tfal tagħhom biex jipprovdu manteniment lit-tfal tagħhom bil-modi li ġejjin: (1) bħala pagament ta' kull xahar; (2) bħala somma f'daqqa; (3) bħala trasferiment ta' proprjetà lit-tifel/tifla. Sakemm joħroġ l-eżitu tal-każ, il-qorti tista' tordna f'isem provviżorju ta' manteniment. L-ammont ta' manteniment irid ikun proporzjonat mal-bżonnijiet tat-tfal u s-sitwazzjoni finanzjarja tal-ġenituri tagħhom; dan irid jissalvagwardja l-kundizzjonijiet meħtieġa għall-iżvilupp tat-tfal. Iż-żewġ ġenituri jridu jipprovdu manteniment lit-tfal tagħhom f'konformità mas-sitwazzjoni finanzjarja tagħhom stess (l-Artikoli 3.192 u 3.196 tal-Kodiċi Ċivili).

F'kawża mressqa minn tifel/tifla, mill-ġenitur tat-tifel/tifla, mill-istituzzjoni tal-Istat għall-protezzjoni tad-drittijiet tat-tfal jew minn prosekutur pubbliku, il-qorti tista' tnaqqas jew iżzid l-ammont ta' manteniment jekk, wara l-għoti tal-ordni ta' manteniment, is-sitwazzjoni finanzjarja tal-partijiet tkun inbidlet b'mod fundamentali. Tista' tiġi ordnata zieda fl-ammont ta' manteniment jekk ikun hemm spejjeż addizzjonali relatati mal-kura tat-tfal (mard, korrimment, kura ta' infermiera jew kura full-time). Jekk ikun meħtieġ, il-qorti tista' toħroġ ordni biex tkopri l-ispejjeż futuri relatati mat-trattament tat-tfal. Fuq talba tal-persuni msemmija hawn fuq, il-qorti tista' tbiddel il-forma stabbilita precedentement ta' kif jiġi pprovdut il-manteniment (l-Artikolu 3.201 tal-Kodiċi Ċivili).

Il-manteniment għat-tfal adulti jithallas (jingħata) lil-ġenituri fil-forma ta' pagament fiss ta' kull xahar. L-ammont ta' manteniment jiġi ddeterminat mill-qorti wara li din tqis is-sitwazzjoni finanzjarja tat-tfal u tal-ġenituri, kif ukoll iċ-ċirkostanzi importanti l-oħrajn tal-każ. Meta tistabbilixxi l-ammont tal-manteniment, il-qorti trid tqis l-obbligu li jingħata manteniment lit-tfal adulti kollha tal-ġenitur, irrispettivament minn jekk tkunx tressqet kawża għall-manteniment fir-rigward tat-tfal kollha jew ta' wieħed/waħda minnhom biss (l-Artikolu 3.205 tal-Kodiċi Ċivili).

Fil-każ li l-manteniment jingħata fil-forma ta' pagamenti perijodiċi, l-ammont ta' manteniment jiġi indiċjat kull sena taħt il-proċedura stabbilita mill-Gvern f'konformità mar-rata tal-inflazzjoni (l-Artikolu 3.208 tal-Kodiċi Ċivili).

Obbligu ta' manteniment reċiproku bejn il-konjuġi.

Meta toħroġ l-ordni ta' manteniment u tiddermina l-ammont, il-qorti trid tqis it-tul taż-żwieġ, il-ħtieġa għall-manteniment, is-sitwazzjoni finanzjarja taż-żewġ konjuġi, l-istat tas-saħħa tagħhom, l-età u l-kapaċità tal-qligħ tal-għajxien, iċ-ċansijiet tal-konjuġi qiegħda li ssib impjeg u ċirkostanzi importanti oħrajn. Il-manteniment jista' jiġi ordnat bħala somma f'daqqa fissa, pagamenti ta' kull xahar jew trasferiment ta' proprjetà. Meta l-manteniment jingħata fil-forma ta' pagamenti perijodiċi, fil-każ ta' bidla fundamentali fiċ-ċirkostanzi, kwalunkwe waħda mill-konjuġi tista' titlob zieda, tnaqqis jew terminazzjoni tal-pagamenti. Il-pagamenti perijodiċi jiġu indiċjati fuq bażi annwali skont il-proċedura preskritta mill-Gvern (l-Artikolu 3.78 tal-Kodiċi Ċivili).

Obbligu ta' manteniment reċiproku bejn konjuġi preċedenti.

Meta toħroġ ordni ta' manteniment u tiddeċiedi dwar l-ammont tiegħu, il-qorti trid tqis it-tul taż-żwieġ, il-ħtieġa għall-manteniment, is-sitwazzjoni finanzjarja taż-żewġ konjuġi preċedenti, l-istat tas-saħħa tagħhom, l-età, il-kapaċità għax-xogħol, iċ-ċansijiet tal-konjuġi qiegħda li ssib impjeg u ċirkostanzi importanti oħrajn. Il-manteniment jista' jkun ordnat, isir temporanju jew jiġi rrifutat jekk tkun teżisti mill-inqas waħda miċ-ċirkostanzi li ġejjin:

(1) iż-żwieġ ikun dam inqas minn sena; (2) il-konjuġi intitolat(a) għall-manteniment ikun/tkun ikkommetta/ikkommettiet reat kontra l-konjuġi l-ieħor/l-oħra jew il-qraba stretti tiegħu/tagħha; (3) il-konjuġi intitolat(a) għall-manteniment ikun/tkun għab(et) is-sitwazzjoni finanzjarja prekarja tiegħu/tagħha permezz tal-azzjonijiet kolpevoli tiegħu/tagħha stess; (4) il-konjuġi li jkun/tkun qed jitolb/titolb il-manteniment ma jkunx/tkunx ikkontribwixxa/ikkontribwixxiet għall-assi kongunti tagħhom jew ikun/tkun aġixxa/aġixxiet volontarjament kontra l-interessi tal-konjuġi l-ieħor/oħra jew tal-familja matul iż-żwieġ. Il-manteniment jista' jiġi ordnat bħala somma f'daqqa fissa, pagamenti ta' kull xahar jew trasferiment ta' proprjetà.

Meta l-manteniment jingħata fil-forma ta' pagamenti perijodiċi, fil-każ ta' bidla fundamentali fiċ-ċirkostanzi, kwalunkwe waħda mill-konjuġi tista' titlob zieda, tnaqqis jew terminazzjoni tal-pagamenti. Il-pagamenti perijodiċi jithallsu matul il-ħajja tal-kreditur u jiġu indiċjati skont l-inflazzjoni kull sena skont il-proċedura stipulata mill-Gvern. Meta l-konjuġi preċedenti li jkun/tkun ta(t) il-manteniment imut/tmut jew jerga'/terga' jżżewweg/tizzewweg, il-ħlas tal-manteniment jiġi tterminat (l-Artikolu 3.72 tal-Kodiċi Ċivili).

Obbligi ta' manteniment reċiproku bejn membri oħrajn tal-familja.

Fejn ikun possibbli, xi ħadd mill-aħwa adulti jrid jiehu ħsieb il-bżonnijiet ta' hüh jew oħtu minuri li jeħtieġ/teħtieġ appoġġ, li ma għandux/għandhiex ġenituri jew li ma jistax/tistax jikseb/tikseb manteniment mingħandhom (l-Artikolu 3.236 tal-Kodiċi Ċivili). Meta jkunu f'pożizzjoni li jagħmlu dan, in-neputijiet adulti jridu jieħdu ħsieb il-bżonnijiet tan-nanniet tagħhom meta dawn ma jkunux jistgħu jaħdmu u jkunu jeħtieġu l-appoġġ. Meta jkunu f'pożizzjoni li jagħmlu dan, in-nanniet iridu jieħdu ħsieb il-bżonnijiet tan-neputijiet minuri tagħhom li ma jkollhomx ġenituri jew li ma jkunux jistgħu jiksbu manteniment mingħandhom (l-Artikolu 3.237 tal-Kodiċi Ċivili). Id-dispożizzjonijiet tal-Kodiċi Ċivili li jirregolaw l-obbligi ta' manteniment reċiproku bejn it-tfal u l-ġenituri huma applikabbli *mutatis mutandis*.

9 Kif jithallas il-manteniment u lil min?

Id-debitur tal-manteniment għandu jħallas il-manteniment lill-kreditur tal-manteniment. Meta rikors f'isem it-tifel/tifla minuri titressaq minn ġenitur, il-manteniment jithallas lill-ġenitur minflok lit-tifel/tifla. Jekk tifel/tifla jitqiegħed/titqiegħed taħt tutela/f'kustodja, il-manteniment jithallas lit-tutor jew lill-kustodju, li min-naħa tiegħu jrid jużah esklussivament fl-interessi tat-tifel/tifla.

10 Jekk il-persuna kkonċernata (id-debitur) ma tħallas volontarjament, x'azzjoni tista' tittiegħed biex tkun imġiegħla tħallas?

It-talbiet għall-infurzar tad-deċiżjonijiet tal-qorti jridu jiġu indirizzati lil uffiċjal ġudizzjarju. Il-baži għall-azzjoni ta' infurzar hija l-istrument ta' infurzar kif ipprezentat. L-istrumenti ta' infurzar jinkludu, *inter alia*, ordnijiet ta' infurzar maħruġa abbażi ta' deċiżjoni tal-qorti, kif ukoll ordnijiet ġudizzjarji. Ladarba d-deċiżjoni infurzabbli tkun saret finali, il-qorti tal-prim'istanza toħroġ l-ordni ta' infurzar lill-kreditur abbażi ta' talba bil-miktub.

L-evitar tal-obbligu ta' manteniment għat-tfal huwa punibbli skont il-liġi kriminali: L-Artikolu 164 tal-Kodiċi Kriminali jistabbilixxi li persuna li tevita l-obbligu impost mill-qorti li tiegħu hsieb lil binha/bintha, li tħallas il-manteniment tat-tfal jew li tipprovdi appoġġ finanzjarju meħtieġ ieħor għal binha/bintha għandha tiġi kkastigata b'servizz fil-komunità, restrizzjoni tal-libertà, arrest, jew sentenza ta' kustodja sa massimu ta' sentejn. In-nuqqas ta' konformità ma' deċiżjoni tal-qorti ta' natura differenti jista' jkun soġġett ukoll għal responsabbiltà kriminali: skont l-Artikolu 245 tal-Kodiċi Kriminali, persuna li ma kkonformatx ma' deċiżjoni mhux punittiva tal-qorti tkun ikkommittiet imġiba hażina, li tiġi kkastigata b'servizz fil-komunità, multa, restrizzjoni tal-libertà jew arrest.

11 Jekk jogħġbok iddeskrivi fil-qosor kwalunkwe limitazzjonijiet fl-infurzar, b'mod partikulari regoli għall-protezzjoni tad-debitur u limitazzjoni jew perjodi ta' preskrizzjoni fis-sistema tal-infurzar tiegħek

Fil-każ ta' rkupru minn persuni fiżiċi, l-irkupru ma jistax jiġi infurzat kontra xi unità domestika, materjal tax-xogħol jew tat-taħriġ jew proprjetà oħra li huma meħtieġa għall-għajxien tad-debitur jew tal-familja tiegħu/tagħha jew l-impjeg jew it-taħriġ professjonali tiegħu/tagħha. Il-lista tal-proprjetà msemmija hawn fuq hija stabbilita fil-Manwal tal-Infurzar tad-Deciżjoni. Barra minn hekk, l-irkupru ma jistax jiġi infurzat fir-rigward ta' somma ta' flus sal-paga minima ta' kull xahar stabbilita mill-Gvern jew fir-rigward ta' kwalunkwe oġġett meħtieġ mit-tfal u mill-persuni b'diżabbiltà (l-Artikolu 668 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili). It-tnaqqis mill-porzjon tas-sehem tal-pagi jew ta' pagamenti u allowances ekwivalenti tad-debitur sal-paga minima fix-xahar stabbilita mill-Gvern isir abbażi tal-istrumenti ta' infurzar, sakemm l-ammonti li għandhom jiġu rkuprati jiġu koperti kompletament: meta jiġi infurzat il-manteniment permezz ta' ħlas perjodiku jew kumpens għad-danni kkwazati minn mutillazzjoni jew minn indeboliment ieħor fis-saħħa jew mewt tal-persuna prinċipali li taqla' l-għajxien tal-familja, ir-rata għandha tkun ta' 30 fil-mija, sakemm ma jkunx stipulat mod ieħor mill-ordni ta' infurzar jew rikjest mil-liġijiet jew mill-qorti. It-tnaqqis mill-parti tal-pagi u mill-pagamenti u l-allowances ekwivalenti li jaqbu l-paga minima fix-xahar stabbilita mill-Gvern għandu jkun ugwali għal 50 fil-mija, sakemm ma jkunx rikjest mod ieħor mil-liġijiet jew mill-qorti (l-Artikolu 736 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili). L-Artikolu 739 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili jiddefinixxi wkoll l-ammonti ta' flus li mhumiex soġġetti għall-irkupru (pereżempju, il-benefiċċji tal-maternità u tal-paternità, il-benefiċċji tal-indukrar tat-tfal, eċċ.).

L-irkupru tal-flus mill-assi tad-debitur mhuwiex permess jekk id-debitur ikun issottometta lill-uffiċjal ġudizzjarju evidenza li turi li l-ammont rikuperabbli u l-ispejjeż tal-eżekuzzjoni jistgħu jiġu rkuprati fi żmien sitt xhur jew, fil-każ ta' rkupru mill-unika dar fejn jirrisjedi d-debitur, fi żmien 18-il xahar permezz ta' tnaqqis tal-ammonti speċifikati fl-Artikolu 736 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili mill-pagi, il-pensjoni, l-għotja ta' student jew introjtu ieħor tad-debitur.

L-ordnijiet ta' infurzar ibbażati fuq deċiżjonijiet tal-qorti jistgħu jiġu sottomessi għall-eżekuzzjoni fi żmien hames snin mid-dhul fis-seħħ tad-deċiżjoni tal-qorti.

Jekk id-deċiżjoni tal-qorti tkun teħtieġ irkupru fil-pagamenti perjoċi, l-istrumenti ta' infurzar jibqgħu validi matul il-perjodu ta' rkupru, bid-data tal-għeluq stabbilita tibda fil-jum li fih tiskadi d-data tal-għeluq għal kull pagament (l-Artikolu 605 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili).

12 Teżisti organizzazzjoni jew awtorità li tista' tgħini nirkupra l-manteniment?

L-Istat jiehu hsieb il-bżonnijiet tat-tfal minuri li ma jkunux irċevew manteniment mingħand il-ġenituri tagħhom jew qraha stretti adulti li jkunu f'pożizzjoni li jagħtu manteniment lit-tifel/tifla (l-Artikolu 3.204 tal-Kodiċi Ċivili) għal perjodu ta' aktar minn xahar. L-allowances tal-manteniment jiġu allokati u mħallsa mill-Bord tal-Fond tal-Assigurazzjoni Soċjali tal-Istat taħt il-Ministeru tas-Sigurtà Soċjali u tax-Xogħol. Meta jitlob l-allowance, ir-rikorrent (il-ġenitur assenjat il-kustodja tat-tifel/tifla mill-qorti jew it-tutur/il-kustodju) irid jipprezenta d-dokumenti li ġejjin: ir-rikors għall-allowance, id-deċiżjoni tal-qorti jew il-kuntratt iċċertifikat mill-qorti għall-manteniment tat-tfal, jew kopji ċċertifikati, traskrizzjonijiet jew siltiet minnhom, li jspeċifikaw l-ammont stabbilit ta' manteniment tat-tfal meħtieġ, u d-dokumenti li juru li: il-wild huwa ċittadin Litwan, persuna apolida jew persuna barranija residenti b'mod permanenti fil-Litwanja; il-wild ma rċevix fondi ta' manteniment tat-tfal, jew irċieva biss porzjon mill-manteniment, għal perjodu ta' aktar minn xahar; ir-rikorrent huwa ċittadin Litwan, persuna apolida jew persuna barranija residenti b'mod permanenti fil-Litwanja (fejn l-istituzzjoni ma tkunx tista' tikseb l-imsemmija dokumenti jew data minn registri istituzzjonali jew tal-Istat jew minn sistemi ta' informazzjoni tal-Istat). Billi jħallas l-allowance tal-manteniment f'konformità mal-proċedura stipulata, il-Bord tal-Fond tal-Assigurazzjoni Soċjali tal-Istat taħt il-Ministeru tas-Sigurtà Soċjali u tax-Xogħol, jikseb id-dritt, sa mill-mument li titħallas l-allowance, li jirkupra mingħand id-debitur l-ammonti mħallsin, flimkien mal-imghax impost fuq l-ammont dovut fir-rigward tad-dewmien ta' kull jum. Deċiżjoni dwar l-irkupru tal-ammonti tal-allowance mħallsa u/jew tal-imghax flimkien jikkostitwixxu infurzar.

13 Jistgħu l-organizzazzjonijiet (statali jew privati) iħallsu kompletament jew parzjalment il-manteniment fisem id-debitur?

Ara l-Mistoqsija 12.

14 Jekk ninsab f'dan l-Istat Membru u d-debitur għandu r-residenza tiegħu f'pajjiż ieħor:

14.1 Nista' nikseb assistenza ta' awtorità jew organizzazzjoni privata f'dan l-Istat Membru?

14.2 Jekk iva, kif nista' nikkuntattja lill-awtorità jew l-organizzazzjoni privata?

Is-Servizz ta' Għajjuna Legali ggarantit mill-Istat huwa l-awtorità ċentrali awtorizzata biex twettaq il-funzjonijiet speċifikati fir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 4/2009 tat-18 ta' Diċembru 2008 dwar il-ġurisdizzjoni, il-liġi applikabbli, ir-rikonossiment u l-infurzar tad-deċiżjonijiet u l-kooperazzjoni f'materji li jirrigwardjaw l-obbligi ta' manteniment (li minn hawn 'il quddiem issir referenza għalih b'ha r-"Regolament dwar il-Manteniment").

Meta r-rikorsi jkunu jikkonċernaw l-obbligi ta' manteniment ta' persuni taħt il-21 sena li jirriżultaw mir-relazzjonijiet bejn il-ġenituri u t-tfal, il-funzjonijiet tal-awtorità ċentrali msemmija fl-Artikolu 51 tar-Regolament dwar il-Manteniment jitwettqu mill-Bord tal-Fond tal-Assigurazzjoni Soċjali tal-Istat taħt il-Ministeru tas-Sigurtà Soċjali u tax-Xogħol.

Detalji ta' kuntatt tas-Servizz ta' Għajjuna Legali ggarantit mill-Istat:

Indirizz: Odminių g. 3, 01122 Vilnius, tel. +370 700 00 211, fax +370 700 35 006, posta elettronika: ✉ teisinepagalba@vgtpt.lt

Detalji ta' kuntatt tal-Bord tal-Fond tal-Assigurazzjoni Soċjali tal-Istat taħt il-Ministeru tas-Sigurtà Soċjali u tax-Xogħol:

Il-Ferġha ta' Mažeikiai tal-Bord tal-Fond tal-Assigurazzjoni Soċjali tal-Istat, indirizz: Vasario 16-osios g. 4, LT-89225 Mažeikiai, tel. +370 (443) 26659, fax +370 (443) 27341, posta elettronika: ✉ mazeikiai@sodra.lt

15 Jekk ninsab f'pajjiż ieħor u d-debitur jinsab f'dan l-Istat Membru:

15.1 Nista' nibgħat talba direttament lil tali awtorità jew organizzazzjoni privata f'dan l-Istat Membru?

15.2 Jekk iva, kif nista' nikkuntattja lill dik l-awtorità jew organizzazzjoni privata u x'tip ta' assistenza nista' nikseb?

Ara l-Mistoqsija 14.

16 Dan l-Istat Membru huwa marbut bil-Protokoll tal-Aja tal-2007?

Iva.

17 Jekk dan l-Istat Membru mhuwiex marbut bil-Protokoll tal-Aja tal-2007, liema liġi tkun applikabbli għat-talba għal manteniment skont ir-regoli tal-liġi internazzjonali privata tiegħu? X'inhuma r-regoli tal-liġi internazzjonali privata korrispondenti?

Il-Protokoll tal-Aja tal-2007 huwa applikabbli fil-Litwanja.

18 X'inhuma r-regoli fuq l-aċċess għall-ġustizzja f'każijiet transfruntiera fl-UE li jsegwu l-istruttura tal-Kapitolu V tar-Regolament dwar il-Manteniment?

Meta japplika r-Regolament dwar il-Manteniment, l-għajnuna legali tiġi pprovduta f'konformità mal-Artikoli 44-47 tar-Regolament dwar il-Manteniment u mal-Artikolu 31-5 tal-Liġi dwar l-implimentazzjoni tal-leġiżlazzjoni tal-Unjoni Ewropea u dik internazzjonali li tirregola l-proċedimenti ċivili u l-Liġi dwar l-għajnuna legali ggarantita mill-Istat. Ir-rikorsi għal għajnuna legali ggarantita mill-Istat jintbagħtu direttament lill-awtoritajiet kompetenti responsabbli għall-għajnuna legali ggarantita mill-Istat (is-Servizz ta' Għajnuna Legali ggarantit mill-Istat u l-fergħat lokali tiegħu).

19 X'inhuma l-miżuri adottati minn dan l-Istat Membru sabiex jiżgura l-funzjonament tal-attivitajiet deskritti fl-Artikolu 51 tar-Regolament dwar il-Manteniment?

Sabiex jiġu implimentati d-dispożizzjonijiet tar-Regolament dwar il-Manteniment, ġew adottati emendi għal-Liġi Litwana dwar l-implimentazzjoni tal-leġiżlazzjoni tal-Unjoni Ewropea u dik internazzjonali li tirregola l-proċedimenti ċivili. Dawn jiddefinixxu l-istituzzjonijiet awtorizzati biex iwettqu l-funzjonijiet tal-Awtorità Ċentrali skont ir-Regolament dwar il-Manteniment u l-proċedura biex tiġi pprovduta għajnuna legali u jawtorizzaw lill-istituzzjonijiet li jwettqu r-rwol tal-Awtorità Ċentrali biex jiksbu, mingħajr flas, mingħand istituzzjonijiet Statali u municipali, korpi oħrajn, banek u istituzzjonijiet ta' kreditu u finanzjarji oħrajn, u minn reġistri tal-Istat u sistemi ta' informazzjoni oħrajn, id-data meħtieġa biex jitwettqu l-funzjonijiet stabbiliti fir-Regolament dwar il-Manteniment.

Din il-paġna web hija parti minn [L-Ewropa Tiegħek](#).

Nilqgħu l-[feedback](#) tiegħek dwar l-utilità tal-informazzjoni pprovduta.

This webpage is part of an EU quality network

L-aħħar aġġornament: 16/12/2020

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-oriġinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Talbiet għal manteniment - Lussemburgu

1 X'ifissru l-kunċetti "manteniment" u "obbligu ta' manteniment" f'termini prattiċi? Liema persuni għandhom iħallsu allowance għall-manteniment lil persuna oħra?

L-obbligi ta' manteniment huma imposti bil-liġi fuq dawk li għandhom il-mezzi biex jappoġġjaw persuna oħra li magħha jkollhom relazzjoni permezz tad-demem jew taż-zwieġ. B'riżultat ta' dan, diversi persuni jistgħu jitolbu l-manteniment, inkluż:

konjuġi wieħed mill-konjuġi l-ieħor jew ekskonjuġi (l-Artikoli 212, 214 u 246 tal-Kodiċi Ċivili (*Code civil*)) jew sieħeb ieħor mis-sieħeb l-ieħor, fejn huma marbuta bi sħubija koperta mil-Liġi emendata tad-9 ta' Lulju 2004 dwar l-effetti legali ta' ċerti sħubijiet (*loi modifiée du 9 juillet 2004 relative aux effets légaux de certains partenariats*), jew eksxieħeb taħt ċerti kundizzjonijiet;

it-tfal mill-ġenituri tagħhom (l-Artikoli 203, 372 -2, 376 -2, 376 -3 u 376 -4 tal-Kodiċi Ċivili);

missierijiet, ommijiet u axxendenti oħrajn minn uliedhom (l-Artikolu 205 tal-Kodiċi Ċivili);

missierijiet u ommijiet tar-rispett mit-tfal tar-rispett tagħhom (l-Artikolu 206 tal-Kodiċi Ċivili).

Ir-regola li "il-manteniment mhuwiex intiż sabiex ikopri pretensjonijiet preċedenti" tfisser li l-manteniment huwa intiż sabiex ikopri l-bżonnijiet preżenti u futuri, u mhux intiż għar-rimborz ta' spejjeż passati. Din ir-regola għandha l-valur legali ta' preżunzjoni sempliċi; jiġifieri r-regola tista' tiġi injorata jekk il-kreditur iġib il-prova li huwa kellu jiddejjien għall-għajxien tiegħu jew li huwa ma baqax inattiv jew li kien impossibbli għalih li jiehu azzjoni.

Ma jistax isir tajjeb għall-manteniment sakemm il-pretensjoni li għandu jsir tajjeb għaliha ma turrigwardax ukoll pretensjoni għall-manteniment.

2 Sa liema età jista' tifej jibbenefika minn allowance għall-manteniment? Hemm regoli differenti għall-manteniment għall-minorenni u għall-adulti?

Meta tiġi eżerċitata responsabbiltà kongunta tal-ġenituri, kull ġenitur, kemm jekk miżżewweġ kif ukoll jekk mhux, separat jew divorzjat, għandu l-obbligu li jikkontribwixxi għall-appoġġ u t-trobbija tat-tfal fi proporzjon mal-mezzi tiegħu, dawk tal-ġenitur l-ieħor u l-bżonnijiet tat-tfal. Fil-każ ta' divorzju jew separazzjoni, kemm jekk jeżerċitaw b'mod kongunt ir-responsabbiltà tal-ġenituri u kemm jekk le, il-ġenituri għandhom ikompli jikkontribwixxu flimkien għall-ispejjeż tal-appoġġ u t-trobbija tat-tfal, sakemm qorti ma tiddeċidix mod ieħor. Din il-kontribuzzjoni tiegħu l-forma ta' allowance għall-manteniment u ma tiqafx awtomatikament meta l-wild jilhaq l-età adulta. Din tista' tiġi riveduta skont il-htigijiet tat-tfal u l-mezzi u l-ispejjeż li jinbidlu ta' kull ġenitur.

3 Għandi napplika għand awtorita kompetenti jew qorti biex nikseb manteniment? X'inhuma l-elementi ewlenin ta' din il-proċedura?

Il-qorti tal-familja (*juge aux affaires familiales*) fi ndan il-qrati distrettwali (*tribunaux d'arrondissement*) għandha ġurisdizzjoni b'mod partikolari fuq l-allowances għall-manteniment, l-eżerċitar tar-responsabbiltà tal-ġenituri, id-divorzju u s-separazzjoni legali.

Ir-rikorrenz għall-manteniment irid jippreżenta talba lill-qorti tal-familja. Jekk it-talba għal manteniment tkun marbuta ma' proċedimenti ta' divorzju jew ta' separazzjoni legali, il-qorti tal-familja li tiddeċiedi dwar ir-rikors għad-divorzju jew għas-separazzjoni legali tiddeċiedi wkoll dwar it-talba għall-manteniment.

4 Tista ssir talba f'isem qarib (jekk iva, liema grad), jew minorenni?

F'każ ta' tutela (*tutelle*) jew kurazija (*curatelle*), it-tutor (*tuteur*) jew il-kuratur (*curateur*) jista' jressaq talba f'isem wieħed mill-ġenituri jew f'isem minorenni.

Il-ġenitur jew il-ġenituri li jeżerċita/jeżerċitaw responsabbiltà ta' ġenitur fuq il-minorenni jista' / jistgħu jressaq / jressqu talba f'isem dak il-minorenni.

Minuri ma għandux personalità ġuridika u m'għandux il-kapaċità li jagħmel rikors huwa stess, hlief meta l-minorenni jkun jista' jiffirma l-fehmiet tiegħu skont l-Artikolu 1007 -50 tal-Kodiċi l-Ġdid tal-Proċedura Ċivili (*Nouveau Code de procédure civile*). F'dan il-kuntest, il-minuri li kapaċi jiffirma l-fehmiet tiegħu jew tagħha jista', permezz ta' rikors quddiem il-qorti distrettwali, jitolb lill-qorti tal-familja biex temenda l-eżerċizzju tar-responsabbiltà tal-ġenituri, l-eżerċizzju tad-drittijiet ta' aċċess jew l-arranġamenti tal-għajxien. F'dan il-każ, il-qorti tordna l-ħatra ta' avukat biex jirrappreżenta lill-minuri fi żmien 15-il jum.

5 Jekk qed naħseb biex inressaq il-każ quddiem il-qorti, kif inkun naf liema qorti għandha l-ġurisdizzjoni?

Il-qorti distrettwali b'ġurisdizzjoni territorjali hija:

il-qorti fil-post fejn tinsab id-dar tal-familja;

jekk il-ġenituri jgħixu b'mod separat, il-qorti fil-post ta' residenza tal-ġenitur li miegħu jgħixu t-tfal minuri b'mod abitwali fejn ir-responsabbiltà tal-ġenituri tiġi eżerċitata b'mod kongunt, jew il-qorti fil-post ta' residenza tal-ġenitur li jeżerċita din ir-responsabbiltà waħdu;

f'każijiet oħra, il-qorti fil-post ta' residenza tal-persuna li ma tkunx ressqet il-proċedimenti.

Għal rikorsi kongunti, il-partijiet jagħzlu l-qorti fil-post fejn tkun tgħix parti waħda jew il-parti l-oħra.

Madankollu, fejn it-tliema tkun tikkonċerna biss manteniment tal-konjuġi, kontribuzzjoni għall-appoġġ u t-trobbija tat-tfal, kontribuzzjoni għall-ispejjeż taż-żwieġ, jew miżuri urgenti u proviżorji fejn sħubija registrata tiġi terminata, il-ġurisdizzjoni tista' tkun f'idejn il-qorti tal-post ta' residenza tal-konjuġi jew ekkssieħeb li jirċievi manteniment jew tal-ġenitur primarjament responsabbli għall-kura tat-tfal, anke meta dawn ikunu adulti.

Il-ġurisdizzjoni territorjali hija ddeterminata mill-post ta' residenza fid-data tar-rikors jew, f'każijiet ta' divorzju, fid-data meta tiġi pprezentata l-petizzjoni inizjali. Jekk il-manteniment jiġi ddkjarat matul il-proċedimenti tad-divorzju, il-qorti li tkun qed tisma' l-kawża hija l-qorti li tkun qed tisma' ir-rikors għad-divorzju.

6 Bħala applikant, neħtieġ intermedjarju biex inressaq il-każ quddiem il-qorti (perezempju avukat, awtorità ċentrali jew lokali, eċċ.)? Jekk le, liema proċeduri japplikaw?

Rikorrent jista' jressaq każ quddiem il-qorti tal-familja billi jipprezenta rikors lill-qorti distrettwali. Dan ir-rikors irid jiġi pprezentat fir-reġistru tal-qorti distrettwali, li tinnotifikah lill-parti opposta. Il-partijiet ma għandhomx għalfejn ikunu rappreżentati minn avukat, hliet meta l-manteniment jintalab matul proċedimenti ta' divorzju minhabba t-tkissir irrimedjabbli tar-relazzjoni matrimonjali jew matul proċedimenti ta' separazzjoni legali. Fit-tali każijiet, irid jintuża avukat.

F'kull każ, ir-rikorrent irid iressaq lill-qorti d-dokumenti kollha li jippruvaw l-istat ta' bżonn tiegħu. Dawn jikkonsistu fl-estratti tas-salarju, iċ-ċertifikati ta' nontassazzjoni, l-attestazzjoni ta' diżokkupazzjoni jew ta' liv minhabba mard twil, provi ta' renta, self, tfal dipendenti, spejjeż ta' manteniment u ta' skolarità, eċċ.

7 Irrid inhallas xi miżati biex inressaq il-każ quddiem il-qorti? Jekk iva, kemm jistgħu jitilgħu? Jekk ma jkollix biżżejjeż mezzu finanzjarji, nista' ningħata għajjuna legali li tkopri l-ispejjeż tal-proċedura?

Fost l-ispejjeż li għandu jittiehed kont tagħhom f'każ ta' proċedimenti legali, hemm lok li jissemew l-ispejjeż legali u l-ispejjeż tal-proċeduri li l-parti li tittief il-kawża tista' tiġi ordnata tħallas (parzjalment jew fl-intier tagħhom). Għandhom jitqiesu wkoll, jekk ikun il-każ, l-onorarji tal-avukat.

Il-persuni bi dħul insuffiċenti skont il-liġi Lussemburġiża jistgħu jibbenefikaw mill-għajjuna legali. Għal dan l-għan, huma jridu jimlew kwestjonarju disponibbli miċ-ċentru tas-servizz tal-għajjuna soċjali (*service central d'assistance sociale*) u jibagħtuh lill-President tal-Kamra tal-Avukati (*Bâtonnier de l'Ordre des avocats*) tat-territorju kompetenti.

Jekk l-għajjuna legali tingħata mill-President tal-Kamra tal-Avukati, hija tkopri l-ispejjeż kollha marbuta mal-proċedimenti, proċeduri jew atti ġudizzjarji li tkun ingħatat għalihom. Din tkopri perezempju t-taxxi tal-boll u l-ispejjeż ta' registrazzjoni, l-onorarji tal-avukati, l-ispejjeż u l-onorarji tal-marixxalli, l-ispejjeż u l-onorarji tan-nutara, l-ispejjeż u l-onorarji tat-teknixin, l-onorarji tat-tradutturi u tal-interpreti, l-ispejjeż għal *certificats de coutume* (ċertifikati jew affidavit għal-liġi applikabbli), l-ispejjeż għall-ivvjaġġar, l-ispejjeż u l-onorarji relatati mal-formalitajiet ta' registrazzjoni, ipoteki u assenjazżjoni u, fejn meħtieġ, l-ispejjeż għall-pubblikazzjoni fil-gazzetti.

8 X'tip ta' manteniment x'aktarx tagħti l-qorti? Kif jiġi kkalkulat l-ammont tal-manteniment? Id-deċiżjoni tal-qorti tista' tiġi riveduta jekk jinbidlu l-għoli tal-ħajja jew iċ-ċirkustanzi familjari? Jekk iva, kif (perezempju permezz ta' sistema tal-indiċjar awtomatiku)?

Tip ta' manteniment

Matul il-proċedimenti u wara d-deċiżjoni ta' divorzju jew separazzjoni legali, il-manteniment jieħu fil-biċċa l-kbira tad-drabi l-forma ta' pagament mensili.

Madankollu, dan jista' ukoll jieħu l-forma ta' kapital li tista' tikkonsisti f'somma flus jew fl-abbandun ta' beni *in rem*.

Rigward il-kontribuzzjoni lejn il-manteniment tat-tfal u l-edukazzjoni tal-minorenni, il-manteniment jista' jieħu l-forma ta' pagament kull xahar jew il-pagament dirett (parzjalment jew fl-intier tiegħu) tal-ispejjeż magħmula għall-minorenni. Fl-aħħar, dan jista' jieħu l-forma ta' dritt ta' uzu jew ta' abitazzjoni.

Jekk il-parti li qegħda tintalab tagħti l-manteniment tipprova li ma tistax tħallas il-manteniment, il-qorti tista' tordnalha sabiex tilqa' lill-parti intitolata għal manteniment fid-dar tagħha, tagħtiha x'tiekol u tmantniha.

Kalkolu tal-manteniment

Ma jeżistu ebda skali ta' riferiment. L-ammont tal-manteniment huwa kkalkulat abbażi tal-mezzi finanzjarji tad-debitur u l-bżonnijiet tal-kreditur.

Indiċjar

Sabiex jadatta l-manteniment mal-evoluzzjonijiet tal-għoli tal-ħajja, l-imħallef jista', anki fuq l-inizjattiva tiegħu stess, jiddeċiedi li l-manteniment ikun marbut ma' indiċi skont klawżola ta' varjazżjoni prevista legalment.

Reviżjoni

F'każ ta' tibdil fiċ-ċirkustanzi, il-manteniment jista' jiġi rivedut 'l fuq jew 'l isfel u jiġi tterminat. Dan ma japplikax fejn ikun tħallas bħala somma f'daqqa bħala parti minn divorzju. Jekk il-partijiet ma jirnexxihomx jilhq u ftehim, il-qorti tiddeċiedi dwar ir-revoka jew it-tnaqqis tal-manteniment.

Il-qorti tista' tiddel ukoll l-ammont ta' manteniment li jkun ġie stabbilit bi ftehim bejn il-partijiet. Dan id-dritt japplika mhux biss f'każ ta' tibdil fis-sitwazzjonijiet rispettivi tal-kreditur u tad-debitur, iżda wkoll fin-nuqqas ta' kull bidla, jekk l-imħallef iqis li l-ammont huwa insuffiċjenti jew eċċessiv.

Il-manteniment mogħti lill konjuġi f'divorzju minhabba t-tkissir irrimedjabbli tar-relazzjoni matrimonjali ma jistax jithallas għal żmien itwal mit-tul taż-żwieġ, hliet f'ċirkostanzi eċċezzjonali.

9 Kif jithallas il-manteniment u lill min?

Matul il-proċedimenti u wara l-għoti ta' divorzju jew separazzjoni legali, il-manteniment jithallas lill-konjuġi benefiċjarju.

Il-kontribuzzjoni lejn il-manteniment u l-edukazzjoni tal-minorenni tithallas minn wieħed mill-ġenituri lill-ġenitur l-ieħor jew lill-persuna li għandha l-kustodja tal-minorenni. Meta t-tifel isir adult, l-imħallef jista' jiddeċiedi jew il-ġenituri jistgħu jiftehmu bejniethom li din il-kontribuzzjoni tithallas, parzjalment jew fl-intier tagħha, lit-tifel.

10 Jekk il-persuna kkonċernata (id-debitur) ma tħallasx volontarjament, x'azzjoni tista' tittiehed biex tkun imġiegħla tħallas?

Il-kreditur għandu bosta mezz biex jisforza lid-debitur li ma jikkoperax sabiex iħallas il-manteniment.

Il-liġi ċivili:

Kreditur għandu diversi għażliet:

F'każ ta' divorzju, kreditur jista' jressaq il-każ quddiem il-qorti tal-familja billi jipprezenta rikors lill-qorti distrettwali sabiex tawtorizzah li jirċievi, għall-esklużjoni tal-ekskonjuġi tiegħu u mingħajr ħsara għad-drittijiet ta' terzi, id-dħul ta' dak l-ekskonjuġi, inkluz il-pensjonijiet u r-renti, u ammonti l-oħra kollha li jistgħu jkunu dovuti minn terzi skont il-proporzjonijiet u l-kundizzjonijiet stabbiliti mill-imħallef. Din id-deċiżjoni hija soġġetta għal reviżjoni fil-każ ta' tibdil fiċ-ċirkostanzi.

Kreditur jista' jitlob għal miżuri ta' eżekuzzjoni ordinarji, jiġifieri s-sekwestru (perezempju ta' kont bankarju), is-sekwestru ta' beni mobbli (karozza, ġojelli, eċċ) kif ukoll is-sekwestru ta' beni immobbli (dar, artijiet, eċċ.), abbażi ta' deċiżjoni tal-qorti jew ordni ta' infurzar.

Il-liġi kriminali:

Kreditur jista' jressaq ilment kriminali għar-reati li ġejjin:

Ir-reat tal-abbandun tal-familja huwa punibbli bi prigunerija ta' bejn xahar u sena u multa ta' bejn EUR 251 u EUR 2 500, jew waħda minn dawn il-penali biss (l-Artikolu 391 *bis* tal-Kodiċi Kriminali (*Code pénal*)). Dan jissupponi li d-debitur qiegħed jevita mill-i josserva xi ftit mill-obbligi li għandu jew l-obbligi tiegħu kollha ta' manteniment fir-rigward tal-kreditur imposti fuqu mill-liġi, billi jirrifjuta li jissodisfa dawn l-obbligi meta jkun jista' jagħmel dan jew għax mhux ipossibbli għalih li jissodisfahom minhabba t-tort tiegħu.

Dan japplika għall-obbligi ta' manteniment tal-ġenituri lejn uliedhom, l-obbligi bejn il-konjuġi u l-obbligi tal-ġenituri adottivi lejn it-tfal adottati.

Il-prosekuzzjoni tar-reat hija ppreċeduta mill-interrogazzjoni tad-debitur minn uffiċjal tal-pulizija tal-Gran Dukat tal-Lussemburgu, li tiġi rreġistrata permezz ta' dikjarazzjoni bil-miktub. Jekk id-debitur ma jkollu ebda residenza magħrufa, l-interrogazzjoni ma tkunx meħtieġa.

Ir-reat ta' insolvenza frawdolenti huwa punibbli bi prigunerija ta' bejn sitt xhur u tliet snin u multa ta' bejn EUR 500 u EUR 12 500, jew waħda minn dawn il-penali biss (l-Artikolu 391 *ter* tal-Kodiċi Kriminali). Dan jissupponi li, anki qabel id-deċiżjoni tal-qorti, id-debitur organizza jew aggrava l-insolvenza tiegħu, billi żied id-dejn tiegħu jew billi naqqas l-assi tiegħu, jew billi heba uħud mill-beni tiegħu, bl-għan li jevita l-eżekuzzjoni ta' ordni mogħti minn qorti ċivili fir-rigward tal-manteniment.

Għall-finijiet tal-applikazzjoni tal-Artikolu 391 *ter* tal-Kodiċi Kriminali, id-deċiżjonijiet tal-qorti u l-ftehimiet approvati mill-qorti li jimponu obbligu li jsiru pagamenti, sussidji jew kontribuzzjonijiet lejn il-kostijiet matrimonjali, kif ukoll provvedimenti ta' manteniment li jinsabu fi ftehimiet li ntlahqu qabel id-divorzju b'kunsens reċiproku, jitqiesu bħala ekwivalenti.

11 Jekk jogħġbok iddeskrivi fil-qosor kwalunkwe limitazzjonijiet fl-infurzar, b'mod partikulari regoli għall-protezzjoni tad-debitur u limitazzjoni jew perijodi ta' preskrizzjoni fis-sistema tal-infurzar tiegħek

L-azzjonijiet biex jingabru l-arretrati ta' renti perpetwi, vitalizji u ta' manteniment huma preskritti wara ħames snin.

12 Teżisti organizzazzjoni jew awtorità li tista' tgħini nirkupra l-manteniment?

Fuq talba mill-kreditur, il-Fond Nazzjonali ta' Solidarjetà (*Fonds national de solidarité*) jista' jirkupra kull manteniment dovut lill-konjuġi, axxendent jew dixxendent. Għas-somom li huwa jrid jirkupra, il-Fond huwa surrogat fl-azzjonijiet u l-garanziji tal-kreditur għall-irkupra tal-manteniment tiegħu. Ladarba d-debitur ġie nnotifikat bl-ammonti li għandhom jiġu rkuprati, huwa jrid jagħti dawn l-ammonti lill-President tal-Fond Nazzjonali ta' Solidarjetà.

13 Jistgħu l-organizzazzjonijiet (statali jew privati) iħallsu kompletament jew parzjalment il-manteniment f'isem id-debitur?

Il-Fond Nazzjonali ta' Solidarjetà jista', skont ċerti kundizzjonijiet, iħallas il-manteniment minflok id-debitur. It-talba għal pagament trid issir mill-kreditur jew mir-rappreżentant legali tiegħu lill-President tal-Fond Nazzjonali ta' Solidarjetà.

Din it-talba tiġi aċċettata mill-President jew mid-delegat tiegħu jekk il-kreditur jipprova li:

huwa għandu d-domicilju legali tiegħu fil-pajjiż u li huwa jew ir-rappreżentant legali tiegħu ilu jirrisjedi hemmhekk għal ħames snin;

il-manteniment tiegħu ġie stabbilit permezz ta' deċiżjoni mill-qorti li hija eżegwibbli fil-Gran Dukat tal-Lussemburgu;

l-irkupra totali jew parzjali tal-manteniment ma setax jinkiseb permezz ta' miżura ta' eżekuzzjoni eżercitata b'mod effettiv skont id-dritt privat;

huwa jinsab f'qagħda ekonomika diffiċli.

Anki jekk il-kundizzjoni msemmija fil-punt (c) mhijiex sodisfatta, it-talba tiġi milqugħa jekk l-użu ta' miżuri ta' eżekuzzjoni huwa mistenni li ma jirnexxiex jew jekk id-debitur jirrisjedi barra mill-pajjiż. Kull kontestazzjoni taqa' taħt il-kompetenza tal-kummissarju tal-ġustizzja (*judge de paix*) tad-domicilju tal-kreditur, li għandha titressaq kawża quddiemu f'perjodu ta' 40 jum min-notifika tad-deċiżjoni tal-President.

Il-kredituri jistgħu *ipso jure* jibbenefikaw mill-għajnuna legali. Minn meta tintlaq' it-talba sat-tmien tal-pagamenti mill-Fond, il-kreditur ma jistax jiehu xi azzjoni kontra d-debitur biex jirkupra l-manteniment tiegħu.

14 Jekk ninsab f'dan l-Istat Membru u d-debitur għandu r-residenza tiegħu f'pajjiż ieħor:

14.1 Nista' nikseb assistenza ta' awtorità jew organizzazzjoni privata f'dan l-Istat Membru?

Skont il-Konvenzjoni ta' New York tal-20 ta' Ġunju 1956 u r-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 4/2009 tat-18 ta' Diċembru 2008 dwar il-ġurisdizzjoni, il-liġi applikabbli, ir-rikonnoxximent u l-eżekuzzjoni tad-deċiżjonijiet u l-kooperazzjoni f'materji relatati ma' obbligi ta' manteniment, ir-rikorrent li jirrisjedi fil-Lussemburgu, jista', jekk id-debitur jirrisjedi barra mill-pajjiż, jagħmel talba lill-Kap Prosekutur Pubbliku (*Procureur Général d'Etat*) sabiex jikseb il-manteniment.

Il-Kap Prosekutur Pubbliku, fil-kapaċità tiegħu ta' awtorità ċentrali, se jgħaddi t-talba u d-dokumenti annessi lill-awtorità ċentrali tal-pajjiż li fih jirrisjedi d-debitur sabiex din l-awtorità ċentrali tkun tista' tgħin lir-rikorrent sabiex jikseb il-pagament tal-manteniment dovut.

14.2 Jekk iva, kif nista' nikkuntattja lill-awtorità jew l-organizzazzjoni privata?

Il-persuna intitolata għall-manteniment tressaq it-talba lill-awtorità speditriċi, jiġifieri lill-Kap Prosekutur Pubbliku, bl-użu tad-diversi formolarji previsti fir-Regolament (KE) Nru 4/2009.

Procureur Général d'Etat

Cité Judiciaire

Bâtiment CR

L-2080 Luxembourg

15 Jekk ninsab f'pajjiż ieħor u d-debitur jinsab f'dan l-Istat Membru:

15.1 Nista' nibgħat talba direttament lill tali awtorità jew organizzazzjoni privata f'dan l-Istat Membru?

Ir-rikorrent li jirrisjedi f'pajjiż ieħor mill-Lussemburgu jrid jagħmel talba lill-awtorità ċentrali tal-pajjiż li fih huwa jirrisjedi. Huwa ma jistax jagħmel talba direttament lill-organizzazzjoni jew awtorità Lussemburġiża.

15.2 Jekk iva, kif nista' nikkuntattja lill dik l-awtorità jew organizzazzjoni privata u x'tip ta' assistenza nista' nikseb?

Mhux applikabbli.

16 Dan l-Istat Membru huwa marbut bil-Protokoll tal-Aja tal-2007?

Iva.

17 Jekk dan l-Istat Membru mhuwiex marbut bil-Protokoll tal-Aja tal-2007, liema liġi tkun applikabbli għat-talba għal manteniment skont ir-regoli tal-liġi internazzjonali privata tiegħu? X'inhuma r-regoli tal-liġi internazzjonali privata korrispondenti?

18 X'inhuma r-regoli fuq l-aċċess għall-ġustizzja f'każijiet transfruntiera fl-UE li jsegwu l-istruttura tal-Kapitolu V tar-Regolament dwar il-Manteniment?

Fil-każ ta' talbiet skont dan ir-Regolament tal-UE, l-għajnuna legali hija kompletament b'xejn għall-kredituri ta' manteniment ta' anqas minn 21 sena, irrispettivament mill-provvedimenti tal-liġi nazzjonali.

19 X'inhuma l-miżuri adottati minn dan l-Istat Membru sabiex jiżgura l-funzjonament tal-attivitajiet deskritti fl-Artikolu 51 tar-Regolament dwar il-Manteniment?

Sabiex l-awtorità ċentrali tkun tista' tagħti l-għajnuna prevista fl-Artikolu 51 tar-Regolament dwar il-Manteniment, il-Lussemburgu għadda liġi fit-3 ta' Awwissu 2011 dwar l-applikazzjoni ta' dan ir-Regolament tal-UE, u kif ukoll regolament tal-Gran Dukat li jimplementa l-Artikoli 2 u 3 ta' din il-liġi tat-3 ta' Awwissu 2011 (*Gazzetta Uffiċjali (Mémoire)* A Nru^o 175 tat-12 ta' Awwissu 2011).

Dawn il-provvedimenti legali taw lill-Kap Prosekutur Pubbliku aċċess dirett għal ċerti bażijiet ta' *data*.

Holoq relatati

 [Legilux](#)

Din il-paġna web hija parti minn [L-Ewropa Tiegħek](#).

Nilqgħu l- [feedback](#) tiegħek dwar l-utilità tal-informazzjoni pprovduta.

This webpage is part of an EU quality network

L-aħħar aġġornament: 16/12/2020

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-orijinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Talbiet għal manteniment - Ungerja

1 X'ifissru l-kunċetti "manteniment" u "obbligu ta' manteniment" f'termini prattiċi? Liema persuni għandhom iħallsu allowance għal-manteniment lil persuna oħra?

L-obbligu tal-manteniment generalment jimponi responsabbiltà reċiproci bejn qraba diretti:

- il-ġenituri għandu obbligu li jmantni lill-uliedu, u l-ulied għandhom l-obbligu jmantnu lill-ġenituri tagħhom;
- jekk it-tfal għandhom dritt għall-manteniment iżda ma għandhomx ġenituri biex iħallsulhom il-manteniment, dan l-obbligu jgħaddu għand il-qraba li jmiss;
- jekk persuna li għandha dritt għall-manteniment ma jkollix tfal, qraba iktar distanti huma responsabbli għall-manteniment tagħha (Taqsim 4:196(1) sa (4) tal-Kodiċi Ċivili).

Il-minuri mingħajr qarib dirett li jista' jkun irid iħallas il-manteniment iridu jiġi mantnuti minn fuq akbar minnhom, jekk fuqhom jistgħu iħallsu l-manteniment mingħajr ma jkollhom fuq il-kapaċità tagħhom li jmantnu lill-hom infushom, lill-konjuġi tagħhom jew sieħeb li magħhom jikkoabitaw u l-qraba diretti dipendenti tagħhom (Taqsim 4:197 tal-Kodiċi Ċivili).

Fl-unita' domestika tagħhom il-konjuġi li jgħixu flimkien iridu jmantnu lill-minuri dipendenti tal-konjuġi l-ieħor (wild tar-rispett) li jkun jgħix magħhom bil-kunsens tal-konjuġi l-ieħor (Taqsim 4:198(1) tal-Kodiċi Ċivili).

Il-wild tar-rispett iridu jmantnu l-ġenitur tar-rispett tagħhom li għandhom bżonn il-manteniment jekk il-ġenitur tar-rispett ikun iprovdilhom il-manteniment għal perjodu twil ta' żmien (Taqsim 4:199(1) tal-Kodiċi Ċivili).

It-tfal taħt foster care iridu jmantnu lil dik il-persuna li haċċet f'haċċet għal perjodu twil ta' żmien mingħajr ma talbet kumpens finanzjarju, u li mhix il-ġenitur bijoloġiku, adottiv jew tar-rispett tagħhom (Taqsim 4:199(2) tal-Kodiċi Ċivili).

Kull konjuġi jista' jitleb il-manteniment mingħand il-konjuġi l-ieħor f'każ ta' separazzjoni personali, jew mill-konjuġi l-ieħor f'każ ta' divorzju, jekk ma jkunx jista' jmantni lill-nifsu mingħajr tort minn naħa tiegħu (Taqsim 4:29(1) tal-Kodiċi Ċivili).

F'każ ta' separazzjoni personali, l-eks konjuġi li ma jistax imantni lill-nifsu mingħajr tort minn naħa tiegħu jista' jitleb għall-manteniment mill-konjuġi l-ieħor, sakemm ir-relazzjoni damet mill-inqas sena u kellhom tarbija flimkien (Taqsim 4:86(1) tal-Kodiċi Ċivili).

Hemm żewġ tipi ta' "manteniment": manteniment in natura jew fi flus kontanti (manteniment).

F'każ ta' minuri, "l-obbligu tal-manteniment" ifisser illi l-ġenituri tat-tfal għandu dritt u jrid jipprovi għat-tfal fil-familja, biex irabbihom u jipprovi l-kundizzjonijiet għall-iżvilupp fiżiku, konjittiv, emozzjonali u morali - speċjalment l-akkomodazzjoni, l-ikel u l-ħwejjeġ - kif ukoll l-aċċess tat-tfal għall-edukazzjoni u l-kura tas-saħħa.

Il-ġenitur li jieħu f'għajr fl-istess dar bħat-tfal imantnihom in natura, filwaqt li l-ġenitur li jgħix separatament (jew fl-istess dar iżda ma jipprovdix manteniment) jipprovi għat-tfal prinċipalment permezz tal-manteniment.

2 Sa liema età jista' tifej jibbenefika minn allowance għal-manteniment? Hemm regoli differenti għall-manteniment għall-minorenni u għall-adulti?

Il-minuri kollha (taħt it-18) għandhom dritt għall-manteniment skont il-preżunzjoni ta' bżonn stabbilita mil-liġi. It-tfal taħt l-20 sena wkoll għandhom dritt għall-manteniment, sakemm ikunu qed jattendu l-iskola sekondarja.

It-tfal li jistgħu jaħdmu skont il-liġi (18-il sena l-fuq) li jkunu għandhom qed jistudjaw għandhom dritt għall-manteniment minkejja l-preżunzjoni ta' bżonn jekk għandhom bżonn il-manteniment biex ikunu jistgħu jkomplu bl-edukazzjoni tagħhom għal perjodu ta' żmien raġjonevoli. It-tfal iridu jinfurmaw lill-ġenituri tagħhom mingħajr dewmien bil-ħsieb tagħhom li jkomplu l-istudju tagħhom (Taqsim 4:220(1) tal-Kodiċi Ċivili).

L-istudji jinkludu kull kors jew taħriġ meħtieġ għall-kisba ta' kwalifika bi ttejjija għal karriera kif ukoll studji ta' baċċellerat jew master's ta' edukazzjoni oghla jew edukazzjoni vokazzjonali oghla, segwiti fuq bażi kontinwa.

Fejn ġustifikat b'mod eċċezzjonali, il-ġenituri jistgħu jkunu obbligati jħallsu l-manteniment ta' tfal ta' 25 sena u fuqhom (Taqsim 4:220(5) tal-Kodiċi Ċivili).

Madankollu, l-ġenituri mhux obbligati jmantnu wild ta' età adulta li qed ikompli l-istudji tiegħu jekk huwa jitqies li ma haqqux jirċievi manteniment, ma jissodisfax l-obbligi tal-iskola u tal-eżamijiet tort tiegħu stess, jew jekk l-għoti tal-manteniment iqiegħed fir-riskju l-kapaċità ta' dak il-ġenitur li jipprovi għalih innifsu, jew għal wild minuri tiegħu. Wild adult jitqies li ma jisthooqlux il-manteniment ukoll jekk, għal xi raġuni mhux ġustifikata, ma jzommx kuntatt mal-ġenitur li jħallasu l-manteniment (Taqsim 4:220(3) u (4) tal-Kodiċi Ċivili).

3 Għandi napplika għand awtorita kompetenti jew qorti biex nikseb manteniment? X'inhuma l-elementi ewlenin ta' din il-proċedura?

Skont l-ammont u t-tip ta' manteniment, japplika l-ftehim bejn il-persuna li għandha dritt għall-manteniment u l-persuna li trid tħallsu (f'każ ta' manteniment tat-tfal, il-ġenituri). Fin-nuqqas ta' ftehim, il-persuna li għandha dritt għall-manteniment tista' titlon deċiżjoni tal-qorti dwar il-manteniment. Fin-nuqqas ta' ftehim bejn il-ġenituri, il-manteniment tat-tfal jiġi stabbilit mill-qorti.

Jistgħu jiffi kawża, għall-manteniment tat-tfal, il-kuratur, u fir-rigward tal-manteniment għal ġenitur - skont il-kunsens tiegħu - l-awtorità distrettwali kompetenti. Il-qraba li għandhom obbligu ta' manteniment u li jipprovdju għall-manteniment jew jieħdu f'haċċet persuna li għandha dritt tircievi l-manteniment jistgħu jiffi kawża kontra l-partijiet l-oħra li għandhom obbligu ta' manteniment.

Il-ġenitur jew rappreżentant legali ieħor tat-tfal li għandhom dritt għall-manteniment jistgħu jitolbu hlas bil-quddiem tal-manteniment mill-kuratur, jekk il-manteniment ma setax jinkiseb għal mill-inqas sitt xhur preċedenti.

It-talba trid tgħid illi ma kienx hemm raġunijiet għar-rifjut ta' hlas bil-quddiem, kif ukoll ir-raġunijiet u l-fatti li jiġġustifikawha.

Id-dokumenti li ġejjin jridu jiġu mehmuża mat-talba: id-dikjarazzjonijiet tal-introjtu rilevanti; id-deċiżjoni finali tal-qorti li tistabbilixxi l-manteniment tat-tfal jew id-dokument li juri r-registrazzjoni fi skola sekondarja, jekk applikabbli; u rapport li sar mhux aktar minn sitt xhur ilu dwar il-qbid tal-propjetà, li jiddikjara s-sospensjoni tal-proċedimenti ta' eżekuzzjoni, jew id-dokument li juri li bdew il-proċedimenti għall-irkupru tal-manteniment.

Il-kuratur jrid jiżgura illi l-manteniment temporanjament - għall-inqas sitt xhur qabel is-sottomissjoni tat-talba - ma setax jinkiseb.

Il-ħlas bil-quddiem tal-manteniment jista' jsir jekk il-persuna li għandha dritt għall-manteniment talbet għall-eżekuzzjoni tal-manteniment stabbilit fid-deċiżjoni tal-qorti, jekk falliet l-eżekuzzjoni mill-paga, introjtu regolari ieħor jew assi oħra tad-debitur, jew giet sospiża l-eżekuzzjoni, jew jekk l-ammont parzjalment imħallas jew is-somma rkuprata ma taqbiżx il-50% tal-ammont ta' manteniment stabbilit mill-qorti.

F'każ ta' b'żonn, il-kuratur jista' jitlob lill-qorti jew lil bailiff indipendenti tal-qorti għal informazzjoni dwar l-eżitu tal-proċedimenti ta' eżekuzzjoni mibdija mir-rikorrent. Jekk ikun meħtieġ biex jiġu kjarifikati l-fatti, il-kuratur jista' jitlob dettalji dwar is-sekwestru mingħand l-impjegatur.

Fin-notifika dwar il-bidu tal-proċedimenti, il-kuratur jista' jitlob lid-debitur biex iħallas il-manteniment mingħajr sewmien u biex jagħmel dikjarazzjoni f'dak is-sens.

Il-kuratur jinnotifika id-deċiżjoni tiegħu lill-impjegatur tad-debitur, lill-qorti ta' eżekuzzjoni, lill-bailiff indipendenti tal-qorti, l-uffiċċju tal-prosekutur b'guriżdzjoni fuq l-indirizz tal-kreditur u d-debitur, in-nutar b'guriżdzjoni fuq l-indirizz tad-debitur u bħala awtorità fuq it-taxxa, u l-uffiċċju ta' Budapest jew tal-gvern tal-kontea li jipprovdi ħlas bil-quddiem tal-manteniment.

4 Tista ssir talba fisem qarib (jekk iva, liema grad), jew minorenni?

Iva, il-ġenituri jew rappreżentant legali ieħor tat-tfal li għandhom dritt għall-manteniment jistgħu jitolbu l-ħlas bil-quddiem tal-manteniment mingħand il-kuratur. Il-qraba li għandhom obbligu ta' manteniment u li jipprovdu għall-manteniment jew jieħdu ħsieb persuna li għandha dritt tircievi l-manteniment jistgħu jifitħu kawża kontra l-partijiet l-oħra li għandhom obbligu ta' manteniment.

Jistgħu jifitħu kawża, għall-manteniment tat-tfal, il-kuratur, u fir-rigward tal-manteniment għal ġenitur - skont il-kunsens tiegħu - l-awtorità distrettwali kompetenti.

5 Jekk qed naħseb biex inressaq il-każ quddiem il-qorti, kif inkun naf liema qorti għandha l-guriżdzjoni?

Skont ir-regoli ġenerali tal-guriżdzjoni, il-qorti fit-territorju li fiha jgħix il-konvenut (id-debitur) għandha guriżdzjoni.

Fin-nuqqas ta' indirizz fl-Ungerja, il-guriżdzjoni hija regolata mill-post ta' residenza tal-konvenut. Jekk il-post ta' residenza tal-konvenut mhux magħruf jew barra l-pajjiż, jiġi kkunsidrat l-aħħar domicilju fl-Ungerja tiegħu. Jekk id-domicilju ma jistax jiġu stabbilit jew jekk il-konvenut ma għandux domicilju, il-guriżdzjoni tiġi stabbilita fuq il-bażi tad-domicilju tar-rikorrent, jew fin-nuqqas, il-post ta' residenza tiegħu.

Jekk id-domicilju u l-post tax-xogħol tal-konvenut mhumiex fl-istess zona, fuq talba tal-konvenut ipprezentata mhux aktar tard mill-ewwel seduta ta' smiġħ tal-kawża, il-qorti tirreferi l-kwiżjoni lill-qorti b'guriżdzjoni fuq il-post tax-xogħol tal-konvenut, sabiex tmexxi s-smiġħ u tagħti sentenza (Taqsim 29 tal-Kodiċi dwar il-Proċedura).

Kawża għall-manteniment tista' titressaq ukoll quddiem il-qorti b'guriżdzjoni fuq id-domicilju tar-rikorrent (Taqsim 34(1) tal-Kodiċi dwar il-Proċedura Ċivili).

Il-grati kompetenti jistgħu jiġu kkonsultati [hawnhekk](#).

6 Bħala applikant, neħtieġ intermedjarju biex inressaq il-każ quddiem il-qorti (perezempju avukat, awtorità ċentrali jew lokali, eċċ.)? Jekk le, liema proċeduri applikaw?

Ir-rikorrent ma għandux b'żonn intermedjarju biex jiftaħ kawża l-qorti. Ir-rikorrent jista' jiftaħ kawża direttament il-qorti (mingħajr l-obbligu li juża rappreżentant) (ara l-Mistoqsijiet 3, 4 u 5).

7 Irrid iħallas xi miżati biex inressaq il-każ quddiem il-qorti? Jekk iva, kemm jistgħu jtitlghu? Jekk ma jkollix biżżejjed mezzij finanzjarji, nista' ningħata għajjnuna legali li tkopri l-ispejjeż tal-proċedura?

Irrispettivament mis-sitwazzjoni finanzjarja tagħhom, il-partijiet - sakemm mhumiex eżenti mill-ħlas tal-ispejjeż materjali tal-proċedimenti skont il-liġi, skont att ġeneralment u direttament applikabbli tal-Unjoni Ewropea jew ftehim internazzjonali - għandhom dritt għal differiment tal-ispejjeż materjali tal-proċedimenti mressqa għall-manteniment dovut skont il-liġi, inklużi dawk li jinvolvu l-irkupru tal-manteniment mill-korp li qed iħallas il-kumpens tad-debitur jew minn persuna oħra, il-kancellament jew it-tibdil fl-ammont tal-manteniment, it-terminazzjoni jew il-limitazzjoni tal-eżekuzzjoni tal-manteniment u, f'każ ta' manteniment transfruntier, jew il-ġbir tad-dejta personali tad-debitur.

F'każ ta' differiment tal-ispejjeż materjali:

(a) l-Istat iħallas għall-ispejjeż tal-proċedimenti (it-tariffi tax-xhieda u l-esperti, l-interpretu, l-amministratur u l-avukat, l-ispejjeż tal-proċess u l-investigazzjoni li saret fuq il-post, eċċ), bl-eċċezzjoni tal-ispejjeż mhux koperti mid-differiment u għalhekk pagabbli bil-quddiem mill-parti;

(b) il-parti tingħata differiment mill-pagament tat-tariffi tal-qorti.

Anke fin-nuqqas ta' ftehim internazzjonali jew reċiproċità, il-barranin wkoll għandhom dritt għal differiment tal-ispejjeż materjali.

Jekk, f'każ ta' differiment tal-ispejjeż materjali, il-qorti tordna lil parti minnhom biex iġgħor l-ispejjeż tal-proċedimenti, hija trid iġgħor l-ispejjeż kollha mħallas bil-quddiem mill-Istat u t-tariffi registrati lill-Istat.

It-tariffa għall-proċedimenti hija ta' 6%, jew minimu ta' HUF 15 000 u massimu ta' HUF 1 500 000. F'każ ta' proċedimenti għal tabiet ta' manteniment, il-bażi tat-tariffa huwa l-manteniment dovut, iżda mhux aktar mill-manteniment għal sena.

Jekk il-parti ma għandix biżżejjed mezzij finanzjarji biex tħallas l-ispejjeż tal-proċedimenti, il-parti tista' tressaq talba għall-eżenzjoni mal-qorti.

Sabiex titthaffef l-eżekuzzjoni tad-drittijiet tagħhom, il-persuni fiżiċi (inkluż l-intervenjenti) li ma jifitħu għall-ispejjeż tal-proċedimenti minhabba l-introjtu u l-qagħda finanzjarja tagħhom jiġu eżenti bis-siġħ jew parzjalment, fuq talba tagħhom, mill-ħlas ta' dawn l-ispejjeż.

Jekk l-introjtu tal-partijiet (il-paga, l-pensjoni jew finanzjament regolari ieħor) ma jaqbiżx il-pensjoni minima fis-seħħ skont in-numru ta' snin ta' hidma attiva, u l-parti ma għandix assi - ħlief għan-neċessitajiet normali tad-dar, l-ghamara u l-armar - il-parti trid tingħata eżenzjoni mill-ħlas tal-ispejjeż. L-eżenzjoni mill-ħlas tal-ispejjeż trid tingħata - mingħajr eżaminazzjoni tal-introjtu u l-qagħda finanzjarja tagħhom - lill-partijiet li għandhom dritt għal benefiċċji mogħtija lil persuni ta' età tax-xogħol jew li jgħixu ma' qarib viċin fl-istess dar li għandhom dritt għal benefiċċji mogħtija lil persuni ta' età tax-xogħol.

L-eżenzjoni mill-ħlas tal-ispejjeż tinkludi l-benefiċċji li ġejjin:

(a) eżenzjoni mill-ħlas tat-tariffi tal-qorti;

(b) eżenzjoni mill-ħlas tal-ispejjeż tal-proċedura (tariffi tax-xhieda u esperti, l-interpretu, l-amministratur u l-avukat, l-ispejjeż tal-proċess u l-investigazzjoni li saret fuq il-post, eċċ) bil-quddiem u - sakemm il-liġi applikabbli ma tipprovdi mod ieħor - il-ħlas tagħhom b'mod ġenerali;

(c) eżenzjoni mill-obbligu ta' depożitu għall-ispejjeż tal-proċedimenti;

(d) talba għall-approvazzjoni tar-rappreżentazzjoni minn avukat, jekk permess mil-liġi.

L-eżenzjoni mill-ħlas tal-ispejjeż tiġi approvata mill-qorti, fuq talba, u l-qorti tista' tiddeċiedi wkoll dwar l-irtirar ta' din l-eżenzjoni.

8 X'tip ta' manteniment x'aktarx tagħti l-qorti? Kif jiġi kkalkulat l-ammont tal-manteniment? Id-deċiżjoni tal-qorti tista' tiġi riveduta jekk jinbidlu l-għoli tal-ħajja jew iċ-ċirkustanzi familjari? Jekk iva, kif (perezempju permezz ta' sistema tal-indiċjar awtomatiku)?

Fin-nuqqas ta' ftehim bejn il-ġenituri, il-manteniment jiġi stabbilit mill-qorti.

Meta' jiġi determinat l-ammont tal-manteniment, iridu jitqiesu dawn li ġejjin:

(a) il-bżonnijiet iġġustifikati tat-tfal (spejjeż regolari meħtieġa għall-għajxien tagħhom, il-kura medika, it-trobbija u l-edukazzjoni);

(b) l-introjtu u l-qagħda finanzjarja taż-żewġ ġenituri;

(c) it-tfal l-oħra li jgħixu fl-istess dar mal-ġenituri tagħhom (it-tfal tagħhom stess, tfal tar-rispett jew tfal bil-fostering), u t-tfal li jridu jiġu mantnuti mill-ġenituri);

(d) l-introjt u tat-tfal stess, u

(e) il-benefiċċji għall-protezzjoni tat-tfal, għajjnuna lill-familja, is-sigurtà soċjali u l-benefiċċji soċjali provduti għat-tfal u l-ġenitur li qed irabbihom (Taqsimi 4:218 (2) tal-Kodiċi Ċivili).

Il-manteniment irid jiġi tallas bħala ammont fiss. Il-qorti tista' tiddeċiedi illi l-ammont tal-manteniment pagabbli jrid jiġi agġustat awtomatikament kull sena, skont iż-żieda fl-indiċi tal-prezzijiet tal-konsumatur ippubblikat kull sena mill-Uffiċċju tal-Istatistika Ċentrali tal-Unġerija, mill-1 ta' Jannar tas-sena ta' wara (Taqsimi 4:207 tal-Kodiċi Ċivili). L-ammont ta' manteniment pagabbli għal kull tifel jiġi ffixsat b'mod ġenerali 15-25% tal-introjtu medju tal-persuna li trid tallas il-manteniment. B'mod ġenerali, meta' jiġi determinat l-introjtu medju tal-persuna li trid tallas il-manteniment, irid jitqies l-introjtu totali f'sena tas-sena qabel b'dew il-proċedimenti għall-manteniment (Taqsimi 4:218(4) tal-Kodiċi Ċivili).

Jekk tibdil fil-ftehim tal-partijiet jew fiċ-ċirkostanzi li ffirmaw il-bażi tas-sentenza tal-qorti dwar l-ammont ta' manteniment iqiegħed friskju interess legali vitali ta' kull waħda mill-partijiet jekk il-parti jkollha tkompli tallas il-manteniment taħt l-istess kundizzjonijiet, kull parti tista' titlob għal bidla fl-ammont jew it-termini tal-flas. Parti li missha anticipat bidla fiċ-ċirkostanzi tagħha meta daħhlet għall-ftehim dwar il-manteniment jew li kienet responsabbli għal bidla ma tistax titlob bidla fil-manteniment miftiehem.

9 Kif jiġi tallas il-manteniment u lil min?

Il-persuna li trid tallas il-manteniment trid tallsu lill-persuna li għandha dritt tirċevih, perjodikament (pereżempju fix-xahar), bil-quddiem.

10 Jekk il-persuna kkonċernata (id-debitur) ma tallasx volontarjament, x'azzjoni tista' tittejjer biex tkun imġiegħla tallas?

Jekk id-debitur ma jhallax il-manteniment volontarjament, il-kreditur jista' jressaq it-talba tiegħu quddiem il-qorti, u l-qorti tista' tordna l-eżekuzzjoni tagħha. Talba għall-manteniment li tmur lura aktar minn sitt xhur tista' tiżi eżegwita b'effett retroattiv jekk il-kreditur ikollhu raġuni tajba għalfejn dam bl-applikazzjoni tiegħu għall-eżekuzzjoni. It-talbiet ta' manteniment li jmorru lura aktar minn tliet snin ma jistgħux jiġu invokati l-qorti (Taqsimi 4:208(3) tal-Kodiċi Ċivili). Jistgħu jiffu kawża, għall-manteniment tat-tfal, il-kuratur, u fir-rigward tal-manteniment għal ġenitur - skont il-kunsens tiegħu - l-awtorità distrettwali kompetenti (Taqsimi 4:208(1) tal-Kodiċi Ċivili).

Il-qorti li għandhom obbligu ta' manteniment u li jipprovdut għall-manteniment jew jieħdu hsieb persuna li għandha dritt tirċievi l-manteniment jistgħu jiffu kawża kontra l-partijiet l-oħra li għandhom obbligu ta' manteniment (Taqsimi 4:208(2) tal-Kodiċi Ċivili).

Fid-deċiżjoni tagħha li tobbliga lil persuna li għandha paga biex tallas il-manteniment, fuq talba tal-kreditur il-qorti tista' ssejjaħ lill-impjegatur direttament biex inaqqas l-ammont stabbilit fid-deċiżjoni u jhallu lill-kreditur.

Jekk ma kienx hemm seħja diretta mill-qorti, iżda aktar tard parti tressaq rikors għall-eżekuzzjoni ibbażat fuq is-sentenza tal-qorti jew il-ftehim tal-partijiet approvat minn deċiżjoni tal-qorti, il-qorti tordna l-eżekuzzjoni tal-manteniment permezz ta' mandat ta' qbid, jekk il-paga hekk imnaqqsa tkopri l-ammont kkonċernat.

L-ammont imnaqqas ma jistax jaqbeż 50% tal-pagi tal-impjegat. Mill-benefiċċju tal-qagħad (benefiċċju tal-qagħad, benefiċċju tal-qagħad qabel il-pensjoni, benefiċċju addizzjonali mal-introjtu u benefiċċju għal min qed ifittex xogħol) jista' jtnaqqas massimu ta' 33% għall-manteniment.

Jekk id-debitur ma għandux introjtu regolari jew l-ammont li se jtnaqqas mill-introjtu tiegħu ma jkoprax l-ammont dovut, il-qorti tordna l-eżekuzzjoni bil-ħruġ tad-dokument ta' eżekuzzjoni. F'dan il-każ, l-eżekuzzjoni tkopri mhux biss il-paga, iżda assi oħra kif stabbilit fl-Att dwar l-Eżekuzzjoni.

11 Jekk jogħġbok iddeskrivi fil-qosor kwalunkwe limitazzjonijiet fl-infurzar, b'mod partikulari regoli għall-protezzjoni tad-debitur u limitazzjoni jew perjodi ta' preskrizzjoni fis-sistema tal-infurzar tiegħek

Jekk jogħġbok żur il-paġna li għandha informazzjoni dwar il- [Proċeduri għall-eżekuzzjoni ta' sentenza](#).

12 Teżisti organizzazzjoni jew awtorità li tista' tgħini nirkupra l-manteniment?

Ara t-tweġiba għall-Mistoqsija 10.

Il-ġenitur jew rappreżentant legali ieħor tat-tfal li għandhom dritt għall-manteniment jistgħu jitolbu flas bil-quddiem tal-manteniment mill-kuratur, jekk il-manteniment ilu ma jinkiseb għal mill-inqas sitt xhur.

Fin-notifika dwar il-bidu tal-proċedimenti, il-kuratur jista' jitlob lid-debitur biex iħallas il-manteniment mingħajr dewmien u biex jagħmel dikjarazzjoni f'dak is-sens.

Il-kuratur jinnotifika id-deċiżjoni tiegħu lill-impjegatur tad-debitur, lill-qorti ta' eżekuzzjoni, lill-bailiff indipendenti tal-qorti, l-uffiċċju tal-prosekutur b'għuridizzjoni fuq l-indirizz tal-kreditur u d-debitur, in-nutar b'għuridizzjoni fuq l-indirizz tad-debitur bħala awtorità fuq it-taxxa, u l-uffiċċju ta' Budapest jew tal-gvern tal-kontea li jipprovdut flas bil-quddiem tal-manteniment.

In-nuqqas ta' flas tal-manteniment huwa reat kriminali. Kull min jonqos milli jissodisfa l-obbligu tiegħu stabbilit fid-deċiżjoni eżegwibbli tal-awtorità b'tort tiegħu stess jiġi kkundannat sentejn prigunerija.

13 Jistgħu l-organizzazzjonijiet (statali jew privati) iħallsu kompletament jew parzjalment il-manteniment fisem id-debitur?

Iva (ara l-Mistoqsija 3).

14 Jekk ninsab f'dan l-Istat Membru u d-debitur għandu r-residenza tiegħu f'pajjiż ieħor:

14.1 Nista' nikseb assistenza ta' awtorità jew organizzazzjoni privata f'dan l-Istat Membru?

Il-Ministeru tal-Ġustizzja tal-Unġerija jipprovdut għajjnuna fuq talba ta' applikanti li jgħixu l-Unġerija skont ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 4/2009 u ftehimiet internazzjonali, u jaħdem kontinwament mal-awtorità ċentrali nkarigata mill-kwistjonijiet ta' manteniment fl-Istat Membru l-ieħor kkonċernat. L-applikant jista' jitlob li d-deċiżjoni dwar il-manteniment mogħtija mill-qorti Unġeriza tiġi eżegwita barra l-pajjiż u - fin-nuqqas ta' tali deċiżjoni - illi l-obbligu tal-manteniment jiġi stabbilit barra l-pajjiż, jew illi jżied l-ammont ta' manteniment li jrid jiġi tallas barra l-pajjiż. Ir-rikjesta formali ma tasalx quddiem il-Ministeru tal-Ġustizzja, iżda mill-qorti distrettwali indikata skont id-domicilju tal-applikant, il-post ta' residenza jew il-post tax-xogħol, jew mill-qorti distrettali li tat id-deċiżjoni fl-ewwel istanza, li għaliha għet mitluba l-eżekuzzjoni. L-ebda avukat mhu meħtieġ sabiex issir it-talba jew għall-proċedimenti barra l-pajjiż. Minflok, il-qorti tassisti lil parti mingħajr rappreżentanza ġuridika bis-sottomissjoni tat-talba tagħha. Il-qorti mbagħad tibgħat it-talba u d-dokumenti mehmuża meħtieġa lill-Ministeru tal-Ġustizzja. Il-Ministeru tal-Ġustizzja jibgħat it-talba tradotta lill-awtorità ċentrali nkarigata mill-kwistjonijiet ta' manteniment fl-Istat Membru l-ieħor. L-awtorità ċentrali tiegħu dawk il-miżuri li huma meħtieġa biex jinbdeu il-proċedimenti kontra d-debitur. Il-Ministeru tal-Ġustizzja jinforma lill-applikant b'mod kontinwu bl-iżviluppi fil-proċedimenti, skont l-informazzjoni li tasal minn barra.

14.2 Jekk iva, kif nista' nikkuntatta lill-awtorità jew l-organizzazzjoni privata?

Ministeru tal-Ġustizzja, Dipartiment tad-Dritt Internazzjonali Privat (*Igazságügyi Minisztérium, Nemzetközi Magánjogi Főosztály*)

Indirizz: H-1055 Budapest, Kossuth Lajos tér 2-4.

Indirizz postali: H-1357 Budapest, Pf. 2.

Numru tat-telefon: +36 (1) 795-4846;

Numru tal-fekx: +36 (1) 795-0463;

Posta elettronika: nmfo@im.gov.hu

Sit elettroniku: <http://igazsagugyiinformaciok.kormany.hu/nemzetkozi-gyermekekvitel-es-tartasidijal-kapcsolatos-ugyek>

15 Jekk ninsab f'pajjiż ieħor u d-debitur jinsab f'dan l-Istat Membru:

15.1 Nista' nibghat talba direttament lil tali awtorita jew organizzazzjoni privata f'dan l-Istat Membru?

Le, it-talba trid issir permezz tal-awtorita' centrali inkarigata mill-kwistjonijiet ta' manteniment fl-Istat Membru fejn huwa residenti l-applikant.

15.2 Jekk iva, kif nista' nikkuntattja lil dik l-awtorita' jew organizzazzjoni privata u x'tip ta' assistenza nista' nikseb?

L-awtoritajiet centrali tal-Istati Membri jinsabu [hawnhekk](#).

16 Dan l-Istat Membru huwa marbut bil-Protokoll tal-Aja tal-2007?

Iva.

17 Jekk dan l-Istat Membru mhuwiex marbut bil-Protokoll tal-Aja tal-2007, liema ligi tkun applikabbli ghat-talba ghal manteniment skont ir-regoli tal-ligi internazzjonali privata tieghu? X'inhuma r-regoli tal-ligi internazzjonali privata korrispondenti?

18 X'inhuma r-regoli fuq l-access ghall-gustizzja f'kazijiet transfruntiera fl-UE li jsegwu l-istruttura tal-Kapitolu V tar-Regolament dwar il-Manteniment?

B'rabta mat-talbiet maghmula, il-Ministeru tal-Gustizzja jikkuntattja lis-servizz kompetenti li jipprovdi l-għajnuna legali sabiex jiġi assenjat avukat lill-applikant li jgħix barra l-pajjiż. Fil-każ imsemmi fl-Artikolu 46 tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 4/2009, l-eżenzjoni sħiħa mill-ispejjeż hija garantita, u t-tariffi tal-avukat wkoll jithallsu mill-Istat. Fil-każijiet imsemmija fl-Artikolu 47, il-partijiet għandhom dritt għal differiment tal-ispejjeż materjali skont il-ligi Ungeriza. Skont dan id-dritt, l-Istat iħallas l-ispejjeż tal-proċedimenti (pereżempju t-tariffi tal-qorti u tal-avukat) bil-quddiem, irrispettivament mill-qagħda finanzjarja tal-parti konċernata, iżda jekk il-parti tittief il-kawża, il-qorti tista' tordnalha li tħallas l-ispejjeż. Jekk l-applikant juri illi minħabba l-qagħda finanzjarja tiegħu għandu dritt għal eżenzjoni personali sħiħa mill-ispejjeż skont il-ligi Ungeriza, l-applikant ma jkollhux għalfejn iħallas l-ispejjeż anke jekk jitlef il-kawża.

19 X'inhuma l-miżuri adottati minn dan l-Istat Membru sabiex jiżgura l-funzjonament tal-attivitajiet deskritti fl-Artikolu 51 tar-Regolament dwar il-Manteniment?

L-applikazzjoni tar-Regolament dwar il-Manteniment fl-Ungerija hija regolata mill- [Att LXVII tal-2011](#).

Din il-paġna web hija parti minn [L-Ewropa Tiegħek](#).

Nilqgħu l-[feedback](#) tiegħek dwar l-utilità tal-informazzjoni pprovduta.

L-aħħar aġġornament: 16/12/2020

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NGE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorita' nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NGE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Talbiet għal manteniment - Malta

1 X'ifissru l-kunċetti "manteniment" u "obbligu ta' manteniment" f'termini prattiċi? Liema persuni għandhom iħallsu allowance għal-manteniment lil persuna oħra?

F'Malta, it-terminu "manteniment" jirreferi għall-ammont dovut lill-kreditur mid-debitur fir-rigward ta' arrangament ta' manteniment li jirriżulta minn relazzjoni ta' familja. Meta r-relazzjonijiet huma regolati permezz taż-żwieġ jew tal-unjoni civili, parti waħda f'din ir-relazzjoni hija obbligata li tmanjni lill-parti l-oħra.

It-terminu "obbligu ta' manteniment" jirreferi għall-obbligu li jithallas ammont ta' manteniment, liema manteniment irid jingħata mill-kreditur lid-debitur fiċ-ċirkostanzi deskritti. Obbligu ta' manteniment jeżisti irrispettivament minn jekk l-ammont ta' manteniment għieq stabbilit kif ukoll irrispettivament minn jekk il-manteniment qiegħed jithallas jew le.

L-Artikolu 3b tal-Kodiċi Ċivili jipprovdi li l-konjuġi u l-ekskonjuġi huma obbligati jmantnu lil xulxin u jistipula li l-ġenituri huma obbligati jmantnu lil uliehom. L-Artikolu 4 tal-Att dwar l-Unjonijiet Ċivili jistipula li l-partijiet f'unjoni civili jgawdu mill-istess drittijiet u obbligi bħal dawk li huma miżżewġin u għalhekk huma marbuta li jmantnu lil xulxin anki wara li tintemm ir-relazzjoni tagħhom, sakemm ma jkunx hemm raġuni valida sabiex ma jhallsux dan il-manteniment. It-tfal huma, f'ċirkostanzi eċċezzjonali, marbuta bl-Artikolu 8 tal-Kodiċi Ċivili li jmantnu lill-ġenituri tagħhom jew axxendenti oħra li huma fil-bżonn.

2 Sa liema età jista' tifel jibbenefika minn allowance għal-manteniment? Hemm regoli differenti għal-manteniment għal-minorenni u għal-adulti?

B'mod ġenerali, il-minuri jibbenefika mill-manteniment sal-età ta' sittax-il sena. Madankollu, l-Artikolu 3B(2) tal-Kodiċi Ċivili jikkwalifika li l-ġenituri għandhom ukoll jintrabtu li jipprovdu manteniment adegwat għat-tfal tagħhom, jekk dawn għadhom studenti u qegħdin jippartecipaw f'edukazzjoni, taħriġ jew tagħlim full-time sakemm jilhq u l-età ta' tlieta u għoxrin sena. L-istess artikolu jipprovdi wkoll li l-ġenituri għandhom imantnu lit-tfal tagħhom jekk dawn isofru minn diżabbiltà fiżika jew mentali, kif definit fil-Ligi dwar l-Opportunitajiet Indaqs (Persuni b'Diżabbiltà).

3 Għandi napplika għand awtorita kompetenti jew qorti biex nikseb manteniment? X'inhuma l-elementi ewlenin ta' din il-proċedura?

Sabiex jingħata digriet li jstabbilixxi l-ammont ta' manteniment li jrid jithallas u l-frekwenza ta' tali pagament irid isir rikors quddiem il-Qorti Ċivili (Sezzjoni tal-Familja).

F'każ bħal dan, il-proċedura tidba bil-Qorti li taħtar medjatur li mbagħad jistieden lill-partijiet (jew ir-rappreżentanti tagħhom) għal laqgħa fl-awli tal-qrati. Matul din il-laqgħa, il-medjatur jassisti l-partijiet sabiex isibu arrangament amikevoli. Jekk il-partijiet jaqblu dwar it-test ta' ftehim għal-manteniment, il-medjatur jibgħat kopja tal-abbozz ta' ftehim lill-imħallef li jippresjedi fuq il-Qorti tal-Familja. Il-qorti tirrevedi l-ftehim u jekk hija temmen li l-ebda waħda mill-partijiet, inkluża l-persuna li għaliha huwa dovut il-manteniment, mhija sejra tkun preġudikata b'dan il-ftehim, il-qorti tiddeċiedi favur dak l-abbozz ta' deċiżjoni u l-partijiet jistgħu jipproċedu sabiex jiffirmaw dan il-ftehim quddiem in-nutar.

Meta l-partijiet ma jirnexxihomx jaqblu dwar abbozz ta' ftehim dwar il-manteniment matul il-proċess ta' medjazzjoni, il-medjatur jirrinwija l-kawża quddiem l-imħallef li jippresjedi fuq il-Qorti tal-Familja sabiex jibdedw il-proċedimenti tal-qorti. F'każ bħal dan, il-Qorti tal-Familja tisma' l-argumenti tal-avukati taż-żewġ partijiet u tiddeċiedi dwar il-kwistjoni.

Il-proċedimenti quddiem il-medjatur huma mingħajr ħlas u mhemmx bżonn li l-partijiet ikunu assistiti minn avukat, madankollu huwa dejjem irrakkomandat li wieħed isaqsi għal għajnuna legali qabel ma jidhol f'dawn il-ftehimiet. Min-naħa l-oħra, il-proċedimenti quddiem il-qorti jinvolvu l-avukati u l-ispejjeż legali, sakemm il-partijiet ma jitolbux u ma jikkwalifikawx għall-għajnuna legali.

4 Tista ssir talba f'isem qarib (jekk iva, liema grad), jew minorenni?

It-talbiet jistgħu jsiru mill-kreditur, rappreżentant tiegħu jew minn kuratur tat-tfal. Il-manteniment tal-minuri jista' jintalab minn persuna li għandha l-kura u l-kustodja ta' dan il-minuri.

5 Jekk qed naħseb biex inressaq il-każ quddiem il-qorti, kif inkun naf liema qorti għandha l-gurizdizzjoni?

Permezz tal-Avviz Legali 396 tal-2003 (L¹ [egislazzjoni Sussidjarja 12.19](#)), il-qorti kompetenti sabiex tiddeciedi dwar kwistjonijiet tal-familja hija l-Qorti Ċivili (is-Sezzjoni tal-Familja). B'hekk, hija l-Qorti Ċivili (is-Sezzjoni tal-Familja) li tiddeciedi dwar l-ammont ta' manteniment li jrid jithallas (sakemm ma ntlahaqx ftehim quddiem il-medjatur).

Jekk debitur jonqos milli jhallas il-manteniment, il-kreditur jista' jagħmel ilment quddiem il-pulizija li tista' tibda proċedimenti kriminali kif xieraq kontra d-debitur. Dawn il-proċedimenti għandhom jinfethu quddiem il-Qorti tal-Maġistrati (Gudikatura Kriminali).

6 Bħala applikant, neħtieġ intermedjarju biex inressaq il-każ quddiem il-qorti (pereżempju avukat, awtorità ċentrali jew lokali, eċċ.)? Jekk le, liema proċeduri japplikaw?

Sabiex tinbeda kawża dwar il-manteniment minn pajjiż barrani permezz tal-applikazzjoni tar-Regolament (KE) Nru 4/2009, wieħed għandu jikkuntattja l-Awtorità Ċentrali ta' Malta li mbagħad tibda l-proċess kif xieraq quddiem il-medjatur u quddiem il-Qorti Ċivili (Sezzjoni tal-Familja), jekk hija tqis li dan huwa meħtieġ.

L-Awtorità Ċentrali ta' Malta tassisti wkoll lill-kreditur biex jagħmel l-ilmenti relattivi mal-pulizija sabiex jinbdew il-proċedimenti kriminali jekk ikun hemm bżonn.

7 Irrid inhallas xi miżati biex inressaq il-każ quddiem il-qorti? Jekk iva, kemm jistgħu jittilgħu? Jekk ma jkollix biżżejjed mezzi finanzjarji, nista' ningħata għajnuna legali li tkopri l-ispejjeż tal-proċedura?

Skont ir-Regolament (KE) Nru 4/2009, il-proċedimenti relatati ma' manteniment tat-tfal jinfethu mingħajr spejjeż mill-Awtorità Ċentrali.

Fir-rigward ta' manteniment li għandu x'jaqsmu ma' manteniment tal-konjuġi, l-Awtorità Ċentrali tassisti l-konjuġi fi proċedimenti li huma mingħajr ħlas, bħalma huma l-medjazzjoni quddiem il-Qorti tal-Familja. Jekk il-medjazzjoni tfalli, il-kreditur ikunu meħtieġ li jfittex l-assistenza ta' avukat privat li jgħin lir-rikorrent quddiem il-qorti Maltin. It-tariffi relatati mal-qorti u mal-avukati huma previsti fl-Iskeda A tal-[Kodiċi tal-Organizzazzjoni u tal-Proċedura Ċivili](#) (Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta' Malta). Jekk rikorrent għal sostenn ta' konjuġi jikkwalifika għall-għajnuna legali, skont il-liġi Maltija, l-awtorità ċentrali għandha tgħin lil din il-persuna kif meħtieġ.

8 X'tip ta' manteniment x'aktarx tagħti l-qorti? Kif jiġi kkalkulat l-ammont tal-manteniment? Id-deċiżjoni tal-qorti tista' tiġi riveduta jekk jinbidlu l-għoli tal-hajja jew iċ-ċirkustanzi familjari? Jekk iva, kif (pereżempju permezz ta' sistema tal-indiċjar awtomatiku)?

Il-kalkolu tal-ammont ta' manteniment li jista' jingħata mill-qorti jvarja billi jiddependi fuq għadd ta' kriterji. Minkejja l-fatt li mhemm ebda formula għall-kalkolu ta' manteniment, il-Qorti Ċivili (Sezzjoni tal-Familja) tieħu kont tal-fatturi li ġejjin:

- I-istandard ta' għajxien tad-debitur u dak tal-kreditur u/jew it-tfal;
- Jekk it-tifel jeħtieġ aktar flejjes addizzjonali minħabba diżabilità jew bżonn li jista' jkollu; kif ukoll
- Jekk id-debitur ikunx qiegħed jeżerċita d-dritt tiegħu ta' aċċess għat-tfal.

Id-deċiżjoni tal-qorti tista' tkun riveduta. Madankollu, huwa diffiċli li temenda deċiżjoni dwar il-manteniment li għandu jithallas speċjalment jekk iċ-ċirkustanzi jibqgħu ma jinbidlux. Jekk ikun hemm bidla fiċ-ċirkustanzi (pereż. minorenni jeħtieġ aktar manteniment minħabba mard fit-tul jew ikun hemm bidla sinifikanti fil-pagi tad-debitur) il-qorti jistgħu jibdlu t-termini tal-manteniment.

Il-Qorti tal-Familja normalment tirrikjedi li l-ammont ta' manteniment jidjed kull sena skont ir-rata nazzjonali ta' inflazzjoni. Bl-istess mod, klawnsola għal zieda dovuta fil-manteniment minħabba r-rata ta' inflazzjoni normalment hija inserita fl-arranġament ta' manteniment li ntlahaq qbil dwaru matul il-proċess ta' medjazzjoni.

9 Kif jithallas il-manteniment u lil min?

Il-manteniment jista' jithallas direttament mid-debitur lill-kreditur permezz ta' flus kontanti, ċekk jew trasferiment bankarju. Il-qorti tista' tiddeciedi li l-ammont dovut fil-manteniment għandu jitnaqqas mid-dħul tad-debituri u l-ammont imnaqqas jintbagħat direttament lill-kreditur. L-aħħar għażla ġeneralment iseħħ meta d-debitur jonqos ripetutament milli jhallas il-manteniment.

Jekk l-Awtorità Ċentrali ta' Malta tintalab tibda proċedimenti fisem il-kreditur, l-imsemmija awtorità tieħu passi sabiex ttejjeg lid-debitur jibgħat il-flus direttament lill-kreditur. Jekk id-debitur jirrifjuta li jhallas, il-kwistjoni għandha titressaq quddiem il-qorti.

F'dan il-każ, l-Awtorità Ċentrali ta' Malta titlob lill-qorti biex tohroġ l-ingunzjoni meħtieġa sabiex il-kontijiet bankarji tad-debitur jiġu sekwestrati u l-flus jintbagħtu lill-kreditur.

10 Jekk il persuna kkonċernata (id-debitur) ma thallasx volontarjament, x'azzjoni tista' tittiehed biex tkun imġiegħla thallas?

L-Awtorità Ċentrali tagħmel użu mir-rimedji kollha disponibbli skont il-liġi Maltija. B'mod partikolari, l-Awtorità Ċentrali ta' Malta għandha l-ewwel tibgħat ittra li tiddikjara li se jrin jinbdew proċedimenti gudizzjarji kontra t-tali persuna. Jekk il-persuna tikkontesta din l-ittra, l-Awtorità Ċentrali ta' Malta titlob lill-kreditur jagħmel affidavit u l-kwistjoni tiġi rreferuta lill-pulizija Maltija sabiex tipproċedi kontra d-debitur skont id-dispożizzjonijiet tal-Kodiċi Kriminali.

Fejn ikun meħtieġ, l-Awtorità Ċentrali ta' Malta tgħin lill-applikant sabiex l-avukati mill-unità tal-għajnuna legali jew mill-Awtorità Ċentrali jibdwu proċedimenti ċivili kontra d-debitur b'tali mod li jithallsu l-arretrati. F'każ bħal dan, jekk id-debitur ikollu dħul tista' ssir talba lill-qorti sabiex parti mid-dħul tiġi sekwestrata u trasferita direttament lill-kreditur. Jekk id-debitur għandu assi ta' valur iżda ma għandu l-ebda dħul, il-qorti tista' tillikwida l-assi u tordna lill-Awtorità Ċentrali sabiex tibgħat il-flus lill-kreditur.

11 Jekk jogħġbok iddeskrivi fil-qosor kwalunkwe limitazzjonijiet fl-infurzar, b'mod partikolari regoli għall-protezzjoni tad-debitur u limitazzjoni jew perjodi ta' preskrizzjoni fis-sistema tal-infurzar tiegħek

Il-terminu preskritt għal azzjoni kriminali wara l-inadempjenza ta' ħlas ta' manteniment huwa ta' sitt (6) xhur. Azzjoni kriminali tfalli jekk id-debitur ikun naqas milli jagħmel ilment mal-pulizija fi zmien sitt xhur mill-jum li l-manteniment ikun sar dovut.

L-Artikolu 2156 tal-Kodiċi Ċivili jipprevedi li l-azzjonijiet għal ħlas ta' manteniment huma preskritti wara perjodu ta' ħames snin.

12 Teżisti organizzazzjoni jew awtorità li tista' tgħini nirkupra l-manteniment?

L-Awtorità Ċentrali f'Malta tgħin lill-:

- kredituri li jgħixu barra minn Malta, meta jkollhom bżonn li jharku lill-debitur f'Malta, jiġifieri billi fittex id-debitur u tiffacilita l-proċedimenti kontra d-debitur (talbiet bħal dawn huma trattati bħala "kawzi li jkunu deħlin");
- kredituri li jgħixu f'Malta, meta huma jkollhom bżonn li jharku debitur li jgħix barra minn Malta billi titlob lill-Awtorità Ċentrali oħra sabiex fittex u tharrek id-debitur.

13 Jistgħu l-organizzazzjonijiet (statali jew privati) iħallsu kompletament jew parzjalment il-manteniment fisem id-debitur?

Le, dan mhux possibbli.

14 Jekk ninsab f'dan l-Istat Membru u d-debitur għandu r-residenza tiegħu fpajjiż ieħor:

14.1 Nista' nikseb assistenza ta' awtorità jew organizzazzjoni privata f'dan l-Istat Membru?

Jekk il-kreditur huwa residenti f'Malta u d-debitur jinsab fi Stat Membru ieħor, it-tali kreditur jista' jittlob lill-Awtorità Ċentrali ta' Malta biex taħdem mal-Awtorità Ċentrali f'dak l-Istat Membru l-ieħor sabiex jinsab id-debitur, jiġi kkuntattjat u infurmat dwar l-obbligu tiegħu li jhallas il-manteniment.

Jekk ma tinghatax decizjoni dwar l-ammont ta' manteniment dovut, l-Awtorità Ċentrali ta' Malta għandha tibqa' f'kuntatt mal-Awtorità Ċentrali fl-Istat Membru l-iehor u tiffetx l-għajjnha b'tali mod li l-qrati jew l-awtoritajiet amministrattivi ta' dak l-Istat Membru jagħtu decizjoni li tistabbilixxi l-ammont ta' manteniment li għandu jiġi riċevut mingħand id-debitur.

Sussegwentement, l-Awtorità Ċentrali ta' Malta għandha tikkomunika mal-Awtorità Ċentrali barranija sabiex tirċievi informazzjoni dwar l-aħjar modi possibbli sabiex jiġi żgurat li t-tali decizjoni ta' manteniment tiġi infurzata, sakemm id-debitur ma jikkoperax b'mod volontarju.

14.2 Jekk iva, kif nista' nikkuntattja lill-awtorità jew l-organizzazzjoni privata?

L-Awtorità Ċentrali ta' Malta għandha d-dettalji ta' kuntatt tagħha ppubblikati fuq is-sit tal-web tal-Atlas Ġudizzjarju tal-UE.

15 Jekk ninsab f'pajjiż ieħor u d-debitur jinsab f'dan l-Istat Membru:

15.1 Nista' nibgħat talba direttament lill tali awtorità jew organizzazzjoni privata f'dan l-Istat Membru?

F'kazijiet transfruntiera li jirrigwardaw il-manteniment, l-Awtorità Ċentrali ta' Malta tassisti lill-kreditur minn barra mill-pajjiż biex jiġi żgurat l-obbligu ta' manteniment. F'dan il-każ, l-Awtorità Ċentrali ta' Malta tirrappreżenta lill-kreditur qabel l-awtoritajiet amministrattivi l-oħra kollha jew quddiem il-qrati skont iċ-ċirkustanzi tal-każ. L-Awtorità Ċentrali ta' Malta teħtieġ il-mili tal-formolarji meħtieġa u tista' ukoll teħtieġ awtorizzazzjoni mingħand il-kreditur qabel ma tibda xi proċedimenti quddiem il-qorti.

Meta l-kreditur ikun qiegħed jipprova jirkupra mingħand id-debitur manteniment fil-forma ta' manteniment tal-konjuġi, l-għajjnuna legali mingħajr flas biex jiġi assistit tali kreditur quddiem il-qrati tista' tinghata biss jekk tali kreditur jissodisfa l-istess kriterji għal għajjnuna legali mingħajr flas kif mogħtija lill persuni residenti f'Malta.

15.2 Jekk iva, kif nista' nikkuntattja lill dik l-awtorità jew organizzazzjoni privata u x'tip ta' assistenza nista' nikseb?

Id-dettalji ta' kuntatt tal-Awtorità Ċentrali ta' Malta jistgħu jinstabu fuq l-Atlas Ġudizzjarju tal-UE. L-Awtorità Ċentrali twestaq il-funzjonijiet kif deskritti f'aktar dettall fid-Domanda 21, il-funzjonijiet (i) sa (j) li prinċipalment jikkonsistu f'li jiġi lokalizzat id-debitur, li jiġi żgurat li jkun hemm decizjoni ta' eżekuzzjoni kontra d-debitur (u jekk le, tassisti lill-kreditur biex jikseb decizjoni ta' eżekuzzjoni) u tassisti d-debitur fl-eżekuzzjoni ta' tali decizjoni.

16 Dan l-Istat Membru huwa marbut bil-Protokoll tal-Aja tal-2007?

Iva, Malta hija marbuta bil-Protokoll tal-Aja tal-2007.

17 Jekk dan l-Istat Membru mhux marbut bil-Protokoll tal-Aja tal-2007, liema liġi tkun applikabbli għat-talba għal manteniment skont ir-regoli tal-liġi internazzjonali privata tiegħu? X'inhuma r-regoli tal-liġi internazzjonali privata korrispondenti?

Mhux applikabbli

18 X'inhuma r-regoli fuq l-aċċess għall-ġustizzja f'kazijiet transfruntiera fl-UE li jsegwu l-istruttura tal-Kapitolu V tar-Regolament dwar il-Manteniment?

L-Awtorità Ċentrali toffri gwida b'xejn għal persuni li jikkuntattjaw lill-Awtorità Ċentrali dwar il-każijiet transfruntiera ta' manteniment. Meta t-talba ssir minn persuna li tgħix f'pajjiż barrani, l-Awtorità Ċentrali ta' Malta tiżgura li l-persuna tkun qegħda tiġi pprovduta bl-appoġġ individwali meħtieġ, skont in-natura tat-talba magħmula. B'mod partikolari jekk issir talba għal appoġġ personali, l-Awtorità Ċentrali ta' Malta tipprovi lill-applikant b'pariri u gwida ġenerali. F'każ li t-talba għall-manteniment tirrigwarda t-fal, l-Awtorità Ċentrali ta' Malta tiżgura li l-proċedimenti legali kontra d-debitur jiġu mibdija mingħajr ebda spejjeż.

Meta l-Awtorità Ċentrali ta' Malta tintalab minn kreditur li jgħix f'Malta sabiex tassisti fl-irkupru tal-manteniment minn pajjiż barrani, l-Awtorità Ċentrali ta' Malta tassisti lill dik il-persuna biex tressaq il-każ tagħha quddiem il-qrati u tibqa' f'kuntatt mal-Awtorità Ċentrali barranija, dwar ir-riżultat tal-każ u biex tiddiskuti l-possibbiltà ta' rkupru ta' dan il-manteniment dovut.

19 X'inhuma l-miżuri adottati minn dan l-Istat Membru sabiex jiżgura l-funzjonament tal-attivitajiet deskritti fl-Artikolu 51 tar-Regolament dwar il-Manteniment?

L-uffiċjali jiġu assenjati għal kull każ sabiex jiġi żgurat li l-Awtorità Ċentrali ta' Malta tittrażmetti u tirċievi l-applikazzjonijiet, iżzomm f'kuntatt mad-debitur u l-kreditur u żzomm lill-Awtorità Ċentrali barranija aġornata dwar l-iżviluppi f'kull każ. L-uffiċjal tal-każ ikun assistit minn avukati li jkollhom snin ta' esperjenza fil-proċeduri tad-dritt tal-familja u tad-dritt amministrattiv.

F'kazijiet li jkunu għaddejjja, l-uffiċjal tal-każ jikkorrispondi direttament mal-persuna ta' kuntatt f'Malta u l-Awtorità Ċentrali barranija. Normalment, il-komunikazzjoni tintbagħat permezz tal-posta elettronika u/jew permezz tal-posta normali. Madankollu, f'ċerti sitwazzjonijiet, it-telefonati jsiru lill-Awtorità Ċentrali barranija jew lill-persuna li qegħda titlob is-servizzi tal-Awtorità Ċentrali ta' Malta. F'kawzi li jkunu deħlin, l-Awtorità Ċentrali ta' Malta tipprova iżzomm il-klijent involut f'kull korrispondenza bejn l-Awtoritajiet Ċentrali.

Dawn li ġejjin huma wħud mill-miżuri meħuda fiċ-ċirkustanzi li ġejjin:

(a) meta ċ-ċirkustanzi jeħtieġu dan, l-għoti u l-iffaċilitar tal-għoti tal-għajjnuna legali: jekk meħtieġ, l-Awtorità Ċentrali tista' tqabbad avukat biex jirrappreżenta lill-klijent jew hija tista' tordna li l-klijent ikun assistit minn avukati tal-unità tal-għajjnuna legali jew avukati oħrajn, skont iċ-ċirkustanzi tal-każ.

(b) l-għajjnuna biex jiġu lokalizzati d-debitur jew il-kreditur, b'mod partikolari skont l-Artikoli 61, 62 u 63 tar-Regolament: f'ċirkustanzi bħal dawn, l-Awtorità Ċentrali l-ewwel twestaq tiftix preliminari f'bażijiet tad-data pubbliċi għall-indirizzi registrati u l-informazzjoni ta' kuntatt ta' dak l-individwu. Fejn tinghata aktar informazzjoni lill-Awtorità Ċentrali ta' Malta, it-tiftix għandu jsir b'dan il-mod u l-entitajiet governattivi oħra jiġu kkuntattjati biex jipprovdur informazzjoni dwar l-assi tad-debitur.

(c) l-għajjnuna biex tinkiseb l-informazzjoni rilevanti dwar id-dħul u, jekk meħtieġ, iċ-ċirkustanzi finanzjarji oħra tad-debitur jew tal-kreditur, inkluż il-post fejn jinsabu l-assi, b'mod partikolari skont l-Artikoli 61, 62 u 63 tar-Regolament: l-Awtorità Ċentrali tikkuntattja l-uffiċċju nazzjonali għall-impjiegi u tiddetermina jekk it-tali persuna tkun attwalment impjegata jew le. Jekk tinfetaħ kawża quddiem il-qorti kontra d-debitur, l-Awtorità Ċentrali tissuggerixxi sabiex l-avukat li jirrappreżenta lill-kreditur jitlob lill-qorti biex tħarrek lid-dipartimenti l-oħra tal-gvern bħad-Dipartiment tat-Taxxi Interni, l-Awtorità tat-Trasport u l-banek lokali jew kull entità rilevanti oħra, sabiex jagħtu x-xhieda tagħhom dwar id-dħul u l-assi tad-debitur;

(d) l-inkoraġġiment ta' soluzzjonijiet bonarji bl-għan li jsir flas volontarju tal-manteniment, meta jkun xieraq permezz ta' medjazzjoni, konċiljazzjoni jew proċessi simili: qabel tibda kwalunkwe forma ta' proċedimenti legali, l-Awtorità Ċentrali ta' Malta tikkuntattja lid-debitur u tinkoraġġixxi ftehim amikevoli, u tispjega għalix dan huwa dejjem fl-aħjar interess ta' dak li jkun. Madankollu, meta l-possibbiltajiet ta' medjazzjoni jkunu għoljin, l-Awtorità Ċentrali ta' Malta tirreferi l-kwiżjoni lill-medjaturi professjonali, madankollu jekk ma jkun hemm l-ebda prospett li l-partijiet isolvu t-tilwima b'mod amikevoli, allura jiġu istitwiti l-proċedimenti tal-qorti;

(e) l-iffaċilitar tal-eżekuzzjoni li għadha għaddejjja ta' decizjonijiet ta' manteniment, inkluż l-arretrat kollha: l-Awtorità Ċentrali ta' Malta tista' tibda proċedimenti jew tissuggerixxi li jinbdew proċedimenti ġudizzjarji kontra d-debitur individwali sabiex il-qorti tillikwida l-assi kollha tad-debitur jew tordna li tiġi ssekwestrata parti mis-salarju tiegħu;

(f) l-iffaċilitar tal-gbir u t-trasferiment malajr ta' pagamenti ta' manteniment: l-Awtorità Ċentrali ta' Malta tiffaħ proċedimenti fil-qrati u titlob lill-qorti sabiex tordna lid-debitur iħallas direttament lill-kreditur. Jekk id-debitur jonqos milli jagħmel it-tali pagamenti, l-Awtorità Ċentrali ta' Malta, fil-każ ta' manteniment tat-tfal, titlob lill-qrati sabiex tordna s-sekwestru tal-assi tad-debitur u r-rikavat tagħhom jinghata lill-kreditur. Fil-każ ta' manteniment tal-konjuġi, l-Awtorità Ċentrali ta' Malta tassisti lill-applikant biex jirkuprah permezz ta' avukati privati jew permezz tas-sistema tal-għajjnuna legali;

(g) l-iffaċilitar tal-kisba ta' evidenza dokumentata jew evidenza oħra, mingħajr preġudizzju għar-Regolament (KE) Nru 1206/2001: jekk id-dokumenti jew l-informazzjoni meħtieġa diġà harget fil-pubbliku, l-Awtorità Ċentrali ta' Malta tiġbor dan it-tagħrif u tagħtiha lill-kreditur. Jekk l-informazzjoni harget fil-pubbliku,

issir talba speċjali lill-awtorità jew l-entità li jkollha t-tali informazzjoni. Jekk it-tali informazzjoni ma tistax tinghata, l-Awtorità Ċentrali tista' titlob lill-qorti biex tordna li tinghata t-tali informazzjoni, skont iċ-ċirkustanzi tal-każ;

(h) il-provvista ta' assistenza biex tiġi stabbilita l-filjazzjoni, fejn meħtieġ, għall-irkupru tal-manteniment: l-Awtorità Ċentrali ta' Malta tiggwida l-applikant fil-proċess legali biex tiġi stabbilita l-filjazzjoni u tipprovdi lill-applikant b'informazzjoni dwar is-servizzi privati meħtieġa għat-tali proċess, b'mod partikolari dawk li għandhom x'jaqsmu ma' testijiet tad-DNA, fejn applikabbli;

Fejn meħtieġ, l-Awtorità Ċentrali tgħin lill-barrani/ja fil-ksib ta' rappreżentant li jista' jidher f'Malta f'ismu jew f'isimha fuq l-att pubbliku kkonċernat.

Alternattivament, il-kwistjoni ta' filjazzjoni tista' jkollha tiġi deciza mill-qorti u għaldaqstant l-Awtorità Ċentrali ta' Malta tara' li l-kwistjoni titressaq quddiem qorti sabiex din tal-aħħar tkun tista' tiddeciedi dwar il-kwistjoni;

(i) il-ftuħ u l-iffaċilitar tal-introduzzjoni ta' proċedimenti sabiex tinkiseb kull miżura proviżorja meħtieġa li tkun ta' natura territorjali u li l-għan tagħha jkun li jiġi żgurat l-eżitu ta' applikazzjoni ta' manteniment pendenti: jekk l-Awtorità Ċentrali ta' Malta tissuspetta li debitur qiegħed jieħu miżuri li jiggravaw il-pożizzjoni ekonomika tiegħu, l-Awtorità Ċentrali ta' Malta tara' li jinkisbu d-digriet tal-qorti meħtieġa sabiex id-debitur ikun ipprojbit milli jnaqqar mill-patrimonju kontra l-interess tal-kreditur;

(j) l-iffaċilitar in-notifika ta' dokumenti, mingħajr preġudizzju għar-Regolament (KE) Nru 1393/2007: fejn aktar informazzjoni dwar id-debitur hija meħtieġa u t-tali informazzjoni tista' tiġi legalment miġbura u trażmessa minn kull persuna privata f'Malta, l-Awtorità Ċentrali ta' Malta tordna lill-persunal tagħha biex tiġbor din l-informazzjoni. It-tali informazzjoni tista' tingabar minn entitajiet pubbliċi jew privati.

Kull meta jkun meħtieġ, l-Awtorità Ċentrali ta' Malta tikkollabora mal-aġenziji ta' orijini u mal-aġenziji meħtieġa msemmija fir-Regolament (KE) Nru 1393/2007 sabiex jiġi żgurat li ċerti dokumenti jiġu debitament innotifikati.

Din il-paġna web hija parti minn [L-Ewropa Tiegħek](#).

Nilqgħu l-[feedback](#) tiegħek dwar l-utilità tal-informazzjoni pprovduta.

This webpage is part of an EU quality network

L-aħħar aġġornament: 16/12/2020

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Talbiet għal manteniment - Olanda

1 X'fissru l-kunċetti "manteniment" u "obbligu ta' manteniment" f'termini prattiċi? Liema persuni għandhom iħallsu allowance għall-manteniment lill persuna oħra?

Il-manteniment huwa obbligu ta' kontribuzzjoni għall-ispejjeż tal-hajja tal-kreditur tal-manteniment. L-obbligu tal-ħlas tal-manteniment huwa dovut minhabba relazzjonijiet familjari u affinità, u rabta matrimonjali (preċedenti).

Min għandu jħallas il-manteniment lill min:

- il-ġenituri lit-tfal tagħhom
- it-tfal lill-ġenituri tagħhom
- konjuġi divorzjati lill-konjuġi l-ieħor (eks imsieħba registrati)

L-obbligu ta' manteniment li jeżisti bejn il-konjuġi fiż-żwieġ ikompli wara x-xoljiment taż-żwieġ. Il-qorti tista', fis-sentenza ta' divorzju jew f'sentenza aktar il-quddiem, tordna illi wieħed mill-eks konjuġi jħallas il-manteniment tal-eks konjuġi li ma għandux biżżejjed introjtu għall-għajxien tiegħu stess (u ma jistax, sa fejn jista' jiġi raġonevolment mistenni, jikseb dawn il-mezzi) fuq talba ta' dan tal-aħħar. Fl-għoti tal-manteniment, l-imħallef jieħu kont tal-bżonnijiet tal-eks konjuġi u l-mezzi (riżorsi finanzjarji) tal-eks konjuġi l-ieħor. Jista' jkollhom rwol ukoll fatturi mhux finanzjarji, bħad-durata taż-żwieġ jew tal-koabitazzjoni. Jekk il-qorti ma tispeċifikax limitu taż-żmien għall-obbligu ta' manteniment, l-obbligu jintemm awtomatikament wara 12-il sena. Dan il-perjodu jista' jiġi estiz mill-qorti fuq talba tal-eks konjuġi li jitlob il-manteniment f'każijiet fejn isib ruħu f'diffikultà finanzjarja partikolari. Wara żwieġ qasir (ta' mhux aktar minn ħames snin), mingħajr tfal, id-durata tal-obbligu ta' manteniment, normalment, ma jkunx itwal mid-durata taż-żwieġ innifsu.

Dan japplika wkoll fir-rigward tal-manteniment bejn il-partijiet fi sħubija rreġistrata.

L-eks konjuġi jistgħu jaslu għal ftehim rigward il-manteniment bejniethom mingħajr ma jmorru l-qorti. Dan il-ftehim normalment isir fil-kuntratt ta' divorzju. Fil-prattika, dan il-kuntratt mbagħad jiġi kkonfermat mill-qorti fis-sentenza ta' divorzju. Konferma ta' dan it-tip tagħti lill-kreditur tal-manteniment aktar ċertezza tad-dritt.

Tipi oħra tal-obbligu ta' manteniment huma:

Konjuġi/sħab rreġistrati

Il-konjuġi u l-isħab rreġistrati it-tnejn iridu, ħlief f'ċirkostanzi ta' eċċezzjoni, jikkontribwixxu għall-ispejjeż tal-hajja. Huma jistgħu jagħmlu ftehimiet oħra f'dan ir-rigward fi ftehimiet ta' qabel iż-żwieġ jew ftehimiet dwar l-isħubija rreġistrata.

Il-missier bijoloġiku/sieħeb fil-hajja tal-omm

Hemm obbligu min-naħa tal-missier bijoloġiku tal-minuri biex jipprovdi l-manteniment għall-minuri mhux rikonnoxxut minnu, sakemm il-minuri ma jkollux relazzjoni familjali legali miegħu jew ma xi raġel ieħor (fi kliem ieħor, sakemm ma jkunx hemm misseri li rikonnoxxih legalment). L-istess obbligu japplika għas-sieħeb tal-omm li aċċetta att li seta' wassal għall-prokreazzjoni tal-wild.

Il-kustodja kongunta

Il-persuna li mhix il-ġenitur legali li għandha l-kustodja tal-minuri flimkien mal-ġenitur propju għandha obbligu ta' manteniment lejn dak il-minuri. L-obbligu ta' manteniment jkompli sakemm il-minuri jagħlaq 21 sena meta tispiċċa l-kustodja kongunta minhabba li l-minuri jkun laħaq l-età magħguri.

F'liema każijiet?

Generalment, l-obbligu ta' manteniment jeżisti biss jekk il-kreditur ta' manteniment ikun fil-bżonn. Persuna titqies li hija fil-b'onn jekk ma jkollhix biżżejjed introjtu biex tgħajjex lilha nfisha u ma jistax jiġi mistenni, safejn huwa raġonevoli, li tikseb il-mezzi għall-għajxien.

Eċċezzjoni

Eċċezzjoni għal din ir-regola hija fil-każ ta' obbligi ta' manteniment tal-ġenituri u tal-missierjiet bijoloġiċi lejn it-tfal tagħhom u lejn it-tfal adulti żgħar (sal-21 sena). F'dawn il-każijiet, l-obbligu ta' manteniment japplika anke jekk il-kreditur ma jkunx fil-bżonn.

2 Sa liema età jista' tifeb jibbenefika minn allowance għall-manteniment? Hemm regoli differenti għall-manteniment għall-minorenni u għall-adulti?

F'każ ta' tfal li għadhom taħt it-18-il sena (tfal minuri), il-ġenituri jridu jfihallu l-ispejjeż għall-kura u t-trobbija. Dan jikkonċerna l-ispejjeż tal-ħajja u spejjeż oħra għat-trobbija tat-tfal, bħal l-edukazzjoni u l-attivitàjiet ta' rikreazzjoni. Il-ġenituri għandhom l-obbligu jipprovdu għall-ispejjeż tal-kura u tat-trobbija skont il-mezzi rispettivi tagħhom. L-obbligu japplika anke jekk it-tfal għandhom il-mezzi tagħhom stess u/jew introjtu.

Fil-każ ta' tfal ta' 18, 19 u 20 sena ("l-adulti żgħar"), il-ġenituri huma responsabbli għall-ħlas tal-ispejjeż tal-ħajja u tal-edukazzjoni. L-ispejjeż tal-ħajja u tal-edukazzjoni jfissru l-istess bħal l-ispejjeż għall-kura u t-trobbija waqt it-tfulija. Dan l-obbligu ta' manteniment huwa indipendenti mill-bżonnijiet tal-kreditur tal-manteniment.

L-obbligu ta' manteniment estiż jeżisti wkoll għal din il-kategorija ta' tfal anke jekk ikollhom l-introjtu tagħhom stess minn impjeg jew kapital, jew jekk ikunu miżżewwġin. Kull introjtu li jkollu t-tifel madankollu jiddetermina kemm vera għandu bżonn manteniment mill-ġenituri tiegħu.

F'każ ta' tfal ta' 21 sena u aktar, il-ġenituri għandhom l-obbligu tal-manteniment biss jekk it-tfal ikunu fil-bżonn u ma jistgħux jieħdu hsieb tagħhom infushom. Pereżempju, jekk it-tfal ikunu mentalment jew fiżikament diżabbli.

3 Għandi napplika għand awtorita kompetenti jew qorti biex nikseb manteniment? X'inhuma l-elementi ewlenin ta' din il-proċedura?

L-ammont illi jrid iħallas id-debitur tal-manteniment jista' jiġi stabbilit kemm mill-partijiet infushom u mniżżel fi ftehim jew inkella permezz ta' deċizzjoni tal-qorti. Fil-kuntest ta' proċedimenti ta' divorzju, il-qorti ta' spiss tiġi mitluba tiddeċiedi dwar il-manteniment għal eks konjuġi jew għat-tfal.

4 Tista ssir talba fisem qarib (jekk iva, liema grad), jew minorenni?

Le: ir-rikors irid jiġi pprezentat mill-avukat tal-kreditur tal-manteniment. Il-kredituri tal-manteniment ma jistgħux jipprezentaw rikors mingħajr avukat. Wild ta' età minuri jiġi rapprezentat mir-rapreżentant legali tiegħu (normalment ġenitur).

5 Jekk qed naħseb biex inressaq il-każ quddiem il-qorti, kif inkun naf liema qorti għandha l-ġurisdizzjoni?

Hawnhekk issir distinzjoni bejn il-ġurisdizzjoni internazzjonali (il-qorti Netherlandiża għandha ġurisdizzjoni?) u l-ġurisdizzjoni interna (liema qorti Netherlandiża għandha ġurisdizzjoni?)

Il-ġurisdizzjoni internazzjonali fl-Unjoni Ewropea

F'dak li għandu x'jaqsam mal-ġurisdizzjoni internazzjonali tal-qorti Netherlandiża konċernata, fil-kuntest tal-Unjoni Ewropea japplika l-hekk imsejjaħ Regolament [Brussell I](#). Dan ir-Regolament fih regoli dwar il-ġurisdizzjoni tal-qorti fir-rigward tat-talbiet ta' manteniment.

Skont l-Artikolu 2 tar-Regolament, debitur tal-manteniment (l-intimat) li jgħix fin-Netherlands jiġi msejjaħ biex jidher quddiem il-qorti Netherlandiża mill-kreditur tal-manteniment (ir-rikorrent).

Ir-Regolament 'Brussell I' fih ukoll regola alternattiva fir-rigward tal-obbligi ta' manteniment. L-Artikolu 5(2) jispeċifika illi l-intimat li jgħix fit-territorju ta' Stat Membru jista' jiġi msejjaħ biex jidher fi Stat Membru ieħor:

Quddiem il-qorti tal-post fejn il-persuna li għandha dritt għall-manteniment hija domiciljata jew hija abitwalment residenti,

jew, jekk hija rikjesta addizzjonali marbuta ma' talba li tikkonċerna l-istatus ta' persuni skont il-ligi tal-familja, jiġifieri l-imħallef tal-qorti li tisma' d-divorzji, jew pereżempju l-imħallef li jiddeċiedi dwar il-filjazzjoni, quddiem il-qorti li għandha ġurisdizzjoni fuq dawn il-kwistjonijiet, sakemm dik il-ġurisdizzjoni hija bbażata biss fuq in-nazzjonalità ta' waħda mill-partijiet.

Skont l-ewwel inċiż, kreditur tal-manteniment li jgħix fin-Netherlands jista' jsejjaħ lid-debitur tal-manteniment li jgħix fi Franza, pereżempju, biex jidher quddiem il-qorti Netherlandiża, li għandha ġurisdizzjoni internazzjonali skont l-Artikolu 5(2). Il-qorti tal-post ta' residenza tar-rikorrent għandha ġurisdizzjoni. Barra minn hekk, fir-rigward ta' obbligi ta' manteniment fi hdan l-Unjoni Ewropea, ir-Regolament tal-Kunsill Nru 4/2009 tat-18 ta' Diċembru 2008 dwar il-ġurisdizzjoni, il-ligi applikabbli, ir-rikonossiment u l-eżekuzzjoni ta' deċiżjonijiet u l-kooperazzjoni f'materji relatati ma' obbligi ta' manteniment ilu fis-seħħ mit-18 ta' Ġunju 2011.

Ir-regoli dwar il-ġurisdizzjoni fir-Regolament dwar il-Manteniment huma ġeneralment l-istess bħal dawk fir-Regolament Brussell I. Skont ir-regola ġenerali, il-qorti tal-post ta' residenza abitwali tal-intimat jew tal-kreditur tal-manteniment għandha ġurisdizzjoni għall-każijiet dwar il-manteniment. Meta' mqabbel mar-Regolament Brussell I, għall-applikazzjoni tar-Regolament dwar il-Manteniment mhemmx bżonn illi r-residenza abitwali tal-intimat tkun fit-territorju ta' Stat Membru.

Il-ġurisdizzjoni internazzjonali barra l-Unjoni Ewropea

F'dak li għandu x'jaqsam mal-ġurisdizzjoni internazzjonali tal-qorti Netherlandiża barra l-Unjoni Ewropea, japplika dan li ġej. Jekk l-intimat (il-kreditur jew id-debitur) jgħix barra l-Unjoni Ewropea, allura ma japplikax ir-Regolament Brussell I u l-qorti Netherlandiża tiegħu l-ġurisdizzjoni tagħha mill-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili (*Wetboek van Burgerlijke rechtsvordering*). Il-qorti Netherlandiża tad-divorzju mbagħad hija awtorizzata li tiegħu miżuri provviżorji fir-rigward tad-divorzju jew dispożizzjonijiet anċillari bħal l-manteniment jew l-okkupazzjoni kontinwata tad-dar matrimonjali. Il-qorti Netherlandiża konsegwentement għandha ġurisdizzjoni biex tiddeċiedi dwar rikors indipendenti għall-manteniment jekk ir-rikorrent jew waħda jew aktar mill-partijiet konċernati imniżżla fir-rikors jgħix /jgħixu fin-Netherlands jew, jekk il-każ ikun suffiċjentement marbuta mal-isfera legali tan-Netherlands, jekk ikunu għażlu l-qorti Netherlandiża jew jekk il-parti konċernata tidher matul il-kors tal-proċedimenti u ma tressaqx l-eċċezzjoni ta' nuqqas ta' ġurisdizzjoni.

Ġurisdizzjoni interna

F'dak li għandu x'jaqsam mal-ġurisdizzjoni interna tal-qorti Netherlandiża, ir-regola rigward it-tip ta' qorti (qorti tal-ligi, qorti tal-appell, il-Qorti Suprema tan-Netherlands) hija illi l-qorti għandha ġurisdizzjoni f'kawżi ta' manteniment. Liema qorti għandha ġurisdizzjoni jiġi determinat mill-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili. Hija l-qorti tal-post ta' residenza tar-rikorrent (wieħed mir-rikorrenti) jew waħda mill-partijiet konċernati mniżżla fir-rikors li għandha ġurisdizzjoni jew, fin-nuqqas ta' post ta' residenza ta' xi hadd minn dawn il-partijiet, il-qorti tal-post tar-residenza attwali ta' xi hadd fosthom.

6 Bħala applikant, neħtieġ intermedjarju biex inressaq il-każ quddiem il-qorti (pereżempju avukat, awtorità ċentrali jew lokali, eċċ.)? Jekk le, liema proċeduri japplikaw?

Talba biex jiġi stabbilit, jinbidel jew jiġi terminat il-manteniment trid tiġi preżentata minn avukat. L-avukat jirrapprezenta lill-parti rikjendenti matul is-seduta ta' smiġħ. L-ismijiet u l-indirizzi tal-avukati huma disponibbli fuq is-sit elettroniku tas- [soċjetà nazzjonali tal-ligi](#).

Hemm ukoll is- [Soċjetà tal-Avukati tal-Familja u l-Medjaturi fid-Divorzju](#), fejn il-membri tagħha huma speċjalizzati fid-divorzju u l-manteniment, fost affarijiet oħra. Huma speċjalizzati wkoll fil-medjazzjoni għad-divorzju u dak kollu li jgħib miegħu.

7 Irrid iħallas xi miżati biex inressaq il-każ quddiem il-qorti? Jekk iva, kemm jistgħu jitilgħu? Jekk ma jkollix biżżejjed mezzijiet finanzjarji, nista' ningħata għajjuna legali li tkopri l-ispejjeż tal-proċedura?

Trid tiħallas kontribuzzjoni għall-ispejjeż involuti fl-amministrazzjoni tal-gustizzja. Din hija t-tariffa tar-registru tal-qorti. Barra minn hekk, ikun hemm ukoll it-tariffi tal-bailiff u tal-avukat.

Jekk il-litigant ma jistax iħallas l-ispejjeż (kollha) tal-avukat, huwa jista', f'ċirkostanzi speċjali, jikkwalifika għall-għajna legali. Dan huwa magħruf bħala "każ ta' għajna legali". Il-gvern iħallas parti mill-ispejjeż u l-litigant iħallas "kontribuzzjoni personali". Kemm tkun din il-"kontribuzzjoni personali" tiddependi mill-introjtu u l-mezzi finanzjarji tal-litigant. Il- [Kunsill għall-Għajna Legali](#) jipprovi l-għajna legali. Il-litigant irid jipprezenta rikors għall-għajna legali lill-Kunsill fil-qasam ta' guriżdizzjoni (il-guriżdizzjoni tal-qorti tal-appell) fejn ikun l-uffiċċju tal-avukat. Fil-prattika, ir-rikors ta' spiss isir mill-avukat, jekk huwa jkun diġa' gie infurmat qabel ir-rikors għall-għajna legali.

Barra minn hekk, trid tiġi sottomessa wkoll "Dikjarazzjoni dwar l-Introjtu u l-Assi" (li tinkiseb mill-awtorità municipali tal-post ta' residenza). Din id-dikjarazzjoni trid tintbagħat mar-rikors lill-Kunsill għall-Għajna Legali, li jinvestiga jekk il-litigant jikkwalifikax għall-għajna legali. Jekk jikkwalifika, tinħareġ prova ta' intitolament għall-għajna legali. It-tariffa tar-registru tal-qorti wkoll tonqos għal dawn il-każijiet.

L-intitolament għall-għajna legali japplika wkoll f'każ ta' tilwim transfruntier, jiġifieri jekk ir-rikorrent ma jgħix fin-Netherlands. Dan huwa previst fid- [Direttiva dwar l-Għajna Legali Transfruntiera](#) Ewropea. L-għajna legali tista' tintalab, permezz tal-Artikoli 23A sa 23K tal-Att dwar l-Għajna Legali (*Wet op de rechtsbijstand*), permezz tal-Kunsill għall-Għajna Legali fl-Aja, bl-użu tal-formola standard li takkumpanja lid-Direttiva, li hija identika fl-Istati Membri kollha.

Jekk ikun meħtieġ, il- [Kunsill għall-Għajna Legali](#) jista' jgħin fl-għażla ta' avukat. L-indirizz tal-Kunsill huwa disponibbli fit-tweġiba mogħtija għall-mistoqsija 14.2.

8 X'tip ta' manteniment x'aktarx tagħti l-qorti? Kif jiġi kkalkulat l-ammont tal-manteniment? Id-deċiżjoni tal-qorti tista' tiġi riveduta jekk jinbidlu l-għoli tal-ħajja jew iċ-ċirkostanzi familjari? Jekk iva, kif (pereżempju permezz ta' sistema tal-indiċjar awtomatiku)?

Fid-deċiżjoni tagħha, l-qorti tiegħi in konsiderazzjoni l-bżonnijiet tal-persuna li qed titlob jew tirċievi l-manteniment u l-mezzi (riżorsi finanzjarji) tal-persuna li trid tħallas jew li qed tħallas il-manteniment. Il-bżonnijiet u l-mezzi huma kuncetti relattivi. Il-qorti għandha ċerta libertà biex tiddeċiedi skont iċ-ċirkostanzi tal-każ individwali. Il-ġudikatura żviluppata linji gwida (l'hekk imsejja standards *Trema*) għalkemm dawn ma jorbtux lill-qorti.

L-introjtu u l-infiq li ġej għandu piż importanti fid-deċiżjoni tal-qorti:

introjtu mill-impjeg

introjtu mill-impjeg anċillari

għotijiet għall-istudju

benefiċċji

pensjoni

introjtu mil-lokazzjoni/sullokazzjoni

interessi u introjtu ieħor mill-assi

kontribuzzjonijiet lill-unitajiet domestiċi ta' oħrajn li magħhom tinqas ir-responsabbiltà ta' unità domestika kongunta

possibilitajiet eżistenti biex jiżdied l-introjtu (kapaċità ta' qligħ)

dikjarazzjoni tal-assi

pagament tal-kera

pagamenti tas-self u l-interessi kif ukoll ta' spejjeż fissi. Il-parti tas-self li għadu ma tħallasx wkoll irid jitniżzel hawn.

polza tal-assigurazzjoni

spejjeż ta' vjaġġar regolari neċessarju

obbligi finanzjarji lejn oħrajn

l-ispejjeż ta' kura medika speċjali għall-kreditur tal-manteniment u/jew il-membri tal-familja tiegħu

l-ispejjeż relatati mal-produzzjoni tal-introjtu

xi dikjarazzjoni tad-dejn

L-indiċjar statutorju

Kull sena, il-Ministru għall-Gustizzja jiffissa l-perċentwal li bih l-ammont ta' manteniment mogħti mill-qorti jew kontribuzzjoni mogħtija bi ftehim jiżdied bil-liġi.

Fil-kalkolu ta' din iż-żieda perċentwali, il-Ministru jieħu in konsiderazzjoni x-xejriet fis-salarju fil-komunità tan-negozju u l-gvern u x-xejriet fis-salarji f'setturi oħra. Din il-perċentwali tiġi ppubblikata fil- *Staatscourant* [il-Gazzetta tal-Gvern tan-Netherlands].

Hemm numru ta' eċċezzjonijiet għal dan l-aġġustament awtomatiku tal-manteniment. Il-partijiet kif ukoll il-qorti jistgħu jiddeċiedu li jeskludu l-indiċjar statutorju

jew jstabilixxu metodu alternattiv għall-indiċjar.

9 Kif jiħallas il-manteniment u lil min?

Il-manteniment għall-eks konjuġi jiħallas direttament lill-kreditur tal-manteniment. Il-pagamenti tal-manteniment stabbilit mill-qorti għat-tfal jiħallas

direttament lill-ġenitur (jew kuratur) li qed jieħu ħsiebhom.

10 Jekk il-persuna kkonċernata (id-debitur) ma tħallasx volontarjament, x'azzjoni tista' tittiehed biex tkun imġiegħla tħallas?

Jekk l-obbligu tal-manteniment ġie deċiż minn sentenza tal-qorti u d-debitur tal-manteniment mhux qed iħallas il-manteniment tat-tfal jew tal-eks konjuġi

/sieħeb, l-adempjenza tista' tiġi eżegwita mill- [Uffiċċju Nazzjonali għall-Irkupru tal-Pagamenti tal-Manteniment](#) (LBIO) f'Rotterdam. L-adempjenza tista' ssir

ukoll minn bailiff. Jekk ma jkunx hemm sentenza tal-qorti, il-każ irid jitressaq il-qorti. Irid jissejjaħ ukoll avukat għal dan il-għan.

11 Jekk jogħġbok iddeskrivi fil-qosor kwalunkwe limitazzjonijiet fl-infurzar, b'mod partikulari regoli għall-protezzjoni tad-debitur u limitazzjoni jew perijodi ta' preskrizzjoni fis-sistema tal-infurzar tiegħek

F'każ ta' sekwestru fuq il-benefiċċji u l-pagi, il-livell limitu għall-eżenzjoni mis-sekwestru jrid jiġi kkunsidrat. Il-preskrizzjoni għall-manteniment li jiħallas koll

xahar hija ta' ħames snin. Jekk ikun hemm sentenza tal-qorti fejn jiġu mniżzla l-arretrati tal-ħlas, jiġifieri jekk fil-fatt hemmx stabbilit ammont fiss, il-

preskrizzjoni hija ta' 20 sena. Sabiex talba ma tispiċċax preskritta, trid tiġi sospiża l-preskrizzjoni.

12 Teżisti organizzazzjoni jew awtorità li tista' tgħini nirkupra l-manteniment?

Fil-każ ta' arretrati fil-pagamenti tal-manteniment tat-tfal u/jew tal-eks konjuġi/sieħeb, din l-awtorità hija l- [Uffiċċju Nazzjonali għall-Irkupru tal-Pagamenti ta' Manteniment](#) (LBIO).

IL-LBIO jrid ikun awtorizzat għal dan il-għan mill-kreditur tal-manteniment. Il-LBIO jista', jekk ikun meħtieġ, jipproċedi għall-irkupru permezz tal-eżekuzzjoni. Il-

LBIO jista', pereżempju, jissekwestra s-salarju, il-benefiċċji jew il-propjetà mobbli jew immobbli tad-debitur tal-manteniment.

Is-servizzi tal-LBIO huma mingħajr ħlas għall-kreditur tal-manteniment jekk iż-żewġ partijiet huma residenti fin-Netherlands. Kif tasal talba għall-irkupru, l-

ewwel isir tentattiv biex jiġi evitat l-irkupru bl-ispejjeż permezz ta' medjazzjoni qasira u/jew spjegazzjoni. Dan ikun ta' suċċess għal kwazi tliet kwarti tal-

każijiet. Madankollu, meta l-LBIO jieħu ħsieb l-irkupru, id-debitur tal-manteniment iħallas l-ispejjeż għall-irkupru tal-LBIO. L-LBIO iżomm ħlas addizzjonali

għall-irkupru. Dan il-ħlas addizzjonali jammonta għal 15% tal-ammonti annwali dovuti u l-arretrati tal-manteniment. L-ispejjeż tal-manteniment wkoll jiġu

mħallsa mid-debitur tal-manteniment.

13 Jistgħu l-organizzazzjonijiet (statali jew privati) iħallsu kompletament jew parzjalment il-manteniment f'isem id-debitur?

Minkejja l-fatt illi l-LBIO huwa istituzzjoni tal-gvern, ma jsirux pagamenti ta' manteniment bil-quddiem. Il-gvern jista' jagħmel dan fil-każ ta' manteniment tat-tfal jew għajnunha legali.

14 Jekk ninsab f'dan l-Istat Membru u d-debitur għandu r-residenza tiegħu f'pajjiż ieħor:

14.1 Nista' nikseb assistenza ta' awtorità jew organizzazzjoni privata f'dan l-Istat Membru?

L-LBIO għandha wkoll dmirijiet fil-qasam tal-irkupru internazzjonali tal-manteniment. Dawn id-dmirijiet ġejjin minn regolamenti u konvenzjonijiet li tagħhom hija parti n-Netherlands.

In-Netherlands hija parti għall-Konvenzjoni tal-NU dwar l-irkupru internazzjonali tal-manteniment, New York, 20 ta' Ġunju 1956. Din hija konvenzjoni bbażata fuq l-assistenza legali reċiproka, bl-għan illi jiġi ffaċilitat l-irkupru tal-manteniment f'każijiet internazzjonali. Għal dan il-għan, il-Konvenzjoni stabbilit sistema ta' istituzzjoni riċeventi u trażmittenti, li jassistu lill-kreditur tal-manteniment fl-eżekuzzjoni ta' tabliet għall-manteniment. L-LBIO hija l-istituzzjoni riċeventi u trażmittenti għan-Netherlands.

Kull min jgħix in-Netherlands u jsib ruħu f'diffikultà minħabba l-irkupru tal-manteniment mingħand debitur tal-manteniment li jgħix barra n-Netherlands (jiġifieri f'pajjiż li huwa parti għall-Konvenzjoni ta' New York) jista' jinvoka l-Konvenzjoni ta' New York. Il-Konvenzjoni hija marbuta mal-manteniment tat-tfal kif ukoll mal-manteniment tal-konjuġi.

Mill-1 ta' Awwissu 2004, il-Konvenzjoni tat-23 ta' Novembru 2007 dwar l-irkupru Internazzjonali tal-Manteniment għat-Tfal u Forom Oħra ta' Manteniment tal-Familja dahħlet fis-seħħ bejn l-Unjoni Ewropea (minbarra d-Danimarka) u Stati kontraenti oħra. Minbarra l-Istati Membri tal-UE, il-Konvenzjoni hija fis-seħħ ukoll fl-Albanija, il-Bożnija-Ħerzegovina, in-Norveġja u l-Ukraina. Rigward ir-relazzjonijiet bejn l-Istati Membri tal-UE, jieħu preċedenza r-Regolament dwar il-Manteniment (ir-Regolament (KE) Nru 4/2009).

Il-Konvenzjoni tal-Aja dwar il-Manteniment tapplika għat-tfal taħt il-21 sena. Tista' tiġi estiża biex tkopri l-membri tal-familja jekk iż-żewġ stati kontraenti involuti jadottaw dikjarazzjoni għal dan il-għan.

Sabiex wieħed jagħmel użu mis-servizzi tal-LBIO, trid tiġi sottomessa l-formola ta' applikazzjoni "[irkupru internazzjonali tal-manteniment](#)". Din il-formola tista' titnizzel mis-sit elettroniku tal-[LBIO](#).

L-attivitajiet immexxija mil-LBIO u l-istituzzjonijiet barranin infushom fil-kuntest tal-Konvenzjoni ta' New York u t-Trattat mal-Istati Uniti fil-prinċipju huma mingħajr ħlas. Madankollu jistgħu jqumu spejjeż marbuta mal-proċedimenti legali barra l-pajjiż jew mal-irkupru tal-manteniment.

14.2 Jekk iva, kif nista' nikkuntattja lill-awtorità jew l-organizzazzjoni privata?

F'każ ta' manteniment tat-tfal jew tal-konjuġi/sieheb:

Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen ([LBIO](#))

Postbus 8901

3009 AX Rotterdam

F'każ ta' għajnunha legali:

[Raad voor Rechtsbijstand](#),

Postbus 450,

2501 CL The Hague

Numru tat-telefown: +31703701414

F'każ ta' għajnunha legali għal każijiet transfruntiera:

Raad voor Rechtsbijstand

Regiokantoor Den Haag

attn. Jan Ouwehand

Laan van Meerdervoort 51B

2517 AE The Hague

Tel: 0031(0)88 787 1320

Posta elettronika: j.ouwehand@rvr.org

15 Jekk ninsab f'pajjiż ieħor u d-debitur jinsab f'dan l-Istat Membru:

15.1 Nista' nibgħat talba direttament lill tali awtorità jew organizzazzjoni privata f'dan l-Istat Membru?

Il-LBIO jirkupra wkoll il-manteniment fuq talba tal-kredituri tal-manteniment li jgħixu barra l-pajjiż mingħand debitori tal-manteniment li jgħixu għewwa n-Netherlands. Jekk il-kreditur tal-manteniment li qiegħed fi Stat Membru ieħor jixtieq jittlob għall-manteniment mingħand debitur tal-manteniment li jgħix in-Netherlands, huwa jista' jinvoka s-sistema tal-Konvenzjoni. Huwa mbagħad irid jmur għand l-istituzzjoni trażmittenti f'pajjiżu stess, li mbagħad tikkuntattja lill-istituzzjoni riċeventi fin-Netherlands (l-LBIO). L-istituzzjoni riċeventi wara tiegħu l-passi neċessarji biex tirkupra l-manteniment.

15.2 Jekk iva, kif nista' nikkuntattja lill dik l-awtorità jew organizzazzjoni privata u x'tip ta' assistenza nista' nikseb?

Għad-dettalji ta' kuntatt, ara t-twegiba għall-mistoqsija 14.2

16 Dan l-Istat Membru huwa marbut bil-Protokoll tal-Aja tal-2007?

Iva.

17 Jekk dan l-Istat Membru mhuwiex marbut bil-Protokoll tal-Aja tal-2007, liema liġi tkun applikabbli għat-talba għal manteniment skont ir-regoli tal-liġi internazzjonali privata tiegħu? X'inhuma r-regoli tal-liġi internazzjonali privata korrispondenti?

Mhux applikabbli.

18 X'inhuma r-regoli fuq l-aċċess għall-ġustizzja f'każijiet transfruntiera fl-UE li jsegwu l-istruttura tal-Kapitolu V tar-Regolament dwar il-Manteniment?

Trid tiġiħallas kontribuzzjoni għall-ispejjeż involuti fl-amministrazzjoni tal-ġustizzja għall-proċedimenti l-qorti. Din hija t-tariffa tar-reġistru tal-qorti. Bara minn hekk, ikun hemm ukoll it-tariffi tal-bailiff u tal-avukat. Jekk il-litigant ma jistax iħallas l-ispejjeż (kollha) tal-avukat, huwa jista', f'ċirkostanzi speċjali, jikkwalifika għall-għajnunha legali. Dan huwa magħruf bħala "każ ta' għajnunha legali". Il-gvern iħallas parti mill-ispejjeż u l-litigant iħallas "kontribuzzjoni personali". Kemm tkun din il-"kontribuzzjoni personali" tiddependi mill-introjtu u l-mezzi finanzjarji tal-litigant.

Il-Kunsill għall-Għajnunha Legali jipprovdi l-għajnunha legali. Il-litigant irid jipprezenta rikors għall-għajnunha legali lill-Kunsill fil-qasam ta' ġurisdizzjoni (il-ġurisdizzjoni tal-qorti tal-appell) fejn ikun l-uffiċċju tal-avukat. Fil-prattika, ir-rikors ta' spiss isir mill-avukat, jekk huwa jkun diġa' ġie infurmat qabel ir-rikors għall-għajnunha legali. Barra minn hekk, trid tiġi sottomessa wkoll "Dikjarazzjoni dwar l-Introjtu u l-Assi" (li tinkiseb mill-awtorità municipali tal-post ta' residenza). Din id-dikjarazzjoni trid tintbagħat mar-rikors lill-Kunsill għall-Għajnunha Legali, li jinvestiga jekk il-litigant jikkwalifikax għall-għajnunha legali. Jekk jikkwalifika, tinħareġ prova ta' intitolament għall-għajnunha legali. It-tariffa tar-reġistru tal-qorti wkoll tonqos għal dawn il-każijiet. L-intitolament għall-għajnunha legali japplika wkoll f'każ ta' tilwim transfruntier, jiġifieri jekk ir-rikorrent ma jgħix in-Netherlands. Dan huwa previst fid-Direttiva Ewropea għall-Għajnunha Legali Transfruntiera. L-għajnunha legali tista' tintalab, permezz tal-Artikoli 23A sa 23K tal-Att dwar l-Għajnunha Legali, permezz tal-Kunsill għall-Għajnunha Legali fl-Aja, bl-użu tal-formola standard li takkumpanja lid-Direttiva, li hija identika fl-Istati Membri kollha. Jekk ikun meħtieġ, il-Kunsill għall-Għajnunha Legali jista' jgħin fl-għażla ta' avukat.

19 X'inhuma l-mizuri adottati minn dan l-Istat Membru sabiex jiżgura l-funzjonament tal-attivitajiet deskritti fl-Artikolu 51 tar-Regolament dwar il-Manteniment?
Ma saru l-ebda emendi skont l-Artikolu 51 tar-Regolament.

Din il-paġna web hija parti minn [L-Ewropa Tiegħek](#).
Nilqgħu l-[feedback](#) tiegħek dwar l-utilità tal-informazzjoni pprovduta.

This webpage is part of an EU quality network

L-aħħar aġġornament: 16/12/2020

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-oriġinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Talbiet għal manteniment - Awstrija

1 X'ifissru l-kunċetti "manteniment" u "obbligu ta' manteniment" f'termini prattiċi? Liema persuni għandhom iħallsu allowance għall-manteniment lil persuna oħra?

L-iskop tal-allowance għall-manteniment huwa li jkopri l-ħtiġijiet materjali kollha xierqa tal-benefiċjarju, jiġifieri l-ħtiġijiet neċessarji u normali tas-soltu, filwaqt li jitqiesu ċ-ċirkostanzi f'kull każ. Dan jinkludi b'mod partikolari l-ikel, l-ilbies, l-akkomodazzjoni (inklużi t-tiħin u l-elettriċità), il-kura medika u l-iġjene kif ukoll il-ħlas ta' kontribuzzjonijiet addizzjonali lis-sigurtà soċjali, l-attivitajiet rikreattivi u ta' passatemp, il-kultura u l-isports, il-komunikazzjoni u l-midja tal-massa (it-telefon, ir-radju, it-TV, l-internet) kif ukoll l-edukazzjoni u t-taħriġ. Il-manteniment ma jinkludix kontribuzzjonijiet għall-akkumulazzjoni tal-gid jew għal skemi privati tal-pensjoni.

Obbligu ta' manteniment huwa l-obbligu li jiħallas il-manteniment kif ikun xieraq. L-ammont ta' manteniment pagabbli jiddependi fuq il-ħtiġijiet speċifiċi tal-persuna intitolata għall-manteniment, kif ukoll fuq il-kapaċità tal-persuna obbligata li tħallas il-manteniment.

Il-manteniment irid jiħallas

mill-ġenituri lil uliedhom u lin-neputijiet,
mill-ulied lill-ġenituri u lin-nanniet tagħhom,
mill-konjuġi u mis-sħab reġistrati lil xulxin

2 Sa liema età jista' tifel jibbenefika minn allowance għall-manteniment? Hemm regoli differenti għall-manteniment għall-minorenni u għall-adulti?

Ma hemm l-ebda limitu ta' età. It-tfal huma intitolati għall-manteniment sakemm isiru kapaċi jmantnu lilhom infushom.

Id-differenza ewlenija bejn intitolament ta' minorenni u ta' adult għall-manteniment teżisti f'termini ta' infurzar legali.

3 Għandi napplika għand awtorita kompetenti jew qorti biex nikseb manteniment? X'inhuma l-elementi ewlenin ta' din il-proċedura?

It-talbiet għal manteniment iridu jiġu asseriti permezz ta' proċediment ġuridiku.

Fi proċeduri ta' qorti ċivili kontenzjużi, il-konjuġi u l-partners reġistrati jridu jasserixxu t-talbiet tagħhom permezz ta' azzjoni legali. Il-qorti - fil-prattika, imħallef - tiddeċiedi l-każ permezz ta' sentenza li ssegwi proċedura għall-ksib ta' tali provi. Barra minn hekk, il-konjuġi u partners reġistrati jistgħu jfittxu wkoll inġunzjoni interim li tikkonċerna l-ħlas ta' manteniment b'rabta ma' proċedimenti ta' manteniment jew ta' divorzju/insolvenza. F'dawn il-każijiet il-qorti tiddeċiedi wara proċedura ta' attestazzjoni.

Il-manteniment tal-ulied irid jintalab permezz ta' proċedimenti mhux kontenzjużi - dan japplika wkoll fil-każ ta' wlied li jkunu qabzu l-età maġġuri. Il-Qorti tat-Tutela [*Pflegschaftsgericht*] - fil-prattika, *Rechtspfleger* [uffiċjal għoli tal-organizzazzjoni ġudizzjarja Awstrijaka li għandu l-awtorità jaqta' s-sentenzi] - tiddeċiedi permezz ta' deċiżjoni li ssegwi proċedura għall-ksib ta' provi. Barra minn hekk, wild jista' jfittex ukoll inġunzjoni interim li jikkonċerna l-ħlas ta' manteniment provviżorju b'rabta ma' proċedimenti ta' manteniment; Qorti tiddeċiedi dwar il-kawża wara proċedura ta' attestazzjoni. Persuni minorenni jistgħu jitolbu l-ħlas provviżorju ta' manteniment irrispettivament mill-proċedimenti ta' manteniment.

4 Tista' ssir talba f'isem qarib (jekk iva, liema grad), jew minorenni?

It-talba għad-determinazzjoni jew l-eżekuzzjoni ta' manteniment għal minorenni tista' ssir minn rappreżentant legali, jiġifieri mill-persuna li għandha l-kustodja tat-tifel/tifla. Bil-kunsens ta' din il-persuna, is-servizz tal-benessri tat-tfal u ż-żgħażaġh [Kinder- und Jugendhilfeträger] jista' jaġixxi wkoll bħala r-rappreżentant tat-tifel/tifla.

Fil-każijiet l-oħrajn kollha, ir-rikorrenti jistgħu jiġu rappreżentati biss minn persuna li jkollha l-prokura jew permezz ta' rappreżentanza legali speċjali (*Erwachsenenvertreter*).

5 Jekk qed naħseb biex inressaq il-każ quddiem il-qorti, kif inkun naf liema qorti għandha l-ġuriżdizzjoni?

Il-ġuriżdizzjoni fi kwistjonijiet ta' manteniment hija definita bil-liġi.

Skont l-Artikolu 114 tal-Istandard ta' Ġuriżdizzjoni tal-Awstrija [*Jurisdiktionsnorm*, JN], il-Qorti tat-Tutela [*Pflegschaftsgericht*] hija wkoll kompetenti f'deċiżjonijiet dwar it-talba għal manteniment legali ta' minorenni; it-talbiet għal manteniment legali ta' axxendenti jew dixxendenti oħra huma fil-kompetenza tal-qorti bil-ġuriżdizzjoni taż-żona ġenerali ta' ġuriżdizzjoni għat-tilwim tal-persuna intitolata. Dan jiddependi mill-post fejn il-persuna toqgħod jew tirrisjedi abitwalment.

Skont l-Artikolu 76a JN, il-qorti kompetenti għal kwistjonijiet ta' manteniment ta' konjuġi jew partners reġistrati hija l-Qorti li fiha jkunu pendenti l-proċedimenti ta' divorzju jew insolvenza. Jekk ma jkun hemm l-ebda proċedimenti pendenti, il-Qorti kompetenti tiddependi fuq il-post ġenerali ta' ġuriżdizzjoni tal-intimat (l-Artikoli minn 65 sa 71 JN).

6 Bħala applikant, neħtieġ intermedjarju biex inressaq il-każ quddiem il-qorti (perezempju avukat, awtorità ċentrali jew lokali, eċċ.)? Jekk le, liema proċeduri japplikaw?

Il-manteniment tat-tfal: il-partijiet ma għandhomx bżonn ikunu rappreżentati fl-ewwel istanza. Madankollu, jekk jixtiequ li jkunu rappreżentati, f'kawżi li jinvolvu l-flus jew valur fi flus li jaqbeż il-EUR 5 000, dan jista' jsir biss permezz ta' avukat (rekwiżit ta' konsulenza legali relattiv, l-Artikolu 101(1) tal-Att Awstrijak dwar il-Proċedimenti Mhux Kontenzjużi [*Außerstreitgesetz*, AuSStrG]). Fil-każ ta' proċedimenti ta' appell, japplika rekwiżit ta' konsulenza legali assolut.

Il-manteniment ta' konjuġi jew partners registrati: il-partijiet ma għandhomx bżonn ikunu rappreżentati fl-ewwel istanza. Madankollu, jekk jixtiequ li jkunu rappreżentati, f'kawzi li jinvolvu l-flus jew valur fi flus li jaqbeż il-EUR 5 000, dan jista' jsir biss permezz ta' avukat (rekwiżit ta' konsulenza legali relattiv, l-Artikolu 29(1) tal-Kodiċi Awstrijak ta' Proċedura Ċivili [Außerstreitgesetz, AußStrG]). Fil-każ ta' proċedimenti ta' appell, japplika rekwiżit ta' konsulenza legali assolut.

7 Irid iñhallas xi miżati biex inressaq il-każ quddiem il-qorti? Jekk iva, kemm jistgħu jitilgħu? Jekk ma jkollix biżżejjed mezzijiet finanzjarji, nista' ningħata għajjnuna legali li tkopri l-ispejjeż tal-proċedura?

It-tariffi pagabbli għat-tressiq ta' każ dwar manteniment quddiem il-Qorti jvarjaw skont il-valur tal-manteniment li jingħata. Għalhekk, il-baži tal-valutazzjoni għat-talbiet għal manteniment li diġà ngħataw fl-imghoddi hija l-ammont li ngħata. Meta l-każ ikun jikkonċernar manteniment futur, l-ammont li jrid jintuża bħala l-baži tal-valutazzjoni huwa wiehed multiplikat bl-ammont annwali tal-manteniment. Jekk il-manteniment jingħata għal perjodu ta' inqas minn sena, l-ammont globali jrid jittiehed bħala l-baži tal-valutazzjoni (in-nota 1 tal-entrata tariffarja 7 tal-Att dwar it-Tariffi tal-Qorti Awstrijak [Gerichtsgebührengesetz, GGG] għall-proċedimenti tal-manteniment tat-tfal; L-Artikolu 15(5) GGG għall-proċedimenti li jikkonċernaw il-manteniment għall-konjuġi jew partners registrati).

Rigward l-ammont tat-tariffa attwali, issir distinzjoni bejn il-manteniment tat-tfal fi proċedimenti mhux kontenzjużi u l-kawzi li jikkonċernaw il-manteniment għall-konjuġi jew partners registrati.

Għall-każijiet li jikkonċernaw **il-manteniment tat-tfal**, rikorrenti minorenni (taħt it-18-il sena) m'għandhomx għalfejn iħallsu t-tariffi.

Għar-rikorrenti adulti, it-tariffa b'rata fissa għad-deċiżjonijiet u s-soluzzjonijiet dwar talbiet għal manteniment hija ta' 0,5 % tal-valur tat-talba għal manteniment konċessa (entrata tariffarja 7, GGG). Jekk, minħabba rikors ġdid, ammont tal-manteniment li kien diġà ngħata permezz ta' sentenza finali jew soluzzjoni bil-Qorti jiżdied, id-differenza bejn l-ammont mogħti u l-ammont pagabbli qabel għandu jiġi kkunsidrat bħala l-baži tal-valutazzjoni.

Pereżempju: jingħata flus futur mensili ta' manteniment fl-ammont ta' EUR 250

It-tariffa b'rata fissa hija ta' EUR 15,00 (EUR 250 * 12 * 0,05).

Jekk persuna adulta li trid tħallas manteniment titlob tnaqqis fl-ammont tal-manteniment, it-tariffa b'rata fissa tkun ta' EUR 14,40. Din it-tariffa tiġi rrinunzjata jekk l-applikant jikseb suċċess sħiħ fit-talba tiegħu għal tnaqqis fl-ammont ta' manteniment pagabbli (in-nota 3 għall-partita tariffarja 7 GGG).

L-entrata tariffarja 1 GGG trid tiġi applikata fi proċedimenti li jikkonċernaw **il-manteniment ta' konjuġi jew partner registrat**. It-tariffa b'rata fissa tithallas biss għar-rikors - bħala t-talba li tiftaħ il-proċedimenti - u din tithallas fuq skala progressiva skont il-baži tal-valutazzjoni. Bħala spjegazzjoni ta' dan il-punt, hawn taħt issib it-tariffi applikabbli skont l-entrata tariffarja 1 GGG (sal-1 ta' Dicembru 2018):

Valur tat-talba inkwistjoni - tariffa applikabbli

sa EUR 150 - EUR 23

'il fuq minn EUR 150 sa EUR 300 - EUR 45

'il fuq minn EUR 300 sa EUR 700 - EUR 64

'il fuq minn EUR 700 sa EUR 2 000 - EUR 107

'il fuq minn EUR 2 000 sa EUR 3 500 - EUR 171

'il fuq minn EUR 3 500 sa EUR 7 000 - EUR 314

'il fuq minn EUR 7 000 sa EUR 35 000 - EUR 743

'il fuq minn EUR 35 000 sa EUR 70 000 - EUR 1 459

Fi proċeduri ċivili, skont l-Artikoli minn 63 sa 73 ZPO, l-għajjnuna legali trid tingħata meta mitluba meta parti ma tkunx tista' tħallas l-ispejjeż għat-tweqqi tal-proċedimenti mingħajr ma ttriskja s-sussistenza meħtieġa tagħha. Skont l-Artikolu 7(1) AußStrG dawn id-dispożizzjonijiet iridu jiġu applikati kif xieraq fi proċedimenti mhux kontenzjużi (bħal proċedimenti li jikkonċernaw il-manteniment tat-tfal).

Is-sussistenza meħtieġa, f'termini astratti, tiġi stipulata flivell bejn l-introjtju medju statistiku ta' impjegat u l-livell minimu ta' sussistenza. Dan l-ammont jitqies li jkun friskju jekk il-parti u l-familja tagħha intitolata għall-manteniment ma jkunux lanqas biss jistgħu jgħixu ħajja modesta, waqt li jitqiesu l-assijiet użabbli jew il-possibbiltà ta' kumulati ta' tfaddil waqt il-proċedimenti li jirrikjedu perjodu ta' żmien itwal. Tista' tingħata wkoll għajjnuna legali parzjali.

L-għajjnuna legali għandha tingħata biss meta l-azzjoni legali jew difiża intiża ma tidherx li tkun volontarja jew inutli b'mod ovvju. L-għajjnuna legali tista' tingħata lil persuna fiżika jew lil persuna ġuridika. In-nazzjonalità tal-parti hija irrelevanti f'dan ir-rigward.

L-għajjnuna legali tinkludi b'mod partikolari eżenzjoni provvizorja mill-flus ta' tariffi tal-Qorti u tariffi għax-xhieda, esperti u interpreti, kif ukoll il-flus tal-ispejjeż ta' vvjaġġar tal-partijiet meta dawn ikollhom ikunu preżenti personalment. Jekk tkun meħtieġa rappreżentanza minn avukat bil-liggi (jiġifieri f'każijiet fejn is-somma inkwistjoni taqbeż il-EUR 5 000 jew fi proċedimenti quddiem il-qorti reġjonali) jew jekk jitqies li jkun meħtieġ fiċ-ċirkostanzi partikolari tal-każ, għandu jinħatar avukat Awstrijak provvizorjament mingħajr ebda spejjeż mgarrba min-naħa tal-parti. Il-hidma tal-avukat tinkludi wkoll il-parir ta' qabel it-trattazzjoni rigward soluzzjoni ekstraġudizzjarja.

L-Artikolu 71 ZPO jistipula li l-partijiet mogħtija l-għajjnuna legali jridu jkun obbligati jħallsu lura l-ammonti kollha jew parti minnhom li kienu eżenti b'mod provvizorju minnhom u li għandhom ma tħallsux lura, kif ukoll li jħallsu t-tariffi pagabbli skont l-iskala tas-salarji lill-avukati assenjati sakemm u hekk kif ikunu jistgħu jagħmlu dan mingħajr ma jtriskjaw is-sussistenza tagħhom. Wara perjodu ta' tliet snin li jsewju l-konkluzjoni tal-proċedimenti, l-obbligu ta' ripagament ma jistax jiġi impost aktar. Il-Qorti tista' titlob lill-parti tipprovdi - f'ammont ta' żmien xieraq stipulat mill-Qorti - sommarju tal-beni, inkluża evidenza dokumentata raġonevoli, sabiex jiġi vverifikat li l-prekondizzjonijiet għar-ripagament ikunu ġew issodisfati.

8 X'tip ta' manteniment x'aktarx tagħti l-qorti? Kif jiġi kkalkulat l-ammont tal-manteniment? Id-deċiżjoni tal-qorti tista' tiġi riveduta jekk jinbidlu l-għoli tal-ħajja jew iċ-ċirkostanzi familjari? Jekk iva, kif (pereżempju permezz ta' sistema tal-indiċjar awtomatiku)?

Il-Qorti tiddetermina l-manteniment bħala benefiċċju monetarju. Il-ġenitur inkarigat mill-unità domestika fejn jieħu ħsieb it-tfal, jikkontribwixxi għall-manteniment tat-tfal b'dan il-mod. Il-ġenitur l-ieħor huwa obbligat iħallas.

L-ammont ta' manteniment li għandu jithallas għat-tfal jiddependi fuq il-kapaċità tal-ġenitur li jikkontribwixxi u fuq il-ħtiġijiet tat-tfal u jiġi ddeterminat fuq bażi ta' każ b'każ. Skont il-metodu ta' perċentwal żviluppat fil-każistika biex jipprovdi gwida, id-debitor ta' manteniment irid iħallas ċertu perċentwal mill-introjtju (nett) tiegħu fix-xahar, jiġifieri 16 % għal tfal taħt is-6 snin, 18 % għal tfal bejn is-6 snin u l-10 snin, 20 % għal tfal bejn l-10 snin u l-15-il sena u 22 % għal tfal akbar minn 15-il sena. Jekk persuna tkun obbligata tħallas il-manteniment għal ħafna tfal, dan jitqies billi jitnaqqsu l-perċentwali skont il-każ. Il-punti perċentwali li jridu jitnaqqsu f'każ fejn ikun ikkonċernat aktar minn tifel wiehed huma ta' 1 % għal kull tifel addizzjonali taħt l-10 snin, 2 % għal kull tifel addizzjonali ta' aktar minn 10 snin u minn 0 sa 3 % għal konjuġi intitolat għall-manteniment, skont l-introjtju proprju tal-konjuġi. Skont il-każistika, il-pagamenti ta' talbiet ta' manteniment għandhom limitu massimu (magħruf bħala "*Luxusgrenze*"[il-limitu tal-lussu]), li huwa minn darbtejn sa tliet darbiet l-ammont medju tal-ħtiġijiet bażiċi [*Regelbedarf*] żviluppat ukoll fil-każistika. Dan jiġi aġġustat kull sena u, mill-1 ta' Lulju 2019, jammonta għal dan li ġej fix-xahar għat-tfal sa 3 snin: EUR 212.00

minn 3 snin sa 6 snin: EUR 272.00

minn 6 snin sa 10 snin: EUR 350.00

minn 10 snin sa 15-il sena: EUR 399.00

minn 15-il sena sa 19-il sena: EUR 471.00

minn 19-il sena sa 25 sena: EUR 590.00

Il-manteniment ta' konjuġi jew partners registrati waqt li jkun għadhom miżżewġin jew registrati bħala partners ikun jiddependi wkoll kemm mill-kapaċità tad-debitur li jhallas kif ukoll mill-htigijiet tal-persuna intitolata u jrid jiġi stabbilit fuq bażi ta' każ b' każ. Skont il-metodu ta' percentwal żviluppat fil-każistika biex tiġi pprovduta gwida, it-talba għall-manteniment tal-parti bl-introjtu l-iktar baxx tiġi kkalkolata b'rata ta' 40 % mill-introjtu tal-familja (l-introjtu nett taż-żewġ konjuġi /partners) li minnha jitnaqqas l-introjtu proprju tar-rikorrent. Jekk parti minnhom ma jkollhiex introjtu proprju u tkun biss inkarigata mill-unità domestika, hija tkun intitolata għal terz (33 %) mill-introjtu nett tal-persuna li tipprovi l-għajxien tal-familja. Iridu jitqiesu responsabbiltajiet oħra ta' kura (permezz ta' tnaqqis mill-ammonti perċentwali).

9 Kif jiġihallas il-manteniment u lil min?

Il-manteniment irid jiġihallas bil-quddiem fil-bidu tax-xahar rilevanti (l-Artikolu 1418 tal-Kodiċi Ċivili Awstrijak [*Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch*, ABGB]; l-Artikolu 70 tal-Att dwar iż-Żwieg Awstrijak [*Ehegesetz*]; l-Artikolu 22(1) tal-Att dwar is-Shubija Registrata Awstrijak [*Eingetragene Partnerschaft-Gesetz*, EPG]). Il-flasjiet iridu jsiru lill-persuna intitolata jew lir-rappreżentant tagħhom (ġenitur, rappreżentant legali speċjali [*Erwachsenenvertreter*]).

10 Jekk il-persuna kkonċernata (id-debitur) ma tħallasx volontarjament, x'azzjoni tista' tittiehed biex tkun imġiegħla tħallas?

Wara li jkun ġie ddeterminat l-ammont tal-manteniment fil-proċedimenti oriġinali, l-eżekuzzjoni (eżekuzzjoni obbligatorja) tista' titwettaq kontra d-debitur skont ir-regoli ġenerali.

11 Jekk jogħġbok iddeskrivi fil-qosor kwalunkwe limitazzjonijiet fl-infurzar, b'mod partikulari regoli għall-protezzjoni tad-debitur u limitazzjoni jew perjodi ta' preskrizzjoni fis-sistema tal-infurzar tiegħek

Id-debitur (fi proċedimenti ta' eżekuzzjoni: il-parti obbligatorja) trid iżżomm ammont minimu (jiġifieri ammont li ma jistax jinqabad) li huwa ugwali għal-livell minimu ta' sussistenza [*Existenzminimum*]. Il-livell minimu ta' sussistenza huwa definit mill-ġdid fuq bażi annwali u jiddependi fuq bosta fatturi. Skont l-Artikolu 291b tal-Kodiċi ta' Eżekuzzjoni Awstrijak [*Exekutionsordnung*, EO] il-parti obbligatorja trid iżżomm biss 75 % mill-livell minimu ta' sussistenza f'każ ta' eżekuzzjoni bbażata fuq talba għal manteniment legali. Mid-differenza bejn dan il-livell minimu ta' sussistenza mnaqqas u l-livell minimu ta' sussistenza standard, kull talba legali attwali għal manteniment trid l-ewwel tiġi ssodisfata, irrispettivament mill-ordni ta' prijorità tal-plegġ stabbilit għal dawn it-talbiet u trid tkun adegwata għall-flas ta' manteniment fix-xahar attwali. F'dan ir-rigward, il-kredituri għall-manteniment għandhom prijorità fuq kredituri oħrajn. Kull talba (pendenti) li tkun ingħatat permezz ta' titolu li jista' jkun eżekutorju [Judikatschulden] għandha perjodu ta' limitu ta' tletin sena u għalhekk tista' tiġi infurzata bil-liġi tul dan il-perjodu ta' żmien.

Ma jeżisti l-ebda perjodu speċjali ta' limitu fir-rigward tal-infurzar tat-talbiet għal manteniment.

12 Teżisti organizzazzjoni jew awtorità li tista' tghini nirkupra l-manteniment?

Jekk jinkiseb kunsens bil-miktub minn rappreżentant legali ieħor tal-minorenni, is-servizz tal-benessri tat-tfal u ż-żgħażaġh jista' jaġixxi bħala r-rappreżentanza tat-tifel/tifla biex jiġu stabbiliti jew eżegwiti t-talbiet għal manteniment tal-minorenni.

13 Jistgħu l-organizzazzjonijiet (statali jew privati) iħallsu kompletament jew parzjalment il-manteniment fisem id-debitur?

L-iskop li l-manteniment jiġihallas bil-quddiem huwa biex ikun żgurat li l-minorenni jirċievu l-flasjiet ta' manteniment fil-każ li ġenitur minnhom jonqos milli jhallas regolarment jew jonqos għalkollox milli jaqdi d-dmirijiet tiegħu ta' hlas. Il-flas bil-quddiem tal-manteniment jingħata mill-gvern jekk issir talba. It-talba trid issir il-Qorti fisem it-tifel/tifla mill-ġenitur awtorizzat li jirrappreżenta lit-tifel/tifla.

Minorenni intitolati għall-manteniment huma dawk li

huma residenti abitwali fl-Awstrija,

għandhom ċittadinanza Awstrijaka jew huma ċittadini ta' Stat Membru ieħor tal-UE/ŻEE jew li huma apolidi u mhumiex qed jgħixu fl-istess unità domestika bħad-debitur tal-manteniment.

Il-flas bil-quddiem tal-manteniment jingħata mill-bidu tax-xahar li fih titressaq it-talba għal massimu ta' hames snin; il-flasjiet isiru bil-quddiem mill-Qorti Reġjonali Superjuri fl-ewwel jum ta' kull xahar lill-persuna intitolata għall-manteniment.

14 Jekk ninsab f'dan l-Istat Membru u d-debitur għandu r-residenza tiegħu f'pajjiż ieħor:

Jekk id-debitur ta' manteniment ikun jgħix barra l-pajjiż jew ma jkollux beni eżegwibbli fl-Awstrija, l-eżekuzzjoni trid issir barra l-pajjiż. It-talbiet biex dan isir jistgħu jsiru permezz tal-Awtorità Ċentrali [*Zentrale Behörde*] (l-Artikolu 8 tal-Att dwar il-Manteniment Barrani Awstrijak tal-2014 [*Auslandsunterhaltsgesetz* 2014]).

14.1 Nista' nikseb assistenza ta' awtorità jew organizzazzjoni privata f'dan l-Istat Membru?

Is-servizz tal-benessri tat-tfal u ż-żgħażaġh (l-awtoritajiet jew maġistrati distrettwali) u l-Qrati distrettwali jappoġġaw il-kredituri ta' manteniment biex jasserixxu jew jeżegwixxu t-talbiet tagħhom. L-Awtorità Ċentrali tressaq it-talbiet lill-pajjiż barrani.

14.2 Jekk iva, kif nista' nikkuntattja lill-awtorità jew l-organizzazzjoni privata?

Matul il-hinijiet ta' konsultazzjoni għand l-Awtoritajiet u fil-Qrati; jingħata parir permezz tat-telefon u bil-posta elettronika mill-Awtorità Ċentrali.

15 Jekk ninsab f'pajjiż ieħor u d-debitur jinsab f'dan l-Istat Membru:

Hekk kif it-talbiet tal-kreditur jaslu għand il-qorti kompetenti, huwa jiġi ttratat daqslikienu qed jgħix l-Awstrija.

It-talbiet jiġu pprezentati lill-qorti mill-Awtorità Ċentrali. Il-qorti tagħti l-għajjnuna legali, meta jkun applikabbli, u tagħmel l-arranġamenti biex il-Kamra ta' Avukati Awstrijaka taħtar avukat biex jassisti bl-għajjnuna legali. Filwaqt li jaġixxi bħala r-rappreżentant tal-kreditur barrani li jkun familjari mal-liġi Awstrijaka, dan l-avukat tal-għajjnuna legali jkun responsabbli li jressaq it-talbiet futuri kollha, jittrasferixxi l-flasjiet ta' manteniment li jaslu u jirrapporta dwar dawn l-attivitajiet (l-Artikolu 9 tal-Att tal-2014 dwar il-Manteniment Barrani Awstrijak [*Auslandsunterhaltsgesetz*]).

15.1 Nista' nibgħat talba direttament lil tali awtorità jew organizzazzjoni privata f'dan l-Istat Membru?

Billi japplika l-prinċipju ta' kooperazzjoni bejn iż-żewġ awtoritajiet ċentrali, hija primarjament ir-responsabbiltà tal-awtoritajiet fl-Istat Membru ta' residenza li jipprovdu dan l-appoġġ.

15.2 Jekk iva, kif nista' nikkuntattja lil dik l-awtorità jew organizzazzjoni privata u x'tip ta' assistenza nista' nikseb?

Mhux applikabbli.

16 Dan l-Istat Membru huwa marbut bil-Protokoll tal-Aja tal-2007?

Iva.

17 Jekk dan l-Istat Membru mhuwix marbut bil-Protokoll tal-Aja tal-2007, liema liġi tkun applikabbli għat-talba għal manteniment skont ir-regoli tal-liġi internazzjonali privata tiegħu? X'inhuma r-regoli tal-liġi internazzjonali privata korrispondenti?

Mhux applikabbli.

18 X'inhuma r-regoli fuq l-aċċess għall-ġustizzja f'każijiet transfruntiera fl-UE li jsegwu l-istruttura tal-Kapitolu V tar-Regolament dwar il-Manteniment?

Sal-1 ta' Awwissu 2014, id-dispożizzjonijiet ta' dan il-Kapitolu biss kienu applikabbli; minn dakinhar 'l hawn, l-aċċess għall-ġustizzja f'każijiet transfruntiera huwa rregolat ukoll mill-Artikoli 10 et seq. tal-Att tal-2014 dwar il-Manteniment Barrani Awstrijak, BGBl [il-Gazzetta Uffiċjali tal-Liġi Federali] I 34/2014.

19 X'inhuma l-miżuri adottati minn dan l-Istat Membru sabiex jiżgura l-funzjonament tal-attivitajiet deskritti fl-Artikolu 51 tar-Regolament dwar il-Manteniment?

L-istabbiliment ta' proceduri burokratiċi simplifikati permezz tal-Att tal-2014 dwar il-Manteniment Barrani Awstrijak biex jippermetti d-Dipartiment I 10 tal-Ministeru Federali tal-Gustizzja biex jipproċessa għadd li dejjem qed jiżdied ta' kazijiet bl-istess ammont ta' persunal.

Din il-paġna web hija parti minn [L-Ewropa Tiegħek](#).

Nilqgħu l-[feedback](#) tiegħek dwar l-utilità tal-informazzjoni pprovduta.

This webpage is part of an EU quality network

L-aħħar aġġornament: 16/12/2020

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [pl](#) giet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin diġà ġew tradotti.

Talbiet għal manteniment - Polonja

1 X'ifissru l-kunċetti "manteniment" u "obbligu ta' manteniment" f'termini prattiċi? Liema persuni għandhom iħallsu allowance għall-manteniment lil persuna oħra?

Skont l-Artikolu 128 tal-Kodiċi dwar il-Familja u t-Tutela, "obbligu ta' manteniment" huwa obbligu impost fuq il-qraba fil-linja diretta u fuq l-aħwa biex jipprovdu l-mezzi ta' għajxien (inkluż iħwejjeg, ikel, akkomodazzjoni, fjuwil u mediċini) u, fejn meħtieġ, il-mezzi għat-trobbija (inkluż kura għall-iżvilupp fiżiku u mentali u l-aċċess għall-edukazzjoni u l-kultura).

Il-"manteniment" huwa provvediment fi flus jew in natura. Fil-każ tat-tfal, huwa jkopri wkoll l-input personali fit-trobbija tagħhom u x-xogħol f'unità domestika skont obbligu ta' manteniment.

It-"talba għal manteniment" hija d-dritt ta' persuna biex titlob it-tweġiq ta' obbligu ta' manteniment lejha mingħand persuna oħra.

Bħala regola ġenerali, obbligu ta' manteniment iseħħ minħabba diversi tipi ta' relazzjonijiet familjari. Skont it-tip ta' relazzjoni familjari, il-liġi Pollakka tiddestingwi bejn it-tipi ta' obbligi ta' manteniment li ġejjin:

1. obbligu ta' manteniment bejn qraba (il-manteniment tat-tfal huwa forma speċifika ta' dan l-obbligu): Fil-każ ta' qraba, għandhom dritt għall-manteniment biss dawk b'diffikultajiet finanzjarji. Il-ġenituri jridu jħallsu l-manteniment lil ulied li għadhom ma jistgħux ifendu għal rashom, sakemm l-introjtu mill-propjetà tagħhom tkun suffiċjenti biex tkopri l-ispejjeż tal-manteniment u trobbija tagħhom. It-tfal 'il fuq minn 18-il sena ma għandhomx dritt għall-manteniment sakemm ma jkunux jixtiequ jkomplu l-edukazzjoni tagħhom u r-riżultati li jkunu kisbu s'issa jiġġustifikaw din l-għażla. Il-manteniment għandu jibqa' jingħata wkoll minħabba l-istat ta' saħħa jew sitwazzjoni personali tagħhom. Barra minn hekk, il-ġenituri mhumiex obligati jħallsu manteniment lil tfal 'il fuq minn 18-il sena u li, minkejja li jkunu ppreparati għax-xogħol, jibdeu jistudjaw u mbagħad jitraskuraw l-istudji tagħhom, ma jagħmlux progress sodisfaċenti, ma jiksbox il-marki biex jgħaddu u ma jgħaddux mill-eżamijiet fiż-żmien preskritti u, għal dawn ir-raġunijiet, jonqsu milli jlestu l-istudji tagħhom fil-perjodu speċifikat għall-programm ta' studji tagħhom.

Jekk ikun impossibbli li jinkiseb il-manteniment jew jekk il-kisba tiegħu tinvolvi diffikultajiet eċċessivi, qraba oħra jistgħu jiġu ordnati jħallsu l-manteniment (pereżempju n-nanniet tat-tfal li huma l-ġenituri tad-debitur li qiegħed jaħbi fejn jinsab);

2. obbligu ġej mill-adozzjoni: Jekk l-adozzjoni tikkrea biss relazzjoni bejn il-persuna li adottat u l-persuna adottata, l-obbligu tal-manteniment tal-persuna li adottat lejn il-persuna adottata jiehu preċedenza fuq l-obbligu ta' manteniment tal-qraba fil-linja axxendenti u l-aħwa tal-persuna adottata lejn dik il-persuna, filwaqt li l-obbligu ta' manteniment tal-persuna adottata lejn il-qraba tagħha fil-linja axxendenti u hutha jiġi l-aħħar. F'kazijiet oħra, japplikaw ir-regoli stabbiliti fil-punt 1 għall-persuna adottata;

3. obbligu bejn il-persuni li jiġu minn xulxin minħabba l-affinità (ġenituri tar-rispett, tfal tar-rispett): Għandhom dritt għall-manteniment biss dawk il-persuni b'diffikultajiet finanzjarji, sakemm, fis-sitwazzjoni konċernata, l-impożizzjoni tal-obbligu tal-manteniment ikun konformi mal-prinċipji tal-interazzjoni soċjali. Skont il-liġi u l-ġurisprudenza Pollakka, "diffikultajiet finanzjarji" tfisser l-inabilità li wieħed jissodisfa l-bżonnijiet raġonevoli tiegħu bir-riżorsi proprji u bl-isforzi tiegħu;

4. obbligu bejn il-konjuġi matul iż-żwieġ: - membri tal-familja jistgħu jinvokaw id-dritt għal "standard ta' għajxien indaqs" għall-membri tal-familja kollha. Skont l-Artikolu 27 tal-Kodiċi tal-Familja u t-Tutela, iż-żewġ konjuġi huma mitluba, skont l-abilitajiet u l-kapaċità ta' qligħ u finanzjarja tagħhom, jgħinu jissodisfaw il-bżonnijiet tal-familja li għandhom bir-relazzjoni tagħhom. Dan l-obbligu jitqies sodisfatt bis-sħiħ jew parzjalment permezz ta' sforzi personali fit-trobbija tat-tfal u l-kura tal-unità domestika;

5. obbligu bejn il-konjuġi wara li jkun intemm iż-żwieġ: Jekk wieħed mill-konjuġi jinsab haġi għat-ktissir irrimedjabbli taż-żwieġ u d-divorzju jgħib miegħu deterjorazzjoni sostanzjali fis-sitwazzjoni finanzjarja tal-konjuġi l-ieħor, dan tal-aħħar jista' jitlob sabiex jiġu sodisfati l-bżonnijiet raġonevoli tiegħu, anke jekk ma jkunx f'diffikultà finanzjarja. F'kazijiet oħra, konjuġi f'diffikultà finanzjarja jista' jitlob il-manteniment mill-ekskonjuġi tiegħu fi proporzjoni għall-bżonnijiet raġonevoli tiegħu u l-kapaċitajiet ta' qligħ u ta' finanzjament tal-ekskonjuġi. Id-dritt għall-manteniment tal-konjuġi jiskadi meta jerga' jizzewweġ. Madankollu, meta konjuġi divorzjat li ma nstabx responsabbli għat-ktissir irrimedjabbli taż-żwieġ ikun obligat iħallas il-manteniment, l-obbligu ta' manteniment jiskadi ħames snin wara s-sentenza ta' divorzju, sakemm il-qorti ma testendix dan il-perjodu, fuq talba tal-persuna li għandha dritt għall-manteniment, minħabba ċirkostanzi eċċezzjonali;

6. obbligu tal-missier ta' wild imwieled barra z-żwieġ lejn l-omm: Missier li mhux ir-raġel tal-omm irid jikkontribwixxi skont iċ-ċirkostanzi tiegħu lejn l-ispejjeż assoċjati mat-tqala u t-twelld u l-ispejjeż ta' tliet xhur manteniment lill-omm matul it-twelld. Fejn ikun hemm raġunijiet importanti, l-omm tista' titlob illi l-missier jikkontribwixxi għall-manteniment tagħha għal perjodu itwal minn tliet xhur.

2 Sa liema età jista' tifej jibbenefika minn allowance għall-manteniment? Hemm regoli differenti għall-manteniment għall-minorenni u għall-adulti?

Il-ġenituri jridu jhallsu l-manteniment għat-tfal li għadhom ma jistgħux ifendu għal rashom. Peress illi t-tfal iridu jkomplu jistudjaw sakemm jagħlqu 18-il sena, normalment ikollhom dritt għall-manteniment sakemm jilhqg l-età tal-maturità jew anke sakemm ikunu lestew studji għal lawrja ta' masters jew studji vokazzjonali oghla.

Il-benefiċċji mill-fond tal-Istat għall-manteniment jithallsu lil persuni intitolati li jirċevuhom sakemm jagħlqu 18-il sena. Dawn il-persuni huma intitolati għall-benefiċċji sakemm jagħlqu 25 sena jekk ikomplu l-istudji tagħhom fi skejjel jew f'istituzzjonijiet ta' edukazzjoni oghla, u għal perjodu indefinit ta' żmien jekk jiġu ċċertifikati bħala serjament diżabbli.

3 Għandi napplika għand awtorita kompetenti jew qorti biex nikseb manteniment? X'inhuma l-elementi ewlenin ta' din il-proċedura?

Iva, il-każijiet li ġejjin huma possibbli:

il-persuna li trid tħallas il-manteniment tissodisfa dan l-obbligu volontarjament,

il-partijiet jilhqg ftehim dwar l-obbligu tal-manteniment,

jekk il-persuna li trid tħallas il-manteniment tonqos mill-obbligu tagħha, issir talba għall-manteniment quddiem il-qorti distrettwali (*sađ rejonowy*) li għandha ġurisdizzjoni fil-post ta' residenza tal-persuna intitolata għall-manteniment (l-Artikolu 32 tal-Kodiċi dwar il-Proċedura Ċivili) jew tal-konvenut (l-Artikolu 27(1) tal-Kodiċi dwar il-Proċedura Ċivili), jew matul proċedimenti ta' divorzju jew separazzjoni legali quddiem il-qorti reġjonali (*sađ okręgowy*).

Ir-rikors huwa eżenti mit-tariffi tal-qorti. Madankollu, ir-rikors għandu jissodisfa r-rekwiżiti għal talba valida, jiġifieri jrid jinkludi l-isem tal-qorti li ġie pprezentat quddiemha; l-ismijiet u l-kunjomijiet tal-partijiet, tar-rappreżentanti legali tagħhom u tal-avukati; it-tip ta' talba; deskrizzjoni ċara tat-talba; il-valur tat-talba; deskrizzjoni tal-fatti li jiġġustifikaw it-talba u fejn meħtieġ, il-ġurisdizzjoni tal-qorti wkoll; il-firma tal-parti jew tar-rappreżentant jew avukat tagħha (il-prokura trid tiġi mehmuża); lista ta' annessi; il-postijiet ta' residenza jew l-uffiċċji registri tal-partijiet, tar-rappreżentanti legali tagħhom u tal-avukati; u deskrizzjoni tat-talba. It-talbiet sussegwenti jrid ikollhom in-numru tal-kawża.

4 Tista ssir talba fisem qarib (jekk iva, liema grad), jew minorenni?

Il-persuni li ġejjin jistgħu jressqu talba għall-manteniment fisem il-persuna li għandha dritt tirċevih:

aġent (minbarra avukat u konsulent legali, il-persuni li ġejjin jistgħu jkunu aġent: il-ġenituri, il-konjuġi, l-aħwa, il-qraba fil-linja axxendenti jew persuni marbuta bl-adozzjoni mal-persuna intitolata għall-manteniment, kif ukoll persuna li tiegħu hsieb il-propjetà tal-persuna intitolata għall-manteniment);

rappreżentant ta' awtorita' lokali tal-gvern li hija responsabbli għall-assistenza soċjali (skont l-Att tat-12 ta' Marzu 2004 dwar l-assistenza soċjali (Journal of Laws (Dziennik Ustaw) 2004, Nru 64, Partita 593), dawn ir-rappreżentanti huma maniġers taċ-ċentri municiċjali tal-assistenza soċjali jew ċentri distrettwali ta' għajjuna għall-familji);

l-Artikolu 61(1)(1) tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili jgħid li l-organizzazzjonijiet mhux governattivi jistgħu, fi hdan il-qafas tad-dmirijiet statutorji tagħhom, jifftu proċeduri għall-manteniment bil-kunsens bil-miktub ta' persuna fiżika;

prosekutur pubbliku minħabba l-istat tad-dritt u l-interess pubbliku.

Ir-rappreżentanti statutorji jaġixxu fisem il-minuri intitolati għall-manteniment. Madankollu, meta jilhqg l-età maġġuri, huma jridu jirrapprezentaw lilhom infushom.

Jekk persuna f'koabitazzjoni jew xi konozzenza tal-persuna intitolata għall-manteniment ma tkunx waħda mill-persuni mnizżla hawn fuq, hija ma tistax taġixxi fisem il-persuna intitolata għall-manteniment.

5 Jekk qed naħseb biex inressaq il-każ quddiem il-qorti, kif inkun naf liema qorti għandha l-ġurisdizzjoni?

Skont il-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili, il-qrati distrettwali għandhom ġurisdizzjoni razione materiae f'kawzi dwar il-manteniment. Il-ġurisdizzjoni lokali tiġi determinata skont il-post ta' residenza tal-persuna intitolata għall-manteniment jew il-post ta' residenza tal-konvenut. Il-qrati b'ġurisdizzjoni fuq municiċpalijiet speċifiċi huma speċifikati fir-Regolament tal-Ministru għall-Gustizzja tat-28 ta' Diċembru 2018 dwar id-determinazzjoni tas-sede u l-ġurisdizzjoni tal-qrati tal-appell, il-qrati reġjonali u l-qrati distrettwali u l-ambitu tal-kompetenza tagħhom (Gurnal tal-Liġijiet 2018, Partita 2548).

Il-qrati reġjonali għandhom ġurisdizzjoni f'kawzi dwar ir-rikonozziment ta' deċiżjonijiet tal-qrati tal-Istati Membri tal-UE fil-Polonja (l-Artikolu 11511(1) tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili) jekk kienet ingħatat deċiżjoni qabel l-Istat li fiha ngħatat iffirma l-Protokoll tal-Aja tat-23 ta' Novembru 2007 dwar il-Liġi Applikabbli għall-Obbligi ta' Manteniment (ĠU L 331, 16.12.2009, p. 17).

Skont l-Artikolu 115314 tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili emendat, fir-Repubblika tal-Polonja hemm it-titoli eżekuttivi li ġejjin:

sentenzi mogħtija mill-qrati tal-Istati Membri tal-UE u ftehimiet u dokumenti ufficiċjali maħruġa minn dawk l-istati li jaqgħu taħt ir-Regolament Nru 1215/2012 jekk ikunu eżegwibbli;

sentenzi mogħtija mill-qrati tal-Istati Membri tal-UE, ftehimiet u dokumenti ufficiċjali maħruġa minn dawk l-istati ċċertifikati bħala Ordni Ewropew ta' Infurzar; l-Ordni Ewropew ta' Infurzar mogħtija mill-qrati tal-Istati Membri tal-UE li l-eżegwibbiltà tagħhom ġiet dikjarata f'dawk l-istati skont ir-Regolamenti Nru 1896/2006;

sentenzi mogħtija mill-qrati tal-Istati Membri tal-UE fil-Proċedura Ewropea għal Talbiet Żgħar u ċċertifikati f'dawk l-istati skont ir-Regolamenti Nru 861/2007; deċiżjonijiet dwar il-kwistjonijiet ta' manteniment mogħtija fl-Istati Membri tal-UE li ffirmaw il-Protokoll tal-Aja tat-23 ta' Novembru 2007 dwar il-Liġi Applikabbli għall-Obbligi ta' Manteniment (ĠU L 331, 16.12.2009, p. 17), kif ukoll ftehimiet u dokumenti ufficiċjali dwar kwistjonijiet ta' manteniment minn dawk l-istati li jaqgħu taħt ir-Regolament Nru 4/2009;

is-sentenzi mogħtija fl-Istati Membri tal-UE li jinkludu l-miżuri ta' protezzjoni li jaqgħu taħt ir-Regolament Nru 606/2013 jekk ikunu eżegwibbli.

6 Bħala applikant, neħtieġ intermedjarju biex inressaq il-każ quddiem il-qorti (pereżempju avukat, awtorità ċentrali jew lokali, eċċ.)? Jekk le, liema proċeduri japplikaw?

Ir-rappreżentazzjoni minn avukat mhix meħtieġa f'kawzi ta' manteniment. Il-partijiet jistgħu jaġixxu fisimhom jew permezz ta' rappreżentanti professjonisti.

Ara l-punti 7 u 20 għal informazzjoni dettaljata dwar il-possibiltà tal-ħatra ta' avukat *ex officio* biex jidher fisem il-parti intitolata għall-manteniment.

7 Irrid inħallas xi miżati biex inressaq il-każ quddiem il-qorti? Jekk iva, kemm jistgħu jifilgħu? Jekk ma jkollix biżżejjeż mezz finanzjarji, nista' ningħata għajjuna legali li tkopri l-ispejjeż tal-proċedura?

Skont il-liġi Pollakka, il-parti li qiegħda titlob il-manteniment u l-konvenut f'kawza dwar tnaqqis fl-ammont ta' manteniment huma eżenti mill-ispejjeż tal-qorti (l-Artikolu 96(1)(2) tal-Att tat-28 ta' Lulju 2005 dwar l-ispejjeż tal-qorti f'kawzi ċivili (Gurnal tal-Liġijiet 2005, Nru 167, Partita 1398, kif emendat)). Dawn il-persuni huma eżenti għalkollox, li jfisser illi ma jgħarbx spejjeż tal-qorti, spejjeż fl-appell jew spejjeż ta' eżekuzzjoni.

Barra minn hekk, il-parti li tgawdi mill-eżenzjoni mill-ispejjeż tal-qorti tista' tapplika għall-għajjuna legali fil-forma ta' avukat maħtur *ex officio*. Jekk it-talba għal avukat tiġi milqugħa, it-tariffi tal-avukat jiġu koperti mill-avversarju ta' dik il-parti. Jekk hija titef il-kawża, it-tariffi tal-avukat jifhallsu mit-Teżor tal-Istat.

Id-drittijiet taċ-ċittadini tal-Istati Membri f'dan ir-rigward huma regolati mill-Att tas-17 ta' Diċembru 2004 dwar id-dritt għall-għajjuna fi proċedimenti ċivili li qegħdin isiru fl-Istati Membri tal-Unjoni Ewropea u dwar id-dritt ta' għajjuna bil-hsieb għal riżoluzzjoni amikevoli ta' tilwima qabel ma tinfetaħ kawża ċivili (Gurnal tal-Liġijiet 2005, Nru 2005, Partita 10, kif emendat).

8 X'tip ta' manteniment x'aktarx tagħti l-qorti? Kif jiġi kkalkulat l-ammont tal-manteniment? Id-deċiżjoni tal-qorti tista' tiġi riveduta jekk jinbidlu l-għoli tal-ħajja jew iċ-ċirkustanzi familjari? Jekk iva, kif (pereżempju permezz ta' sistema tal-indiċjar awtomatiku)?

L-ammont tal-manteniment jiddependi mill-kapaċitajiet ta' qligħ u finanzjarji tal-persuna li trid tħallsu u mill-bżonnijiet raġonevoli tal-persuna intitolata għalih. Il-bżonnijiet raġonevoli tal-persuna intitolata għall-manteniment jinkludu kulma huwa bżonnjuż għall-għajjien tagħha, jiġifieri bżonnijiet kemm materjali u kemm

mhux materjali (kulturali u spiritwali). Il-bżonnijiet tal-minuri jinkludu wkoll l-ispejjeż tat-trobbija. Fl-*evalwazzjoni tal-kapaċitajiet finanzjarji* u ta' qligħ tal-persuni li jridu jħallsu l-manteniment, mhuw iex l-introjt li verament jaqilgħu li jiġi kkunsidrat iżda l-introjt li jistgħu jaqilgħu jekk jagħmlu uzu sħiħ mill-kapaċitajiet tagħhom. Dan ifisser illi anke persuna mingħajr xogħol li ma taqlax introjt regolari tista' tiġi ordnata tħallas il-manteniment u l-pagamenti jiġu eżegwiti. Fejn ikun hemm bidla fiċ-ċirkostanzi, tista' tintalab bidla fiċ-deċiżjoni tal-qorti jew fil-ftehim dwar il-manteniment. Kull parti fl-arrangament ta' manteniment tista' titlob dan it-tibdil. Skont iċ-ċirkostanzi fattwali, parti tista' titlob it-tħassir tal-obbligu ta' manteniment, jew it-tnaqqis jew zieda fl-ammont ta' manteniment. L-ammont ta' manteniment jista' jinbidel jekk il-bżonnijiet raġonevoli tal-persuna intitolata għall-manteniment jew il-kapaċità ta' qligħ tal-persuna li trid tħallas il-manteniment żiedu jew naqsu.

Fil-Polonja m'hemmx ammont ta' manteniment fiss u l-manteniment ma jiġix ikkalkulat bħala perċentwali tal-introjt tal-persuna li trid tħallsu. Fl-2014, il-paga minima kienet ta' PLN 1,680 (madwar EUR 400) gross. Fl-2013, il-paga minima kienet ta' PLN 3,650 (madwar EUR 900) gross fix-xahar. Fl-2015, il-paga minima kienet ta' PLN 1,750 gross, fl-2016 - PLN 1,850 gross, u fl-2019 PLN 2,250 gross. Fil-prattika, fil-maġġoranza tal-każijiet l-ammont ta' manteniment ordnat mill-qrati jvarja minn PLN 300 sa PLN 1,000 fix-xahar għal kull wild. L-ammont ta' manteniment mhux suġġett għal indiċjar awtomatiku skont l-età tal-wild jew il-livell ta' infrazzjoni.

9 Kif jiġihallas il-manteniment u lil min?

Il-persuna msemmija bħala d-debitur f'ordni ta' eżekuzzjoni trid tħallas il-manteniment. Bħala regola ġenerali, il-manteniment mogħti fil-Polonja jiġihallas fi żlotti Pollakki lir-rappreżentant legali tal-minuri (fi flus jew bi trasferiment bankarju) kull xahar, normalment sal-10 jum ta' kull xahar. F'każ ta' dewmien fil-pagament, is-sentenzi jipprovdu għal interess statutorju (b'rata ta' 13% kull sena mill-2008) fuq l-ammont pendenti (ara l-informazzjoni pprovduta mill-Polonja fuq l-interess statutorju).

Għalhekk, bħala regola ġenerali, obbligu ta' manteniment jitwettaq esklussivament mill-persuna mitluba li tħallsu. Jekk dik il-persuna ma tħallsux volontarjament, il-persuna intitolata għall-manteniment tista' titlob lill-awtorità kompetenti ta' eżekuzzjoni biex jinbdew proċedimenti ta' eżekuzzjoni (normalment bailiff). L-eżekuzzjoni tista' ssir ukoll ex officio fuq talba tal-qorti tal-prim'istanza li tat id-deċiżjoni bl-ammont ta' manteniment. Il-persuna intitolata għall-manteniment tista' tinnotifika mandat ta' sekwestru fuq il-post tax-xogħol tad-debitur jew lill-istituzzjoni li tħallas il-pensjoni tad-debitur u titlob illi l-manteniment dovut jitnaqqas mill-ammonti pagabbli lid-debitur. Din it-talba hija vinkolanti fuq l-aġenzija tal-pagamenti.

L-eżekuzzjoni fuq il-propjetà immobbli tad-debitur teħtieġ talba separata.

10 Jekk il-persuna kkonċernata (id-debitur) ma tħallas volontarjament, x'azzjoni tista' titteħed biex tkun imġiegħla tħallas?

Jekk il-persuna li trid tħallas il-manteniment tonqos milli tagħmel dan volontarjament, tista' tiġi sfurzata tħallas (ara l-punt 9).

Barra minn hekk, skont l-Artikolu 209 tal-Kodiċi Kriminali (Ġurnal tal-Liġijiet 1997, Nru 88, partita 553), in-nuqqas persistenti ta' flus ta' manteniment huwa reat li jista' jiġi kkastigat permezz ta' multa, miżuri minbarra priġunerija jew priġunerija sa massimu ta' sentejn. Ir-reat jitressaq il-qorti fuq talba tal-vittima, istituzzjoni soċjali jew korp responsabbli għall-prosekuzzjoni ta' debitur tal-manteniment. Jekk il-vittima tingħata benefiċċji jew allowances xierqa tal-familja li jiġihallsu f'każ ta' nuqqas ta' eżekuzzjoni tal-flus tal-manteniment, il-prosekuzzjoni ssir *ex officio*.

L-Artikolu 5(3b)(2)(5) tal-Att tas-7 ta' Settembru 2007 dwar l-għajnuna għal persuni intitolati għall-manteniment (Ġurnal tal-Liġijiet 2007, Nru 192, Partita 1378) jipprovdi illi l-awtorità kompetenti tista' tappella għas-sospensjoni tal-liċenzja tas-sewqan tad-debitur.

Jekk l-eżekuzzjoni ma ssir b'suċċess, il-bailiff jista' jittob illi d-debitur jitrinżel fir-reġistru għad-debituri falluti.

11 Jekk jogħġbok iddeskrivi fil-qosor kwalunkwe limitazzjonijiet fl-infurzar, b'mod partikulari regoli għall-protezzjoni tad-debitur u limitazzjoni jew perġodi ta' preskrizzjoni fis-sistema tal-infurzar tiegħek

Skont l-Artikolu 1083(2) tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili, il-pagamenti pendenti ta' manteniment jistgħu jiġu koperti kollha permezz tas-sekwestru ta' kont bankarju.

Skont l-Artikolu 833(1) tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili, ir-irrimunerazzjoni għax-xogħol hija suġġetta għal sekwestru sa fejn jispeċifika l-Kodiċi dwar ix-Xogħol. Bħala regola ġenerali, jista' jiġi ssekwestrat 60% tas-salarju. Tlieta minn kull ħamsa tal-ammonti mogħtija mit-Teżor tal-Istat għal għanijiet speċjali, speċjalment għotjiet u għajnuna, jistgħu jiġu ssekwestrati wkoll (l-Artikolu 831(1)(2) tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili).

Barra minn hekk, skont l-Artikolu 829 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili, dawn li ġejjin mhumiex suġġetti għas-sekwestru:

oġġetti tad-dar, tas-sodod, bjankerija intima u ħwejjeġ ta' kuljum li huma essenzjali għad-debitur u l-membri dipendenti tal-familja tiegħu, kif ukoll il-ħwejjeġ li għandu bżonn biex jagħti servizz jew għal xogħol professjonali;

l-ikel u stokks tal-fjuwil li għandu bżonn id-debitur u l-membri dipendenti tal-familja tiegħu għal xahar;

baqra jew żewġ mogħżiet jew tliet nagħġiet meħtieġa għall-għajxien tad-debitur u l-membri dipendenti tal-familja tiegħu, flimkien mal-istokks tal-għalf u l-mifrex sal-ħsad li jmiss;

ghodda u oġġetti oħra li huma verament meħtieġa għad-debitur biex ikun jista' jwettaq impjeg bi flus u materjali primi meħtieġa għall-produzzjoni għal ġimgħa, eskluż il-vetturi;

fil-każ ta' debitori b'impjeg perġodiku permanenti, ammont ta' flus li jikkorrispondi għall-parti tas-salarju li mhux soġġetta għall-eżekuzzjoni għall-perġodu tad-data ta' flus dovut li jmiss, u fil-każ ta' debitori mingħajr salarju regolari - ammont ta' flus strettament neċessarju għall-għajxien tad-debitur u tal-membri dipendenti tal-familja tiegħu għal ġimgħatejn;

l-oġġetti neċessarji għall-istudji, karti personali, dekorazzjonijiet, oġġetti użati fil-prattika ta' reliġjon u oġġetti ta' kuljum li jistgħu jinbiegħu biss sinifikatament taħt il-valur tagħhom iżda li għandhom valur sinifikanti għad-debitur;

prodotti mediċinali fi ħdan it-tifsira tal-Att Farmaċewtiku tas-6 ta' Settembru 2001 (Ġurnal tal-Liġijiet tal-2008, Nru 45, partita 271, kif emendat) li meħtieġa strettament għall-funzjonament tal-istituzzjoni tal-kura tas-saħħa fi ħdan it-tifsira tad-dispożizzjonijiet legali dwar il-kura tas-saħħa għal perġodu ta' tliet xhur u prodotti mediċinali meħtieġa strettament għall-funzjonament tiegħu fi ħdan it-tifsira tal-Att dwar il-Prodotti Mediċinali tal-20 ta' Mejju 2010 (Ġurnal tal-Liġijiet, Nru 107, partita 679 u l-Ġurnal tal-Liġijiet tal-2011, partita 586 u Nru 113, partita 637);

artikoli strettament meħtieġa minħabba d-dizabbiltà tad-debitur jew tal-membri tal-familja tagħhom.

Il-Ministru tal-Ġustizzja b'konsultazzjoni mal-Ministru tal-Agricoltura u l-Ministru tal-Finanzi jispeċifika, permezz ta' ordinanza, liema oġġetti tal-bidwi ma jistgħux ikunu soġġetti għal eżekuzzjoni (Artikolu 830).

Barra minn hekk, l-Artikolu 831 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili jipprovdi li, b'mod partikolari, il-benefiċċji tas-sigurtà soċjali fi ħdan it-tifsira tal-Att tat-12 ta' Marzu 2004 dwar l-għajnuna soċjali (Ġurnal tal-Liġijiet 2013, Partita 182, kif emendat) u r-riċevibbli dovuti lid-debitur mill-baġit tal-Istat jew mill-Fond Nazzjonali għas-Saħħa (Narodowy Fundusz Zdrowia) għall-provvista ta' benefiċċji tas-saħħa fi ħdan it-tifsira tal-Att tas-27 ta' Awwissu 2004 dwar il-benefiċċji tas-saħħa mill-fondi pubbliċi (Ġurnal tal-Liġijiet tal-2008, Nru 164, Partita 1027, kif emendat) qabel ma jingħataw dawn il-benefiċċji, sa massimu ta' 75% ta' kull pagament, mhumiex suġġetti għas-sekwestru, sakemm dawn mhux riċevibbli tal-impjegati jew fornituri tas-servizzi tad-debitur imsemmija fl-Artikolu 5(41) (a) u (b) tal-Att dwar il-Benefiċċji tal-Kura Tas-Saħħa Iffinanzjati mill-Fondi Pubbliċi tas-27 ta' Awwissu 2004.

L-Artikolu 137(1) tal-Kodiċi dwar il-Familja u t-Tutela jipprovdi illi t-talbiet għall-manteniment huma suġġetti għal preskrizzjoni ta' tliet snin.

L-Artikolu 121(1) tal-Kodiċi Ċivili jipprovdi illi l-preskrizzjoni ma tibdiex tgħodd u, jekk tkun bdiet tgħodd, tiġi sospiza, għat-talbiet tat-fal kontra l-ġenituri tagħhom matul id-durata tas-setgħa tal-ġenituri.

Jekk id-debitur jista' qas dwar il-validità tal-obbligu ta' manteniment għal wild adult, il-bailiff jista' jittlob lil dan tal-aħħar jipprovdi ċertifikat li jikkonferma illi huwa għadu għaddej bl-istudji tiegħu, ma għandux introjtu jew qiegħed jirċievi kura medika u, għalhekk, għad għandu bżonn l-għajjuna finanzjarja tad-debitur.

12 Teżisti organizzazzjoni jew awtorità li tista' tgħini nirkupra l-manteniment?

Kif imsemmi fil-punt 4, talba għal manteniment tista' titressaq fisem il-persuna intitolata għall-manteniment minn, inter alia, il-manigiers taċ-ċentri ta' assistenza soċjali, ċerti organizzazzjonijiet soċjali, rappreżentanti mill-awtoritajiet tal-gvern lokali responsabbli għall-assistenza soċjali u, f'ċerti każijiet ukoll, prosekuturi pubbliċi. Dawn l-entitajiet jistgħu jgħinu lill-konvenut ukoll billi jipparteċipaw fi proċedimenti ta' manteniment li jkunu diġà ndew. Ir-rwol tagħhom huwa li jgħinu lill-persuna intitolata għall-manteniment fi proċedimenti l-qorti.

Il-qorti reġjonali jgħinu lil persuni intitolati għall-manteniment jressqu talbiet għall-irkupru tal-manteniment minn barra.

13 Jistgħu l-organizzazzjonijiet (statali jew privati) iħallsu kompletament jew parzjalment il-manteniment fisem id-debitur?

L-Att tas-7 ta' Settembru 2007 dwar l-għajjuna lil persuni intitolati għall-manteniment (Ġurnal tal-Liġijiet 2009, Nru 1, Partita 7, kif emendat) jistabbilixxi r-regoli għall-għajjuna mill-Istat għal persuni intitolati għall-manteniment f'każijiet fejn l-eżekuzzjoni ma mexxietx.

L-għotjiet mill-fond għall-manteniment jistgħu jinkisbu biss jekk l-introjtu tal-familja għal kull persuna ma jaqbiż PLN 725 (madwar EUR 170) fix-xahar - mill-1 ta' Lulju 2019 din l-għotja se tammonta għal PLN 800 (l-Artikolu 9(2)). Issir talba fl-uffiċċju municijali jew tal-belt li għandu guriżdizzjoni fuq il-post tar-residenza tal-persuna intitolata għall-manteniment.

Jekk madankollu, il-persuna intitolata għal hlas bil-quddiem tal-manteniment tgħix f'istituzzjoni li tipprovdi kura 24 siegħa kuljum (pereżempju ċentru għall-assistenza soċjali, faċilità ta' kura edukattiva, ċentru ta' detenzjoni taż-żagħżagh jew ċentru ta' kustodja provviżorja) jew ma' familja tal-fostering, iżżewġet jew kellha tifel u għandha dritt għal benefiċċju tal-familja, il-hlas bil-quddiem ma jingħatax.

Dan l-Att japplika biss jekk il-persuna intitolata għall-manteniment tgħix il-Polonja matul il-perjodu li fih jingħata l-hlas bil-quddiem.

Għal aktar informazzjoni ara <http://www.mpips.gov.pl/wsparcie-dla-rodzin-z-dziecmi/fundusz-alimentacyjny/swiadczenia-z-funduszu-alimentacyjnego/>

14 Jekk ninsab f'dan l-Istat Membru u d-debitur għandu r-residenza tiegħu f'pajjiż ieħor:

Jekk id-debitur tgħix barra l-pajjiż u l-persuna li għandha dritt għall-manteniment tgħix il-Polonja, il-qorti reġjonali li għandha guriżdizzjoni fuq il-post ta' residenza tal-persuna li għandha dritt għall-manteniment tgħinha tippreżenta rikors għall-manutenzjoni. L-għajjuna tikkonsisti fl-għoti tal-informazzjoni u l-għajjuna kollha meħtieġa sabiex hija tkun tista' timla d-dokumenti meħtieġa u l-verifika li r-rikors huwa formalment korrett.

14.1 Nista' nikseb assistenza ta' awtorità jew organizzazzjoni privata f'dan l-Istat Membru?

Iva.

14.2 Jekk iva, kif nista' nikkuntattja lill-awtorità jew l-organizzazzjoni privata?

Il-Parti A ta' talba sottomessa skont ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 4/2009 tat-18 ta' Diċembru 2008 dwar il-guriżdizzjoni, il-liġi applikabbli, ir-rikonoxximent u l-eżekuzzjoni tad-deċiżjonijiet u l-kooperazzjoni f'materji relatati ma' obbligi ta' manteniment timtela mill-qorti reġjonali.

Qorti Reġjonali	Indirizz għall-korrispondenza	Tel ++48	Fax ++48	Posta elettronika
Qorti Reġjonali in Białystok	ul. Marii Skłodowskiej-Curie 1 15-950 Białystok	85 7459220	85 7424640	oz@bialystok.so.gov.pl
Qorti Reġjonali in Bielsko-Biała	ul. Cieszyńska 10 43-300 Bielsko-Biała	33 4990424 33 4990488	33 4990488	bpokusa@bielsko-biala.so.gov.pl
Qorti Reġjonali in Bydgoszcz	ul. Wały Jagiellońskie 2 85-128 Bydgoszcz	52 3253155	52 3253255	oz@bydgoszcz.so.gov.pl
Qorti Reġjonali in Częstochowa	ul. Dąbrowskiego 23/35 42-200 Częstochowa	34 3684425	34 3684427 34 3684708	prezes@czestochowa.so.gov.pl so.czystochowa@czestochowa.so.gov.pl
Qorti Reġjonali in Elbląg	pl. Konstytucji 1 82-300 Elbląg	55 6112409 55 6112408	55 6112215	oddzial.administracyjny@elblag.so.gov.pl
Qorti Reġjonali in Gdańsk	ul. Nowe Ogrody 30/34 80-803 Gdańsk	58 3213141 58 3213119	58 3213140 58 3213119	section.oz@gdansk.so.gov.pl
Qorti Reġjonali in Gliwice	ul. Kościuszki 15 44-100 Gliwice	32 3380052	32 3380102	oz@gliwice.so.gov.pl
Qorti Reġjonali in Gorzów Wielkopolski	ul. Mieszka I 33 66-400 Gorzów Wielkopolski	95 7256718	95 7202807 95 7256790	msamolak@gorzow-wlkp.so.gov.pl
Qorti Reġjonali in Jelenia Góra	ul. Wojska Polskiego 56 58-500 Jelenia Góra	75 6415113	75 6415113	oz@jelenia-gora.so.gov.pl
Qorti Reġjonali in Kalisz	al. Wolności 13 62-800 Kalisz	62 7657700	62 7574936	administracja2@kalisz.so.gov.pl administracja@kalisz.so.gov.pl
Qorti Reġjonali in Katowice	ul. Francuska 38 40-028 Katowice	32 6070183 32 6070498	32 6070184 32 6070211	obrot_zagraniczny@katowice.so.gov.pl
Qorti Reġjonali in Kielce	ul. Seminaryjska 12 a 25-372 Kielce	41 3402320 41 3402320	41 3402320 41 3402320	oz@kielce.so.gov.pl
Qorti Reġjonali in Konin	ul. Energetyka 5 62-510 Konin	63 2451443 63 2423022 +172	63 2426569	oz@konin.so.gov.pl administracja@konin.so.gov.pl
Qorti Reġjonali in Koszalin	ul. Waryńskiego 7 75-541 Koszalin	94 3428750	94 3428897	administracja@koszalin.so.gov.pl
Qorti Reġjonali in Kraków	ul. Przy Rondzie 7 31-547 Kraków	12 6195697 12 6195241 12 6195648 12 6195648	12 6195373	oz@krakow.so.gov.pl
Qorti Reġjonali in Krosno	ul. Sienkiewicza 12 38-400 Krosno	13 4373671	13 4373673	Obrot.zagr@krosno.so.gov.pl

Qorti Reġjonali in Legnica	ul. Złotoryjska 40 59-220 Legnica	76 7225936	76 7225936 76 7225912	oz@legnica.so.gov.pl
Qorti Reġjonali in Lublin	ul. Krakowskie Przedmieście 43 20-076 Lublin	81 4601004	81 4601004	mstec@so.lublin.gov.pl mzarzeczny@so.lublin.gov.pl
Qorti Reġjonali in Łomża	ul. Dworna 16 18-400 Łomża	86 2163807	86 2166753	sekretariat@lomza.so.gov.pl
Qorti Reġjonali in Łódź	pl. Dąbrowskiego 5 90-921 Łódź	42 6778799	42 6778978	oz@lodz.so.gov.pl
Qorti Reġjonali in Nowy Sącz	ul. Pijarska 3 33-300 Nowy Sącz	18 4482145		alimenty@nowy-sacz.so.gov.pl
II-Qorti Reġjonali f Olsztyn	Ul. Dąbrowszczaków 44A 10-001 Olsztyn	89 5216049	89 5216160	oz@olsztyn.so.gov.pl
Qorti Reġjonali in Opole	pl. Daszyńskiego 1 45-064 Opole	77 5418134		Obrot.zagr@opole.so.gov.pl
Qorti Reġjonali in Ostrołęka	ul. Gomułckiego 5 07-410 Ostrołęka	29 7650130	29 7650181	sekretariat@ostroleka.so.gov.pl
Qorti Reġjonali in Piotrków Trybunalski	ul. Słowackiego 5 97-300 Piotrków Trybunalski	44 6494121 44 6494159	44 6478919	administracja@piotrkow-tryb.so.gov.pl biblioteka@piotrkow-tryb.so.gov.pl
Qorti Reġjonali in Płock	pl. Narutowicza 4 09-404 Płock	24 2697220 24 2697220 24 2697364	24 2625253	so.plock.oz@plock.so.gov.pl
Qorti Reġjonali in Poznań	al. Marcinkowskiego 32 61-745 Poznań	61 8566205	61 8528751	opzagr@poznan.so.gov.pl
II-Qorti Reġjonali f Przemyśl	ul. Konarskiego 6 37-700 Przemyśl	16 6761336	16 6761353	m.telega@przemysl.so.gov.pl
Qorti Reġjonali f Radom	ul. Marszałka J. Piłsudskiego 10 26-600 Radom	48 3680288	48 3680287	wizytacje@radom.so.gov.pl wizytacja@radom.so.gov.pl
Qorti Reġjonali f Rzeszów	pl. Śreniawitów 3 35-959 Rzeszów	17 8756394	17 8756349	e.czudec@rzyszow.so.gov.pl
Qorti Reġjonali f Siedlce	ul. Sądowa 2 08-110 Siedlce	25 6407846	25 6407812	poczta@siedlce.so.gov.pl
Qorti Reġjonali f Sieradz	al. Zwycięstwa 1 98-200 Sieradz	43 8266650 43 8266607 43 8271287	43 8271014	sekretariat@sieradz.so.gov.pl administracja@sieradz.so.gov.pl
Qorti Reġjonali f Słupsk	ul. Zamenhofa 7 76-200 Słupsk	59 8469422 59 8469424	59 8469424	rzecznik.prasowy@slupsk.so.gov.pl poczta@slupsk.so.gov.pl administracja@slupsk.so.gov.pl magdalena.miklinska@slupsk.so.gov.pl
Qorti Reġjonali f Suwałki	ul. Waryńskiego 45 16-400 Suwałki	87 5631213	87 5631303	oz@suwalki.so.gov.pl
Qorti Reġjonali f Szczecin	ul. Kaszubska 42 70-952 Szczecin	91 4830147 91 4830170 91 4830170	91 4830170 91 4830170 91 4830170	administracyjny@szczecin.so.gov.pl
Qorti Reġjonali f Świdnica	pl. Grunwaldzki 14 58-100 Świdnica	74 8518 287	71 8518270	sekretarz@swidnica.so.gov.pl
Qorti Reġjonali f Tarnobrzeg	ul. Sienkiewicza 27 39-400 Tarnobrzeg	15 8234880+425		hrojek@tarnobrzeg.so.gov.pl sadokregowy@tarnobrzeg.so.gov.pl
Qorti Reġjonali f Tarnów	ul. J. Dąbrowskiego 27 33-100 Tarnów	14 6887409		sad_okregowy@tarnow.so.gov.pl
Qorti Reġjonali w Toruń	ul. Piekary 51 87-100 Toruń	56 6105609		oz@so.torun.pl
Qorti Reġjonali f Warsaw	al. Solidarności 127 00-951 Warszawa	22 440 11 54	22 6544411	karcz.19wiz@warszawa.gov.pl
Qorti Reġjonali Għal Varsavaja- Praga ġewwa Varsavja	al. Solidarności 127 00-951 Warszawa	22 4404040	22 4401066	oz@warszawapraga.so.gov.pl
Qorti Reġjonali f Włocławek	ul. Wojska Polskiego 22 87-800 Włocławek	54 4120353	54 4118575	oz@wloclawek.so.gov.pl
Qorti Reġjonali f Wrocław	ul. Sądowa 1 50-950 Wrocław	71 3704391	71 3704391	oz@wroclaw.so.gov.pl

Qorti Regionali f'Zamość	ul. Akademicka 1 22-400 Zamość	84 6382970 84 6393 359	84 6382970 84 6393359	prezes@zamosc.so.gov.pl
Qorti Regionali f'Zielona Góra	pl. Słowiański 1 65-958 Zielona Góra	68 3220221	68 3220193	oz@zielona-gora.so.gov.pl

15 Jekk ninsab f'pajjiż ieħor u d-debitur jinsab f'dan l-Istat Membru:

15.1 Nista' nibgħat talba direttament lil tali awtorità jew organizzazzjoni privata f'dan l-Istat Membru?

L-Artikolu 55 tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 4/2009 tat-18 ta' Diċembru 2008 dwar il-ġurisdizzjoni, il-liġi applikabbli, ir-rikonossiment u l-eżekuzzjoni tad-deċiżjonijiet u l-koooperazzjoni f'materji relatati ma' obbligi ta' manteniment ma jeħtieġ illi t-talbiet isiru permezz tal-awtorità ċentrali tal-Istat fejn jgħixu l-applikanti. It-talbiet jistgħu jintbagħtu direttament lill-qorti Pollakka kompetenti (b'hekk jiġu sodisfatti r-rekwiżiti formali stabbiliti fil-Kapitolu IV u VI tar-Regolament u fil-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili).

Id-dettalji tal-aġenziji trażmittenti huma disponibbli fuq:

<http://bip.ms.gov.pl/pl/ministerstwo/wspolpraca-miedzynarodowa/alimenty/>

L-aġenziji trażmittenti tal-pajjiżi barranin speċifikati fid-dikjarazzjonijiet mehmuża mar-Regolament jipprovdu lill-persuna intitolata għall-manteniment bl-informazzjoni neċessarja kollha, jgħinuha tlesti d-dokumenti meħtieġa, jivverifikaw il-korrettezza formali tat-talba ta' dik il-persuna u jittrażmettuha barra l-pajjiż.

15.2 Jekk iva, kif nista' nikkontattja lil dik l-awtorità jew organizzazzjoni privata u x'tip ta' assistenza nista' nikseb?

Jekk il-qorti tordna l-manteniment u l-kawża taqa' fil-kamp ta' applikazzjoni tar-Regolament (KE) Nru 4/2009, rikorrent li jgħix barra jista' juża l-proċedura prevista minn dan ir-Regolament u jmur għand l-aġenzija trażmittenti kompetenti fil-pajjiż fejn jgħix jew jissottometti rikors għad-dikjarazzjoni ta' eżekuzzjoni ta' deċiżjoni barranija quddiem il-qorti kompetenti (ara l-punt 5). L-applikazzjonijiet għall-eżekuzzjoni jingħataw lill-uffiċċji ta' kull bailiff tal-qorti.

Jekk il-Polonja u l-pajjiż li fih jirrisjedi r-rikorrent ikunu partijiet f'konvenzjoni jew ftehim bilaterali dwar ir-rikonossiment u l-eżekuzzjoni ta' deċiżjonijiet f'kawżi ta' manteniment, din l-għajjnuna tingħata sa fejn jispeċifika l-ftehim. Bħala regola ġenerali, il-ftehimiet bilaterali jipprevedu l-applikazzjoni diretta quddiem qorti Pollakka jew l-applikazzjoni lil din il-qorti permezz tal-qorti tal-pajjiż fejn ingħatat id-deċiżjoni. Fl-aħħar każ, l-applikazzjonijiet jiġu trażmessi permezz tal-awtoritajiet ċentrali, li huma normalment il-Ministeru tal-Ġustizzja jew l-awtoritajiet li jaqgħu taħt il-Konvenzjoni ta' New York:

<http://treaties.un.org/doc/Publication/MTDGS/Volume%2011/Chapter%20XX/XX-1.en.pdf>

Id-dettalji tal-grati huma disponibbli fuq:

<http://bip.ms.gov.pl/pl/rejstry-i-ewidencje/lista-sadow-powszechnych/>

filwaqt li d-dettalji tal-bailiffs huma disponibbli fuq: <https://www.komornik.pl/>

16 Dan l-Istat Membru huwa marbut bil-Protokoll tal-Aja tal-2007?

Iva, mit-18 ta' Ġunju 2011.

17 Jekk dan l-Istat Membru mhuwiex marbut bil-Protokoll tal-Aja tal-2007, liema liġi tkun applikabbli għat-talba għal manteniment skont ir-regoli tal-liġi internazzjonali privata tiegħu? X'inhuma r-regoli tal-liġi internazzjonali privata korrispondenti?

Mhux applikabbli.

18 X'inhuma r-regoli fuq l-aċċess għall-ġustizzja f'każijiet transfruntiera fl-UE li jsegwu l-istruttura tal-Kapitolu V tar-Regolament dwar il-Manteniment?

Ir-regoli applikabbli fil-Polonja huma d-dispożizzjonijiet tal-Att tas-17 ta' Diċembru 2004 dwar id-dritt għall-assistenza fi proċedimenti ċivili mmexxija fl-Istati Membri tal-Unjoni Ewropea (Ġurnal tal-Liġijiet 2005, Nru 10, Partita 67, kif emendat) u d-Direttiva tal-Kunsill 2003/8/KE tas-27 ta' Jannar 2003 biex ittejjeb l-aċċess għal ġustizzja f'tilwimiet bejn il-konfini billi tistabbilixxi regoli komuni minimi konnessi ma' għajjnuna legali għal tilwimiet bħal dawn (ĠU L 26/41, 31.1.2003, p. 90), li huma ta' suppliment għad-dispożizzjonijiet tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili u l-Att dwar l-ispejjeż tal-qorti f'kawżi ċivili. Il-parti li tixtieq tikseb formula speċifika għall-għajjnuna (pereżempju l-ħatra ta' avukat, it-traduzzjoni tad-dokumenti, ir-rikorż tal-ispejjeż tal-ivvjaġġar) jenħtieġ li tinforma b'mod ċar lill-qorti dwar l-użu ta' din il-formola tal-UE.

19 X'inhuma l-miżuri adottati minn dan l-Istat Membru sabiex jiżgura l-funzjonament tal-attivitajiet deskritti fl-Artikolu 51 tar-Regolament dwar il-Manteniment?

L-Att li jemenda l-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili u atti oħra (l-Att tat-28 ta' April 2011 li jemenda l-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili, l-Att dwar id-dritt ta' għajjnuna fi proċedimenti ċivili mmexxija fl-Istati Membri tal-Unjoni Ewropea u dwar id-dritt ta' għajjnuna sabiex ikun hemm riżoluzzjoni amikevoli ta' tilwima qabel jinftiehu proċedimenti ċivili u l-Att dwar l-għajjnuna għal persuni li għandhom dritt għall-manteniment - Ġurnal tal-Liġijiet tal-2011, Nru 129, partita 735) fejn l-awtorità ċentrali Pollakka tista' tordna lill-awtorità li għandha ġurisdizzjoni fuq id-debitur biex tmexxi inkjesta dwar il-manteniment, ġie adottat fit-28 ta' April 2011. Jekk id-debitur jew il-partecipant ma jistgħux jinstabu, il-Ministeru tal-Ġustizzja jikkonsulta r-registri ċentrali u lokali u r-rekords (kif ukoll il-bażi tad-data PESEL.SAD) sabiex jiddetermina liema qorti jew bailiff għandu ġurisdizzjoni jew biex jagħti twegiba lil talba dwar miżuri speċifiċi. Bħalissa, mhuma pjanati l-ebda tibdiliet fil-bażijiet statutorji, fil-finanzjament u l-persunal tal-awtorità ċentrali sabiex jiġi żgurat it-tweqqif tal-attivitajiet deskritti fl-Artikolu 51.

Din il-paġna web hija parti minn [L-Ewropa Tiegħek](#).

Nilqgħu l-[feedback](#) tiegħek dwar l-utilità tal-informazzjoni pprovduta.

**Your
Europe**

This webpage is part of an EU quality network

L-aħħar aġġornament: 11/12/2020

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-oriġinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [ro](#) għiet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment

qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin diġà ġew tradotti.

Talbiet għal manteniment - Rumanija

1 X'ifissru l-kunċetti "manteniment" u "obbligu ta' manteniment" f'termini prattiċi? Liema persuni għandhom iħallsu allowance għall-manteniment lil persuna oħra?

L-obbligu legali għall-ġħoti ta' manteniment huwa r-rekwiżit impost mil-liġi biex persuna tipprovdi lil persuna oħra bil-mezzi neċessarji ta' sussistenza, inkluż għas-sodisfazzjon ta' bżonnijiet spiritwali, u, fil-każ tal-obbligu ta' manteniment tal-ġenituri lejn uliedhom li jkun taħt l-età, il-mezzi meħtieġa għat-trobbija, l-edukazzjoni u l-preparazzjoni għal haġja professjonali tagħhom.

L-obbligu ta' manteniment jeżisti bejn il-miżżewġin, il-qraba fil-linja diretta, l-aħwa u ċerti persuni oħra speċifikati mil-liġi (l-Artikolu 516 tal-Kodiċi Ċivili Rumen). Hemm ukoll obbligu ta' manteniment bejn l-ekskonjuġi (l-Artikolu 398 tal-Kodiċi Ċivili). Dan ma għandux jithawwad ma' benefiċċju ta' kumpens jew danni.

Konjuġi li jkun ikkontribwixxa għall-manteniment tat-tfal tal-konjuġi l-ieħor ikollu l-obbligu li jipprovdi l-manteniment għat-tfal sakemm dawk it-tfal ikunu taħt l-età, imma biss f'każ li l-ġenituri naturali tagħhom ikunu mietu, nieqsa jew fil-bżonn (l-Artikolu 517(1) tal-Kodiċi Ċivili). Min-naħa tagħhom, it-tfal jistgħu jkun obbligati jipprovdu l-manteniment lill-persuna li tkun ipprovditilhom dan il-manteniment għal 10 snin (l-Artikolu 517(2) tal-Kodiċi Ċivili).

Il-werrieta ta' persuna li tkun obbligata tmantni persuna taħt l-età jew li tkun ipprovdiet il-manteniment mingħajr ma kellha l-ebda obbligu legali huma marbuta jkomplu jipprovdu il-manteniment, skont il-valur tal-beni li jirtu, f'każ li l-ġenitur tal-persuna taħt l-età jkun mietu, nieqsa jew fil-bżonn, imma biss sakemm il-persuna li qed tirċievi l-manteniment tkun taħt l-età.

2 Sa liema età jista' tifel jibbenefika minn allowance għall-manteniment? Hemm regoli differenti għall-manteniment għall-minorenni u għall-adulti?

L-obbligu ta' manteniment bejn il-ġenituri u t-tfal huwa rregolat mill-Artikoli 499 u 525 tal-Kodiċi Ċivili. Persuni taħt l-età li jitolbu l-manteniment mingħand il-ġenituri tagħhom jitqiesu bħala fil-bżonn jekk ma jkunux jistgħu jmantnu ruħhom fuq bażi ta' xogħolhom, anke jekk ikollhom il-beni. Madankollu, meta l-ġenituri ma jkunux f'pożizzjoni li jipprovdu l-manteniment mingħajr ma jipperikolaw l-eżistenza tagħhom, il-qorti tal-familja tista' taqbel li l-manteniment jiġi pprovdut permezz tal-bejgħ tal-beni tat-tifel, hliet għal oġġetti essenzjali.

Il-ġenituri għandhom l-obbligu li jmantnu tfal maġġorenni (normalment wara li jagħlqu 18-il sena), jekk dawk it-tfal ikomplu l-istudji tagħhom, sakemm jispiċċaw dawk l-istudji, imma mhux wara li jkun għalqu 26 sena.

3 Għandi napplika għand awtorita kompetenti jew qorti biex nikseb manteniment? X'inhuma l-elementi ewlenin ta' din il-proċedura?

L-attur kreditur irid jiftaħ il-kawża fil-qorti li jkollha l-ġurisdizzjoni fil-post tal-indirizz permanenti tiegħu jew f'dik tal-konvenut debitur. It-talba għall-manteniment tista' ssir jew separatament jew fil-proċedimenti għad-divorzju, għad-determinazzjoni tal-paternità, għall-eżerċizzju tal-awtorità tal-ġenituri fuq tfal taħt l-età jew għad-determinazzjoni tar-residenza ta' persuna taħt l-età. Il-qorti tista' tordna miżuri interim, b'ordni tal-president ta' dik il-qorti, li jkun validi biss sakemm tittiehed decizjoni rigward il-proċedimenti sostantivi relatati mal-hall taz-zwieġ. Il-proċedimenti tal-ewwel istanza fihom bosta stadji. Fl-istadju bil-miktub, jiġu pprezentati t-talba, id-difiża u l-kontrotalba; jistgħu jiġu ordnati miżuri kawtelatorji bħal qbid jew sekwestru; u l-partijiet jitharrku u jintbagħtulhom id-dokumenti proċedurali. L-istadju orali jinkludi s-smiġħ, u f'dan l-istadju jistgħu jitqajmu eċċezzjonijiet proċedurali u jingabru l-provi. Dan ikun segwit mill-istadju ta' deliberazzjoni u t-tħabbir tad-decizjoni mill-qorti.

F'każ ta' divorzju kunsenswali, li jista' jiġi ddkjarat minn nutar pubbliku, il-miżżewġin jistgħu jaqblu dwar il-kwistjonijiet ancillari kollha tad-divorzju, inkluża d-determinazzjoni tal-kontribuzzjoni ta' kull ġenitur lejn l-ispejjeż tat-trobbija, l-edukazzjoni, l-istudji u t-taħriġ professjonali tat-tfal.

4 Tista' ssir talba fisem qarib (jekk iva, liema grad), jew minorenni?

Fil-prinċipju, il-partijiet involuti fil-proċedimenti tal-manteniment jistgħu jkun rappreżentati. Madankollu, meta tiġi pprezentata talba għal manteniment flimkien mal-proċedimenti għal divorzju, il-miżżewġin jistgħu jkun rrapreżentati fit-talba għal divorzju biss f'ċerti każijiet stipulati b'mod speċifiku fl-Artikolu 920 tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili.

Meta tiġi pprezentata talba separata għad-determinazzjoni/iż-zieda/it-tnaqqis tal-manteniment, il-partijiet jistgħu jkun rrapreżentati bil-mod konvenzjonali minn avukat jew rrapreżentant ieħor; meta r-rappreżentant ma jkunx avukat, ma jkunx jista' jipprezenta l-argumenti orali tal-aħħar fil-proċess. Persuna taħt l-età tkun rrapreżentata mir-rappreżentant legali tagħha (ġenitur jew, b'mod eċċezzjonali, persuna oħra li teżercita l-awtorità tal-ġenituri). Talba fir-rigward ta' wild ta' età maġġuri tiġi pprezentata minn dak il-wild personalment.

5 Jekk qed naħseb biex inressaq il-każ quddiem il-qorti, kif inkun naf liema qorti għandha l-ġurisdizzjoni?

Il-qorti b'ġurisdizzjoni territorjali (għall-post tar-residenza jew tad-debitur konvenut jew tal-kreditur attur) tista' tkun iddeterminata b'referenza għall-atlas ġudizzjarju Rumen, li huwa ppubblikat fis-sit tal-Ministeru tal-Gustizzja fil-portal tal-qrati <http://portal.just.ro/SitePages/acasa.aspx>.

6 Bħala applikant, neħtieġ intermedjarju biex inressaq il-każ quddiem il-qorti (pereżempju avukat, awtorità ċentrali jew lokali, eċċ.)? Jekk le, liema proċeduri japplikaw?

Le, għax mhux obligatorju li l-attur ikun irrapreżentat minn avukat.

7 Irrid inħallas xi miżati biex inressaq il-każ quddiem il-qorti? Jekk iva, kemm jistgħu jifilgħu? Jekk ma jkollix biżżejjed mezzijiet finanzjarji, nista' ningħata għajjuna legali li tkopri l-ispejjeż tal-proċedura?

Talbiet għad-determinazzjoni jew il-modifikazzjoni tal-manteniment huma eżenti mit-taxxa tal-boll. L-ispejjeż jimplikaw assistenza jew rrapreżentanza minn avukat, imma dawn mhumiex obligatorji. Jekk il-parti kkonċernata ma jkollhiex introjtu suffiċjenti, hija tista' titlob li l-għajjuna legali tkopri t-tariffi tal-avukat jew spejjeż oħra tal-proċess.

8 X'tip ta' manteniment x'aktarx tagħti l-qorti? Kif jiġi kkalkulat l-ammont tal-manteniment? Id-decizjoni tal-qorti tista' tiġi riveduta jekk jinbidlu l-għoli tal-haġja jew iċ-ċirkustanzi familjari? Jekk iva, kif (pereżempju permezz ta' sistema tal-indiċjar awtomatiku)?

Il-manteniment jingħata skont il-bżonnijiet tal-persuna li qed titolbu u l-mezzijiet tal-persuna li trid tħallsu. Fil-prinċipju, il-manteniment jingħata in natura u jipprovdi kull mezz ta' sussistenza. Fil-parti l-kbira tal-każijiet, madankollu, il-qorti fil-prattika jiddeterminaw il-manteniment fi flus, jew bħala ammont fiss jew bħala perċentwal tal-introjtu mensili tad-debitur (l-Artikolu 530 tal-Kodiċi Ċivili). Il-manteniment fil-forma ta' ammont fiss jiġu aġġustat għall-inflazzjoni, skont il-liġi, fuq bażi ta' kull tliet xhur.

Meta l-manteniment ikun dovut minn ġenitur, jiġi stabbilit għal kwart l-introjtu mensili nett ta' dak il-ġenitur għal tifel wieħed, terz għal żewġ itfal u nofs għal tliet itfal jew iktar. Skont il-liġi, l-ammont ta' manteniment dovut lit-tfal flimkien ma' kull manteniment dovut lil persuni oħrajn, ma jistax jaqbeż nofs l-introjtu mensili nett tal-persuna responsabbli (l-Artikolu 529 tal-Kodiċi Ċivili).

Meta jkun hemm kwalunkwe bidla fil-mezzijiet tal-persuna li qed tipprovdi l-manteniment jew il-bżonnijiet tal-persuna li tkun qed tirċevih, il-qorti tal-familja tista', f'kawża ġdida, iżżid jew tnaqqas il-manteniment jew tordna li l-hlas jintemm, kif applikabbli (l-Artikolu 531 tal-Kodiċi Ċivili).

9 Kif jiĥallas il-manteniment u lil min?

Il-manteniment jingħata in natura, billi jiġi pprovduti l-mezzi ta' sussistenza kollha u, fejn xieraq, ikopri l-ispejjeż tat-trobbija, l-edukazzjoni u t-tnejjja għall-ħajja professjonali (l-Artikolu 530 tal-Kodiċi Ċivili). Jekk l-obbligu ta' manteniment ma jiġix issodisfat b'mod volontarju, in natura, il-qorti tal-familja tordna li dan jiĥallas bħala manteniment fil-forma ta' flus kontanti. Il-manteniment jista' jiġi ddetminat jew bħala ammont fiss jew bħala perċentwal tal-introjtu mensili nett tal-persuna obligata li tipprovdni l-manteniment.

Il-manteniment jiĥallas b'mod regolari kull tant żmien fid-dati maqbula bejn il-partijiet jew, f'każ ta' nuqqas ta' qbil, fid-dati ddetminati minn deċiżjoni tal-qorti. Il-partijiet jistgħu jaqblu jew, jekk ikun hemm raġunijiet validi biex tagħmel hekk, il-qorti tal-familja tista' tiddeċiedi, li l-manteniment jiĥallas bil-quddiem bħala somma f'daqqa li tkopri l-ħtiġijiet ta' manteniment tal-persuna intitolata għall-manteniment għal perjodu ta' żmien itwal jew għall-perjodu kollu li jkun dovut il-manteniment, dment li d-debitur li jkollu jaġhti l-manteniment ikollu l-mezzi neċessarji biex jissodisfa dan l-obbligu (l-Artikolu 533 tal-Kodiċi Ċivili). Il-manteniment iddetminat għall-minuri jiĥallas lir-rappreżentant legali tiegħu.

10 Jekk il persuna kkonċernata (id-debitur) ma tħallasx volontarjament, x'azzjoni tista' tittieħed biex tkun imġiegħla tħallas?

Peress li fil-parti l-kbira tal-każijiet il-manteniment jiġi ddetminat fi flus, l-iktar metodu frekwenti ta' eżekuzzjoni huwa sekwestru tas-salarju (l-introjtu mensili). Il-bejgħ ġudizzjarju tal-beni mobbli u immobbli tad-debitur huwa inqas frekwenti bħala metodu ta' eżekuzzjoni.

11 Jekk jogħġbok iddeskrivi fil-qosor kwalunkwe limitazzjonijiet fl-infurzar, b'mod partikulari regoli għall-protezzjoni tad-debitur u limitazzjoni jew perjodi ta' preskrizzjoni fis-sistema tal-infurzar tiegħek

Fir-rigward tal-irkupru tat-talba għal manteniment, l-Artikolu 728 tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili jipprovdni li huwa biss sa nofs l-introjtu regolari mensili nett tad-debitur li jista' jkun suġġett għal eżekuzzjoni tal-ammonti dovuti bħala manteniment. Jekk ikun hemm bosta proċeduri ta' rkupru li jinvolvu l-istess ammont, l-ammont eżegwibbli ma jkunx jista' jaqbeż nofs l-introjtu mensili nett, irrispettivament min-natura tat-talbiet.

Meta l-kreditur jippreżenta simultanjament rikorsi għall-qbid ta' bosta beni mobbli jew immobbli li l-valur tagħhom jaqbeż b'mod ċar l-ammont pretiż, il-qorti tal-eżekuzzjoni tista' tillimita l-eżekuzzjoni għal ċerti beni (l-Artikolu 701 tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili).

L-eżekuzzjoni ta' rkupru tintemm, pereżempju, meta l-obbligu indikat fit-titolu eżekuttiv ikun gie ssodisfat bis-sħiħ u t-tariffi għall-eżekuzzjoni jkunu tħallsu; meta eżekuzzjoni ma tkunx tista' ssir jew tikkompla minħabba nuqqas ta' beni eżegwibbli jew l-impossibilità li dawk il-beni jiġu realizzati; u meta l-eżekuzzjoni tiġi annullata (l-Artikolu 702 tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili).

Il-jedd għall-ksib ta' eżekuzzjoni huwa suġġett għal perjodu ta' limitazzjoni ta' tliet snin. Appell kontra rkupru eżegwit jista' jitressaq fil-qorti tal-eżekuzzjoni. Il-qorti kompetenti tista' tissospendi l-eżekuzzjoni sakemm tittieħed deċiżjoni dwar l-appell kontra l-irkupru eżegwit (l-Artikolu 711 et seq. tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili).

Meta t-titolu eżekuttiv jew l-irkupru eżegwit stess ikunu ġew annullati, il-parti kkonċernata għandha d-dritt li tregġa' lura l-eżekuzzjoni billi tirritorna s-sitwazzjoni għal kif kienet qabel (l-Artikolu 722 et seq. tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili).

12 Teżisti organizzazzjoni jew awtorità li tista' tghini nirkupra l-manteniment?

Mhux applikabbli.

13 Jistgħu l-organizzazzjonijiet (statali jew privati) iħallsu kompletament jew parzjalment il-manteniment f'isem id-debitur?

Mhux applikabbli.

14 Jekk ninsab f'dan l-Istat Membru u d-debitur għandu r-residenza tiegħu f'pajjiż ieħor:

14.1 Nista' nikseb assistenza ta' awtorità jew organizzazzjoni privata f'dan l-Istat Membru?

Skont ir-Regolament (KE) Nru 4/2009, il-Konvenzjoni tal-Aja tal-2007 jew il-Konvenzjoni ta' New York tal-1956, l-attur jista' jressaq it-talba tiegħu għal manteniment permezz tal-Ministeru tal-Ġustizzja Rumena jekk id-debitur ikun jirrisjedi f'wieħed mill-Istati Membri tal-UE li huma partijiet kontraenti tal-Konvenzjoni tal-Aja tal-2007 jew tal-Konvenzjoni ta' New York tal-1956.

14.2 Jekk iva, kif nista' nikkuntattja lill-awtorità jew l-organizzazzjoni privata?

Il-Ministeru tal-Ġustizzja Rumena

str. Apolodor nr. 17, Sector 5, Bucureşti, cod 050741,

Id-Direttorat għad-Dritt Internazzjonali u l-Kooperazzjoni Ġudizzjarja (Direcţia Drept Internaţional şi Cooperare Judiciară)

Faks +40372041079 jew +40372041084, posta elettronika ddit@just.ro

15 Jekk ninsab f'pajjiż ieħor u d-debitur jinsab f'dan l-Istat Membru:

15.1 Nista' nibgħat talba direttament lil tali awtorità jew organizzazzjoni privata f'dan l-Istat Membru?

Le; il-persuna li titlob il-manteniment trid tikkuntattja lill-Awtorità Ċentrali Trażmettrici f'pajjiżha, li tkun innominata skont ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 4/2009, il-Konvenzjoni tal-Aja tal-2007 u l-Konvenzjoni ta' New York tal-1956.

L-Awtorità Ċentrali trażmettrici tal-pajjiż debitur tista' sussegwentement tikkuntattja lill-Awtorità Ċentrali riċevitriċi Rumena:

il-Ministeru tal-Ġustizzja Rumena, għat-talbiet ipprezentati skont ir-Regolament (KE) Nru 4/2009 u l-Konvenzjoni tal-Aja tal-2007, jew

il-Kamra tal-Avukati ta' Bucharest (Baroul Bucureşti), għal talbiet ipprezentati skont il-Konvenzjoni ta' New York tal-1956.

Imbagħad it-talba tingħadda lill-qorti kompetenti.

Id-debitur li jkun qed jirrisjedi barra l-pajjiż jista' jindirizza t-talba tiegħu direttament, personalment jew permezz ta' avukat lill-qorti Rumena li jkollha ġurisdizzjoni għall-post tar-residenza tal-konvenut jew tad-debitur.

15.2 Jekk iva, kif nista' nikkuntattja lill dik l-awtorità jew organizzazzjoni privata u x'tip ta' assistenza nista' nikseb?

Id-debitur li jkun qed jirrisjedi barra l-pajjiż jista' jindirizza t-talba tiegħu direttament, personalment jew permezz ta' avukat lill-qorti Rumena li jkollha ġurisdizzjoni għall-post tar-residenza tal-konvenut jew tad-debitur. Id-dettalji tal-qorti Rumena kompetenti jinsabu fil-portal tal-grati <http://portal.just.ro/SitePages/acasa.aspx> fuq il-bażi tal-post tar-residenza tal-konvenut jew tad-debitur.

16 Dan l-Istat Membru huwa marbut bil-Protokoll tal-Aja tal-2007?

Iva; skont l-Artikolu 2612 tal-Kodiċi Ċivili Rumena, il-liġi applikabbli għall-obbligu ta' manteniment tiġi ddetminata skont il-liġi tal-Unjoni Ewropea, jiġifieri l-Protokoll tal-Aja tat-23 ta' Novembru 2007 dwar il-liġi applikabbli għall-obbligi ta' manteniment.

17 Jekk dan l-Istat Membru mhux marbut bil-Protokoll tal-Aja tal-2007, liema liġi tkun applikabbli għat-talba għal manteniment skont ir-regoli tal-liġi internazzjonali privata tiegħu? X'inhuma r-regoli tal-liġi internazzjonali privata korrispondenti?

Mhux applikabbli.

18 X'inhuma r-regoli fuq l-aċċess għall-ġustizzja f'każijiet transfruntiera fl-UE li jsegwu l-istruttura tal-Kapitolu V tar-Regolament dwar il-Manteniment?

Skont il-Liġi Nru 36/2012 dwar ċerti miżuri neċessarji għall-applikazzjoni ta' ċerti regoli u deċiżjonijiet tal-Kunsill tal-Unjoni Ewropea u l-istrumenti tad-dritt internazzjonali privat fil-qasam tal-obbligi ta' manteniment, wara li jircievi talba għal manteniment jew għal miżuri speċifiċi, il-Ministeru tal-Ġustizzja jgħaddiha lill-awtorità jew korp kompetenti li jkollu d-data personali, lill-kamra tal-avukati lokali, lill-Kamra tal-Uffiċjali Ġudizzjarji tal-Eżekuzzjoni jew, meta jkun applikabbli, lill-qorti kompetenti biex tiġi ttrattata.

Fil-każ ta' talbiet ipprezentati permezz tal-Awtorità Ċentrali, skont it-termini stipulati fl-Artikolu 46 tar-Regolament, tista' tingħata għajnuna legali sħiħa u bla ħlas lill-pretendenti ta' obbligi ta' manteniment li jkunu għadhom ma għalqux it-18-il sena jew li jkunu qed ikomplu l-istudji tagħhom, imma mhux wara li jagħliqu 21 sena, u lill-pretendenti ta' obbligi ta' manteniment li jkunu persuni vulnerabbli.

Il-Ministeru tal-Ġustizzja jibgħat it-talbiet li jirċievi minn barra direttament lill-kamra tal-avukati lokali kompetenti. Id-dekan tal-kamra tal-avukati minnufih jieħu deċiżjoni obbligatorja u *ex officio* fejn iqabba avukat. L-avukat imqabba jitleb l-għajnuna legali, inkluż fil-forma ta' ħlas tat-tariffi tal-uffiċjal tal-eżekuzzjoni ġudizzjarja.

Imbagħad, wara l-ksib ta' titolu eżekuttiv, l-avukat imqabba jitleb lill-qorti biex tingħata l-għajnuna legali fil-forma ta' ħlas tat-tariffa tal-uffiċjal tal-eżekuzzjoni ġudizzjarja. L-avukat jibgħat it-talba ta' rkupru eżegwita, it-titolu eżekuttiv u d-deċiżjoni tad-dekan tal-kamra tal-avukati lill-uffiċjal ta' eżekuzzjoni ġudizzjarja lokali kompetenti.

19 X'inhuma l-miżuri adottati minn dan l-Istat Membru sabiex jiżgura l-funzjonament tal-attivitajiet deskritti fl-Artikolu 51 tar-Regolament dwar il-Manteniment?

Ir-Rumanija adottat il-Liġi Nru 36/2012 dwar ċerti miżuri neċessarji għall-applikazzjoni ta' ċerti regoli u deċiżjonijiet tal-Kunsill tal-Unjoni Ewropea u l-istrumenti tad-dritt internazzjonali privat fil-qasam tal-obbligi ta' manteniment.

Il-Ministeru tal-Ġustizzja għe nminat bħala l-Awtorità Ċentrali trazzmittitriċi, li tgħaddi t-talbiet stipulati fl-Artikoli 53 u 56 tar-Regolament. Wara li jirċievi d-dokumenti ta' prova meħtieġa mingħand il-kreditur jew id-debitur, il-Ministru tal-Ġustizzja jimla l-Parti A tat-talba u jista' jassisti lill-kreditur jew lid-debitur jimla l-Parti B tat-talba.

Il-Ministeru tal-Ġustizzja huwa l-Awtorità Ċentrali nminata biex tirċievi t-talbiet għal miżuri speċifiċi u għall-manteniment. Ladarba jirċievi t-talbiet, jibgħathom lill-awtorità jew korp kompetenti li jkollu d-dejta personali fil-pussess tiegħu, lill-kamra tal-avukati lokali kompetenti, lill-Kamra tal-Uffiċjali tal-Eżekuzzjoni Ġudizzjarja jew, meta applikabbli, lill-qorti kompetenti biex issolvih.

Din il-paġna web hija parti minn [L-Ewropa Tiegħek](#).

Nilqgħu l-[feedback](#) tiegħek dwar l-utilità tal-informazzjoni pprovduta.

This webpage is part of an EU quality network

L-aħħar aġġornament: 11/12/2020

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-orijinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [SI](#) għiet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin diġà ġew tradotti.

Talbiet għal manteniment - Slovenja

1 X'ifissru l-kunċetti "manteniment" u "obbligu ta' manteniment" f'termini prattiċi? Liema persuni għandhom iħallsu allowance għall-manteniment lill persuna oħra?

Il-manteniment huwa istituzzjoni tal-liġi tal-familja bbażat fuq wieħed mill-prinċipji fundamentali tagħha, il-prinċipju tal-għajnuna reċiproka bejn il-membri tal-familja, jiġifieri il-prinċipju tas-solidarjetà familjali. Il-pagamenti tal-manteniment generalment jitħallsu b'mod volontarju, primarjament minħabba r-rabtiet bejn il-membri tal-familja, iżda jistgħu jiġu eżegwiti wkoll permezz tal-qrati.

Fis-Slovenja il-kelma manteniment hija użata biex tirreferi għall-manteniment tal-(eks)konjuġi, tal-ulied u tal-ġenituri. Hija tfigħer manteniment u għajnuna, kif ukoll ħlas ta' manteniment u ta' għajnuna, li l-qorti tikkonċedi lill-ulied. Għalhekk, hija tkopri kulma persuna tkun legalment obbligata tagħti għall-bżonnijiet tal-ħajja tal-ulied jew tal-konjuġi tagħha. It-terminu jista' jiġi użat ukoll għall-manteniment ta' ġenituri li ma jkollhomx biżżejjed flus biex imantnu lilhom infushom u għalhekk ikunu obbligati jmantnuhom l-ulied tagħhom. It-terminu jista' jirreferi wkoll għall-pagamenti ta' manteniment bħala ammonti fi flus allokati għall-manteniment.

Il-ġenituri jridu jmantnu lill-ulied tagħhom. (l-Artikolu 103 tal-Att dwar iż-Żwieġ u r-Relazzjonijiet Familjari)

L-ulied adulti jridu jmantnu, fil-limitu tal-kapaċitajiet tagħhom, lill-**ġenituri** tagħhom jekk dawn ma jkollhomx biżżejjed mezzi għall-għajxien u ma jkunx jistgħu jiksbu dawn il-mezzi. L-ulied adulti mhumiex obbligati jmantnu ġenitur li kien naqas minn dmiru lill-dawk l-istess ulied mingħajr ġustifikazzjoni. (l-Artikolu 124 tal-Att dwar iż-Żwieġ u r-Relazzjonijiet Familjari)

Il-konjuġi jew is-sħab ekstramatrimonjali jridu jmantnu lill-ulied **minuri tal-konjuġi jew tas-sieħeb ekstramatrimonjali tagħhom** li jgħixu magħhom, sakemm il-ġenitur propju tal-ulied jew ġenitur ieħor ma jkunx jista' jmantnihom hu. Dan l-obbligu tal-konjuġi jew is-sħab ekstramatrimonjali jintemm mal-ħall taż-żwieġ jew tal-unjoni ekstramatrimonjali tagħhom mal-omm jew mal-missier tal-ulied, sakemm iż-żwieġ jew l-unjoni ekstramatrimonjali ma tkunx dovuta għall-fatt li miet missier/mietet omm l-ulied. F'dak il-każ il-konjuġi jew sieħeb ekstramatrimonjali li baqa' ħaj irid imantni l-ulied tad-deċedut biss jekk kien jgħix magħhom fiż-żmien meta nħall iż-żwieġ jew l-unjoni ekstramatrimonjali. (l-Artikolu 127 tal-Att dwar iż-Żwieġ u r-Relazzjonijiet Familjari)

Konjuġi li ma għandux mezzi ta' sussistenza u qiegħed bla xogħol mingħajr ħtiġa proprja għandu dritt jirċievi għajnuna mill-konjuġi tiegħu, sa fejn ikun jista'. (l-Artikolu 50 tal-Att dwar iż-Żwieġ u r-Relazzjonijiet Familjari)

Konjuġi mingħajr għajnuna għas-sussistenza jista' jitleb għall-manteniment fi proċedimenti ta' divorzju, u f'kawża separata li jrid iressaq fi żmien mid-data li fiha d-divorzju jsir finali. (l-Artikolu 81a tal-Att dwar iż-Żwieġ u r-Relazzjonijiet Familjari)

2 Sa liema età jista' tifel jibbenefika minn allowance għall-manteniment? Hemm regoli differenti għall-manteniment għall-minorenni u għall-adulti?

Il-ġenituri jridu jmantnu lill-ulied tagħhom **sakemm isiru adulti**, fejn skont il-mezzi u l-kapaċitajiet tagħhom jipprovdur għall-għajxien meħtieġ għall-iżvilupp tal-ulied tagħhom.

Jekk l-ulied **jattendu regolament stabbilment edukattiv**, anke jekk ikunu rreġistrati għal studju part-time, il-ġenituri jridu jmantnu lill-ulied sakemm isiru adulti, iżda mhux wara li l-ulied jaġhqu **26** sena.

Il-ġenituri jridu jmantnu lill-ulied li żżewġu jew li jkun koabitanti funjoni ekstramatrimonjali biss jekk il-konjuġi jew sieheb ekstramatrimonjali tagħhom ma jkunx jista' jmantnihom.

3 Għandi napplika għand awtorita kompetenti jew qorti biex nikseb manteniment? X'inhuma l-elementi ewlenin ta' din il-proċedura?

Rigward il-manteniment li **wild adult irid iħallas lill-ġenituri tiegħu**, il-benefiċjarju u l-parti responsabbli jistgħu jikkonkludu **ftehim fil-forma ta' att notarili**. (l-Artikolu 130 a tal-Att dwar iż-Żwieġ u r-Relazzjonijiet Familjari)

Jekk il-ġenituri jiftiehem dwar il-**manteniment tal-ulied**, jistgħu jipproponu illi l-**qorti taqti deċiżjoni dwar dan fi proċedura mhux kontenzjuża**. Jekk il-qorti tistabbilixxi illi l-ftehim ma jkunx fl-interessi tal-ulied, hija tiċhad din il-proposta. (l-Artikolu 130 tal-Att dwar iż-Żwieġ u r-Relazzjonijiet Familjari)

Konjuġi minghajr għajnuna għas-sussistenza jista' jitolb għall-manteniment mill-konjuġi tiegħu fi proċedimenti ta' divorzju, u f'**kawża** separata li jrid iressaq fi żmien sena mid-data li fiha d-divorzju jsir finali. (l-Artikolu 81a tal-Att dwar iż-Żwieġ u r-Relazzjonijiet Familjari)

F'każ illi ma jintlaħaqx ftehim dwar il-manteniment, trid tinftaħ kawża quddiem il-qorti kompetenti. Il-qorti distrettwali għandhom **guriżdizzjoni razione materiae** fuq kwistjonijiet ta' manteniment. (l-Artikolu 32 tal-Att dwar il-Proċedura Ċivili)

Il-**kawża** trid tinkludi wkoll talba specifika dwar is-sugġett prinċipali tal-każ u t-talbiet supplimentari, il-fatti li fuqhom hija bbażata t-talba tar-rikorrent, il-provi li jissostanzjaw dawk il-fatti, u l-informazzjoni li għandu jkollha kull kawża (l-Artikolu 180 tal-Att dwar il-Proċedura Ċivili).

Skont dak l-Att, ir-rikors irid jinkludi s-sugġett tal-kawża, ir-risposta għal dak ir-rikors, ir-rimedji legali u dikjarazzjonijiet, proposti jew komunikazzjonijiet oħra sottomessi barra l-proċedimenti. Ir-rikors irid jinftehem u jrid ikun fih dak kollu li huwa meħtieġ għas-seduta ta' smiġh. B'mod partikolari jrid ikun fih: referenza għall-qorti, l-ismijiet u l-indirizzi tar-residenza temporanja jew permanenti tal-partijiet, l-ismijiet tar-rappreżentanti legali jew aġenti tagħhom, is-sugġett tat-tilwima u l-kontenut tad-dikjarazzjoni. Ir-rikorrent irid jiffirma r-rikors sakemm dan ma jkunx possibbli minħabba l-forma tar-rikors. Il-firma originali tar-rikorrent titqies li hija l-firma bl-idejn tiegħu kif ukoll firma elettronika sigura vverifikata permezz ta' ċertifikat kwalifikat. Jekk dikjarazzjoni tinkludi kwalunkwe talba, il-parti għandha tiddikjara fir-rikors il-fatti li qed tirreferi għalihom, u fejn meħtieġ, l-evidenza. (l-Artikolu 105 tal-Att dwar il-Proċedura Ċivili)

It-**tariffi tal-qorti** jridu jithallsu mal-fuħ tal-kawża. It-tariffi tal-qorti għandhom jithallsu mhux aktar tard minn skadenza stabbilita mill-qorti biex jithallsu t-tariffi tal-qorti. (l-Artikolu 105a tal-Att dwar il-Proċedura Ċivili)

Ir-rikorsi jridu jiġu ppreżentati bil-**miktub**. Rikors bil-miktub jitqies li huwa rikors li għe miktub bl-idejn jew stampat u ffirmat mir-rikorrent bil-kitba tiegħu stess (rikors f'forma fiżika) jew rikors f'forma elettronika u ffirmat b'firma elettronika sigura vverifikata permezz ta' ċertifikat kwalifikat. Rikors bil-miktub jintbagħat bil-posta, b'mezzi elettronici, bit-teknoloġija tal-komunikazzjoni, mibgħut direttament lill-korp jew minn persuna mqabba professjonalment fil-preżentata tar-rikorsi (fornitur kummerċjali). Ir-rikorsi elettronici jiġu mdaħħla fis-sistema ta' informazzjoni b'mezzi elettronici. Is-sistema ta' informazzjoni awtomatikament tikkonferma l-wasla tar-rikors lir-rikorrent. Jistgħu jiġu ppreżentati rikorsi wkoll permezz ta' formola rakkomandata jew *ad hoc*. (l-Artikolu 105b tal-Att dwar il-Proċedura Ċivili)

Ir-rikorsi li jridu jiġu nnotifikati lill-parti opposta jridu jiġu sottomessi lill-qorti f'numru ta' **kopji** kif meħtieġ mill-qorti u mill-parti opposta, u fil-forma permessa mill-qorti. Dan japplika wkoll għad-dokumenti mehmuża. Ir-rikorsi u d-dokumenti mehmuża sottomessi elettronikament li jridu jintbagħtu lill-parti opposta jintbagħtu f'kopja waħda. Il-qorti tagħmel kemm ikollha b'zonn kopji elettronici jew fotokopji l-parti opposta. (l-Artikolu 106 tal-Att dwar il-Proċedura Ċivili) Id-dokumenti mehmuża mar-rikors jistgħu jkun **originali jew kopji**. (l-Artikolu 107 tal-Att dwar il-Proċedura Ċivili). Minkejja l-bażi legali fis-seħh, il-kundizzjonijiet tekniċi għas-sottomissjoni elettronika, in-notifka u l-ġestjoni tad-dokumenti fi proċedimenti legali għandhom mhumix sodisfatti.

4 Tista ssir talba fisem qarib (jekk iva, liema grad), jew minorenni?

It-talbiet għall-manteniment jiġu ppreżentati mir-**rappreżentant legali** tal-ulied. L-ulied minuri huma ppreżentati mill-ġenituri tagħhom. Jekk l-ulied ikunu tpoġġew fil-foster care, it-talba tiġi sottomessa mit-tutor tal-ulied.

Il-qorti trid tippermetti illi l-ulied li **għalqu 15-il sena** u li **jistgħu jiffmu t-tifsira u l-konsegwenzi legali tal-azzjonijiet tagħhom** iwettqu l-azzjonijiet proċedurali tagħhom b'mod indipendenti, bħala partijiet fil-proċedimenti. Ir-rappreżentant legali tal-ulied jista' jwettaq azzjonijiet fil-proċedimenti biss jekk l-ulied ma jiddikjarawx illi se jaġhmlu dan minn rajhom. **Uljed taħt l-età ta' 15-il sena** jew li l-qorti tistabbilixxi li **ma jistgħux jiffmu it-tifsira u l-konsegwenzi legali tal-azzjonijiet tagħhom** ikunu rappreżentati minn **rappreżentant legali**.

Jekk l-interessi tal-ulied u tar-rappreżentant tagħhom ikunu differenti, il-qorti taħtar **rappreżentant speċjali** għall-ulied. Il-qorti għib ruħha wkoll b'dan il-mod f'każijiet oħra, jekk minħabba ċ-ċirkostanzi tal-kawża tiddeciedi li jkun meħtieġ biex jiġu protetti l-interessi tal-ulied. (l-Artikolu 409 tal-Att dwar il-Proċedura Ċivili)

5 Jekk qed naħseb biex inressaq il-każ quddiem il-qorti, kif inkun naf liema qorti għandha l-guriżdizzjoni?

Il-qorti distrettwali għandhom **guriżdizzjoni razione materiae** fuq kwistjonijiet ta' manteniment. (l-Artikolu 32 tal-Att dwar il-Proċedura Ċivili)

Il-qorti tal-post fejn l-intimat ikollu r-residenza permanenti tiegħu għandha **guriżdizzjoni territorjali** ġenerali. Jekk qorti fis-Slovenja jkollha guriżdizzjoni għax l-intimat ikollu residenza temporanja fis-Slovenja, il-qorti ta' fejn l-intimat ikollu residenza temporanja jkollha l-guriżdizzjoni territorjali ġenerali. Jekk, minbarra r-residenza permanenti tiegħu l-intimat ikollu wkoll residenza temporanja f'belt oħra, u jista' jiġi preżunt illi, minħabba ċ-ċirkostanzi, ikun se jgħix hemmhekk għal perjodu twil, il-qorti bil-guriżdizzjoni fuq ir-residenza temporanja tal-intimat ikollha wkoll il-guriżdizzjoni territorjali ġenerali. (l-Artikolu 47 tal-Att dwar il-Proċedura Ċivili)

Jekk ir-rikorrent ikun il-persuna li qiegħda titlob għall-manteniment, il-qorti b'guriżdizzjoni fuq iż-żona li fiha r-rikorrent ikollu residenza permanenti jew temporanja jkollha wkoll il-guriżdizzjoni territorjali ġenerali. Jekk fi kwistjoni dwar il-manteniment b'element internazzjonali qorti fis-Slovenja jkollha guriżdizzjoni għalix ir-rikorrent ikun minuri b'risidenza permanenti fis-Slovenja, il-qorti b'guriżdizzjoni fuq iż-żona li l-intimat ikollu residenza permanenti fiha jkollha wkoll il-guriżdizzjoni territorjali. Jekk fi kwistjoni dwar il-manteniment, qorti fis-Slovenja jkollha guriżdizzjoni minħabba li l-intimat ikollu proprjetà fis-Slovenja li minnha jista' jithallas il-manteniment, il-qorti b'guriżdizzjoni fuq il-post fejn tinsab dik il-proprjetà jkollha l-guriżdizzjoni territorjali. (l-Artikolu 50 tal-Att dwar il-Proċedura Ċivili)

6 Bħala applikant, neħtieġ intermedjarju biex inressaq il-każ quddiem il-qorti (perezempju avukat, awtorità ċentrali jew lokali, eċċ.)? Jekk le, liema proċeduri japplikaw?

Il-partijiet jistgħu jwettqu atti legali personalment jew permezz ta' prokura. Fi proċedimenti quddiem qorti distrettwali, il-persuna bi prokura tista' tkun biss avukat jew persuna li tkun għaddiet mill-eżami statali għall-avukati. (l-Artikolu 86 u 87 tal-Att dwar il-Proċedura Ċivili)

7 Irrid iħallas xi miżati biex inressaq il-każ quddiem il-qorti? Jekk iva, kemm jistgħu jtitlghu? Jekk ma jkollix biżżejjed mezzijiet finanzjarji, nista' ningħata għajnuna legali li tkopri l-ispejjeż tal-proċedura?

Iva, **t-tariffi tal-qorti** jridu jithallsu mal-fuħ tal-kawża. It-tariffi tal-qorti għandhom jithallsu mhux aktar tard minn skadenza stabbilita mill-qorti biex jithallsu t-tariffi tal-qorti. (l-Artikolu 105a tal-Att dwar il-Proċedura Ċivili)

Jekk is-sogġett tat-talba jkun biss id-dritt għall-manteniment statutorju jew talbiet għal ammonti individwali ta' dan il-manteniment, it-tariffi tal-qorti jiġu evalwati skont il-valur tal-kwistjoni kkonċernata, li tiġi kkalkolata b'mod illi **jingħaqdu flimkien tliet xhur kontribuzzjonijiet**, sakemm ma jiġix miġub manteniment għal perjodu ta' żmien iqsar. (l-Artikolu 23 tal-Att dwar it-Tariffi tal-Qorti)

Madankollu, jekk il-manteniment qed jiġi mitlub bħala parti minn proċedimenti dwar il-kustodja tal-ulied, it-tariffa tal-qorti li trid tithallas tkun somma fissa ta' EUR 45 (intestatura 1212 tal-iskeda tat-tariffi taħt l-Att dwar it-Tariffi tal-Qorti).

Iva, l-għajnuna legali hija disponibbli sabiex jiġu koperti l-ispejjeż tal-proċedimenti. Il-president tal-qorti distrettwali jiddeciedi dwar l-allokkazzjoni tal-għajnuna legali. (l-Artikolu 2 tal-Att dwar l-Għajnuna Legali)

Ir-rinunzja, posponiment jew ħlas bin-nifs tat-tariffi tal-qorti iridu jintalbu separatament, b'din it-talba ssir lill-qorti li tkun qed tisma' l-proċedimenti prinċipali (l-Artikolu 12 tal-Att dwar it-Tariffi tal-Qorti).

8 X'tip ta' manteniment x'aktarx tagħti l-qorti? Kif jiġi kkalkulat l-ammont tal-manteniment? Id-deċiżjoni tal-qorti tista' tiġi riveduta jekk jinbidlu l-għoli tal-ħajja jew iċ-ċirkustanzi familjari? Jekk iva, kif (pereżempju permezz ta' sistema tal-indiċjar awtomatiku)?

Il-manteniment jiġi stabbilit bħala somma li tithallas fix-xahar u bil-quddiem, u jista' jintalab malli tinfetaħ kawża għall-manteniment. (l-Artikolu 132c tal-Att dwar iż-Żwieg u r-Relazzjonijiet Familjari)

Il-manteniment jiġi determinat tenut kont tal-bżonnijiet tal-intimat u l-kapaċitajiet materjali u ta' qligħ tad-debitur. (l-Artikolu 129 tal-Att dwar iż-Żwieg u r-Relazzjonijiet Familjari)

Fl-evalwazzjoni tal-manteniment għall-ulied, il-qorti trid taġixxi fl-aħjar interessi tal-ulied, u tistabbilixxi livell li huwa adegwat sabiex tassigura l-iżvilupp mentali u fiżiku sodisfaċenti tal-ulied. Il-manteniment irid ikopri l-ispejjeż għall-għajxien tal-ulied, b'mod partikolari l-ispejjeż tal-akkomodazzjoni, l-ikel, l-ilbies, iż-żraben, il-kura u l-protezzjoni, l-edukazzjoni, l-iskola, ir-rikreazzjoni, id-divertiment u bżonnijiet speċjali oħra. (l-Artikolu 129a tal-Att dwar iż-Żwieg u r-Relazzjonijiet Familjari)

Il-qorti jistgħu, fuq talba tal-benefiċjarji jew tal-parti opposta, iżidu, inaqqsu jew jikkancelaw il-manteniment permezz ta' strument ta' eżekuzzjoni jekk ikun hemm tibdil fil-bżonnijiet tal-ulied jew fil-kapaċitajiet tal-parti opposta li l-ammont ta' manteniment ġie bbażat fuqhom. (l-Artikolu 132 tal-Att dwar iż-Żwieg u r-Relazzjonijiet Familjari).

Il-manteniment stabbilit mill-istrument ta' eżekuzzjoni jiġi aġġustat darba fis-sena skont l-indiċi tal-prezzijiet tal-konsumaturi fis-Slovenja. L-aġġustament isir f' Marzu bl-użu taż-żieda kumulattiva fil-prezzijiet għall-konsumatur mix-xahar li fih il-manteniment kien ġie determinat jew aġġustat l-aħħar. Il-fattur ta' aġġustament għall-manteniment għandu jiġi ppubblikat fil-Gazzetta Uffiċjali tar-Repubblika tas-Slovenja mill-ministru responsabbli għall-familja. Iċ-ċentru għas-servizzi soċjali jinforma lill-kreditur u lid-debitur b'kull aġġustament u bl-ammont il-ġdid ta' manteniment bil-miktub. L-avviż mid-dipartiment ta' sigurtà soċjali, flimkien mal-ftehim bil-qorti, id-deċiżjoni finali tal-qorti jew l-att notarili eżekuttivi, jikkonsistiwixxi strument eżekuttivi (l-Artikolu 82d tal-Att dwar iż-Żwieg u r-Relazzjonijiet Familjari).

9 Kif jithallas il-manteniment u lil min?

Dan jiġi deċiż mill-qorti. Il-manteniment tal-ulied normalment jiġi depożitat fil-kont bankarju tar-rappreżentant legali tal-ulied. Il-manteniment tal-adulti jiġi ddepożitat fil-kont bankarju tagħhom.

10 Jekk il-persuna kkonċernata (id-debitur) ma tħallasx volontarjament, x'azzjoni tista' tittiehed biex tkun imġiegħla tħallas?

Jekk persuna li trid tħallas il-manteniment ma tissodisfax l-obbligu tagħha biex tħallas il-manteniment b'mod volontarju skont l-istrument eżekuttivi (sentenza, ordni tal-qorti, att notarili eżekuttivi, flimkien ma' avviż tal-għoti tal-manteniment), il-benefiċjarju jista' jissottometti propożta għall-eżekuzzjoni mal-qorti skont id-dispożizzjonijiet tal-Att dwar l-Eżekuzzjoni u l-Protezzjoni tat-Talbiet Ċivili sabiex jikkonferma l-ħlas.

11 Jekk jogħġbok iddeskrivi fil-qosor kwalunkwe limitazzjonijiet fl-infurzar, b'mod partikolari regoli għall-protezzjoni tad-debitur u limitazzjoni jew perjodi ta' preskrizzjoni fis-sistema tal-infurzar tiegħek

Din l-informazzjoni hija disponibbli permezz tal-portal Ewropew tal-Gustizzja Elettronika: [Proċeduri għall-eżekuzzjoni ta' deċiżjonijiet tal-qorti](#)

12 Teżisti organizzazzjoni jew awtorità li tista' tgħini nirkupra l-manteniment?

Iċ-ċentri ta' assistenza soċjali jipprovdu informazzjoni inizzjali dwar il-manteniment.

F'każ illi ma jintlaħaqx ftehim dwar il-manteniment, trid tinfetaħ kawża quddiem il-qorti kompetenti. Il-partijiet fil-proċedimenti jistgħu japplikaw għal assistenza legali bla ħlas fil-forma ta' rappreżentanza minn avukat u għal eżenzjoni mill-ħlas tal-ispejjeż tal-proċedimenti.

Jekk il-parti responsabbli tonqos milli tħallas il-manteniment, ir-rappreżentant legali tat-tifel jew il-persuna adulta li tirċievi l-manteniment tista' tressaq talba ta' eżekuzzjoni quddiem il-qorti lokali kompetenti. Assistenza biex tiġi kkompletata t-talba għal eżekuzzjoni tiġi pprovdata minn ċentri ta' assistenza soċjali, qradi lokali, konsulenti legali u l-Fond Pubbliku tal-Boroż ta' Studju, l-Iżvilupp, id-Diżabilità u l-Manteniment tar-Repubblika tas-Slovenja.

13 Jistgħu l-organizzazzjonijiet (statali jew privati) iħallsu kompletament jew parzjalment il-manteniment fisem id-debitur?

Jekk il-parti responsabbli tonqos milli tħallas il-manteniment, ir-rappreżentant legali tal-minuri jista' jitlob ħlas ta' manteniment mill-Fond Pubbliku tal-Boroż ta' Studju, l-Iżvilupp, id-Diżabilità u l-Manteniment tar-Repubblika tas-Slovenja, iżda biss fuq il-baži ta' deċiżjoni tal-qorti jew soluzzjoni finali u li tista' tiġi eżegwita, li tistabbilixxi l-ammont ta' manteniment u bil-kundizzjoni li r-rappreżentant legali jkun ipprova mingħajr suċċess li jinfurza l-ħlas ta' manteniment hu stess jew ikun ħareġ pretensjoni debitament mimlija biex jinfurza l-manteniment barra mill-pajjiż.

Id-dritt għall-manteniment kompensatorju huwa ta' ulied li għadhom ma għalqux it-18-il sena, u:

huma ċittadini tar-Repubblika tas-Slovenja b'residenza permanenti fis-Slovenja,

huma ċittadini barranin b'residenza permanenti fis-Slovenja, jekk ikun previst fi trattat internazzjonali jew skont kundizzjonijiet ta' reċiproċità.

14 Jekk ninsab f'dan l-Istat Membru u d-debitur għandu r-residenza tiegħu f'pajjiż ieħor:

14.1 Nista' nikseb assistenza ta' awtorità jew organizzazzjoni privata f'dan l-Istat Membru?

Iva. Għajnuna fl-eżekuzzjoni ta' deċiżjonijiet ta' manteniment tiġi pprovdata mill-Fond Pubbliku tal-Boroż ta' Studju, l-Iżvilupp, id-Diżabilità u l-Manteniment tar-Repubblika tas-Slovenja, li hu nnominat bħala l-awtorità ċentrali skont ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 4/2009 tat-18 ta' Diċembru 2008 dwar il-ġurisdizzjoni, il-liġi applikabbli, ir-rikonoxximent u l-eżekuzzjoni tad-deċiżjonijiet u l-kooperazzjoni f'materji relatati ma' obbligi ta' manteniment. Il-Fond Pubbliku tal-Boroż ta' Studju, l-Iżvilupp, id-Diżabilità u l-Manteniment tar-Repubblika tas-Slovenja ġie nnominat ukoll bħala l-awtorità ċentrali skont il-Konvenzjoni tal-Aja dwar l-Irkupru Internazzjonali ta' Manteniment għall-ulied u Forom Oħrajn ta' Manteniment tal-Familja u bħala l-agenzija li tibgħat u li tirċievi skont il-Konvenzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti (New York) dwar l-Irkupru Barra mill-Pajjiż ta' Manteniment.

14.2 Jekk iva, kif nista' nikkuntattja lill-awtorità jew l-organizzazzjoni privata?

Id-dettalji ta' kuntatt huma:

Il-Fond Pubbliku tal-Boroż ta' Studju, l-Iżvilupp, id-Diżabilità u l-Manteniment (Javni štipendijski, razvojni, invalidski in preživninski sklad Republike Slovenije)

Dunajska cesta 20

1000 Ljubljana

Telefown: +386 1 4720 990

Faks: +386 1 4345 899

Email jpsklad@jps-rs.si

Sit web: <http://www.jpi-sklad.si/>

15 Jekk ninsab f'pajjiż ieħor u d-debitur jinsab f'dan l-Istat Membru:

15.1 Nista' nibgħat talba direttament lil tali awtorità jew organizzazzjoni privata f'dan l-Istat Membru?

Le. skont l-Artikolu 55 tar-Regolament (KE) Nru 4/2009, ir-rikorsi għall-eżekuzzjoni ta' manteniment iridu jsiru permezz tal-awtorità ċentrali tal-Istat Membru fejn jirrisjedi r-rikorrent, u wara dan l-awtorità ċentrali tibgħat ir-rikors lill-awtorità ċentrali tas-Slovenja, jiġifieri l-Fond Pubbliku tal-Boroż ta' Studju, l-Iżvilupp, id-Diżabbiltà u l-Manteniment.

15.2 Jekk iva, kif nista' nikkuntattja lil dik l-awtorità jew organizzazzjoni privata u x'tip ta' assistenza nista' nikseb?

Ir-Regolament ma jipprevedi il-kuntatti diretti bejn rikorrent li jirrisjedi barra mill-pajjiż u l-Fond Pubbliku tal-Boroż ta' Studju, l-Iżvilupp, id-Diżabbiltà u l-Manteniment bħala l-awtorità ċentrali.

Il-komunikazzjoni tittratta l-awtorità ċentrali tal-Istat Membru ta' residenza tar-rikorrent. L-awtorità ċentrali tal-Istat Membru ta' residenza tar-rikorrent tipprovdi l-assistenza kollha fil-preżentazzjoni ta' rikors mimli b'mod korrett u kif xieraq għall-eżekuzzjoni tal-manutenzjoni fis-Slovenja, u tgħaddi r-rikors, flimkien ma' kull anness, lill-Fond Pubbliku tal-Boroż ta' Studju, l-Iżvilupp, id-Diżabbiltà u l-Manteniment, li jirrevedi ir-rikors, jitlob kwalunkwe informazzjoni addizzjonali jew korrezzjoni jekk ikun meħtieġ, u jirrappreżenta lir-rikorrent fi proċedimenti ta' eżekuzzjoni quddiem il-qrati u korpi oħra fis-Slovenja.

16 Dan l-Istat Membru huwa marbut bil-Protokoll tal-Aja tal-2007?

Iva.

17 Jekk dan l-Istat Membru mhuwiex marbut bil-Protokoll tal-Aja tal-2007, liema liġi tkun applikabbli għat-talba għal manteniment skont ir-regoli tal-liġi internazzjonali privata tiegħu? X'inhuma r-regoli tal-liġi internazzjonali privata korrispondenti?

/

18 X'inhuma r-regoli fuq l-aċċess għall-ġustizzja f'każijiet transfruntiera fl-UE li jsegwu l-istruttura tal-Kapitolu V tar-Regolament dwar il-Manteniment?

L-għajnuna legali hija disponibbli sabiex jiġu koperti l-ispejjeż tal-proċedimenti. Il-president tal-qorti distrettwali jiddeċiedi dwar l-allokazzjoni tal-għajnuna legali bla ħlas. (l-Artikolu 2 tal-Att dwar l-Għajnuna Legali)

L-għajnuna legali tingħata għal pariri legali, konsulenza legali u servizzi legali oħra previsti mil-liġi, għal kull forma ta' protezzjoni ġudizzjarja quddiem il-qrati kollha b'kompetenza ġenerali u l-qrati speċjalizzati fis-Slovenja, quddiem il-Qorti Kostituzzjonali tar-Repubblika tas-Slovenja u quddiem il-korpi, l-istituzzjonijiet u persuni fis-Slovenja li huma kompetenti biex jiddeċiedu dwar is-soluzzjoni ekstraġudizzjarja tat-tilwim, u flok il-ħlas tal-ispejjeż tal-proċedura ġudizzjarja. (l-Artikolu 7 tal-Att dwar l-Għajnuna Legali)

Il-benefiċjarji taħt dan l-Att huma: 1. ċittadini Sloveni; 2. ċittadini barranin b'residenza permanenti jew b'permess tar-residenza temporanju fis-Slovenja u l-persuni mingħajr ċittadinanza (apolidi) li jgħixu legalment fis-Slovenja; 3. ċittadini barranin oħra taħt kundizzjonijiet ta' reciprocità jew taħt kundizzjonijiet u f'każijiet definitivi fi trattati internazzjonali vinkolanti fuq is-Slovenja; 4. Organizzazzjonijiet mhux governattivi u assoċjazzjonijiet mhux bi skop ta' qligħ u fl-interess pubbliku li huma reġistrati fir-reġistru korrispondenti skont il-liġi applikabbli, f'tilwim marbut mat-tweqqif ta' attivitajiet fl-interess pubbliku jew għal għan li ġew maħsuba għalih; 5. persuni oħra fejn liġi jew trattat internazzjonali li huwa vinkolanti fuq is-Slovenja jipprevedi illi huma intitolati għall-għajnuna legali. (l-Artikolu 10 tal-Att dwar l-Għajnuna Legali)

Il-persuni li jistgħu ikunu benefiċjarji tal-għajnuna legali jistgħu jitolbu għaliha matul kull fażi tal-proċedimenti. Matul l-eżami tat-talbiet għall-għajnuna legali, titqies il-qagħda finanzjarja tar-rikorrent, kif ukoll kundizzjonijiet oħra mfissra f'dan l-Att. (l-Artikolu 11 tal-Att dwar l-Għajnuna Legali)

Skont l-Artikolu 46 tar-Regolament, din ir-rinunza tapplika fil-każijiet kollha fejn it-talba tal-benefiċjarju tkun ibbażata fuq l-Artikolu 56 tar-Regolament u hija marbuta mal-manteniment minħabba relazzjoni bejn ġenituri u ulied u dovut lil persuni taħt il-21 sena.

19 X'inhuma l-miżuri adottati minn dan l-Istat Membru sabiex jiżgura l-funzjonament tal-attivitajiet deskritti fl-Artikolu 51 tar-Regolament dwar il-Manteniment?

Ma ġiet adoddata l-ebda miżura sabiex jiġi implimentat l-Artikolu 51 tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 4/2009.

Din il-paġna web hija parti minn [L-Ewropa Tiegħek](#).

Nilqgħu l-[feedback](#) tiegħek dwar l-utilità tal-informazzjoni pprovduta.

This webpage is part of an EU quality network

L-aħħar aġġornament: 11/12/2020

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Talbiet għal manteniment - Slovakkja

1 X'ifissru l-kunċetti "manteniment" u "obbligu ta' manteniment" f'termini prattiċi? Liema persuni għandhom iħallsu allowance għal-manteniment lil persuna oħra?

Il-benefiċċji u l-obbligi tal-manteniment gejjin direttament mill-Att Nru 36/2005 li jirregola l-familja u jemenda ċerti liġijiet oħrajn ("l-Att dwar il-Familja"). Skont l-Att dwar il-Familja, l-obbligi ta' manteniment jieħdu l-forom li ġejjin:

l-obbligu ta' manteniment tal-ġenituri lejn uliedhom;

l-obbligu ta' manteniment tal-ulied lejn il-ġenituri tagħhom;

l-obbligu ta' manteniment bejn qraba oħrajn;

l-obbligu ta' manteniment bejn il-konjuġi;

l-obbligu ta' manteniment bejn ekskonjuġi;

appoġġ imħallas lil omm mhux mizzewġa biex ikopri l-manteniment u ċerti spejjeż.

Teoretikament, il-kunċett ta' manteniment, fis-sens usa' tiegħu, ipoġġi r-relazzjonijiet tad-dritt tal-familja ta' natura ekonomika fost oqsma speċifiċi għal relazzjonijiet proprjetarji fid-dritt tal-familja. Id-dipendenza tagħhom fuq l-eżistenza ta' relazzjoni tad-dritt tal-familja personali hija partikolarment evidenti hawnhekk.

2 Sa liema età jista' tifel jibbenefika minn allowance għal-manteniment? Hemm regoli differenti għall-manteniment għal-minorenni u għal-adulti?

L-obbligu ta' manteniment tal-ġenituri lejn it-tfal huwa dmir legali li **japplika sakemm it-tfal ikunu kapaċi jfendu għal rashom**. Il-fatt li tifel ikun spjiċċa l-iskola obbligatorja ma jfissirx bilfors li jkun kiseb il-kapaċità li jipprovdi għall-bżonnijiet tiegħu. L-obbligu tal-ġenituri ta' manteniment kontinwu lejn uliedhom jiddependi mill-kapaċitajiet, l-oportunitajiet u l-qagħda finanzjarja ta' wliedhom tul it-taħriġ tat-tfal għal impjeg futur, eż bħala studenti universitarji full-time. **Li t-tfal isiru tal-età ma għandha l-ebda effett ġuridiku fuq id-durata tal-obbligu ta' manteniment. Il-mument li fih tifel isir ġuridikament "kapaċi jfendi għal rasu" jvarja minn każ għall-ieħor**, b'kull wieħed jiġi kkunsidrat individwalment, skont il-merti tiegħu, minn qorti. Il-kapaċità li wieħed ifendi għal rasu normalment tiġi interpretata li tfisser il-kapaċità li jipprovdi għall-bżonnijiet jew spejjeż rilevanti kollha biex jgħix waħdu (jiġifieri bi flusu stess). Din il-kapaċità trid tkun sostenibbli. Introjtu okkazzjonali ma jistax jitqies li jstabbilixxi l-kapaċità biex wieħed jipprovdi għall-bżonnijiet tiegħu.

Fil-prattika, il-qrati joqogħdu fuq il-fatt li l-obbligu ta' manteniment tal-ġenituri huwa flessibbli minħabba li l-parentela mid-demem mhix limitata biż-żmien u għalhekk dan l-obbligu jista' jiġgedded jekk, pereżempju, it-tfal jiddeċiedu li jistudjaw iktar tard jew jekk ma jkunux ammessi fl-Università malli jispjiċċaw l-iskola sekondarja. Skont il-ġurisprudenza – meta wieħed iqis in-nuqqas attwali ta' oportunitajiet ta' xogħol għal min ikun għadu kif iggradwa jew spjiċċa l-iskola – korsijiet addizzjonali li jippermettulhom isibu impjeg f'qasam li mhux dak li studjaw għalih sa dak il-punt jistgħu jitqiesu wkoll bħala t-tkompliġja ta' taħriġ vokazzjonali tal-wild.

Meta wild jibda jaqla' introjtu regolari minn impjeg, impriża ta' negozju, eċċ., il-kompitu tad-deċiżjoni dwar jekk l-obbligu ta' manteniment intemmx isir eħfef. Minħabba s-sitwazzjoni fis-suq tax-xogħol, l-eżistenza ta' ħafna iktar forum ta' studju u istituzzjonijiet edukattivi, il-bżonn ta' tagħlim tal-lingwi biex wild ikun jista' jipprattika t-taħriġ tiegħu, korsijiet ta' taħriġ mill-ġdid, tkompliġja tal-edukazzjoni, permanenzi ta' studju f'pajjiżi oħra, u l-bżonn li jkollu kwalifiki aħjar, jagħmluha iktar diffiċli għall-qrati li jstabbilixxu l-mument meta wild ikun jibda jfendi għal rasu. Xi wħud minn dawn il-forom (ta' tkompliġja tat-taħriġ) jistgħu jkun meħtieġa, b'mod partikolari, jekk il-ġenitur li jkollu jhallas ikollu mezzi sinifikanti. B'mod parallel għal dan, l-interessi tal-wild, li jirriflettu l-kapaċitajiet u t-talenti tiegħu, iridu jitqiesu sabiex il-wild jitgħallem il-ħiliet adatti għall-impjeg futur. Madankollu huwa legittimu li dawn il-ħiliet jiġu implimentati kmieni biex jiġu evitati abbużi tal-manteniment mill-ġenituri billi jintużaw sempliċement biex jiġi evitat ix-xogħol (manifestat pereżempju meta l-ulied jitolu xogħolhom apposta).

Il-limitu tal-età ta' 18-il sena għandu importanza meta narawh mil-lat proċedurali. Sakemm it-tifel ikun għadu taħt l-età, il-qorti tista' tiftaħ proċedimenti għall-manteniment ex officio; ladarba jsir tal-età, il-proċedimenti jkun jistgħu jinfethu biss b'rikors. Rikors, ipprezentat minn wild adult, jista' jkun dirett lejn ġenitur wieħed jew lejn iż-żewġ ġenituri u jrid jiddikjara l-ammont tal-manteniment li qed jitlob u minn meta jrid li jibda jithallas. Il-qorti trid tibqa' stretta fil-konfini tat-talba għall-manteniment ta' wild adult li jrid jiġi aġġustat, peress li tali kawżi mhumiex proċedimenti ta' kura tat-tfal skont l-Artikolu 111 et seq. tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili Mhux Kontenzjuża.

3 Għandi applikka għand awtorita kompetenti jew qorti biex nikseb manteniment? X'inhuma l-elementi ewlenin ta' din il-proċedura?

Jekk il-parti intitolata u l-parti responsabbli ma jilhqax ftehim, tkun qorti distrettwali bil-ġurisdizzjoni dovuta li tiddeċiedi dwar obbligu tal-manteniment. Flief f'każijiet li jinvolvu obbligu ta' manteniment tal-ġenituri lejn uliedhom minuri, il-qorti tiftaħ il-proċedimenti wara rikors ipprezentat mill-parti intitolata (ir-rikorrent) kontra l-parti responsabbli (l-intimat). Il-proċedimenti dwar il-manteniment għal tfal taħt l-età jistgħu jinfethu mill-qorti *ex officio* (l-Artikolu 23 tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili Mhux Kontenzjuża) minħabba li f'dawn il-każijiet il-qorti jkollha d-dmir tal-kura tal-minuri.

Kulhadd jista' jidher quddiem il-qorti awtonomament bħala parti fil-proċedimenti (jiġifieri jkollhom *locus standi*) sakemm ikollu l-kapaċità li jkseb id-drittijiet u jassumi l-obbligi bl-azzjonijiet tiegħu stess. Persuni naturali li ma għandhomx *locus standi* (eż. tfal taħt l-età) iridu jkun rappreżentati mit-tutor tagħhom (l-Artikolu 68 tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili Kontenzjuża).

Minbarra rappreżentanza statutorja, is-CSP u l-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili Mhux Kontenzjuża jagħmlu distinzjoni wkoll bejn ir-rappreżentanza tal-partijiet fil-proċedimenti bi prokura u rappreżentanza wara deċiżjoni tal-qorti.

Tfal taħt l-età ma jistgħux ikunu rappreżentati minn ġenitur f'kawżi li jikkonċernaw atti ġuridici li jistgħu johlqu kunflitt bejn l-interessi tal-ġenituri u dawk tat-tfal taħt l-età jew bejn l-interessi tat-tfal taħt l-età bejniethom irrapreżentati mill-istess ġenitur. F'din is-sitwazzjoni, il-qorti taħtar tutor ad litem biex jirrapreżenta lit-tfal waqt il-proċedimenti jew waqt att ġuridiku partikolari.

4 Tista ssir talba f'isem qarib (jekk iva, liema grad), jew minorenni?

Ara t-twegiba għall-mistoqsija 3.

5 Jekk qed naħseb biex inressaq il-każ quddiem il-qorti, kif inkun naf liema qorti għandha l-ġurisdizzjoni?

Il-ġurisdizzjoni territorjali hija ddefinita mill-Artikolu 3 tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili Mhux Kontenzjuża. Il-ġurisdizzjoni *in rem* hija rregolata mill-Artikolu 12 tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili Kontenzjuża. Il-qrati distrettwali dejjem ikollhom ġurisdizzjoni territorjali fl-ewwel istanza. Ġeneralment, il-qorti li l-intimat ikun jirrisjedi fil-ġurisdizzjoni tagħha (jiġifieri l-persuna li r-rikors ikun dirett lejha) hija kompetenti, jiġifieri tapplika r-regola ta' ġurisdizzjoni territorjali bbażati fuq il-qorti ordinarja tal-intimat. Il-qorti ordinarja li jkollha ġurisdizzjoni fuq l-intimat hija l-qorti li l-persuna tirrisjedi fil-ġurisdizzjoni tagħha jew, jekk ħadd ma jkun residenti, il-qorti li l-persuna tkun qed toqgħod fil-ġurisdizzjoni tagħha. Il-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili Mhux Kontenzjuża jistipula esplicitament il-każijiet speċjali fejn din ir-regola ma tkunx osservata. **Il-qorti li tifel taħt l-età jkun jirrisjedi fil-ġurisdizzjoni tagħha minħabba arrangament tal-ġenituri jew skont ordni ġudizzjarja, jew fejn ikun jirrisjedi t-tifel għal raġunijiet oħra, hija kompetenti biex tikkunsidra talba għal manteniment** (din tissejjaħ ġurisdizzjoni territorjali esklużiva skont l-Artikolu 112(1) tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili Mhux Kontenzjuża).

6 Bħala applikant, neħtieġ intermedjarju biex inressaq il-każ quddiem il-qorti (pereżempju avukat, awtorità ċentrali jew lokali, eċċ.)? Jekk le, liema proċeduri japplikaw?

Cf. it-twegibiet għall-mistoqsijiet 3 u 4.

Rikorrent (benefiċjarju) b'*locus standi* jista' jipprezenta rikors biex jiftaħ il-proċedimenti, jiġifieri mingħajr ma jkun rappreżentat, lill-qorti li jkollha l-ġurisdizzjoni. L-Artikolu 127 tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili Kontenzjuża jistipula d-dettalji ġenerali tar-rikors li jiftaħ il-proċedimenti: il-qorti riċevitriċi, il-persuna li tipprezenta r-rikors, il-każ ikkonċernat u x'jintieq ir-rikorrent, u firma.

Minbarra d-dettalji ġenerali, rikors li jiftaħ il-proċedimenti jrid jipprovdi ċerta informazzjoni speċifika kif stipulat fl-Artikoli 25 u 26 tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili Mhux Kontenzjuża. Rikors li jiftaħ proċedimenti tal-manteniment irid jispeċifika wkoll l-ammont tal-manteniment mitlub u minn meta jrid jibda jithallas.

Ir-rikors jistgħu jiġu pprezentati bil-miktub, fuq karta jew inkella elettronikament. Rikors elettroniku pprezentat mingħajr awtorizzazzjoni skont il-leġiżlazzjoni speċjali rilevanti jrid jintbagħat ukoll fuq karta jew elettronikament b'awtorizzazzjoni skont il-leġiżlazzjoni speċjali rilevanti. Rikors f'kawżi ta' manteniment jistgħu jsiru wkoll bil-fomm u jiġu rreġistrati fil-minuti.

L-għadd ta' kopji ta' rikors meħtieġ, bl-annessi inkluzi, irid jiġi pprezentat biex il-qorti żżomm kontroparti oriġinali u kull parti tirċievi kopja oriġinali, bl-annessi inkluzi kif ikun meħtieġ. Jekk parti tonqos milli tipprovdi l-għadd ta' kopji u annessi meħtieġa, il-qorti tagħmel il-kopji hi a spejjeż tal-parti.

7 Irrid inhallas xi miżati biex inressaq il-każ quddiem il-qorti? Jekk iva, kemm jistgħu jtitlghu? Jekk ma jkollix biżżejjed mezzij finanzjarji, nista' ningħata għajjuna legali li tkopri l-ispejjeż tal-proċedura?

It-tariffi li jridu jithallsu għall-atti jew il-proċeduri mmexxija mill-qorti huma rregolati mill-Att dwar il-Kunsill Nazzjonali Slovakk Nru 71/1992 dwar it-tariffi tal-qorti u l-kopji tal-annotazzjonijiet fil-fedina penali. It-tariffi jinżammu b'referenza għal lista ta' tariffi tal-qorti. Din il-leġiżlazzjoni tipprevedi wkoll eżenzjonijiet minn tariffi tal-qorti bbażati fuq ċirkostanzi personali jew skont is-sugġett.

Fil-kuntest tal-manteniment, id-dispożizzjonijiet li ġejjin huma importanti:

Il-proċedimenti relatati mal-protezzjoni ġudizzjarja tat-tfal huma fost dawk eżentati fuq il-bażi tas-sugġett. Dan ifisser li l-proċedimenti relatati mat-talbiet għal manteniment ta' tfal taħt l-età huma eżenti wkoll mit-tariffi tal-qorti.

Skont il-kriterji taċ-ċirkostanzi personali, l-eżenzjonijiet mit-tariffi tal-qorti japplikaw:

għar-rikorrenzi fi proċedimenti għal ordni ta' manteniment, proċedimenti għal żieda fil-manteniment, kif ukoll fi proċedimenti għall-ħlas tardiv tal-manteniment u proċedimenti għar-rikonoxximent jew id-dikjarazzjoni ta' eżegwibbiltà ta' ordni għal manteniment barrani;

għall-omnijiet mhux miżżewġin fi proċedimenti għal manteniment u għall-ħlas ta' ċerti spejjeż relatati mat-tqala u mat-twellid.

Il-Partita 8 fil-Lista ta' Tariffi tal-Qorti tikkwota t-tariffi għall-proċedimenti relatati għat-talbiet għal manteniment bejn miżżewġin u bejn eksmiżżewġin:

Il-Partita 8	
a) għar-rikorsi li jitolbu manteniment bejn il-miżżewġin, bejn l-eksmiżżewġin u talbiet għal manteniment bejn qraba oħrajn, u għar-rikorsi li jitolbu żieda fil-manteniment	2% tal-prezz tas-sugġett, mhux inqas minn EUR 16,50
b) għal rikorsi li jitolbu t-tnaqqis jew il-kanċellazzjoni ta' manteniment bejn il-miżżewġin, bejn l-eksmiżżewġin jew talbiet għal manteniment bejn qraba oħrajn	2% tal-prezz tas-sugġett tal-kawża, mhux inqas minn EUR 16,50

Meta l-lista tat-tariffi ma tkunx tistipula rata partikolari u l-kawża la tkun taqa' fil-kategorija ta' ċirkostanzi personali u lanqas ma taqa' fil-kategorija tas-sugġett, japplikaw it-tariffi msemmija fil-Partita 1 tal-Lista tat-Tariffi tal-Qorti:

Il-Partita 1	
Għal rikors li jiftaħ il-proċedimenti, sakemm ma tkunx stipulata rata speċifika,	
a) tal-prezz (ħlas) tas-sugġett tal-kawża jew tal-valur tas-sugġett tat-tilwima	6%, mhux inqas minn EUR 16,50, mhux iktar minn EUR 16 596,50, f'kawzi kummerċjali ta' mhux iktar minn EUR 33 193,50

Il-Qorti tista', fuq talba, tagħti eżenzjoni mill-ħlas tat-tariffi tal-qorti jekk dan ikun iġġustifikat miċ-ċirkostanzi tal-parti (l-Artikolu 254 tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili Kontenzjuża). Iċ-ċirkostanzi tal-partijiet iridu jiġu ddokumentati fid-dawl tad-deċiżjoni tal-qorti dwar ir-rikors.

Il-mekkanizmu għall-ghoti tal-ghajnuna legali u l-metodu biex tinghata miċ-Ċentru tal-Għajnuna Legali għall-persuni fiżiċi li, minħabba diffikultajiet, ma jistgħux jużaw is-servizzi legali sabieħ jeżerċitaw dovutament u jiddefendu jeddijiethom, u sa liema punt tinghata l-għajnuna legali, huma rregolati mill-Att Nru 327/2005 dwar l-ghoti ta' għajnuna legali lil persuni zvantagġsati u li jemenda l-Att Nru 586/2003 dwar il-professionijiet legali u li jemenda l-Att Nru 455/1991 dwar in-negozji liċenzjati (l-Att dwar in-Negozji), kif emendat, kif emendat mill-Att Nru 8/2005. Il-liġi ta' hawn fuq tistabbilixxi wkoll il-kriterji għall-ghoti tal-ghajnuna legali, il-proċedura li trid tiġi segwita mill-persuni fiżiċi u mill-awtoritajiet kompetenti fil-proċedimenti relatati ma' applikazzjonijiet għall-ghajnuna legali u l-organizzazzjoni istituzzjonali tal-ghoti tal-ghajnuna legali.

8 X'tip ta' manteniment x'aktarx tagħti l-qorti? Kif jiġi kkalkulat l-ammont tal-manteniment? Id-deċiżjoni tal-qorti tista' tiġi riveduta jekk jinbidlu l-gholi tal-ħajja jew iċ-ċirkostanzi familjari? Jekk iva, kif (pereżempju permezz ta' sistema tal-indiċjar awtomatiku)?

Fis-Slovakkja, il-liġi ma tispeċifikax l-ammont partikolari tal-manteniment.

Fi kwistjonijiet familjari, il-qorti jridu dejjem jikkunsidraw kull kawża individwalment, abbażi taċ-ċirkostanzi partikolari, u għalhekk il-liġi ma tispeċifika l-ebda ammont partikolari ta' manteniment. Fil-fatt, fi kwistjonijiet familjari, iktar minn kull qasam ieħor, att leġiżlattiv ma jistax jiġbor f'pakkett għal kullhadd id-diversità kollha tal-ħajja.

Skont l-Artikolu 75(1) tal-Att dwar il-Familja, meta tiddetermina l-ammont tal-manteniment il-qorti tqis **il-bżonnijiet leġittimi tal-benefiċjarju**, kif ukoll **il-kapaċitajiet, l-opportunitajiet u l-qagħda finanzjarja tal-parti responsabbli**. Il-qorti tikkunsidra wkoll il-kapaċitajiet, l-opportunitajiet u l-qagħda finanzjarja tal-parti responsabbli f'kazijiet fejn, għall-ebda raġuni materjali, il-parti responsabbli titlaq impjeg decenti jew tajjeb, jew iċċedi sors ta' introjtu regolari; hija tqis ukoll kull riskju finanzjarju raġonevoli meħud mill-parti responsabbli.

Fil-każ ta' manteniment mill-ġenituri għat-tfal, iż-żewġ ġenituri jridu jikkontribwixxu għall-manteniment ta' wliedhom skont il-kapaċitajiet, l-opportunitajiet u l-qagħda finanzjarja tagħhom. It-tfal għandhom il-jedd ikollhom l-istess standard tal-għajxien tal-ġenituri. Fid-determinazzjoni tal-ammont ta' manteniment li jrid jithallas, il-qorti tqis liem ġenitur jieħu ħsieb it-tfal u sa liema punt. Meta l-ġenituri jaqsmu l-kustodja ta' tfal taħt l-età bejniethom, il-qorti tqis ukoll l-ammont ta' żmien fir-residenza ta' kull ġenitur biex tiddetermina l-ammont tal-manteniment, inkella l-qorti tista' tiddeċiedi li sakemm it-tfal ikunu f'residenza li talterna bejn iż-żewġ ġenituri, ma hemmx għalfejn jinghata manteniment.

L-Artikolu 62(3) tal-Att dwar il-Familja jstabbilixxi **ammont minimu għall-manteniment** (bħalissa EUR 27,13): *Irrispettivament mill-kapaċità, l-opportunitajiet u ċ-ċirkostanzi finanzjarji, kull ġenitur huwa obbligat li jissodisfa l-obbligu ta' manteniment minimu, li huwa 30% tal-minimu ta' sussistenza għal tfal taħt l-età u tfal dipendenti kif stipulat fil-liġi rilevanti.*

Skont l-Artikolu 78 tal-Att dwar il-Familja, **akkordji u ordnijiet ġudizzjarji fir-rigward ta' talbiet għal manteniment jistgħu jiġu riveduti jekk jinbidlu ċ-ċirkostanzi**. Minbarra l-manteniment għat-tfal taħt l-età (cf. l-Artikolu 121 tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili Mhux Kontenzjuża), ordnijiet ta' manteniment jistgħu jiġu alterati jew ikkanċellati biss wara li ssir talba għalhekk. Jekk il-manteniment għal tifel taħt l-età jiġi kkanċellat jew imnaqqas retroattivament għal ċertu perjodu li għadda, kull ammont minfuq ma jiġix rifondut. Meta ċ-ċirkostanzi jinbidlu, jitqies dejjem l-gholi tal-ħajja.

9 Kif jithallas il-manteniment u lil min?

Il-manteniment ġeneralment jithallas mill-parti responsabbli (id-debitur) lill-parti intitolata (il-kreditur).

Skont l-Artikolu 76 tal-Att dwar il-Familja, il-manteniment irid jithallas f'ammonti regolari u rikorrenti dovuti b'xahar 'il quddiem. Talbiet reciproki jistgħu jitpaċew biss mat-talbiet għall-manteniment bi qbil. Talbiet li jinvolvu l-manteniment għal tfal taħt l-età ma jistgħux jitpaċew. Jekk il-parti responsabbli tkun qiegħda tard fil-ħlas ta' manteniment ordnat mill-qorti, il-benefiċjarju huwa intitolat jitlob il-ħlas ta' penali għall-ħlas tardiv fuq l-ammont dovut skont id-dispożizzjonijiet tad-dritt ċivili. Kull ħlas li jsir akkont tal-manteniment jiġi l-ewwel allokat lill-ammont prinċipali u mbagħad, ladarba l-ammont prinċipali jithallas kollu, jiġi allokat għall-penali għal ħlas tardiv.

Fil-każ ta' manteniment għal tfal taħt l-età, il-qorti stabbilew ġurisprudenza li titlob li l-ġenitur li ma jkollux il-kustodja jthallas il-manteniment lill-ġenitur li jieħu ħsieb it-tfal personalment u biex dan jagħmlu sa data partikolari kull xahar.

10 Jekk il-persuna kkonċernata (id-debitur) ma thallasx volontarjament, x'azzjoni tista' tittieħed biex tkun imġiegħla thallas?

Il-bailiffs jintużaw biex jaraw li l-ħlasijiet ta' manteniment jiġu eżegwiti. Proċedimenti ta' eżekuzzjoni jinfethu b'talba għal eżekuzzjoni. Il-proċedura hija rregolata mill-Att dwar il-Kunsill Nazzjonali tar-Repubblika Slovakkja Nru 233/1995 dwar l-uffiċjali tal-qorti u attivitajiet ta' sekwestru (l-Att dwar il-Proċedura Eżekuttiva) u li jemenda ċerti liġijiet oħra, kif emendat. Spiss, obbligi ta' manteniment jiġu rkuprati b'sekwestru fuq il-qligħ jew introjtu ieħor tal-parti responsabbli. Jekk jinghata mandat eżekuttiv li jimponi l-obbligu li tithallas somma flus, hemm għażliet oħra minbarra s-sekwestru fuq il-qligħ jew introjtu ieħor għall-irkupru ta' manteniment dovut: mandat ta' sekwestru fuq dejn ta' parti terza, il-bejgħ ta' beni mobbli, il-bejgħ ta' titoli, il-bejgħ ta' proprjetà immobbli, il-bejgħ ta' negozju, jew ordni għas-sospensjoni tal-liċenzja tas-sewqan. Din tal-aħħar hija partikolarment importanti fil-kuntest ta' rkupru ta' manteniment. Il-bailiff jista' jordna s-sospensjoni tal-liċenzja tas-sewqan ta' kull min ma jikkonformax ma' ordni ta' manteniment mill-qorti. Il-bailiff jinforma lill-korp tal-pulizija kompetenti bil-mandat eżekuttiv tas-sospensjoni ta' liċenzja tas-sewqan. Malli r-raġunijiet għall-eżekuzzjoni jissolvew, il-bailiff minnufih joħroġ ordni biex titneħħa s-sospensjoni tal-liċenzja tas-sewqan.

11 Jekk joghġbok iddeskrivi fil-qosor kwalunkwe limitazzjonijiet fl-infurzar, b'mod partikulari regoli għall-protezzjoni tad-debitur u limitazzjoni jew perjodi ta' preskrizzjoni fis-sistema tal-infurzar tiegħek

L-Artikolu 77 tal-Att dwar il-Familja jistipula li ma hemm l-ebda perjodu ta' preskrizzjoni għall-irkupru ta' talbiet għal manteniment. Madankollu, il-manteniment jista' jingħata biss minn dak inhar li jinfetħu l-proċedimenti ġudizzjarji. Il-manteniment ta' t'fal taħt l-età jista' jiġi ordnat retroattivament għal mhux aktar minn tliet snin minn dak inhar tal-ftuħ tal-proċedimenti, imma jrid ikun hemm raġunijiet li jkun jisthoqqilhom kunsiderazzjoni speċjali. Il-perjodi preskrittivi japplikaw għall-intitolament għal diversi pagamenti rikorrenti ta' manteniment.

L-Artikolu 101 tal-Kodiċi Ċivili (l-Att Nru 40/1964) jistabbilixxi l-perjodi preskrittivi kif ġej:

(1) *Meta l-intitolament ikun ingħata b'deċizzjoni finali ta' qorti jew korp ieħor, dan għandu jiskadi għaxar snin mid-data li kellu jkun issodisfat. Meta l-intitolament ikun ġie rikonossut bil-miktub mill-parti responsabbli fir-rigward tar-raġunijiet u l-ammont involut, dan għandu jiskadi għaxar snin mid-data ta' meta jkun sar ir-rikonossiment; jekk ir-rikonossiment speċifika data ta' skadenza għall-konformità, il-perjodu preskrittiv għandu jibda jiddekorri mill-iskadenza ta' dik id-data.*

(2) L-istess perjodu preskrittiv japplika għall-ħlasijiet individwali speċifikati fid-deċizzjoni jew fir-rikonossiment tal-intitolament; il-perjodu preskrittiv għall-ħlasijiet individwali jibda minn dak inhar li jsiru dovuti. Meta d-dejn kollu jsir dovut minħabba nuqqas li jsir wieħed mill-ħlasijiet, il-perjodu preskrittiv għandu jibda jiddekorri mid-data meta kellu jsir il-ħlas li ma sarx.

(3) *Il-perjodu preskrittiv għall-imgħax u l-ħlasijiet rikorrenti għandu jkun ta' tliet snin; madankollu, fil-każ ta' intitolamenti koperti minn sentenza finali jew rikonossuta bil-miktub, dan il-perjodu preskrittiv għandu japplika biss għall-imgħax u l-ħlasijiet rikorrenti li jkunu saru dovuti wara li s-sentenza tkun saret finali jew wara r-rikonossiment.*

12 Teżisti organizzazzjoni jew awtorità li tista' tghini nirkupra l-manteniment?

Ma hemm l-ebda awtorità speċjali maħsuba biex tipprovdi "assistenza" jew għajnuna għall-irkupru ta' manteniment f'kawzi nazzjonali.

F'kawzi li jinvolvu pajjiż barrani, iċ-Ċentru għall-Protezzjoni Legali Internazzjonali tat-Tfal u ż-Żgħażaġh (*Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže*) jista' jgħin. Iċ-Ċentru jgħin biex jiġi rkuprat manteniment f'każijiet fejn il-persuna responsabbli tħallas il-manteniment għal tifel li jgħix barra l-pajjiż filwaqt li l-benefiċjarju jkun jgħix fis-Slovakkja jew viċi versa, jiġifieri, jekk il-benefiċjarju jkun jgħix barra l-pajjiż u jkun qed jirkupra l-manteniment mingħand parti responsabbli li l-post ta' residenza abitwali tagħha huwa s-Slovakkja.

13 Jistgħu l-organizzazzjonijiet (statali jew privati) lħallsu kompletament jew parzjalment il-manteniment f'isem id-debitur?

L-Att Nru 201/2008 dwar il-manteniment ta' sostituzzjoni u li jemenda l-Att Nru 36/2005 dwar il-familja u li jemenda ċerti liġijiet, fl-ambitu tat-tifsira tad-Deċizzjoni Nru 615/2006 tal-Qorti Kostituzzjonali tar-Repubblika Slovakkja (*Ústavný súd*), jipprevedi mekkanizmu fejn jista' jingħata manteniment ta' sostituzzjoni mill-Istat (l-uffiċċju tax-xogħol, l-affarijiet soċjali u tal-familja – *úrad práce, sociálnych vecí a rodiny*) lill-benefiċjarji. Il-manteniment ta' sostituzzjoni jagħti kontribuzzjoni għall-manteniment ta' t'fal dipendenti f'każijiet fejn il-parti responsabbli tonqos milli tħallas kif tkun ordnata tagħmel minn deċizzjoni finali tal-qorti jew skont akkordju approvat mill-qorti.

14 Jekk ninsab f'dan l-Istat Membru u d-debitur għandu r-residenza tiegħu f'pajjiż ieħor:

14.1 Nista' nikseb assistenza ta' awtorità jew organizzazzjoni privata f'dan l-Istat Membru?

Iva.

14.2 Jekk iva, kif nista' nikkuntattja lill-awtorità jew l-organizzazzjoni privata?

Iċ-Ċentru għall-Protezzjoni Legali Internazzjonali tat-Tfal u ż-Żgħażaġh twaqqaf mill-Ministeru Slovakk għax-Xogħol, l-Affarijiet Soċjali u l-Familja, li jgħestih direttament bħala organizzazzjoni ffinanzjata mill-istat li tipprovdi protezzjoni legali għat-tfal u ż-żgħażaġh meta jkun involut pajjiż barrani. Iċ-Ċentru jkopri s-Slovakkja kollha u ilu jopera mill-1 ta' Frar 1993.

Skont l-Att Nru 195/1998 dwar l-għajnuna soċjali, kif emendat, iċ-Ċentru ġie kklassifikat bħala awtorità governattiva għall-għajnuna soċjali mill-1 ta' Lulju 1998. Dettalji ta' kuntatt/Indirizz:

Špitálska 8, P. O. BOX 57, 814 99 Bratislava,

E-mail: cipc@cipc.gov.sk, info@cipc.gov.sk,

Tel.: +421 2 2046 3208, +421 2 2046 3248,

Faks: + 421 2 2046 3258, linja telefonika għal kull ħin (emerġenzi biss) + 421 915 405 954.

Fir-Repubblika Slovakkja, iċ-Ċentru huwa awtorità ċentrali skont ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 4/2009 tat-18 ta' Diċembru 2008 dwar il-ġurisdizzjoni, il-liġi applikabbli, ir-rikonossiment u l-eżekuzzjoni tad-deċizzjonijiet u l-kooperazzjoni f'materji relatati ma' obbligi ta' manteniment (ir-"Regolament dwar il-Manteniment") u skont il-Konvenzjoni tal-Aja tal-2007 dwar l-irkupru Internazzjonali tal-Manteniment għat-Tfal u Forom Oħra ta' Manteniment tal-Familja.

15 Jekk ninsab f'pajjiż ieħor u d-debitur jinsab f'dan l-Istat Membru:

15.1 Nista' nibgħat talba direttament lill awtorità jew organizzazzjoni privata f'dan l-Istat Membru?

Ma tistax tindirizza talba minn barra l-pajjiż direttament lill-Ċentru. Persuna li tkun qed titlob il-ħlas ta' manteniment u li tkun tgħix f'pajjiż ieħor trid tikkuntattja lill-awtoritajiet kompetenti f'dak il-pajjiż, li mbagħad jirreferu t-talba lill-Ċentru Slovakk.

15.2 Jekk iva, kif nista' nikkuntattja lill dik l-awtorità jew organizzazzjoni privata u x'tip ta' assistenza nista' nikseb?

----

16 Dan l-Istat Membru huwa marbut bil-Protokoll tal-Aja tal-2007?

Ir-Repubblika Slovakkja hija marbuta mill-Protokoll tal-Aja tat-23 ta' Novembru 2007 dwar il-liġi applikabbli għall-obbligi ta' manteniment.

17 Jekk dan l-Istat Membru mhux marbut bil-Protokoll tal-Aja tal-2007, liema liġi tkun applikabbli għat-talba għal manteniment skont ir-regoli tal-liġi internazzjonali privata tiegħu? X'inhuma r-regoli tal-liġi internazzjonali privata korrispondenti?

----

18 X'inhuma r-regoli fuq l-aċċess għall-ġustizzja f'każijiet transfruntiera fl-UE li jsegwu l-istruttura tal-Kapitolu V tar-Regolament dwar il-Manteniment?

F'kawzi ta' manteniment transfruntieri, id-dispozzjonijiet tal-għajnuna legali jiddependu mill-applikazzjoni tal-Artikolu 44(3) tar-Regolament dwar il-Manteniment. L-Awtorità Ċentrali għas-Slovakkja hija iċ-Ċentru għall-Protezzjoni Legali Internazzjonali tat-Tfal u ż-Żgħażaġh. Hija tipprovdi s-servizzi tagħha mingħajr ħlas, u b'hekk tippermetti lill-partijiet fi proċedimenti ordinarji li jiddeterminaw jew ibiddlu l-obbligi ta' manteniment fis-Slovakkja biex imexxu dawn il-proċedimenti mingħajr ma jkunu jeħtieġu għajnuna legali.

Meta l-proċedimenti ma jistgħux jitwettqu mingħajr għajnuna legali, din tiġi pprovduta mingħajr ħlas għall-persuni taħt l-età ta' 21 sena f'konformità mal-Artikolu 46 tar-Regolament. Din l-għajnuna legali tingħata **miċ-Ċentru għall-Għajnuna Legali** skont l-Att Nru 327/2005 li jirregola l-għoti ta' għajnuna legali lill-persuni fi bżonn finanzjarju (l-Att dwar l-Għajnuna Legali), kif emendat.

Meta l-Artikolu 46 tar-Regolament ma jkunx japplika, l-għajnuna legali tingħata mingħajr ħlas skont l-Att dwar l-Għajnuna Legali lill-min jittlobha ladarba jkun jissodisfa l-kriterji stabbiliti fih.

Min jittlob l-għajnuna legali imma ma jkunx jissodisfa l-kriterji, ikollu jħallas t-tariffi tal-qorti skont l-Att Nru 71/1992 li jirregola t-tariffi tal-qorti u t-tariffi għall-estratti mir-reġistru kriminali. Il-proċedimenti f'kawzi li jinvolvu l-obbligu reciproku ta' manteniment bejn il-ġenituri u t-tfal huma eżenti mit-tariffi tal-qorti stabbiliti f'dan l-Att. Ir-rikorrenti fi proċedimenti fejn irid jiġi ddeterminat jew miżjud il-manteniment huma wkoll personalment eżentati mill-ħlas tat-tariffi tal-

qorti. Barra minn hekk, il-partijiet fil-proċediment iħallsu l-ispejjeż tal-kawża li ġarrbu huma stess kif ukoll dawk tar-rappreżentanti legali tagħhom. Spejjeż jiġu maqsuma u mħallsa mill-partijiet fi proporzjon mal-involvement fil-kawża u fil-proċedimenti. Fil-każ ta' manteniment għal persuna adulta, il-qorti tagħti lirkorrenz rebbieh l-ispejjeż meħtieġa għall-eżekuzzjoni xierqa jew għall-protezzjoni tad-dritt kontra l-parti telliefa.

19 X'inhuma l-miżuri adottati minn dan l-Istat Membru sabiex jiżgura l-funzjonament tal-attivitajiet deskritti fl-Artikolu 51 tar-Regolament dwar il-Manteniment?

L-Awtorità Ċentrali skont it-tifsira tal-Artikolu 49(1) tar-Regolament dwar il-Manteniment hija ċ-Ċentru għall-Protezzjoni Legali Internazzjonali tat-Tfal u ż-Żgħażaġh, li ġie stabbilit fl-1 ta' Frar 1993. Minħabba li ċ-Ċentru kien diġà qed jopera b'naħa l-awtorità ta' trażmissjoni u l-awtorità li qed tircievi għall-irkupru tal-manteniment taħt ftehimiet internazzjonali (b'mod partikolari, il-Konvenzjoni dwar l-Irkupru Barra mill-Pajjiż tal-Manteniment tal-20 ta' Ġunju 1956) qabel ir-Regolament dwar il-Manteniment, ma kienx hemm bżonn li jittiehdu miżuri speċjali għall-kompiti tal-awtorità ċentrali stabbiliti fl-Artikolu 51 ta' dak ir-Regolament. Meta daħal fis-seħh ir-Regolament dwar il-Manteniment, iċ-Ċentru kien jeħtieġ biss li jagħmel xi bidliet organizzattivi minuri li jikkonċernaw il-persunal.

Din il-paġna web hija parti minn [L-Ewropa Tiegħek](#).

Nilqgħu l-[feedback](#) tiegħek dwar l-utilità tal-informazzjoni pprovduta.

This webpage is part of an EU quality network

L-aħħar aġġornament: 16/12/2020

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Talbiet għal manteniment - Finlandja

1 X'ifissru l-kunċetti "manteniment" u "obbligu ta' manteniment" f'termini prattiċi? Liema persuni għandhom iħallsu allowance għall-manteniment lil persuna oħra?

L-Att (Finlandiż) dwar il-Manteniment tat-Tfal (704/1975) jistabbilixxi d-dispożizzjonijiet dwar il-manteniment tat-tfal.

Skont dan l-Att, minuri għandu dritt għal manteniment xieraq. Dan ifisser illi jridu jiġu indirizzati l-bżonnijiet materjali u psikoloġiċi tat-tfal fid-diversi stadji tal-iżvilupp tagħhom u li jiġu koperti l-ispejjeż għall-kura u l-edukazzjoni tagħhom, kif ikun meħtieġ, kif ukoll spejjeż relatati oħra.

Il-minuri għandu dritt għall-manteniment mingħand il-ġenituri tiegħi, li huma responsabbli għalih, skont il-kapaċità tagħhom. Jekk il-ġenituri ma jerfax ir-responsabbiltà tal-obbligu tal-manteniment tiegħu lejn it-tfal, jew jekk it-tfal ma jgħix mal-ġenitur tagħhom fuq bażi permanenti, dak il-ġenitur jista' jiġi ordnat iħallas il-manteniment ta' dawk it-tfal.

Il-ġenituri ma għandhomx dritt jircievu manteniment mingħand it-tfal tagħhom.

L-Att (Finlandiż) dwar iż-Żwieġ (234/1929) jistabbilixxi id-dispożizzjonijiet dwar il-manteniment għall-konjuġi.

Fi żwieġ, kull konjuġi għandu responsabbiltà rigward l-ispejjeż komuni tal-familja u l-manteniment tal-konjuġi l-ieħor, skont il-kapaċità tiegħu.

Jekk il-konjuġi ma jerfax ir-responsabbiltà tiegħu li jħallas il-manteniment jew jekk il-konjuġi jgħix għal rashom, wieħed minnhom jista' jiġi ordnat iħallas il-manteniment lill-ieħor.

Wara d-divorzju, parti minnhom għandha l-obbligu tħallas il-manteniment lill-ekskonjuġi tagħha jekk il-partijiet daħlu fi ftehim rigward dan u d-dipartiment tas-servizzi soċjali tal-awtorità lokali approvat dan il-ftehim. Jekk il-koppja tikseb id-divorzju, il-qorti tista' tordna lil parti minnhom biex tħallas il-manteniment lill-parti li għandha bżonnu. Fil-ġurisprudenza Finlandiża, madankollu, huwa rari illi parti tiġi ordnata tħallas il-manteniment lill-konjuġi tagħha. B'mod ġenerali, wara divorzju l-partijiet imantnu lilhom infushom.

Id-dritt ta' konjuġi għall-manteniment mingħand l-ekskonjuġi tiegħu jintemm meta l-benefiċjarji tal-manteniment jerga jżżewweġ.

Dak li hemm stabbilit fil-liġi dwar il-konjuġi japplika wkoll għall-partijiet konċernati fi sħubija reġistrata.

Il-partijiet ma għandhomx obbligu jħallsu l-manteniment lil xulxin fil-kuntest ta' xi relazzjonijiet personali oħra.

2 Sa liema età jista' tifej jibbenefika minn allowance għall-manteniment? Hemm regoli differenti għall-manteniment għall-minorenni u għall-adulti?

Id-dritt tat-tfal għall-manteniment mingħand il-ġenituri jintemm meta t-tfal jagħlqu 18-il sena.

Il-ġenituri huwa responsabbli wkoll għall-ispejjeż tal-edukazzjoni tat-tfal tagħhom wara li dawn ikunu għalqu 18-il sena jekk ikun ikkunsidrat raġjonevoli.

Madankollu dan huwa fenomenu rari fil-ġurisprudenza Finlandiża.

Ara wkoll il-mistoqsija numru 1.

3 Għandi napplika għand awtorita kompetenti jew qorti biex nikseb manteniment? X'inhuma l-elementi ewlenin ta' din il-proċedura?

Kemm il-parti li għandha dritt għall-manteniment u l-parti li għandha l-obbligu tħallsu tista' tikkuntatta l-Bord Muniċipali tas-Sigurtà Soċjali, li jista' jassisti fit-fassli ta' ftehim marbut ma' hlas ta' manteniment. Ftehim approvat mill-Bord Muniċipali tas-Sigurtà Soċjali huwa direttament eżegwibbli, b'hal sentenza tal-qorti.

L-Artikolu 8(a) tal-Att dwar il-Manteniment tat-Tfal jistipula illi, anke jekk it-tfal jew il-konjuġi bl-obbligu ta' manteniment ma għandux domicilju fil-Finlandja, il-Bord Muniċipali tas-Sigurtà Soċjali jista' japprova ftehim dwar il-manteniment jekk qorti fil-Finlandja jkollha ġurisdizzjoni fi hdan it-tifsira tal-Artikoli 3 jew 6 tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 4/2009 u jekk il-partijiet ikunu ftehm u illi l-liġijiet tal-Finlandja għandhom jirregolaw l-obbligi ta' manteniment skont l-Artikolu 7 tal-Protokoll tal-Aja tat-23 ta' Novembru 2007 dwar il-Liġi Applikabbli għall-Obbligi ta' Manteniment.

Jekk mhemmx qbil dwar każ ta' manteniment, il-parti li għandha dritt għall-manteniment jew il-parti bl-obbligu li tħallas il-manteniment tista' tressaq din il-kwiżtjoni quddiem il-qorti permezz ta' rikors għal taħrika.

Il-konjuġi jistgħu ifasslu ftehim informali bil-miktub dwar il-manteniment u jitolbu lid-dipartiment tas-servizzi soċjali tal-awtorità lokali biex tapprovah. Jekk tiġi mitluba tagħmel dan, l-awtorità tghin lill-partijiet ifasslu dan il-ftehim.

Kawża ta' manteniment li tinvolvi ż-żewġ konjuġi tista' titressaq quddiem il-qorti permezz ta' rikors għal taħrika.

4 Tista ssir talba fisem qarib (jekk iva, liema grad), jew minorenni?

5 Jekk qed naħseb biex inressaq il-każ quddiem il-qorti, kif inkun naf liema qorti għandha l-gurizdizzjoni?

Ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 4/2009 u r-regoli tiegħu dwar il-gurizdizzjoni japplikaw għal każijiet transfruntiera relatati mal-manteniment.

Fi kwistjonijiet relatati mal-obbligi ta' manteniment fl-Istati Membri, il-gurizdizzjoni tkun ta':

tal-qorti tal-post fejn il-konvenut huwa abitwalment residenti, jew

tal-qorti tal-post fejn il-kreditur huwa abitwalment residenti, jew

tal-qorti fejn, skont il-ligi tagħha stess, għandha gurizdizzjoni biex tisma' proċedimenti dwar l-istatus ta' persuna jekk il-kwistjoni dwar il-manteniment hija

anċillari għal dawk il-proċedimenti, sakemm dik il-gurizdizzjoni mhix ibbażata biss fuq in-nazzjonalità ta' waħda mill-partijiet, jew

tal-qorti fejn, skont il-ligi tagħha stess, għandha gurizdizzjoni biex tisma' proċedimenti dwar ir-responsabbiltà tal-ġenituri jekk il-kwistjoni dwar il-manteniment hija anċillari għal dawk il-proċedimenti, sakemm dik il-gurizdizzjoni mhix ibbażata biss fuq in-nazzjonalità ta' waħda mill-partijiet.

Jekk il-każ ma għandux rabta transfruntiera, ir-regoli dwar il-gurizdizzjoni jistgħu jinsabu fil-Kodiċi (Finlandiż) tal-Proċedura Ġudizzjarja (4/1734).

Skont il-Kapitolu 10, Taqsima 1 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ġudizzjarja, l-investigazzjoni tat-talba kontra persuna fiżika trid issir fil-Qorti Distrettwali li taħt il-gurizdizzjoni tagħha dik il-persuna hija domiciljata jew abitwalment residenti. Skont il-Kapitolu 10, l-Artikolu 9, talba għal manteniment tista' tiġi investigata wkoll mill-Qorti Distrettwali li fil-gurizdizzjoni tagħha il-parti li qiegħda titlob jew tirċievi l-manteniment hija domiciljata jew għandha post ta' residenza permanenti.

Fejn il-każ jikkonċerna divorzju jew it-tmiem tal-koabitazzjoni, jista' jkun hemm talbiet dwar ftehim fuq il-manteniment, il-kustodja tat-tfal jew drittijiet ta' aċċess jew xi talba oħra marbuta mad-divorzju jew mat-tmiem tal-koabitazzjoni. F'dan il-każ, il-qorti b'gurizdizzjoni hija l-qorti tad-divorzju.

Jekk it-talba għall-manteniment ssir b'rabta mal-proċedimenti marbuta mal-kustodja tat-tfal jew il-paternità, il-kawża dwar il-manteniment tista' tinstema' wkoll mill-qorti li quddiemha jridu jsiru l-proċedimenti dwar il-kustodja jew paternità.

6 Bħala applikant, neħtieġ intermedjarju biex inressaq il-każ quddiem il-qorti (pereżempju avukat, awtorità ċentrali jew lokali, eċċ.)? Jekk le, liema proċeduri japplikaw?

Ir-rikorrent għandu dritt jiftaħ proċedimenti mingħajr assistenza (avukat). Madankollu, parti fi proċedimenti legali normalment ikollha bżonn ta' assistenza esperta, għalhekk ta' min juża l-assistenza jew avukat.

Fil-każijiet transfruntiera ta' manteniment, il-partijiet konċernati jistgħu jirreferu l-kwistjoni lil awtorità ċentrali.

7 Irid inħallas xi miżati biex inressaq il-każ quddiem il-qorti? Jekk iva, kemm jistgħu jtitlghu? Jekk ma jkollix biżżejjed mezzijiet finanzjarji, nista' ningħata għajjuna legali li tkopri l-ispejjeż tal-proċedura?

Il-ftuħ ta' kawża l-qorti hija sugġetta għat-tariffi. Il-qorti titħallas tariffa, u l-ammont konċernat (EUR 86-200) jiddependi mill-qorti u l-bżonn li jinstema' l-każ (It-tariffi li jridu jithallsu lill-Qrati Distrettwali). ([Tariffi tal-Qrati Distrettwali](#)).

L-Att (Finlandiż) dwar l-Għajjuna Legali (257/2002) u l-Att (Finlandiż) dwar l-Awtorità Ċentrali fil-Finlandja għal Ċerti Kwistjonijiet Internazzjonali Marbuta mal-Manteniment (1076/2010) jistabbilixxi d-dispożizzjonijiet dwar id-dritt tar-rikorrent għall-għajjuna legali. Rikorrent li jgħix barra l-pajjiż ukoll jista' jirċievi l-għajjuna legali f'kawża ta' manteniment fuq il-baži ta' ftehim speċjali reċiproku. Dawn il-ftehimiet jeżistu bejn il-Finlandja u ċerti stati fl-Istati Uniti u ċerti provinċji fil-Kanada.

Aktar informazzjoni dwar l-għajjuna legali fil-Finlandja tinsab hawnhekk: <https://oikeus.fi/oikeusapu/en/index.html>

8 X'tip ta' manteniment x'aktarx tagħti l-qorti? Kif jiġi kkalkulat l-ammont tal-manteniment? Id-deċiżjoni tal-qorti tista' tiġi riveduta jekk jinbidlu l-għoli tal-ħajja jew iċ-ċirkostanzi familjari? Jekk iva, kif (pereżempju permezz ta' sistema tal-indiċjar awtomatiku)?

L-Att (Finlandiż) dwar il-Manteniment tat-Tfal (704/1975) jistabbilixxi d-dispożizzjonijiet dwar il-manteniment tat-tfal.

Bħala regola ġenerali, il-manteniment jithallas fi flus bil-quddiem fix-xahar, sakemm ma jkunx miftiehem jew stipulat mod ieħor. Bħala eċċezzjoni, il-manteniment jista' jiġi ordnat li jithallas f'somma waħda, jew imħallas fil-forma ta' assi mobbli jew immobbli.

Fil-Finlandja, l-ammont tal-manteniment tat-tfal ma jiġi determinat permezz ta' tabella. Kull każ jiġi deċiż fuq bażi individwali. Skont it-Taqsima 1 ta' dan l-Att, minuri għandu dritt għal manteniment xieraq. Dan ifisser illi jridu jiġu indirizzati l-bżonnijiet materjali u psikoloġiċi tat-tfal fid-diversi stadji tal-iżvilupp tagħhom u li jiġu koperti l-ispejjeż għall-kura u l-edukazzjoni tagħhom, kif ikun meħtieġ, kif ukoll spejjeż relatati oħra. Skont it-Taqsima 2, il-ġenituri huma responsabbli għall-manteniment tat-tfal tagħhom, skont il-kapaċità tagħhom. Meta titqies din il-kapaċità, jitqiesu fatturi bħall-età, l-kapaċità għax-xogħol, il-possibiltajiet tagħhom li jkollhom xogħol imħallas, l-assi u l-fondi li għandhom u aspetti oħra tar-responsabbiltà tagħhom għall-manteniment. Fil-valutazzjoni ta' kemm għandhom responsabbiltà il-ġenituri għall-manteniment, jitqiesu wkoll il-ħila u l-opportunitajiet tat-tfal biex jieħdu ftehim imantnu lilhom infushom u l-fatturi li minħabba fihom il-ġenituri ma jistgħux jiġu mistennija jħallsu għall-ispejjeż tal-manteniment tat-tfal jew l-ispejjeż involuti huma minimi.

Perjodikament ikun hemm żieda awtomatika fil-manteniment pagabbli biex tiġi riflessa ż-żieda fl-għoli tal-ħajja. Hemm aktar dispożizzjonijiet dwar iż-żieda awtomatika fl-Att (Finlandiż) dwar l-Irbit ta' Ċertu Flus tal-Manteniment mal-Indiċi tal-Għoli tal-ħajja (583/2008).

L-ammont ta' manteniment u l-metodu ta' flus jistgħu jinbidlu permezz ta' ftehim jew sentenza tal-qorti, jekk ikun hemm tibdil tant importanti fiċ-ċirkostanzi li kienu jeżistu meta ġie miftiehem l-ammont illi t-tibdil jiġi kkunsidrat raġjonevoli, minħabba s-sitwazzjoni fil-konfront tat-tfal u tal-ġenitur li qiegħed iħallas il-manteniment.

L-Att dwar iż-Żwieġ jistabbilixxi d-dispożizzjonijiet dwar il-manteniment għall-konjuġi. Fil-ġurisprudenza Finlandiża, madankollu, huwa rari illi parti tiġi ordnata tħallas il-manteniment lill-konjuġi tagħha. B'mod ġenerali, wara divorzju l-partijiet imantnu lilhom infushom.

Il-manteniment fil-forma ta' flus jista' jiġi ordnat jithallas jew għal żmien indefinit jew sakemm jiskadi l-perjodu definit stabbilit fi ftehim, deċiżjoni jew sentenza. Madankollu, jista' jsir ordni li l-manteniment jithallas bħala somma waħda, jekk il-finanzi personali tal-parti li trid tħallas il-manteniment u fatturi oħra jiġġustifikaw dan il-mezz. Il-manteniment jista' jiġi ordnat li jithallas f'somma waħda, jew imħallas fil-forma ta' assi mobbli jew immobbli.

Biex jirrifletti ż-żieda fl-għoli tal-ħajja, l-ammont tal-manteniment pagabbli jiġi awtomatikament u perjodikament inkrementat. Hemm aktar dispożizzjonijiet dwar iż-żieda awtomatika fl-Att (Finlandiż) dwar l-Irbit ta' Ċertu Flus tal-Manteniment mal-Indiċi tal-Għoli tal-ħajja (583/2008).

Sentenza jew deċiżjoni tal-qorti, jew ftehim bejn iż-żewġ konjuġi, jista' jiġi emendat jekk jitqies iġġustifikat minħabba li nbiddu l-ċirkostanzi. Deċiżjoni, sentenza jew ftehim li fih hemm ordni għall-manteniment biex jithallas bħala somma f'daqqa, madankollu, ma jistax jinbidel wara li jkun tħallas il-manteniment. Ftehim dwar il-manteniment bejn iż-żewġ konjuġi jista' jinbidel jekk il-ftehim jitqies bħala insostenibbli. Skont il-ligi, l-obbligu tal-flus perjodiku tal-manteniment jintemm jekk il-parti li għandha dritt għall-manteniment terġa' tizzewweg.

9 Kif jithallas il-manteniment u lil min?

Il-manteniment tat-tfal jithallas lit-tutor tagħhom (fil-kont bankarju tagħhom).

Il-manteniment tal-konjuġi jithallas lill-konjuġi nnifsu (fil-kont bankarju tiegħu).

Bħala regola ġenerali, il-manteniment jithallas fi flus bil-quddiem fix-xahar, sakemm ma jkunx miftiehem jew stipulat mod ieħor. Bħala eċċezzjoni, il-manteniment jista' jiġi ordnat li jithallas f'somma waħda, jew imħallas fil-forma ta' assi mobbli jew immobbli.

10 Jekk il-persuna kkonċernata (id-debitur) ma tħallasx volontarjament, x'azzjoni tista' tittiegħed biex tkun imġiegħla tħallas?

Parti li għandha dritt għall-manteniment jew, fejn jiġu sodisfatti ċerti kundizzjonijiet, l-Istitut tas-Sigurtà Soċjali tal-Finlandja (Kela) (ara t-Taqsima 12) għandhom id-dritt jieħdu miżuri biex jiksbu l-ħlas tal-manteniment, jekk il-parti bl-obbligu tal-ħlas ma tħallasx il-manteniment ordnat minn qorti jew imnizzel fi ftehim.

Parti li għandha dritt għall-manteniment tista' titlob lill-bailiff sabiex jeżegwixxi l-ftehim jew deċiżjoni dwar il-manteniment, kif previst fl-Att ta' Eżekuzzjoni (Finlandiż). Id-dipartiment tas-servizzi soċjali tal-awtorità lokali jista' wkoll jagħti parir fi kwistjonijiet dwar il-liġi tal-familja.

Jekk il-konjuġi li jrid iħallas il-manteniment jonqos minn dan l-obbligu bi ksur ta' ftehim approvat mid-dipartiment tas-servizzi soċjali tal-awtorità lokali jew ta' deċiżjoni jew sentenza mogħtija mill-qorti, il-parti li għandha dritt għall-manteniment tista' titlob lill-bailiff biex jeżegwixxi l-ftehim jew id-deċiżjoni / is-sentenza, kif previst fl-Att dwar l-Eżekuzzjoni.

11 Jekk jogħġbok iddeskrivi fil-qosor kwalunkwe limitazzjonijiet fl-infurzar, b'mod partikulari regoli għall-protezzjoni tad-debitur u limitazzjoni jew perijodi ta' preskrizzjoni fis-sistema tal-infurzar tiegħek

L-eżekuzzjoni u r-regoli dwar il-protezzjoni tad-debitur

Meta każ jiġi riferut lill-aġenzija tal-infurzar, id-debitur l-ewwel jintbagħt avvizz tal-proċedimenti u tfakkira għall-ħlas. Normalment, id-debitur irid jingħata ċ-ċans li jħallas wara li jkun irċieva t-tfakkira.

Jekk id-debitur ma jħallasx wara li jkun irċieva t-tfakkira jew minn rajh ma jikkuntattja lill-aġenzija ta' infurzar dwar il-ħlas, l-aġenzija tidda investigazzjoni dwar l-introjt u l-assi tad-debitur billi tikkonsulta d-dejta reġistrata.

Il-miżuri meħuda sabiex issir investigazzjoni fl-introjt u l-assi tad-debitur u kull investigazzjoni sussegwenti oħra huma regolati b'mod strett.

F'bosta każijiet, jinqabdu l-introjt u l-fondi fil-kontijiet bankarji tad-debitur. B'mod ġenerali, jistgħu jiġu sekwestrati terz tas-salarju tad-debitur, il-benefiċċju tal-qgħad jew tal-maternità. Il-bonus tal-vaganzi, il-benefiċċji soċjali, il-kummissjonijiet, it-tariffi, l-onorarji u l-ġhotjiet ta' ħlas oħra wkoll jgħoddu bħala introjt. L-ammont sekwestrat jiġi kkalkulat mill-introjt nett. Il-pagamenti tal-ġħajnuna u l-protezzjoni soċjali bħall-akkomodoazzjoni u l-benefiċċji tat-tfal mhumiex eliġibbli. Bħala alternattiva għal qbid tal-introjt fuq bażi perijodika, jista' jsir ftehim dwar pjan ta' ħlas.

Il-miżuri ta' eżekuzzjoni u l-pjanijiet ta' ħlas dejjem iqsu l-porzjoni tal-assi tad-debitur li huma protetti mil-liġi: fi kliem ieħor, is-somma li tibqa' f'idejha li tippermettillu jgħix. Din il-porzjoni protetta għet riveduta biex taqbel mal-Indiċi Nazzjonali tal-Pensjonijiet. Il-porzjonijiet protetti miftiehma b'eżempji ta' każijiet jinsabu wkoll hawnhekk: <https://oikeus.fi/ulosotto/en/index/velallisenaulosotossa/palkanulosmittaus.html>

Id-debitur għandu dritt ta' appell, għalkemm il-proċess ta' rkupru tad-dejn ma jieqafx sakemm il-qorti ma tordnax hekk b'mod separat.

Il-preskrizzjoni rigward manteniment dovut

L-Artikolu 16(c) tal-Att dwar il-Manteniment tat-Tfal jgħid illi l-manteniment imħallas perijodikament u l-interessi fuq l-arretrati ikkalkulati għalih iridu jiġi rkuprati mill-parti bl-obbligu li tħallas il-manteniment fi żmien ħames snin mill-bidu tas-sena wara dik li fiha isir dovut il-pagament. Inkella, id-dritt għall-ħlas jintilef. Il-manteniment li jifħallas bħala somma f'daqqa u l-interessi fuq l-arretrati min-naħa l-oħra jridu jiġi rkuprati fi żmien ħames snin minn meta jsiru dovuti u sa massimu ta' ħames snin wara li l-benefiċjarju tal-manteniment ikun sar adult.

Bl-istess mod, l-Istitut tas-Sigurtà Soċjali jrid jirkupra l-manteniment tat-tfal li jħallas mill-parti bl-obbligu tal-manteniment fi żmien ħames snin mill-bidu tas-sena ta' wara dik li fiha jsir dovut il-manteniment li għalih tħallas il-benefiċċju. Inkella d-dritt għall-ħlas jintilef (l-Att dwar il-Benefiċċju ta' Manteniment għat-Tfal 580/2008, l-Artikolu 22).

12 Teżisti organizzazzjoni jew awtorità li tista' tghini nirkupra l-manteniment?

Jekk il-parti li għandha obbligu tħallas il-manteniment ma tħallsux kif miftiehem, il-parti intitolata għall-manteniment trid titlob lill-bailiff biex jirkupra s-somma dovuta. L-aġenzija ta' eżekuzzjoni tagħti parir dwar kif għandha ssir din il-talba. Id-dipartiment tas-servizzi soċjali tal-awtorità lokali jista' wkoll jagħti parir fi kwistjonijiet dwar il-liġi tal-familja. Ara t-Taqsimiet 13 u 14. Aġenzija tal-eżekuzzjoni ma titlobx ħlas għall-irkupru tal-manteniment. Għal aktar dettalji dwar il-proċedura ara hawnhekk: <https://oikeus.fi/ulosotto/en/index.html>

Jekk il-parti li għandha dritt għall-manteniment tirċievi l-manteniment tat-tfal mingħand l-Istitut tas-Sigurtà Soċjali tal-Finlandja (Kela) minħabba li l-persuna li trid tħallu ma ħallistux, il-persuna li għandha dritt għalih ma tistax wara tiegħu miżuri biex tirkupra l-manteniment. Jekk il-Kela jħallas il-manteniment tat-tfal, huwa jassumi d-dritt għall-manteniment, li huwa ekwivalenti għall-porzjoni li huwa ħallas f'manteniment tat-tfal (*dritt ta' rimedju*) (l-Att dwar il-Manteniment tat-Tfal 580/2008, Artikolu 19). Jekk il-manteniment miftiehem huwa somma akbar mill-benefiċċju għat-tfal imħallas mill-Kela, u l-parti li għandha l-obbligu tħallas il-manteniment ma tħallsux, il-Kela tħallas il-benefiċċju sħiħ tat-tfal u tirkupra s-somma dovuta kollha mill-parti obligata. Jekk ir-riżultat ikun b'suċċess, il-Kela tħallas id-differenza bejn il-manteniment u l-benefiċċju tat-tfal lill-ġenitur li għandu l-kustodja tat-tfal wara l-irkupru tad-dejn.

Fil-każijiet transfruntiera ta' rkupru ta' pagamenti ta' manteniment, il-partijiet konċernati jistgħu jirreferu l-kwistjoni lill-Ministeru tal-Ġustizzja fil-kapaċità tiegħu bħala awtorità ċentrali.

13 Jistgħu l-organizzazzjonijiet (statali jew privati) iħallu kompletament jew parzjalment il-manteniment f'isem id-debitur?

Jekk il-parti bl-obbligu li tħallas il-manteniment ma tħallsux bi ksur ta' ftehim ta' manteniment jew deċiżjoni rigward tfal li jgħixu l-Finlandja, it-tfal għandhom dritt jirċievi l-benefiċċju tat-tfal mill-Istitut tas-Sigurtà Soċjali tal-Finlandja (Kela). L-informazzjoni dwar l-ammont ta' benefiċċju tat-tfal imħallas mill-Kela hija disponibbli fuq is-sit elettroniku tagħha: <http://www.kela.fi/elatustuki> ((l-Att dwar il-Kollegament ta' Ċerti Pagamenti ta' Manteniment mal-Indiċi tal-Għoli tal-Ħajja (583/2008))

Il-benefiċċju tat-tfal jista' jinkiseb ukoll jekk ikun għe stabbilit skont ftehim dwar il-manteniment jew f'deċiżjoni f'ammont iżgħar minn dak stabbilit attwalment, minħabba l-qagħda finanzjarja ħażina min-naħa tal-konjuġi li jrid iħallas il-manteniment. F'dawn il-każijiet, il-Kela jħallas id-differenza bejn il-benefiċċju tat-tfal u l-manteniment. Barra minn hekk, it-tfal jirċievu l-benefiċċju speċifikat fil-ftehim ta' manteniment jew deċiżjoni mingħand id-debitur. Jekk il-parti li trid tħallas il-manteniment ma tistax tħallu, is-somma konċernata tista' tingħata valur ta' EUR 0. F'dawn il-każijiet, il-Kela tħallas il-benefiċċju tat-tfal kollha.

L-Att dwar il-Manteniment tat-Tfal (580/2008) jistabbilixxi d-dispożizzjonijiet dwar ir-rekwiżiti li jirregolaw il-ħlas tal-manteniment tat-tfal. Il-manteniment tat-tfal jingħata fuq talba mit-tutor jew rappreżentant legali tat-tfal, jew xi hadd li għandu l-kura in bona fide tat-tfal. It-tfal li għalqu 15-il sena jistgħu japplikaw ukoll jekk jgħixu għal rashom. Il-ħlas tal-manteniment tat-tfal ma jbidel xejn mill-obbligu tal-parti li trid tħallu bi sħiħ. Meta l-Kela jiddeċiedi li jħallas il-benefiċċju tat-tfal minħabba li ma tħallasx, huwa għandu d-dritt - u huwa obligat - jirkupra l-pagamenti dovuti kollha mill-parti konċernata.

Konjuġi li għandu dritt għall-manteniment jista' jirċievi l-manteniment tat-tfal biss mill-konjuġi tiegħu.

14 Jekk ninsab f'dan l-Istat Membru u d-debitur għandu r-residenza tiegħu f'pajjiż ieħor:

14.1 Nista' nikseb assistenza ta' awtorità jew organizzazzjoni privata f'dan l-Istat Membru?

Il-Ministeru tal-Ġustizzja huwa l-awtorità ċentrali fil-Finlandja rigward l-arranġamenti internazzjonali għall-irkupru tal-manteniment (ara, pereżempju, ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 4/2009 dwar il-ġurisdizzjoni, il-liġi applikabbli, ir-rikonoxximent u l-eżekuzzjoni tad-deċiżjonijiet u l-kooperazzjoni f'materji relatati ma' obbligi ta' manteniment, u l-Konvenzjoni tal-Aja tal-2007 dwar l-irkupru Internazzjonali tal-Manteniment għat-Tfal u Forom Oħra ta' Manteniment tal-Familja). L-awtorità ċentrali għandha dmir tilqa' l-applikazzjonijiet għall-manteniment, tressaqhom quddiem l-awtoritajiet kompetenti u tiftaħ proċedimenti marbuta mal-applikazzjonijiet.

Jekk il-parti bl-obbligu li tħallas il-manteniment tirrisjedi f'pajjiż li għandu fis-seħħ arranġamenti internazzjonali għall-irkupru tal-manteniment, l-applikant jista' jikkuntattja lill-Ministeru tal-Ġustizzja dwar l-irkupru tal-manteniment f'dak il-pajjiż barrani. Jekk ikun meħtieġ, l-applikanti huma mhegga jikkuntattjaw lill-uffiċji

lokali tal-ghajjnuna legali tagħhom jew avukat (pereżempju dwar kif għandhom ilestu d-dokumenti tal-applikazzjoni). Id-dipartiment tas-servizzi soċjali tal-awtorità lokali jista' wkoll jagħti parir fi kwistjonijiet dwar il-liġi tal-familja.

Jekk il-parti li għandha dritt għall-manteniment qiegħda tithallas il-benefiċċju tat-tfal mill-Istitut tas-Sigurtà Soċjali tal-Finlandja (Kela) għaliex il-manteniment ma tħallasx, il-Kela jassumi d-dritt għall-benefiċċju tat-tfal, ekwivalenti għall-porzjon li tħallas f'benefiċċju tat-tfal (*dritt ta' rikors*) (l-Att dwar il-Manteniment tat-Tfal 580/2008, Artikolu 19). F'dan il-każ, il-Kela jirkupra l-pagamenti taż manteniment dovuti fisem il-parti li għandha dritt għalihom, u li f'dawn iċ-ċirkostanzi ma tistax tiegħu azzjoni biex tirkupra d-dejn. Jekk l-ammont ta' manteniment miftiehem huwa akbar mill-benefiċċju mħallas mill-Kela, il-Kela jħallas il-manteniment tat-tfal kollu u jirkupra s-somma dovuta mill-parti bl-obbligu li tħallas il-manteniment. Jekk ir-riżultat ikun b'suċċess, il-Kela tħallas id-differenza bejn il-manteniment u l-benefiċċju tat-tfal lill-ġenitur li għandu l-kustodja tat-tfal wara l-irkupru tad-dejn.

Konjuġi li għandu dritt għall-manteniment jista' jirċievi l-manteniment tat-tfal biss mill-konjuġi tiegħu. Konjuġi li għandu dritt għall-manteniment jista' jirċievi l-manteniment tat-tfal biss mill-konjuġi tiegħu. Huwa jista' jikkuntattja lill-bailiff u jipprova jara jekk il-konjuġi li jgħix barra l-pajjiż għandux assi l-Finlandja li jistgħu jinqabdu taħt l-Att dwar l-Eżekuzzjoni. Huwa jista' jitlob lill-Ministeru tal-Gustizzja għall-ghajjnuna fl-irkupru tal-manteniment minn barra.

14.2 Jekk iva, kif nista' nikkuntattja lill-awtorità jew l-organizzazzjoni privata?

Id-dettalji ta' kuntatt tal-Ministeru tal-Ġustizzja (l-awtorità ċentrali) huma:

L-indirizz: Ministry of Justice

PO BOX 25,

00023 Government

Telefown: +358 29516001

Faks: +358 9 1606 7524

posta elettronika: [✉ maintenance.ca@om.fi](mailto:maintenance.ca@om.fi)

Is-sit elettroniku tal-Ministeru tal-Ġustizzja jinsab hawnhekk: [✉ https://oikeusministerio.fi/en/frontpage](https://oikeusministerio.fi/en/frontpage)

Id-dettalji ta' kuntatt tal-Istitut tas-Sigurtà Soċjali tal-Finlandja (Kela) huma:

L-indirizz: Kansaneläkelaitos,

Perintäkeskus

PO BOX 50,

00601 Helsinki

Telefown: +358 20 634 4940 (individwi), +358 20 634 4942 (awtoritajiet)

Faks +358 20 635 3330

Indirizz tal-posta elettronika: [✉ maintenance@kela.fi](mailto:maintenance@kela.fi)

Is-sit elettroniku tal-Kela jinsab hawnhekk: [✉ https://www.kela.fi/web/en](https://www.kela.fi/web/en)

Is-siti elettronici tal-uffiċċji tal-ghajjnuna legali jinsabu hawnhekk: [✉ https://oikeus.fi/oikeusapu/en/index/yhteystiedot.html](https://oikeus.fi/oikeusapu/en/index/yhteystiedot.html)

Id-dettalji ta' kuntatt tad-dipartimenti tas-servizzi soċjali tal-awtorità lokali jinsabu fid-direttorju tat-telefown jew permezz ta' telefonata lis-servizzi ta' tagħrif tad-direttorju Finlandiż. Meta ssir it-telefonata, wieħed għandu jispeċifika liema dipartiment tas-servizzi soċjali tal-awtorità lokali għandu bżonn. Il-Finlandja għandha madwar 320 awtorità lokali (municipalitajiet).

15 Jekk ninsab f'pajjiż ieħor u d-debitor jinsab f'dan l-Istat Membru:

15.1 Nista' nibgħat talba direttament lil tali awtorità jew organizzazzjoni privata f'dan l-Istat Membru?

Applikant f'pajjiż ieħor jinqeda l-aħjar jekk jikkuntattja l-awtorità ċentrali kompetenti ta' dak il-pajjiż, li mbagħad tikkuntattja l-Ministeru tal-Ġustizzja Finlandiż. (Ara t-taqsimiet 13, 14 u 15).

Applikant jista' wkoll jikkuntattja lill-awtoritajiet Finlandiżi direttament.

15.2 Jekk iva, kif nista' nikkuntattja lill-awtorità jew organizzazzjoni privata u x'tip ta' assistenza nista' nikseb?

Ara t-tweġibiet għall-mistoqsija numru 15.

Jekk il-parti li għandha dritt għall-manteniment (kemm jekk minuri jew konjuġi) u l-parti bl-obbligu li tħallas il-manteniment jgħixu f'pajjiżi separati, il-Ministeru tal-Ġustizzja jista' jassisti lill-kull wieħed minnhom fil-kwistjoni kif ukoll l-awtoritajiet kompetenti fil-pajjiż barrani. L-applikant (il-minuri jew konjuġi eligibbli) jista' jitlob lill-Ministeru sabiex jiżgura illi sentenza, deċiżjoni jew ftehim approvat dwar il-manteniment mogħti/magħmul f'pajjiż barrani jiġi eżegwit fil-Finlandja u li l-manteniment miksub permezz ta' din l-eżekuzzjoni jitħallas f'kont bankarju speċifikat mill-parti eligibbli. Il-Ministeru tal-Ġustizzja madankollu ma jistax iħallas il-manteniment hu fisem id-debitor.

Bis-saħħa ta' diversi arranġamenti internazzjonali fis-sehħ, il-funzjonijiet tal-Ministeru tal-Ġustizzja, bħala l-awtorità ċentrali, jinkludu, pereżempju, l-assistenza sabiex jiġi magħruf fejn jinsab id-debitor jew il-kreditur, il-kisba ta' informazzjoni dwar l-introjt tad-debitor jew kreditur, u l-kwistjoni tal-paternità, jekk meħtieġ fl-irkupru tal-manteniment.

16 Dan l-Istat Membru huwa marbut bil-Protokoll tal-Aja tal-2007?

Iva.

17 Jekk dan l-Istat Membru mhuwiex marbut bil-Protokoll tal-Aja tal-2007, liema liġi tkun applikabbli għat-talba għal manteniment skont ir-regoli tal-liġi internazzjonali privata tiegħu? X'inhuma r-regoli tal-liġi internazzjonali privata korrispondenti?

---

18 X'inhuma r-regoli fuq l-aċċess għall-ġustizzja f'każijiet transfruntiera fl-UE li jsegwu l-istruttura tal-Kapitolu V tar-Regolament dwar il-Manteniment?

Jekk il-Ministeru tal-Ġustizzja jew persuna awtorizzata minnhu, permezz tal-funzjonijiet ta' awtorità ċentrali fi hdan il-qafas tad-diversi arranġamenti internazzjonali fis-sehħ, jirrapreżenta l-applikant quddiem qorti jew awtorità oħra fil-Finlandja, l-applikant jingħata l-benefiċċju tal-ghajjnuna legali, minkejja d-dispożizzjonijiet dwar il-pre rekwiziti għall-ghajjnuna legali stabbiliti fil-liġi.

Dan japplika għal kwistjonijiet li jikkonċernaw:

dikjarazzjoni illi d-deċiżjoni dwar il-manteniment mogħti fi stat barrani trid tiġi rikonossuta jew eżegwita fil-Finlandja;

ir-rikonossiment tal-paternità;

l-ordni lill-ġenitur biex iħallas il-manteniment lit-tfal tiegħu;

bidla fl-ammont tal-manteniment tat-tfal jekk l-applikant huwa minuri jew ir-rappreżentant tal-minuri.

Dak li huwa stabbilit fil-paragrafi 2-4, madankollu, japplika biss jekk il-minuri huwa taħt il-21 sena meta jinfteħu l-proċedimenti.

Jekk il-Ministeru tal-Ġustizzja jew persuna awtorizzata minnu, permezz tal-funzjonijiet ta' awtorità ċentrali fi hdan il-qafas tad-diversi arranġamenti internazzjonali fis-sehħ, jirrapreżenta l-applikant fi proċedimenti ta' eżekuzzjoni tad-deċiżjoni ta' manteniment, l-applikant mhux responsabbli għall-ispejjeż tal-eżekuzzjoni.

F'xi każijiet, l-applikant jista' jitlob l-ghajjnuna legali. L-ghajjnuna legali tisser illi l-applikant jista' jikseb is-servizzi ta' avukat biex isolvi kwistjoni legali finanzjata kolha jew parzjalment mill-Istat. L-ghajjnuna legali tkopri l-kwistjonijiet legali kollha. B'mod ġenerali, tingħata biss għal kawzi li jinstemgħu fil-Finlandja biss.

Tista' tapplika wkoll fi kwalunkwe Uffiċċju Pubblika tal-Għajnuna Legali, irrispettivament minn fejn jgħix l-applikant. L-aktar mod prattiku huwa li tapplika fl-eqreb uffiċċju. L-applikanti jridu jipprezentaw id-dettalji dwar l-introjt tagħhom, l-ispejjeż mitluba, u l-assi u d-dejn. Trid issir ukoll deskrizzjoni tal-każ li għalih qiegħda tintalab l-għajnuna legali u d-dettalji tal-assigurazzjoni tal-ispejjeż legali tal-applikant. Għal aktar informazzjoni ara: <https://oikeus.fi/oikeusapu/en/index.html>

L-awtoritajiet ta' eżekuzzjoni tal-Finlandja ma jzommux flus għall-eżekuzzjoni tal-manteniment.

19 X'inhuma l-miżuri adottati minn dan l-Istat Membru sabiex jiżgura l-funzjonament tal-attivitajiet deskritti fl-Artikolu 51 tar-Regolament dwar il-Manteniment?
Il-Ministeru tal-Gustizzja huwa maħtur tal-awtorità ċentrali, skont l-Artikolu 51 tar-Regolament. Hemm ukoll leġiżlazzjoni nazzjonali dwar il-funzjonijiet tiegħu fil-Att dwar l-Awtorità Ċentrali fil-Finlandja dwar Ċerti Kwistjonijiet Internazzjonali Marbuta mal-Manteniment (1076/2010).

Din il-paġna web hija parti minn [L-Ewropa Tiegħek](#).

Nilqgħu l-[feedback](#) tiegħek dwar l-utilità tal-informazzjoni pprovduta.

This webpage is part of an EU quality network

L-aħħar aġġornament: 16/12/2020

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Talbiet għal manteniment - Svezja

1 X'ifissru l-kunċetti "manteniment" u "obbligu ta' manteniment" f'termini prattiċi? Liema persuni għandhom iħallsu allowance għall-manteniment lil persuna oħra?

Il-ligi Żvediza tipprovdi għall-obbligu tal-manteniment tat-tfal, tal-konjuġi u tal-konjuġi divorzjati. Id-dispożizzjonijiet dwar l-obbligi ta' manteniment bejn il-konjuġi japplikaw ukoll għas-sħab registrati.

Tfal

Il-ġenituri huma responsabbli għall-manteniment tat-tfal tagħhom, skont x'inhuma raġjonevoli għall-bżonnijiet tat-tfal u l-kapaċità finanzjarja taż-żewġ ġenituri. Ġenitur li ma jistax jikkontribwixxi lejn il-manteniment ta' wlied ma għandux obbligu li jħallas manteniment.

Ġenitur li la għandu l-kustodja tat-tfal u lanqas ma jgħix b'mod permanenti mat-tfal irid jissodisfa l-obbligu tal-manteniment billi jħallas il-manteniment. Ġenitur li għandu l-kustodja kongunta mal-ġenitur l-ieħor jista' jkun irid iħallas għall-manteniment ukoll. Dan huwa l-każ fejn it-tifel jgħix b'mod permanenti ma' ġenitur wieħed biss, irrispettivament minn jekk dak il-ġenitur jgħixx waħdu jew ma sieheb/sieħba ġdid(a).

Persuna li tgħix b'mod permanenti mat-tifel ta' persuna oħra u ma' ġenitur li għandu l-kustodja tat-tifel hija responsabbli wkoll għall-manteniment ta' dak it-tifel jekk il-partijiet ikunu żżewġu jew kellhom tifel flimkien. Il-ġenitur mit-tieni żwieġ madankollu, huwa responsabbli għall-manteniment biss jekk it-tifel ma jkunx jista' jircievi manteniment mill-ġenitur l-ieħor, jiġifieri l-ġenitur l-ieħor mill-ewwel żwieġ. Il-ħlas tal-manteniment jiġi ddeterminat minn sentenza tal-qorti jew permezz ta' ftehim.

Il-ħlas isir bil-quddiem għal kull xahar tal-kalendarju. Madankollu, il-qorti tista' tiddeciedi dwar metodu ieħor ta' ħlas jekk ikun hemm raġunijiet speċjali għalih. Il-partijiet jistgħu jaqblu wkoll illi l-pagamenti tal-manteniment futuri jsiru f'somma f'daqqa jew għal perjodi ta' aktar minn tliet xhur. Dan il-ftehim huwa validu biss jekk isir bil-miktub u jkun hemm preżenti żewġ xhieda jew aktar. Jekk it-tifel ikollu inqas minn 18-il sena, il-ftehim irid jiġi approvat ukoll mill-Kumitat għall-Għajnuna Soċjali.

Il-manteniment f'forma ta' somma f'daqqa jrid jifhallas lill-Kumitat għall-Għajnuna Soċjali jekk it-tifel ikollu inqas minn 18-il sena. Is-somma mħallsa lill-Kumitat trid tintuża biex tintara polza annwali mingħand kumpanija tal-assigurazzjoni adattata għat-tifel minħabba l-obbligu tal-manteniment, sakemm il-ftehim dan ma jippermettix jew il-Kumitat jikkunsidra illi s-somma tista' tintuża b'mod xieraq ieħor għall-manteniment tat-tifel.

Ma tistax tingħata miżura retroattiva li tistabbilixxi l-pagamenti tal-manteniment għal perjodu ta' aktar minn tliet snin qabel id-data li fiha tressqet it-talba, sakemm ma jkunx hemm il-kunsens tal-persuna li trid tħallas għall-manteniment.

It-talbiet għal manteniment stabbilit jsiru preskritti hames snin wara d-data dovuta għall-pagament.

Il-konjuġi

Matul iż-żwieġ, kull wieħed mill-konjuġi huwa responsabbli għall-manteniment kongunt tagħhom. Jekk wieħed mill-konjuġi ma jistax imantni lill-nifsu kompletament, il-konjuġi l-ieħor huwa responsabbli wkoll għall-bżonnijiet personali tiegħu.

Wara d-divorzju il-prinċipju huwa illi kull konjuġi huwa responsabbli għall-manteniment tiegħu stess. Madankollu, jekk wieħed mill-konjuġi għandu bżonn il-flus għall-manteniment tiegħu għal perjodu tranżizzjonali, huwa għandu dritt għal allowance mingħand il-konjuġi l-ieħor skont xi jkun raġjonevoli, meta tiġi meqjusa l-kapaċità ta' dak il-konjuġi u ċirkostanzi oħra. F'każijiet eċċezzjonali il-konjuġi jista' jikseb manteniment għal perjodu itwal.

Jekk il-konjuġi ma jistgħux jifhemu dwar il-kwistjoni tal-manteniment, it-tilwima titressaq il-qorti.

Wara d-divorzju, il-manteniment jifhallas f'pagamenti regolari. Madankollu, il-qorti tista' tordna illi dik is-somma titħallas f'pagament wieħed jekk ikun hemm raġunijiet speċjali, pereżempju jekk il-konjuġi jrid iħallas għall-pensjoni.

Ma tistax tingħata miżura retroattiva li tistabbilixxi l-pagamenti tal-manteniment għal perjodu ta' aktar minn tliet snin qabel id-data li fiha tressqet it-talba, sakemm ma jkunx hemm il-kunsens tal-persuna li trid tħallas għall-manteniment.

It-talbiet għal manteniment stabbilit isiru preskritti tliet snin wara d-data dovuta għall-pagament.

2 Sa liema età jista' tifel jibbenefika minn allowance għall-manteniment? Hemm regoli differenti għall-manteniment għall-minorenni u għall-adulti?

L-obbligu tal-manteniment tal-ġenituri generalment jispicċa kif it-tifel jagħlaq il-18-il sena. Madankollu, jekk it-tifel jkun għadu ma temmx l-edukazzjoni sekondarja, l-obbligu tal-manteniment jibqa' japplika sakemm it-tifel ikun għadu l-iskola, imma mhux wara li jkun għalaq il-21 sena. Skola hawnhekk tfisser l-edukazzjoni obligatorja jew l-iskola sekondarja oġġna jew edukazzjoni generali oħra ekwivalenti.

3 Għandi napplika għand awtorità kompetenti jew qorti biex nikseb manteniment? X'inhuma l-elementi ewlenin ta' din il-proċedura?

Ma hemmx awtorità speċifika tal-gvern fl-lżvezja li tiddetermina jew tgħin fid-determinazzjoni tal-manteniment. Il-pagamenti tal-manteniment jistgħu jiġu stabbiliti jew permezz ta' ftehim jew permezz ta' sentenza tal-qorti. Jekk il-partijiet ma jilhqax ftehim ir-rikorrent ikollu jmur quddiem il-qorti distrettwali u jressaq rikors għal ċitazzjoni.

4 Tista ssir talba fisem qarib (jekk iva, liema grad), jew minorenni?

Ġenitur li għandu l-kustodja għandu dritt jitlob għall-manteniment fisem tifel minuri. Jekk ikun għe mahtur kuratur speċjali, huwa wkoll għandu dritt jaġixxi fisem il-minuri.

5 Jekk qed naħseb biex inressaq il-każ quddiem il-qorti, kif inkun naf liema qorti għandha l-gurizdizzjoni?

Ir-regoli dwar il-gurizdizzjoni jinsabu fil-Kodiċi dwar il-Ġenituri, il-Kodiċi dwar iż-Żwieġ u l-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili. L-informazzjoni tista' tingħata wkoll minn qorti distrettwali.

Il-proċedimenti dwar il-manteniment tat-tfal jinstemgħu fil-post fejn huwa abitwalment residenti l-konvenut. Jekk l-ebda qorti oħra mhi kompetenti, il-każ jinstema' mill-Qorti Distrettwali ta' Stokkolma.

Il-mistoqsijiet dwar il-pagamenti tal-manteniment lil konjuġi jistgħu jsiru fis-seduta tad-divorzju. Il-kawzi matrimonjali jinstemgħu mill-qorti distrettwali fil-post fejn huwa abitwalment residenti wieħed mill-konjuġi. Jekk l-ebda wieħed minnhom mhuwa abitwalment residenti fl-lżvezja, il-każ jinstema' mill-Qorti Distrettwali ta' Stokkolma. Jekk il-proċedimenti marbuta mal-manteniment għall-konjuġi ma jindbawx b'rabta mal-kawza matrimonjali, japplikaw ir-regoli generali dwar il-gurizdizzjoni fil-Kapitolu 10 tal-Kodiċi dwar il-Proċedura Ċivili.

Ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 4/2009 tat-18 ta' Diċembru 2008 dwar il-gurizdizzjoni, il-liġi applikabbli, ir-rikonossiment u l-eżekuzzjoni tad-deċiżjonijiet u l-kooperazzjoni f'materji relatati ma' obbligi ta' manteniment (ir-Regolament dwar il-Manteniment) fih regoli dwar il-gurizdizzjoni f'każijiet transfruntieri.

6 Bħala applikant, neħtieġ intermedjarju biex inressaq il-każ quddiem il-qorti (pereżempju avukat, awtorità ċentrali jew lokali, eċċ.)? Jekk le, liema proċeduri japplikaw?

Le. Kull min jixtieq jiftaħ kawza l-qorti jrid jidher quddiem il-qorti distrettwali kompetenti għal ċitazzjoni.

7 Irrid iħallas xi miżati biex inressaq il-każ quddiem il-qorti? Jekk iva, kemm jistgħu jittilgħu? Jekk ma jkollix biżżejjed mezzi finanzjarji, nista' ningħata għajna legali li tkopri l-ispejjeż tal-proċedura?

Il-proċedimenti tal-qorti nfushom huma mingħajr ħlas fl-lżvezja, ħlief it-tariffa għar-rikors, li bħalissa hija ta' SEK 900. Jekk ir-rikorrent iqabbd konsulent legali jew avukat dan iġib miegħu spejjeż oħra. Is-sottomissjoni tal-provi, pereżempju permezz tax-xhieda, ukoll tinvolvi l-ispejjeż.

Ma tistax issir stima preċiża tal-ispejjeż, għaliex dina tvarja minn każ għal ieħor.

L-għajna legali tista' tingħata taht ċerti kundizzjonijiet. Sabiex tingħata l-għajna legali f'kawza dwar il-manteniment huma meħtieġa raġunijiet partikolari. Dawn ir-raġunijiet jistgħu jeżistu, pereżempju, jekk iċ-ċirkostanzi jkunu aktar ikkumplikati mis-soltu u jeħtieġu aktar assistenza legali estensiva.

Fejn tingħata l-għajna legali, ir-rikorrent jiġi assenjat konsulent legali u l-Istat iħallas it-tariffi ta' dak il-konsulent jekk ir-rikorrent ma jkunx jista' jħallashom huwa stess. L-għajna legali tinkludi l-ispejjeż għas-sottomissjoni tal-provi, l-investigazzjoni, l-interpretazzjoni u t-traduzzjoni u l-medjatur. Dawk li jkunu ngħataw l-għajna legali huma eżentati wkoll minn ċerti tariffi li jridu jithallsu lill-qrati u lis-Servizz ta' Eżekuzzjoni (*Kronofogdemyndigheten*).

Kull min mhuwiex ċittadin Żvediz u mhux residenti fil-pajjiż jista' jingħata l-għajna legali għal kawzi li jridu jingiebu fl-lżvezja, jekk jeżistu raġunijiet partikolari. Jekk kawza trid titressaq quddiem qorti f'pajjiż ieħor, l-għajna legali tista' tingħata biss lil persuni residenti fl-lżvezja. Iċ-ċittadini tal-Istati Membri kollha tal-UE għandhom l-istess dritt għall-għajna legali daqs ċittadini tal-lżvezja. Iċ-ċittadini ta' ċerti pajjiżi oħra wkoll għandhom l-istess drittijiet skont dispożizzjoni speċjali li teħtieġ illi jkun hemm ftehim dwar it-trattament reċiproku fis-seħħ.

Hemm ċerti dispożizzjonijiet speċjali dwar l-għajna legali applikabbli għat-tilwim transfruntier fi hdan l-UE, pereżempju illi jiżguraw illi l-għajna legali tingħata mingħajr ħlas f'każijiet partikolari koperti mir-Regolament dwar il-Manteniment li jirrigwarda manteniment imħallas minn ġenitur lil uliedu li jkunu taht il-21 sena.

Tista' tinkiseb aktar informazzjoni dwar l-għajna legali mill-Awtorità dwar l-Għajna Legali (Rättshjälpsmyndigheten) (<http://www.rattshjalp.se/>).

8 X'tip ta' manteniment x'aktarx tagħti l-qorti? Kif jiġi kkalkulat l-ammont tal-manteniment? Id-deċiżjoni tal-qorti tista' tiġi riveduta jekk jinbidlu l-għoli tal-ħajja jew iċ-ċirkostanzi familjari? Jekk iva, kif (pereżempju permezz ta' sistema tal-indiċjar awtomatiku)?

L-evalwazzjoni tal-ammont ta' manteniment dovut għat-tfal huwa bbażat fuq kriterji legali. Ġenitur li jrid iħallas il-manteniment għandu dritt iżomm mill-introju nett tiegħu wara t-taxxa ammont għall-manteniment tiegħu stess. Dan jinkludi l-ispiza tad-dar, li hija kkalkulata separatament f'livell meqjus raġjonevoli. Spejjeż tal-ħajja oħra jiġu kkalkulati fuq il-bażi ta' ammont standard marbut ma' indiċi. Il-ġenitur konċernat jista' jirriserva ammont għall-manteniment tal-konjuġi li jgħix miegħu, jekk hemm raġunijiet speċjali għalfejn għandu jsejtn. Finalment, il-ġenitur li jrid iħallas il-manteniment jista' jirriserva ammont biex jgħin it-tfal li għadhom jgħixu d-dar. Kemm mill-ammont li jkun jifdal għandu jmur għall-manteniment jiddependi, fost affarijiet oħra, fuq il-bżonnijiet tat-tfal u l-kapaċità tal-ġenitur l-ieħor biex ikopri l-ispejjeż tat-tfal. Jista' jsir xi tnaqqis fl-ispejjeż għall-kuntatt.

Ma hemmx kriterji statutorji għall-manteniment tal-konjuġi. Madankollu, xi kriterji ta' evalwazzjoni msemmija hawn fuq iservu bħala linji gwida.

Il-pagamenti tal-manteniment huma marbuta ma' indiċi sabiex jiġi żgurat li jżommu l-valur originali tagħhom. L-indiċi jirrifletti t-tibdil fl-ammont bażiku tal-prezz skont il-Kodiċi dwar is-Sigurtà Soċjali, sakemm ma tiġix inkluzi dispożizzjoni differenti dwar l-indiċjar f'sentenza tal-qorti jew ftehim li jstabbilixxi l-ammont tal-manteniment. L-Uffiċċju tas-Sigurtà Soċjali jiddeċiedi kull sena jekk għandux jinbidel l-ammont tal-manteniment u, jekk iva, b'liema perċentwali. It-tibdil, normalment fl-1 ta' Frar, japplika għall-manteniment li jkun għe stabbilit qabel l-1 ta' Novembru tas-sena ta' qabel.

Jekk il-partijiet jiftiehmu, huma jistgħu jbiddu l-ammont ta' manteniment permezz ta' ftehim gdid bil-miktub, anke jekk il-manteniment kien għe stabbillit minn qabel minn sentenza tal-qorti. Sentenza jew ftehim jistgħu jiġu aġġustati mill-qorti, jekk ikun hemm raġunijiet validi minħabba tibdil fiċ-ċirkostanzi. Għall-perjodu qabel il-bidu tal-proċedimenti, aġġustament kontestat minn kull waħda mill-partijiet jista' jieħu l-forma biss ta' tnaqqis jew kancellament tal-pagamenti li għadhom ma sarux. Huma meħtieġa raġunijiet speċjali sabiex qorti żżid il-manteniment għal konjuġi divorzjat minħabba tibdil fiċ-ċirkostanzi.

Il-qorti tista' wkoll tbidel ftehim ta' manteniment jekk il-ftehim mhux raġjonevoli minħabba iċ-ċirkostanzi fis-seħħ fiż-żmien meta sar u kundizzjonijiet oħra.

Madankollu, il-ħlas mill-gdid tal-manteniment diġà mħallas jista' jiġi ordnat biss jekk ikun hemm raġunijiet speċjali għalfejn dan għandu jsir.

Jekk l-ammont ta' pagament ta' manteniment perjodiku għat-tfal ma jinbidilx fi żmien sitt snin, minbarra l-aġġustamenti marbuta ma' indiċi, il-qorti tista' tirrevedi l-pagament ta' manteniment futur, mingħajr il-bżonn li tinwoka raġunijiet speċjali.

9 Kif jithallas il-manteniment u lil min?

Il-pagamenti tal-manteniment jithallsu lill-persuna dipendenti. Jekk din il-persuna hija minuri taht it-18-il sena, il-manteniment jithallas lill-ġenitur li għandu l-kustodja u li jgħix mal-minuri.

Il-manteniment f'forma ta' somma f'daqqa jrid jithallas lill-Kumitat għall-Għajna Soċjali jekk it-tifel ikollu inqas minn 18-il sena.

10 Jekk il persuna kkonċernata (id-debitur) ma thallasx volontarjament, x'azzjoni tista' tittiehed biex tkun imġiegħla thallas?

L-applikazzjoni għall-eżekuzzjoni għudizzjarja tista' ssir lis-Servizz ta' Eżekuzzjoni (Kronofogdemyndigheten). Din l-applikazzjoni tista' ssir oralment jew bil-miktub. L-ordni għall-eżekuzzjoni jrid jiġi sottomess mal-applikazzjoni. Ftehim bil-miktub li jkun sar quddiem żewġ xhieda, rigward il-manteniment skont il-Kodiċi dwar iż-Żwieġ jew il-Kodiċi dwar il-Ġenituri, jista' jiġi eżegwit bħala sentenza finali li għandha saħħa tal-liġi.

11 Jekk jogħġbok iddeskrivi fil-qosor kwalunkwe limitazzjonijiet fl-infurzar, b'mod partikolari regoli għall-protezzjoni tad-debitur u limitazzjoni jew perjodi ta' preskrizzjoni fis-sistema tal-infurzar tiegħek

Rigward il-manteniment tat-tfal, ma tistax tingħata miżura retroattiva li tistabbilixxi l-pagamenti tal-manteniment għal perjodu ta' aktar minn tliet snin qabel id-data li fiha tressqet it-talba, sakemm ma jkunx hemm il-kunsens tal-persuna li trid tħallas għall-manteniment. It-talbiet għal manteniment stabbilit jsiru preskrittivi hames snin wara d-data dovuta għall-pagament.

Rigward il-manteniment għall-konjuġi, ma tistax tingħata miżura retroattiva li tistabbilixxi l-pagamenti tal-manteniment għal perjodu ta' aktar minn tliet snin qabel id-data li fiha tressqet it-talba, sakemm ma jkunx hemm il-kunsens tal-persuna li trid tħallas għall-manteniment. It-talbiet għal manteniment stabbilit isiru preskrittivi tliet snin wara d-data dovuta għall-pagament.

Rigward l-eżekuzzjoni, hemm numru ta' eżenzjonijiet mill-mandat ta' qbid. Pereżempju, il-ħwejjeġ u oġġetti oħra personali intizi biss għall-użu personali tad-debitur, sa valur massimu raġjonevoli, u ċerta għamara u oġġetti meħtieġa għad-dar u għall-kura tagħha huma eżenti mill-mandat ta' qbid. Jekk id-debitur ikollu familja, l-oġġetti użati minn familja u l-bżonnijiet ta' familja jiġu meqjusa fid-determinazzjoni ta' x'għandu jiġi eżentat mill-qbid.

Jista' jinqabad biss dak l-ammont mill-paga jew salarju tad-debitur li jaqbeż l-ammont li għandu bżonn għall-għajxien tiegħu u ta' familja. Dik il-parti mill-paga jew salarju tad-debitur li ma tistax tinqabad (magħrufa bħala "*förbehållsbeloppet*" jew "parti protetta") tiġi determinata b'referenza għal somma standard. Is-somma standard tkopri l-ispejjeż tal-ħajja normali, bl-eċċezzjoni tal-ispejjeż għall-akkomodazzjoni, li jiġu determinati separatament u magħduda mas-somma standard. Is-somma standard tiġi stabbilita annwalment mis-Servizz ta' Eżekuzzjoni.

12 Teżisti organizzazzjoni jew awtorità li tista' tghini nirkupra l-manteniment?

Fl-lżvezja, is-Servizz ta' Eżekuzzjoni jipprovdi assistenza fl-irkupra tal-manteniment. F'każijiet transfruntieri, il-persuna dipendenti tista' tikseb għajnuna amministrattiva mill-Uffiċċju għas-Sigurtà Soċjali (Försäkringskassa) meta tapplika quddiem is-Servizz ta' Eżekuzzjoni għall-irkupra.

13 Jistgħu l-organizzazzjonijiet (statali jew privati) iħallsu kompletament jew parzjalment il-manteniment f'isem id-debitur?

L-Uffiċċju għas-Sigurtà Soċjali (Försäkringskassa) jista' jagħti manteniment ta' SEK 1273 fix-xahar għat-tfal b'genituri separati. Il-flus jiħallsu lill-genitur li għandu l-kustodja u li jgħix mal-minuri u li huwa uffiċjalment registrat fl-istess indirizz bħalu. Id-deċiżjoni dwar il-manteniment tittiehed wara li tkun ġiet ipprezentata applikazzjoni lill-Uffiċċju tas-Sigurtà Soċjali, l-awtorità li tamministra s-sigurtà soċjali. Il-manteniment huwa mod kif is-socjetà tiżgura illi tfal b'genituri separati jirċievu ċertu ammont ta' manteniment anke jekk il-genitur li suppost qed jipprovdi l-manteniment jonqos milli jonora l-obbligu tiegħu. Il-manteniment jista' jingħata bħala manteniment sħiħ, bħala hlas addizzjonali jew bħala appoġġ f'każijiet ta' kustodja kongunta. Il-genitur li jrid jipprovdi l-manteniment irid iħallas lura lill-Istat skont l-introjtu tiegħu u n-numru totali ta' tfal li huwa responsabbli għalihom. L-obbligu għall-hlas lura jiġi determinat permezz ta' proċess amministrattiv. Jekk il-manteniment jiħallas direttament lill-genitur li għandu l-kustodja, l-ammont ta' manteniment imħallas mill-Uffiċċju tas-Sigurtà Soċjali jitnaqqas skont il-każ (dan huwa magħruf bħala hlas addizzjonali).

Jekk il-genitur li jrid iħallas il-manteniment jgħix barra l-pajjiż, jew jgħix l-lżvezja iżda jirċievu salarju jew introjtu ieħor ġewwa jew minn pajjiż ieħor, l-Uffiċċju tas-Sigurtà Soċjali jista' jordna lill-genitur li għandu l-kustodja u li jgħix mal-minuri biex jieħu miżuri sabiex jiżgura illi jiġi stabbilit il-manteniment. F'dawn il-każijiet, l-Uffiċċju tas-Sigurtà Soċjali jieħu f'idejha id-dritt tat-tfal għall-manteniment sal-massimu tal-ammont imħallas mill-uffiċċju bħala manteniment. Il-konjuġi ma jistax jirċievu manteniment mill-Uffiċċju għas-Sigurtà Soċjali.

14 Jekk ninsab f'dan l-Istat Membru u d-debitur għandu r-residenza tiegħu f'pajjiż ieħor:

F'każijiet transfruntieri, l-applikant jista' jikseb għajnuna amministrattiva mill-Uffiċċju għas-Sigurtà Soċjali. L-Uffiċċju għas-Sigurtà Soċjali (Försäkringskassa) huwa l-awtorità centrali skont ir-Regolament dwar il-Manteniment tal-UE u tal-Konvenzjoni tal-Aja tat-23 ta' Novembru 2007 dwar l-irkupra Internazzjonali ta' Manteniment għat-Tfal u Forom Oħrajn ta' Manteniment tal-Familja (il-Konvenzjoni tal-Aja tal-2007), kif ukoll l-agenzija mittenti/riċeventi skont il-Konvenzjoni ta' New York tal-1956 dwar l-irkupra minn Barra tal-Manteniment.

14.1 Nista' nikseb assistenza ta' awtorità jew organizzazzjoni privata f'dan l-Istat Membru?

Ara t-tweġiba għall-mistoqsija 14.

14.2 Jekk iva, kif nista' nikkuntatta lill-awtorità jew l-organizzazzjoni privata?

Id-dettalji ta' kuntatt tal-Uffiċċju tas-Sigurtà Soċjali huma kif ġej:

L-Agenzija tas-Sigurtà Soċjali

PO Box 1164

SE-621 22 Visby

L-lżvezja

Tel: +46 (0)771 17 90 00

Il-faks: +46 (0)11 20 411

Ittra elettronika: [✉ centralmyndigheten@forsakringskassan.se](mailto:centralmyndigheten@forsakringskassan.se)

L-Uffiċċju għas-Sigurtà Soċjali jieħu l-miżuri kollha xierqa biex jiffaċilita l-irkupra tal-manteniment. Id-dmirjiet tiegħu bħala awtorità centrali skont ir-Regolament dwar il-Manteniment u l-Konvenzjoni tal-Aja tal-2007 joħorġu minnhom stess. Pereżempju, l-Uffiċċju jassisti lil dawk li għandhom dritt għall-manteniment bl-applikazzjonijiet tagħhom, li jistgħu jsiru permezz tal-awtorità, jiġifieri applikazzjoni għal deċiżjoni dwar il-manteniment f'pajjiż ieħor. Għal aktar informazzjoni dwar it-tip ta' għajnuna disponibbli lill-applikanti, ikkuntatta lill-Uffiċċju għas-Sigurtà Soċjali.

15 Jekk ninsab f'pajjiż ieħor u d-debitur jinsab f'dan l-Istat Membru:

L-applikanti li jixtiequ jirkupraw manteniment skont il-Konvenzjoni ta' New York tal-1956 dwar l-irkupra minn Barra tal-Manteniment iridu jmorru għand l-agenzija mittenti ta' pajjiżhom, li mbagħad tibgħat l-applikazzjoni tagħhom lill-agenzija riċeventi fl-lżvezja (L-Uffiċċju dwar is-Sigurtà Soċjali).

L-istess japplika għall-applikanti li jridu jiksbu għajnuna disponibbli mill-awtoritajiet centrali skont ir-Regolament dwar il-Manteniment jew il-Konvenzjoni tal-Aja tal-2007: huma jridu jmorru għand l-awtorità centrali f'pajjiżhom, li mbagħad tibgħat l-applikazzjoni tagħhom lill-awtorità centrali fl-lżvezja (L-Uffiċċju għas-Sigurtà Soċjali).

15.1 Nista' nibgħat talba direttament lil tali awtorità jew organizzazzjoni privata f'dan l-Istat Membru?

Ara t-tweġiba għall-mistoqsija 17. Fir-rigward tal-applikazzjonijiet skont ir-Regolament dwar il-Manteniment jew il-Konvenzjoni tal-Aja tal-2007, l-applikanti jistgħu jipprezentaw talba direttament lil awtorità kompetenti.

15.2 Jekk iva, kif nista' nikkuntatta lil dik l-awtorità jew organizzazzjoni privata u x'tip ta' assistenza nista' nikseb?

Ara t-tweġiba għall-mistoqsija 16.

16 Dan l-Istat Membru huwa marbut bil-Protokoll tal-Aja tal-2007?

Iva. L-lżvezja hija marbuta bil-Protokoll tal-Aja tat-23 ta' Novembru 2007 dwar il-liġi applikabbli għall-obbligi ta' manteniment (Protokoll tal-Aja tal-2007), li d-dispożizzjonijiet tiegħu ilhom japplikaw għall-UE mit-18 ta' Ġunju 2011. Ir-regola generali skont il-Protokoll tal-Aja huwa illi l-liġi applikabbli hija dik tal-pajjiż fejn il-persuna dipendenti għandha r-residenza abitwali tagħha. Fl-interessi tat-tfal, b'mod partikolari, tista' tapplika l-liġi jew il-liġijiet tal-pajjiż li t-tfal u d-debitur tal-manteniment huma ċittadini tiegħu, jekk l-applikazzjoni tal-liġi tal-post ta' residenza abitwali ma tkunx fl-interess tat-tfal. Il-partijiet jistgħu jilhqnu ftehim ukoll dwar liema liġi se tapplika, iżda l-iskop għal dawn il-ftehimiet huwa limitat għal każijiet ta' manteniment għat-tfal taħt it-18-il sena pereżempju.

17 Jekk dan l-Istat Membru mhux marbut bil-Protokoll tal-Aja tal-2007, liema liġi tkun applikabbli għat-talba għal manteniment skont ir-regoli tal-liġi internazzjonali privata tiegħu? X'inhuma r-regoli tal-liġi internazzjonali privata korrispondenti?

Sweden is bound by the Hague Protocol (see the reply to question 20).

18 X'inhuma r-regoli fuq l-aċċess għall-gustizzja f'każijiet transfruntiera fl-UE li jsegwu l-istruttura tal-Kapitolu V tar-Regolament dwar il-Manteniment?

Ara t-tweġiba għall-mistoqsija 7 għar-rekwiżiti generali għall-għajjnuna legali.

Għat-tilwim transfruntier gewwa l-UE, hemm ċerti dispożizzjonijiet speċjali dwar l-għajjnuna legali. Fejn ir-rekwiżiti għall-għajjnuna legali fir-Regolament dwar il-Manteniment jkunu intlaħqu, l-għajjnuna legali trid tingħata u mingħajr ħlas jekk l-applikant ikollu bżonn konsulent legali u dan il-bżonn ma jkunx jista' jiġi moqdi mod ieħor.

19 X'inhuma l-miżuri adottati minn dan l-Istat Membru sabiex jiżgura l-funzjonament tal-attivitajiet deskritti fl-Artikolu 51 tar-Regolament dwar il-Manteniment?

Ma hemm l-ebda miżuri speċifiċi pjanati.

Din il-paġna web hija parti minn [L-Ewropa Tiegħek](#).

Nilqgħu l-[feedback](#) tiegħek dwar l-utilità tal-informazzjoni pprovduta.

This webpage is part of an EU quality network

L-aħħar aġġornament: 16/12/2020

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-orijinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.